KATALOG

OVER

DEN ARNAMAGNÆANSKE

HÅNDSKRIFTSAMLING.

UDGIVET

AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT.

1. HÆFTE.

KØBENHAVN.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL.

TRYKT HOS J. JÖRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER).

1888.

Foreløbigt titelblad.

Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat udgiver herved første hæfte af en katalog over den på Universitetsbiblioteket i København opbevarede Arnamagnæanske håndskriftsamling, hvis vigtigste hoveddel udgöres af de af Arne Magnusson efterladte håndskrifter, hvortil senere er kommet nogle privatsamlinger, der som selvstændige afdelinger ere föjede til hovedsamlingen.

Over Arne Magnussons håndskrifter blev der straks efter hans død af hans privatsekretær Jón Ólafsson fra Grunnavík affattet en kort katalog. Senere påbegyndte i sin tid afdøde arkivar Jón Sigurðsson udarbejdelsen af en udførlig, ræsonnerende katalog, hvoraf haves fuldført fra hans hånd beskrivelsen over de første 239 numre af folianterne; dette arbejde, der var anlagt efter en temmelig stor målestok, er ikke blevet fortsat. Efter at der ifølge kommissionens andragende i året 1883 var blevet oprettet en af den danske statskasse lönnet bibliothekarpost ved den Arnamagnæanske håndskriftsamling, i hvilken stilling ansattes dr. phil. Kr. Kålund, er planen bleven lagt til udarbejdelsen og udgivelsen af en noget mere kortfattet, beskrivende katalog over den hele håndskriftsamling, affattet med en sådan omhu og nöjagtighed, som stemmer med nutidens videnskabelige fordringer så vel som med de benyttendes tarv. Denne katalog, til hvis udgivelse en understøttelse af statskassen er tilstået, og hvoraf

i dette hæfte begyndelsen, indeholdende beskrivelsen over folianterne, forelægges offenligheden, er i sin helhed udført af bibliothekar, dr. Kålund, dog med bistand af legatets stipendiarer, idet disse have deltaget i håndskrifternes foreløbige beskrivelse. Det er en selvfølge, at dr. Kålund også har benyttet det allerede foreliggende materiale, navnlig Jón Sigurðssons ovennævnte arbejde, dog således at hvert enkelt håndskrift påny er gennemgået.

I katalogen er håndskrifternes oprindelige nummer bibeholdt, hvorhos der i marginen er anført løbenummer. Det har været bestræbelsen at give dels en forestilling om hvert enkelt håndskrifts ydre ejendommeligheder — i hvilken henseende er angivet det anvendte materiale (pergament eller papir), störrelsen i centimetermål, bladtal, omtrentlig alder og udstyrelse —, dels en udtömmende indholdsangivelse, der kun for brevbøger, rækker af retterbøder og lign. ikke går i det enkelte; derimod gives som regel ingen meddelelser om håndskriftets værd eller tekstens beskaffenhed. Ved hvert håndskrift gives der de oplysninger om dets ældre historie og tidligere ejere, som kunne hentes fra selve håndskriftet eller Arne Magnussons indlagte notitssedler og hans egenhændige fortegnelse over de ham tilhørende pergamentshåndskrifter, der er indlemmet i samlingen som nr 435 a, 4to; ligeledes er der tilföjet en fortegnelse over de skrifter, hvori det pågældende håndskrift tidligere har været omtalt eller benyttet. Titlerne ere så vidt muligt affattede i det pågældende stykkes sprog; dog følges i de norske lovhåndskrifter, der ere beskrevne i Norges gamle love IV, den der anvendte benævnelse. Indholdets væsenlige dele ere fremhævede ved fede typer, titler og det fra håndskrifternes tekst optagne ved antikva, oplysende meddelelser ved kursiv; almindelige anførselstegn („—“) antyde nöjagtigst mulig gengivelse, halve

anførselstegn ('—') udtryk, der have noget tilsvarende i vedkommende håndskrift.

Det er hensigten at lade dette hæfte efterfølges af endnu et med fortsat paginering, hvilke tilsammen ville udgöre katalogens første bind. Værket vil i sin tid blive ledsaget af de nødvendige registre. Som et foreløbigt hjælpemiddel ved benyttelsen henvises til den ovennævnte af Jón Ólafsson affattede katalog, der findes i nærværende hæfte som nr 477, fol., og hvis delvis systematiske inddeling af håndskrifterne er optaget i beskrivelsen af dette nummer.

København, d. 10. februar 1888.

K. Gislason. V. Finsen. J. L. Ussing. S. Birket Smith.
Ludv. F. A. Wimmer.

Folianter.

1. AM. 1 a, fol. *Papir.* $30_{,5} \times 19$ *cm. 14 blade. Midten af 17. årh. Skrevet af præsten Jón Erlendsson til Villingaholt; fraktur.*

Bl. 12 er skrevet med en noget senere hånd og indsat som erstatning for et tabt blad.

„**Saugubrot. | Aꝼ nockꝛum*m* ꝼoꝛnköngum*m* j Dana *ok* | Svia velde Jvaꝛi Vydꝼadma Hræreke | Helga inum*m* Hvaſsa Harallde Hillde|tøn*n* med Bꝛavallar bardaga *ok* nockud | aꝼ Siguꝛde Hring epter þui ſem ꝼundizt | hafa ritud a nidlags Sauꝛblada ꝛifrilldum*m* | Sun*n*durlaus**“.

Efter titlen står følgende overskrift:

„1. Brot vm*m* Konbonar ꝼøꝛ Helga Hins | Hvaſsa til Audar Hin*n*aꝛ Diupaudgv | Jvars döttur Vïdꝼadma j Sviaryke Og | taalfvøꝛ Jvars | vpphafslaust. | Oꝛd Audar vid fodur sin*n* ꝼramm*m*beran*n*de | eiꝛinde Helga med vndeꝛhyggiu.“ *Derefter begynder håndskriftets 1ste brudstykke* „* * Se eg ad þetta mäl þarꝼ ad litt se a | a (!) lopt borid ad men*n* bidie myn.“, *som fortsættes til bl. 7*[v], *endende med ordene* „blyþum*m* oꝛdum*m* og | fögrum*m* * * *“, *hvorefter skriveren på sidens nedre blanke halvdel har tilföjet* „Hier wan*n*tar mi*k*ed vid ꝼram*m* ad ellidogum*m* | Haralldar Hilldetan*n*ar.“

Bl. 8 *begynder 2det brudstykke, med ordene* „* * * Og a einv hauſte sotte ha*n*n a ꝼun*n*d“, *og ender nederst samme side* „en*n* An*n*ar Þrøndur gamli“.

Bl. 8[r]. „Bravallar bardagi | midli Harallds kongs Hilldetan*n*ar | Og Siguꝛdar Hꝛings“. *Det med denne overskrift begyndende afsnit fortsættes til håndskriftets slutning, hvor det ender med ordene* „þuiad allt ꝼorellꝛi alꝼ“.

Herkomst og historie: *På en foran i hskr. indklæbet seddel har Arne Magnusson antegnet* „Fragment um Bravallar bardaga. Feinged til lans af Jone Þorlaks ſyne 1709. Sidan til kaups 1710. Er med hendi Sr Jons i Villinga hollte og var in*n*bunded i bok med ödrum sögum.“

Benyttelse og beskrivelse: Varianter fra dette hskr. (nævnet B) meddeles i udg. af „Sögubrot af nokkrum Fornkonungum í Dana ok Svía veldi“, *Fornaldar sögur Norðrl. I, 363—88.*

---

2. **AM. 1 b, fol.** *Pap. 31,5 × 20 cm. 10 bl. 17 årh. Forskellige hænder; bl. 6—10 skr. af præsten Þorleifur Clausson til Útskálar.*

Sögubrot af nokkrum fornkonungum i Dana ok Svía veldi.

Et af tre forskellige håndskrifter sammenstykket eksemplar af Sögubrot:

Bl. 1—4, *et læg på 4 blade (fraktur), indeh. begyndelsen, med den sædvanlige titel og overskrift, til* „ſiglir huer til ſijns lands: og“, *viser sig som afskrift af AM. 1 a, fol. På 1ste sides margen har Arne Magnusson skrevet* „Corruptiſſimum Exemplar & nullius momenti“.

Bl. 5. *1 blad, indeh. et brudstykke, der fortsætter foregående læg, beg.* „landz og Er þetta spir Rädbert k.“ *Nederst bl. 5r findes antydning af samme lakune som i nr 1 a, med ordene* „her wantar mikid v*id*, ꝼramm ad elli dogum Haralldz kongſ“; *derefter fortsættes brudstykket som 1 a indtil* „þrandur hin*n* Gamle“, *hvor afskriverens eksemplar synes at have været defekt, da der tilföjes* „Hier effter ä ad fetiaſt Brä vallar bardagi ſem feiger ꝼrä Dauda | haralldar hilldi tann*ar*“. *På den ubeskrevne rest af siden (2/3) er med en anden hånd skrevet* „þeſſa bok a Heidur legur Kienne Mann | sra Throlffur Clauſſon“. *Bægge disse notitser har Arne Magnusson overstreget og sat derover* „Bravallar“ *som henvisning til den følgende side. — Hånden er kursiv; brudstykket må anses for en afskrift, men næppe umiddelbar, af 1 a.*

Bl. 6—10. *5 blade, hovedsagelig optagne af et brudstykke af Sögubrot, fortsættende det nærmest foregående. Overskriften (bl. 6r nederst) lyder* „Bravallar Bardage mille Haralldar kon*un*gs | hildetan*n*ar og Sigurdar Hrijngs“; *bl. 10r øverst ender stykket med ordene* „frydara en*n* Øn*n*ur Man*n*kynd a Nordur|londum. Og Endar hier ſo Bravallar Bardaga“. *Skr. med Þorleifur Claussons kursivhånd.*

Bl. 6r, *sidens øvre 3/4, har oprindelig båret slutningen af* þáttr af Hálfdani svarta, *begyndende med* „vid allar j þrótter, mikid gieckft Haralldur wid", *skrevet med samme kursivhånd som bl. 5; dette er blevet overstreget ved den af Arne Magnusson foretagne sammenstykning af håndskriftet.*

Benyttelse og beskr.: *I udg. af Sögubrot, Fornaldar sögur Norðrl. I, ere de tre her nævnte brudstykker sammenfattede under benævnelsen C, og varianter herfra anførte.*

---

3. **AM. 1 c, fol.** *Pap.* *$32_{,3} \times 19_{,5}$ cm.* *5 bl.* *17. årh.* *Fraktur.*

Sögubrot af nokkrum fornkonungum í Dana ok Svía veldi.

Brudstykke af Sögubrot med samme overskrift som nr 1 a og stemmende med dette, til „blijdum ordum og fògrum * *", *hvorefter (som i a) tilföjes* „Hier vantar mikid vid" *osv. Hermed ender dette brudstykke.*

Benyttelse og beskr.: *Dette hskr. citeres (om end unöjagtig) i Fornaldar sögur Norðrl. I som D.*

---

4. **AM. 1 d α, fol.** *Pap.* *$20_{,1} \times 16_{,2}$ cm.* *31 bl.* *Beg. af 18. årh.* *Skr. af Arne Magnusson. Kun bladenes indre kolonner ere beskrevne. Overtrukket med perg. fra et latinsk ritualhskr. med noder.*

Sögubrot af nokkrum fornkonungum í Dana ok Svía veldi.

En efter pergamentshåndskriftet nr 1 e β. fol. tagen afskrift, begyndende „neita. konungr fvarar", *endende* „er. til var sott | um alla vikina".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I, s. XXIII.*

---

5. **AM. 1 d β, fol.** *Pap.* *$21_{,2} \times 16_{,1}$ cm.* *8 bl.* *Kursiv fra c. 1700.* *Skr. af præsten Hjalti Þorsteinsson til Vatnsfjörður.*

„Sogubrot af Nockrum fornkongum*m* J Dana og Svya | Vellde".

En fra AM. 1 a, fol. stammende afskrift af Sögubrot.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur Num. 15. in 4to. Fra Eckiu Sal. Þormodar Torfasonar. Epter þeffu nidlags Exemplare hafde Sal. Affeffor Þormod*ur* lated Asgeir rita Exemplar in folio. og hafde Asgeir allftadar umbreitt literatura ad methodum veterior*um*. Þetta Asgeirs Mftum stod i Num. 13. in folio. En*n* var òlld-

ungis onytt, eins *og* þetta nærverandi Exemplar med hendi Sr Hiallta, og þeim mun verða, ad Asgeir hafdi æred liber vered i at umbreita literaturâ, enn orden voru eins raung i hverutveggiu. Eg reif so þetta Asgeirs avtographum i fundur, ad einganu villa skyllde."

Benyttelse og beskr.: *Anføres i Fornaldar sögur Norðrl. I under mærket E.*

6\. **AM. 1 e *α*, fol.** *Pap. 21,3 × 16,5 cm. 14 bl. Fraktur fra sidste del af 17. årh.*

„Sögubrot af nockrum fornkongum | i Dana og Svija vellde" osv.

Afskrift af Sögubrot, der temlig nöje følger nr 1 a, fol., og hvis afvigelser fra dette nr på mange steder ere rettede egenhændig af Arne Magnusson.

Benyttelse og beskr.: *Svarer til det i Fornaldar sögur Norðrl. I med F betegnede hskr.*

7\. **AM. 1 e *β* I, fol.** *Perg. 19 × 15 cm. 6 bl. C. 1300. Det læg, hvortil nævnte blade høre, har opr. indbefattet 8 bl., af hvilke de to inderste ere tabte. Smuk og regelmæssig hånd, god orthografi. Kapitelinddeling med røde overskrifter og begyndelsesbogstaver. Øvre og ydre margen helt bortskårne; første og sidste side stærkt sværtede og slidte.*

Sögubrot af nokkrum fornkonungum í Dana ok Svía veldi.

Dette perghskr. indeholder originalen til de i det foregående nævnte afskrifter, særlig 1 d α, hvortil henvises. Hskr. har öjensynlig hørt sammen med nogle i AM. 20, fol. opbevarede brudstykker af Knytlinga saga og — vel i forbindelse med denne — udgjort den oftere citerede **Skjöldunga saga.**

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to, bl. 60v & 62 sigter Arne Magnusson utvivlsomt til dette hskr. med ordene* „Skiölldunga Sögu fragmentum ut puto. 4 (!) blöd 4to".

Benyttelse og beskr.: *Udg. Fornaldar sögur Norðrl. I, 361—88 (beskr. s. XXII—XXV) og Ant. Russes I, 66—86, med facs. (beskr. s. XXI—II); sml. endvidere Sturlunga saga, Oxford 1878, s. LXXXVIII—XCI og Corpus poet. bor. Oxford 1883, s. L.*

8\. **AM. 1 e *β* II, fol.** *Pap. 21,6 × 17,4 cm. 91 bl. Beg. af 18. årh. Skr. af Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1—84. **Arne Magnussons egenhændige optegnelser til Skjöldunga saga,** *islandske og latinske notitser på opr. løse blade og sedler ang. sagaens håndskrifter, membranfragmentets forkortelser m. m., indlagte i et omslag med påskrift* „Skiǫlldunga Sǫgu fragment ut puto", *der utvivlsomt oprindelig har omsluttet membranbladene 1 e β I, fol.*

2) Bl. 85ᵛ—91. **„Exſcriptum trium paginarum antiqviſſimi libri pergameni in folio in Bibliotheca P. Resenii",** *indeh. et „Langfeðgatal" over gammel-engelske, samt norske, danske og svenske konger i A. M.'s egenhændige afskrift efter en 1254 skreven membran.*

[De til AM. 1 e β, fol. *en tid fejlagtig henførte* 13 membranblade af Snorra Edda *ere nu indsatte på deres rette plads i AM. 748, 4ᵗᵒ.]*

---

9. **AM. 1 f, fol.** *Pap. 21 × 17 cm. 50 bl. 17. og beg. af 18. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—8. *Arne Magnussons egenhændige afskrift af stykker, der alle forekomme i perghskr. AM. 415, 4ᵗᵒ:*

a) **„Lang feðga tal fra Noa til varra konun|ga",** *indbefattende fem slægtregistre over* Ynglingerne til Harald hårfagre, Skjoldungerne til Sigurd orm i öjes sön Hörda-Knut, de tre nordiske kongehuse til c. 1319. — *Bl. 1 bærer kun titlen* „Langfedgatal".

b) **Fortegnelse over fylkernes navne i Norge.**

2) Bl. 9—18 *(bl. 9 bærer kun titlen* „Längfedga-tal", *bl. 10 Arne Magnussons latinske oplysninger om håndskriftet, bl. 11 er ubeskrevet).* **„Läng-ꝼedga tal til nockurra Danmerkur og | Noregs Könga",** *indbefattende* slægtrække fra Noe til Aserne; ættbogi Noregs konunga; Harald hårfagers nedstamning fra Balder, hans regeringstid, afkom, Islands bebyggelse; slægtrække („ÆTTARBOGEN"), stemmende med de fra AM. 415, 4ᵗᵒ kendte; gl.-engelske kongerækker — *et indhold, der som det synes dels er hentet fra papirs-, dels fra pergamentshåndskrifter. Ifølge*

A. M.'s notitser bl. 10 og 20 skal dette „Langfeðgatal“ være skrevet af præsten Ketill Jörundsson, sandsynligvis for biskoppen i Skálholt Gísli Oddsson (c. 1635, kursiv), fra hvem det må antages at være kommet som gave til Ole Worm; efter at det fra den Wormske slægt var erhvervet af Fr. Rostgaard, købte Arne Magnusson det på dennes avktion 1726 (nr. 723). Fra biskoppen stamme utvivlsomt forskellige, mest danske, randbemærkninger og andre oplysninger til brug for læseren, alle dog skrevne med sammie hånd som selve manuskriptet.

3) Bl. 18ᵛ. **„Talbyrdijnguꝛ hinn gamle med ſijnum Prikstöꝼum“**, *omfattende årene 1140—1615, skrevet med en fra den foregående forskellig hånd.*

4) Bl. 19—28 *(bl. 19 ubeskr., bl. 20 Arne Magnussons latinske notitser om afskriften og dennes original).* **„Lang ꝼedga tal til nockurra Danmerk|uꝛ og Noregs könga“**, *indeholdende A. M.'s egenhændige afskrift af foregående stykke med tilhørende* talbyrðingr.

5) Bl. 29—36. **Angelsaksiske kongerækker**, *afskrevne af Arne Magnusson.*

6) Bl. 37—50. **Arne Magnussons samlinger til 'Langfeðgatal'** *på løse blade og sedler.*

---

10 **AM. 1 g, fol.** *Pap. 30,3 × 20,2 cm. 5 bl. 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—3. **„Ættartala frä Adam | til b*isk*ups Jóns Ara ſonar | ok han*n*s Affſpreingis“.** *Fraktur, skr. af præsten Jón Erlendsson. Slægtrækken, som består af 89 led, standser med biskop Brynjólfur Sveinsson i Skálholt.*

2) Bl. 4. **„GENEALOGIA | ab Odino, ex antiquitatibus collecta et diducta“.** *Slægtrækken, der er på latin, føres i 43 led ned til* „Vigfusus Gislavius *(ɔ: Vigfús Gíslason)* Præfectus Arnessysslu, Rangarvalla syslu, Insulæ Vestmanoe et Skogastrond“. *Kursiv, c. 1640. Åben plads for en uudfyldt slutning.*

3) Bl. 5. **'Genealogia. | Diducta â nobilisſimis viris in Islandiâ: I° Dno. Ottone Lepp . . ., 2° Dno. Thorleifo Areſonio . . ., 3° Dno. Loptero Rika . . ., 4° Dno. Torvero Areſonio, de Klofa'.**

Fra disse fire mænd, angående hvilke de meddelte latinske oplysninger indeholde flere misforståelser, føres slægtrækken ned til den förnævnte Vigfús Gíslasons sön „Jonas". Samme hånd som foreg. stykke.

Benyttelse og beskr.: *Hskrs 1ste stykke findes omtalt Biskupa sögur II, Kph. 1878, s. 417, hvor stamtavlen er aftrykt efter et andet hskr.*

---

11. **AM. 2, fol.** *Pap.* $28_{,7} \times 18_{,2}$ *cm. 54 bl. Halvfraktur, 17. årh. Bindet overtr. med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

„Saga Aꝼ Ragnar Lod|brök og mørgum*m* köngum*m* merkelegum*m*".

Indeh. Völsunga saga *og* Ragnars saga loðbrókar *uden adskillelse, inddelt i 60 kapitler, samt* „Kräku mäl er sumer kalla Lodbrökar qvidu".

Herkomst og hist.: *Ifg. to foran indklæbede notitssedler med Arne Magnussons egenhændige optegnelser synes håndskriftet skrevet af en Páll Sveinsson, afskriver for præsten Þorsteinn Björnsson.*

Benyttelse og beskr.: *Hskr. findes under mærket E benyttet i Fornaldar sögur Norðrl. I; sml. Krákumál, Kbh. 1826, s. 85.*

---

12. **AM. 3, fol.** *Pap.* $31_{,2} \times 19_{,7}$ *cm. 90 bl. Kursiv, 17. årh. Bindet overtr. med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

„Saga Af Ragnar Lod|brok ok morgum kongum | merkelegum".

Indeh. Völsunga saga *og* Ragnars saga loðbrókar *uden adskillelse, inddelt i 61 kapitler, samt* „Kräku Mäl er sumer kalla Lodbrökar qvidu". *Varianter og rettelser tilföjede, tildels med Arne Magnussons egen hånd.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket F benyttet i Fornaldar sögur Norðrl. I; sml. Krákumál, Kbh. 1826, s. 85.*

---

13. **AM. 4, fol.** *Pap.* $33_{,2} \times 20_{,8}$ *cm. 25 bl. 17. årh.*

Ragnari Lodbroci historiæ fragmentum, Latine.

Bl. 1—21. „IN RAGNARI LODBROCI | Historiam paraphrafis", *oversat efter en* „codex ἀκέφαλος", *hvorfor der begyndes i 1ste kap. med ordene* „Revertens autem fub vefperam domum"; *teksten slutter i kap. 17* „velorum in primis accurata spefiofaqve pictura". *På de tre første sider er den latinske over-*

sættelse adskillige steder rettet; manuskriptet er noget beskadiget af fugtighed. På en foran indfæstet notitsseddel meddeler Arne Magnusson, at oversættelsen er forfattet af den senere præst til Gaulverjabær Torfi Jónsson, vinteren 1641—42, efter opfordring af biskop Brynjólfur Sveinsson og for de første siders vedk. forsynet med dennes rettelser. Oversættelsen antages udført efter Ny kgl. sml. 1824 b, 4to. Störste delen af bl. 21, samt bl. 22—23 blanke.

Bl. 24—25. Latinsk oversættelte af en del af samme saga, *fra midten af 8. til slutn. af 10. kap. På en foran bl. 24 indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson, at hånden er sira Sveins på Barð (præsten Sveinn Jónsson, † 1687).*

---

14. AM. 5, fol. *Pap.* $31_{,2} \times 19_{,3}$ *cm. 18 bl. Sammentrængt og stærkt forkortet fraktur, 17. årh.*

„Saga áꝼ Ragnar Lod- | brök oc m*or*g*um* kong*um* mer*k*ele*gum*.“

Indeh. Völsunga saga *og* Ragnars saga loðbrókar *uden adskillelse, inddelte i 60 kapitler.*

Herkomst og hist: *Ifg. en foran indfæstet seddel med en notits af Arne Magnusson har sagaen hørt til et större hskr., erhvervet af Jón Daðason på Vallá.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket K benyttet i Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

15. AM. 6, fol. *Pap.* $30 \times 20_{,5}$ *cm. 91 bl. Fraktur, 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson.*

„Saga Af Ragnar Lodbrök | Ok Mørgumm Köngumm merkelegum“.

Indeh. Völsunga saga *og* Ragnars saga loðbrókar *uden adskillelse, inddelt i 60 kapitler,* samt „Kꝛäku mäl, eꝛ fumeꝛ kalla | Lodbꝛökar qvidu“ — *dette sidste med varianter fra O. Worms udg. Adskillige marginalantegnelser med en fremmed hånd (Torfæus?).*

Antages afskrevet efter Ny kgl. sml. 1824 b, 4to.

Benyttelse og beskr.: *Under mærket H benyttet i Fornaldar sögur Norðrl. I; sml. Krákumál, Kbh. 1826, s. 84.*

---

16. AM. 7, fol. *Pap. 31,7 × 20,2 cm. 80 bl. Kursiv, 17. årh. Skr. af Th. Torfæus' håndskriver Ásgeir Jónsson.*

„Saga af Ragnar Lodbrok oc | morgum *konun*gum me*r*kiligum."

Indeh. Völsunga saga *og* Ragnars saga loðbrókar *uden adskillelse, inddelt i 61 kap., hvortil föjes som kap. 62* „Krakumal e*r* sumi*r* kalla Lodbrok*ar* kviþu" — *med varianter fra O. Worms udg.*

Herkomst og hist.: *På 1ste forsatsblad findes antegnet* „fra Salig Aſſeſſor Thormod Torvesens Enke 1720", *hvilken bemærkning utvivlsomt er hentet fra en nu forsvunden Arne Magnussonsk notitsseddel.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket C benyttet i Fornaldar sögur Norðrl. I; sml. Krákumál, Kbh. 1826, s. 85.*

---

17. AM. 8, fol. *Pap. 32 × 21 cm. 35 bl. Fraktur, 17 årh. Bindet overtrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

„Saga Aƒ Ragn*n*ar Lod brök | og mørgum audrum kongum merke|legum".

Indeh. Völsunga saga *og* Ragnars saga loðbrókar *uden adskillelse, inddelt i 60 kapitler. I marginen ere med en forskellig hånd fuldstændige varianter anførte af et andet hskr., der antages at være AM. 281, 4to.*

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indfæstet seddel med notitser af Arne Magnusson skulle de omtalte marginalvarianter være tagne* „ur Exemplare Sigurdar Biörnsſonar Lögmanns. var i 4to med hende Sigurdar Jonsſonar ä Knör".

[En mindre hertil fastklæbet seddel giver nogle notitser om Ragnar lodbrog.]

Benyttelse og beskr.: *Under mærket G benyttet i Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

18. AM. 9, fol. *Pap. 30,5 × 19,5 cm. 48 bl. Fraktur, 17. årh. Skrevet af Jón Erlendsson.*

Saga Hrólfs konungs kraka ok kappa hans.

Sagaen, der antages afskrevet efter perghskr., er inddelt i kapitler uden tal og mange steder med åben plads for initialen; endv. inddeling i „þættir", af hvilke „Fröda þättur" *er den første. — For de første blades vedk. marginalhenvisninger.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel oplyser Arne Magnusson, at han har udtaget denne saga af en bog, han har købt af Jón Þorkelsson 1710,*

og ladet dem konferere med et andet ham tilhørende ekspl. i 4to; hertil ses dog intet spor.

Benyttelse og beskr.: *Dette hskr. (A) er lagt til grund for udg. i Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

19. **AM. 10, fol.** *Pap. 30,3 × 21 cm. 24 bl. Fraktur, 17. årh. Bindet overtrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Hier Byriar Sogu Af Hrolꝼe | konge kraka".

Indeh. Hrolv Krakes saga i 32 kapitler.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Toruesens Enke 1720."

Benyttelse og beskr.: *Under mærket C benyttet ved sagaens udg. i Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

20. **AM. 11, fol.** *Pap. 29 × 19 cm. 42 bl. Kursiv, 1ste halvdel af 17. årh. Skr. af Jón Gissursson. Bindet overtrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Hier Byriaſt Sagan af Hrolfe Konge | Kraka, ſem vered hefur J Danmørk."

Indeh. Hrolv Krakes saga inddelt i „þættir", men ikke i kapitler. Da dette ekspl. af sagaen er udskilt af et större hskr., er 1ste og sidste side tilföjet ved Arne Magnussons afskriver (Þórður Þórðarson).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson, at dette ekspl. af sagaen er* „ur bok (elldre enn 1646) er eg feck af Sr Hogna Amundaſyne."

Benyttelse og beskr.: *Under mærket D benyttet i udg. Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

21. **AM. 12 a, fol.** *Pap. 31 × 19,7 cm. 13 bl. Kursiv, 17. årh. Forskellige hænder. Af bl. 13 har alene øvre rand været beskrevet, resten er bortklippet.*

„Hieꝛ Byriaſt Saga aꝼ Hrolꝼe Könge Kräka | hanns ꝼormonnum edur ꝼorꝼedurum, ſem þö leidist til hanz | vpp*r*una, og koppum hans."

Indeh. begyndelsen af Hrolv krakes saga, uden kapitelinddeling til ordene i 24. kap. „þeir ſogdu allt vmm | ferder".

---

22. AM. 12 b, fol. *Pap. 31,7 × 19,7 cm. 25 bl. 17. årh. Skrevet af Jón Erlendsson. Stærkt beskadiget og fra ældre tid repareret ved påklistrede papirsstrimler.*

Saga Hrólfs konungs kraka ok kappa hans — *fragment.*

Begynder i kap. 24: „spurdu huadan*n* þe*i*r være adkomnir", *slutter i sidste kap.* „Og hiellt suo hver heim til finn*a* heimkynn*a*". *Uden kapitelinddeling.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket E ere AM. 12 a—b, fol. benyttede i Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

23. AM. 12 c, fol. (*tidligere i* Addit. 4, fol.) *Pap. 28,5 × 18,5 cm. 15 bl. Fraktur, 17 årh.; stærkt forkortet. Ornamenteret begyndelsesinitial.*

„HER BIRIAST SAG|an*n* af Hrölfi Kongi Kröku.".

Indeh. Hrolv krakes saga, med kapitelinddeling, men med undtagelse af kap. 1. uden kapiteltal.

Herkomst og hist.: *Har med en del andre fra den Arnamagnæanske samling bortkomne sagaer været indlemmet i universitetets additamentsml. og indbundet med disse i et fælles bind.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket M benyttet i Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

24. AM. 13, fol. *Pap. 29 × 18,2 cm. 48 bl. 17. årh.; Jón Erlendssons hånd.*

„Hier Byriaſt Saga af | Joms wijkingum."

Jómsvíkinga saga inddelt i kapitler, men uden tal.

Herkomst og hist.: *På en foran fastklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at hskr. er* „ur bok Þorbiargar Vigfuſſdottur" *og erhvervet* „fra Sr Þorde Jonssyne a Stadarſtad".

Benyttelse og beskr.: *Ifg. FMS XI, s. 7 og Jómsvíkinga saga, Lund 1879, s. XXVIII stammende fra mbr. AM. 510, 4to.*

---

25. AM. 14, fol. *Pap. 33,5 × 20,4 cm. 16 bl. Kursiv, c. 1700.*

„Her hefur vpp Jomsvikingaþatt."

Indeh. „fyrsti þáttr" af Jómsvíkinga saga afskrevet efter Flateyjarbók.

Benyttelse og beskr.: *Omtalt FMS. XI, s. 7.*

---

26. **AM. 15, fol.** *Pap. 31,8 × 20,3 cm. 13 bl. Fraktur, 17. årh.*

„Her hefur vpp Søgu | Joomsvijkinga."

Indeh. „2r þáttr" af Jómsvíkingasaga, inddelt i 40 kapitler, endende med kap. 49 i FMS XI.

Herkomst og hist.: *Hskr. viser sig ved pagineringen 119—43 som oprindelig en del af et större hele; på en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at det er* „ur bok i græ*nu* bande er eg feck af Sr Jone Torfaſyne ä Breidabolſtad."

Benyttelse og beskr.: *Omtalt FMS XI, s. 7. [Har ifg. Jón Sigurðsson noget tilfælles med det sammesteds nævnte hskr. R.]*

---

27. **AM. 16, fol.** *Pap. 30,2 × 19,8 cm. 88 bl. Sidste del af 17. årh. Skr. af Asgeir Jónsson (halv-fraktur). Bindet overtrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Knytlinga Saga".

126 kapitler (i virkeligheden 127), hvoraf de 25 første have overskrift. Sidste del af sagaen er i marginen af Torfæus forsynet med parallelsteder fra Saxo og andre notitser.

Herkomst og hist.: *Ifg. en til bindets inderside fastklæbet seddel har Arne Magnusson erhvervet hskr. fra 'Th. Toruesens' enke 1720. På en foran indklæbet seddel oplyser A. M., at begyndelsen, til kap. 28, er afskrevet efter en kopi af A. M.'s ekspl., som denne havde sendt Torfæus, den sidste del, fra 28. kap., efter „charta Regiâ".*

---

28. **AM. 17, fol.** *Pap. 31,8 × 20 cm. 88 bl. Slutn. af 17. årh. Asgeir Jónssons hånd. Bindet overtrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Knytlinga Saga".

129 kapitler (i virkeligheden 127). Er ifg. Arne Magnussons meddelelse på en foran indklæbet seddel afskrevet efter samme eksemplarer som foreg. nr.

---

29. **AM. 18, fol.** *Pap. 31 × 20,5 cm. 39 bl. C. 1700; Arne Magnussons hånd. Bindet overtrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

„Æfi Danakonunga, vulgo Knytlingaſaga."

En af A. M. udført afskrift af Knytl. s. — uden kildeangivelse. Hele sagaens midterparti, fra i 3. kap. til ind i 82. (udg. i FMS) mangler, idet der afbrydes med ordene „efløi siðan en mestu blot i Nor'.“ *og igen begyndes med* „uarðar. f;. Suia konungr.“ *A. M. har helt igennem rettet orthografien, på mange steder tilföjet varianter efter „membr.“ og flere håndskrifter, samt årstal, egne rettelser og anmærkninger. Nogle ere senere tilföjede af andre.*

***Benyttelse og beskr.:** Benyttet i udg. FMS XI under mærket M; sml. Ant. Russes II, s. 128.*

---

30. **AM. 19, fol.** *Pap. 28 × 19 cm. 93 bl. 17. årh.; Jón Erlendssons hånd (fraktur). Som følge af at hskr. opr. har udgjort en del af et större hele, er 1ste bl. tilföjet af Arne Magnussons skriver (vistnok Þórður Þórdarson).*

Knytlinga Saga

i en fra den sædvanlige forskellig inddeling, nemlig:

Bl. 1. **„Søgu þättur af Svei|ne vlfsfyne konge j Danmörk, og hans XIII sonumm“**, *kap. 1—6;*

derefter:

bl. 8. **„Her byriar Knytlinga | Sögu fyrst af Knute Dana | kong“**, *kap. 1—100.*

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson optegnet* „Þeſſe Knytlinga ſaga er ur bok Monſieur Sveins Torfaſonar“.

***Benyttelse og beskr.:** Under mærket C benyttet ved udg. i FMS XI; sml. Ant. Russes II, s. 128.*

[AM. 20 a, fol. „Daniæ Regum Hiſtoria (vulgo Knytlinga-Saga) Latine reddita, manu A. M. (er Projêt ut apparet)“ *mangler.*]

---

31. **AM. 20 b I, fol.** *Perg. 24_5 × 17_7 cm. 9 bl. C. 1300. Røde initialer og overskrifter; bl. 3 stærkt sværtet og slidt, samt noget beskadiget; af bl. 8 er kun en smal rand nærmest indre margen tilbage; af bl. 9 mangle de øverste linjer.*

Knytlinga saga *(fragm.).*

Uagtet nogen indbyrdes forskellighed mellem bl. 3 & 8, 9 og resten må de her opbevarede fragmenter dog anses for at tilhøre samme håndskrift, der oprindelig viser sig at have udgjort en del af den codex, hvoraf en rest på 6 bl. er bevaret i AM. 1 e β I, fol. under benævnelsen „Sögubrot". Den samlede codex har utvivlsomt udgjort en „Skjöldunga-saga".

Fragmenterne ere:

Bl. 1—2 *(2 sammenhængende bl.) beg.* „danna a englandı", *FMS XI kap. 25, s. 215 øverst, endende* „en meðan haraldr heın hafðı konungr verıt yfır danmork", *ib. kap. 29, s. 226.*

På en hertil fastklæbet seddel bemærker Arne Magnusson „þeſſe 2. blöd ur Knytlinga Sögu hefi eg feingit fra Sr Halldore Torfaſyne i Bæ."

Bl. 3—9 *(7 blade, af hvilke bl. 4—7 danne et læg på 4 bl., bl. 3 hænger sammen med bladstumpen 8, medens bl. 9 er løst; oprindelig må de dog antages alle at have hørt til samme læg) beg.* „leıta vndan er þat lıkar", *FMS XI kap. 58, s. 277, hvorefter bl. 7 ender* „fatta rof þat er bvðlungı attı", *ib. kap. 75, s. 303; derefter indeholder bl. 8 brudstykker af det flg., ib. s. 303—8, sluttende med* „(vı)kv allır þessu tıl"; *det foroven beskadigede bl. 9 beg. nogle linjer længere nede på s. 308, med ordene* „veıta fyrır verðleık þessa ıns heılaga manns", *slutter ib. kap. 79, s. 313* „hanum let tıl her".

På en til bl. 7 fastklæbet seddel bemærker Arne Magnusson „þetta hefur til forna vered vid Skalhollts kirkiu. lau' medal Scalhollts boka er Mag. Þordur liedi mier."

***Herkomst og hist.:** Foruden de ovenfor anførte notitser og nogle af lignende indhold i AM. 20 c, fol. har A. M. om dette hskr. kun flg. i AM. 435 a, 4to, bl. 60* „Ur Knytlinga Sögu fragment aliqvot foliorum 4to."

***Benyttelse og beskr.:** Under mærkerne F og H ere disse brudstykker benyttede ved udg. i FMS XI; sml. Ant. Russes II, 128. — Om forholdet til „Skjöldunga saga" se Sturl. Oxf. 1878, s. LXXXIX; sml. Corpus poet. bor. s. L.*

---

32. **AM. 20 b II, fol.** *Perg. 29 × 21,7 cm. Tospaltet. 14. årh. Røde, delvis med blåt ornamenterede initialer, røde overskrifter; de to sammenhængende blade 1—2 ere bægge noget slidte og hullede, særlig bl. 1; af bl. 3 er kun nedre halvdel bevaret; i denne et hul.*

Knytlinga saga *(fragm.).*

Bl. 1 *beg.* „Knutr k*onung*r var a veizlu at fævar*e*nda“, *FMS XI kap. 47, s. 255, ender* „er t*i*l ha*n*ſ mæla vel en hin*i*r er ha*nu*m hall“, *ib. kap. 48, s. 260 øverst.*

Bl. 2 *beg.* „er þ*a*t þikc*i*r bett*r*a en þe*i*r beriaz er þ*a*t er makara“, *FMS XI kap. 78, s. 277, slutter* „elzti ſo*n* svei*n*s k*onung*s skylldi k*onung*r *ver*a. dan*i*r tavl(vdo)“, *ib. kap. 64, s. 281.*

Bl. 3 *beg.* „Bliðan gǽddi biortum auði“ *FMS XI kap. 79, s. 313, ender* „þe*i*ʀa d*otti*r hét kr*i*stin er atti eir*i*k*r*“, *ib. kap. 82, s. 318, med de af den omtalte defekt følgende lakuner.*

Herkomst og hist.: *På en til bl. 2 fastklæbet seddel bemærker A. M.* „Feingeð 1710. af Jone Hanneſſyne i Reykiarfirde, utanum qver. og hafdi qvered ätt Han*n*es Gun*n*laugsſon. Kynni & blòden þeſſe leingur utanum qvered vered hafa, þvi sumt i qverenu var nærri 100. ara gamallt.“

Benyttelse og beskr.: *Under mærket G benyttet ved udg. FMS XI; sml. Ant. Russes II, 128.*

33\. **AM. 20 c, fol.** *Pap.* $20,_7 \times 16$ *cm. 35 bl. C. 1700.*

Arne Magnussons optegnelser vedrørende håndskrifter af Knytlinga saga og andet denne saga vedkommende, *nedskrevne ved ham eller hans skrivere, på oprindelig løse blade og sedler.*

34\. **AM. 20 d, fol.** *Pap.* $21,_5 \times 16,_7$ *cm. 23 bl. C. 1700. Skr. dels af Arne Magnusson selv, dels med en samtidig hånd.*

„Knytlinga saga“ *(fragm.)*

Ufuldendt afskrift af sagaen, indeholdende de første 27 kapitler, endende med ordene „þa vard hann sotdaudr“, *FMS XI, s. 223.*

Herkomst og hist.: *På et løst omslag har A. M. noteret* „Framan af Knytlinga Sògu feinged 1712 i Octobri hia M[r]. Thormode Torfaſyne en*n* ha*nn* hafde þad fyrrum fra mier feinged.“

35\. **AM. 20 e—g & i, fol.** *Pap. Optegnelser og udkast i forskelligt format. 18. årh.*

Materiale til udgaven af Knytlinga saga c. 1750.

Indhold:

1\) *($34,_2 \times 21$ cm. 7 bl. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík)* **‘Ex Hiftoria, qvam vocant Knytlinga saga . . . Cantilenæ’.**

„Ex avtographo ipsius authoris, Svenonis Jonæ, Sacerdotis Bardensis". *31 viser af Knytlinga saga med en latinsk kommentar af præsten Sveinn Jónsson til Barð, med tilföjede rettelser. Heri indlagt et af 6 blade i 4to bestående læg* **„De Carminibus seu Cantilenis in hac Historiâ | occurentibus"** *indeholdende en latinsk kritik over den oprindelige kommentar (Jón Ólafssons hånd).*

2) *(20,5 × 16 cm. 19 bl.)* **„Verſus Antiqvi | ex | Hiſtoria Regum Daniæ | vulgo | Knytlinga Saga Latine utcunqve expoſi|ti"**.

3) *(20,5 × 16 cm. 16 bl.)* **„Ad Verſuum Knytlingicorum | interpretationem observata qvædam."**

4) *(20,8 × 16,5 cm. 6 bl. Skr. af Eggert Ólafsson 1750—60)* **„Excerpta qvædam è Knytlinga-|Saga."** *Mest geografiske og kronologiske uddrag. Heri en løs seddel med kritiske bemærkninger til udg. af Heimskringla og sammes oversættelse.*

5) *(34 × 21 cm., 3 bl. Skr. af Gram)* **Historisk-kritiske bemærkninger til kap. I—3 og 32 af Knytlinga saga,** *på Latin. Heri et blad i 8vo af samme forf. ang. eventuelt afkom efter Knud d. 6te og Gertrud.*

6) *(32,3 × 20 cm. 3 bl.. Skr. af Jón Ólafsson fra Grvk)* **„Indeholden | i Fortalen"**. *Udkast til en fortale til Knytlinga saga.*

7) *(21 × 17 cm. 1 bl.)* **„Recenſus aliqvot locorum ex Knytlinga-Sagâ qvorum | translatio ab ipſo textu qvomodocunq*ve* recedit"**.

8) *(32 × 9 cm. 2 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Omiſſa forte in | Philologicis"**. *Rettelser til udg. af Knytlinga saga.*

9) *(22 × 16,5 cm. 1 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Nogle Smaafeiler, som findes udi den nye Afs. Holbergs | Hiſtorie om Danmarks Rige, paa de Stæder, der | Knytlinge Sage bliver citeret."**

10) *(20,5 × 16 cm. 2 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Ahrærande þryckinguna ä Knytlinga | Sögu, vid Justits-Raad Gram."** *Nogle spörgsmål (på Dansk) med hensyn til den i udgaven anvendte orthografi, interpunktion etc., med korte tilföjede svar af Gram.*

11) *(33 × 21 cm. 6 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„For-mæale. Præfatio“.** *Fortale til Knytlinga saga, på Islandsk og Latin, af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

12) *(32 × 20,5 cm. 3 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Errata Typographica“.** *Trykfejl i udg. af Knytlinga saga.*

13) *(33,2 × 21 cm. 1 bl. Jón Ólafssons hånd)* **Spörgsmål ang. udg. af Knytlinga saga,** *på Latin, m. h. t. orthografi etc., rettede til B. M. [Möllmann], af hvem svar ere tilföjede.*

14) *(32,7 × 21 cm. 8 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Index | in Hiftoriam Knytlingianam | qvadripartitus“.**

15) *(33 × 20,5 cm. 6 bl.)* **„Cnutidarum Historiæ | index“.**

16) *(23 × 17 cm. 3 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Monita qvædam ad Knytlingasagam fpectantia“.** *Underretning om Knytlinga sagas håndskrifter m. m.*

17) *(20,7 × 16 cm. 6 bl.)* **„Knytlinga-saga“.** *Latinske notater om sagaens forfatter og kronologi.*

18) *(25,3 × 19,5 cm. 1 bl. Jón Ólafssons hånd)* **Rettelser til Knytlinga saga.**

19) *(32 × 20,3 cm. 7 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Annotationes in loca qvædam | verfionis ultimæ Hiftoriæ Knytlingorum“.**

20) *(24 × 19 cm. 4 bl. Eggert Ólafssons hånd)* **„Om Knytlinga-saga og | Dens formeente Auctoribus“.**

21) *(32,8 × 20,5 cm. 4 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Knytlinga Saga“.** *Nogle viser af denne saga med tilföjede varianter.*

22) *(31,5 × 20 cm. 35 bl., af hvilke bl. 35 kun er en stump. Jón Ólafssons hånd)* **„Index | in Hiftoriam Knytlingorum | tripartitus“.**

23) *(33,2 × 21 cm. 48 bl. Jón Ólafssons hånd)* **„Æfi Dana Konunga | vulgo | Knytlinga Saga“.** *Begyndelsen af Knytl. saga til ind i kap. 41, med latinsk oversættelse på de modstående sider (lige kolonner) — denne sidste rettet af Gram og fortsat ind i kap. 42.*

---

36. **AM. 20 h, fol.** (*en tid lang opført som* Addit. 298, 4to) *Pap. 21,3 × 16,5 cm. 217 bl. C. 1700. To forskellige kursivhænder.*

„Knytlinga Saga | ſeu | Rerum Danicarum Historia ab anno Christi | 1043 ad annum 1187“.

Begyndende: „Sveirn Son Ulfs Jarls tök Jarldöm af Magnuſe | konge Olaffsyne“, *ledsaget af en* latinsk oversættelse *på bladenes lige kolonner.*

Herkomst og hist.: *På titelbladet bemærker A. M.* „Exſcripta, qvantum ad textum Islandicum ex chartaceo codice in 4to in Bibliotheca Wilhelmi Wormii“. *Forsatsbladet er forsynet med en latinsk notits, rimeligvis hidrørende fra etatsråd B. Thorlacius, i hvis bogsamling hskr. befandt sig ved hans død, og hvorfra det afleveredes til universitetsbibliothekets additamentsamling.*

AM. 20 i, fol. *Se s. 15.*

---

37. **AM. 20 k, fol.** *Pap. impr. 33,2 × 22 cm. 268 (269) pag.*

„Æfi Dana-Konunga | Eda | Knytlinga Saga“.

Et ekspl. af den c. 1750 trykte, men aldrig publicerede udgave af sagaen med latinsk oversættelse; den latinske oversættelse på sidste (269.) side er tilskrevet af Jón Ólafsson fra Grunnavík, også kaldet „den ældre“. Eksemplaret er forsynet med hist og her tilskrevne randnoter.

---

38. **AM. 21, fol.** *Pap. 31,5 × 20,2 cm. 133 bl. (bl. 117—20 ubeskr.) + to indlagte læg à 2 bl. i 4to. Kursiv, c. 1700. Bindet overtrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

„Incipiunt gesta Danorum conſcripta per qvendam Gram|maticum nomine Saxo“.

Det Thomas Gheysmer tillagte udtog af Saxo med fortsættelse til Valdemar Atterdag, samt register til hele det bind, hvorfra afskriften er tagen. Utvivlsomt afskrift efter original-membranen Univ. Addit. 49, fol. — Indlagt er:

1) „De tribus Regibus“, *en legende, 2 bl.*

2) „Haraldus Danorum Rex“ *osv., optegnelser om danske kongers forbindelser med udlandet, 2 bl.*

Herkomst og hist.: *Afskriften synes udført ved en af Arne Magnussons skrivere; til bindets inderside er fastklæbet en seddel, hvorpå A. M. har optegnet nogle angivelser om afskrifter af dette værk.*

Benyttelse og beskr.: *Anført og omtalt i Scriptores rer. Dan. II, s. 287.*

---

39. AM. 22, fol. (a og b.) *Pap. 34 × 21,5 cm. 143 bl. 17. årh.s begyndelse. Mange bl. af afvigende format; adsk. bl. ubeskrevne.*

Collectanea varia.

Excerpter og optegnelser til nordisk, særlig norsk, historie, geografi, topografi; stamtavler; afskrifter af middelalderlige diplomer og breve. Hovedindholdet på Latin; nogle aktstykker og excerpter i nordisk sprogform. — Mærkes kan:

Bl. 2. Optegnelser om danske byer.

Bl. 3. Nordiske personnavne.

Bl. 5. Om Island.

Bl. 6. Ex Nicolai Petrei de Cimbris.

Bl. 8. Blandede topografiske optegnelser.

Bl. 15 flg. Viborg bisperække *(to lister).*

Bl. 23 flg. „Collectanea Danico-Norvagica" (*blandt kilderne citeres* „Knutsbog", bl. 26) — *heribl. også et og andet til Sverigs geografi, og af naturhistorisk indhold.*

Bl. 36 flg. Samlinger til skotsk og engelsk historie.

Bl. 43. Vaticinium S. Brigittæ, A° 1363.

Bl. 44. Håndtegnet kort over Orknøerne.

Bl. 45. — — — hertugd. Slesvig.

Bl. 46. — — — Skotland.

Bl. 47 flg. Nordiske kongerækker og stamtavler.

Bl. 56 flg. „Annales Islandicj", *afskrift af en islandsk annal 542—1310.* Angelsaksiske og nordiske kongerækker, opregning af norske høvdinger, norske og islandske stamtavler (*nogle norske under fællesbetegnelsen* „af en gl. Etleg"). Orknøiske jarler.

Bl. 62 flg. Kongerne på Man og i Skotland.

Bl. 117v flg. Norske bisperækker.

Bl. 119v flg. Diplomer og breve, *hovedsagelig fra 14de årh., mest norske kongebreve, biskoppelige skrivelser, forhandlinger mellem norske og fremmede regenter, andre breve vedrørende Norge, særlig Bergen. — Bl. 137v—38 forekommer det tvivlsomme aktstykke ang. kong Magnus Erlingssons overdragelse af Norges krone til St. Olav, overskrift* „Privilegium et iuramentum R. Magni qvi primus coronatus Nidrosiæ", MCCLXXVI (!)".

Sml. den udførlige beskrivelse Norges gl. Love IV, 467—71.

Herkomst og hist.: *I den gl. katalog benævnes dette hskr. mindre rigtig* „Varia Adversaria Hvitfeldiana", *da det næppe står i andet forhold til Hvitfeldt end at enkelte af de deri indeholdte aktstykker hidrøre fra ham. Håndskriftet, der er skrevet i Bergen, har tilhørt dr H. Höyer († 1615).*

Benyttelse og beskr.: *Nærmere omtalt — foruden i Norges gl. Love — i Samlinger til norsk Sprog og Hist. VI, s. 186 flg., Krania Vidsk. Selsk. Forhandl. 1880, nr 14, s. 15; på det første sted er tillige den gl. „ætlegg" aftrykt. Sml. Dipl. Isl. I, s. 225; Krania Vidsk. Selsk. Forhandl. 1875, s. 89; S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibl før 1728, Kbh. 1882, s. 68—69.*

[AM. 23, fol. „Rerum Danicarum Fragmenta ex vetuftifsimis Norvegorum (five mavis Iflandorum) Commentariis tranflata anno Domini 1596. incomp." *mangler.*]

---

40. **AM. 24—25 a-b, fol.** *Pap. 34 × 22 cm. (3 vol.) 1174 bl. (deraf 33 små lapper). Kursiv, 17. årh.*

Historia regum Danicorum a Christiano I. usqve ad Fridericum II. (1448—1588.)

Indeh. et til trykning gennemgået og korrigeret ekspl. af den i Westphalens Monumenta rer. Germ. II udgivne Danmarks historie under kongerne af det Oldenborgske hus, af J. I. Pontanus. For Kristian IIIs historie er plads ladet åben bl. 1067v—1081.

---

41. **AM. 26, fol.** *Pap. 33 × 20 cm. 270 bl. Lat. kursiv, c. 1600 — vistnok forfatterens originalhskr.*

Nicolai Cragii Annalium libri VI.

Indeh. N. Krags ufuldendte, af Gram Kbh. 1737 udgivne Danmarks historie fra år 1533 til 1550.

---

42. **AM. 27, fol.** *Pap. 32 × 21 cm. 330 bl. Kursiv, sidste del af 17. årh.*

„REGES DANIÆ ET | NORVEGIÆ | COGNOMINATI. | DET ER: | DE DANSKE OC | NORSKE KONGERS | TILNAFNE: MED FUNDAMENTALISKE OC GRUN|dige Aarsager til deris Til|nafne, sampt hvis notabel oc Merke|ligt til famme materie kand

henföꝛꝛis, aff de beste Hiſtoꝛicis, oc andre | gode autoꝛibus, ſaavelſom af gam|le Runeꝛ oc antiqviteteꝛ uddrag|ne, oc med flid colligeꝛede | ved | NIELS HANSØN WIN|DING DEGN I HOLTUG | I Stefnsherredt".

Værket, der slutter henholdsvis med Kristiern den første og Magnus den blinde, indledes med dedikation til kg. Kristian den femte (bl. 2—5), fortale til læseren dateret 1676 (bl. 6—25), samt et latinsk og et dansk rim („AUTOR AD LIBRUM", „BOGENS ORD TIL LÆSE|REN", *bl. 26—28).*

---

43. **AM. 28, fol.** *Pap. 31 × 20,2 cm. 279 bl. — hvoraf de fleste ubeskrevne; bl. 20, 35, 43—46 små lapper. Latinsk kursiv fra 1ste del af 17. årh. Bindets indersider, navnlig den forreste, beskrevne.*

„RERUM DANICA|RUM | ET | AD DANICAM HISTORI|AM | pertinentium | per | REGUM VARIORUM NOMI|na | Loci Communes dis|positi".

Samling af excerpter af Saxo, Crantz, Cilicius Cimber, Ziegler, Chytræus, Lampadius og Thuanus til de danske kongers historie fra Dan til Kristian IV incl.; Erik af Pommerns genealogi efter Chytræus, og nogle steder af adskillige forfattere, hvor Saxo omtales.

På titelbladet står samlerens (eller ejerens) navn i lönskrift, og datum 23. Maji. Anno 1636.

---

44. **AM. 29, fol.** *Perg. 27,7 × 19,2 cm. 158 bl. Skr. år 1452. Stor og smuk fraktur, røde overskrifter og initialer; fortalens initial grön; tekstens 1ste initial omsluttende slægten Frille's våben: to grönne søblade i tværdelt, hvidt og rødt felt. Vel vedligeholdt, indb. i et læderbetrukket træbind opr. forsynet med to spænder.*

Plattysk krønike.

Begyndende „Wy vynden beſcreuen ȷnder ſcryft dat vıer ĸo|nınghrıke weren de mechtıgeſten", *sluttende* „Darumme wılle wy ghan va*n*de*n* | keyfere*n* to den paweſen wente van

godes gnaden blyuen ſe | vnn regneren wente an dat ende der werlt etc."

Indeholder efter en kort indledning om verdens fire mægtigste monarkier Romernes historie fra Saturnus uafbrudt gennem det østlige romerske rige ned til Karl den store, siden dennes og Ludvig den frommes historie, og derefter de tyske kejseres ned til Frederik den 2den.

Herkomst og hist.: *Hskr. indledes med følgende fortale* „Jndem iare na godes ghebord duſent veer hundert dar na Jndem twevndeveftigeſten | iare Do let her Eggard frille Ridderr van | wrebeeck houetman to Copenhauen vnn | to hentzegauel vnn des Allirdurchluch|tigeſten hochgheboren ffursten vnn heren | heren Criſterns Der Ryke Dennemar|ken Norwegen Der Wende vnn Goten | konıngk Greuen to Oldenborch vnn Del menhorſt Cammermeyſter etc. Deſſe na | geſcreuen Croniken beyde vanden paweſen | vnn vanden keyſeren vth ſeryuen hyrumme | eyn ewelijk de ſe leſet edder horet leſen bidde | dem almechtigen gode vor deſſe vorbenome|den heren Dat ſe in gotliken werken leuen | mogen in deſſeme leuen. Dat ſe myd gode leuen | mogen to ewygen tyden Jndem ewygen leuende. Des helpe vns allen de vader vnde de ſone vnde de hilligheeiſt. Amen".

---

45. AM. 30, fol. *Pap. 28 × 20 cm. 56 bl. Skr. år 1472. Flygtig og stærkt abbrevieret fraktur; røde initialer og fremhævnings-mærker. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra en latinsk messebog med noder.*

Indh.:

1. **Helmoldi presbyteri chronica Slavorum** a. 800—1172, *med forudgående* indholdsfortegnelse til dette og det nærmest følgende arbejde, *bl.* 1^v*—51.*

2. **Arnoldi abbatis Lubecensis chronica a. 1172 1209,** *1ste bogs ni første kapitler indtil ordene* „camelos qui eas ferrent, *hvorefter følger* „Etc. queritur finis hujus opusculi anno 1472", *bl. 52—55.*

3. Gentagelse af Helmolds kap. 64 *(med en anden hånd), samt* brudstykke af en krønike, *der ligner udtog af Helmolds kap. 34, bl.* 55^v*—56.*

Herkomst og hist.: *På 1ste side læses* „Detur dilecto fratri meo priorj Marquardo Holtzenij | Ego Petrus Heyne poſſeſſor protestor de" . . . .

Benyttelse og beskr.: *Ang. dette hskr., der er benyttet ved udg. af Helmold og Arnold i Pertz' Monumenta germ hist. Script. XXI, samt i den derefter besørgede udg. af Helmold „in usum scholarum", Hann 1868, se navnl Mon. s. 8.*

---

16. **AM. 31, fol.** *Pap. 30,3 × 20 cm. 321 bl. C. 1600, med tillæg fra 17. årh. Samtidige marginalnoter; disse så vel som overskrifter o. d. l. fremhævede ved brunt og grönt blæk. Bl. 85 og 176 beskadigede foroven. Bl. 225 og 231 ere fastklæbede sedler.*

En samling på Tysk, indeholdende:

1. **Krønike ang. Braunschweig-Lüneburg og Sachsen-Bayern** *(de braunschweig-lüneburgske hertugers og Welf af Bayerns genealogi, landets topografi)* fra 1138—1592 *med adskillige* indskudte tillæg til 1612, bl. 1—127. *Første stykkes overskrift* „Von dem stoltzen Hertzog Heinrichen zu Sachſen | vnnd Beyern."

2. **„Rudolphen des | itzig regirenden | Romiſchen Keiſers | Vɿalten ankunfft | vnd Genealogia. | Anno 1596 geſchrieben"** (*marginal-titel*), bl. 127—129ᵛ.

3. **„Catalogus vnnd anzeigung, wie die | Romiſchen Keiſeɿ nach oɿdnung vnd | nach Chɿisti gebuɿt gelebt vnd | ɿegiɿt habenn"**, bl. 129ᵛ—132. *Fra Julius Cæsar til Rudolph II, med tillæg af Matthias og Ferdinand.*

4. *Brudstykke af et* **topografisk arbejde over tyske lokaliteter** *i alfabetisk orden, omfattende navnene* **Ringelheim — Wunfsdorff**, bl. 133—135.

5. . . **Wunder-Zeichen . . in dieſem 1661 Jahr** . . Bl. 135ᵛ—136; *senere tillæg.*

6. **Om stiftet Bardewick**, bl. 137—146ʳ. *Første stykkes overskrift* „Von eɿbauwung der Stadt | Baɿdewick aus eineɿ | alten geſchɿiebenen Cɿonicken."

7. **Om slottet Lüneburg, klosteret St. Michael og dettes abbeder, samt hertug Henriks privilegium af år 1506**, bl. 146ᵛ—154ᵛ. *Første stykkes overskrift* „Von eɿbauwung des Schlöſses Lüneburg | vnd deſselbigen nahmen".

8. **„Kuɿtze eigentliche Eɿzehlung alleɿ | Romiſchen Keiſeɿ, von anfang des I. | Keiseɿs Julij, bis auff Rudolphum 2. | itzigen Regiɿenden Keyſeɿ"**, *en rimkrønike, der standser med den 78de kejser, Constantinus den 6te, hvorefter tilföjes* „Am ende dieſes buches findeſtu die nahme deɿ Deutſchen Keiſeɿs nach ein andeɿ Voɿtzeichnes". Bl. 155—174.

9. **Lüneburgske anliggender, særlig saltværket vedrørende**, bl. 174ᵛ—309ᵛ. *Første overskrift* „Waɿhafftige Beſchɿeibung

vnnd grundtliche | vnterrichtung des Krieges, so die geistlich | prelaten vnnd beguderde vp der Sulten | tho Lüneborg, mit dem Rade vnd der gemeine darselbst gehabtt.“ *Bl. 300—304 optages dog af et stykke af en fra det øvrige forskellig karakter, nemlig* et komisk latinsk-tysk digt, *med overskrift* „Cortum Carmen | De Rothrockis atq*ve* Blowrockis hic in | Brvnswisensium finibus liggentibus | qui omnes fere menschos, wandren|tes beplundrunt, berofunt | bestohlunt, atq*ve* suis | scharpis schwerdis | stekunt atq*ve* | schlagunt. | Authore | Hennemeo (?) schelmio. Brennenburgensi | Ao. 1600.“

10. **„Cupæ vectores ab | Anno 1526.“** Bl. 310—312.

11. **„Verzeichnüs wie die Regierung in Dennemark | A. 1660 in Sieben Collegiis bestellet“.** Bl. 312; *senere tillæg.*

12. **„Anfang der Teutschen Keiser“**, *en rimkrønike fra Carolus Magnus til Ferdinandus (1)*, bl. 313-321.

---

47. AM. 32, fol. *Perg. 24,3 × 17 cm. 60 bl. C. 1400. Stor og snirklet hånd, røde og blå initialer, bred margen, pyntelig udstyring; ingen titel eller overskrift, men et stort med blåt og guld forsiret begyndelses-E.; bl. 36 rød overskrift til „liber secundus“ og rød & blå initial. Defekt ved slutningen. Bl. 1, forsatsbladet, bærer en kortere (italiensk?) notits.*

Den middelhöjtyske digtning **Laurin und Walberan.**

Beg. „Ez waz zv pern gesessen“, *slutter* „dez man erdenken kant | mit maister“.

Benyttelse og beskr.: *Nyerup, Symbolæ ad literaturam Teutonicam antqv. I, Havniæ 1787. s. XVI, 1—82; Deutsches Heldenbuch I, Berlin 1866, s. XXXIII, 199—257.*

---

48. AM. 33, fol. *Pap. 31,3 × 21 cm. 42 bl. c. 1600.*

Dansk krønike fra kejser Augustus' død til 1632 *(brudstykke).*

Hoveddelen af denne krønike, der ved pagineringen XXIV—LXIII viser sig som fragment af et större hele, er skrevet med en og samme hånd c. 1577, men fortsat til 1632 og interpoleret af forskellige.

Herkomst og hist.: På nogle foran indfæstede sedler (a—e) bemærker Arne Magnusson, at krøniken har tilhørt Peder Syv, „thi hans haand findes der i noteret.“

---

49. AM. 34, fol. *Pap.* $31_{,7} \times 20_{,5}$ *og* $21_{,5} \times 17$ *cm. 17. årh. Forskellige hænder.*

Hversu Noregr bygdiz, *i 7 eksemplarer, 3 i folio, 4 i 4to.*

1. Ásgeir Jónssons afskrift efter Flateyjarbók, „samannlefinn vid Membr. Anno 1695“, *erhvervet fra Torfæus, fol.*, bl. 1—7.

2. Jón Erlendssons afskrift, *opr. skreven for biskop Brynjólfur (Sveinsson), ifg. A. M.s notits* „Ur bok þorbiargar Vigfuffdottur, fem kom til min fra Sr þordi Jonsfyne.“ *Fol.*, bl. 8—14.

3. Fortællingens 6 første kapitler, *skrevne* „Ad Eyri J Seydisfirdi Anno 1664 31 Augusti“ *af præsten Sigurður Jónsson for biskop Brynjólfur Sveinsson, efter en kopi, som broderen Magnús Jónsson havde skrevet* „Effter odrum fornfrædum“. *Fol.*, bl. 15—17.

4. Ásgeir Jónssons afskrift efter Flateyjarbók *(unöjagtig), af Arne Magnusson konfereret med nr 2. 4to*, bl. 18—27.

5. Et eksemplar *opr. sammenhørende med nogle annaler i 4to* „med hendi Grims Arnafonar, er eg *(ɔ: A. M.)* feck af Monfr. Scheving“, *afviger fra de andre, især i slutningen, men stemmer med nr 7. 4to*, bl. 29—33.

6. Fortællingens 5 første kapitler, *efterfulgte af en* genealogi fra Adam til Gisle: „Hanns Son Olafur er þetta skrifade Arum epter Gudz burd MDCLXXIX“. *På en foran indhæftet seddel bemærker A. M.* „Epter nyu Exemplare skrifudu (ad eg meina) af Sr Olafi Gislafyne ä Hofi i Vopnafirde, þä hann var þienare i Skalhollte“. *4to*, bl. 35—42.

7. Et eksemplar *med stærkt abbrevieret, tydelig fraktur, erhvervet fra Torfæus. Stemmer med nr 5. 4to*, bl. 48—51.

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. II.

---

50. **AM. 35, 36, 63 fol.** *Pap. 724 bl. (3 vol.). Slutn. af 17. årh; Ásgeir Jónssons hånd. Skrevet paa halve kolonner (overbrækkede blade), med senere tilföjede varianter i det åbne rum.*

Heimskringla eðr Noregs konunga sögur Snorra Sturlusonar. *Afskrift efter den ved Københavns universitetsbibliotheks brand 1728 tilintetgjorte membran „Kringla" eller „Codex Academicus primus".*

Vol. I. 35. *(bl. 1—218, 31,8 × 21 cm.) har bl. 1 beskrevet med en senere hånd, der på Latin fremstiller afskriftens forhold til dens original.*

Bl. 2—5 (i 4to) indeholder den fra en anden codex hentede prolog, ligeledes med Ásg. Jónssons hånd. Bl. 7 er en indklæbet seddel med notits af Arne Magnusson om ordet „biannak". I begyndelsen af codex findes hist og her rettelser med A. M.'s hånd. samt overskrifter tilföjede af ham — senere af andre yngre hænder, der tillige meddele varianter fra Peringskiöld og codices C, D, E. — Slutter med Olav Tryggvessöns saga.

Vol. II. 36. *(bl. 219—493. 31 × 21 cm.) er. navnlig for midterpartiets vedkommende, stærkt beskadiget af fugtighed. Bindet betrukket med beskr. perg. fra en latinsk messebog med noder. Bl. 376—77 ere afskrevne af Arne Magnusson. Bl. 474 og 493 ere indklæbede sedler. Overskrifter og varianter ere tilföjede med samme yngre hænder som i foreg. vol. Indbefatter Olav den helliges saga.*

Vol. III. 63. *(bl. 493—724, 31,8 × 20,3 cm.), velkonserveret, uden kapiteloverskrifter og marginalier, indbefatter Magnus den godes og de følgende kongers sagaer indtil slutningen af Magnus Erlingssöns saga.*

Benyttelse og beskr.: *Til grund for Københavner-udg. 1777—83 fol. er lagt AM. 35 og 36; at nr 63, fol. udgör 3dje bd af samme afskrift, er først i en senere tid bleven bemærket. På dette bd i forbindelse med nr 36 (ved en fejltagelse ikke tillige nr 35) hviler derimod Ungers udg. Christiania 1868. — Med hensyn til „Kringla" se navnlig G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, særl. s. 206. Sml. Grönl. hist. M. II, 231, 238; Ant. Russes I, 241; Corpus poet. bor. s. XLIX; K. Maurer, Ueber die Ausdrücke: altnordische, . . . Sprache, München 1867, s. 123.*

———

1. **AM. 37, fol.** *Pap. 28,2 × 20 cm. 181 bl. Fraktur. Skr. 1567—68 af rektor i Oslo Jens Nilssön. De 11 første bl., skrevne af Ásgeir Jónsson, ere senere indsatte. Hskr., navnlig dettes sidste del, er plettet og skørnet af fugtighed; af bl. 181 mangler den øvre del. Flere af initialerne ere meget store, stærkt forsirede og prydede med årstal og indskrifter med oplysning om afskriverens navn, samt tid og sted for afskriften. — Af senere udgivere kaldet „Codex Wormianus“ eller „Norvegicus“.*

Noregs konunga sögur Snorra Sturlusonar *(defekt).*

Det opr. hskr., der er en afskrift af den 1728 brændte membran „Jöfraskinna“ i dennes fuldstændigere skikkelse, begynder i Ynglinga sagas 31. kap. med ordene (skat)t golldıt daunum“ *og slutter i Olav den helliges saga kap. 73 med ordene* „Vndarlıgt þykkı m*er* ær þ*er* uæpıt *sva* | ordſkurd um þetta mal *ok* eroð er“. *Fortalen og det første stykke af Ynglinga saga udgör den senere tilföjede del.*

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler meddeler Arne Magnusson* „Þeſſa bök hefi eg fenged af Domino Chriſtiano Wormio 1709“; „Þetta epterfylgiande er ritad epter codice Academico *[ɔ: „cod. Acad. secundus“ eller „Jöfraskinna“]*, þeim er eg liet ſetia hryggen*n* ä, og hefur h*ann* þä heille vered enn han*n* er nu. patet ex Collatione“. *Om afskriftens tilblivelse oplyser især indskriften i initialen bl. 103:* „Rıtad a Rındını ı Sa*v*nıkıvdalſokn þan. XXI Maıȷ ar. 1567. JOANNES. NICOLAI. OSLOENSIS.“

Benyttelse og beskr.: *Under mærket C benyttet og beskr. i Københavner-udg. af Heimskringla, hvor også facsimile findes (se navnlig I, s. XIX, XXIV—V), samt G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s 208; sml. Grönl. hist. M. II, s. 231, Ant. Russes I, 241, Corpus poet. bor. s. XLIX, K. Maurer, Ueber die Ausdrücke: altnordische, ... Sprache, s. 123.*

---

52. **AM. 38, fol.** *Pap. 31,3 × 20 cm. 386 bl. Slutn. af 17. årh.; skr. af Ásgeir Jónsson. Bladene, navnlig i beg. af codex, plettede og skørnede af fugtighed.*

„**Noregs k*onun*ga ſogr SnoRa Sturluson*ar* | Skrifað*ar* eptir JofraSkin*n*u.**“

Ovennævnte titel findes på smudsbladets inderside, hvorefter selve håndskriftet begynder med overskriften „Konunga ſogr ero her ritaðar“. *At membranen Jöfraskinnas huller i afskriften ere udfyldte efter to andre hskr., ses af afskriverens slutnings-notits* „Þeſsi bok var confererut (þo obiter) vid þær Membranas,

Jofraskinnu, Kringlu og Gullinskinnu sem hun er effterfhrifud Anno 1698." *Om det nærmere forhold til originalerne oplyse afskriverens marginal-noter. Hist og her findes varianter tilföjede af andre, og enkelte marginalnotitser af Torfæus og Arne Magnusson.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket D benyttet i Københavner-udg. af Heimskringla 1777 flg; endvidere omtalt hos G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 208. Sml. G. Storm, Sigurd Ranessöns Proces, Krania 1877; K. Maurer, Ueber die Ausdrücke: altnordische, ... Sprache; Grönl. hist. M. II, 237; Ant. Russes I, 241; Safn til sögu Íslands I, Kph. 1856, s 155.*

---

53. **AM. 39, fol.** *Perg. Indtil 29 × 21,5 cm. 43 bl. Tospaltet. C. 1300. Fast og smuk hånd, røde kapiteloverskrifter, sorte initialer, der synes at være tilföjede i en senere tid. Bladene ere sværtede og beskadigede, navnlig de 10 første, der alle have været brugte til indbinding; disse ere også på grund af beskæring noget mindre end de andre (c. 28 × 19,5 cm.).*

Noregs konunga sögur Snorra Sturlusonar *(brudstykker).*

Slutter sig nærmest til „Kringla", dog med udeladelse af adskillige stykker, ikke alene i Olav den helliges saga, men også i Sigurd Jorsalafars og Magnus blindes sagaer.

Indhold:

Bl. 1–2 *beg.* „*sva* fem ꝼaðır hans gerðı. Staðnar þa cvꝛɪɴ" *Hák. s. Aðalst. kap. 17, ender* „Fyꝛ rauð ꝼenrıſ varra" *ib. kap. 27.*

Bl. 3—4 *beg.* „ſegır konungr at hann uılldı hafa" *Har. s. gráfeldar kap. 1, ender med udgangen af samme sagas 12. kap.*

Bl. 5 *beg.* „banvænn *ok* nær oꝛvıtı" *Ólafs s. Tryggvas. kap. 11, ender* „Sıðan ꝼylcðı Jarl avellınom *ok* eggıaþı Ragnfreð tıl" *ib. kap. 17.*

Bl. 6 *beg. med Ólafs s. Tryggvas. kap. 29, går til udgangen af samme saga kap. 35.*

Bl. 7–8 *beg.* „Eırıks drapo Mıoc let margar fneckıoꝛ" *Ólafs s. Tryggvas. kap. 40, ender* „Sendı hæım fıþan oc ꝼecc hann aꝼ þvı" *ib. kap. 50.*

Bl. 9 *beg.* „eıgı hvat lıð þat *var*. *var* þa“ *Ólafs s. Tryggvas. kap. 70, ender 3 linjer inde i samme sagas 76. kap.* (*ifg. J. S.* „en er konungr kom þar sem goðin“).

Bl. 10 *beg.* „ſem ſcyndılıgaz *með* letti scuto *ok* ꝼaır *menn* a“ *Ólafs s. Tryggvas. 83. kap., ender* „oc varð ı þeırı ꝼerð mart þat er ıꝼrafogn er ꝼært“ *ib. kap. 87.*

Bl. 11—26 *beg.* „ſama ſtad ſem læðıt hafðı verıt“ *Ólafs s. helga kap. 259, ender* „at konungr hafðı . xvı . scıp . en . Guthormr v. þa bað“ *Haralds s. harðr. kap. 57.*

Bl. 27—31 *beg. med slutningen af Haralds s. harðr. 63. kap.* „þrænda hoꝼþıngıar var þat ok mıkıll herr ok ꝼrıðr,“ *slutter* „bana maðr hans eꝼ ec fægða tıl hans“ *ib. kap. 94.*

Bl. 32—42 *beg.* „ok baðır ꝼoꝛvıtra voro þeır baþır“ *Har. s. harðr. kap. 102—103, ender* „Eptır þat ſotto þeır ollo lıþıno at castalanom ok ſkıpo(ðo)“ *ved slutningen af kap. 10 i Magnúss s. blinda.*

Bl. 43 *beg.* „Sıgurðr var ıbarneſko fettr tıl bocar“ *Magnúss s. blinda kap. 14(13), ender* „at hann var ılla gengr meþan hann lıꝼðı“ *Inga s. ok bræðra hans kap. 2, hvorefter følger overskrift til et nyt kapitel.*

Herkomst og hist.: *På 4 tilhørende sedler har Arne Magnusson noteret* „þeſſe 2 blöd *(ɔ: bl. 1 & 4)* feck eg ä Skarde ä Skardzſtrönd 1703 . og voru þau utanum qver er att hafdi Sr Jon Gudmundſon i Hitardal (helldur enn Sr Oddur, eg man þad öglögt)“; „þeſſe 2 blöd *(ɔ: bl. 2—3)* voru utanum Eyrbyggiu er þorſteinn þordarſon feck mier anno 1686 . hver Eyrbyggia komin var fra S[r] þorde Jonſsyne i Hitardal“; „þeſſe 2 blöd“ *(ɔ: bl. 5—6) osv. enslydende med 1ste notits;* „þetta blad *(ɔ: bl. 8 & 10)* var utan um qver er att hafdi fader minn M I S.“ *Endvidere står skrevet med A. M.s hånd på foden af bl. 7v* „þetta blad kom til min ur Middölum 1704 in April“, *og på foden af bl 9r* „Utan af qvere fra Sigride Erlendzdottur Olafs ſonar prests ad Melſtad.“ *Om de følgende blade (11—43), der alle bære præget af ensartet konservering og længere tids sammenhørighed, haves ingen nærmere efterretning; dem gælder rimeligvis den korte notits AM. 435 a, 4to, bl. 40v* „Ur Snorra Sturlu ſonar æfe Noregs konunga fragment. folio.“

Benyttelse og beskr.: *Disse fragmenter, der hidtil ikke have været benyttede ved nogen udg., findes omtalte i G. Storms Snorre Sturlassöns Historieskrivning Kbh. 1873, S. 205, 207.*

---

54. **AM. 40, fol.** *Pap.* $32_{,3} \times 21_{,5}$ *cm. 195 bl. Lat. kursiv, c. 1700. Bindet betrukket med beskr. perg. fra en latinsk messebog med noder.*

Noregs konunga sögur Snorra Sturlusonar *(ufuldst).*

Dette vistnok for Arne Magnusson afskrevne hskr. beg. med „Upphaf Sveins konvngs" *(Ólafs s. helga kap. 252) og går til kongesagaernes slutning (Magnúss s. Erlingss. kap. 44). Fra beg. af Magnus den godes saga er med en yngre hånd varianter tilföjede fra flere codices. I den sidste del (fra 1130) findes årstal tilföjede med Arne Magnussons hånd. Bl. 123, 136—37, 149, 193 ere senere indklæbede sedler, af hvilke den sidste indeholder en notits af Arne Magnusson. Ved hskrs slutning findes desuden 4 løse sedler, af hvilke de tre angå hskr., den 4de indeholder et lille islandsk spottevers.*

---

55. **AM. 41, fol.** *Pap. 32,2 × 21,5 cm. 283 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd, med undtag. af enkelte småstykker (bl. 46, 59).*

Noregs konunga sögur Snorra Sturlusonar — *fra og med Magnus den godes saga.*

Afskrift efter AM. 66 fol. („Hulda"); den i membranen manglende begyndelse er tilsat efter et andet pergamentshskr., som det fremgår af en foran indklæbet seddel, på hvilken Arne Magnusson har noteret „þeſſe bok er ritud epter kalffkinnsbokinne fra Vatz horne i Haukadal. I þeiri ſòmu bok vantar upphafed, og er þad tilſett hier epter kalffkinnsbok in Bibliothecâ Regiâ." *Afskriften er rettet af A. M., der også har tilföjet årstal og enkelte kritiske notitser. Bag i hskr. ere to sedler med en filologisk notits af A. M. indlagte.*

Herkomst og hist.: Hskr er utvivlsomt afskrevet for A. M.; i alt fald fremgår det af en optegnelse i AM. 435 a, 4to, bl. 50v, at A. M. har ladet Ásgeir Jónsson afskrive et andet eksemplar af Hulda „med òllum bòndunum eins og þar ſtendur", *der bortforæredes til Island.*

Benyttelse og beskr.: Under mærket B er hskr. benyttet ved udg. i FMS s. VI; det findes endvidere omtalt hos G. Storm, Sigurd Ranessöns Proces, Krania 1877, s. 43.

---

56. **AM. 42, fol.** *Pap. 32 × 20,5 cm. 177 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Hist og her marginal-noter (af Torfæus?).*

Noregs konunga sögur *(delvis).*

Bl. 1v, *der bærer en med forskellige hænder skreven indholdsfortegnelse, har også, vistnok med Ásgeir Jónssons hånd, ordene*

„Effter Gullin skinnu“, *ifg. hvilke altså afskriften skal være tagen efter den ved universitetsbibliothekets brand 1728 tilintetgjorte membran „Gullinskinna“.*

Bl. 2—71. Snorres kongesagaer fra kap. 103 i Haralds saga harðráða *beg. med overskriften* „Her hef*ur* up*p* Savgu Olaþs ko*nung*s Kyʀa | Haralldz ſonar“.

Bl. 72—82r. Begyndelsen af Sverris saga, *med overskrift* „Dravmr Gun*n*hilldar moður | Sveʀis ko*nung*s“, *til* „ecki hofþu | b*irki*be*inar* þetta ſy*rr* reynt“ *(i alt 14 kapitler).*

Bl. 82r—177. Saga Hákonar konungs gamla, *med overskrift* „Her heþ*ur* up*p* Saugu Hakon*ar* ko*nung*s gamla“ *osv.*, *til* „oc efnaði þar t*il* vetrsetu“ *i kapitlet* „Tapan Sæmund*ar*ſ*ona*“.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel er hskr. erhvervet fra Thormod Torvesens enke 1720.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket H benyttet og omtalt i Københavner-udg. af Heimskr. IV—V, 1813—18, samt i FMS VIII—IX. Endv. er hskr. beskrevet hos G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, 1873, s. 209 og Sigurd Ranessöns Proces, Krania 1877. Sml. Antiqv. bor observationes misc. Havniæ 1780, s. XVII og Ant. Russes II, 80*

---

57. AM. 43, fol. *Pap. 30,2 × 19,4 cm. 130 bl. Fraktur, 17. årh. Skal ifg. Jón Sigurðssons angivelse være Jón Erlendssons hånd.*

Noregs konunga sögur *(delvis).*

Indhold:

Bl. 1—74v. „Sògubròt Magnuſar köngs hin*n*s göda Olafs | Sonar hins Helga“, *beg. med fortællingen om Þorgrímr Hallason, foran hvilken adskillige blanke blade findes*, Haralds saga harðráða *og* Ólafs saga kyrra — *uden adskillelse.*

Bl. 74v—85v. Magnúss s. kgs berfætta *under titel* „Hi*er* hef*ur* ad ſeig*ia* af Magnuſe ko*nung*i Berfætta“.

Bl. 85v—130. Sigurðar s. Jórsalafara, Eysteins ok Ólafs *under titel* „Hi*er* hef*ur* ſagan*n* Af Sigurde ko*nung*i Jorsalafara *ok* Eysteïne | könge brodur han*n*s“, Magnúss saga blinda ok Haralds gilla, Inga s. ok bræðra hans, Hákonar s. herðibreiðs *og* Magnúss s. Erlingssonar — *uden adskillelse.*

Hskr., der i indhold svarer til de i FMS VI—VII indeholdte sagaer, vides ikke at være benyttet.

---

58. **AM. 44, fol.** *Pap. 31×20 cm 310 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Hist og her, navnlig i begyndelsen af codex, marginalnoter af Torfæus; endv. enkelte senere antegnelser.*

Noregs konunga sögur *(delvis).*

På det i stedet for det oprindelige forsatsblad indsatte bl. 1 har Arne Magnusson antegnet „Framanä Saurbladenu stöd med hende Asgeirs Jonsſonar. **Noregs konunga Sögur**. byriaſt a Magnuſe konunge goda. ſkrifadar epter **Morkinſkinnu** og **Hrockinſkinnu** Nota: þad ſem innan þeſſarra merkia [ ] ſkrifad ſtendur, er ur **Hrockinſkinnu**."

Herkomst og hist.: *Bl 1 bærer endvidere følgende notits af Arne Magnusson* „Bokina ſeck og 1720. ſra Eckiu Sal. Aſſeſſoris þormodar Torfaſonar, og ſtendur hun i Regiſtrenu. Num. 2." *Foruden de foran omtalte marginalnoter af Torfæus bærer bl. 2 hans egenhændige valgsprog „Αεἲ ἐν (sål.) εὐψημία ἀποθανεῖν" samt underskriften* Thormodus Torfæus.

Benyttelse og beskr.: *Omtalt FMS VI, s. 4 som en lidet mærkelig afskrift af Morkinskinna.*

---

59. **AM. 45, fol.** *Perg. 31 × 24 cm 124 bl. Tospaltet. Beg. af 14. årh. Elegant skrevet med røde overskrifter, forskellig farvede initialer, tildels store og stærkt kolorerede samt forsirede med båndslyngninger og stundum dragefigurer. Velkonserveret, dog i enkelte blade (f. eks. bl. 75 og 78) större og mindre flænger. På bl. 54v—55 er 2½ spalter ubeskrevne, bl. 83v 1½. Hist og her marginalnotitser, navnlig norske og latinske fra 16. årh. (ifg. G. Storm Laurents Hanssöns), islandske fra c. 1700. Bl. 77v findes to ord (navne?) med runeskrift.*

Noregs konunga sögur: *Den såkaldte* **Codex Frisianus** (**Frissbók**) *eller* **Konungabók**.

Indeh.: De norske Kongesagaer til og med Magnus Erlingssöns saga, med undtagelse af Olav den helliges saga, *og* Hákonar saga Hákonarsonar (hins gamla). *Bogen indledes med den sædvanlige* „Prologus", *hvorefter følger som overskrift for teksten* „Her heꝼr vpp konunga bok | eptır ſavgn ara preſtz ꝼroða | Oc héꝼr ꝼyrſt vm þrıþıvnga . ſkıptı | heımsıns. En ſıðan ꝼra avllvm noꝛegs konungum". *På et foran membranen indsat smudsblad anføres (med en hånd*

fra 1ste del af 18. årh.) beviser for, at denne codex virkelig er den af Arne Magnusson i hans noter til Are frode omtalte „qvi olim fuit Ottonis Friſii, nunc verò in meo Muſeo asſervatur, emptus ab hæredibus Jani Roſencrantzii“.

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 37^{v}-38^{r} anfører A. M. om denne codex*
„Snorra Sturluſonar æfe Noregs k*onunga*.
Hakonar ſaga Hakonar ſonar.
folio. Bokina hefr ätt Otto Friis i Salling. Sidan Etats-Raad
Jens Roſencrantz, og epter hann eignadeſt eg bokina.
A ſaurbladi framanvid bokina ſtöd, adr enn eg hana umbinda liet: Andreas Matthiæ Slangendorpius. Virdteſt mier ſu hönd vera hier um af anno 1600. eda kannske nockru elldre“. *Derefter findes det af smudsbladet udklippede navn indklæbet Om denne mand se G. Storm.*

Benyttelse og beskr.: *Hskr. er udgivet under titel „Codex Frisianus“ Chrania 1871, samt lagt til grund ved udg. af Hákonar s. Hákonarsonar i Heimskr. V, Havniæ 1818 og FMS IX Facsimile af hskr. findes i Heimskr. I, Havniæ 1777 (benyttet under mærket E), Ant. Amer. (sml. s. 191—92) og Ant. Russes I (sml. s. XXV—VI, 241 og II, s. 80). Beskr. i Frumpartar ísl túngu III—VII. Oplysninger navnlig hos G. Storm i Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, og Sigurd Ranessöns Proces, Krania, 1877. I øvrigt er hskr. benyttet og citeret: Antiqv. bor. observationes misc. Hafniæ 1780, s. XVII, FMS VII, s. 7—8, Safn t. s. Ísl. I, Kph. 1856, s. 155, Heimskr. Chrania 1868, Corpus poet. bor. s. XLIX. Sml. K. Maurer: Ueber die Ausdrücke: Altnordische . . Sprache s. 123.*

---

60. **AM. 46, fol.** *Pap. 31 × $20_{,2}$ cm. 276 bl. Slutn. af 17. årh., Asgeir Jónssons hånd.*

Noregs konunga sögur *(delvis).*

Duplikat af den efter Morkinskinna og Hrokkinskinna udførte afskrift AM. 44, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson* „Feingen af Sr Olafe Olafsſyne, enn hann feck af ſidara manne konu Asgeirs Jonsſonar.“

---

61. **AM. 47, fol. Eirspennill.** *Perg. $29_{,5}$ × $23_{,4}$ cm. 194 (+ 1 bis) bl. 1ste del af 14. årh. To hænder. Stor og smuk skrift. Røde overskrifter, røde og grönne initialer. Det oprindelige bind — svært læderbetrukket med et metalspænde (der har givet hskr. dets navn) — bevaret. Bl. 1 er beskadiget både foroven og forneden, af bl. 92 er nedre margen afskåret, i adskillige blade findes större og mindre flænger; dog er codex i det hele velkonserveret, med*

undtagelse af at det oprindelige 2det blad (bl. 1 bis) er helt bortskåret på inderkanten nær, langs hvis øvre halvdel en enkelt række bogstaver skimtes; endvidere mangler mellem sidste og næstsidste blad et blad, ligesom også håndskriftet slutter defekt. Indtil bl. 60 findes i marginen kapitelindholdet anført til vejledning ved indsættelsen af de røde kapitel-overskrifter; fremdeles — foruden forskellige ejernavne og notitserne bl. 1, 2, 3ᵛ, der nedenfor særlig omtales — randnotitser fra 16. årh. på latin, islandsk-norsk og dansk (mest udhævende enkelte momenter af fortællingen), og endelig har Arne Magnusson hist og her tilföjet årstal og rettelser.

Indhold:

Bl. 1, *opr. ubeskrevet, bærer på sin øvre halvdel med en hånd fra 14. årh. en* „Prologus" *ɔ:* **uddrag af abbed Nikolás' fra AM. 736, 4ᵗᵒ kendte rejsebeskrivelse**, *beg.* „Sva (er kallat)", *sluttende* „annaʀ hlvtr ıarðar heıter af|frıka" *(i alt 17 linjer).*

Bl. 1ᵛ—194. **De norske kongesagaer i den under navnet „Eirspennill" kendte bearbejdelse**, *indbefattende slutningen af Heimskringla fra kap. 252 i Olav den helliges saga, samt sagaerne om Sverre og hans efterfølgere til Håkon den gamle incl.*

Bl. 2 *bærer i nedre margen med en middelalderlig hånd* **de romerske taltegn I—M.**

Bl. 3ᵛ, *nedre margen optages af* **et brudstykke af et latinsk ritual** *(i alt 7 linjer, vistnok 14. årh.).*

Herkomst og hist.: ***Bl. 57ᵛ øvre margen findes med en samtidig hånd følgende notits*** „Iſte lıber eſt thꝛondonıs gerdarí Canonıcı Nıdꝛoſıensıs", ***hvoraf ses, at codex i sidste halvdel af 14. årh. befandt sig i Nidaros, hvor Th. G. døde som ærkebiskop 1381. På bl. 1 have to norske ejere fra 16. årh.*** „Pros Lauritzönn" ***og*** „Juer Jenſſen" ***antegnet deres navne. Bl. 194ᵛ nedre margen har Anders S Vedel skrevet*** „26 Maij | Anno 70 | a B: A:" ***I AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 37ᵛ anfører Arne Magnusson om denne codex*** „Snorra Sturluſonar æfi Noregs konunga tekr til ä Sveine Alfifuſyne. Sverris Saga.

Hakonar Saga Hakonarſonar, vantar nockud lited aptan vid.

þeſſe bok er og *(ɔ: ligesom AM. 45, fol.)* komin fra Otto Friis til Roſencrantz, og epter hann lidinn eignadizt eg bokina. er in fol."

Benyttelse og beskr.: ***Håndskriftet er lagt til grund ved udg. af „Konungasögur", Chrania 1873, samt ligeledes lagt til grund eller benyttet ved udgaverne af de norske kongesagaer i Heimskringla, III—V, Havniæ 1783—1818. FMS VII—IX og Heimskr. Chrania 1868. Oplysninger navnlig hos G. Storm i Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, og Sigurd Ranessöns Proces,***

Krania 1877. Fremdeles er hskr. benyttet eller citeret: Antiqv. bor observationes misc. Hafniæ 1780, s. XVII; Grönl. hist. M. I, 514—15, II, 229; Ant. Russes I, 241, II, 76, 79, 80; Safn til s. Ísl. I, Kph. 1856, s. 155.

---

62. **AM. 48, fol.** *Pap. 31,5 × 20,3 cm. 432 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Bl. 1 (forsatsblad) bærer en samtidig indholdsfortegnelse; bl. 317 er en seddelnotits af Arne Magnusson. Bl. 31 står blankt.*

Afskrift af en del af Flateyjarbók.

Indhold:

Bl. 2—7. þáttr Hálfdanar svarta („Her heꝼr up*p* þatt Halꝼdan*ar* | Svarta").

Bl. 7—17. „Vpphaꝼ *rík*is Har*alds* Harꝼagra".

Bl. 17—24. „þattr Hauks Habrok*ar*".

Bl. 24—26. „þattr Haralldz Grænzka".

Bl. 27—30. þáttr Ólafs Geirstaðaálfs („Her er þattr Olaꝼs Geir|staða Alfs").

Bl. 32—342ᵛ. Saga Olafs ens helga Haraldssonar med tilhørende þættir („Her heꝼr vp*p* Sogu Olafs k*onung*s | Haraldz ſun*ar*").

Bl. 343—432ᵛ. „Orkneyinga þattr". *Bl. 432ᵛ nederst er af afskriveren tilföjet* „þeſsi Orkneyinga ſaga er ſamanleſin*n* vid Flateyi*ar* bok þo med ſkynde Anno 1698".

Benyttelse og beskr.: *Benyttet ved og delvis lagt til grund for udg. af Orkneyinga saga, Hafniæ 1780.*

---

63. **AM. 49, fol.** *Pap. 29,6 × 18,5 cm. 29 bl. Fraktur fra 17. årh. Jón Erlendssons hånd. I hskr. mgl. ét blad (mellem bl. 16 og 17).*

Indhold:

1) Bl. 1—5. **þáttr Hálfdanar svarta** („Hieꝛ hefur upp þätt Hälf|danaꝛ Svaꝛta").

2) Bl. 5ʳ—12. „**Vpphaf Rijkis Haꝛalldz Häꝛfag*ra***".

3) Bl. 12ʳ—16. „**þättuꝛ Hauks Häbꝛökaꝛ,**" *defekt ved slutn.*

4) Bl. 17—18ᵛ. **þáttr Haralds grænska**, *mgl. begyndelsen.*

5) Bl. 18—21. **þáttr Ólafs Geirstaðaálfs** („Hier er þättur Olafs Geir|stada Älfs").

6) Bl. 22—29. „**Søgu-þättur af Olafe | Konge er kalladur var Digurbeirn**".

---

64. **AM. 50 a, fol.** *Pap. 29,8 × 19 cm. 19. bl. 17. årh's sidste halvdel. Første blad, hvis 2den side udfylder en defekt ved håndskriftets begyndelse, er afskreven for Arne Magnusson og senere tilsat.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ–4. **þáttr Hálfdanar svarta** („Hier hefur wpp þätt Hälfdänar | Suartta").

2) Bl. 5—10ᵛ. „**Vpp=Haf Rijkis Haralldz Härfagra**".

3) Bl. 10ᵛ—15. „**þattur Hauks Häbrokar**".

4) Bl. 15ʳ—17. „**þattur Harallds Grænska**".

5) Bl. 17ʳ—19ᵛ. **þáttr Ólafs Geirstaðaálfs** („Hier er þättur Olafs Geir|stada Alfs").

Herkomst og hist.: *På en foran i hskr. indhæftet seddel angiver Arne Magnusson, at håndskriftet er* „ur bok Sʳ Högna Amundaſonar".

---

65. **AM. 50 b, fol.** *Pap. 33,4 × 21,3 cm. 10 bl. Slutn. af 17. årh. Asgeir Jónssons hånd.*

„**Dravmr Gunnhilldar moður Sveris | konungs** ɔ: *Begyndelsen af Sverres saga til ind i kap. 16, sluttende med ordene* „ecki hofþo | birkibeinar þetta fyʀ reynt".

---

66. **AM. 51, fol.** *Pap. 33,5 × 21,5 cm. 83 bl. Latinsk kursiv fra c. 1700. (Samme hånd som i AM. 40, fol.) Afskreven efter en på flere steder defekt membran. Hist og her rettelser og bemærkninger af Arne Magnusson.*

Noregs konunga tal („Her hæfr upp Noregs kononga tal oc fyrſt um | Halfðan Svarta"). *De norske kongesagaer i den som „Fagrskinna" kendte bearbejdelse: fra Halvdan svarte til Sigurd slembes og Magnus blindes optræden mod Inge Haraldsson.*

Herkomst og hist.: *Om originalen til denne afskrift meddeler Arne Magnusson ingensomhelst oplysning, uagtet han på flere steder i håndskriftet (bl. 7, 70, 78) angiver membranens lakuner; af et i det norske rigsarkiv fundet membranbrudstykke (facs. i udg. Chrania 1847) fremgår imidlertid, at AM. 51, fol. er en afskrift af den codex, hvortil dette fragment oprindelig har hørt — et norsk pergamentshåndskrift fra slutningen af 13de århundrede.*

Benyttelse og beskr.: *Benyttet, under mærket B, ved udgaven af Fagrskinna, Christiania 1847; sml. endv. Safn til s. Ísl. I, 1856, s. 151 flg.; Ant. Russes II, 91; Jómsvikinga saga, Lund 1879 s. XI flg.; Maurer: Über die Ausdrücke: Altnordische .. Sprache s. 640 flg.*

---

67. **AM. 52, fol.** *Pap. 31 × 20,3 cm. 156 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Afskreven efter en på nogle steder defekt membran.*

Ættartal Noregs konunga („Her heɼr up ættartal Noregs kononga | Oc ſeghir fyrzt fra Halfdane enom | Svarta“). *De norske kongesagaer i den som „Fagrskinna“ kendte bearbejdelse: begyndende med Halvdan svarte, sluttende med Magnus Erlingssons saga.*

Herkomst og hist.: *Bl. 156v bærer ved håndskriftets slutning følgende notits af afskriveren* „Samanleſin vid Membr. hvorrar Sidari partur, echi er rett correct ſkrifadur og med annari hònd, enn uphafid“. *Denne membran — af Torfæus på grund af dens smukke skrift og indbinding benævnt „Fagrskinna“ — vides at have tilhørt universitetsbiblioteket i Kbh., hvor den ved branden 1728 må være gået til grunde.*

Benyttelse og beskr.: *Under mærket A lagt til grund ved udg. af Fagrskinna, Chrania 1847; endv. benyttet eller omtalt Safn til s. Ísl. I, 1856 s. 150 flg.; Ant. Russes II, 91; Maurer: Über die Ausdrücke: Altnordische .. Sprache s. 640 flg.*

---

68. **AM. 53, fol.** *Perg. 29 × 22,5 cm. 72 bl. tospaltet. Forsk. hænder fra slutn. af 14. årh. Forskellig farvede initialer, der dog ophøre fra fol. 61. Adskillige defekter, der ere fremhævede af Arne Magnusson ved påtegning på foregående sides nedre margen. Codex er mindre vel conserveret, idet navnlig 1ste bl. er meget mørkt og vanskeligt at læse, flere andre bl. hensmulrende eller forrevne.*

Ólafs saga Tryggvasonar *(fragm.) sluttende med* „hvarɼ Gautr þa aɼtr til herbergis *ok . . . (FMS III, 62²).*

Herkomst og hist.: *På en foran fastklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at han har fået hskr.* „fra Gudmundi Sigurdz ſyne a Alftaneſe, til eignar 1704“ *(hvormed en notits i AM. 435 a, 4to bl. 39v stemmer), og at han formoder, at det er kommet til denne fra Skarð. Bl. 37 findes navnet på en ejer* „eggert Bjornnsſon“, *bl. 49 står navnet* „Anna Gudmundar Dottir“.

Benyttelse og beskr.: Under mærket C benyttet ved udg. i FMS I—III; fremdeles benyttet og omtalt i Ant. Amer. 193, 201; Grönl. hist. M. I, 198; Ísl. sög. I, 1843, s. XXXIV; Ant. Russes I, 393; Biskupa sögur I, 1858, s. XXIV; Jómsvikinga saga samt Jómsv.-drápa, Lund 1879, s. 126.

---

69. **AM. 54, fol.** *Perg. 31,5 × 23,2 cm. 76 bl. tospaltet. Slutn. af 14. årh. (med nogle yngre tillæg). Røde kapitel-overskrifter, forsk. farvede initialer. Forskellige defekter, tildels fremhævede af Arne Magnusson ved påtegning på foregående sides nedre margen. Bl. 71 er kun en stump, omtrent udgörende bladets indre halvdel. Endel optegnelser i nedre margen fra 17. årh. give oplysning om håndskriftets omfang ved den tid (i alt 108 bl.); hist og her findes også ejer-navne.*

Indhold:

1) Bl. 1—72. **Ólafs saga Tryggvasonar** *(fragm.), begyndende* „vıd vınu a eınum backa".

2) Bl. 72—73. **Þáttr Halldórs Snorrasonar** *(fragm.) ender* „og | ad fuo proꝼudu geingur biskupinn vth aꝼ höll"; *hånd fra c. 1500.*

3) Bl. 74. **Brudstykke af Olav Tryggvasons saga** *(fragm.), omhandler ødelæggelsen af Freys billedstøtte, begyndende* „tꝛiemann þann er hann magnar ok hleypir j ad hann man ydur alla j helviti | eptir ydarn dauda", *ender* „konungr tok þa ꝼætur | ꝛackans ok lagdi ad styꝛeno".

4) Bl. 74ᵛ—76. **Nornagests þáttr.**

5) Bl. 76. **Þáttr Helga Þórissonar** — *faderens navn er her* „*Þórðr*".

Stykke 3—5 med samme hånd, fra 16de årh.

Herkomst og hist.: *På bl. 71 har Arne Magnusson antegnet* „fra Magnuſe Araſyne. 1703"; *endvidere anfører han i AM. 435 a, 4to bl. 37ᵛ om dette hskr., at han har fået det af Arngrimur Þorkelsson, men denne erholdt det fra Árni Guðmundsson i Bildudalur. Så vel af A. M.s optegnelser på dette sted* („þar liggr i Defectunum pappir med hendi Sr Jons Olafsſonar á Lambavatne") *som af den gamle katalog ses det, at der i hskr. i sin tid har været indlagt nogle løse papirsblade. Da håndskriftets nuværende omfang svarer til Jón Sigurðssons beskrivelse, er det vel kun ved unöjagtighed, at dette hskr. i FMS. I citeres lige fra sagaens begyndelse.*

Benyttelse og beskr.: *Benyttet ved udg. af Ólafs s. Tr. i FMS I—III (under mærket B); endvidere omtalt og citeret Ant. Amer. 193, 201; Grönl. hist. M. I, 198; Ísl. sög. 1843, I, s. XXXIV; Ant. Russes I. 393; Biskupa sögur I. 1858, s. XXIV; Jómsvíkinga saga samt Jómsv.-drápa, Lund 1879, s. 127.*

). AM. 55, fol. *Pap. 31 × 20 cm. 488 bl. Slutn. af 17. årh. Asgeir Jónssons hånd. Bl. 1r bærer en dedikation, 1v en ufuldstændig indholdsfortegnelse.*

Indhold:

1) Bl. 2—442. **Saga Olafs Tryggvasonar** („Her hefr upp Sogu Olafs Tryggva | sunar“).

2) Bl. 443—445r. „Her er **þattr Eireks Hakonar | sunar**“.

3) Bl. 445v—459v. „Her er **þattr Orms Storolfssunar**“.

4) Bl. 459—464. „**þattr Hallfreðar Vandræða skálds**“.

5) Bl. 464—476. **Grænlendinga þáttr** („Her hefr Grænlendinga þatt“). *Varianter hist og her tilföjede med en anden hånd.*

6) Bl. 476r—488r. „**þattr af Sigmunde Brestis syne**“.

***Herkomst og hist.:** Håndskriftet har oprindelig tilhørt Torfæus, hvis valgsprog og navn findes bl. 2r, men er af ham år 1698 skænket til Herman Mejer, således som det fremgår af en latinsk dedikation bl. 1.*

---

71. AM. 56—57, fol. *Pap. 30,5 × 20 cm. 717 bl. Fraktur fra 17. årh. Jón Erlendssons hånd. 2 vol. Bindet betrukket med beskrevet pergament med en af A. M. påskreven titel. Hist og her findes marginal-notitser og tillæg af Arne Magnusson. 2det binds sidste halvdel viser spor af fugtighed; bl. 623 er beskadiget ved en rævne. Plads for initialerne er ladet åben.*

Ólafs saga Tryggvasonar „ur Flateyarbok“, *som Arne Magnusson bemærker på rygtitlen. Bl. 1 optages af en af A. M. tilföjet alfabetisk fortegnelse over de i sagaen indskudte „þættir“.*

***Benyttelse og beskr.:** Håndskriftet findes omtalt Fornaldar sögur Norðrl. I, s. XX og XXV, FMS XI, 7, Ísl. Fornsögur III, 1883, s XX.*

---

72. AM. 58—60, fol. *Pap. 31,2 × 20,5 cm. 571 bl., af hvilke bl. 1, 176 og 229 ere Arne Magnussons egenhændige notitssedler. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Kun de indre kolumner beskrevne. 3 vol. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra samme latinske hskr. som foreg. nr. Egenhændig rygtitel af Arne Magnusson. Enkelte senere rettelser, samt nogle årstal og ændringer af Arne Magnusson foruden de bl. 176 og 229 optagende kronologiske beregninger.*

Ólafs saga Tryggvasonar.

Herkomst og hist.: *Efter hvad Arne Magnusson bl 1 meddeler må det antages, at dette håndskrift er afskrevet efter en codex i Resens bibliothek.*

---

73. **AM. 61, fol.** *Perg. 31,2 × 23 cm. 132 (133) bl. tospaltet. C. 1400. Tre forskellige hænder. Uden kapiteloverskrifter og med åben plads for initialer, undtagen hvor disse senere ere tilsatte. Den oprindelige indbinding er et tykt træbind med læderryg og læderspænde, hvori læggene længe have ligget løse. Membranen er tildels mindre vel bevaret, navnlig er bl. 1 beskadiget og bl. 132ᵛ næsten overalt ulæseligt på grund af slid. Hskr. slutter defekt; dog synes kun ét blad at mangle, af hvilket en smal strimmel endnu ses. På adskillige steder findes personnavne, sentenser og marginal-noter, mest fra 17. årh.; navnlig optages heraf 1ste side og bl. 52ᵛ, 2den kolonne, der oprindelig ere ladte ubeskrevne, samt sidste side, hvor den oprindelige skrift er næsten bortslidt; her findes blandt andet et lykønsksningsvers i „ferskeytt“. Blandt de nævnte kan mærkes biskoppen på Hólar Gísli Þorláksson. Årstal hist og her og enkelte rettelser ere tilföjede af Arne Magnusson. Nogle rettelser og marginal-antegnelser ere samtidige med codex; mærkes må navnlig den fol. 67ᵛ efter ordene* „mınn drottınn fram fottı“ *(FMS. II, 311) anbragte notits* „† her var oꝛ blad“, *hvoraf det ses, at dette håndskrift er afskrevet efter en ældre codex — i mindre format, som det fremgår af lakunens störrelse, der går til* „þa ꝑlugu *sva* þykt ſpıot *ok* oꝛ*var*“ *(FMS II, 319) —, samt henholdsvis 2 og 3 med meget fin skrift (og kun tildels læselige) i nedre margen bl. 71 og 72 anførte linjer, der indeholde* drottkvædne viser, *til oplysning om hvilke Arne Magnusson har vedlagt to sedler.*

Indhold:

1) Bl. 1—75. **Ólafs saga Tryggvasonar.**
2) Bl. 75ᵛ—132 (133). **Ólafs saga Haraldssonar.**

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 38ᵛ—39ʳ giver Arne Magnusson følgende meddelelser om denne codex:*

„Olafs Saga Tryggvaſonar. Olafs Saga Helga. folio.
Heidemann feck þeſſa bök af Odde Jonsſyne ä Reyne ſtad (interveniente, niſi fallor, Gudmunde Sigurdz ſyne ä Alftaneſe). Af Heidemann feck Bartholin bokena og eg eignadiſt hana epter Bartholin daudann.

Bokina hefr annars Magnus Biörnsſon lögmadur gefed Jorunne Henriksdottur, ſem var qvinna Benedicts Halldors ſonar.

Halldor Þorbergsſon ſkrifadi mier til 1703. ad Olafs Sögur Tryggvaſonar og Haralldz ſonar ä Kalfskinn, hefdi att Benedict Sal. Halldors ſon [Benedict var ſon Halldors lögmanns Olafs ſonar, og broder Hallgrims, biö ä Seilu, *og* atti þä iörd, hiellt og fyrri Reyniſtadar klauſtr. hans qvinna var Jorunn Henriks dotter, þeirra dotter Ingebiörg, Benedicts dotter, huſtru Hr. Giſla Þorlaksſonar], og vid þeirri bok hefdi tekid Sal. Herra Giſle [þetta ſtendr allt heima. Hr. Giſle hefur feinged bokina *med* qvinnu ſinne, enn Oddr Jons ſon (þä ä Holum var) hefr [imò, ſic eſt. hann feck hana þar] feinged bokina (til läns eda ödruvïs) af hr Giſla]."

Benyttelse og beskr.: *Hskr. er lagt til grund ved udg. i FMS I—IV, (i IV tillige et facs. af membranens ældste hånd), samt benyttet ved udg. af Jómsv. drápa FMS XI. Fremdeles benyttet og citeret: Ant. Amer. 193, 201; Grönl hist. M. I, 198, II, 238; Ísl. sög. I, Kbh. 1843 s. XXXIV; Ant. Russes I, XXVI (med facs.), 393, 427; II, 221; Biskupa sögur I, 1858, s. XXIV; Jómsvík. saga & Jómsv. drápa, Lund 1879; Corpus poet. bor. s. XLIX—L (sml. XXX, XXXIV, XLI); Småstykker ved Samfund til udg. af gl. n. l., nr 5, Kbh. 1885, s. 114 flg.*

---

74. **AM. 62, fol.** *Perg. 34 × 24,5 cm. 53 bl. tospaltet. 15. årh. Forskellig farvede initialer; senere tilföjede røde kapitel-overskrifter. Mindre vel konserveret; defekt ved begyndelsen og med flere lakuner. Den sidste halve kolonne af bl. 32r, samt de to sider 32v og 33r, der oprindelig ere ladte ubeskrevne, bære forskellige penneprøver: brevformularer, sentenser odl.*

Ólafs saga Tryggvasonar *(fragm.)* — *begyndende* „hann gꝛet þo eıgı . *ok* er þoꝛolfr vard þeſſa vaꝛ letti hann vpp áá" *(sml. Flatb. I, 74), sluttende med* Þáttr Halldórs Snorrasonar (bl. 51v), *der i overskriften betegnes som sagaens* „ſıdastı þattr" *og ender med ordene* „þar ſem gizoꝛí þottı þeſſ vıd | þurꝼa". *(FMS III, 173), uden at man kan se, om codex nogensinde har været fuldstændigere. Af indskudte „þættir" mærkes:*

Nornagests þáttr (bl. 29r) *uden overskrift.* Þáttr Helga Þórissonar (bl. 31v) *med overskrift* „Her ſegıꝛ ꝼra godmundı konungı aꝼ glafıſvollum". Færeyinga þáttr (bl. 35v).

Herkomst og hist.: *AM. 435 a, 4to, hvormed også indholdet af en foran i mbr. indklæbet AMsk seddel stemmer, indeholder (bl. 57v) følgende oplysninger om codex* „Fragmentum af Olafs Sögu Tryggvaſonar, i ſtoru folio: hefur til forna, öefad, heyrt Skalholltz kirkiu til. Eg feck þetta fragment i tveim ſtödum, ä Islande, nockud þar af af Mag. Jone Widalin, *og* nockud ur ödrum ſtad".

Benyttelse og beskr.: *FMS I og III; Fornaldar sögur Norðl. I, s. XX; Grønl. hist. M. II, 223; Ant. Russes I, 393; Biskupa sögur I, 1858, s. XXIV; Norræn Fornkvæði, XLI (hvoraf det ses, at dette hskr. er lagt til grund for udg. af „Sögu þáttr af Norna-Gesti“ i Norrøne Skrifter af sagnhist. Indh. 1. h. Chrania 1864).*

[**AM. 63, fol.** *udgör i forbindelse med AM. 35, 36 fol. nr 49.*]

---

75. **AM. 64, fol.** *Pap. 28,8 × 19 cm. 123 bl. Fraktur fra 17. årh. Jón Erlendssons hånd. Foran i hskr. findes 4 fra Arne Magnusson stammende notits-sedler (a—d), der give oplysning om håndskriftets herkomst og beskaffenhed. I hskrs begyndelse findes hist og her rettelser, ifg. Jón Sigurðsson af biskop Brynjólfur Sveinsson og Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1—62v. **Magnúss saga Ólafssonar** („Hier hefur Søgu | Magnus Köngs“).

2) Bl. 62v—114v. **Haralds saga harðráða** — *uden overskrift eller adskillelse.*

3) Bl. 114v—124v. **Hemings þáttr Áslákssonar** — *uden overskrift.*

Herkomst og hist.: *Håndskriftet har tilhørt Sveinn Torfáson, hvis navn, og årstallet 1695, findes på 1ste sides nedre margen; Jón Sigurðsson formoder, at det fra biskop Brynjólfur er kommet til provst Torfi Jónsson i Gaulverjabær, fra denne til sönnen Sveinn, og fra ham til Arne Magnusson.*

---

76. **AM. 65, fol.** *Pap. 31 × 20 cm. 385 (ɔ: 384 + 1 bis) bl. Fraktur fra 17. årh. Jón Erlendssons hånd. Det opr. bind — læderbetrukket, med metalbeslag og metalspænder — er bevaret. Flere blade (177, 330—31, 345—47) stå blanke. Kapiteloverskrifter og initialer mangle. Bl. 1 optages af en overdragelsesnotits; på en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson, foruden oplysning om hskrs erhvervelse, en indholdsfortegnelse.*

Indhold:

1) Bl. 1 bis—316. **De norske kongesagaer fra Magnus den gode og Harald hårderåde til Magnus Erlingsson.**

2) Bl. 317—29. **„Sögu Þätt*ur* | Af Olafe konge er kall|adur var Digurbe*irn*“.**

3) Bl. 332—44. **„Hemings Sögu Þättur“** *(ɔ: af Hemingi Áslákssyni).*

4) Bl. 348—63. **„Sögu-Þättur Af | Norna Gest“.**

5) Bl. 364—79v. **„Fra Gauta könge inum | millda“** — *ɔ: begyndelsen af* Gautreks saga, *sluttende med ordene* „ef fætter takizt me*d* ydꝛ | þuiat mi*er* þikir“.

6) Bl. 380—84. **Jómsvíkinga-drápa** — *uden overskrift, med lakuner.*

Herkomst og hist.: *Håndskriftets 1ste side indeholder følgende påtegning* „Virduglegur Herra Biſkupen, M. Bryniolfur Sveins ſon ad Skálholte, min*n* dygdarikur, og Elſkulegur Velgørda og Ætt-bröder, gaf mer þeſsa ſøgubók, en*n* eg gef hana nu dottur min*n*e Elene Hakonar dóttur til eignar, ſkrifad ad Brædratungu 31 Januarij. Anno 1675.

Helga Magnus dothir

e h“ *ɔ: kun underskriften egenhændig.*

På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson ang. hskrs erhvervelse „hia Jone Hakonar ſyne, komin*n*e til hans fra Latrafolke en*n* til Helgu *Magnus*dott*ur* fra M. Bryniolfe“.

Benyttelse og beskr.: *FMS XI, s. 8; Fornaldar sögur Norðrl. I, s. XX og III, s. VII; Grönl. hist. M. II, 654; Jómsvíkinga-saga & Jómsv.-drápa, Lund 1879.*

---

77. **AM. 66, fol. Hulda.** *Perg. $26_{,9} \times 18_{,5}$ cm. 142 bl. (1ste og sidste smudsblad medregnede). 14. årh. Smuk og regelmæssig hånd. Røde kapiteloverskrifter, flerfarvede initialer. Det opr. bind er to svære træplader fasthæftede til membranens ryg ved tykke snore. Af de to smudsblade (bl. 1 og 142) bærer navnlig det sidste forskellige penneprøver etc. At membranen, der ved begyndelsen er defekt, længe har været i denne tilstand, ses dels af indbindingen, dels af nogle til håndskriftets bladantal svarende tal, som — med en hånd fra 17. årh. — ere anbragte bag paa hvert 20de blad indtil fol. 81 (80 sidste nr). Håndskriftets 1ste side (bl. 2r) er nu næsten ulæselig på grund af slid, adskillige blade ere mere eller mindre beskadigede af fugtighed og hullede, på nogle steder (bl. 117—18, 135—36) har man skrevet det ulæselige i marginen eller på nogle indhæftede strimler. Hist og her findes i marginen personnavne og forskellige notitser vedrørende indholdet, bl. 51v bærer en tilföjelse af Arne Magnusson.*

De norke kongesagaer til Magnus Erlingsson incl. *(defekt fortil; nu begyndende i Magnus den godes saga 16de kap.) — i den under navnet* Hulda *kendte bearbejdelse.*

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to (bl. 42v flg.) giver Arne Magnusson efterfølgende udførlige meddelelser om dette håndskrift* „Noregs konunga Sógur, (incipere debent in Jarozlao Ruſſiæ Rege.) folio minori . bokina hefi eg ſeinged af Arna Hakonarſyne, enn hann af fódur ſinum, Hakoni Arnaſyne ä Vatzhorne. Hakon eignadizt hana (ſem mier er ſagt) fra Stadarhöle. A Spatiunno ſtendr i einum ſtad: Jon Steinþorsſon 1624. *(Se bl. 12.)* Þeſſa bok kólludu þeir i Borgarfirde fyrrum Huldu.

Noregs konunga Sógurnar (Huldu) feck Hakon Arnaſon ä Vatzhorne, til eignar frä Stadarhole. Liede þær sidan Sr Þorde i Hitardal. Sr Þordur liedi ut af ſier Sigurde Jonsſyne Lógmanni, hver bokinne eigi villde leinge aptur ſkila, hverki Hakoni nie Sr Þorde. Relatio Jons Hakonarſonar. [Hier um anno 1663 utvegade þessa bok Sr Hannes Biórnsſon þä preſtur ä Myrum, og liede hana ſira Halldore Jonsſyne i Reykhollti. Hann ſira Helga Grimsſyne ä Huſafelle, hver hana uppſkrifade 1664. Epter Exemplare Sr Helga ſkrifade Sr Halldor i Reykhollte, annad Exemplar Anno 1666. Allt þetta um bökar länen, var i pukri, og atti æred hliott ad fara.

Mag. Bryniolfur hefur lated Sr Jon i Villingahollte afskrifa þeſſa bok og ä eg þad Exemplar in folio.

Jon Hakonarſon skrifadi og eitt exemplar af bokinne, adur hun ſiglde. Þad eignadizt Gudrun Hakonardotter (Pall Amundason) og af Gudrunu feck eg (Arne Magnuſſon) bokena, er in 4to.]

Anno 1671. þä Þormodur Torfaſon var ſidarſt ä Islandi, sä hann þeſſa kalfſkinns bok hia Sigurde Jonsſyne, Lógmanne, hver ed hana kallade Huldu . kannazt og ennu nockrer i Borgarfirde vid þetta bokarinnar nafn. Seint ä dógum Sigurdar Lógmanns kom bokin aptur i hónd Hakoni Arnaſyne, og var þä vida ſkiemd og fuin. I minu (Arna Magnuſſonar) ungdæmi var hun til läns i Hvammi i Hvamms ſveit Sidan liedi Hakon Arnaſon þeſſa bok, til Noregs, ſyne ſinum Arna Hakonarſyne, ſem þä var Amanuenſis Þormodar Torfaſonar. Arne færde fra Norege med ſier bokina til Kaupenhafnar og selldi mier 1687.

Þeſſa bok (Huldu) hafde fyrrum ätt Giſle Þordarſon Lógmadur. Jons Steindorsſonar nafn ſtendur ä henne, og mun hann hafa þottſt hana eiga epter Steindor Giſlaſon . Giſle Magnuſſſon ä Hlidarenda villde nä til bokarinnar, ex Jure Gudrunar Giſladottur, modur ſinnar.

Biarne Petursſon mun hafa orded hand hafe ad bökinne under Jókle, þä hann hafde Stapa umbod."

Hertil föjes på nogle indlagte oktavblade:

„Noregs konunga Sógurnar ä pergament in 4to, *(ɔ: Hulda, sml. det foreg.)* liedi Biarne Petursſon Sigurdi Jonsſyni lógmanne, Sr Hannes Biórnsſon, þä preſtur i Borgarþingum, näde bokinne i Einarsneſe (volente vel inſcio Sigurdo) og liedi hana Sr Halldore i Reykhollte, Sr Halldor feck hana i hendur Sr Helga ä Huſafelle, og kólludu þeir bokina, ut ur þeſſu, Huldu. Sr Helge ſkrifadi bokina upp fyrer sig [þad exemplar var in 4to og ä eg þad nu, feinged af Gudride Stefansdottur.] og epter þvi exemplare ſkrifadi Sr Halldor fyrer sig annad exemplar [er in 4to og ä þad nu 1711 Sr Hannes Halldorsſon.] Gudmundur Jonsſon, broder Sigurdar lógmanns, ſkrifade og eitt exemplar firi sig, (er övist hvert hann ſkrifad hafi epter kalfſkinnsbokinne, eda bok Sr Helga). [Exemplar Gudmundar ſeiger Sr Hannes gaudrängt vered hafa, og þad er ſo i ſannleika. Epter þvi ſkrifadi Sr Magnus i Hvamme ſitt exemplar in 4to og er þad eins onytt. Exemplar

Gudmundar er i Saurbæ ä Kialarnese.] þegar Sr Helge bokina affkrifad hafde. var henne apturſkilad til Einarsneſſ. Og tandem tok Hakon ä Vatzhorne hana þar [i Einarsneſe meinar Sr Hannes Hakon bokina teked hafa.] aptur vegna Biarna Petursſonar. Relatio Sr Hanneſar i Reykhollte 1711.

Eg liet asgeir Jonsſon uppſkrifa pergaments bokina i Kaupenhafn, med öllum böndunum eins *og* þar ſtendur . og gaf eg ſidan þ*ad* exemplar Sr þordi ä Stadarſtad, Er in folio.

Copiu af þ*essu*, Sr þordar Exemplare ä lögm*adur* Pall Jonsſon Wid: med hendi Ógm*un*dar Ógmundzſonar, er *og* in folio.

Af Noregs Konga Sögunum er Borgfirdingar fyrru*m* kölludu Huldu ä Lögmaduren*n* Sigurd*ur* Biörnsſon Copie, ſkrifade m*ed* hendi Gudmundar Sal. Jonsſonar, er in 4to.

vidi 1703, i Saurbæ ä Kialarneſe, er vida rangt ſkrifud og ſtundum aflagislega oriett in nominibus propriis.

Efter þeſſu Sigurdar lögm*annz* exemplare hefur ſkrifad Sr Magnus Magnuſſon i Hvam*m*e, er þ*ad* hans exemplar *og* i 4to. (vidi) ocorrect eins *og* hitt, og likaſt nockru verra.

Sr Magnuſſ Exemplar eignadeſt epter hann daudan*n* Jon ſonur hans hæc ultima *(ɔ: denne sidste notits)* ſcripſi 1723.

An*n*adhvört Hulda eda Copian Sr Helga ſem ur hen*n*e deriveradiſt mun vera upprune til Huſafellsbökar Nafnzins, og ſo allt vera i villu um*m* þeſſa nafngipt, ſem fyrſt er komin frä Svium." *Dette sidste punktum er indført med en AMsk skrivers hånd*

Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund ved udg. i FMS VI og VII (i VI et facs. af membranen), og ved udg. af stykke XXXI og tildels XXXII i K. Gislasons „Fire og fyrretyve Prøver", Kbh. 1860. Fremdeles benyttet eller beskrevet: Ant. Russes II (s. 1); G. Storm, Sigurd Ranessöns Proces, Krania. 1877; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLVIII; Corpus poet. bor.,* s. *L. Sml. K. Maurer, Ueber die Ausdrücke: Altnordische . . Sprache s. 668—69.*

---

78. **AM. 67 a, fol.** *Pap.* $31_5 \times 20_5$ *cm. 11 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Navnl. bl. 3 indeholder forskellige lakuner til betegnelse af de i originalen ulæselige steder.*

Skálda saga Haralds konungs hárfagra („Her hefr Sogu Skallda Harallz | kon*un*gs Harfagra") — *utvivlsomt stammende fra Hauksbók.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „fra Eckiu Sal. þormodar Torfaſonar".

Benyttelse og beskr.: *Benyttet ved udg. FMS III.*

---

79. **AM. 67 b, fol.** *Pap. 31 × 20,3 cm. 10 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Bl. 2v—3 indeholde samme lakuner som foregående nr.*

Skálda saga Haralds konungs hárfagra („Her" *osv. som foreg. nr).*

Herkomst og hist.: *Torfæus har skrevet sit græske valgsprog og sit navn på hskrs 1ste side; ifg. en foran indklæbet AMsk seddel har Arne Magnusson købt hskr. på avktionen efter etatsråd Mejers død; han erklærer det for* „apographum Exemplaris mei".

Benyttelse og beskr.: *Benyttet ved udg. FMS III.*

---

80. **AM. 68, fol.** *Perg. 22,6 × 14,5 cm. 64 bl. (folieret af Jón Sigurðsson.) Beg. af 14. årh. Fin og sirlig skrift, samme hånd som Cod. Reg. af Snorra Edda. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Hskrs 1ste side bærer en tegning af Olav den hellige, tronende iført en folderig kappe, med rigsæblet i höjre, øksen i venstre hånd; på hovedet en af en glorie omgiven krone; under hans fødder udstrakt en bönfaldende nøgen skikkelse (Satan); i baggrunden en kirke. Bladene 28, 29, 46, 52 ere noget beskadigede, enkelte andre have mindre rifter og huller. Håndskriftet ender defekt. Enkelte marginal-antegnelser på Dansk og Islandsk.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar *(fragm.) — ender med ordene:* „*ok* ſato at þ*eim* svalþe ſem | betz" *FMS V, 66.*

Herkomst og hist.: *Denne codex, hvis identitet ved sml. med AM. 74 og 77, fol. bliver ganske utvivlsom, omtales af Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to (bl. 40v, 42) på følgende måde* „Olafs Saga Tryggvaſonar auctore Oddo monacho.

Olafs Saga Helga. 4to.

Þennan Codicem feck eg 1706 af Domino chriſtiano Wormio . til eignar.

Þeſſe bok er nu ſkild ad, og ſin Sagan i hveriu Volumine, med þvi þær og voru med miög ölikum höndum. Framan ä bokinne ſtöd Doct Olufs Worms hönd, og hefr hann (qvod certum eſt) bokina ätt". *Derefter følger indklæbet på bl. 42 den fra det oprindelige forsatsblad udklippede Wormske notits, sålydende:* „In hoc libro continentur

1. Sancti Olai Regis hiſtoria
2. Regum Norvagicorum res geſtæ.

O W. D."

Den af Arne Magnusson omtalte Olav Tryggvasons saga, der oprindelig har været indbunden sammen med dette nr, er AM. 310, 4to. I en senere tid

har AM. 68, fol. været bortkommen fra sin rette plads i samlingen og urigtig indsat som AM. 75 d, fol. Endvidere er forvirring opstået ved, at man i dette håndskrift har indtaget nogle AMske notitssedler om 'Bæjarbók í Borgarfirði', snarest henhørende til AM. 75 a, fol.

Benyttelse og beskr.: *FMS IV, 2—3; Ant. Russes I, 427; Antiqv. Tidsskrift 1846—48 s. 105.*

---

81. **AM. 69, fol.** *Pap.* $31_{,5} \times 20_{,5}$ *cm. 433 bl. Slutn. af 17. århr. Asgeir Jónssons hånd. Med rettelser og marginal-noter af Arne Magnusson, med hvis hånd også rygtitlen er skreven. Af bl. 424 står $1^1/_2$ side blanke.*

Indholdet, der viser sig at være udskrevet af „Flateyjarbók", er:

1) Bl. 1—5. **Hálfdanar þáttr svarta** („Her hef*ur* up*p* þatt Halfdan*ar* | Svarta").

2) Bl. 5—14. **„Up*p*haf rikis Har*alds* Harfagra".**

3) Bl. 14—20. **„þattr Hauks Habrokar".**

4) Bl. 20—22. **„þattr Haralldz Grænzka".**

5) Bl. 23—26. **'þattr Olafs Geir|staþa Alfs'** („Her er" *osv.*)

6) Bl. 27—334. **Saga Ólafs konungs Haraldssonar** („Her heþ*ur* Sogu Olaþs k*onungs* | Haraldzfun*ar*").

7) Bl. 334—40r. **„þattr þ*ra* þrande oc frændu*m* hans".**

8) Bl. 341—424. **„Orkneyingha þattr".**

9) Bl. 425—433. **Smáir articular úr lífssögu hins heilaga Ólafs konungs.**

---

82. **AM. 70, fol.** *Pap.* $32_{,2} \times 20_{,8}$ *cm. 220 bl. Slutn. af 17. århr. Ásgeir Jónssons hånd. I marginen ere hist og her årstal tilföjede af Arne Magnusson, og med en hånd fra slutn. af 18. århr. latinske oversættelser og forklaringer til vanskelige steder, især i viserne. Hskr. viser sig at være afskrift efter en gammel membran (fra c. 1300?).*

Saga Ólafs konungs hins helga („Vpphaþ Sogu hins helga Olafs | konungs").

Herkomst og hist.: *Foran på bindets inderside findes med Arne Magnussons hånd følgende antegnelse* „Ex codice Academico, optimæ notæ, qvem 1.um voco".

Benyttelse og beskr.: Heimskr. I, Harniæ 1777; Grönl. hist. M. II, 238; Ant. Russes I, 241; Cod. Fris. 1871 (s. IV); G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 211 (?).

---

83. **AM. 71, fol.** *Pap. 31,2 × 20,7 cm. 196 bl. Gotisk kursiv og fraktur (sål. viserne samt delvis overskrifter og kapitlernes begyndelsesord) fra c. 1700. Skr. af Magnus Einarsson (sml. under „Herkomst og hist.“). Rygtitlen er tilföjet af Arne Magnusson.*

Saga Ólafs konungs Haraldssonar („Hier heꝼur upp Sauguna Olaꝼs | konungs Harallds sonar“).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Þeſſa Olafs Sögu Helga feck eg fra Islande 1725. hana hefur ſkrifad Magnus Einarsſon ä Jörfa i Haukadal, epter bok in folio ſem liede Lögmadurenn Pall Jonsſon, og var fra Snæbirne Palsſyne ä Myrum i Dyrafirde. Su bok hafde fyrrum vered eign Aſtridar Jonsdottur, vermodur Snæbiarnar“. *Ved sammenligning med Arne Magnussons i AM. 76 b, fol. indeholdte oplysninger om membraner af Olav den helliges saga fremgår det, at dette håndskrift stammer fra en membran, som A. M. har erhvervet fra gården Bær (ↄ: Saurbær) på Rauðisandur (Bst.). (Membranens lakuner ere her udfyldte.)*

Benyttelse og beskr.: *Omtalt FMS IV, s. 18.*

---

84. **AM. 72. fol.** *Pap. 31,8 × 20,3 cm. 252 bl. (forsatsbladet incl.) Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Den indre side af forsatsbladet bærer en samtidig indholdsfortegnelse; titel er tilföjet af Arne Magnusson, af hvem også et enkelt sted en rettelse forekommer.*

Indhold:

1) Bl. 2—244. **Saga Ólafs konungs Haraldssonar** („Her heꝼr sogu Olaꝼs *konungs* Ha|ralldz sunar“) — *ifg. indholdsfortegnelsen afskrevet efter 'Thómasskinna' (ↄ: Gl. kgl. sml. nr 1008 fol.).*

2) Bl. 244ᵛ—252. **„Geiſli er Einaʀ Skulaſ*on* qvat um Ol*af* Har*alds* ſ*on*“** — *ifg. indholdsfortegnelsen afskrevet efter „Flateyjarbók“.*

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erholdt håndskriftet* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torneſens Enke 1720“.

Benyttelse og beskr.: *Omtalt FMS IV, s. 21.*

---

85. **AM. 73 a, fol.** *Pap. 31,8 × 20,2 cm. 224 bl. C. 1700. To (eller tre?) forsk. hænder, muligvis Jón Magnússon og Jón Arnórsson (sml. under „Herkomst og hist.“). Skr. på halve kolonner (ɔ: de overbrækkede blades indre del), med åbne pladser for initialerne undtagen den 1ste. Hskrs bind er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr.; rygtitel er tilföjet af Arne Magnusson.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar — *med forudskikket* Prologus.

Bl. 220 øverst på siden forekommer en lakune (sv. t. FMS V, 140[6]—144[20]), dog ikke betegnet som sådan i håndskriftet; dette må antages at være en afskrift af membranen fra Saurbær på Rauðisandur (sml. AM. 71, fol. og 76, fol.). En allerede i membranen anbragt udfyldning af en tidligere lakune (bl. 198) er derimod uden videre optaget i teksten.

Herkomst og hist.: *I det gamle katalog bemærker Jón Ólafsson om dette håndskrift* „med hende Jons Magnuſsonar i Solheimum og Jons Arnorſsonar i Liäskogom ad eg meina“. *På første side af det forreste af tre ellers ubeskrevne forsatsblade står med en hånd fra c. 1800* „þetta er exſcriptum membranæ, ſem A. Magnæus kallar Olafsſögu fra Bæ fylgir ad meſtu leiti ordrett Snorra Sturluſyni, og hefir hun allvida hialpad mer med margar godar variantes“.

Benyttelse og beskr.: *FMS IV, 16—18; Ant. Russes I, 427.*

---

86. **AM. 73 b, fol.** *Perg. 30 × 22,3 cm. 4 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde kapiteloverskrifter, forskellig farvede initialer. Bladene hist og her sværtede og plettede, dog fuldt læselige.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar *(fragm.).*

Den her bevarede del af sagaen svarer til: FMS IV, 382—V, 9, beg. „ꝼoꝛ hann tıl þóris.“, *sluttende* „hungrs noꝛeghı | þꝛungıt“, *hvorefter følger (bl. 2v nederst) kapiteloverskriften* „Olaꝼr konungr foꝛ ȷ leıdangꝛ“, *samt FMS V, 32—38, beg.* „olaꝼı konungı þott þeꝛ ꝼinníz.“, *sluttende* „Olaꝼr konungr hugfadı ꝼyrır ser þetta“, *og FMS V, 56—62, beg.* „er ydꝛ þa ſızt get tıl huat þer ſkulot segıa“, *sluttende* „sua vſterkr at ek geta ægı valldıt“.

Herkomst og hist.: *Disse blade, der ved sammenligning med afskrifterne AM. 71, fol., 73 a, fol. og 76 a, fol. vise sig at være den eneste bevarede rest af membranen fra Saurbær á Rauðasandi, ere skænkede samlingen af etatsråd P. G. Thorsen, efter hvis meddelelser de have haft en besynderlig skæbne. Som det fremgår af Arne Magnussons notitser har denne membran tilhørt ham, og må*

snarest antages at være identisk med det i hans fortegnelse over de ham tilhørende islandske pergamentshåndskrifter (AM. 435 a, 4to) bl. 39v anførte håndskrift

„Olafs Saga Helga, prolixa, cum præfatione.
Magnuſs Saga Eya Jarls.
Folio . komin til min fra Gudrunu Eggertsdottur ad
Bæ ä Raudaſande"

uagtet der andensteds, hvor dette hskr. omtales, ikke anføres noget om den deri indeholdte 'Magnúss saga'. Oplysninger om hskr. findes (foruden i AM. 71, fol.) navnlig i AM. 76 b, fol., hvor dog nogen forvirring er indkommen, idet Arne Magnusson længe har forvekslet dette håndskrift med et andet (vistnok AM. 325, VI 4to). Membranen er ikke opført i Jón Ólafssons katalog og måtte derefter snarest anses for at være gået til grunde ved branden 1728. Imidlertid skal etatsråd Thorsen — efter hans mundtlige meddelelser desangående — have erholdt de bevarede 4 blade fra en præst på Sælland (Jessen, 1841), ifølge hvis angivelse de i sin tid vare fundne på gaden i København efter ildebranden 1795 (!).

Benyttelse og beskr.: *Bladene findes omtalte af Gudbr. Vigfusson i en anmældelse af Björn Hitdælakappes saga Ný Félagsrit XVIII (1858), s. 159 flg.*

---

87. **AM. 74, fol.** *Pap. 31,8 × 20,5 cm. 205 bl. (forsatsbladet incl.) Latinsk halv-kursiv fra slutn. af 17. årh. Jón Eggertssons hånd (?). Plads åben for 1ste initial. Hist og her ere ord og kapiteloverskrifter udeladte, fordi afskriveren ikke har kunnet læse dem i originalen; enkelte tilföjelser af Arne Magnusson. Indb. i brunt læderbind med forgyldt ryg. Afskrift af AM. 68 fol. (= AM. 75 d, fol.), sluttende defekt med ordene* „oc sato | at þeim". *Afskriften er ifg. Jón Sigurðsson i det hele ukorrekt.*

Saga Olafs konungs hins helga Haraldssonar *(fragm.).*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Kom fra Iisland med Admiral Raben 1720", *samt på forsatsbladets inderside (bl. 1v)* „Sancti Olai Norvegiæ | Regis | Vita | ſeu | Hiſtoria rerum Norvegicarum | ab anno chriſti 1014 ad 1030. | ex | vetuſto Codice pergameno | deſcripta." *På en i AM. 435 a, 4to bl. 158 flg indeholdt fortegnelse over de islandske håndskrifter, som Arne Magnusson købte efter etatsråd Mejers død, nævnes som nr 1* „Olafs saga Helga med hendi Jons Eggertsſonar, ex apographo Codicis Wormiani hiä mier. fol. i frönsku bande.", *hvormed utvivlsomt dette hskr. er ment.*

Benyttelse og beskr.: *Omtalt FMS IV, 3.*

---

88. **AM. 75 a, fol.** *Perg. 26 × 20,4 cm. 43 bl. Tospaltet. C. 1300. Stor og stiv hånd med få forkortelser, røde kapiteloverskrifter, forskellig*

farvede initialer. Retskrivningen synes påvirket af norsk sprogbrug, da der skilles mellem œ og æ. Pergamentet hist og her beskadiget. Membranens defekter angives ved påtegning af Þorsteinn Helgason († 1839) på nærmest foregående blad, dennes blad-antal i 17. årh. ses af følgende notitser på i alt fire af bladene: bl. 9[v] „XX Blòd“, *bl. 20*[v] „XL Blòd“, *bl. 29*[v] „LX Blòd“, *bl. 31*[v] „Hier er Bökin*n* Hälflefin*n*“. *Flere steder ejernavne og andre marginalantegnelser.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar *(fragm.).*

Indhold:

Bl. 1—2, *beg.* „(gılld)rar hrıðar . gvn*n*reıꝼvm oleıꝼı.“, *sluttende* „var þa san*n*spvrt andlat ſveınſ ȷarls“, *FMS IV, 98—107.*

Bl. 3—13, *beg.* „ſkıalgs ſonar at þeır ſkylldv ſættaz.“, *sluttende* „þeır lan|gfeðgar havꝼðo þar langa ðfi“, *FMS IV, 116—56.*

Bl. 14—17, *beg.* „en ſu ſett ſem gıor uar ſegıꝛ h*ann*“, *sluttende* kaſ|taðı h*ann* ſer nıðꝛ a ſnæ. en veðꝛ var“, *FMS IV, 183—200.*

Bl. 18—23, *beg.* „er tıgnuſt er á noꝛðꝛ laundum“, *sluttende* „þa man ek þo an*n*arſ á leıta en“, *FMS IV, 204—22.*

Bl. 24—25, *beg.* „ſætt ᴏᴋaᴋı at þv ſkallt með mer“, *sluttende* „en nu var gott koꝛn ár au(ſtr)“, *FMS IV, 228—34.*

Bl. 26—29, *beg.* „(h)eıma at buı ſíno . ok ꝼara eᴋı á“, *sluttende* „at eıgı skylldı þetta faz. Sá þóꝛa“, *FMS IV, 270—83.*

Bl. 30—37, *beg.* „elſka þa fengv aꝼ h*onum* ꝼullar hendꝛ“ *sluttende* „ok þottız ꝼın*n*a hvar tıl kon*ungꝛ*“, *FMS IV, 289—316.*

Bl. 38—41, *beg.* „her ꝼara mer í mót“, *sluttende* „havꝼðo þeır lıtın*n* mat. en ſın eın kl(æðı)“, *FMS IV, 323—34.*

Bl. 42, *beg.* „tal ok raða gıoꝛð vıðꝛ me*nn* ſına“, *sluttende* „ok ſva noꝛðꝛ eptır uıkın*m*“, *FMS IV, 370—73.*

Bl. 43, *beg.* „(mık)ıl tuıtugſeſſa ſıglır ſv hıa mer“, *sluttende* „ı dagh eptır hameſſo hvat dꝛav(mr)“, *FMS V, 337—41.*

Herkomst og hist.: *Oplysning om bogens ejere give følgende notitser* „Þeſsa bök á sera Hallur hall(uardſson) | j Mòdru dal, En*n* einginn (an*n*ar) | huer sem þad Ban*n*ar | MDLXXXIII“ (bl. 29[v]), *og* „Bökarin*n*ar Eigande Er | Sigurdur Jönſon Lògmadur | Sunnan og Auſtan ä Islande | Anno MDCLXV“ (bl. 17[r]). *Også findes bl. 30*[r] *navnet* „Jon Marteins ſon m. E. h.“ *og bl. 40*[r]

„Hannes Olaꝼſson"; *bl. 37v står endvidere* „Þeſse bok heꝼur verid lied hingad til Bæiar" — *alt med hænder fra 17. årh.* — *Sandsynligvis gælder følgende notits af Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to bl. 39v dette hskr.* »Olafs Saga Helga, valde mutila. Folio. komin fra Þorde Jonsſyne til min, enn hann feck þad ofan ur Borgarfirde. atti heima i Bæ i Borgarfirde. Bokina hefr fyrrum ätt Arne Giſlaſon fra Galltardals tungu . vide alibi«. *I så tilfælde høre også til dette håndskrift nogle AMske sedler, som fejlagtig vare indlagte i AM. 75 d, fol. (= AM. 68, fol.), nemlig dels en seddel af omtrent samme indhold som foregående notits, dels 3 andre seddelnotitser angående denne Bæjarbók í Borgarfirði og formodede afskrifter af den.*

Benyttelse og beskr.: *FMS IV, 18; Ant. Russes I, 247.*

---

89. **AM. 75 b, fol.** *Perg. $22_{,3} \times 14_{,5}$ cm. 5 bl. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 3 og 4 — navnlig det sidste — hullede og vanskelige at læse; af bl. 5 er ydre halvdel efter længden bortskåren.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar *(fragm.).*

Indhold:

Bl. 1—2, *beg.* „*konung* oc haꝼðı h*ann* ıaꝼnan ſıgr", *FMS IV, 18, sluttende* „lıkaztr hak*o*nı aðalſteınſ foſtra . h*ann* uar krıſtın oc", *FMS IV, 34.*

Bl. 3, *beg.* „þau l*and*zlog at ſa m*aðr* er dꝛepr þıonoſtu mann*n* k*onungs*", *FMS IV, 268, sluttende* „ſa v*ar* hın*n* . xı . k*onung*doms h*ans* . Aðꝛ v*m*", *FMS IV, 273.*

Bl. 4, *beg.* „(Þá sneri Þórir í brott. ok er hann var skamt genginn) þa ueık h*ann* aꝼtr oc m*æ*ltı", *FMS VI, 303, sluttende* „oc mundı e*ig*ı *sva* eꝼ ek vęra", *FMS IV, 308.*

Bl. 5, *beg.* „. . . . þeſſ mvn ek hęt*ta* at lata k*onun*g raða", *FMS IV, 324, sluttende* „oc ſe ek at þer þıckır mık*i*t ꝼ*ir*ı at", *FMS IV, 329.*

Herkomst og hist.: *Som eneste oplysning om hskr. findes følgende påtegning af Arne Magnusson på det omslag, hvori pergamentsbladene have været indlagte,* „Fragment ur Olafs Sögu Helga egregio Codice. feinged fra Halfdane Jons ſyne ä Reykium i Ölvese".

Benyttelse og beskr.: *FMS IV, 23—24; Ant. Russes I, 427.*

---

90. **AM. 75 c, fol.** *Perg. $24 \times 15_{,5}$ cm. 40 bl. (og bladstumper — folieret af Jón Sigurðsson). Stor og regelmæssig hånd fra c. 1300. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Adskillige blade*

bære spor af at have været anvendte som bogbind, og på flere er skriften stærkt slidt. Bl. 18, 30, 36, 38 ere stærkt beskadigede ved beskæring og mere eller mindre svundne ind til brudstykker; mindre beskadigelser findes endvidere bl. 13, 15, 17, 21, 24, 27—28. Defekterne ere fremhævede ved påtegning på det nærmest foregående blads margen.

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar *(fragm.).*

Indhold:

Bl. 1—2, *beg.* „Þvıat rıkr k*onung*r rekka“, *FMS IV, 2,* *sluttende* „En Grıotgarðꝛ ok þeır me*n*n er“, *FMS IV, 19.*

Bl. 3—6, *beg.* „ꝼlyðı ı boꝛgına. en ſumt ıſvðvırkı“, *FMS IV, 50,* *sluttende* „Rıkr let ſer at ſękıa. ſauðungſ“, *FMS IV, 73.*

Bl. 7, *beg.* „(skıp)ta at þv yrðır ıꝼ*er* k*onun*gr ınoꝛegı“, *sluttende* „þar ſem k*onun*gſ bu *p*or*o*. fyrſt u*m*“, *FMS IV, 81—88.*

Bl. 8, *beg.* „ván at noꝛegs k*onung*r munı ꝼ*ara* noꝛðꝛ ıland“, *sluttende* „ok *p*ar þar um ſvmarıt ı vıkıng“, *FMS IV, 119—24* — *efterfulgt af overskrift til et følgende kapitel.*

Bl. 9—12. *beg.* „nokkvt lıklıgt at framkemd(!) megı. at v*er*ða þeſſo erındı“, *sluttende* „þesſa getr Ottaʀ ſvartı. Lytandı“, *FMS IV, 133—51.*

Bl. 13, *beg.* „ok ſeg*ı*r at h*ann* vıll gan̄ga t*ı*l garz“, *sluttende* „Flyr þv nv Ol*afr* dıgrı ꝼ*ı*r*ı*r mer“, *FMS IV, 168—73.*

Bl. 14, *beg.* „at sv*a* mıkla aſt ſem þv heꝼ*ı*r lagt“, *sluttende* „ok raku þeır h*ann* all*ı*r ut. Sıg*hvatr* q*v*at“, *FMS IV, 182—87.*

Bl. 15—16, *beg.* „með þokk. ok e*r* þ*ess* ván“, *sluttende* „ok erv ꝼ*ra* þeım mıklar sogur.“, *FMS IV, 204—13.*

Bl. 17—18, *beg.* „Eꝼt*ı*r ꝼ*ra*ꝼall æınarſ ȷ*arls* tok“, *sluttende* þangat er þeꝛ ꝼ*oro*“, *FMS IV, 221—29.*

Bl. 19—20, *beg.* „oc m*ı*kıll vextı“, *sluttende* „er h*an*s makar eru at kyn“, *FMS IV, 245—53.*

Bl. 21—22, *beg.* „guðs ma*ðr*. konungr mæl*tı*“, *sluttende* „ok allrı ætt v . . .“, *FMS IV, 275—82.*

Bl. 23, *beg.* „ollum þottı undꝛ at.“, *slutt.* „dꝛó seint fama*n* með þeı*m*“, *FMS IV, 300—304.*

Bl. 24, *beg.* „ꝼoru *til* ſkıpſ ſınſ“, *slutt.* „þa hvıꝼo ıaıntar ok helſı*n*“, *FMS IV, 311—15.*

Bl. 25, *beg.* „haꝼa vıð ſık . Sıþ*an* ꝼara þ*eir* *með* lıðı ſínu ollv noꝛðꝛ *til* þrandheıms“, *slutt.* ılæıðangrſ ꝼor . Skıpuðvz“, *FMS IV, 322—26.*

Bl. 26—27. *beg.* „ſkulld ſva at k*onung*ı þıkkı æ*igi* vargolldet“, *slutt.* „a alla vega ꝼ*ra* bęnum . en hun“, *FMS IV, 329—36.*

Bl. 28, *beg.* „(ha)ꝼa at v*er*kkaupi þ*at* er m*er* þıkkır ꝼe nytanda“, *slutt.* „hıngat komıt *til* l*andz* *með* . . . nde“, *FMS IV, 340—43.*

Bl. 29, *beg.* „ſıþ*an* ahoꝼðı heclo grena“, *slutt.* „er þ*eir* [gerðu samband] ſıtt“, *FMS IV, 347—50.*

Bl. 30—35, *beg.* „(hoꝼ)um h*er* *til* nað ıꝼrıðı at ſıtıa“, *FMS IV, 356; sluttende næsten ulæselig FMS IV, 379.*

Bl. 36, *beg.* „(hımıntun)glum ſol æða tunglı æða ſtıoꝛnum“, *slutt.* „n*ær* at ætla en h*ann* hvat“, *FMS V, 333—37.*

Bl. 37, *beg.* „R*auðolfr* ſ*varaðı* þa . þ*er* ſyndız roðv kroſſ ſtanda“, *slutt.* „En er þv hvgleıdd*ir*“, *FMS V, 342—46.*

Bl. 38, *beg.* „Grannk*ell* ınnı ok m*enn* h*ans*“, *slutt.* „lıðv ꝼra*m* vıþ*ir*“, *FMS V; 2—6.*

Bl. 39, *beg.* „(hor)þa ꝼaır ſkylldv ſva ꝼoldar“, *slutt.* „þa er v*er* komum tıl“, *FMS V*, 16—20.

Bl. 40, *beg.* „h*ann* haꝼðı att moꝛg kaup v*ið* ꝼınna“, *slutt.* „þa kom *til* h*ans* lıð þ*at*“, *FMS V*, 42—45 — *efterfulgt af overskrift til et følgende kapitel, samt ordene* „k*onung*s dott*ir*.“

Herkomst og hist.: *På de foran indklæbede sedler giver Arne Magnusson følgende oplysninger om disse blades erhvervelse:*

„Þetta er fragment ur Olafs Sógu Helga, er fyrrum hefur ätt Asgrimr Magnusſon i Hófda ä Hófdaſtrónd.

Blódin eru ad tólu . . . . 39½.
Þar af hefi eg feinged
hia Benedict Magnuſſyne, hier i Kaupenhafn,
og sidan ä Islande epter 1702 . . . . 14.
og part ur blade . . . . 1^{nu}.
fra Jone Jonsſyne i Kroſſhollte . . . . 2.
fra Sr Snorra Jonsſyne ä Helgafelle 1721 . . . . . 4.
fra Gudmunde Steinsſyne Skolameiſtara, 1721 . . 5.
Hin blóden, ſem fleire eru hefi eg feinged ä Islande epter 1702. ur ymſum stódum, ſitt, ſo ad ſeigia, ur hverium ſtad.“

Fra Lôgmannenum Pale Jonſſyne feck eg ä Islande
2 blôd samfôſt ur Olafs Sôgu Helga enn hann hafdi þau feinged af Sr Gudbrande ä Frostastôdum, og qvadſt Sr Gudbrandr alldreigi hafa ätt meira ur þeire bök.
Eg sleingde þeſſum blôdum ſaman vid hin, enn veit nu eige, hvert þau hafi vered ur þeſſarri bök eda ſieu nockur af þeim, er eg nu epterlits ſie ad vera ur ôdrum Exemplaribus.
Eins kynni vera nockur af þeim blôdum er eg feinged hefi fra Sr Snorra eda Gudmunde Steinsſyni, hafa vered ur ôdrum Exemplaribus, enn þeſſu Asgrims bokar ſlitre.
þar ä rydr eigi mikit."

Benyttelse og beskr.: *FMS IV, 5—6; Ant. Russes I, 427.*

[AM. 75 d, fol. *se* AM 68, fol.]

AM. 75 e, fol. 1—5. *Perg. Forskellige membranbrudstykker, indeholdende brudstykker af:*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar.

1. *21,2 × 14,5 cm. 2 smhg. bl. C. 1300. Har opr. haft røde initialer og overskrifter, bl. 1 beg.* „(hug)þak ſva ſnerto.", *slutt.* „Sva kom at bændr", *FMS IV, 104—8; bl. 2 beg.* „þvı at konungr mæltı", *slutt.* „Ek heꝼı spvrt, at með . . . ıgoðv", *FMS IV, 129—34.*

På en indlagt seddel meddeler Arne Magnusson, at han har fået disse 2 blade år 1719 fra Magnus Einarsson på Jörfi i Haukadalur, til hvem de vare givne af en fra Nordlandet til bygden nys indflyttet mand.

2. *22,4 × 15,6 cm. 3 bl. C. 1300. De to første blade ere sammenhængende og godt vedligeholdte, af det tredje er et stykke udskåret. Røde initialer og overskrifter. Skriften ligner den i AM. 327, 4to. Bl. 1 beg.* „þeım monnum er hıngat pılıa sꝍkıa með pınatto", *slutt.* „þat fannaſt ꝼra at ſegıa", *FMS IV, 139—43; bl. 2 beg.* „ſına ꝍftr þangat tıl ꝼrıþgerðar.", *slutt.* „ok heꝼır hann þar pıð allt", *FMS IV, 159—63; bl. 3 beg.* „er ſendımenn hıtto kalꝼ", *slutt.* „er hann kom a halogaland. þa ſtefndı", *FMS IV, 322—25.*

3. *22 × 14,2 cm. 2 smhg. bl. 14 årh. Af initialer og kapiteloverskrifter ses nu intet spor. Navnlig 2det bl. endel defekt ved beskæring. Beg.* „goꝛt verıt at berıa menn mına", *slutt.* „Þa stoð vpp maðr a þıngınu", *FMS IV, 331—41.*

4. *22 × 15,5 cm. 1 bl. Tospaltet. 1ste del af 14. årh. Øverste linje bortskåren; røde initaler og overskrifter; endel medtaget ved slid. Beg.* „... verri. at ek ſıa nær yðꝛ ſtaddꝛ", *slutt.* „Nv mun ec trva þvı", *FMS V, 61—68.*

Arne Magnusson har givet bladet følgende påskrift „Fra Monſr. Sigurdi Vigfusſyne 1725."

5. *14,6 × 11,5 cm. 15 blade og bladstumper, stærkt beskadigede og tildels ulæselige. 15. årh.*

a) *Brudstykke af* þáttr Ólafs Geirstaðaálfs *(bl. 1—9v.)*

b) *Brudstykke af* þáttr af Ísleifi biskupi *(bl. 9v—10.)*

c) *Brudstykke af* Fóstbræðra saga *(bl. 11—15).*

Arne Magnusson har ifølge en indlagt seddel erholdt disse blade fra Island 1715.

Indholdet af AM. 75 e, fol. betegnes af Arne Magnusson ved påskrift på et papirsomslag „Þeſſe blöd eru ur ödrum Exemplaribus Olafs Sagna Helga".

Benyttelse og beskr.: *FMS IV, 24—25; Ant. Russes I, 427; Biskupa sögur I, 1858, XXV.*

---

92. **AM. 76 a, fol.** *Pap. 33,2 × 21,1 cm. 248 bl. C. 1700; halvkursiv og (for visernes vedk.) fraktur. Skr. af Magnus Einarsson på Jörfi.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar.

Sagaen, der indledes med prolog, stammer, som AM. 71 og 73 a, fol., fra membranen fra Saurbær på Rauðisandur. Lakunen ved begyndelsen af kap. CCLII er betegnet ved 3¾ blanke sider; det uægte kap. CCXV er som i AM. 71 og 73 a optaget uden bemærkning, men efter sagaens slutning (bl. 246) er, bl. 247—48, tilföjet — med anden hånd — en dubletafskrift af dette mistænkelige kapitel, med oplysning om, at ifg. meddelelse fra Sr Eyulfur Jonsson 1721 har dette kapitel været skrevet på papir i den pergamentsbog, efter hvilken han skrev lagmand Lauritz' [Gottrups] eksemplar.

---

93. **AM. 76 b, fol.** *Pap. 21 × 16,4 cm. 40 bl. C. 1700. Forsk. hænder. Indhold:*

1) Bl. 1—15. *En af Sr Eyjólfur Jónsson 1726 udført* afskrift af begyndelsen og slutningen af membranen fra Saurbær på Rauðisandur — *eller vel rettere af hans*

afskrift af denne. Bl. 1 indeholder en for Arne Magnusson af Jón Ólafsson fra Grunnavík nedskreven notits desangående. Bl. 2 begynder »Sagan*n* aꝼ Ólaꝼi köngi | hinum*m* Helga Haralldsſyni“, *hvorefter følger prolog og de 7 første kapitler; derefter sluttes med sagaens sidste kapitler, her betegnede som cap. CCLII—CCLVII (med „ályktan“), af hvilke det første indeholder den for membranen fra Saurbær karakteristiske lakune.*

2) Bl. 16—30 *(disse blade ere i 8vo, på det sidste nær 16,6 × 10,5 cm.):* ***Arne Magnussons** egenhændige eller ved en skriver optegnede **uddrag** af en mellem ham og Páll Vídalín ført* korrespondence angående membranen fra Saurbær på Rauðisandur og de fra den stammende afskrifter. *Som anført under beskr. af AM. 73 b, fol. er her i A. M.s meddelelser indkommen endel forvirring, idet han længe har forvekslet dette hskr. med andre membraner (særlig AM. 325 VI, 4to?). Dette erkender A. M. selv ved følgende senere tilföjelse (bl. 30)* „Þetta er allt oriett, ſem eg nu ſie 1726 um hauſted. Bok Lauruſar lôgman*ns* (mater þ*ei*rrar er lôgman*n* Widalin ä med hendi Þorſteins Sigurdzſonar, og þ*ei*rrar er eg nu 1726 ä med hende M*agnus*ar Einarsſonar). er progenies þ*ei*rrar bokar er eg eignadiſt fra Gudrunu Eggertsdottur ä Bæ ä Raudaſande. Er þar i þ*ei*rre membranâ defect i einum ſtad, og ligg*ur* in*n*ani pappir med hende Sr Jons ä Lambavatne. Þ*ad* fyrsta þar af, er translatio ex Danïco. hitt er fyllt ur ein*n*hverre rettre Olafs ſögu, forte þ*ei*rre er um hônd hôfdu: Arne Gudmundzſon, Jon Erlendzſon, Torfe Jonsſon, Amtmadur Müller. id postea inſpiciam. Nunc inſpexi, og er þad ſo.

Bok Snæbiarnar (af hverre eg hefi Copie) er af ſama ſlage og þeſſe med hende Þorſteins Sigurdzſonar. Eru badar ur Saurbæjar bokin*ne* og badar eins fylltar epter Supplemento chartaceo me*d* hendi Sr Jons, hvar af þ*ad* fyrſta er translatio ex Danico, og hitt an*n*ad ur membranâ in 4to Arna Gudm*und*zſon*ar* (Jons Ellendzson*ar*, Torfa Jonsſon*ar*) og ſyneſt, ad su bok hafi þä eins mutila vered *og* nu er“.

3) Bl. 31—40. *En af Arne Magnusson rettet afskrift af* et brudstykke af Saga Olafs konungs hins helga Haraldssonar *(FMS V, 67—76), utvivlsomt bestemt til erstatning af de i membranen fra Saurbær på Rauðisandur og dennes afskrifter indeholdte uægte stykker (kap. CCXV flg.).*

---

4. **AM. 77 a, fol.** *Pap. 32,2 × 21,2 cm. 219 bl. Slutn. af 17. årh. Asgeir Jónssons hånd. Hist og her findes tilföjelser af Arne Magnusson.*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar.

Papbindets forside bærer følgende fra Jón Ólafssons katalog hentede påskrift „Saga Olafs Helga ex Membr. Wormii". *Håndskriftet viser sig at være en afskrift af to forskellige membraner, nemlig fra bl. 1—175v efter AM. 68, fol., så langt denne membran går; derefter er senere sagaens slutning tilföjet efter en kilde, der ses at være Thómasskinna.*

Foran i håndskriftet findes indklæbet tre af Arne Magnussons egenhændige notitssedler, af hvilke de to første angå membranen fra Saurbær på Rauðisandur: nr 1 er en fortegnelse over „Seinuſtu miracula Olafs k*onungs* ur Sògu hans frä Bæ ä Raudaſandi"; *nr 2 giver samme membrans begyndelse og slutning med følgende ord:*

„Prologus.
Her hefr upp Saugu olafs konungs haraldz fonar.
Her hefr Raudulfs þattr.
Nu munum v*er* enda — utan enda amen
þetta m*ed* an*n*arri hendi.
Bæiar boc ä Raudaſandi.";

nr 3 indeholder en fortegnelse over „Miracula Olafs k*onungs*" *efter et hskr. på det kgl. bibliothek, der viser sig at være Thómasskinna.*

---

95. **AM. 77 b, fol.** *Pap. 33,3 × 21,2 cm. 26 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Skr. på den indre halvdel af de ombrækkede blade.*

Supplement til AM. 77 a, fol. efter Thómasskinna — *med henvisning til de steder i håndskriftet, hvor udfyldningerne antages at passe ind.*

---

96. **AM. 78 a, fol.** *Pap. 33,3 × 21,2 cm. 46 bl. C. 1700. (Samme hånd som nr 40, 51 m. fl.).*

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar *(fragm.).*

Om dette hskr. meddeler en egenhændig påtegning af Arne Magnusson på håndskriftets 2det forsatsblad „Ur Olafs Sògu Helga | ex Codice Refeniano. | Catalogi pag. 259". *Hskr.*,

der må være afskrift efter et på flere steder defekt fragment på løse blade, tager fat ved sagaens begyndelse, uden prolog. Bl. 12—14 er fejlagtig indsat afskriften af et blad i originalen, hvis indhold hører hjemme bl. 28, hvor plads er ladet åben for en lakune; men en virkelig lakune findes bl. 12 (FMS IV, 32—38) og bl. 28 (FMS IV, 81—88). Hskr. standser med ordene „en fe þetta vil ek nu at þu þiggir af oſs ok“ *(FMS IV, 137).*

---

7. **AM. 78 b, fol.** *Pap.* $21_{,1} \times 16_{,4}$ *cm. 11 bl. C. 1700. Arne Magnussons hånd. Hskr. udgör et sammenhæftet læg på 14 blade, af hvilke de tre sidste ere ubeskrevne; endvidere stå bl.* 1^{v}, *3, 5, 7—8, 10 blanke.*

Prologus til Saga Olafs konúngs hins helga Haraldssonar.

Bl. 1^{v} *indeholder følgende oplysning af Arne Magnusson:*

„þeſſe Prologus ſtendur framanvid | Olafs Sögu Helga i Kalfſkinnsbok in Bibliotheca Refenianâ | Capſâ VIII. ord. 1. in folio. Num. 27. | (pag. Catalogi 259.) og er hier þad|an accuratè uppſkrifadur. Fäer | einer bokſtafer eru i kalfſkinns bok|inne litt læſer ordner og eru hier under þä ſômu punctar ſetter“.

---

98. **AM. 79, fol.** *Pap.* $31_{,3} \times 20_{,5}$ *cm. 249 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Skr. på de ombrækkede blades indre halvdel. Hskr., der bærer spor af fugtighed, har bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk religiøst håndskrift. Afskriften af membranens 1ste bl. er af Arne Magnusson konfereret med originalen.*

Sverris saga.

Afskrift efter AM. 327, 4to *(„codex optimus“), med lakunerne udfyldte, som det viser sig, efter Flateyjarbók.*

På tre foran indklæbede sedler giver Arne Magnusson dels en fortegnelse over codices af Sverris saga, som det synes ordnet efter disses værd, dels oplysning om denne afskrift, samt endelig oplysning om en svensk oversættelse af Rugmann. Fortegnelsen over codices lyder:

„1. Codex meus in 4to, optimus ille in calce truncatus.

2. Codex Academiæ Hafnienſis in 4to mutilus qvidem paſſim, at egregius.

3. Codex alter Academiæ Hafnienſis in 4to. et ille qvidem ſatis bonus.
4. Codex meus in folio, post partem ultimam Snorronis Sturlæi. nec ille qvidem malus.
5. Vita Sveri Regis in Codice Academiæ Hafnienſis in folio, poſt Snorronis Sturlæi Hiſtoriam Norvegicam. ſi rectè memini, mutila erat in calce. Codex nunc flammis abſumptus eſt. Torfæus hunc codicem Jofraſkinnam appellavit. Scriptura erat minutâ.
6. Codex Flateyenſis, ubi Sveri vita habetur, verboſior aliis.
7. Codex meus, olim (ut videtur) Eccleſiæ Scalholtenſis in Islandiâ. nulli priorum comparandus, nec magnæ ætatis, nec bonitate præſtans.
8. Brevis hiſtoria Sveri Regis in Codice Academiæ Hafniensis.
9. Variorum Codicum fragmenta penes me."

Benyttelse og beskr.: *Heimskr. IV, Havniæ 1813, s. XXIII; FMS VIII, s. X.*

---

99. **AM. 80, fol.** *Pap. 32 × 20,2 cm. 73 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd.*

Indhold:

1. **Sverris saga,** *uden prolog og slutning (bl. 1—7).*

2. **Hákonar saga Hákonarsonar** („Her hepur up" *osv. bl. 7r—73) — sluttende med kapitlet* „Tapan Sæmundar Sona" *FMS X, 46).*

De to sagabrudstykker, der ganske stemme med de tilsvarende i AM. 42, fol., må ligesom disse være afskrift af den tabte membran Gullinskinna, rimeligvis nr 8 i A. M.s, i AM. 79, fol. indeholdte, fortegnelse over codices af Sverres saga.

Benyttelse og beskr.: *Heimskr. IV, Havniæ 1813, s. XXV; FMS VIII, s. XXVII; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 209; K. Maurer, Über die Ausdrücke: Altnordische .. Sprache, s. 671.*

---

100. **AM. 81 a, fol.** (Skálholtsbók yngsta.) *Perg. 29,6 × 22,5 cm. 120 bl. Tospaltet (folieret af Jón Sigurðsson). 15. årh.; flere forsk. hænder. Delvis åben plads for initialer og kapiteloverskrifter. 1ste side temlig sværtet og slidt. Af bl. 64 står 1⅓ sp. blank, og her findes navnet* „Bergſueirn Grijmſson" *med en hånd fra 17. årh. Indb. i presset sort læderbind med spor til to metalspænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—64r. **Sverris saga** *samt* **Hákonar saga Sverrissonar, Guttorms ok Inga** *(fragm.), uden adskillelse og, som det synes, ufuldført, idet fortællingen standser med ordene* „ro|um wer sem wer megum me[st]" *(FMS IX, 50), hvorefter 1⅓ spalte står blank.*

2) Bl. 64v—120v. **Hákonar saga Hákonarsonar** *(fragm.), sluttende* „erv ꝼra vidſkiptum | þeira jarls ok iſlendinga margar ꝼrasagnir þær er oſſ þic|kir eigi naudfynligt at rita i þessa ꝼra ſogv. En þo menn" *(FMS X, 94).*

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 57v omtaler Arne Magnusson dette hskr. på følgende måde:*

„Sverris Saga.
Hakonar Saga Sverrisſonar etc.
Hakonar Saga Hakonarſonar
Bokin er in folio, illa ſkrifud og ecki riett. Vantar nockud ſidarſt. hefur fyrrum tilheyrt Skalholltz kirkiu."

Hertil kommer en notits sammesteds bl. 186v flg., hvoraf ses, at A. M. har erholdt dette hskr. tilsendt fra Island 1699. På den i AM. 79, fol. indklæbede notitsseddel er dette hskr. nr 7.

Benyttelse og beskr.: *Antiqv. bor. observationes misc., Havniæ, 1780; Heimskr. Havniæ, 1813—18, IV, s. XXV, XXXV; V, s. XIV; FMS VIII, s. XVI—XVII; IX, s. V; Ant. Russes II, 76, 80; sml. K. Maurer, Über die Ausdrücke: Altnordische . . Sprache s. 648; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLVIII.*

---

1. **AM. 81 b, fol.** *Pap. 34 × 21,7 cm. 24 bl. År 1695. Ásgeir Jónssons hånd.*

Hákonar saga Sverrissonar („Wphaꝼ Hakonar Sverris | ſonar er hann var til konungs tekinn").

Viser sig at være afskreven efter et fra AM. 47, fol. stammende håndskrift — uden kapiteloverskrifter.

Herkomst og hist: *Ved sagaens slutning har afskriveren tilföjet* „Shrifat effter illashriffudu Exempl. chartaceo, och Samannleſit vid þad ſama 1695".

[AM. 82, fol. *mangler. Ifg. Jón Ólafssons katalog:*

„Sverris Saga ex Codice Flateyenſi.
Hakonar Saga Sverris ſonar cum annexis ex | Codice A. Magnæi.
Hakonar Saga Hakonarſonar ex Codice | Flateyenſi, er med hende Aſgeirs."

Benyttelse og beskr.: Håndskriftet, der skal have været skrevet 1704, har været kendt af udgiverne af Heimskr. IV, Havniæ, 1813, s. XXIV, og, som det synes, også af udg. af FMS VIII, s. XVI.]

---

102. **AM. 83, fol.** *Pap.* $28_4 \times 19$ *cm. 131 bl. 17. årh. Fraktur; Jón Erlendssons hånd. Bindet betrukket med beskrevet perg. med nodetegn fra et latinsk ritualhskr. Noget beskadiget af borebiller.*

Sverris saga —

i en fra Flateyjarbók stammende afskrift.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Ur bök Sveins Torfaſonar“.

Benyttelse og beskr.: *Heimskr. IV, Havniæ 1813, s. XXIV; FMS VIII, s. XVI.*

---

103. **AM. 84, fol.** *Pap.* $31_7 \times 20_7$ *cm. 131 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd.*

Sverris saga —

stemmende med recensionen i Flateyjarbók.

Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning har afskriveren tilföjet* „Samanborinn vid Membranam Ao. 1695“. *Ifg. det nedenfor citerede sted i Heimskr. skal til hskr. have hørt en notitsseddel med påtegning af Arne Magnusson om at dette* „maa nedledes fra Flatøebogen, og A. 1720 blev ham oversendt fra Island ved Amiral Raben.“ *Sml. AM. 90, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Heimskr, IV, Havniæ 1813, s. XXIV; FMS VIII, s. XVI.*

---

104. **AM. 85, fol.** *Pap.* $32_1 \times 20_2$ *cm. 139 (138 + 1 bis) bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd.*

Sverris saga —

efter Flateyjarbók.

Herkomst og hist.: *Foran, på bindets inderside, har Arne Magnusson skrevet* „Ex Codice Flateyenſi“. *Nederst på forsiden af det ubeskrevne 1ste bl. står med tre forskellige hænder*

„Þeſse Bok heirer mier under ſkrifudum til Stadaſtad 1711 Þördur Jönſson“.

„Mig foræret af Mons. Peder Windekilde (*islandsk købmand*) Kiöb. 1712 . . . Wieland“.

„Anno 1715 bekom ieg denne bog af Secreterer Wielandt. Arnas Magnuſsen“.

Benyttelse og beskr.: *Heimskr. IV, Havniæ 1813, s. XXIV; FMS VIII, s. XVI.*

---

105. AM. 86, fol. *Pap. 30,2 × 19,4 cm. 163 bl. Slutn. af 17. årh., gotisk kursiv; to forsk. hænder. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Hist og her spor af fugtighed; bl. 9—11 beskadigede ved rifter og flænger.*

Indh.:

1) Bl. 1–138ᵛ. **Sverris saga.**

2) Bl. 138ᵛ—163ᵛ. **Hákonar saga Hákonarsonar** *(defekt ved slutn., hvor det sidste ord* „meſt“ *er tillagt af Arne Magnusson).*

Afskrift af AM. 81 a, fol., således som det også fremgår af den af Arne Magnusson tilföjede rygtitel „Sverris-|Saga ex Codice | Scalholtino | una cum | Appendice“.

Benyttelse og beskr: *Heimskr., Havniæ 1813—18, IV, s. XXV, XXXV; V, s. XIV. FMS VIII, s. XVII.*

---

106. AM. 87, fol. *Pap. 32,4 × 21 cm. 138 bl. Latinsk kursiv fra c. 1700; samme hånd som nr 40, fol. o. fl. Arstal og rettelser af Arne Magnusson. På 1ste side („Prologus“) findes med en senere hånd (sml. AM. 35, 36 fol.) varianter tilföjede fra andre hskr.*

Indh.:

1) Bl. 1—117. **Sverris saga.**

2) Bl. 117ᵛ—138ᵛ. **Hákonar saga Sverrissonar, Guttorms ok Inga.**

Håndskriftet er en afskrift af AM. 47, fol. (Eirspennill), således som det også fremgår af følgende påtegning af Arne Magnusson foran på bindets inderside: „Ex codice meo membraneo, in folio, ad | calcem Snorronis Sturlæi Hiſtoriæ | Norvegicæ, initio mutilæ“.

Benyttelse og beskr.: *Heimskr.. Havniæ 1813—18, IV, s. XXV, XXXIV; V, s. XIV. FMS VIII, s. XV.*

---

107. AM. 88, fol. *Pap. 33 × 21 cm. 138 bl. Latinsk kursiv c. 1700; samme hånd som nr. 40 fol. o. fl. Fol. 136ᵛ angives ved åben plads en lakune. Håndskriftet slutter defekt.*

Hákonar saga Hákonarsonar („Her hefr Saugu Hakonar konungs Hakonarſonar | hins krunaða“) —
Afskrift af AM. 47, fol. (Eirspennill).

---

108. **AM. 89, fol.** *Pap. 32,₇ × 21,₅ cm. 194 bl. C. 1700. Begyndelsen afskreven af Ásgeir Jónsson, resten med samme hånd som AM. 40, fol. o. fl. Årstal, rettelser og tilföjelser af Arne Magnusson.*
„Saga Hakonar konongs Hakonarſonar“.
Afskrift af AM. 45, fol. (Cod. Frisianus); overskriften er tilföjet af Arne Magnusson.

---

109. **AM. 90, fol.** *Pap. 32 × 20,₆ cm. 181 bl. C. 1700; Ásgeir Jónssons hånd.*
Hákonar saga Hákonarsonar („Her heꝼr up Sogu Hak. *konungs* | gamla“).
Afskrift efter Flateyjarbók.
Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning har afskriveren tilföjet* „Samannleſinn vid Flateyiarboc Anno 1695“. *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe Hakonar Saga *konungs* er ritud epter Flateyarbok. Kom fra Islandi 1720. med admiral Raben, og var þä bundin ſaman vid Sverris Sögu“ *(ɔ: utvivlsomt AM. 84, fol.).*

---

110. **AM. 91, fol.** *Pap. 30,₃ × 19,₃ cm. 190 bl. Slutn. af 17. årh. (Samme hånd som på sidste del af AM. 86, fol.). Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*
Hákonar saga Hákonarsonar —
defekt ved slutningen. Afskrift af AM. 81 a, fol. (Skálholtsbók, Cod. Scalholtensis), dog således at större delen af dennes sidste kap., der er mørk og vanskelig at læse, er forbigået. Slutter med ordene: „Suo sem | kongur hafdi beitt“.

---

111. **AM. 92, fol.** *Pap. 33,₅ × 21 cm. 84 bl. Kursiv, 17. årh.*
Orkneyinga saga
i dansk oversættelse (132 kapitler), muligvis efter en særegen, nu tabt bearbejdelse. Indledes med en gengivelse af „Fundinn

Noregr", stemmer derefter med de pågældende partier af „Flateyjarbók" og „Niáls saga".

Beg. „En Konge Har Regiered Offuer | Hetland som ellers kaldis Findland och | Quænland", *slutter* „Nu | kunde wi intet .. entligere fortelle de Tidender ſom Ørchenøers Jarler | hører til end ſom vj har her med giort".

Versene ere skrevne i originalsproget, men forvanskede, oversættelsen mangelfuld.

---

2. **AM. 93, fol.** *Pap. 29,5 × 21 cm. 162 bl. (titelbl. incl.) Fraktur c. 1550. Skr. af Nordmanden Laurentz Hanssön. Store frakturinitialer og overskrifter; talrige marginalhenvisninger. Hskrs 1ste og sidste bl. ere berøvede margen og reparerede ved påklæbet papir. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

De norske kongesagaer *(på grundlag af Cod. Frisianus)* til Håkon jarls død *(kap. 56 i Olav Trygvesöns saga) — i dansk oversættelse; forfs original-hskr.*

Bl. 1 *optages af en så lydende* **titel**: „Her be|ginnes thenn | Noꝛſke Kronik | Szom kal|les Konin|ge Boghen | Om Danſ|ke Swenſ|ke Oc Norſ|ke Konningꝛ Och | Deris Aff Springk, No| ghet af them alle och | Meſt Af De Norske | Kon:".

Bl. 2—4r *indeholder* **dedikation** til den udvalgte konge Frederik II, *med forfs egenhændige underskrift nederst bl. 2r.*

Bl. 5—7v. Prologus Eller Fortalen til | Norske Krönicken Som kallis | Konninge Boghen", *sluttende* „Her Enndis fortalenn | Snorris Sturlesenn | vdi koninnge Boghen".

Bl. 8 *optages af det 1ste kap. af Ynglinga saga i originalsproget; derefter begynder oversættelse af* „then Noꝛſke Krönnicke".

Herkomst og hist.: *En marginal-antegnelse bl. 140v* „Meſter Hanns Suann her degenn y Ribe 1556" *— om end næppe med historiografen H. Svanings hånd — har givet anledning til den formodning, at hskr. muligvis kan stamme fra det gamle universitetsbibliothek.*

Benyttelse og beskr.: *Hskr. er udførlig beskrevet Norske Magazin, I, s. XIV flg.; endv. oplyst og omtalt: H. F. Rørdam, Historieskrivningen og Historieskriverne i Danmark og Norge siden Reformationen, I, Kbh 1867, s. 45; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 275 flg.; S. B. Smith, Kbhs Univbibl. för 1728, s. 68—69, 79. Sammenlignes kan: Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed I, 349 og K. Maurer, Über die Ausdrücke: Altnordische.. Sprache, s. 590 flg.*

---

113. **AM. 94, fol.** *Pap. $30_{,4} \times 19_{,7}$ cm. 141 bl. (de ubeskrevne incl.) C. 1580. Den oprindelige indbinding, brunt presset læderbind med spænder, er bevaret. Bl. 1ʳ optages af ejernavne o. l. inscriptioner, bl. 2, 123—141 stå blanke med undtagelse af en mindre regnskabsnotits øverst bl. 141ᵛ.*

De norske kongesagaer, til og med Håkon Håkonsöns saga, *i forkortet dansk oversættelse.*

Herkomst og hist.: *Til oplysning om hskrs alder tjæner følgende på bindets forside med forgyldte bogstaver indtrykte:* „NORSK KRÖNICH ANNO 1·5·8·3“. *Endvidere læses bl. 1ʳ:* „1587 | Thenne bog thilhör meg Knud | Lundbeck med rette Thi thör | ther ingen med meg ther om thrætte“. *Samme ejer har endnu to gange på samme side skrevet sit navn med tilföielse af et par andre sentenser.*

Benyttelse og beskr.: *Norske Magazin I, s. XII—XIII; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 267.*

---

114. **AM. 95, fol.** *Pap. $34_{,3} \times 22$ cm. 131 bl. C. 1600. Hskr., der er defekt, har lidt meget af fugtighed og navnlig bl. 1—11, 94, 100—131 ere stærkt beskadigede.*

Indhold:

1) Bl. 1—90ᵛ. **De norske kongesagaer**, til og med Håkon Håkonsöns saga, *i forkortet dansk oversættelse, stemmende med AM. 94, fol.. Begyndelsen, omtrent til 13. kap. af Ynglinga saga, mangler, ligeledes (mell. bl. 1—2) c. kap. 19—26 af samme saga.*

Umiddelbart derefter:

2) Bl. 90—131. **Kort historisk beretning om de norske konger Magnus Lagabøter og Erik Magnussön,** *efterfulgt af* **beretninger i annalform** angående de tre nordiske riger for de følgende år til 1548, og derefter på ny fra 1509 til 1569.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Compendium Hiſtoriæ Norvegicæ alika og hin ſem eg hefi. Aptan vid er

Continuatio, continens vitas Magni Lagabæters et reliqvorum Norvegiæ Regum.

Aptan vid var og (enn eg ſkilde *þad* þar frä:)

1. Bergens chrönicke.
2. Excerpta af den Norſke Loubog og Norſke Kongers Retteböder (er ſkadeligen raadnet oventil paa alle bladene)".

Bl. 14[r] *findes i marginen antegnet* „Min gandſhe Venlig hilſsenn Nu och Altid forſsendt med gud Wor herre Kiere Peder Iffuerſsenn Egenn Haandh 1647", *og med samme hånd, og samme årstal, er kirkebönnen efter prædiken nedskreven bl. 63*[r] *i nedre margen.*

Benyttelse og beskr.: *Norske Magazin I, s. XI—XII; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning Kbh. 1873, s. 267 flg.*

---

115. **AM. 96, fol.** *Pap.* $32_{,6} \times 23_{,2}$ *cm. 102 bl. Slutn. af 16. årh. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

De norske kongesagaer, til og med Håkon Håkonsöns saga, *i forkortet dansk oversættelse, stemmende med AM, 94, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Norske Magazin I, s. XII; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 267.*

---

116. **AM. 97, fol.** *Pap.* $29_{,5} \times 22$ *cm. 114 bl. C. 1560. Papiret plettet og hist og her skørnet af fugtighed. Bindet betrukket med beskrevet perg. af et latinsk kirkeligt hskr.*

De norske kongesagaer, til og med Håkon Håkonsöns saga, *i forkortet dansk oversættelse, stemmende med AM. 94, fol.*

Herkomst og hist.: *Bl. 114*[r]*, efter indholdets slutning, er med en fra tekstens forskellig hånd skrevet* „C. Eraſ. Lætus hanc lectionem | inter 9 et 10 vesper: 27 Novuemb: | abſolvit Anno 1569".

Benyttelse og beskr.: *Norske Magazin, I, s. XII; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 267 flg.*

---

117. **AM. 98, fol.** *Pap.* $31_{,4} \times 21_{,1}$ *cm. 61 bl. C. 1650; elegant latinsk kursiv. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. I marginen ere parallelsteder og literære notitser (de sidste vidnende om ukendskab til danske forhold) tilföjede af en anden, samtidig hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1—34[v]. **'Theodori Monachi Historia de antiquitate Regum Norwagienſium'.** *En på Latin forfattet kort historie om de norske konger fra Harald hårfager til Harald gille, med for-*

udskikket prolog til ærkebispen i Nidaros. I afskriften viser sig at være optaget forskellige, dennes original tilhørende noter (citater fra ældre forf. osv.).

2) Bl. 35—61r. **'Historia de profectione Danorum in Hierosolymam'**, *kortfattet latinsk fortælling om nogle danskes tog til Palæstina i slutningen af 12. årh., med forudskikket dedikation fra* 'frater x. canonicus' *til* 'dominus K.'

Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund for udg. Scriptores rer. Dan. V; benyttet og behandlet af G. Storm, Monumenta hist. Norv. Krania 1880, og Krania Vidsk. Selsk. Forhandl. 1875, s. 49 flg.*

---

118. **AM. 99, fol.** *Pap. 30,3 × 19,5 cm. 47 bl. Skr. 1701; Ásgeir Jónssons hånd. Hist og her marginal-notater af Torfæus. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Absalon Pedersens Norges beskrivelse, *forf. 1567—70.*

Bl. 1r står blank, bl. 1v gives i en, sandsynligvis fra Torfæus stammende, men af Ásgeir Jónsson nedskreven, notits meddelelse om det anonyme hskrs sandsynlige forf. Bl. 3r begynder selve værket, med overskrift „Om Norgis Riige".

Herkomst og hist.: *På den som bl. 2 indklæbede notitsseddel har Arne Magnusson skrevet* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Toruesens Enke 1720". *Efter værkets slutning og en tilföjet oversigt over de gejstlige forhold i Norge har afskriveren bl. 47r tilföjet:* „Offuenskrefne Norgis Rigis korte beskrifuelſe er forfatted Aar effter *Chri*sti Byrd 1567 og | udi de efftерfölgende, men nu paa ny udskre|fuet Anno Domini 1701".

Benyttelse og beskr.: *Suhms Smlr. II, s. 99 flg.; Norske Magazin I, s. 69.*

---

119. **AM. 100, fol.** *Pap. 32 × 21 cm. 37 bl. 17. årh. Nogle marginalantegnelser, af hvilke enkelte muligvis skyldes Torfæus. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„**Nerigon**, sev Nori regnum | hoc est | **NORVEGIA ANTIQVA et ETHNICA** | sive | Prima initia | HISTORIÆ NORVEGICÆ | â | Primo Norvegiæ Rege Noro, usq*ve* ad Haraldum Harfagerum. | Qvam ex collatis historiarum lacunis et antiqvitatum fragmen|tis collegit, et breviſsime recenſuit | **Jonas Ramus**".

Inddelt i 7 kapitler og en fortale (36 bl. foruden tabellen nr 4), hvori forf. angiver sine kilder, blandt hvilke må bemærkes,

at han erklærer i 7. kap. („De Natalibus Haraldi Harfagrj") *alene at have fulgt Snorre og Thorarin Eiriksson,* „qvi Haldani Nigri historiam latine edidit Hafniæ A° 1658." *Til denne historiske afhandling er föjet 4 genealogiske tabeller: 1) Fra Nor og Ynglingerne til Harald hårfager, 2) Fra Harald hårfager til hertug Skule og Erling Stenvæg, 3) (Litr. A.) Fra Harald hårfager til Olav Håkonsön [hvorefter følger: Fortegnelse over de norske konger fra Harald hårfager til Olav], 4) Fuldstændigere tabel over Harald hårfagers slægt til Olav Håkonsön.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Fra ſal. Aſſeſſor Thormod Torvesens Enke 1720".

---

120. **AM. 101, fol.** *Pap. 32 × 21,2 cm. 66 bl. Fraktur fra slutn. af 17. årh. Marginal-notater af Torfæus.*

„Orkneyinga þattvr".

Overensstemmende med recensionen i Flateyjarbók, begynder „[O]lafur Kongur Haralldtson | feck aunga Lydſkylldu Af þorꝼinne Jalle" *(med åben plads for initial).*

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erholdt håndskriftet fra Torfæus' enke 1720.*

Benyttelse og beskr.: *Orkneyinga saga, Hafniæ 1780, s. X.*

---

121. **AM. 102, fol.** *Pap. 28,4 × 19 cm. 86 bl. 17. årh. Jón Erlendssons fraktur-hånd. Bl. 86r foroven overklæbet. Bindet betrukket med beskrevet og med noder forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Orkneyinga þättur"

stemmende med AM. 101, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bok Sveins Torfaſonar".

Benyttelse og beskr.: *Orkneyinga saga, Hafniæ 1780, s. X.*

---

122. **AM. 103, fol.** *Pap. 31,5 × 20,4 cm. 70 bl. Kursiv, 17. årh. Bl. 1 repareret forneden. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Orkneyinga saga

i dansk oversættelse, stemmende med AM. 92, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Dette Exemplar Hiſtoriæ Comitum Orcadenſium fick ieg Anno 1702. efter Sal. Etats Raad Rosencrantz. Det er meget uccorrect og ilde skrevet.

Item fick ieg samme gang efter bemelte Etats Raad Rofencrantz endnu et andet Exemplar, fom var fkrevet efter dette, og var endnu meer ucorrekt end dette, Var og fkrevet med en lumpen ulæflig hånd. Og som det aldeles ikke var til nøtte, og icke uden til at forføre ukyndige, faa vilde ieg icke conservere det, Men reef det i stycker.

Hæc scripsi 1719."

Benyttelse og beskr.: *Orkneyinga saga, Hafniæ 1780, s. X—XI, XIII.*

---

123. **AM. 104, fol.** *Pap. 30 × $20_{,4}$ cm. 103 bl. C. 1700. Ásgeir Jónssons hånd. Talrige marginal-henvisninger. Bindet betrukket med beskrevet perg. med nodetegn fra et latinsk ritualhskr.*

Landnámabók.

I en ved sammensætning af den egenlige Landnámabók (B) og Hauksbók dannet bearbejdelse; sammenstøbningen er på adskillige steder i marginen antydet ved tilföjelsen af et „Hæcsbok", „Landnama" *odl.*

Efterfulgt af et tildels fra Kristni-saga stammende **Tillæg**, *beg.* „Oalldar vetr mikill varð a Islandi"; *sluttende* „hann hafi verit hinn mesti merkisma|ð[r] (bl. 99—103v). *Ved dette tillægs slutning, indeholdende bemærkninger om de udenlandske biskopper, der have opholdt sig på Island, citeres i marginen* „Hæcsb.", *efter at Hauksbók ifg. den nu eksisterende afskrift er ophørt.*

Herkomst og hist.: *Bl. 1r, øvre margen, findes egenhændig Torfæus' valgsprog og underskrift:* „Δεῖ ἐν εὐφημίᾳ ἀποθανεῖν
Thormodus Torfæus."

Ifg. en foran indklæbet seddel med optegnelser af Arne Magnusson har „Þormodr Torfason" (ɔ: Torfæus) givet dette vol. til Etatsråd Mejers sön Herman M. år 1688; A. M. købte håndskriftet på Mejers avktion og adskilte senere (1721) denne Landnáma fra 'compendium Sturlunga Sögu', *med hvilket det var indbundet.*

Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund ved udgaverne i Íslands Landnámabók, Havniæ 1774, 4to og Ísl. sög. I, Kph. 1829. Sml. Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. XXVIII—XXIX; Grönl. hist. M. I, s. 48, 51; Ant. Amer. s. 209; Ant. Russes II, 231.*

---

124. **AM. 105, fol.** *Pap. 31 × $20_{,5}$ cm. 97 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd. Initialerne samt adskillige kapiteloverskrifter udeladte. 1ste læg af dette hskr. og af AM. 107, fol. (bl. 1—10) ere — efter at ved forudgående undersøgelse en forblanding var konstateret — i nyere tid ombyttede (se herom: Íslendinga sögur I, Kbh. 1843, s. XV—XXII). Bl. 25—26 stå blanke.*

Indhold:

1) Bl. 1—83ʳ. **Landnámabók**, i Haukr Erlendssons bearbejdelse.

2) Bl. 83ʳ—97ᵛ. **Kristni saga** („Heꝛ heꝼuꝛ Kꝛiſtni Søgv"). *Det i tillægget til AM. 104, fol. forekommende stykke om de udenlandske bisper på Island, hvor „Hauksbók" citeres, mangler her. Enkelte rester af den til grund for afskriften liggende original findes bevarede i AM. 371, 4ᵗᵒ, men have oprindelig udgjort en del af Hauksbók (AM. 544, 4ᵗᵒ).*

Herkomst og hist.: *På tre foran indklæbede sedler (a—c) meddeler Arne Magnusson* „Þeſſa Landnamabok *med* Kriſtni Sögu liedi mier 1704. Sʳ Halldor Torfaſon i Bæ i Floa. 1706 keypti eg bokina af Þuridi Sæmundz dottur, ſo at hun nu er mïn" *(c); endvidere* „þetta er þeſſ ſlags landnama bok ſem Biörn ä Skardzä, i ſinne Collection af landnamu*m* kallar **Hauksbok**" *(b). På den tredje seddel (a) giver A. M. en latinsk oversigt over de forskellige Landnáma-forfattere (Sturla, Styrmir, Haukr).*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. XIV flg., XXIII—IV, samt for Kristni-sagas vedk. Kristni-saga, Hafniæ 1773 og Biskupa sögur I, Kph. 1858. Sml. Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 8; Grönl. hist. M. I, s. 37, 51, 89 flg., III, s. 209; Ant. Amer. s. 209; Ant. Russes II, 231; Fornsögur, Leipzig 1860 (s. XXIX).*

---

25. **AM. 106, fol.** *Pap.* $31_{,5} \times 21_{,2}$ *cm. 37 bl. Fraktur, 17. årh. (Skal ifg. Landnamabok, Havniæ 1774, b 2 være skrevet af præsten Þórður Jónsson til Hitardalur.) Af bladene, der ere noget skørnede ved ælde og slid, ere flere, navnlig bl. 1, reparerede. Talrige marginalhenvisninger.*

„Landnæma" *ɔ:*

1) Landnámabók i den under navnet (den yngre) Melabók bekendte bearbejdelse. *Af kompilator fremhæves uoverensstemmelserne mellem 'Landnáma', 'Hauksbók' og 'önnur Landnáma' (bl. 1—35).*

2) Kort underretning om Ulfljótr, Islands ældste love, de hedenske templer og de ældste ting, *efterfulgt af* en fortegnelse over Islands 'lögsögumenn' (og 'lögmenn') til 1292, *hvorefter hskr. ender uden afslutning bl. 37ʳ nederst.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Þeſſa landnamu hefi eg feinged af Sʳ Þordi Jonsſyni ä Stadarſtad".

Benyttelse og beskr.: Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. XXV flg. Sml. Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 9; Ant. Amer. s. 209; Grönl. hist. M. I, s. 51; Ant. Russes II, s. 231; Fornsögur, Leipzig 1860, s. XXIX—XXX.

---

126. **AM. 107, fol.** *Pap. 32,5 × 20,7 cm. 76 bl. 17. årh. Jón Erlendssons fraktur-hånd. Samtlige initialer udeladte. 1ste læg af dette hskr. og AM. 105, fol. (bl. 1—10) ere i nyere tid ombyttede (sml. det under AM. 105, fol. bemærkede).*

Landnámabók.

Afskrift efter en nu tabt membran, repræsenterer en af de væsenlig uinterpolerede ældste bearbejdelser, muligvis den fra Sturla Þórðarson stammende.

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler bemærker Arne Magnusson* „Þeſſa landnama bok liede mier 1704. Sr Halldor Torfaſon i Bæ i Floa. 1706 keypti eg bokina af Þuride Sæmundz dottur ſo ad hun nu er min“ *(a).* „Þetta er Þeſſ ſlags landnama bok, ſem Biörn ä Skardz ä, i ſinne Collection af landnamum, kallar Landnämu« *(b).*

Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund ved udg. Ísl. sög. I, Kbh. 1843. Sml. Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 8; Ant. Amer. s. 187 flg., 201, 209; Grönl. hist. M. I, s. 18, 51, 72 flg, 89 flg., 150 flg., 167—68, 172 flg. III, 209; Ant. Russes II, 231.*

---

127. **AM. 108, fol.** *Pap. 31 × 21 cm. 41 bl. 17. årh. Navnlig de sidste blade ere noget skøre og tildels reparerede. Talrige marginal-henvisninger. Bindet betrukket med beskrevet perg. med nodetegn fra et latinsk ritualhskr.*

Landnámabók *med* **Tillæg.**

I det væsenlige stemmende med AM. 104, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Landnama bok ur bok þeirre er eg feck af Jonas Dadaſyne“.

Benyttelse og beskr.: *Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 9—10; Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. XXX—XXXI; Ant. Amer. s. 209; Grönl. hist. M. I, 51; Ant. Russes II, 231.*

---

128. **AM. 109, fol.** *Pap. 29,2 × 18,7 cm. 92 bl. 17. årh. Skr. af Jón Gissursson.*

Indhold:

1) **Landnámabók** *med* **Tillæg** — *overensstemmende med AM. 104 og 108, fol.*

2) „**Nockrar vyſur vmm Jomsuykinga Bar daga**" — *udskrevne efter Jómsvíkinga saga.* (Bl. 90ᵛ—92ᵛ).

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler angiver Arne Magnusson indholdet og afskriverens navn, samt meddeler, at hskr. er* „ur bok þeirre er eg feck af Þorlake Þordarſyne". *Endv. ang. hskrs betydning* „Landnama þeſſe er ſumſtadar betri enn ſu er eg ä [corrige ä t t e. og gaf Grime Magnuſſyne] i folio, med hendi Sʳ Jons i Villinga hollte, ſumſtadar verre, og þarf eg hana eigi".

Benyttelse og beskr.: *Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 9—10; Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. XXX; Grönl. hist. M. I, 51; Ant. Russes II, 231.*

---

129. **AM. 110, fol.** *Pap. 32,8 × 21,6 cm. 23 bl. 17. årh. Talrige marginalhenvisninger.*

„**Landnama**" ɔ:

Landnámabók *med* Tillæg, *væsenlig stemmende med de øvrige eksemplarer af den ved kompilation dannede bearbejdelse (AM. 104, 108, 109, fol.); i marginen citeres dog kun Hauksbók.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „ur bok ſem eg keypte 1711. af Sigurde ä Feriu, *og* tok ſundur i parta, var elldre enn 1683".

Benyttelse og beskr.: *Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 9—10: Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s. XXXI; Grönl. hist. M. I, 48, 51; Ant. Russes II, 231.*

---

130. **AM. 111, fol.** *Pap. 32,3 × 21 cm. 18 bl. 17. årh. Adskillige marginalhenvisninger. 1ste forsatsblad bærer en notits ang. en herfra udtagen og i AM. 104, fol. indsat AMˢᵏ seddel.*

Landnámabók —

i en temlig fri, men forvansket kompilation af de ældre bearbejdelser, rimeligvis på grundlag af recensionen AM. 104. fol. osv.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe Landnamabok er utteken ur blödum fra Sigurde Biörnsſyne Lögmanne, hvar ä voru Arna b*isk*ups Saga og fleire. er grei exemplar."

Benyttelse og beskr.: *Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 9—10; Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s XXXI—XXXII; Grönl. hist. M. I, 51; Ant. Russes II, 231.*

---

131. **AM. 112, fol.** *Pap.* $32_{,5} \times 21_{,7}$ *cm. 12 bl. 17. årh. Skr. af Þórður Jónsson i Hitardalur. Samtlige blade, med undtagelse af de to sidste, ere foroven beskadigede og det manglende udfyldt ved beskrevne papirstrimler, der oprindelig have været pålimede (nu mærkede Ad 1—8, Ad 10). Marginalhenvisninger.*

Landnámabók *(fragm.)* — *stemmende med den yngre Melabók (AM. 106, fol.) og svarende til dette hskrs bl. 1—10 og 15—16.*

Herkomst og hist.: *På forsatsbladet har Arne Magnusson noteret, at dette fragment, der er erholdt* 'i Saurbæ ä Kialarneſe 1703', *skulde være skrevet af Sr Helgi Grímsson på Húsafell, hvilket dog ifg. Jón Sigurðssons undersøgelser (i hans håndskrevne katalog) må være en misforståelse.*

Benyttelse og beskr.: *Landnámabók, Havniæ 1774; Ísl. sög. I, Kph. 1829, s. 9; Ísl. sög. I, Kbh. 1843, s XI (hvor utvivlsomt ved unöjagtighed udtrykket „flere under Nr. 112 i Fol. opbevarede Afskrifter" forekommer), XXIV; Ant. Amer. s. 209; Grönl. hist. M. I, 51.*

---

132. **AM. 113 a, fol.** *Pap.* $29_{,3} \times 19_{,3}$ *cm. 7 bl. Skr. år 1651 af Jón Erlendsson (fraktur). Åben plads for samtlige kapitel-initialer.*

„Schedæ Ara Prests Fröda".

Afskrift efter den nu tabte membran af Are frodes „Íslendingabók", af Arne Magnusson benævnt B *(se A. M.s notitser til AM. 113 b, fol.).*

Herkomst og hist.: *Ved håndskriftets slutning har afskriveren tilföjet* „Þeſsar schedæ Ara preſtz fröda, *og* fräſögn er skriffud epter hanz | Eigenn handſkrifft aa Bökfelle (ad menn meina.) I Willingahollti | aff Jone p. Ellendſsyne Anno Domini 1651. manudaginn næstann | epter Dominicam jubilate. Jon Ellendſson p. Mpp." *Bl. 1r i nedre margen findes følgende egenhændige ejer-notits* „Bök S. Torfa Jonſsonar Dyrfyrdijngs Ad Gaulverja Bæ. pmhz." *Nærmere ang. dette hskr. se i øvrigt Arne Magnussons notitser til AM. 113 b, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sög. I, Kph. 1829; Ísl. sög. I, Kbh, 1843; Ant. Amer. 201, 206; Grönl. hist. M. I, 6, 168; Ant. Russes II, 229; Ares Isländerbuch, Leipzig 1869; Zeitschr. f. deutsches Alterthum, 26. Bd. 1882; Gött. gel. Anz. 1884, nr 12.*

---

133. **AM. 113 b, fol.** *Pap.* $29_{,2} \times 19$ *cm. 10 bl. C. 1650. Skr. af Jón Erlendsson (fraktur). Åben plads for samtlige kapitel-initialer. Marginalnotitser, rettelser, varianter o. a. oplysninger af Arne Magnusson. Bl. 1, beskadiget i marginen, er senere repareret.*

„Schedæ Ara preſts froda".

Ligesom forrige nr afskrift efter den nu tabte membran af Are frodes „Íslendingabók".

Herkomst og hist.: *Foran i hskr. er indklæbet 4 sedler (a—d) med egenhændige notitser af Arne Magnusson.*

a) indeholder en fortegnelse over afvigelser i retskrivningen mellem dette og foregående nr (A. M.s A og B).

b) „Þetta Exemplar hefi eg til eignar feinged af Þorde Jons ſyne, enn hann ſkar þad ut framan ur bok Þorbiargar Vigfuſſdottur, fôdur ſyſtur ſinnar. Þad er accuratiſſimum allra þeirra Exemplarium, ſem eg ſied hefi, og eckert hygg eg betra til vera, epter þad Codex pergamenus er under lok lidinn. Eg kalla þad hia mier **Codicem A.** qvasi a c c u r a t i ſ ſ i m u m. vel p r i m a r i u m.

Variæ lectiones, ſem hier allſtadar annoteradar eru med minne hende, eru teknar ur Exemplare ôdru med hendi Sr Jons Erlendz ſonar ritudu 1651. Þad hefur fyrrum ätt Sr Torfe Jonsſon i Bæ, og erft þad epter Sal. Mag. Bryniolf Sveinsſon. enn eg feck þad fra Þorlaki Þordar ſyne, biskups. og var þä fyrſt framan i ſtörre bok, ſem eg tok i ſundr, og Separerade tractatus. Þetta Exemplar kalla eg hia mier **Codicem B.** poteſt eſſe B a i e n - ſ e m eda og S e c u n d u m, ex ordine literarum primarum Alphabeti".

c) „Um Codicem B. er min gäta, ad Sr Jon mune hann ex membranâ fyrſt uppſkrifad hafa. Su ſkrift mune eigi Mag. Bryniolfi likad hafa (þvi þeſſe Codex er og reingre enn Codex A. ſem af Collatione er ad ſiä). [ä lika og ſagner eru, ad til ſie geinged um Sæmundar Eddu. ſem Mag. Bryniolfr ſkal hafa lated tviſvar ſkrifa adr enn honum likade ſkriften.] Mune ſo Sr Jon a ny Codicem membraneum uppſkrifad hafa, og lagt ſig epter ad fylgia betur literaturæ Codicis membranei, hvar um honum þö eige ſynt var. og ſie ſo ſu ſidare, betre, Copia, þeſſe Codex A. [Endelega kynne og vera, ad Codex A. være fyrſt ſkrifadur, og hefde Biskup hann annad hvert burt lied, burt gefid, eda i annann mäta eitt exemplar enn nu hafa viliad, og þar fyrer Sr Jone bokfelled ad nyu afhendt til nyrrar utſkriftar. hann ſo Codicem B. epter bokfellinu ſkrifad, enn flytt ſier, epter vanda, og vered ſuo minus accuratus.]

Sie þetta nu villt gäta, þa er þad viſt, ad hverigt þeſſara Exemplarium (A. eda B.) er ſkrifad epter ôdru. Þvi i bädum þeim finnaſt einſtôku ord, ſem i hinu utelaten eru. Vide Collationem."

d) „I bädum þeſſum Codicibus A. og B. er audur pappir aptan vid, hvar af audrädid er, at bokfelled hefur eige meira innehallded en hier er ritad".

Benyttelse og beskr.: *Som ved foreg. nr.*

AM. 113 c, fol. *Pap.* $28_{,5} \times 17_{,8}$ *cm. 7 bl. Fraktur, 17. årh. Store, snirklede initialer.*

„SCHEDAE | Ara Prests fröda".

Ifg. Arne Magnussons vidnesbyrd afskrift efter AM. 113 a, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnussen noteret* „Þetta Exemplar Ara fröda er tekid framar ur bök Þorbiargar Vigfussdottur, er eg feck af Sr Þorde Jonssyne, og er þad progenies Codicis B.

Þad hefur Sr Þordur sett framan vid bokina i staden þess goda Exemplaris, sem hann fyrrum ur bokinni hafde uttekid og mier gefit, hvert göda Exemplar eg kalla: Codicem. A.“

---

135. **AM. 113 d, fol.** *Pap. 30 × 21 cm. 4 bl. Fraktur, 17. årh. Marginal-collation af Arne Magnusson.*

„Schedæ Ara Prestz Froda“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at han har fået dette ekspl. af Jón Daðason (sön af sysselmanden i Kjós' syssel), og at det da var indbundet sammen med biskop Arnes saga, Landnáma og excerpter af Grágás; han har konfereret det med et år 1703 lånt ekspl. i 4to tilhörende Guðmundur Þorleifsson på Narfeyri, med hvilket det næsten ganske stemte, og af hvilket han formoder det er afskrift; til grund for bægge menes „Codex A“ at ligge.*

---

136. **AM. 113 e, fol.** *Pap. 29,8 × 20 cm. 7 bl. Sidste del af 17. årh. Kapitel-initialer oprindelig udeladte. Marginal- og interlinear-collation. Bl. 1[r] i marginen samt ved hskrs slutning genkendes Arne Magnussons skrivers, Þórður Þórðarsons, hånd.*

„Schedæ Ara Prests Fröda“.

Stammer fra AM. 113 a, fol. Samtlige varianter fra AM. 113 i, fol. ere tilföjede.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel med påtegning af Arne Magnusson har han erholdt dette ekspl. fra Island 1701, af Grímur Einarsson. Det synes, som A. M. først har erholdt håndskriftet på Island 1686, derpå — efter at have ladet tage en afskrift deraf — sendt det 1687 eller 1688 til Einar Eyjólfsson, fra hvis sön han da senere har fået det tilbage.*

---

137. **AM. 113 f, fol.** *Pap. 30 × 20,3 cm. 7 bl. Fraktur fra sidste del af 17. årh. Skr. af Þorsteinn Eyjólfsson. Åben plads for initialerne. 1ste side (bl. 1[v]) tilföjet af Arne Magnusson.*

„Schedæ Ara prests Fröda“.

Afskrift efter AM 113 a, fol.

Herkomst og hist.: *Af to foran indklæbede sedler med notitser af Arne Magnusson meddeler bl. a.*

a) „Ara Froda M*agnus*ar i Brædratungu ſeigest Þorſteinn Eyolfsſon ſkrifad hafa epter hendi Sr Jons i Villinga hollti, ... er progenies Codicis B. Þetta Exemplar ſtöd aptan vid Sæmundar Eddu."
b) påviser mangler og fejl i afskriften.

AM. 113 g, fol. *Pap. 20,5 × 16,2 cm. 12 bl. (+ sedlen Ad 4ʳ). Halvfraktur fra sidste halvdel af 17. årh. Marginalnotitser af Torfæus, samt en enkelt af Arne Magnusson. Ved bl. 4ʳ er en oversprunget sætning af afskriveren tilföjet på en indhæftet papirslap (Ad 4ʳ). Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„Schedæ ara Prests Fröda".

Afskrift efter AM. 113 a, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Þeſſar Ara froda Schedas feck er (!) 1712 i Octobri hia Monſr Þormode Torfaſyne. Monſr Þormodur hefur þær feinged fra Mag. Þorde Thorlaks ſyne bi*sku*pe i Skallhollte.

Eg hefi ſied bref nefnds Mag. Þordar til Þormodar, dat*um* Skallhollte 1686. 28. Auguſti, hvarinne han*n* ſeigeſt h*onum* med brefenu ſenda fyrrnefndar Ara froda Schedas. Og var þ*ad* ſo 2. ärum ädur en*n* þær ä prent utg*en*gu."

AM. 113 h, fol. *Pap. 19,3 × 15,3 cm. 13 bl. C. 1675. Skr. af præsten Einar Einarsson.*

„Schedæ Ara Prestz froda".

Stammer fra AM. 113 b, fol.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson angiver på en foran indklæbet seddel hånden som* „Sr Einars Einarsſonar i Gördum"; *denne mand var domkirkepræst i Skálholt 1675. Ifg. en notits på sedlens bagside har A. M. erholdt håndskriftet fra præsten Halldor (Torfason i Gaulverjabær).*

AM. 113 i, fol. *Pap. 20 × 16,2 cm. 18 bl. Skr. 1681 af præsten Páll Ketilsson. Ved hskrs begyndelse og slutning findes en kronologisk notits. Håndskriftets sidste side (bl. 18ʳ) er tilföjet med Arne Magnussons hånd.*

„Schedæ Ara prestz Fröda".

Stammer fra AM. 113 b, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Fra Monſr Gudmundi Þorleifsſyne og var þa ſaman vid
Nockur fornyrde med sômu hendi.
Nockrar Iislendskar Sôgur med hendi Sr Ketils Jôrundzſonar.
Perſius rïmur Gudmundar Andreſſonar.
Annala drôslur fänytar
ættartôlur litelsverdar *og*
nockud annad ruſl.

Þetta Arafroda Exemplar, er progenies Codicis .A. non vero apographum Codicis B.

Þennan Ara froda mun Sr Pall ſkrifad hafa *firi* Pal Jonsſon ä Skarde, þvi ä Skardi hefr Gudmundr, öefad, kvered feinged.

Þennann Ara froda hefi eg confererad vid eitt annad mitt pappirs Exemplar" *(ɔ: AM. 113 e, fol.).*

---

141. **AM. 113 k, fol.** *Pap.* $19{,}_3 \times 12$ *cm. 12 bl. Sidste del af 17. årh.*

„Schedæ Ara prestz Fröda".

Stammer fra AM 113 b, fol.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel med notitser af Arne Magnusson er hskr. erholdt* „fra Monſr Magnuſe Araſyne 1705".

---

142. **AM. 114, fol.** *Pap.* $28{,}_7 \times 19{,}_3$ *cm. 296 bl. Skr. c. 1640 af Jón Gissursson. Illuminerede afsnitsinitialer. Marginal-notitser (tildels i ordsprogsform) dels af afskriveren, dels stammende fra senere læsere. Uagtsomhedsfejl i nummeringen af afsnit og kapitler. Marginalnoterne bl. 290r og et indskud bl. 292 ere fremhævede ved rødt blæk. Bl. 3r findes et par notitser fra forrige årh. til bedömmelse af codex. På bindets ryg har Arne Magnusson skrevet* „Islendinga Sagan mikla".

Indhold:

1) Bl. 3—253v. **Sturlunga saga**
hvortil slutter sig som 10de (i virkelh. 11te) páttr:

2) Bl. 254—296r. **Árna biskups saga,** *indeholdende to interpolationer, i kap. 72 og 73, af hvilke den første er skrevet med rødt blæk.*

3) Bl. 1v. **To** islandske **digte,** *det ene på 5. det andet på 6 vers, omhandlende krigen mellem de danske og svenske, bægge underskrevne af præsten Jón Arason i Vatnsfjörður, og daterede henholdsvis 1645 og 1646.*

4) Bl. 2r. *To meddelelser ang. hskrs ejere (se det flg.).*

Har for hovedindholdets vedkommende original til fælles med AM. 115, fol.

Herkomst og hist.: *Bl. 2r står at læse* „Søgubækur þeſsar heffur skriffad Jön S. Gyſsurſson | Ad Gnupe I Dyrafyrde, Enn ad Gudz vilia er nu þeira | Eigande orden Torffe Jonſson p. hans ſonur Anno 1649" *efterfulgt af et latinsk og et hebraisk valgsprog samt underskriften* „Torffe Jonſson E. H."

Derunder læses „Þeſsa Saugubok Hef eg vnder[s]krifud Sigrijdur, Halldorsdotter fejngid syne mijnum Suejne | Torfaſyne til Eignar. Til merkis vnderſkrifad | nafn | ad Gaulveria Bæ D: | Anno 1691", *hvorefter følger den egenhændige underskrift* „Sigrydur Halldorz dotter".

At håndskriftet i årene 1645—46 har været hos præsten Jón Arason i Vatnsfjörður ses af det bl. 1v skrevne.

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. LXXIV; Sturlunga saga, Oxford, s. CLXXVI (her ere de ovenfor nævnte digte af præsten Jón Arason aftrykte). Sml. Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

43. **AM. 115, fol.** *Pap. 30,8 × 19 cm. 502 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson (fraktur). Hist og her åben plads for initialer. Bladene i begyndelsen og slutningen af codex, der tidlig have lidt ved slid, ere reparerede ved påklæbede papirstrimler, på hvilke dels det manglende er skrevet, dels bære de forskellige af de i hskr. tilföjede notitser. Talrige marginalnoter, navnlig af Torfæus (kronologiske) og Arne Magnusson (kronologiske data, konjekturer, rettelser); blandt de andre her forekommende hænder kan mærkes Jón Ólafssons fra Grunnavík og bp. Brynjólfur Sveinssons. Bl. 502 (smudsblad) bærer på bagsiden en antegnelse ang. hskrs overdragelse til Arne Magnusson. 5 løse blade, som ifg. en på bindets indre forside med blyant skreven notits skulde ligge i håndskriftet, ere bortkomne.*

„Islendinga Saga"

omfattende

1) Bl. 1—431. Sturlunga saga — *med fejl i numereringen af 'þættir', VI. þ. gentaget to gange; hertil slutter sig som 10de þáttr:*

2) Bl. 431v—501v. Saga af Árna biskupi, *indeholdende de samme to interpolationer i kap. 72 og 73 som foreg. nr samt desuden et ligeledes uægte slutningskapitel, der ifølge en marginalnotits af bp. Brynj. Sveinsson skal skyldes præsten Jón Arason i Vatnsfjörður.*

Stemmer i det væsenlige med AM. 114, fol.

Herkomst og hist.: *I marginen bl. 1ʳ har Torfæus skrevet* „Nobiliſſimo Viro Arnæ Magnæo, Aſſeſsorj in Collegio Conſiſtoriali, et Archivj Regij Secretario, amico intimo, hunc librum in mei memoriam cum ſincero omnimodæ felicitatis voto reliqui. Thormodus Torfæus. Stangalandiæ inſulæ Kormtis. Anno reparatæ ſalutis. 1712. die 17 Octobris". *Bp. Brynj. Sveinsson kan vel antages at have været hskrs første ejer, senere har det tilhørt* 'Þorbjorg Vygfus dotter' *(se bl. 339ᵛ) og er formodenlig fra hende gået over i Torfæus' besiddelse.*

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Kbh. 1817—20, s. XIII; Ant. Russes II, 354; Biskupa sögur I, s. LXXIV; Sturlunga saga, Oxf., s. CLXXVI. Sml. Kr. Kålund: Hist.-topogr. Beskr. af Island, I, s. 483; Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

144. **AM. 116, fol.** *Pap. 30,9 × 19,6 cm. 306 bl. 17. årh. To forsk. hænder (fraktur) — eller egl. tre, indskuddet bl. 18 medregnet —, endv. er 1ˢᵗᵉ bl. (med Jón Ólafssons hånd) og bl. 261—306 (med den ældre Jón Sigurðssons hånd) senere [c. 1700] tilsatte. Codex, hvis blade ved begyndelsen og slutningen ere meget slidte og navnlig i randen hullede og flængede, har tidlig været underkastet en reparation ved pålimede strimler, hvor det manglende hist og her er tilskrevet af J. S. Den af J. S. tilföjede slutning er gennemgået og rettet af Arne Magnusson; også det tilföjede 1ste bl. ses at være konfereret med og rettet efter originalen. Bl. 1ʳ øverst findes (med en hånd fra 18. årh.) codex betegnet B. Adskillige kapitler have overskrifter, tildels med rødt blæk.*

„**Iſlendinga Saga | En Mikla, kiend vid Sturlunga**" *osv.*

1) Bl. 1—244ᵛ. Sturlunga saga.

2) Bl. 245—306ᵛ. „Sagan aꝼ Aꝛna b*isk*upi j Skalhollti".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Kom fra Monſr Orme Dadaſyne 1724".

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Kbh. 1817—20, s. XIII—XIV; Ant. Russes II, 354; Biskupa sögur I, s. LXXIV; Sturlunga saga, Oxf., s. CLXXVI; Sml. Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

145. **AM. 117—18, fol.** *Pap. 30,5 × 20,5 cm. 544 bl. (2 vol.) Fraktur fra slutn. af 17. årh. Med åben plads for kapitel-initialer. Af Arne Magnusson er tilföjet årstal, rettelser og andre oplysninger. 1ˢᵗᵉ kapitel er konfereret med 5 andre håndskrifter — i forhold til hvilke denne codex betegnes A. — og varianterne dels anførte*

i marginen, dels bl. 1^v *(forsatsbladet, der i øvrigt står blank) — med en hånd fra 18 årh. Bindenes sider ere betrukne med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 2—470. **Sturlunga saga.**

2) Bl. 470—544^v. **Saga af Árna biskupi**, *som* 10de, *eller ifg. A. M.s ændring* 12te, *„þáttr“ af foreg. saga. I marginen ud for dennes sidste kap. har A. M. tilföjet indholdet af biskop Brynj. Sveinssons på det tilsvarende sted i AM. 115, fol. givne bemærkning om dette tillægs oprindelse fra præsten Jón Arason i Vatnsfjörður.*

Codex må antages for en afskrift af AM. 115, fol. eller dennes original.

Foran i vol. 1 er indklæbet et oktav-hæfte bestående af 5 beskrevne blade (a—e), der har tilhørt Jón Ólafsson [fra Grunnavík] og synes afskrevne af en af Arne Magnussons skrivere, indeholdende en 1696 dateret udførlig **titel** *til* „Iflendinga Sagan*n* mikla | sem og nefneft | Sturlúnga | Saga | edur | Blomft*ur*“ osv., *hvortil slutter sig en indholdsangivelse af de forskellige „þættir“, i alt 11, hvad der stemmer med den virkelige inddeling i denne codex.*

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Kbh. 1817—20, s. XIV; Biskupa sögur I, s. LXXIV; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXVI. Sml. Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

46. **AM. 119, fol.** *Pap.* $30_{,9} \times 20_{,1}$ *cm. 282 bl. Slutn. af 17. årh. Ásgeir Jónssons hånd. Ifg. påskrift bl.* 1^r *(fra 18. årh.) kaldet „Compendium A.“*

„Islendinga Sagan*n* mikla. | I Stutt mal faman tekin*n*, fvo Skyriz | fra þeim stæztu tilbur|dum fem a landino hafa fked I | þan*n* tima i fliotre yfer | ferd.“

Indeholder et udtog af Sturlunga saga *og* Árna biskups saga. *Uden inddeling i „þættir“.*

Herkomst og hist.: *Af en foran indklæbet seddel med Torfæus' egenhændige (latinske) påtegning ses det, at codex er af Torfæus 1698 skænket Herman Mejer den yngre. Arne Magnusson har — som det ses dels af en denne*

seddel tilföjet egenhændig notits, dels af optegnelser AM. 435 a, 4to bl. 163 — købt dette vol., der oprindelig tillige indeholdt Landnáma (ɔ: AM. 104, fol), på avktionen efter etatsråd Mejer og, efter at bogen 1720 kom tilbage fra Island, separeret de to dele af dens indhold. Om det her pågældende hskr. udtaler han sig på sidstnævnte sted: „Islendinga Sagann Mikla i ſtutt mál ſamantekin. ex Codice in 4to, manu Biörnonis de Scardzä exarato, qvem Thormodus Torfæus mihi poſtea dedit. Þetta Compendium nær til pag. mihi 924. verba illa: Sat Gizur Jarl heima ä Stad. eins og hitt med hendi Biörns. Caput 17. ad 24. incluſive eru eigi þar, hverki heil ne epitomerud.

Arna *biskups* Sögu hefr Asgeir Epitomerad; ur þeirri Sturlunga sögu er Þormodr feck af Sr Þorde Jonsſyne. og er þad Compendium nærri lage fullkomed, og nær til 1320. eins og Sagan ſialf."

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, s. LXXIV; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXVIII. Sml. Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

147. **AM. 120, fol.** *Pap. 32,1 × 21,2 cm. 305 bl. (+ 203bis og 208bis). Slutn. af 17. årh. Snirklede initialer og hist og her årstal og marginalhenvisninger. Endv. er codex af den af Arne Magnusson som skriver benyttede skålholtske økonom Þórður Þórðarson konfereret med et andet papirs-håndskrift, hvis varianter ere tilföjede i marginen eller mellem linjerne, indtil sammenligningen bl. 285r standser; blandt disse marginalia ere også nogle viser af præsten Jón Arason om nogle af sagaens hovedpersoner (III, 45, 67; IV, 50; V, 50). I marginen ud for sidste kapitel har Arne Magnusson tilföjet Brynj. Sveinssons i AM. 115, fol. givne kritiske bemærkning om dettes oprindelse. I håndskriftet er på to steder indlagt et blad (203bis og 208bis) med en til det pågældende sted svarende tekst af en anden codex, som nærmest stemmer med det af Þ. Þ. til konferering med AM. 120, fol. benyttede håndskrift. Ved påskrift bl. 1r af den oftere omtalte hånd fra 18. årh. har codex erholdt betegnelsen C.*

Indhold:

1) **Sturlunga saga** (bl. 1—282v), *med tillæg af*

2) **Árna biskups saga** (bl. 283—305). *For denne sidstes vedkommende er collationeringen ikke gennemført, da det til sammenligning benyttede hskr. kun har indeholdt sagaen i et stærkt differerende udtog.*

Dette håndskrift må antages at have nedstamning til fælles med AM. 114, fol. og 115, fol.

Herkomst og hist.: *Ifg. to foran indklæbede notitser, a) af, b) for Arne Magnusson beder han* „Rädzmannenn Þörd Þordarſon ad conferera.. þeſsa mina Sturlunga Sögu .. ordriett vid medfylgiande bok Monsr. Vigfuſs Jonſsonar ä Leyrä“ *og tilföjer om dette sidste håndskrift, at V. J. har erholdt det fra Látrar, og at det stammer fra Magnús Jónsson i Vigur (Ísf. syssel). — AM. 120, fol. synes A. M. at have erholdt fra Sr Vigfús (Guðbrandsson? præst til Helgafell 1704—7).*

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Kbh. 1817—20, s. XIV; Ant. Russes, II, 354; Biskupa sögur I, s. LXXVI; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXVI. Sml. Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

148. **AM. 121, fol.** *Pap. $29_{,7} \times 19_{,6}$ cm. 78 bl. Tospaltet. 17. årh. Som regel åben plads for initialerne; hist og her marginalhenvisninger og årstal. Adskillige blade, der alt tidlig have været skøre og flossede i kanten, ere reparerede ved pålimede papirsstrimler. Indbefatter fol. 189—266 af en större, af Arne Magnusson sønderdelt sagasamling. Er bl. 1^r^ — med en hånd fra 18. årh. — betegnet som „Compendium B.“ Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„**Islendinga sagan*n* | mykla** | I Tiu þætti sundurdeilld oc nidur | koꝑlud“.

ɔ: *Udtog af* Sturlunga saga *(uden Árna biskups saga), nær beslægtet med AM. 119, fol., dog med en derfra forskellig inddeling.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel betegner Arne Magnusson håndskriftet som* „partur ur bok Sr Þorſteins Biörnſſonar — ä Setbergi —, er ſidar ätti Sigurdr Biörnsſon lögmadr“.

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXVIII. Sml. Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

149. **AM. 122 a, fol.** *Perg. 35 × 25 cm. 110 bl. (ɔ: 109 + 70bis). Tospaltet. 14. årh. 1ste halvdel; mindst tre forsk. hænder. Codex har sorte, snirklede initialer, for hvilke der dog adskillige steder er ladet åben plads; et enkelt sted (bl. 91^r^ og 93^v^) findes koloreret initial og rød kapiteloverskrift, gennemgående mangle kapitel-overskrifter. Codex, der er defekt, har lidt ved fugtighed og smuds; navnlig bl. 5, 10, 55—62, 76—84, 107—9 ere hullede og hensmulrende. Bl. 92 er halvt flænget, bl. 31, 49, 87 mangle nedre margen. Af bl. 21 er kun indre spalte bevaret, bl. 70^a^ er øvre halvdel af*

et blad, bl. 94 og 108 ere kun mindre brudstykker. Mærkes kan en billedlig fremstilling bl. 36r i nedre margen (en med økse bevæbnet mand, der afhugger venstre fod på en ligeoverfor stående kronet person med løftet sværd i hånden). Bl. 94v, 2den spalte, opr. ubeskreven, er senere udfyldt med viser og lignende mindre optegnelser, nu dog defekte ved bortrivning af den större del af bladet; den øverste af disse notitser er med samme hånd som marginal-antegnelsen bl. 70bisv, der senere vil blive omtalt. I marginen har Arne Magnusson tilskrevet sidetal hentede fra AM. 117—18, fol. Hist og her findes desuden andre kradserier i marginen.

Sturlunga saga *(fragm.).*

Bl. 1—66 *beg.* „at þeɂ þottoz keɴa þa .ıȷ. grɂpı. heſt *ok* ſpıot“, *endende* „þeɴa dag er ſıghvatr reıð óɂ“ *(Sturlunga saga Oxf. I, 33—316).*

Bl. 67—69 *beg.* „ſkíotlıct vm raðagıøɂð hans.“, *endende* „þeɂ ſkardz. ſnoɂre prestr ꝼrôndr atto lıtt vını | ſaman *(ib. 324—336).*

Bl. 70(a) *beg.* „ſkulı haꝼa. þessa menn ſe ek gıòrla“, *ender* „ok ſettız níðɂ at ꝼótum honum sıghvatr ſpurðı hann at“ *(ib. 356—359).*

Bl. 70bis—84 *beg.* „Gızuʀ var með Ormı fem ꝼyʀ var rítað.“, *endende* „munu þer ſpurt haꝼa at ek heꝼır eıð ſuarıt“ *(ib. I, 362—II, 7).*

Bl. 85—87 *beg.* „þvıat hvn læ æ bavckum uppı.“, *endende* „ꝼeck hann ſanna níofn“ *(ib. II, 39—51).*

Bl. 88—109 *beg.* „er hann ær sva mıok komınn ıgreípr þeım.“, *endende* „Eckı ꝼoɂ Gızurr ȷarl tıl ſkaga“ *(ib. 57—252).*

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 63v anføres om dette håndskrift* „Islendingan (!) Sagann mikla, Fol. Vantar mikid ï. — Er komin til min fra Sr Pale Ketelsſyne, enn til hans fra Þorde Steindorsſyne.“ *Uddrag af A. M.s korrespondence til oplysning om denne membran findes AM. 122 c, fol.*

At membranen tidlig har hørt hjemme på Vestlandet, kan måske sluttes af en marginal-antegnelse bl. 70 bisv med en med hovedteksten omtrent samtidig hånd (aftrykt — dog ikke bogstavret — i Sturl. Oxf. I, c. CLXXIV), hvori forhold vedrørende gården 'Bær í Króksfirði' (Barðastr. syssel) omtales.

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar ísl. túngu s. VII—IX; Grönl. hist. M. II, 730—31, 751; Ant. Russes II, 354; Dipl. Isl. I; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXXI flg. — med tre facsimiler. Sml. Suhms Nye Saml., IV. Bd.*

———

150. **AM. 122 b, fol.** *Perg. 33 × 25 cm. 30 bl. Tospaltet. C. 1400; tre forsk. hænder. Intet af samtlige blade er helt ubeskadiget; de ere gennemgående sværtede, hullede eller beskårne og bære for en stor del spor af at have været anvendte som bogbind; af adskillige er kun den ene halvdel eller en enkelt spalte eller endnu mindre bevaret. Særlig fragmentariske ere bl. 10, 12, 14—16, 19, 21—23 (der have været benyttede som mønster til at skære klæder efter), 24, 28. Adskillige blade bære påskrift eller en fastklæbet seddel med oplysning om deres hjemstavn — se nedenfor. Foruden ved foliering ere fragmenterne betegnede ved bogstaverne a—i, l—s, α—β (fragmentet k er indlemmet i AM. 122 a, fol., bl. 29 har ingen yderligere betegnelse). Codex har tildels kolorerede initialer. Enkelte steder har Arne Magnusson tilskrevet sidetal fra AM. 117—18, fol. og årstal.*

Sturlunga saga, *med tillæg af*
Árna biskups saga *og*
Guðmundar saga góða *(biskoppens jærtegn),*
alle tre fragmentariske.

Bl. 1 *beg.* „ſyna huerſu mıkıd gauꝼug menn*ı*“, *ender* „*ok* ıd meſta ſtorm*enne* ȷ ſkapı“ *(Sturlunga saga Oxf. I, s. 4—8) — omtr. den halve ydre spalte tekst er bortskåren.*

Bl. 2 *beg.* „gıptv madꝛ *ok* mvn opt verda þın*nar*“, *ender* „*ok* þa er ha*nn* geck ın*n* ȷ bvdına“ *(ib. 22—26).*
Nogle bogstaver langs kanten af indre margen ere bortskårne.

Bl. 3 *beg.* „Sem*und*ꝛ ın*n* ꝼrodı att*ı*“, *ender* „Snoꝛí Þordar ſo*n* var ꝼadꝛ*r* Þordar“ *(ib. 189—93).*

Bl. 4—5 *beg.* „eınarſ foſtbꝛodur“, *endende* „*ok* ſpurdı þv*ı* ha*nn* gerdı ho*num* ſlıkan“ *(ib. 46—54). Bl. 4 slidt og beskadiget, indre øvre hjörne afrevet.*

Bl. 6 *beg.* „trau[ſſ] a m*enn* *med* ꝼegıoꝼu*m* tı*l* lıdueizlu“, *ender* „u*ıd* þeꝛí *kon*o er helga het“ *(ib. 82—88).*

Bl. 7 *beg.* „en þa helt ma*dr* areıpı hueꝛıu“, *ender* „ha*nn* bıdꝛ G*udmund* ꝼara“ *(ib. 97—101).*

Bl. 8 *beg.* „ok uılldu (naud)ga ha*nn* tı*l* ſag(na)“, *ender* „*ok* uar heima nockvra ſtund“ *(ib. 162—166).*

Bl. 9 *beg.* „adra ꝼ*ır*ı *ok* loꝼadı G*udmundr* þat.“, *ender* „En ek ſ*k*al uelıa man*n* tı*l*“ *(ib. 171—74).*

Bl. 10 *(øvre halvdel af et blad) beg.* „ger(ır) oꝛd kolbeını“, *ender* „um myꝛgınn . þa gengv“ *(ib. 216—21).*

Bl. 11 *beg.* „Gallt þordꝛ þa xı tıgı .c.“, *ender* „.J engvm radvm edr vıtordı verıt med Olafꝛ“ *(ib. 298—302).*

Bl. 12 *(indre spalte) beg.* „dꝛengıvm á heyꝛılıg bod“, *ender* „þordꝛ heımrıkſ ſon haugnı halldoꝛſ ſon bǫ(d)“ *(ib. 309—14).*

Bl. 13 *beg.* „(O)rekıa var nv ıvazꝼırdꝛ“, *ender* „ok hǫꝼdu latıd ſkaꝼa“ *(ib. 318—23). Nogle bogstaver langs kanten af indre margen bortskårne.*

Bl. 14 *(nedre halvdel af et blad) beg.* „yꝼır landınv . haꝼdı haꝼdı (!) hakon konungꝛ“, *ender* „tıl bvdar. Tok Gudmundr“ *(ib. 380—85).*

Bl. 15 *(et stykke af indre spalte) beg.* „þa menn vpp tekııır“, *ender* „Eptır þetta ꝼoꝛ þvrıdꝛ tıl“ *(Sturl. Oxf. II, 41—48).*

Bl. 16 *(största delen af ydre spalte bortskåren) beg.* „tokv þa medal gongvꝛ“, *ender næsten ulæselig, ifg. Sturl. Oxf.* 'ok mart kom við' *(ib. 115—121).*

Bl. 17—18 *beg.* „gengv þeıꝛ þorgeır ok þorgıls tıl lavgar“, *endende* „ok bad hann koma“ *(ib. 132—40).*

Bl. 19 *(hullet; ydre halve spalte bortskåren) beg.* „vetrı ꝼyꝛ en þetta var“, *ender* „hıo hann med ſverdı ıhoꝼudıt“ *(ib. 156—61).*

Bl. 20—23 *beg.* „komv tıl þıng eyra“, *endende* „ner LXXX . . . tıl ꝼerdar“, *(ib. 170—88). Bl. 20 er hist og her i kanten ved ydre margen beskåret; af bl. 21 ere kun to brudstykker tilbage, bl. 22 har mistet en större øvre del af indre, en mindre af ydre spalte; af bl. 23 er kun en del af indre spalte tilbage.*

Bl. 24 *(øvre halvdel af et blad, meget slidt og sværtet, nogle bogstavpladser bortskårne langs indre spalte) beg.* „(ꝼra)man a brıoſtıd ȷ bardaganvm“, *ender* „vılldı hann þat eıgı . Skılldı . . .“ *(ib. 218—23).*

Bl. 25 *beg.* „herra Magnus . . . hverſu þav ſkılldı“, *ender* „erkıbıskups bodſkap . [Snerı]“ *(Arna biskups saga, Biskupa sögur I, 698—703).*

Bl. 26 *(næsten hele ydre spalte bortskåren) beg.* „a kıſtvnnı en hon var eıgı vm vęttar hǫꝼga“, *ender* „sva at hann gaꝼ eıgı vpp“ *(ib. 712—17).*

Bl. 27. *beg.* „[M]an[udagınn ı] gagndǫgum let hann“, *ender* „ſnero ollvm ſinvm lygdvm ok rang“ *(ib. 761—66).*

Bl. 28 *beg.* „[H]er ꝼara margar ſogur ſaman“, *ender* „Mer er sva mıkıl ꝼoꝛvítni á at ſía“ *(Guðmundar biskups saga, Biskupa sögur I, 585—94).*

Bl. 29 *(ydre spalte af et blad, defekt for neden) beg.* „ok haꝼdı íaꝼnan ſıdan hegra rad en adꝛ“, *ender* „Þorkell hann var ꝼader barkar ..... “ *(ib. 595—97).*

Bl. 30 *(defekt for neden) beg.* „[K]olbeınn attı Rut þann er gerſımı var ȷ“, *ender* „hakon ok | hılldı bꝛandꝛ“ *(ib. 465, 451—55).*

Herkomst og hist.: *En egenhændig optegnelse af Arne Magnusson — en tid fejlagtig henført til AM. 122 a, fol. — karakteriserer disse fragmenter således* „Tabulæ Naufragii Magni Chronici Islandiæ, (**Sturlunga Sǫgu**) qvod maximo Hiſtoriæ Islandicæ damno, paulo ante noſtra tempora (imô in pueritiâ noſtra) in occidentali Islandiâ diſcerptum eſt et diſſipatum.

Codex olim fuit Giſlonis Jonæ de Reykiarfirde.“

Fragmenterne i deres helhed betegnes i AM. 435 a, 4to bl. 63^v^ på følgende måde „Islendinga Sǫgunnar miklu (alias Sturlunga Sǫgu) fragmenta varia. komin til mïn af Veſt fiördum, hvar bokin nylega i ſundur rifen er, Scilicet hia Arna Gudmundzſyne i Billdudal.“

Endvidere findes adskillige oplysninger vedlagte de enkelte blade. På en seddel, der ikke med sikkerhed kan henføres til nogen enkelt del af fragmenterne, er af A. M. skrevet „Sturlungaſǫgu blǫd þeſſi eru fra Magnuse Araſyni til mïn komin, enn hann hefur þau feinged i Billdudal hiä Arna Gudmundz ſyne, og er þar eckert meira.“

På foden af bl. 4^r^ har A. M. skrevet „Þetta blad hefi eg 1703 fe(n)ged fra Magnuse Araſyne i Haga“.

Bl. 8 (sammenhængende med bl. 7) bærer på forsidens nedre margen påskriften „Eggert Snæbiornſson | a rijmurnar med riettu. Anno 1705 Dag 3(?) Aky rkiuboole .. SES meh.“, *hvoraf ses, at disse to blade have været anvendte til bind om en samling rimer. Ved siden af har A. M. tilföjet en notits, hvoraf det fremgår, at han har erholdt bladene af E. S. år 1708. I øvre margen har en* „Steinþor Eggertſson“ *skrevet sit navn, utvivlsomt den samme, hvem påskriften på foden af bladet skyldes.*

I øvre margen af bl. 10^v^ har A. M. skrevet „Fra Sigurdi Sigurdz ſyni ä Firde 1707.“

Til bl. 13 er fastklæbet en for A. M. skreven notitsseddel „Þetta blad ur Sturlunga Sǫgu fieck Eg ij Suefn eyum ä Breidafirde um veturinn ſkamt fyrir Jöl 1723. meinaſt frä Flatey komed äſamt bökinne ſem þad var utann um firi Saurblad.“, *hvortil A. M. har föjet* „fra Mr Ormi Dadaſyne 1724.“

På en til bl. 14 fastklæbet seddel har A. M. noteret „Fra Capitain Magnuſe Araſyne 1724.“

På en seddel, der nu findes fastklæbet til det med bl. 18 sammenhængende bl. 16, er af A. M. noteret „Ur Sturlunga Sǫgu 4. blǫd circiter. komin til min 1701. fra Sr Halldori Palsſyni i Selárdal. Eru eigi ur þeirre ſem Þordr Steindorsſon atti, og nu er hia mier.“

På foden af bl. 17^r har A. M. skrevet „Fra *Magnuse* Jons ſyne i Snoksdal 1704."

På foden af bl. 19^v har A. M. skrevet „þetta blad er 1703 komid fra Billdudal til Magnuſar Araſonar enn fra honum til mïn."

En mellem de to sammenhængende blade 25 og 26 indsat egenhændig seddelnotits af A. M. meddeler „Halft annad blad ur Arna b*isku*ps Sôgu þorlaksſonar. feinged 1715. fra Monſieur Orme Dadaſyne, med hans brefi daterudu 1714."

På foden af bl. 27^r har A M. skrevet „Fra Eggert Snæbiôrnsſ. ä Mula 1708."

Til bl. 29, der tidligere en tid lang har været henført til AM. 220, fol., hører en egenhændig seddelnotits af A. M. „þennann dalk ur Gudmundar Sôgu feck eg 1710. af þorde Biôrns ſyne Asgeirsſonar. Er ur Gudmundar Sôgu, ſem fyrrum ätte Sr Asgeir Einars ſon".

Udførligere oplysninger om denne membran og uddrag af A. M.s korrespondence angående denne findes i AM. 122 c, fol.

***Benyttelse og beskr.:** Lagt til grund ved udg. af Sturlunga saga, Oxf. 1878 (se særlig I, s. CLXXI flg.; 3 facsimiler) og Árna biskups saga (Bisk. sög. I, 1858; se særlig s. LXXII flg). Endv. benyttet eller beskrevet Grönl. hist. M. II, 730—31, 751; Biskupa sögur I, 1858, s. LVI—VII, ved udg. af Guðmundar saga. Sml. Suhms Nye Samlinger, IV. Bd.*

---

151. **AM. 122 c, fol.** (*tidligere* **Addit. 5 b, 8vo**). *Pap. 16,5 × 10,5 cm. 52 bl. C. 1700; skrevet dels af, dels for Arne Magnusson.*

Optegnelser angående Sturlunga saga.

Bl. 1—5. Uddrag af Arne Magnussons brevveksling angående AM. 122 a, fol.

Bl. 6—26 *(af hvilke dog bl. 18—19 ere ubeskrevne).* Arne Magnussons brevveksling og samlinger til oplysning om AM. 122 b, fol.

Bl. 27—47 *(af hvilke bl. 33, 35, 37, 39, 47 ere blanke).* Oplysninger om forskellige codices af Sturlunga saga.

Bl. 48—52 *(af hvilke bl. 51—52 ere ubeskr.).* Almindelige bemærkninger om Sturlunga saga.

---

152. **AM. 123, fol.** *Pap. 31,3 × 18,7 cm. 81 bl. Skr. år 1664 af Arnór Eyjólfsson på Flókastaðir, fraktur. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. af et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—47r. **Laxdæla saga** („Hier Byriaſt su Saga er Laxdæla er kòllud"). *Sagaen ender — med udgs kap. 78 — med ordene* „og lijkur hier | nu Laxdælinga Sogu. | Anno 1664."

2) Bl. 47v—81v. **Eyrbyggja saga** („Hier Byriaſt su Saga er Eyrbyggia hejter").

De tilbagestående 7 linjer af bagsiden på bl. 81 ere overklæbede med hvidt papir, men ses at have indeholdt begyndelsen af „Kialarneſinga Saga". *Dette nummer er nemlig en fraseparereret del af et större håndskrift.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er af en af A. M.s skrivere (Þórður Þórðarson) noteret de to sagaers navn og derefter* „med hende Arnors Eyolffsonar ä Flökaſtödum ur bök frä Ärbæ ſem eg feck af Häkone Hanneſsyne". *Derunder findes en latinsk — tildels mindre nöjagtig — notits af Th[orkelin?] om beskaffenheden af denne codex.*

Benyttelse og beskr.: *Eyrbyggia-Saga, Havniæ 1787, s. IX; Laxdæla-Saga, Hafniæ 1826, s. XVII; Grönl. hist. M. I, 513; Ant. Russes II, 285; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, s. XXV.*

---

153. **AM. 124, fol.** *Pap.* $30{,}_6 \times 19$ *cm. 137 bl. Slutningen af 17. årh. Skr. af præsten Jón Ólafsson til Fellsmúli (Rang. syssel). Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1v—83v. **Laxdæla saga.** *1ste side, skrevet med en anden hånd, er senere tilsat, og som overskrift har Arne Magnusson her tilföjet* „Hier byriar ſu ſaga, er | Laxdæla | er kòllud".

2) Bl. 84—137r. **Eyrbyggja saga.** („Hier byriaſt Saga ſu er Eyrbyggia | heiter").

Stemmer i henseende til indhold med AM. 123, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Laxdæla ſaga. Er vïda ôdruvis en*n* almen*n*ilegar, *og* ſumſtadar rett, þ*ar* hun fra hinum vïkur

hun er öefad deriverud ur fragmento membraneo in 4to, ſem eg ä, hvar ä er framan af Eyrbyggia Sôgu, *og* ur Grettis Sôgu.

Þetta exemplar er med hendi Sr Jons Olafsſon*ar* i Fellzmula."

Derunder, så vel som på foden af bl. 84r, har A. M. endvidere noteret, at også Eyrbyggja saga er skrevet af samme J. O.

Benyttelse og beskr.: *Se forrige nummer.*

---

154. **AM. 125, fol.** *Pap. 33 × 21,3 cm. 38 bl. (incl. det kun en seddel udgörende bl. 28). Kompakt og stærkt abbrevieret skrift fra 17. årh. Den oprindelige foliering (bl. 78—100 og 63—76) m. m. tyder på, at dette hskr. opr. har udgjort en del af en större codex.*

Indhold:

1) Bl. 1—22ᵛ. **Laxdæla saga** („þeſse Saga Kallast Laxdæla | Af Gǫmlum Islendingum"). *Sagaen slutter med to viser, en om Kjartan* „er oꝛti þordur magnuzſon", *og en anden om Bolle. Jævnlig findes kronologiske og andre marginal-notitser, endvidere er på mange steder sidens 1ste linje afskrevet i marginen.*

2) Bl. 23—38ᵛ. **Eyrbyggja saga** („Hieꝛ Byriaſt Islendinga | Saga Er Eyrbiggja heiteꝛ"). *Til bl. 27ʳ er fastklæbet en seddel (bl. 28), indeholdende en længere notits om Erik den røde. Øvre halvdel af bl. 23ʳ, der opr. har indeholdt slutningen af en anden saga, er overstreget og derefter overklæbet med hvidt papir. Sidste blad er tilföjet for Arne Magnusson af den af ham på Island som skriver benyttede Þórður Þórðarson. I marginen findes kapiteltal og en enkelt indholds-henvisning.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har A. M. skrevet de to sagaers navne; derefter har Þórður Þórðarson tilföjet (i A. M.s navn)* „Ur bök ſem eg keypte 1711. af Sigurde ä Feriu, og tök sundur j Parta, var elldre en*n* 1683."

Benyttelse og beskr.: *Eyrbyggia-Saga, Havniæ 1787, s. IX; Grönl. hist. M. I, 511; Laxdæla-saga, Havniæ 1826, s. XVII; Ant. Russes II, 285; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, s. XXV.*

---

155. **AM. 126, fol.** *Pap. 29 × 19,2 cm. 116 bl. 1ste halvdel af 17. årh. Skr. af Jón Gissursson. Bl. 65 ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—64ʳ. **Laxdæla saga** („þeſse Saga kallaſt Laxdæla | af gǫmlum Jſlendingum"). *Ved sagaens slutning findes de to under foreg. nr omtalte vers af Þórður Magnússon. Talrige marginalhenvisninger af samme art som i AM. 125, fol.*

2) Bl. 66—116. **Eyrbyggja saga** („Saga af nockrum Jslendingum | og er köllud Eyrbyggia"). *Sagaens sidste 8 linjer (bl. 116ʳ) ere tilföjede med en hånd fra c. 1700 til erstatning af den oprindelige, formodenlig ved fugtighed ødelagte slutning.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret indholdet, afskriverens navn, samt oplysningen* „ur bok i folio (elldre enn 1643.) er eg feck af Sveine Torfasyne *[fra Gaulverjabær, afskriverens sönnesön]* 1704.“

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 507—8, 511; Ant. Russes II, 285; Eyrbyggja saga, Leipzig, 1864, s. XXV.*

AM. 127, fol. *Pap. 31,2 × 19,8 cm. 26 bl. 17. årh.; samme kompakte og stærkt abbrevierede skrift som i AM. 125, fol. Bl. 14 udgöres af en mindre, til bl. 13 fastklæbet, seddel med nogle i den oprindelige tekst udeglemte linjer. De ikke få marginalnoter have alle lidt ved beskæring.*

Laxdæla saga („Saga þesse Kallaſt Lagzdæla Af | Gømlum Jſlendingum“).

Stemmer med AM. 125, fol. og ender som denne med de to foran nævnte vers af Þórður Magnússon.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel betegner Arne Magnusson codex som den Laxdæla saga,* „ſem var i läne hiä Jone Arnorsſyne i Liär skogum“.

Benyttelse og beskr.: *Laxdæla-saga, Havniæ 1826, s. XVII; Ant. Russes II, 285.*

AM. 128, fol. *Perg. 28 × 24,5 cm. 51 bl. Tospaltet. 17. årh. Utvivlsomt skrevet for biskoppen Þorlákur Skúlason. Åben plads for initialer. Flere blade udskårne. Bl. 5 ved beskæring defekt forneden. Bl. 1 forsatsblad.*

Indhold:

1) Bl. 2—6r. **Laxdæla saga** *(fragm.).* Bl. 2 *går fra beg. til* „neꝼne eg tıl | þess bıoꝛn“ *(udg. s. 1—14)*; bl. 3 *fra* „eptir brodur ſinn atte Ad mæla“, *til* „þeira ſtꝛauma | eꝛ a bꝛeida“ *(ib. 42—56)*; bl. 4 *fra* „ſetur nu bv ſaman J hiaꝛdarhollte“, *til* „häſetaꝛ Olaꝼs viſtaſt þaꝛ vmm hoꝛda | land“ *(ib. s. 98—112)*; bl. 5 *fra* „J bꝛokum, ſmala ſueinn ꝛeid“ *til* „ſlijk Jllmenne ed næſta“ *(ib. 138—52)*; bl. 6 *fra* „vaꝛ J henne ed dyꝛsta klæde“ *(ib. 356) til sagaens slutning.*

Stammer fra AM. 132, fol.

2) Bl. 6^v—12^r. **„Saga Af Þorde Hredu"** *(defekt). Mellem bl. 6 og bl. 7 mangler et blad svarende til udgs bl. 7—15, fra visens 4de linje til* „Þórðr var knástr" *(Nord. Oldskr. VI).*

3) Bl. 12^r—25^r. **Vatnsdæla saga** („Hjer Hefst Watnsdæla"). *Det sidste kapitel (kap. 47) er tilsat med en noget yngre hånd. Derefter 2½ spalter ubeskrevne.*

4) Bl. 26—51. **Egils saga Skallagrímssonar.** *Mellem bl. 34—35 mangle 2 blade, svarende til den gl. udg. s. 167^7—237^7. Stemmer med Wolfenbüttel-membranen.*

Herkomst og hist.: *På en nu til bl. 21^v fastklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Mer virdiſt ſama hönd ä þeſſarri bök, ſem ä Hungurvöku og Þorlaks ſögu, er Hr. Þorlakr hefur lated ſkrifa ä kalfſkinn in 4to, og eg nu ä. Er so likaſt til ad geta, ad Hr. Þorlakr hafi og þeſſa bok rita läted. Kannſke hun ſe komin frä Holum med Þormodi Torfaſyne Anno 1662.

Mig minner Thomæ Bangii nafn ſtæde ä bokinne, þar ſem ſaurbladed er nu raderad. *[På forsatsbladets inderside læses virkelig, halvt udraderet, navnet* „Thomas Bangius".*]* Enn eg hefi ſeinged hana epter Roſenerantz, ſem eg ſie af numero 625. ſem framanä ſaurbladenu ſtendur. h æ c u l t i m a ſ c r i p ſ i 1723".

Til bl. 2^r er fastklæbet en anden seddel, der — vistnok i afskrift med den ældre Jón Ólafssons hånd — indeholder notitser til tre af de i codex indeholdte sagaer, nemlig: „L a x d æ l a S a g a n n i þeſſare bök er progenies þeirrar Membranæ in folio, ſem Biörn Magnuſſon gaf Thomæ Bartholino og er þad vijſt. Hün kann þiena til Samburdar, þar ſem pergamentzbökenn er nü ölæs ordenn.

E i g e l s S a g a i þeſſare bök er ecke tekenn ur nefndre Biörns Magnuſſonar Membrana, Er Sumſtadar ſtyttre, og vijda ödru vijs ordud. Syneſt annars ad vera vijda rängt ſkrifud.

Watnsdæla Sagann virdeſt mier vera eins og þær allmennelegu, id eſt, tekenn ur Vatnshornsbokenne, ſem nü ä heima in Bibliotheca Reſeniana Hafniæ, enn er hier afleittlega rängt ſkrifud.

Benyttelse og beskr.: *Vatnsdæla saga, Kbh. 1812, hvor dette hskr. er lagt til grund; Laxdæla-saga, Havniæ 1826, s. XVII; Fornsögur, Leipzig 1860, s. XVII; Ant. Russes I, 248.*

---

158. **AM. 129, fol.** *Pap. 30_{6} × 20 cm. 26 bl. Fraktur fra 17. årh.; vistnok skrevet af Hinrik Magnússon på Saurbær. Hist og her marginal-henvisninger odl. Nogle steder åben plads for originalens ulæselige ord.*

Eyrbyggja saga („Hier Hefur Eirbiggiu").

Sagaen slutter med ordene „ei fyſunſt eg þeſs ſagde Þorſteir[n] og skildu vid so buit" *(udg. 1864, s. 104), hvorefter*

står „Hier endaft þesse Saga Sæler alla daga“ *efterfulgt af to viser, en om Björn Ásbrandsson og en om Steinþórr på Eyri; disse ere underskrevne* „H. M. S. m. e. h.“ — *ifg. Arne Magnussons hosstående forklaring* „Henrik Magnuffon, er biö i Saurbæ“ —, *hvilken mand med rimelighed kan antages så vel at have digtet viserne som afskrevet håndskriftet.*

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons notits på en foran indklæbet seddel har han fået hskr.* „af Monfr Jonas Dadafyne“.

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. I, 513; Eyrbyggja saga, Leipzig, 1864, s. XXV.*

---

9. **AM. 130, fol.** *Pap. 30,3 × 19,8 cm. 44 bl. Skr. 1675 på Skriða i Norður Múla syssel af Helgi Ólafsson (de tre sidste sider dog med en derfra forskellig, samtidig hånd). Den oprindelige foliering 260—303 vidner om, at codex oprindelig har udgjort en del af et större håndskrift. Hist og her ere nogle bogstaver forsvundne ved beskæring af nedre margen.*

Indhold:

1) Bl. 1—27ᵛ. **Eyrbyggja saga** („Saga | Aff Nockrum Islendingum Og Er Kollud | Eyrbyggia“).

Ved sagaens slutning findes en versificeret datering af afskriften.

2) Bl. 28—44. **Laxdæla saga** („Hier Byriar Laxdæla søgu“) — *ufuldendt; afskriften standser afbrudt bl. 44ʳ nederst med ordene* „ogiptu famlega. þorl*eiki* til ha|nda“ *(udg. s. 154).*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson om disse sagaer noteret* „Skrifadar af Helga Olafsfyne, ad Skridu i Januario og Febr. 1675. Eg feck þetta af Jone Thorlacksfyne Syflum i Mulaþinge, i bok medal annarra Sagna“.

Benyttelse og beskr.: *Eyrbyggia-saga Haviniæ 1787, s. IX; Grönl. hist. M. I, 513; Ant. Russes II, 285; Eyrbyggja saga, Leipzig, 1864, s. XXV.*

---

0. **AM. 131, fol.** *Pap. 31,2 × 20,2 cm. 18 bl. Tospaltet. Sidste del af 17. årh.*

Eyrbyggja saga („Hier Byrjar þa Yslendinga Søgu sem kollud | Er Eyrbiggia Edur þornefinga Saga“).

Herkomst og hist: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bokum Oddz Sigurdzſonar ſem eg keypte ä von Nettens auction. Er grey-Exemplar."

Benyttelse og beskr.: *Eyrbyggia-Saga, Havniæ 1787, s. IX; Grönl. hist. M. I, 513; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, s. XXV.*

---

161. **AM. 132, fol.** (Möðruvallabók.) *Perg. 34 × 24 cm. 200 bl. (folieret, men mindre nöjagtig, 1—201; bladresten 8bis er ikke medregnet; tallet 10 overspringes, ligeledes tal 19, bladtallene 20 og 18, opr. anbragte i nævnte rækkefølge, ere nu ombyttede og ville ved citaterne i det følgende blive anvendte på rette måde). Tospaltet. 1ste halvdel af 14de årh. Smuk og regelmæssig hånd. Flerfarvede initialer, røde kapiteloverskrifter; de forskellige sagaer begynde i reglen som nye kapitler, deres titler ere hyppig med en hånd fra 17. årh. angivne i øvre margen. Den bevarede del af codex er i det hele vel konserveret, når undtages, at læggenes begyndelses- og slutningsside er mere eller mindre slidt; bl. 1—9, 20 og 30 tilhøre et membranhåndskrift fra 17. årh. Det opr. bind er to svære træplader med læderryg.*

Indhold:

1) Bl. 1—61^r. **Njáls saga.** *Bl. 1—9, omfattende begyndelsen af sagaen, tilhører en yngre codex, der i sin tid er ofret til fuldstændiggörelse af det ældre håndskrift; så vel bl. 9 som de to følgende blade af samme slags (bl. 20 og 30) give derfor adskilligt, som også er bevaret i det gamle håndskrift. Bl. 9^v slutter med* „moder Joꝛunnaꝛ var Olafuꝛ(!) Aꝛ.." *(Njála I, kap. 26⁷), hvorimod den gamle membran bl. 10 begynder* „[val]gard*ar* hınſ gra var vlꝼr aurgoðı" *(ib. 25⁸). Bl. 18^r er udraderet, og til erstatning af det herved mistede er af samme yngre codex tilföjet et blad (bl. 20), der går fra* „þaꝛ gefıd oſtur oc Smıoꝛ Ha*nn* beıddiſt" *til* „en*n* ef yduꝛ þick*er* betꝛa a[t] | vier sieu*m*" *(ib. 49⁴²—51⁶⁰), uagtet bl. 18^r først standser med ordene* „nu mun ek la(ta)" *(ib. 50¹²); bl. 21 begyndes igen med ordet* „koſt" *(ib. 51⁶¹). På bl. 28^v er af ydre spalte nogle linjer opfriskede med nyere blæk foroven og forneden. Af bl. 29 er ydre spalte bortskåren, og til erstatning af det således mistede er af förnævnte yngre membran indsat et blad (bl. 30), begyndende*

„Rãnueg mælltj Fyrre munt þu bera hann“, *endende* „suo mun ofs þickia Sagdi Jall [eda hvat]“ *(ib. 79[11]—85[25]), hvorimod bl. 29ra ender* „Jarl mælti þv ert“ *(ib. 82[79]), og bl. 29vb begynder* „logðu þeir þa at þeim“ *(ib. 84[32]). I nedre margen af bl. 29[r] er skrevet nogle linjer af kap. 83 med en hånd fra 17. årh., dog fra en tid da bladet endnu var helt. Af bl. 61 stå 2³/₄ spalter blanke; sidste side bærer en rå tegning af to kæmpende mænd, m. fl. penneprøver; ang. en påskrift bl. 18[v] se nedenfor. Af de den oftere omtalte, yngre codex tilhørende blade ere bl. 6 og 7 enspaltede; af bl. 8bis er kun den inderste smalle strimmel med enkelte bogstaver i kanten bevaret; den her bortskårne tekst svarer til Njála I, 21[7]—23[47]. Bl. 2 synes at være skrevet med en særlig hånd.*

2) Bl. 62—99. **Egils saga Skallagrímssonar** („her heƒer upp egılf fogu“). *Bl. 62[r], som opr. er ladet blank, bærer nogle penneprøver og enkelte dårlig tegnede figurer. Efter bl. 77, der ender* „þa tok at lıða at alui“ *(Egils saga, Hv. 1809, s. 213), mangler et blad, hvorefter bl. 78 beg.* „a ok mattı eıgı ƒramm komaz“ *(ib. s. 231). Ligeledes mangler et blad efter bl. 83, der ender* „ok .xıȷ. oꝛ fygna ƒylke .xıȷ.“ *(ib. s. 341), hvorefter bl. 84 beg.* „(hlu)þu ı fkutuna“ *(ib. s. 360). Bl. 99[r] nederst ender Egils saga, hvorefter læggets sidste side (99[v]), hvor skriften er næsten helt afslidt, har indeholdt begyndelsen af* Arinbjarnar-drápa — *rimeligvis skrevet med en noget yngre hånd.*

I sagaens tekst er hist og her plads ladet åben for viserne (sål. bl. 86[v], 93[v], 95[r]), andre steder ses viserne at være tilsatte med andet blæk, af samme eller en omtrent samtidig hånd (f. eks. 83[r], 86[v], 87[v] o. fl.).

3) Bl. 100—114[r]. **Finnboga saga.** *I bl. 102 en flænge.*

4) Bl. 114[r]—120[v]. **Bandamanna saga** („faga oƒeıgf ban|da kalf“).

5) Bl. 120[v]—129[r]. **Kormaks saga** („koꝛmags | faga“).

6) Bl. 129[r]—141[v]. **Víga-Glúms saga** („her heƒr vıga Glumf fǫgu“).

7) Bl. 141[v]—147[v]. **Droplaugarsona saga.**

8) Bl. 147[v]—149[v]. **Ölkofra þáttr** („avlkoƒra faga“).

9) Bl. 149^{v}—156^{r}. „**Hallfreðar ſaga**“ **vandræðaskálds.** *Bl. 150 har en flænge i bladets nederste del. Sagaens sidste 10 linjer ere stærkt afslidte.*

10) Bl. 156^{r}—198^{r}. „**Laxdæla saga**“. *Skriften er hist og her opfrisket af en nyere hånd, eller det udslidte afskrevet i marginen. I enkelte blade forekomme flænger eller rævner (159, 167), eller marginen er delvis borte (158).*

11) Bl. 198^{r}—201^{v}. **Fóstbræðra saga** („ſaga þoꝛmoðar *ok* þoꝛgeırs“). *Efter bl. 198, der ender* „at mınnı ſtoꝛmr ſtandı aꝑ þormodı“ *(Fbr., Kbh. 1852, s. 6), mangler et blad, hvorefter bl. 199 beg.* „klæðu*m* þvıat þe*ꝛ* attu ſaukott“ *(ib. s. 15). Sagaen standser afbrudt* „færðer goðar. lagðı *ok*“ *(ib. s. 30). Det mellem bl. 198—99 manglende blad så vel som 5—6 af de ved slutningen manglende blade synes, efter varianterne til udgaven Kbh. 1822 at dömme, at have eksisteret, da det håndskrift, hvorefter denne udgave tryktes, udarbejdedes.*

Vil findes udførlig beskrevet under benævnelsen „Möðruvallabók“ i Njála II, s. 659—68.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har AM. 435 a, 4to bl. 65^{v} optegnet håndskriftets indhold; om Niálssaga siges der, at der* „vantar i hier *og* hvar“, *om* „Þormodar Saga Kolbrunar ſkalldz *og* Þorgeirs Havarsſonar“ *(Fóstbræðra saga), at der* „vantar mikid aptanvid“. *Derefter tilföjes* „Bokina feck eg epter Bartholin daudan*n*, en*n* ho*nu*m gaf Biǫrn Magnuſſon.“ *Til oplysning om tidligere ejere tjæner følgende notits skrevet på den udraderede bladside bl. 18^{v}:*

„Magnus Bıoꝛn*n*ſſo*n* Med
eıgın h[ende]
A*n*no 1628 a kroſsmesu
sialꝑa wm vorid huor ed var
ſꜳ 3 Maiȷ Manadar
J ſtoru Badſtoſun*n*e ꜳ
Modruvollu*m*.“

Håndskriftet er altså sandsynligvis ved denne lejlighed erhvervet af lagmand Magnús Björnsson, der boede på det nær Möðruvellir liggende Múnkaþverá i Øfjorden. Membranen har, på grund af en forvirring i fortalen til Sagan af Niáli Þorgeirssyni, Kph. 1772, en tid fejlagtig gået under navnet „Kálfalækjarbók“; i henhold til ovenstående notits har man foreslået benævnelsen M ö ð r u v a l l a b ó k.

Benyttelse og beskr.: *Håndskriftet er dels lagt til grund ved næsten samtlige udgaver af de deri indeholdte sagaer, dels flere andre steder i litteraturen benyttet, omtalt og beskrevet. Se således: Antk. Tidskr. 1846—48, s. 106; Ant. Russes II, 238 (Nj.), 248 (Eg.), 276 (Krm.), 285 (Laxd.), 322 (Finnb.); Arkiv for nordisk Filol. III; Sturlunga saga, Oxf. s. CLV.*

Bandamanna saga, Kbh. 1850; Corpus poet. bor. I, 271, 276 (Arinbj. dr., Sonatorrek); Droplaugarsona saga, Kbh. 1847 (sml. Arkiv for nord. Filol. III, 159—76); Egils saga, Havniæ 1809; Finnboga saga ramma, Kbh. 1812 og Halle 1879; Fornsögur, Leipzig 1860; Fóstbræðra saga, Kph. 1822 og Kbh. 1852; Grönl. hist. M. II, 525—26; Ísl. sögur Kph. II, 1830 (Víga-Gl. s.); Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880 (Víga-Gl. s.); Kormaks saga, Hafniæ 1832 og Halle 1886; Laxdæla-saga, Havniæ 1826; Nials saga, lat., Havniæ 1809; Njála I, Kbh. 1875, s. VI; Ný Fèlagsrit XXI, 126—27 (Arinbj. dr.); „Fire og fyrretyve Prøver“, Kbh. 1860 (Hallfr., Nj.); Sagan af Niáli Þorgeirssyni, Kph. 1772; Viga-Glúms saga, Havniæ 1786; Ölkofra þáttr, Kph. 1866; Þórhalls þáttr ölkofra i „Beiträge zur deutsch. Philol.“, Halle 1880.

---

62. AM. 133, fol. Kálfalækjarbók. *Perg. 30,2 × 20,9 cm. 95 bl. C. 1300. Stor og regelmæssig hånd, i karakteren beslægtet med skriften i AM. 75 a, fol. Ornamenterede og forskellig farvede initialer, af hvilke et bl. 59ᵛ forekommende* h *omslutter fremstillingen af en kriger til hest. Røde kapiteloverskrifter. Codex, der kun er et fragment, er meget beskadiget ved fugtighed og slid, de fleste blade ere mere eller mindre hullede og hensmulrende; værst medtaget er sidste læg (bl. 92—95). Af de manglende blade synes to (efter bl. 56 og 60) først at være gåede tabte efter år 1809, da varianter fra dem anføres så vel i den ældre udg. 1772 som i den dertil hørende latinske oversættelse 1809.*

Njáls saga.

Bl. 1—15. *Sagaens begyndelse, endende med* „ærınn haꝼa“ *(Njála I, 22⁴²).*

Bl. 16—56. *Fra* „rıð. kom helgı heım“ *(ib. 35⁷) til kapiteloverskriften* „ꝼra þuı er Nıall bauð heım ha/ſkvlldı“ *incl. (ib. 94).*

Bl. 57—60 *beg.* „goðoꝛðz lòſvm mannı“, *endende* „vlꝼı vɢa ſynı at þeꝛ“ *(ib. 97³³—102²⁵).*

Bl. 61—86 *beg.* „aðꝛa. Retz þangbrandꝛ þa vm“, *endende* Bíarnı mælti. Ný“ *(ib. 103³⁹—138¹³⁰).*

Bl. 87—90 *beg.* „at lıðı er menn þyrꝼtv meſt.“, *endende* „at þeꝛ trvı eckı *(ib. 139⁶⁵—142¹⁹⁴).*

Bl. 91 *beg.* „ſkòkınnı (!)“, *ender* „vòꝛn þessa ꝼrám“ *(ib. 142²⁹⁷—143²⁸).*

Bl. 92—95 *beg.* „ꝼelag[a]“, *endende* „bꝛoðır het hanum gꝛıðvm; Enn víſpácr“ *(ib. 150⁹⁰—156²⁸).*

Vil findes udførlig beskrevet i Njála II, s. 668—76.

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 71v anfører Arne Magnusson om dette håndskrift* „Nials Saga. vantar æred miced i, folio. komin til min fra þordi Jons ſyne, enn hann feck af Finne Jons ſyne ä Kalfalæk, enn Finne hafde feinged Þordur Steindors ſon. 1697. ante exitum Februarii hefur Sr Jon i Hitardal brukad þetta Nials Sögu fragment, og sama är feck eg þad af Þordi Jonsſyne". *Efter den her anførte gård Kálfalækur er håndskriftet blevet benævnt.*

Af en på de følgende blade indført korrespondance ses det, at A. M. har gjort forgæves forsøg på at erfare noget mere om denne membrans tidligere skæbne. Af membranens få påskrifter mærkes (bl. 46v) „nialz saga er þetta loptur hepur lesid mic." *(16. årh.). Bl. 44r synes at stå* „ieg ionn eiolf ſonn | hepi þetta ſkripad | a þeſa bok nniallv" *(c. 1600). Bl. 15v er i nedre margen med en hånd fra 17. årh. angivet lakune af et ark, c XIII kapitler.*

Benyttelse og beskr.: *Sagan af Niáli Þorgeirssyni, Kph. 1772; Nials saga, Haviniæ 1809, s. XX flg.; Ant. Russes II, s. 237; Fornsögur, Leipzig 1860, s. IX; Fire og fyrretyve Prøver, Kbh. 1860; Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. CLXI; Njála I, Kbh. 1875, s. VI—VII.*

---

163. **AM. 134, fol.** *Pap. 29,7 × 20,5 cm. 148 bl. 17. årh. Fraktur. Skr. af Jón Erlendsson. I marginen findes varianter tilföjede fra „Gráskinna", „Gullskinna" og „adrar Niálur"; som kolumnetitel anvendes „Niala". Desuden ere rettelser og genealogiske notitser tilföjede med anden hånd. Kolumnetitel så vel som marginalierne have hist og her lidt ved beskæring. Bindet er betrukket med pergament fra et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.).*

Njáls saga.

Vil findes beskrevet (under benævnelsen „Hofsbók") i Njála II, s. 719—20.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel anfører Arne Magnusson* „Þeſſe Nials saga, er uttekin ur bok er eg feck fra Sr Olafi Gislaſyne ad Hofe i Vopnafirdi". *(I henhold hertil må angivelsen Nials saga, Havniæ 1809, berigtiges.)*

Benyttelse og beskr.: *Nials saga, Havniæ 1809, s. XXV; Ant. Russes II, 238.*

---

164. **AM. 135, fol.** *Pap. 32 × 20,3 cm. 188 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Varianter og årstal hist og her tilföjede i marginen.*

Njáls saga („Her byriaz ſagann af Niale").

Vil findes beskrevet i Njála II, 720—21.

Herkomst og hist.: *At håndskriftet har tilhørt Torfæus ses, foruden af hvad nedenfor meddeles, af dennes egenhændige græske valgsprog på 1ste sides øvre margen* „Δεῖ ἐν εὐφημίᾳ ἀποθανεῖν" *med underskrift* „Thormodus Torfæus".

På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „Membranam þä, ſem þeſſe bok er epter ſkrifud, virdiſt mier Mag. Bryniolfur kalle

Gräſkinnu in margine þeirrar Nials Sögu in folio., ſem hann hefr ſkrifa läted, og eg feck af Sr Olafi Giſla ſyne ä Hofe.

Membrana þeſſe (eda Membranæ, kannſke bokin ſie mixtim ritud efter fleirum) er nu in Bibliotheca Regiâ.

Þeſſa Nials Sögu hefi eg feinged fra Eckiu Sal. Aſſeſſor Þormodar Torfaſonar. 1720.

Num. 10."

---

165. **AM. 136, fol.** *Pap. 29 × 19,3 cm. 89 bl. C. 1640. Skr. af Jón Gissursson. Som regel åben plads for initialerne. Hist og her marginalhenvisninger. Bindet er betrukket med beskrevet perg. med nodetegn fra et latinsk ritual-håndskrift (tosp.).*

Njáls saga („Hier Byriast Sögu Brennu-Niäls" — *således rettet*).

Skal ifg. Jón Sigurðssons katalog være afskrift „efter den original, som biskop Br. Sveinsson har kaldet Gullskinna".

Vil findes beskrevet i Njála II, s. 721—22.

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel angiver Arne Magnusson skriverens navn og tilföjer* „Ur bok i folio (elldre enn 1643) er eg feck af Sveine Torfaſyne 1704."

---

166. **AM. 137, fol.** *Pap. 26,7 × 17,5 cm. 170 bl. 17. årh. Fraktur. Jón Erlendssons hånd. Åben plads for initialerne (med undtagelse af 1ste); ydre margen af de første blade repareret. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et stærkt ornamenteret kirkeligt hskr.*

Njáls saga.

Skal være afskrift efter „Gullskinna".

Vil findes udførlig beskrevet (under benævnelsen „Vigfúsarbók") i Njála II, s. 722—30.

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel (ældre forsatsblad?) findes skrevet* „Wijgfüs Hanneſon ä Bokena A° 1699" *og* „Gudrydur Sigurdardotter er nü eigande | þeſsrar Bökar Anno 1700", *hvortil er föjet* „Anno 1711. gaf Monſr Vigfus Hanneſon *[fra Bræðratunga]* mier þeſſa bok, in Maio. Arne Magnuſson".

***Benyttelse og beskr.:** Nials Saga, Havniæ 1809, s. XXV; Ant. Russes II, 238.*

---

167. **AM. 138, fol.** *Pap. 29 × 19,5 cm. 40 bl. C. 1640. Skr. af Jón Gissursson. De første 11 linjer bl. 1r — oprindelig indeholdende slutningen af „Eyrbyggja saga" — ere udslettede; sidste halve side (bl. 40r) er tilsat for Arne Magnusson. Håndskriftet har nemlig oprindelig udgjort en del af en större codex. Åben plads*

for 1ste initial. Hist og her tilföjelse af varianter, samt enkelte marginal-notitser. Bindet er betrukket med beskrevet perg. med noder fra et latinsk ritual-håndskrift.

Vatnsdæla saga („Þeſse saga kallaſt Wat*n*sdæla").

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet to fra Arne Magnusson stammende sedler. På den første meddeler A. M. skriverens navn, og at håndskriftet er* „Ur bok i folio (elldre en*n* 1643.) er eg feck af Sveine Torfaſyne 1704. *(ɔ: AM. 136, fol.)* Er (ſem mier virdest) ſkrifud epter þeirri bok in folio med hendi Sr Jons i Villinga hollte, ſem nu er eign Jons Hakonar ſon*ar* ä Vatzhorne." *2den seddel indeholder en opfordring fra A. M. til at collationere dette hskr. med Jón Hákonarsons bog, samt et tilhørende svar fra Magnús Einarsson om, hvorledes dette arbejde er blevet udført.*

Benyttelse og beskr.: *Vatnsdæla saga, Kbh. 1812, s. XVI; Fornsögur, Leipzig 1860, s. XVI.*

---

168. **AM. 139, fol.** *Pap. 30 × 19,3 cm. 27 bl. 17. årh. Fraktur. Skr. af Jón Erlendsson (dog forekommer bl. 4v—5v en anden hånd, og bl. 14r nederst atter en derfra forskellig). Spor af en ældre foliering (90—116[117]) vidner om, at dette hskr. har udgjort en del af en större codex. I marginen (8v) er en glemt periode tilföjet af skriveren. I bl. 14 et mindre hul.*

„Saga af Þörde Hredu."

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erholdt den codex, hvortil dette håndskrift hørte,* „fra Jone Thorlaksſyne".

Benyttelse og beskr.: *Sagan af Þórði hreðu, Kbh. 1848.*

---

169. **AM. 140, fol.** *Pap. 31,6 × 20 cm. 47 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet er betrukket med beskrevet pergament fra et latinsk kirkeligt håndskrift (tosp.).*

Indhold:

1) Bl. 1—18. **„Bandaman*n*a Saga."**

2) Bl. 18v—47v. **Flóamanna saga** („Her hef*ur* floa ma*nna* ſogu").

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel er håndskriftet erhvervet* „fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720".

Benyttelse og beskr.: *Bandamanna saga, Kbh. 1850.*

---

170. **AM. 141, fol.** *Pap. $31_{,2}$ × 20 cm. 57 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. I marginen forskellige varianter og notitser til indholdet.*

Fóstbræðra saga („Wpphaf fostbrædra ſoghu").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe Fostbrædra Saga er tekin ur Volumine no 9. þeirra böka er eg keypte epter Etats-Raad Mejer daudann. Deſcriptionem huius Exemplaris vide in Consignatione illorum librorum".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 257—58; Fóstbræðra-saga. Kph. 1822.*

---

171. **AM. 142, fol.** *Pap. $31_{,4}$ × $20_{,1}$ cm. 64 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 54ᵛ—56 ubeskrevne. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift. Synes oprindelig at have tilhørt et större volumen.*

Indhold:

1) Bl. 1—54ʳ. **Fóstbræðra saga** („Saga ꝼra Þorgeiri *ok* Þormode | Kolbrun*ar*skalldi").

2) Bl. 57—64. **„Fragment Saugu Þorsteins Siþu Hallz | ſonar."**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson optegnet de to sagaers titel og derunder tilföjet* „Epter Membranâ Regia in 4to. stöd framan ä bokinni med hende Asgeirs Jons ſonar.
Ur Num. 12.
Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720."

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 259; Ant. Russes II, 349; Fóstbræðra-saga, Kph. 1822; Saga af Þorsteini Síðu-Halls syni (Fire og fyrretyve Prøver, Kbh. 1860, og Analecta norr., Lpz. 1859).*

---

172. **AM. 143, fol.** *Pap. $29_{,8}$ × $21_{,4}$ cm. 34 bl. Sidste del af 17. årh. Skr. af Kolbeinn Hannesson (fraktur). På ikke få steder ere varianter eller rettelser tilföjede [ifg. Jón Sigurðssons katalog: rettelser tilföjede af Jón Sigurðsson den ældre efter dette hskrs original AM. 160, fol.]. Bl. 5ᵛ findes en marginal-notits af Torfæus. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.). Ved afskriftens slutning er tilföjet* „KHS | meh".

Víga-Glúms saga („Hier byriar Gl|ums Søghu").

Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret* „Fra Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke. Ur Num. 16. Er confererud vid Vigaglums Sögu i Güldenlöves bok, ſem Mag. Biorn gaf honum".

Benyttelse og beskr.: *Víga-Glúms saga, Havniæ 1786, s. XXIX; Íslendinga sögur, II, Kph. 1830, s. 9; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880.*

---

173. **AM. 144, fol.** *Pap. 32 × 20,1 cm. 51 bl. Slutn. af 17. årh. Bindet er betrukket med beskrevet perg. med nodetegn fra et latinsk ritualhåndskrift. Bl. 16r (sidste halvdel) og 16v ubeskrevne til betegnelse af lakune.*

Indhold:

1) Bl. 1—11. **„Sagann Aꝼ Wijga Glume"**.

2) 12—27r. **„Svarfdæla Saga"**. *Den oprindelige slutning bl. 27r er overstreget og derover klæbet en afskrift af det således manglende med en noget nyere hånd.*

3) Bl. 27v—34r. **Hrafnkels saga Freysgoða** („Hier Biriar Saugu | Af Hrafnkiele Freysgoda").

4) Bl. 34v—40v. **„Saga Af Gunnare Kielldu-|Gnupsꝼijꝼle"**.

5) Bl. 40v—41r. **„Søguþattur Aꝼ Þorsteine For|vitna"**.

6) Bl. 41v—44r. **„Saga Aꝼ Þorsteine Huyta"**.

7) Bl. 44v—45r. **„Saga Aꝼ Þorsteine Austꝼyrd|ing"**.

8) Bl. 45v. **Þáttr af Þorsteini fróða** („Enn Eitt Æfenntyr Aꝼ Audrum | Jslendskumm Austꝼyrdſkum Þorsteine").

9) Bl. 46—48r. **Þáttr „Af Þorsteine Stangar-|Hógg"**.

10) Bl. 48r—51v. **„Saga Af Gunnare Þid|randa-Bana"**.

Antages at stamme fra AM. 156, fol.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson optegnet indholdet og tilföjet* „Ur bok i grænu bande, er eg feck af Sr Jone Torfafyne ä Breidabolſtad".

Benyttelse og beskr.: *1) Víga-Glúms saga, Havniæ 1786, Ísl. sögur II, Kph. 1830, Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880; 2) Ísl. sögur II, Kph. 1830, Ísl. Fornsögur III, Kph. 1883; 3) Hrafnkels saga, Kbh. 1839 (sml. udg. Kbh. 1847); 6) og 9) Nordiske Oldskrifter V; 10) Laxdæla saga, Hafniæ 1826.*

---

174. **AM. 145, fol.** *Pap. 29,8 × 19 cm. 84 bl. 17. årh. Skr. af Jón Gissursson — med enkelte senere indskud og marginal-antegnelser af Arne Magnusson angående disse. Åben plads for 1ste initial. Bindet er betrukket med beskrevet pergament med noder fra et latinsk ritual-håndskrift (tosp.).*

Egils saga Skallagrímssonar („Hier Byriar Søguna aꝼ þeim ꝼedgum | Kuelldulꝼe. Skallagrijme. og Eigle | Syne hans").

Blandt indskuddene er Höfuðlausn *(bl. 55v—58), optaget fra en særlig kilde, men indført med samme hånd som sagaen.*

Herkomst og hist.: *Af Arne Magnussons marginal-notitser ses det, at codex er afskrevet efter et Jón Hákonarson [på Vatnshorn] tilhørende håndskrift, der har haft flere lakuner. [Stammer ifg. Jón Sigurðsson fra AM. 132, fol.]*

Benyttelse og beskr.: *Egils-Saga, Havniæ 1809, s. XI.*

---

175. **AM. 146, fol.** *Pap.* *$30_6 \times 19_8$ cm. 102 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Enkelte rettelser ere tilföjede af Arne Magnusson.*

Egils saga Skallagrímssonar („Her hefr Egils fogu").

Er ifg. Jón Sigurðsson en afskrift grundet på AM. 132, fol., muligvis da denne var noget fuldstændigere end nu (se således det i AM. 132 efter bl. 83 nu manglende blad) — med indskud af Höfuðlausn.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel, der utvivlsomt angår det i sagaen indskudte, efter dennes slutning i A. M. 132, fol. følgende brudstykke af „Arinbjarnardrápa", har Arne Magnusson noteret* „Þeſſe Drapa ſtendr ı eingum Eigils Sǫgum, nema þeim er Þormodr hefr lated ſkrifa. hann feck Drapuſlitred fra mier, *og* liet þ*ad* ſo ſetia in*n* i ſin Exemplaria, quæ interpolatio ferenda non eſt.

I ǫdru Exemplare, eins *og* þeſſu, med hendi Asgeirs, er *og* drapan, þ*ad* feck Etats Raad Meier hia Þormodi, og eg ept*er* Meier".

Benyttelse og beskr.: *Egils-Saga, Havniæ 1809, s. XI; Corpus poet. bor., Oxf. 1883, I, 271.*

---

176. **AM. 147, fol.** *Pap.* *$32_4 \times 21$ cm. 57 bl. Slutn. af 17. årh. (gotisk kursiv). Marginal-notitser af Torfæus. Bl. 29ᵛ—30 ubeskrevne. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Indhold:

1) Bl. 1—29ʳ. **„Saga aꝼ Gïſla Sürs ſine".**
2) Bl. 31—57ʳ. **„Sagan aꝼ Hǫrde og Holmverium".**

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erhvervet håndskriftet* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 579 (Gísla. s.); Ant. Russes II, 318 (Harðar s.); Ísl. sög. II, Kbh. 1847 (Harðar s.); Tvær sögur af Gísla Súrssyni, Kbh. 1849.*

---

177. **AM. 148, fol.** *Pap.* *$28_7 \times 18_5$ cm. 40 bl. Skr. 1651 af Jón Erlendsson. Åben plads for initialer. Tallet for viserne er senere tilsat i marginen.*

„Saga Af Gisla Svrſſy*ne*".

Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning (bl. 40ʳ) har skriveren tilföjet* „þeſſe saga er ſkrifud efter Sögubok Þorleifs | Magnuſſonar a Hlydarenda *(ɔ: AM. 556 a, 4ᵗᵒ)* Aᵒ 1651. ennd|ud 17. Martij. J Willingahollte".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 579—80; Tvær sögur af Gísla Súrssyni, Kbh. 1849.*

---

178. **AM. 149, fol.** *Pap. 31,8 × 20,2 cm. 48 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Störste delen af bl. 6ᵛ samt bl. 7—11ʳ stå blanke. Øverst på forreste blad har Thormodus Torfæus skrevet sit valgsprog og navn. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

„Saga af Giſla Surs | ſyne".

Sagaen må, som det ligelydende hskr. AM. 482, 4ᵗᵒ, antages at være afskrevet efter en nu tabt membran „ex bibliotheca regia", der har indeholdt en större lakune.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson erhvervet håndskriftet* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 580; Tvær Sögur af Gísla Súrssyni, Kbh. 1849.*

---

179. **AM. 150, fol.** *Pap. 31 × 20 cm. 96 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 79ʳ en marginal-rettelse af Torfæus. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Grettis saga Ásmundarsonar („Her byriaz Saga af Gretter | Aſmundar ſyne").

Skal ifg. Jón Sigurðsson stamme fra en særlig, ikke ellers kendt membran.

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons foran indklæbede seddel-notits* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720".

Benyttelse og beskr.: Ant. Russes II, 297.

---

180. **AM. 151, fol.** *Pap. 28,1 × 18,9 cm. 60 bl. 1ste del af 17. årh. Skr. af Jón Gissursson. Sidste side (bl. 60ᵛ) tilföjet af Arne Magnussons skriver Þórður Þórðarson. Marginal-notitser og henvisninger. Åben plads for 1ste initial. Bindet er betrukket med beskrevet og illumineret perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Grettis saga Ásmundarsonar („Sagan*n* af Gretter Aſmundarſyne").

Efter slutningen af sagaen (der antages at stamme fra AM. 152, fol.) følger (bl. 60r) en efterskrift „Til Lefaranz" *om Sturla Thordssons formentlige forfatterskab og sagaens tidsregning; herefter følger en kronologisk oversigt* „Hier däteraft æfe og alldur Gretters hins sterka", *der bl. 60v, fra år 1024, fortsættes med Þórður Þórðarsons hånd.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson meddeler på en foran indklæbet seddel, at sagaen er* „Ur bok (elldre enn 1646.) er eg feck af Sr Högna Amundafyne".

---

31. **AM. 152, fol.** *Perg. 32 × 25 cm. 202 bl. (÷ bl. 111 ɔ: 201 bl., idet ved den af Jón Sigurðsson udførte foliering tallet 111 er oversprunget). Tospaltet. 15. årh. Ifg. Jón Sigurðssons mening skrevet med 2—3 forskellige hænder. Indtil bl. 52 røde kapiteloverskrifter og forskelligfarvede initialer; senere hen med få undtagelser åben plads for disse. Sidste bl. (bl. 202), der på bageste side er stærkt sværtet og bærer spor af at være brugt til indbinding, har oprindelig ikke hørt med til håndskriftet, men indeholder brudstykke af en latinsk homilie, skreven c. 1300 eller tidligere. Codex er ret vel bevaret; dog er bl. 1r temlig slidt, og i enkelte blade forekomme mindre flænger og huller (sål. bl. 1, 84, 91, 110, 149). I øvre margen ere med en hånd fra 17. årh. på mange steder sagaernes titler skrevne; også forekomme i marginen adskillige navne (se nedenfor); bl. 96v—97r i nedre margen og bl. 139v ved sagaens slutning samt bl. 64v og 72v findes skriver-fraser ang. den slette skrift og lignende småbemærkninger; bl. 57v nedre margen forekommer en strofe af en folkevise (fra c. 1500). Det oprindelige bind er træplader med læderryg.*

Indhold:

1) Bl. 1—49v. **Grettis saga Ásmundarsonar** *(ulæselig titel). Flere steder i nedre margen (bl. 2r, 3r, 39r, 40r, 41v) er tilskrevet bemærkninger af læserne, de fleste med en temlig gammel hånd, der udtrykke medfølelse med Grettir.*

2) Bl. 49v—54v. **Hálfdanar saga Brönufóstra** („Hier byrıar Saugu Hælfdanar ı Braunu foſtra").

3) Bl. 54ᵛ—69ᵛ. **Flóvents saga Frakkakonungs** *(ulæselig titel). I øvre margen er på nogle steder urigtig skrevet* Flores saga Frackakonungs.

4) Bl. 69ᵛ—88ᵛ. **Sigurðar saga þögla.**

5) Bl. 88ᵛ—98. **Þórðar saga hreðu.**

6) Bl. 98ʳ—116. **Göngu-Hrólfs saga.**

7) Bl. 116ʳ—125ᵛ. **Þorsteins saga Víkingssonar.**

8) Bl. 125ᵛ—139ᵛ. **Hectors saga ok kappa hans.** *Derefter er omtrent sidens sidste halve spalte ladet tom, men senere udfyldt med person-navne odl.*

9) Bl. 140—159ʳ. **Hrólfs saga Gautrekssonar.**

10) Bl. 159ᵛ—196ʳ. **Mágus' saga.**

11) Bl. 196ᵛ—201ᵛ. **Gjafarefs saga.** *Således benævnes i membranen sagaen ved dennes slutning; i øvre margen (bl. 196) er derimod med en hånd fra 17. årh. skrevet titlen* „Frä Gauta konge inum milda etc." *Sidste halve spalte er oprindelig ladet blank, men senere udfyldt med forskellige optegnelser.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson meddeler om dette håndskrift AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 64ᵛ* „Þeſſa bok hefi eg feinged fra Vigfuſe Gudbrandz ſyne, hefur bokina ätt Elen Hakonardotter i Vatzfirde. Mun vera komin fra Magnuſe Biörnsſyne lögmanne þvi Biörn M*agnus* ſon hefur ſagt mier ad Helga M*agnus*dotter hafi erft eft*er* födur þ*eir*ra Grettis Sögu ä perment i ſtoru folio".

At ovennævnte Magnus Björnsson har besiddet håndskriftet, bekræftes ved, at hans navn to gånge (bl. 57ʳ, 139ᵛ) forekommer i håndskriftet, på 1ste sted egenhændig nedskrevet; på sidste sted i følgende forbindelse:

„Magnus Bioꝛnnſson Bokena a
Byter audz *og* trygda
Helld eg hann | jſlandz hoꝑdingiann
Heill *og* Luckan ſtid*ur* þann".

Adskillige andre mandsnavne, alle — som det synes — fra 17. årh., forekomme bl. 40ᵛ, 89ᵛ, 104ʳ, 186ᵛ, 189ʳ, 197ᵛ; atter andre bl. 51ʳ, 65ᵛ.

Bl. 138ᵛ, øvre margen, står „thomas preſt*ur* ȷonſſon" *— næppe yngre end c. 1500 —, og bl 139ᵛ forekommer samme navn i forbindelsen* „Þat gıoꝛı eg thomas ıonſſ*on* godv*m* monnum".

Endelig er bl. 46ᵛ, øvre margen, af en med membranen samtidig hånd skrevet „Þeſſa ſaugu heꝑ*ur* skrıꝑath bꝛoder Bıaꝛnar Þoꝛlleıꝑſſ*onar*", *samme hånd, som på den følgende side giver en af en tegnet mandsfigur ledsaget henvisning til* „spesar þatt*ur*" *— vel snarest skriverens egen.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II (Þorsteins s. Vik.), III (Hrólfs s. Gautr., Göngu-Hrólfs s., Hálfdanar s. Br.); Ant. Russes I, 224 (Göngu-Hr. og Hrólfs s. Gautr.), II, 297 (Grt.), 316 (Þórðar s. hr.); Sagan af Þórði hreðu, Kbh. 1848; Grettis saga, Khh. 1859; Bragða-Mágus Saga, Kph. 1858; Fornsögur Suðrlanda, s. CIV flg., CXCV.*

AM. 153, fol. *Pap. $32_{,8} \times 20_{,2}$ cm. 72 bl. Skr. 1711—12. Enkelte, tildels ved beskæring beskadigede marginal-noter. Bindet er betrukket med beskrevet og illumineret perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Indhold:

1) Bl. 1—13r. **„Saga aꝼ Hörde og hans ꝼilgiurum þeim | Holmveriumm";**

2) Bl. 14-31v. **„SAGA AF ÞEIM FÓST | BRædrum ÞORGEYRe Havardz | sine, og ÞorMöde Kolbruna Skalld".** *Ved sagaens slutning meddeles efter Björn Jónsson på Skarðsá et træk af Þorgeirr Hávarsson under dennes sidste kamp, som i den her meddelte recension savnes.*

3) Bl. 31v—43v. **Víga-Glúms saga** („Hier Hefur Saugu Aꝼ Vijga Glume").

4) Bl. 44-72v. **Grettis saga Ásmundarsonar** („HIER HEFUR SÖGU Aꝼ GRETT|ER ASMUNDAR Sine"). *Udelader* þáttr af Önundi tréfót. *Efter sagaens slutning følger en vise om Grettir* „Sterkann neꝼndu bäls boꝛk".

Herkomst og hist.: *Håndskriftet er dateret* Hólmar *ved* Reyðarfjörður, *og skriveren undertegner sig* JGS, *hvorved ifg. Jón Sigurðssons formodning betegnes Jón Guttormsson, præst sammesteds 1725—31.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 260 (Fóstbr.); Ísl. sög. II, Kph. 1830, s. 9 (Víga-Gl.); Ísl. sög. II, Kbh. 1847 (Harðar s. Grk.); Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880 (Víga-Gl.).*

AM. 154, fol. *Pap. $31_{,7} \times 20_{,4}$ cm. 31 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift (tosp.).*

Hrafns saga Sveinbjarnarsonar („Her heꝼr Sꜹgu aꝼ Hraꝼne a hr|afns eyri").

Afskrift efter en ved universitetsbliothekets brand 1728 tilintetgjort membran.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. Ur Num. 14."

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 729 (fejlagtig anført som 4to); Biskupa sögur I, 1858.*

---

184. **AM. 155, fol.** *Pap. 28,8 × 18,6 cm. 31 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson (fraktur). Åben plads for de fleste initialer, og flere steder i teksten lakuner for originalens ulæselige ord.*

Hrafns saga Sveinbjarnarsonar („Hier byriar sogu af | Hrafne ä Hrafns Eyre").

Afskrift efter samme, nu tabte, membran som AM. 154, fol.

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons notits på en foran indklæbet seddel er håndskriftet* „Ur bok Þorbiargar Vigfufſdottur fra Sr Þorde Jons ſyne".

Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund ved udg. Biskupa sögur I, 1858; sml. Grönl. hist. M. II, 729 (hvor codex fejlagtig er anført som 4to).*

---

185. **AM. 156, fol.** *Pap. 29,5 × 19,3 cm. 47 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. På bl. 1r, störste delen af bl. 6v, samt nederste del af bl. 11v er det oprindelig skrevne — rimeligvis henholdsvis begyndelsen af 1 og slutningen af 2 sagaer — udstreget og pladsen overklæbet med hvidt papir. Spor af en oprindelig foliering viser, at håndskriftet er et brudstykke af en större codex; de enkelte sagaers oprindelige rækkefølge er tildels forandret. Til 1ste saga findes nogle marginalrettelser af Arne Magnusson, en, bl. 37r i marginen skreven, periode er ved beskæring delvis tabt. Gennemgående kolumnetitler. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet pergament fra et latinsk ritual-håndskrift.*

Indhold:

1) Bl. 1v—6. **„Saga af Þorſteine Hvijta".**

2) Bl 7—11. **Þáttr „Af Þorsteine Stän*ng*ar | Högg".**

3) Bl. 12—27r. **Hrafnkels saga Freysgoða** („Hier byriar Hrafn|kells Savgv"). *Bl. 27v står blankt.*

4) Bl. 28—34. **„Saga Gvnnars Þijdrann*n*da | Bana".**

5) Bl. 35—47. **„Saga Af Gun*n*are | Kielldu Gnvps fijfle".**

Antages for afskrift efter en membran; stemmer i alt væsenligt med AM. 144, fol.

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons notits på en foran indklæbet seddel er håndskriftet* „Ur bok ſem eg feck frä Jone Thorlaksſyne."

Benyttelse og beskr.: *Hrafnkelssaga, Kbh. 1839 (sml. udg. af samme saga Kbh. 1847); Ant. Russes II, 261 (Hrafnk.); Nordiske Oldskrifter V (Þorst. hv., Þorst. stang.), Kbh. 1848; Gunnars saga Keldugnúpsfífls, Kph. 1866.*

AM. 157 a, fol. *Pap. $31_{,7} \times 20_{,3}$ cm. 30 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

„**Saga af þorde Hredu**".

AM. 157 b, fol. *Pap. $31_{,2} \times 20$ cm. 69 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson (med undtagelse af de yngre bl. 67—69).*

Indhold:

1) Bl. 1—30ʳ. „**Sagan aꝼ Havardi Iſfyrding *ok* | ſyni ha*n*s Ola*fi* Biarnyl**".

Bl. 5ᵛ, sidste halve side, og bl. 6ʳ stå blanke, til betegnelse af en lakune i originalen. Efter sagaens slutning er det meste af bl. 30, samt bl. 31—32 ubeskrevne.

2) Bl. 33—69. „**Biarnar saga Hitdæla kappa**".

Största delen af sagaen (bl. 33—63) har i længere tid urigtig været indlemmet i Addit. 3, fol., hvor da en slutning — svarende til de i AM. 157 b, fol. forblevne blade — er tilföjet. Nu findes samlede så vel de af A. J. skrevne slutningsblade (bl. 64—66) som nævnte senere afskrift af dette parti af sagaen.

I marginen ere hist og her varianter tilföjede.

***Benyttelse og beskr.:** Hávarðar saga Ísfirðings, Kbh. 1860; Sagan af Birni Hitdælakappa, Kbh. 1847 (sml. Ant. Russes II, 338 [Addit. 3, fol.]).*

AM. 157 c, fol. *Pap. $31_{,7} \times 20_{,2}$ cm. 22 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Marginalnoter og rettelser af Torfæus og arkivar Jón Sigurðsson.*

„**Saga*nn* aꝼ Barde Snæfellz | Ass**".

***Benyttelse og beskr.:** Bárðar saga Snæfellsáss, Kbh. 1860, s. XIII.*

AM. 157 d, fol. *Pap. $31_{,5} \times 20_{,3}$ cm. 18 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

„**Saga*nn* af Kroka Ref**".

***Benyttelse og beskr.:** Króka-Refs saga og Króka-Refs rímur, Kbh. 1883, s. VIII.*

---

190. **AM. 157 e, fol.** *Pap.* $31_{,6} \times 20_{,2}$ *cm.* *14 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Ásgeir Jónsson.* *Enkelte marginal-henvisninger.*

„**Sagan*n* af Hrafnkeli Goða, fyne Hall | freðz Landnams man*n*z**".

Benyttelse og beskr.: *Hrafnkels saga, Kbh. 1839; Ant. Russes II, 261.*

---

191. **AM. 157 f, fol.** *Pap.* $31 \times 18_{,8}$ *cm.* *11 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Ásgeir Jónsson.*

„**Sagan af Hænſa þori**".

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

---

192. **AM. 157 g, fol.** *Pap.* $31_{,8} \times 20_{,2}$ *cm.* *34 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Ásgeir Jónsson.*

„**Sagan*n* aꝼ Horde oc Holm|ve*r*iom**".

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sög. II, Kbh. 1847; Ant. Russes II, 318.*

---

193. **AM. 157 h, fol.** (*i længere tid indlemmet i* **Addit. 4, fol.**). *Pap.* $28_{,8} \times 18_{,6}$ *cm.* *23 bl.* *17. årh. (fraktur).* *I hskrs 1ste del talrige marginal-notitser af Torfæus.*

Indhold:

1) Bl. 1—15ᵛ. **Gunnlaugs saga ormstungu** („Hier heꝼur Saugu | Aꝼ Hraꝼne og Gunnlauge Ormstungu epter ꝼyrer | Sǫgn Ara prefts hins | ꝼröda þorgils Sonar").

2) Bl. 15ᵛ—16ʳ. **Trygðamál** (*eller* Griðamál) — *den fra Heiðarvíga-saga kendte formular for fred og sikkerhed, med overskrift* „þorgils Ara Son fagde suo | ꝼyrer gridum epter äeggian | Snorra Goda A Helgafelle". *Otte linjer, hvorefter resten af dette blad er ubeskrevet.*

3) Bl. 17—23. **Valla-Ljóts saga** („Hier heꝼur ſǫgu aꝼ Vallna Liot"). *Efter sagaens slutning, bl. 23ᵛ øverst, har resten af siden været optaget af* „Sǫguþattur aꝼ Illuga Grijd*ar* Föstra", *men denne er senere udstreget.*

Benyttelse og beskr.: Sagan af Gunnlaugi Ormstungu ok Skalld-Rafni, Hafniæ 1775; Ísl. sög. II, Kbh. 1847, s. XXVI (Gunnl.), XLIV (Trygðamál); Ísl. sög. II, Kph.. 1830, s. 7 (Vall.); Ísl. Fornsögur II, Kph. 1881, s. XIII—XIV (Vall.).

---

4. **AM. 158, fol.** *Pap. 29,5 × 19,2 cm. 140 bl. Tospaltet. C. 1650; forskellige hænder. Fin og tæt, stærkt abbrevieret kursiv. Som regel åben plads for initialerne; enkelte steder findes dog sådanne, tildels malede (f. eks. bl. 75—77). Håndskriftet viser sig ved en ældre foliering, der begynder med tallet 44, at være brudstykke af et större hele. Som en art fælles-titel findes bl. 1r øverst* „austfyrdinga | søgur“. *Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr. Bl. 102 har ved ydre margen erholdt en mindre beskadigelse; enkelte blade lide af småflænger odl. Varianter og mærker ere hist og her tilsatte med yngre hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1—6. **Hrafnkels saga Freysgoða** („Saga aꝼ Hraꝼnkele | Gøda“).

2) Bl. 6r—10v. **„Saga aꝼ | Gun*n*are Kiell|dugnups Fiꝼle“.**

3) Bl. 10v—13r. **„Sagan*n* aꝼ | Gun*n*are þidran|da Bana“.**

4) Bl. 13v—15. **„Saga aꝼ þorsteine | Stangarhøgg“.**

5) Bl. 15r—15v. **„Saga aꝼ þorstei|ne ꝼorvitna“.**

6) Bl. 15v. **„Saga aꝼ þor|steine ꝼɪoda“.**

7) Bl. 15v—18. **„Saga aꝼ þorst|eine Hvijta“.**

8) Bl. 18r—18v. **„Saga aꝼ þor|steine sud*ur*ꝼaɪa“** (ɔ: þorsteins þáttr austfirðings). *Efter bl. 18 mangle nogle linjer af fortællingens slutning; de følgende to blade (19—20) stå blanke.*

9) Bl. 21—22. **„Søguþattur Jøk|uls Buaſonar“.**

10) Bl. 23—26. **„Saga aꝼ Ormi Stor|olꝼz ſyne“.** *Efter fortællingens slutning står störste delen af bl. 26v, samt bl. 27—28 blanke.*

11) Bl. 29—37v. **„Bárdarſaga“ Snæfellsáss.**

12) Bl. 37v—66v. **Laxdæla saga** („Hier heꝼst Lax|dælinga Saga“). *Slutter med udgavens 78. kapitel.*

13) Bl. 67—94. **Egils saga Skallagrímssonar** („Hier Byriar Søgu | aꝼ Kuolldulꝼe“).

14) Bl. 94r—112v. **Eyrbyggja saga** („Hier heҏst Þorsnef-ynga | Sauga (!), fem Audro, naҏne kallast. | Eyꝛbiggia"). *Der-efter står bl. 113 blankt.*

15) Bl. 114—123v. **Vatnsdæla saga** („Hier Byria[r] | Sag*an* Wa|tzdæla").

16) Bl. 124—136v. **Vemundar saga ok Víga-Skútu**. *Af overskriften er kun det ene ord* Skutu *indført.*

17) Bl. 136v—140r. **Valla-Ljóts saga** („Savgu þättur Wm*m* ua|llna Liöt").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel, hvorpå sagaens indhold er optegnet, har Arne Magnusson noteret* „Ur bok Sr Þorſteins Biornsſonar, er Sigurdr Biornnsſon lògm*adur* eignadizt".

Benyttelse og beskr.: *Bárðar saga Snæfellsáss, Kbh. 1860; Egils saga, Havniæ 1809, s. XIV; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, sml. Grönl. hist. M. I, 508, 511; III, 517; Gunnars saga Keldugnúpsfífls, Kph. 1866; Gunnars þáttr Þiðrandabana (Laxd. Havniæ 1826); Hrafnkels saga, Kbh. 1839 (og 1847), sml. Ant. Russes II, 261; Laxdæla saga, Hafniæ 1826; Orms þáttr Stórólfssonar (FMS III). Vem. s. ok Víga-Skútu og Valla-Lj. s. i Ísl. sög. II, Kph. 1830 og Ísl. Fornsögur II, Kph. 1881, s. I—II, XIII; Þáttr af Þorst. hv. og Þ. af Þorst. sthg. i Nordiske Oldskr. V, Kbh. 1848.*

---

195. **AM. 159, fol.** *Pap. 29,2 × 19 cm. 34 bl. Slutn. af 17. årh. Skr. af Þórður Þórðarson.*

Finnboga saga ramma („Her Biriaſt ſagann af Fim Boga Hinum*m* Ram*m*a").

Herkomst og hist.: *En for Arne Magnusson besørget optegnelse på en foran indklæbet seddel meddeler* „Ur bok er eg feck af Sr Gudmunde ä Helgafelle, er med hendi Þordar Þordarſonar, þä han*n* var ungur".

Benyttelse og beskr.: *Finnboga saga, Halle 1879.*

---

196. **AM. 160, fol.** *Pap. 29,2 × 19,6 cm. 344 bl. 17. årh. Forsk. hænder; hovedsagelig skrevet af Jón Erlendsson. Hist og her er ladt åben plads for lakuner, og hyppig følge efter en sagas slutning flere ubeskrevne blade. Særlig ved en enkelt saga findes marginal-rettelser med en yngre hånd. Den opr. indbinding er rødt flöjel med guldsnit og i dette indpunkteret løvværk; foran forsynet med bånd til sammenknytning.*

1) Bl. 1—24r **Svarfdæla saga** („Hier byriar Suardæl|inga Saughu"). *Största delen af bl. 6, bl. 7—10, största delen af*

bl. 11^v og af bl. 12^v, den nedre halvdel af bl. 14^r, et mindre stykke af bl. 21^v ere ladte blanke til betegnelse af originalens lakuner. Efter sagaens slutning er 1½ side ubeskrevne.

2) Bl. 25—54. **„Saga Af Gisla Svrſſyne“.** *Er i virkeligheden* „Saga Gísla Súrssonar hin minni“.

3) Bl. 55—69^v. **„Sögu þättur af Orme | Storolfs ſyne“.** *Efter fortællingens slutning følge 5 ubeskrevne blade.*

4) Bl. 75—114^v. **Harðar saga ok Hólmverja** („Saga af Hord og hans | fylgiðrumm þeim Hölm|veriumm“).

5) Bl. 115—146^v. **„Saga af Kröka | Ref“.** *I de sidste kapitler adskillige marginal-rettelser. Bl. 147—148 ubeskrevne.*

6) Bl. 149—208^r. **Víga-Glúms saga** („Her byriar Glums | Søghu“). *Bl. 208^v ubeskrevet.*

7) Bl. 209—253^v. **„Sagann af Havarde Js|firdinge Og Syne Hanns O lafe Biarnyl“.** *Störste delen af bl. 216^v samt bl. 217^r ere ladte blanke som betegnelse for en lakune svarende til et ulæseligt sted i originalen; ligeledes ere efter sagaens slutning bl. 254—257 ubeskrevne.*

8) Bl. 258—298^r. **„Viglundar Saga“.** *Bl. 298^v—299 ubeskrevne.*

9) Bl. 300—333^r. **Hallfreðar saga Vandræðaskálds** („Her byriar Hall|freds Söghu“). *Efter sagaens slutning er störste delen af bl. 333 samt bl. 334—335 ubeskrevne.*

10) Bl. 336—344^v. **„þättur af Ølkofra“.**

Herkomst og hist.: *Over håndskriftet, der har tilhørt den islandske stiftamtmand Gyldenløve, giver Arne Magnusson på tre sammenhæftede, foran indklæbede notitsblade (a—c) en ræsonnerende indholdsfortegnelse. Hskr. betegnes her som* „Pappirsbok i folio hia hans höj Excellence hr. Ulr. Chr. Güldenlewe“. *Om Svarfdæla saga siges* „Er (ſem mier ſyneſt) med hendi Pals Sveins ſonar, ad viſu med þeirre ſömu hende ſem Nials Saga Bryniolfs Þordarſonar er med ritud“. *Gísla saga Súrssonar er ifg. samme skreven* „med hendi Kolbeins Hanneſſonar“.

De fleste af de heri indeholdte sagaer har A. M. ladet afskrive (ved Jón Torfason) eller konferere med ham tilhørende eksemplarer.

Benyttelse og beskr.: *Tvær Sögur af Gísla Súrssyni, Kbh. 1849, og Grönl. hist. M. II, 580; Harðar saga Grímkelssonar: Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, og Ant. Russes II, 318; Hávarðar saga Ísf., Kbh. 1860; Króka-Refs saga, Kbh. 1883; Svarfdæla saga: Ísl. sög. II, Kph. 1830, og Ísl. Fornsögur III, Kph. 1883 (s. XIII—IV); Víga-Glúms saga, Kbh. 1786, samt i Ísl. sög. II, Kph. 1830 og Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880; Víglundar saga, Kbh. 1860.*

197. **AM. 161, fol.** *Pap.* *29,8 × 20 cm.* *88 bl. (+ bl. 1a).* *17. årh.* *Skr. af Jón Erlendsson.* *Spor af en ældre foliering vidne om, at håndskriftet er sammensat af to brudstykker af et större hele. Hist og her findes marginal-noter og rettelser, tildels med yngre hånd. På inderste forsatsblad, bl. 1a, er af en yngre hånd indholdsfortegnelsen skreven. Flere blade slidte og beskadigede i marginen.*

Indhold:

1) Bl. 1—37. **„Svarfdæla fagha“.** *Kapiteloverskrifter ere tilföjede med en senere hånd. Bl. 10 er ladet åben plads for en lakune omfattende största delen af bl. 10v, samt bl. 11-12, hvortil senere er föjet endnu to blade (13-14). Endvidere findes hist og her åbne pladser for mindre lakuner. Som kolumnetitel „Svarfdæla“. Efter sagaens slutning er bl. 38 ubeskrevet.*

2) Bl. 39—50. **Valla-Ljóts saga** („Saga af Vidſkiptum*m* | Þei*rr*a Sva*rf*dæla, Ok | Gudmundar ens Rijka“). *Efter sagaens slutning står största delen af bl. 50v ubeskreven.*

3) Bl. 51—88r. **„Saga Af Wemunde *ok* Wijga | Skuta“** *(ɔ: Reykdæla saga) — ender defekt* „Illuga *ok* Bi*r*ne at fara til Aulvis hi*n*s“.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sög. II, Kbh. 1830, s. 6—8; Ísl. Fornsögur, II, Kph. 1881, s. IV, XV; III, 1883, s. VIII—X.*

---

198. **AM. 162 A, fol.** *α—ϰ.* *Perg.* *I alt fragmenter af 10 membran-codices af* **Egils saga Skallagrímssonar.**

α. *22,5 × 17 cm.* *3 bl.* *16. årh.* *Uden overskrifter og initialer. Bl. 3 beskadiget foroven.*

Bl. 1 *beg.* „med aullv ofk*yllt*“, *ender* „En e*f* þv“, *Egils saga, Havniæ 1809, s. 10—20.*

Bl. 2 *beg.* „ſlikt fagt en*n* þorol*f*u*r*“, *ender* „*f*ara a*f*iall e*n* ſem“, *ib. 55—68.*

Bl. 3 *beg.* „er *fagt.* at a*r*men*n* konu*ng*s“, *ender* „þviat *f*rifa*r* uor*u* þa o*f*a*n* komner“, *ib. 519—32.*

Er ifg. Arne Magnussons meddelelse på en indlagt seddel „fra Lokinhömrum komid til Magnuſar Arasonar 1705“.

β. *21 × 17 cm. 1 bl. Sidste del af 14. årh. Afbleget og med nogle mindre beskadigelser.*

Beg. „veg en*n* me*r* ſege*r* hugı vm*“, *ender* „ætlvdv at hena *(sål!)* la*n*dıt ꝼırı [Haraldı konungı], *ib. 19—32.*

γ. *20,7 × 14,5 cm. 2 bl. Slutn. af 13. årh. Røde overskrifter og initialer. 1ste og 4de side meget afblegede og slidte ved anvendelse til indbinding. Enkelte mindre beskadigelser.*

Bl. 1 *beg.* „(hamın)gıa at ve*r*ða. heꝼe*r* þu nv“, *ender* „Gek þor*olfr* þar fy*r*ſtr vt, en þar“, *ib. 82—91.*

Bl. 2 *beg.* „kyr. (!) en nu e*r* G*r*ı*mr* ꝼerr nv yꝼe*r* vatnıð“, *ender* „ynglıngſ boꝛn. Flvgu“, *ib. 113—24.*

På en indlagt seddel oplyser Arne Magnusson ang. fragmentets erhvervelse „Fra Sr Snorra Jonsſyne ***[på Helgafell]*** 1721“.

δ. *22,3 × 15 cm. 8 bl. C. 1300. Spor af røde overskrifter og forskellig farvede initialer. Bl. 1 noget beskadiget ved beskæring.*

Fragm. beg. „þeır þ*ar* en*n* ka*r*pskıp mıkıt“, *ender* „þa *var* þ*ar* allt meɴ ꝼy*r*ır ꝼoꝛ“, *ib. 81—218.* .

På en heri indlagt (også hertil hørende?) notitsseddel oplyser Arne Magnusson „Þad fyrsta af þeſſum blödum tok med ſier frä Islande Monſr Þorſteinn Sigurdzſon, 1715. en*n* þad kom hingad 1716. hafdi han*n* þad fenged Nordr i landi, en*n* eigi i Auſtfiördum“. ***På samme seddel har senere G. Vigfusson tilföjet nogle oplysninger om membraner, på hvilke den i fragmentet forekommende hånd genfindes. I nedre margen bl. 7^v findes med en hånd fra 16. årh. navnet*** „magnuz gun*n*laugſzon“.

ε. *22 × 16,2 cm. 3 bl. C. 1400. Åbne pladser for overskrifter og initialer. Alle bladene synes at have været brugte til indbinding. Bl. 3^v er meget slidt og vanskeligt at læse.*

Bl. 1 *beg.* „[Yn]guar þektíz þ*at.*“, *ender* „þo ſ*k*al nv vı*d* ga*n*ga“, *ib. 140—65.*

Bl. 2 *beg.* „þeım endan*um* er loga*n*dı va*r*“, *ender* „þeıꝛ dꝛuckv ꝼyꝛſt fueıt*ar*“, *ib. 238—58.*

Bl. 3 *beg.* „Eg*ı*ll er engí eꝛtı*n*ga madr“, *ib. 417*, *ender* „Baꝛ ek þeɴgılſ loꝼ oꝼ þagn*ar* . . aꝼ ıotu*n*ſ ꝼæge“ *i 18—19de strofe af* „*Höfuðlausn*“.

Ifg. en indlagt notits af G. Vigfusson er dette fragment af en membran, der ligger til grund for Ketill Jörundssons afskrift (AM. 453, 4to).

ζ. *18,6 × 12,8 cm. 4 bl. 13. årh. Farvede initialer, der synes i en senere tid opfriskede. Bladene hist og her beskadigede, bl. 2—3 tillige defekte ved beskæring; skriften afbleget og slidt, navnlig på 1ste og 4de side.*

Bl. 1 *beg.* „. . . er h*ann* cu*nn*ı eccı leıð“, *ender* „ok hıttu þar m*enn* at malı“, *ib. 149—62.*

Bl. 2—3 *beg.* „eınu*m* mıclu*m* nıðꝛ undır halſana“, *endende* „mega yðꝛ fagna“, *ib. 181—204.*

Bl. 4. *beg.* „Maðꝛ fa eꝛ be þan*n* attı“, *ender* „upp gongu eða eıgı“, *ib. 232—42.*

η. *22,3 × 18,3 cm. 2 bl. C. 1450. Åbne pladser for kapiteloverskrifter og initialer. Navnlig 1ste side sværtet og plettet.*

Bl. 1 *beg.* „[L]ıtlu ſıda*r* ko*m* olaꝼ*ur* ko*nung*ꝛ“, *ender* „ko*nung*ꝛ bad h*ann*“, *ib. 291—319.*

Bl. 2 *beg.* „þa laund *ok* *rad* aull ȷ hendꝛ Eı*rık*ꝛ ſyní sínu*m*“, *ender* „.xıȷ. sam*an* a ka*r*ꝼanvm“, *ib. 367—86.*

ϑ. *24,8 × 14,4 cm. 4 bl. 13. årh. Bl. 1r har åben plads for en mindre lakune (en vise-halvdel); bl. 2 er noget beskadiget i øvre kant, samt på bageste side sværtet; af bl. 3 er øvre del (c. 10 linjer) bortskåren.*

Bl. 1 *beg.* „nu ꝼara ꝼyrſt“, *ender* „*þar* þordıſ er at(tı)“, *ib. 319—33.*

Bl. 2 *beg.* „*ok* þeır brǫðr“, *ender* „Eckı vıl ek ber(ıaz), *ib. 340—51.*

Bl. 3—4 *beg.* „er þeır ero ofatt*er*.“, *endende* „En þo mun a*l*ualldı þyckıa u(sannlıgt)“, *ib. 728—42.*

Bl. 3v, ydre margen, bærer følgende påtegning af Arne Magnusson „Fra Petre Markuſsſyne 1704“.

ι. *23 × 21,2 cm.* *1 bl.* *Tospaltet.* *15. årh.* *Beskadiget og ved beskæring defekt foroven.* *Aben plads for overskrifter og initialer.*

Beg. „En æıgı veıt ek“, *ender* „Tygg ek ſal ſeger hon þvıat ek“, *ib. 574—604.*

κ. *20,3 × 16,5 cm.* *2 bl.* *C. 1400.* *Næsten ulæselige ved slid og smuds, samt hullede.*

Bl. 1 *beg.* „þıdvı blakkann [bord]vallar“, *ib. s. 152, ender ib. kap. 33 (s. 162—63).*

Bl. 2 *beg. ib. kap. 38, ender* „*ok* kuad þat mundu þırı honum“ *ib. s. 190.*

Ifg. en indlagt optegnelse af G. Vigfusson ere disse blade erholdte år 1858 eller 1859 fra stud. Páll Pálsson i Reykjavik, hvor de havde været anvendte som bind om en bog i stiftsbiblioteket.

Benyttelse og beskr.: *Under forberedelsen til udg. af Egils-Saga, Havniæ 1809, ere ovennævnte fragmenter blevne mærkede på følgende måde:* α = F (2), β = G (1), γ = E (3), δ = D (4), ε = I (6), ζ = C (5), η = H (7), ϑ = K (8).

Nærmere ang. disse se udg. s. XIII, s. XV flg. Af ϑ findes et facsimile i nævnte udg. tab. 1 (fejlagtig anført som no. 160), α, β, γ, δ fascimiler tab. 3. Sml. Ant. Russes II, 248; Corpus poet. bor. I, 267 (Höfuðlausn).

[4 blade i 4to, papir, indeholdende prøver af fragmenterne α—ϑ, som i Jón Sigurðssons katalog ere opførte under mærket κ, mangle nu. Hertil skal ifg. samme have sluttet sig en „Draumsvitran“ om Egill — sml. Snorra Edda III, 1, Hafniæ 1880, s. 441.]

---

199. **AM. 162 B, fol.** *α—κ.* *Perg.* *I alt fragmenter af 10 codices af*
Njáls saga.

α. *20,4 × 14,9 cm.* *2 bl.* *15. årh.* *Abne pladser for kapiteloverskrifter og initialer.* *Endel medtaget af slid og smuds (vistnok benyttet til indbinding).*

Fragm. beg. „ſem bezt“, *ender* „hallgerdar lang(brokar)“, *Njála I, Kbh. 1875, kap. 5^{65}—9^{20}.*

β. *24 × 16,8 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1300. Røde kapiteloverskrifter, senere tilsatte initialer. Navnlig sidste side stærkt slidt og tilsmudsket.*

Beg. „með at ꝼara“, *ender* „kvanꝼang“, *ib.* 7^{56}—9^{18}.

γ. *27,2 × 20,6 cm. 5 bl. 1ste del af 14. årh. Røde kapitel-overskrifter og flerfarvede initialer. Bladene ere på flere steder hullede, og af bl. 5 er omtrent halvdelen af ydre spalte bortskåren.*

Bl. 1 *beg.* „ſva mıkıt ſem þu þarꝼt“, *ender* „smıþıt *ok* ſelldı ſvmt“, *ib.* 21^{9}—23^{13}.

Bl. 2 *beg.* „*ok* bað h*an*a raða“, *ender* „ſyꝼıaþı h*ann* míok *ok* bað“, *ib.* 59^{5}—62^{3}.

Bl. 3 *beg.* „ríðv tıl *ok* lyſto“, *ender* „at v*er* ꝼarım at“, *ib.* 73^{3}—75^{68}.

Bl. 4 *beg.* „(Starka)þar. v*ar* þraſlꝍg“, *ender* „þa quaddı Nıall ſer hoðſ“, 95^{15}—97^{116}.

Bl. 5 *beg.* „Marðar ſonar ſınſ“, *ender* „Rıðı nv hoskvldr heım“, *ib.* 107^{3}—109^{84}.

I nedre margen af bl. 4r har Arne Magnusson skrevet „Feinged 1712. frä Jone Hanneſſyne i Reykiar firdi. enn hann ſeiger þad til ſin komid vera fra Asgeiri Sigurdzſyni ä Oſe i Steingrimsfirdi“. *Denne oplysning gælder de to sammenhængende blade 4—5. På et ældre, fragmentet γ tilhørende, omslag har A. M. endvidere noteret* „Ur Nials Sögu ecki þeirre, ſem ätt hefr Finnr ä Kalfalæk (Þordur Steindorsſon) observavi accuratè.“

δ. *25 × 17,5 cm. 24 bl. Tospaltet. C. 1300. Røde overskrifter, mørke initialer. Flere blade ere mere eller mindre sværtede og slidte, bl. 5 beskadiget ved at en del af ydre kolonne er bortrevet.*

Bl. 1—3 *beg.* „hat (ɔ: hvat) tıl tıþ*enda* er heı*ma* meðan“, *endende* „þeır ganga tıl motz vıð“, *ib.* 36^{8}—40^{19}.

Bl. 4—8 *beg.* „ſcegglauſa. en ſo*n*u h*ans*“, *endende* „ꝼyrı ſtondo ſegır G*unn*arr en“, *ib.* 44^{45}—51^{43}.

Bl. 9—18 *beg.* „ꝼat*t* tıl Gıtsor hvıtı“, endende „ſem þv ert kall[aðr]“, *ib.* 56^{70}—77^{47}.

Bl. 19—24 *beg.* „vverða me*nn* gıallda“, *endende* „oc bıþr þa ga*n*ga“, *ib.* 88^{162}—98^{82}.

I øvre margen bl. 24r er med en hånd fra c. 1600 skrevet „þeſſa bok a ec Havgne Fimbogason“, *og bl. 1r ø. m. har Torfæus antegnet* „vantar hjer ad framan i Njalu“.

ε. *31 × 22 cm. 8 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde kapiteloverskrifter, forskellig farvede initialer. Bladene ere mørke, sværtede og alle mere eller mindre beskadigede; særlig bl. 2—3 og 8 ere stærkt hensmulrende.*

Bl. 1 *beg.* „þessv tıl kapſ“, *ender* „ſeıgıa ꝼra hallgerdı“, *ib. 36*[75]*—38*[12].

Bl. 2—3 *beg.* „(ꝼarıt) tıl var“, *endende* „[enda ſkortır mık eıgı] ꝼe“, *ib. 82*[30]*—87*[22]. *På grund af en större ved bortsmulring af pergamentet bevirket lakune står kun* ꝼe *tilbage.*

Bl. 4—5 *beg.* „*ok* voıv med honum“, *endende* „hleypı at ꝼlıotınv . ᴇɴ ꝼlío“, *ib. 89*[90]*—92*[103].

Bl. 6 *beg.* „auðıum heım huert hauſt“, *ender* „ſoðla ser heſt“, *ib. 97*[145]*—99*[41].

Bl. 7—8 *beg.* „vıd ſtala ſtyrı“, *endende* „ꝼeſtu þ[eır] med „ſer“, *ib, 102*[30]*—107*[29].

Om disse blade oplyser Arne Magnusson følgende. Bl. 1r nedre margen er antegnet „Fra Radz manninum [(ɔ: *økonomen i Skálholt)* 1704“. *Til bl. 2—3 hører seddel-notitsen* „A þeſſum .2. blödum, er hönd Sr Þordar Jonsſoɴar i Hitardal Þad er teikn til, ad hann hefur blöden ätt“. *Disse to blade bære, foruden de berørte notitser af præsten Þórður Jónsson, som marginal-antegnelser flere personnavne odl. Bl. 4 & 8 ere ifg. seddelnotits* „feinged fra Islandi 1717. fra Monſr Orme Dadaſyne“. *Bl. 6 er ifg. påtegning på forsidens nedre margen* „utanaf qveri ä Skardi er verid hefur eign Sr Þordar i Hitardal“. *Bl. 5 bærer et par personnavne.*

ζ. *22 × 15,5 cm. 5 bl. Beg. af 14. årh. Har oprindelig haft røde overskrifter og farvede initialer.*

Bl. 1 *beg.* „eckı þvrꝼa at þvı at koſta“, *ender* „ſegır hon hann“, *ib. 36*[112]*—38*[35].

Bl. 2 *beg.* „þeır ꝼlosı gengv nv ſkyndılıga“, *ender* „en qvaz vel hvgı“, *ib. 130*[101]*—131*[72].

Bl. 3—4 *beg.* „Eına nott bar ſva tıl“, *endende* „þvıat flockr mınn“, *ib. 133*[1]*—135*[119].

Bl. 5 *beg.* „motz vıd þa Gıssurr hvıtı, *ender* „*ok* lıðveızlv *ok* ſyna“, *ib. 137*[20]*—138*[121].

η. *21,5 × 14,4 cm. 3 bl. 14. årh. Røde kapiteloverskrifter og initialer. De bevarede blade ere afblegede og slidte; bl. 1 defekt i yderkanten ved bortskæring af marginen.*

Bl. 1 *beg.* (skegglau)ſı eckı hoꝼu *ver* kuenna ſkap", *ender* „[ubættr] verıt", *ib.* 44^{96}—45^{90}.

Bl. 2 *beg.* „þu mık undır ꝼotum", *ender* „rıdıt a mık", *ib.* 53^{24}—54^{89}.

Bl. 3 *beg.* „Sıdan ꝼor ȷarl", *ender* „afuardı at leıta", *ib.* 86^{1}—87^{77}.

η. *20,2 × 16 cm. 2 bl. 1ste del af 14. årh. Aben plads for kapiteloverskrifter og initialer. Bægge blade have ved beskæring mistet nederste linje, endvidere mangler bl. 1 ydre del af överste linje.*

Bl. 1 *beg.* „oc eꝼ þetta er pꝛoꝼat a þıngı", *ender* „eıgı þegar dꝛepıd hann", *ib.* 64^{35}—67^{29}.

Bl. 2 *beg.* „at hundı ȷarl oc", *ender* „badır þess ſem her er", *ib.* 85^{37}—87^{130}.

ι. *28 × 20 cm. 4 bl. Tospaltet. 1ste del af 15. årh. Røde kapiteloverskrifter, flerfarvede initialer. Bl. 1 & 4 ere så stærkt beskårne, at kun et fragment omfattende det midterste stykke af indre kolonne, samt den indre strimmel af det tilsvarende stykke af ydre kolonne er levnet. Af bl. 1 er yderkanten af ydre kolonne bortskåren; bl. 3 er stærkt hensmulrende med mange huller.*

Bl. 1 *beg.* „randa ſvdı afandı (!)", *ender* „ok neꝼndv hvarıer tueꝛv", *ib.* 102^{12}—105^{15}.

Bl. 2—3 *beg.* „at vıdı alla nottína", *endende* „ſvarıt eıda at ſkılıaz", *ib.* 109^{54-55}—117^{13}.

Bl. 4 *beg.* „bad honum at ſıtıa, *ender* „at ſenda þegar man aꝼ þ[ıngı]", *ib.* 119^{102}—121^{18}.

På en her vedlagt seddel er af Arne Magnusson noteret „Ur Nials Sögu ſem Giſle Jonsſon i Reykiarfirde hefur ätt, og rıſed i ſundur".

κ. *23 × 15 cm. 2 bl. Beg. af 14. årh. Røde kapiteloverskrifter og initialer. Foruden flere småbeskadigelser har sidste blads nedre del et hul af noget större omfang.*

Fragmentet beg. „[vap]na ꝼıardar *ok* komu til hoꝼſ“, *ender* „[hınn] oꝛvggaztı“, *id.* 134^{86}—137^{8}.

I Njála II, hvor disse brudstykker ville findes udførlig beskrevne (s. 676—85), benævnes γ „Óssbók“, δ „Þormóðsbók“, ε „Hítardalsbók“, ι „Reykjarfjarðarbók“.

Benyttelse og beskr.: *I den latinske oversættelse til Nials-Saga (Havniæ 1809) ere disse fragmenter, som der fejlagtig henføres til AM. 309, 4to, benyttede under følgende mærker: α = b, γ = e, β & δ = c. ε = f, ζ = i, η & κ = d, ϑ = g, ι = h. Facsimiler findes sammesteds af β, δ, ζ, ϑ. Under de her anvendte græske betegnelser (samt fællesmærket C) citeres de i Njála I, Kbh. 1875, s. VII—X. Sml. Germania XXIV, 101.*

---

200. **AM. 162 C, fol.** *Perg. C. 28 × 21 cm. (opr. störrelse). 11 bl. 15. årh. Spor til røde kapiteloverskrifter og flerfarvede initialer. Fragmenter af en saga-samling, alle mere eller mindre beskadigede og med spor af at have været benyttede som bogbind.*

1. **Ljótsvetninga saga**. *3 bl. Marginen er tildels bortskåren, adskillige mindre huller og flænger forekomme, og navnlig bl. 3r er stærkt slidt.*

Bl. 1 *beg.* „at þv vıll[dır] [ı] [ra]dazt at ꝼ*ar*a“, *ender* „mu*n*dv þvı aller kvn*n*a“, *Ljósv. kap.* V^{52}—VII^{43} *(Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880).*

Bl. 2 *beg.* „[dottu]r þın*nar* . eınar kva*d*“, *ender* „meſt [metın heꝼı] ek en[gan]“, *ib.* XI^{50}—XIII^{68}.

Bl. 3 *beg.* „a eınu*m* [ꝼıngrı] dreyra [vekıa]“, *ender* „er med ock*ur* . . . . .“, *ib.* XXIV^{198-99}—XXVII^{39-40}.

2—3. **Vápnfirðinga saga**, *1 bl. og* **Droplaugarsona saga**, *1 bl. (sammenhængende); i höj grad hullede, slidte og sværtede; navnlig bladet af Dropl. s. stærkt hensmulrende.*

Bl. 1 (Vápnf.) *beg.* „. . . er ꝼe þ*ur*ꝼı er“, *se Ný Fèlagsrit, XXI, s. 122—25, ender* „eıgı allꝼa en*n* þ[v]“, *Vápnf. s.* 24^{3}.

Bl. 2 (Dropl.) *beg.* „þ . . dr*op*“[laug a arneıdar stodum værı fırı flestum konum *osv.* — *bortsmulret*], *ender* „ſegıa mo*nnum* malvauxt .þa*nn*, se*m* heꝼır . . .“ *Se Arkiv for nord. Fil. III, 163—73.*

4. **Finnboga saga hins ramma**, *1 bl. beskadiget ved beskæring forneden.*

Beg. „þessv *var* okeypt", *ender* „þrıfur ȷ lodkappvna". *Se Finnb. saga Halle 1879, s. XXI—XXIV.*

5. **þáttr af þorsteini stangarhögg**, *1 bl., beskadiget ved beskæring, og med adskillige ved hensmulring bevirkede huller.*

Beg. „[f]kylldu leıta. fkamt mvn", *udg. s. 51, ender* „hann attı figrıdi dottur þorgrımf", *udg. s. 56.*

6. **Saulus' saga ok Níkanors**, *4 bl. tildels temlig stærkt slidte, mere og mindre hullede og flængede, bl. 1 hensmulrende forneden, bl. 3 foroven. Bladene have hidtil været indlemmede blandt fragmenterne AM. 567, 4to.*

Bl. 1 *beg.* „... af fmo huıtv fılfbeımı", *ender* „otıulıgt fra at fegıa þvıat", *sml. Fjórar Riddarasögur, Rkv. 1852, s. 39—42.*

Bl. 2 *beg.* „þer fevd voıum radvm f[am]þyckıanndı her vm", *ender* „[bregdı nv] vıllıfer fverdı [fınv]", *sml. ib. s. 45—51.*

Bl. 3 *beg.* „hverf þetta verdı fagdı konungs fonr", *ender* „fkamt fra ftadnvm ȷ bæı verdur", *sml. ib. s. 63—69.*

Bl. 4 *beg.* „unnder standa þeır at eıgı mun dvga kyrrv fırı at hallda", *ender* „hoggvanda bædı menn ok hefta", *sml. ib. 72—76.*

På en hertil-hørende notits-seddel anfører Arne Magnusson „þeſſe 4. blöd eru ur Sögu Saulus og Nicanors.
Eg feck þau 1725. fra lögmannenum Odde Sigurdzſyne, og voru þa utanum Domabokarſlitur in folio med hendi Sr Jons Erlendzſonar i Villingaholti ætla eg Mag. Bryniolfur muni fyrrum hafa att þä bok. enn nær permentsblöden ſieu utan um bokina komin, er vant til at geta".

Benyttelse og beskr.: *I Sturlunga saga Oxf. I, 1878, s. CLVI ere 1—5 af disse membran-fragmenter omtalte under navnet „Liosvetninga vellum". Omtalte eller benyttede ere de endvidere: 1) i Ísl. sög. II, Kph. 1830 (s. 5), Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880, Ant. Russes II, 271; 2) i Nordiske Oldskrifter V, Kbh. 1848. Ný Félagsrit XXI, Icelandic Reader s. 89, 364; 3) i Arkiv for nord. Filol. III, 159—76; 4) i Finnboga saga, Halle, 1879; 5) i Nord. Oldskr. V.*

---

201. **AM. 162 D—E, fol.** *Perg. Fragmenter af*

Laxdæla saga og **Eyrbyggja saga.**

D. *6 bl. För 1300; tilhørende to forskellige codices af* Laxdæla saga:

1. *$21_{,3}$ × $18_{,2}$ cm. 5 bl. oprindelig med meget bred nedre margen, som det synes åben plads for kapiteloverskrifter. Bl. 1 defekt ved beskæring af inderkanten og bortskæring af bladets sidste linje. Bl. 5 har kun halv bredde. Bl. 4ʳ og 5ᵛ næsten ulæselige ved slid. Bladene 4—5 ere udtagne af AM. 325 XI, 4ᵗᵒ, hvor de vare optagne blandt fragmenter af norske kongesagaer.*

Bl. 1—2 *beg.* „(ha)[lldoꝛ] vp[p] aꝼ golꝼınv“, *endende* „mey þınnı. oc haꝼ heþ*an*“, *Laxd. s.* 110^{3}—118^{10}.

Bl. 3 *beg.* „(hrı)ngꝛın*n* aꝼ hendı mer“, *ender* „en mık*ıt* er t*ı*l“, *ib.* 126^{15}—130^{8}.

Bl. 4 *beg.* „raþa fıñ*na* vm ſvm[arıt]“, *ender* „oc kolbeın*n*“, *ib.* 176^{26}—80^{22}.

Bl. 5 *beg.* „*ver* kıart*an* at þv“, *ender* „fcıpı v*m* ſvma*r*ıt ha*nn* spyʀ nv gıaꝼ oꝛð“, *ib.* 188^{19}—190^{22}.

2. *1 bl. $22_{,3}$ × 15 cm. Rød initial og kapiteloverskrift.*

Beg. „oc hvarꝼ tıl Ingıbı*argar*, *ender* „mæltı þa ꝼa oꝛð . . . . . .“, *ib.* 190^{1}—194^{2-3}.

E. *$28_{,5}$ × $17_{,6}$ cm. 7 bl. (eller bladstumper — en tid opbevarede blandt* **Addit. 20 fol.**). *C. 1300; samme hånd som på AM. 162 A δ, fol. Flerfarvede initialer, åben plads for kapiteloverskrifter. Slidte og beskadigede. Bl. 1 er ved beskæring af indre og nedre del svundet ind til et mindre fragment, forsiden kun tildels læselig. Bl. 4 og navnlig bl. 5 have adskillige huller, bl. 5ᵛ er for nedre halvdels vedkommende stærkt sværtet. Bl. 6ʳ er næsten ulæselig på grund af slid og smuds, om bl. 7ʳ gælder det samme; dette blad er ved beskæring defekt foroven.*

Indhold:

1) Laxdæla saga.

Bl. 1 *beg.* „(bı)arn*ar* bvno ha*nn* v*ar*“, ender „þoꝛgerð*ar* dott*ur* þorſteınſ Rauðs H(afðe)“, *ib.* 2^{1}—10^{18}.

Bl. 2 *beg.* „vn*n*r v*m* alla meɴ ꝼram“, *ender* „þoꝛarın ha*nn* var raſtr maðr“, *ib.* 12^{22}—24^{25}.

Bl. 3 *beg.* „[afatt]er. Avrn v*ar* tıl moz“, *ender* „dott*ur* ſo*n*r myrkıartans“, *ib.* 74^{21}—86^{35}.

Bl. 4 *beg.* „oc er aleıð vetrın*n*“, *ib.* 112^{4}, *ender* „þo hǫꝼðv þeıʀ mıkıt“, *sml. ib. s.* 122^{22}.

Bl. 5 *beg.* „vıð þvı at hafa ꝼe mıkıt“, *ender* „halldoꝛ haꝼðe sent menn..“, *ib.* *310¹⁴—320¹².*

2) Eyrbyggja saga.

Bl. 6 *beg.* „.. tıl þeſſ ſpvrðız eckı ſıþan langan tıma“, *ender* „at eyıar vaðe oc ꝼengv mık“, *Eyrb. s. 91²⁶—96²⁶.*

Bl. 7 *beg.* „þeım er ſtvrla a en“, *ender* „at ꝼara at þeım er Snorrı vılldı“, *ib.* *107²—111¹⁷.*

Arne Magnusson bemærker — på en indlagt seddel — om E „Þeſſe blód eru til mïn komin ſitt ur hverium ſtad ä Islandi post 1702“; *endvidere er af A. M. bl. 5r i nedre margen noteret* „ur Borgarfirdi 1709“.

Benyttelse og beskr.: D: *Laxdæla Saga, Havniæ 1826, s. XVIII.* E. *(Eyrb.): Eyrbyggja saga, Leipzig 1864, s, XXIII—XXV.*

---

202. **AM. 162 F—M, fol.** *Perg. Brudstykker af 7 forskellige membran-håndskrifter.*

F. *20,3 × 15,2 cm. 3 bl. Sidste del af 14. årh. Bl. 1 defekt ved beskæring foroven og på bægge sider. Røde kapiteloverskrifter, kolorerede initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1—2. **Bjarnar saga Hitdælakappa** *(fragm.).*

Bl. 1 *beg.* „nott oc vm morgvn bıdıa“, *ender* „oc vard heıll er ſk(amınt)“, *Bj. Hitd. s. 47¹⁸—50²³.*

Bl. 2 *(smhg. med bl. 3) beg.* „aurn oꝼ Bırnı“, *ender* „eꝼ hann fæı hroſſin“, *60³—63¹⁷.*

2) Bl. 3. **Kormaks saga** *(fragm.).*

Beg. „augun ſyſtır. þetta heyrır“, *ender* „þeır haꝼa uıl at uinn“, *Korm., Halle, s. 6²³—11²⁶.*

På en indlagt notits-seddel har Arne Magnusson noteret „Þetta blad feck eg 1707. af Sr Jone i Hitardal“.

G. *20,7 × 16,6 cm. 2 bl. 15. årh. Bladene ere endel sværtede og slidte, bl. 2 har et större hul. Åbne pladser for kapiteloverskrifter og initialer.*

Hænsa-Þóris saga *(fragm.).*

Bl. 1 *beg.* „lata svo buıd“, *ender* „ok helgı ꝼoſtrı hans med“, *HÞ. s. 131¹⁰—140⁹.*

Bl. 2 *beg.* „(rı)dv tıl þıngſınſ“, *ender* „ſatt eı þat at þv“, *ib.* *175¹—183⁸.*

H. *21×16 cm. 2 bl. 15. årh. Spor til farvede initialer.*

Bárðar saga Snæfellsáss *(fragm.).*

Fragm. beg. „(skıpı)nv hıa h*onum*“, *ender* „þo v*ar* þ*at*“, *BSnf. s.* 16^9—26^{26}.

I. *$18 \times 14_{,5}$ cm. 1 bl. 1ste del af 15. årh. Defekt ved beskæring af yderkanten samt øvre og nedre margen.*

Hrafnkels saga Freysgoða *(fragm.).*

Beg. „ætta þ*at* e*ig*ı“, *ender* „v*ar* bod*it* uarnaꝛ ne(ma)“, *Hrk. s.* 14^{17}—18^9.

Indlagt i omslag med påtegning af Arne Magnusson, ifg. hvilken A. M. har været uvis om, hvortil dette brudstykke skulde henføres.

K. *$12_{,7} \times 10$ cm. (bl. 1 dog kun $9_{,3} \times 10_{,4}$ cm.). 3 bl. 17. årh. Bl. 3 stærkt flænget.*

Þórðar saga hreðu *(fragm.).*

Bl. 1—2 *beg.* „havg*g* til haꝼþoꝛz“, *endende* „ꝼıoꝛa m*enn* aꝼ avſſ*uri*“, *ÞH. s.* 39^{24}—42^2.

Bl. 3 *(smhg. med bl. 2) beg.* „veried godu*m* dꝛeing“, *ender* „utan*n* vigid or*mz*“, *ib.* 47^{14}—49^5.

På en indlagt seddel har Arne Magnusson noteret „Komid til min frä Sr Biarna Einarsſyni ad Ase i Fellum 1711. til eignar.“

L. *$21_{,5} \times 18_{,8}$ cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. Spor til røde overskrifter og malede initialer.*

Kristinréttr Árna biskups *(fragm.).*

Beg. „ok Imbrudaghar En Imbruda|ghar“, *udg. s.* 186^{13}, *ender* „Ok mæla þeſſbı (!) orð“, *sml. udg. s.* 104^{14}.

M. *$19_{,5} \times 16$ cm. 2 bl. C. 1400. Defekte ved bortskæring af overkanten; bl. 1 slidt og afbleget.*

Indhold:

1) Bl. 1—2^r. **Ættartölur** *(fragm.).*

Beg. „. . aaf en ſıd*a*rı þꝛon*n*dꝛ“, *ender* „dott*ir* þoꝛgeırs Steıns s*onar*“.

2) Bl. 2^v. **Brot um fornan átrúnað** *(fragm.).*

Beg. „(: .)xt . ſvm*ir* dyꝛkudu“, *ender* „aꝼ aſıa lande“.

Vedlagt er en egenhændig afskrift af Arne Magnusson af 2. (bl. a—c); også 1. er afskrevet af ham, men udgör nu AM. 408 i, 4to. Sammen med denne sidste afskrift er indhæftet nogle bemærkninger af A. M. om membran-fragmentets formodede, oprindelige beskaffenhed.

***Benyttelse og beskr.:* F: *1) Nord. Oldskr. IV, Ant. Russes II, 338; 2) Kormaks saga, Halle 1886, s. 75—76 (citeret som 'AM. 162 a, fol.'); G: Ísl. sögur II, 1847 (med facs.);* H: *Nord. Oldskr. XXVII;* I: *Hrfnk. saga, Kbh. 1839 (sml. Nord. Oldskr. I), Ant. Russes II, 261;* M: *1) Grönl hist. M. II, 27—28, Ísl. sögur I, 1843, s. 356—82, Sturl. saga, Oxf. II, 498—500; 2) Snorra Edda II, Hafniæ 1852, s. 635—636.*

---

203. **AM. 163 a, fol.** *Pap. 33 × 21,2 cm. 15 bl. Sidste halvdel af 17. årh. Bærer i den oprindelige paginering (bl. 101—112) vidnesbyrd om at være brudstykke af en större codex — samme hskr. hvortil AM. 110 og 125 fol. have hørt.*

Indhold:

1) Bl. 1—12r. **Vatnsdæla saga** („þeſse saga kallaſt vatnsdæla | Af Iſlendingum").

2) Bl. 12r—15. **Saga aƒ Onundi tréfót** („Hier Biriaſt Saga aaf Aununde Trieƒött | sem er sáá ƒirſte partur eda wpphaƒ Gretterz | Sögu"). *Skrevet med en fra det foregående forskellig hånd, dels på resten af bl. 12, dels på tre senere tilföjede blade, hvoraf det sidste i 4to.*

***Herkomst og hist.:* *På en foran indklæbet notitsseddel giver Arne Magnusson en fortegnelse over de nu i AM. 163 a og b, fol. indhæftede sagaer, hvorefter han ved sin skriver har ladet tilföje* „Ur bok ſem eg keypte 1711. af Sigurde á Feriu, Og tök ſundur j parta, var elldre enn 1683".

***Benyttelse og beskr.:* *Vatnsdæla saga, Kbh. 1812. s. XVI.*

---

204. **AM. 163 b, fol.** *Pap. 32,8 × 21,4 cm. 33 bl. Sidste halvdel af 17. årh. Tilhører samme codex som forrige nr; opr. folieret bl. 113—45.*

Indhold:

1) Bl. 1—22. **Grettis saga** („Hier Biriaſt sagan áaf | Gretter Aſmundar syne"). *Efter sagaens slutning følger en vise om Grettir* „þrött oc þreck Bar Gretter". *I denne del af håndskriftet findes hist og her marginal-notitser; ligeledes er hyppig sidens 1ste linje afskreven i marginen.*

2) Bl. 22ᵛ—25ʳ. **„Saga æꝼ gun*n*are kelldu gnupz ꝼiꝼli.“**

3) Bl. 25ᵛ—31ᵛ. **Þórðar saga hreðu** („Hier Biriar sógu æꝼ Þorde | Hredu“).

4) Bl. 31ᵛ—32. **„Sogu þatt*ur* æꝼ Orme Storolꝼz syne“.**

I marginen hist og her kronologiske notitser og varianter.

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter VI (ÞH.), FMS. III (OSto.).*

---

205. **AM. 163 c, fol.** *Pap. $31,_7 \times 20,_1$ cm. 6 bl. Tospaltet. Sidste halvdel af 17. årh. Har tilhørt samme codex som foreg. nr. Bl. 1—2 have opr. været folierede 77—78. 1ste sides 1ste spalte, der er overklæbet med hvidt papir, antages at have indeholdt slutningen af „Eyrbyggja saga“.*

Indhold:

1) Bl. 1—5. **Kjalnesinga saga** („Hier byriar Sógu Aꝼ | Bua“).

2) Bl. 5ʳ—6. **Þáttr af Jökli Búasyni** („Hier biriar Sógu áf Jokle | Bua Syne“).

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

---

206. **AM. 163 d, fol.** *Pap. $33 \times 21,_5$ cm. 37 bl. Sidste halvdel af 17. årh. Tilh. samme codex som foreg. nr. Opr. folieret 24—60. Hist og her marginal-notitser.*

Indhold:

1) Bl. 1—7ᵛ. **Flóamanna saga** („Saga Aꝼ nock*u*um Landn*a*mdfmøn*num* (!) Sun*n*le*n*dinga | sierdeilis Þorgils ÞoRda*r* fyne kaullud*um* orrabeins ꝼö|ſtra. oc nock*u*um Flöa mon*n*um“).

2) Bl. 7ᵛ—37. **„Niæla edur Islendijnga | saga“.**

Vil findes beskrevet (under benævnelsen „Ferjubók“) i Njála II, s. 730—31.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret den flere gange anførte bemærkning om det fra Sigurður á Ferju erhvervede og af A. M. sønderdelte håndskrift, hvoraf også dette nr. er et brudstykke.*

Benyttelse og beskr.: *1) Grönl. hist. M. II, 18; 2) Nials-saga, Havniæ 1809, XXVI—VII, Ant. Russes II, 238.*

---

207. **AM. 163 e, fol.** *Pap.* $30_{,5} \times 19_{,7}$ *cm.* *38 bl.* *Sidste del af 17. årh. Opr. foliering 222—59.*

Fóstbræðra saga („Sagann fra þorgeire Ha|vardz Sine Og þormode Kolbruna | ſkällde").

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har på en foran indklæbet seddel optegnet* „Ur bok er eg feck af Jone Thorlaksſyne".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 260.*

---

208. **AM. 163 f, fol.** *Pap.* $29_{,6} \times 19$ *cm.* *7 bl.* (+ *bl.* 1^a). *Slutn. af 17. årh. Antages skrevet af den senere præst Þórður Þórðarson, provst i Dala syssel. Fraktur, med stor, ornamenteret begyndelses-initial.*

Króka-Refs saga.

Kroka-Refs-Saga *lyder den af Arne Magnusson på forsatsbladet (bl. 1 a) tilföjede titel; sagaen selv (bl.* 1^v*) har til overskrift* „Hier skrifaft Saga af KrökaRef". *Bl.* 1^r, *nu overstreget, har indeholdt slutningen af* Víglundar saga.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson skrevet:* „Ur bok er eg feck af Sr Gudmunde ä Helgafelle, er med hendi Þordar Þordarſonar, þä hann var ungur".

Benyttelse og beskr.: *Króka-Refs saga, Kbh. 1883.*

---

209. **AM. 163 g, fol.** *Pap.* $29_{,8} \times 19$ *cm.* *14 bl.* *Slutn. af 17. årh. Skal være skrevet af samme mand som foreg. nr. Slutningen (bl.* 14^r*, 9 linjer) er tilföjet af Jón Sigurðsson den ældre. Bl.* 9^r *findes åben plads for en mindre lakune.*

Þórðar saga hreðu.

En ligelydende titel er skreven af Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel; sagaen selv har til overskrift „HIER BYRIAR Sogu af ÞORDE | Hredu".

Herkomst og hist.: *En foran indklæbet seddel bærer med Arne Magnussons hånd en notits ligelydende med den under forrige nr anførte.*

---

210. **AM. 163 h α, fol.** *Pap.* $31_{,2} \times 19_{,2}$ *cm.* *13 bl.* *17. årh. Skr. af Arnór på Flókastaðir. Brudstykke af en större codex; de på grund af dennes sønderdeling ved begyndelsen og slutningen manglende linjer ere tilföjede i nedre margen af Jón Sigurðsson den ældre.*

Indhold:

1) Bl. 1—11. **Kjalnesinga saga** („Hier epter fylger Kialarnesinga saga sem eignud er Bua Andrijdar syne").

2) Bl. 11ʳ—13. **Jökuls þáttr Búasonar,** *uden særskilt titel.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bok fra Ärbæ med hendi Arnors ä Flokaſtödum, er eg feck af Hakone Hanneſſyne."

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847.*

---

211. **AM. 163 h β, fol.** *Pap. 31,3 × 19 cm. 22 bl. 17. årh. Samme hånd og tilhørende samme codex som foregåaende nr. De ved sønderdeling af codex tilintetgjorte begyndelseslinjer ere som i foreg. nr, og af samme mand (J. S.), tilföjede i nedre margen. Håndskriftet har i længere tid været forlagt; sml. Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. XIV.*

1) Bl. 1—11. **Bárðar saga Snæfellsáss** („Hier byriaſt ſagan af Barde Snæfellſ aſ").

2) Bl. 11ʳ—21ʳ. **„Saga af Hörde og hans fylgiurum. þeim Hölmverium".**

3) Bl. 21ᵛ—22. **„Ølkofra þattur".**

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII (BSnf.).*

---

212. **AM. 163 i, fol.** *Pap. 31,4 × 19,8 cm. 60 bl. Skr. 1668 af Hinrik Magnússon. Håndskriftet er, på grund af slid i kanterne, på mange steder repareret i marginen. Bl. 1—3 ere skrevne med en særlig hånd.*

Njáls saga („Niala").

Vil findes beskrevet (under benævnelsen „Saurbæjarbók") i Njála II, s. 731.

Herkomst og hist.: *Ved håndskriftets slutning har afskriveren tilföjet* „þeſsi Saga var ſkrifud epter bon velburdigs | mans Dada Jons Sonar Sem þa var kongs | vmbodz madur yfer kiosar Syſlu . 1668 . 8 Maij." *En noget senere hånd har sammesteds antegnet* „þeſsa ſögu hefur ſkriffad Hinrich | Magnusſon j ſaurbæ a kialar | neſi Anno 1668".

Benyttelse og beskr.: *Nials-saga, Havniæ 1809, s. XXVI; Ant. Russes. II, 238.*

---

213. **AM. 163 k, fol.** *Pap. 31,2 × 19,8 cm. 13 bl. 17. årh. Forsk. hænder, deriblandt Hinrik Magnussons. Har rimeligvis tilhørt samme codex som foregående nr. Bl. 13v står blank.*

Hávarðar saga Ísfirðings („Saga Aꝼ Havaꝛde enum Hallta og syne hans | Olafe Biaꝛnil Iffiꝛdingum“).

Herkomst og hist.: *Af to foran indklæbede sedler med Arne Magnussons hånd giver den ene sagaens titel, den anden meddeler* „ur bok er eg feck af Jonas Dadaſyne“.

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVIII.*

---

214. **AM. 163 l, fol.** *Pap. 31,7 × 19,5 cm. 17 bl. Slutn. af 17. årh. Skr. af præsten Jón Ólafsson til Fellsmúli (Rang. syssel). Åben plads for begyndelses-initial.*

Kjalnesinga saga („Hier epter ꝼylger Kialar nefinga Saga ſem | eignud er Bua Andrydar ſyne“).

Bl. 1r nedre margen har Arne Magnusson skrevet „þetta er hönd Sr Jons Olafs ſonar i Fellzmula“.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s. LIII.*

---

215. **AM. 163 m, fol.** *Pap. 30,7 × 19,6 cm. 11 bl. Sidste del af 17. årh. Brudstykke af en större codex (sml. AM. 163 e, fol. og AM. 181 i, fol., på hvilket sidste sted begyndelsen findes); den opr. foliering har begyndt med tallet 357. Bl. 1 tilsat for Arne Magnusson af Þórður Þórðarson.*

Víglundar saga („Sagan*n* af Viglunde væna“).

Ender defekt, i begyndelsen af kap. 19.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Ur bok er eg feck af Jone Thorlaks ſyne“.

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII, s. XIV.*

---

216. **AM. 163 n, fol.** *Pap. 30,7 × 19,6 cm. 16 bl. Sidste del af 17. årh. Har tilhørt samme codex som foregående nr. Den oprindelige foliering begynder med bl. 332. Bl. 1 og bl. 16 (1ste og sidste side ubeskrevne) ere tilsatte til erstatning for det ved håndskriftets sønderlemmelse tabte.*

Kjalnesinga saga, *med indlemmelse af* Jökuls þáttr Búasonar.

Håndskriftets titel er „Sagan*n* aꝼ Bua Efiu fooſtra“.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „ur bok Jöns Þorlaksſ*onar* Er afleitlega raung".
Benyttelse og beskr.: Ísl. sögur II, Kbh. 1847.

---

217. **AM. 163 o, fol.** *Pap. 33,3 × 21 cm. 14 bl. Sidste del af 17. årh. Skr. af præsten Þorleifur Clausson. Brudstykke af en större codex; den oprindelige foliering er 62—74. Den större del af bl. 1v, der har indeholdt slutningen af* Egils saga, *er overstreget; bl. 14, indeholdende slutningen af Bandam. saga, er senere tilföjet i afskrift af en hånd fra c. 1700; bl. 14v blank.*

Bandamanna saga („Hieꝛ Byriaꝛ Bandaman*n*a søgu þätt").

På en foran indklæbet seddel angiver Arne Magnusson afskriverens navn.
Benyttelse og beskr.: Nordiske Oldskrifter X.

---

218. **AM. 163 p, fol.** *Pap. 33,2 × 21,2 cm. 12 bl. Sidste del af 17. årh. Skr. af præsten Þorleifur Clausson. Har tilhørt samme codex som foreg. nr. Opr. foliering 75—86. Bl. 1r øvre halvdel, nu overstreget, har indeholdt slutningen af* Bandamanna saga. *Bl. 12v ere de sidste linjer tilföjede for Arne Magnusson af Þórður Þórðarson.*

„Saga aꝼ Gysla Sürſsyne".

På en foran indklæbet seddel angiver Arne Magnusson afskriverens navn.
Benyttelse og beskr.: Nordiske Oldskrifter VIII.

---

219. **AM. 163 q, fol.** *Pap. 31,5 × 20,6 cm. 15 bl. Sidste del af 17. årh. Skr. af forskellige, deriblandt Þorleifur Clausson og Guðmundur Ólafsson. Brudstykke af en större codex. Bl. 15v ere de sidste linjer tilföjede af Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1—12. **Kjalnesinga saga** („Saga Aꝼ Büa Andrydaꝛſyne edur Kial|neſinga saga").

2) Bl. 12r—15. **[Þáttr] „Af Jokle Büaſyne hinu*m* ꝼꝛækna".**

Bl. 1r, øvre margen, har Arne Magnusson noteret „*med* hendi Sr Þorleifs Clausſonar". *Bl. 12v ved slutningen af Kjalnesinga saga findes underskriften* „Gudmundur Olaffson".
Benyttelse og beskr.: Ísl. sögur II, Kbh. 1847.

220. **AM. 163 r, fol.** *Pap.* $33_{,4} \times 21_{,2}$ *cm. 62 bl. Sidste del af 17. årh. Skr. af Þorleifur Clausson. Brudstykke af en större codex (se 163 o), sidste side (bl. 62ʳ) senere tilföjet.*

„Saga Aꝼ Eigle Skallagrijmſsyne sem Biö a | Borg i borgarꝼyꝛde".

På en foran indklæbet seddel angiver Arne Magnusson afskriverens navn.

Benyttelse og beskr.: *Egils saga, Havniæ 1809, s. XV.*

---

221. **AM. 163 s, fol.** (*i længere tid indlemmet i* **Addit. 4, fol.**). *Pap.* $28_{,2} \times 18_{,5}$ *cm. 7 bl. Slutn. 17. årh. Hskr. er brudstykke af samme codex som AM. 163 f, fol. Stor ornamenteret begyndelses-initial. Sidste halve side (bl. 7ᵛ) tilsat for Arne Magnusson.*

Bandamanna saga („Hier Biriar Ban|damanna Sògu").

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter X (som Addit. 4, fol.).*

---

222. **AM. 164 a, fol.** *Pap. 30 × 19 cm. 29 bl. (+ bl. 1ᵇ). 1ste del af 17. årh. Skr. af Jón Gissursson. Brudstykke af en större codex. Bl. 1ᵃ, tilföjet for Arne Magnusson, indeholder sagaens begyndelse (½ side), bl. 1ᵇ er et oktavblad, som ligeledes indeholder begyndelsen, dog et par linjer længere end bl. 1ᵃ og egenhændig skrevet af Arne Magnusson (efter* „chartâ Güldenlewii"). *Största delen af bl. 29ᵛ, indeholdende begyndelsen af en ny saga, er overstreget; gennem hele håndskriftet ere varianter tilföjede for Arne Magnusson.*

Víga-Glúms saga („Hier Byriaſt Glums Saga").

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „ur bok (elldre enn 1646) er eg feck af Sʳ Högna Amundaſyne.

Er med hendi Jons Giſſurſonar, enn variæ lectiones eru epter hende Sʳ Jons Erlends ſonar i Villinga hollte i bok ſem hans höj Excellence Güldenlewe ä in folio" (*ɔ: AM. 160, fol.*).

Benyttelse og beskr.: *Víga-Glúms saga, Havniæ 1786; Ísl. sögur II, Kph. 1830; Ísl. Fornsögur I, Kph. 1880.*

---

223. **AM. 164 b, fol.** *Pap.* $30_{,4} \times 19_{,7}$ *cm. 22 bl. Sidste del af 17. årh. Brudstykke af samme codex som AM. 163 n, fol. Den opr. foliering 200—221.*

„Sagann Aꝼ Wijga Gluume".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel anfører Arne Magnusson* „ur bok er eg feck af Jone Thorlaksſyne, Sy[s]lumanni i Mula þ*inge*".
Benyttelse og beskr.: *Som foreg. nr.*

---

224. **AM. 164 c, fol.** *Pap.* *31,3 × 19,7 cm.* *8 bl.* *17. årh.* *Brudstykke af en större codex.* *Sidste side bærer forskellige personnavne.*

Flóamanna saga („Saga Af nockrum Landnämz mønnum | sierdeiles Þorgils Þordar syne kaulludum | orrabeins foſtra. Oc nockrum Flöa monnum").

Sagaen ständser bl. 8ʳ midt på siden, hvorefter nedre halvdel af bladet har været bortskåren, men er bleven erstattet ved påklæbning af papir, taget fra et brev-omslag.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „ur bok þ*eirre* er eg feck af Jonas Dadaſyne."
Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 18.*

---

225. **AM. 164 d, fol.** *Pap.* *31,6 × 19,6 cm.* *7 bl.* *17. årh.* *Bladenes overkant har tildels lidt ved beskæring og hensmulren; ligeledes er det i marginen bl. 3ᵛ skrevne beskåret.* *Bl. 1ʳ er overstreget.* *De sidste 1½ side stå blanke.*

Indhold:

1) Bl. 1ʳ. **„Inntak þaats af Þosteine skelk"** *overstreget ved to korsvis dragne streger.*

2) Bl. 1ᵛ—7ʳ. **„Sagan af KrökaRef".**

I marginen bl. 3ᵛ er dialogen mellem Gunnarr og Barði *indført på en fra teksten selv forskellig måde.* *Bl. 4 (skrevet med en særlig hånd) indeholder* det samme som största delen af bl. 5, *men i en særlig recension; största delen af bl. 4ᵛ står blank.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „hefur vered eign Sʳ Þordar Jonsſon*ar* i Hitardal".
Benyttelse og beskr.: *Króka-Refs saga, Kbh. 1883.*

---

226. **AM. 164 e α, fol.** *Pap.* *30,5 × 19,7 cm.* *6 bl.* *Sidste del af 17. årh.* *Brudstykke af en större codex.* *Bl. 6ᵛ er begyndelsen af* Kjalnesinga saga *udslettet.*

„Þaattvr Orms Storolfzſonar".

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

---

227. **AM. 164 e β, fol.** *Pap. 29,7 × 18,7 cm. 4 bl. Sidste del af 17. årh. (Ang. skriften sml. AM. 163 f, fol.).*

Orms þáttr Stórólfssonar („Hier Hefur Soguna Af | Orme Störölpſsyne").

228. **AM. 164 e γ, fol.** *Pap. 32 × 20,6 cm. 4 bl. Sidste del af 17. årh. Brudstykke af en större codex; forsynet med varianter fra et andet håndskrift (AM. 160, fol).*

„Þattur Orms Störolpſsonar."

Herkomst og hist.: *Foruden en antegning bl. 1r angående varianterne har Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel noteret* „Þattur af Orme Storulfsſyne ur bok i grænu bande er eg feck af Sr Jone Torfaſyne. ä Breidabolſtad. Confereradur vid hönd Sr Jons Erlendzſonar i Villinga hollte".

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

229. **AM. 164 f, fol.** *Pap. 31,2 × 18,9 cm. 5 bl. 17. årh. Skr. af Arnór på Flókastaðir. Brudstykke af en större codex. Bl. 1r er slutningslinjerne af* Jökuls þáttr, *bl. 5v begyndelsen af* Bárðar saga Snæfellsáss *udslettet. Begyndelses-initial og overskrift kolorerede med rødt.*

„Þättur aF Orme Störölpſsyne".

Herkomst og hist.: *På en mellem bl. 2 og 3 indsat papirslap har Arne Magnusson noteret* „hönd Arnors ä Flokaſtödum."

230. **AM. 164 g, fol.** *Pap. 29 × 18,7 cm. 5 bl. Sidste del af 17. årh.*

„Sogu Þättur aF Herra Jöne Halldörſsyne | Byſkup i Skälhöllte".

231. **AM. 164 h, fol.** *Pap. 29,2 × 19,4 cm. 17 bl. 1ste del af 17. årh. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá (med undtagelse af det senere tilföjede bl. 17). Adskillige marginalier af afskriveren, men de fleste beskadigede ved beskæring.*

Indhold:

1) Bl. 1—3r. **„Sagan*n* aF Giaғa Ref".**

2) Bl. 3r—3v. **„Gauta þättur".**

3) Bl. 3v—12r. **‘Kialnesïnga saga’.** *Foran sagaens begyndelse går en ‘dróttkveðin’ vise af Björn Jónsson om Búi.*

4) Bl. 12r—17v. **„Sagan AF Hälfdani Brǫnv Föstra".** *Största delen af sidste side står blank.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III (Gautreks [eller Gjafa-Refs] saga, Hálfd. s. Brönuf.); Íslendinga sögur II, Kbh. 1847 (Kjal.).*

---

232. **AM. 164 i, fol.** *Pap.* $30_{,5} \times 19$ *cm. 4 bl. 17. årh. To forskellige hænder (Ang. skriften i stykke 1. sml. 163 d, fol.).*

Indhold:

1) Bl. 1—2. **„Sagan aꝼ þormödi Kolbꝛwnar Skaald".** *Ufuldstændigt udtog af Fóstbræðra saga. Störste delen af bl. 2ᵛ står blank.*

2) Bl. 3—4. **Stúfs þáttr Kattarsonar** („HIER HEFUR SØGUÞATT AF STUF | Sine þordar Kattaꝛ"). *Nedre del af bl. 4ʳ og hele bl. 4ᵛ stå blanke.*

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. II, 261.*

---

233. **AM. 164 k, fol.** *Pap.* $31_{,6} \times 20_{,3}$ *cm. 21 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

Indhold:

1) Bl. 1—4ᵛ. **„þattr af Brandkrosſa oc um uppruna | Dropla/gar ſona".**

2) Bl. 4ᵛ—21ʳ. **„Sagan af Helga oc Grime Drop | la/gar sonum".** *Störste delen af bl. 21ʳ og hele bl. 21ᵛ stå blanke.*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter V (Brandkr.).*

---

234. **AM. 165 a, fol.** *Pap.* $29_{,8} \times 18_{,8}$ *cm. 24 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Adskillige marginalier. Brudstykke af en större codex; sidste blad tilföjet for Arne Magnusson. Aben plads for begyndelses-initialen.*

„Saga aꝼ ꝼinnboga Rama."

Efter sagaens slutning følger „viſa þordar aꝼ ꝼinnboga Rama".

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet notitsseddel med Arne Magnussons hånd* „Ur bok (elldri enn 1646.) er eg feck af Sʳ Högna Amundaſyne".

Benyttelse og beskr.: *Finnboga saga, Halle 1879.*

---

235. **AM. 165 b, fol.** *Pap.* 30×19 *cm. 14 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex.*

Hallfreðar saga vandræðaskálds („Hier Byriar Hallfreds saga").

Håndskriftets 1ste halve side bærer slutningen af Jökuls þáttr *udslettet; nederst bl. 14ᵛ findes begyndelsen af* Víga-Glúms saga *(sml. AM. 164 a, fol.) udslettet.*

Herkomst og hist.: *Som ved foreg. nr.*

---

236. **AM. 165 c, fol.** *Pap. 30 × 18,5 cm. 8 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Kronologiske marginalia. Sidste blad tilföjet for Arne Magnusson.*

„Þättur af Orme Störolfsyne".

Herkomst og hist.: *Som ved foreg. nr.*

---

237. **AM. 165 d, fol.** *Pap. 29,8 × 18,9 cm. 4 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Sidste bl. tilföjet for Arne Magnusson. Forskellige marginalia.*

„Aulkofra þättur".

På 1ste side er slutningen af Finnboga saga ramma *(sml. AM. 165 a, fol.) udslettet.*

Herkomst og hist.: *Som ved foreg. nr.*

---

238. **AM. 165 e, fol.** *Pap. 29,6 × 18,8 cm. 21 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Sidste side (bl. 21ʳ) tilföjet for Arne Magnusson. Enkelte marginalia. Bl. 5, hvor håndskriftet har en tilsvarende lakune, står blankt. Begyndelses-initialen udeladt.*

„Saga af Hørd og Hans fylgiur|um þeim Hölmuerjum".

Herkomst og hist.: *Som foreg. nr.*

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847; Ant. Russes II, 318.*

---

239. **AM. 165 f, fol.** *Pap. 28,8 × 19,4 cm. 13 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Begyndelseslinjerne så vel som slutningen (bl. 13ʳ) tilsatte for Arne Magnusson.*

Hænsa-Þóris saga („Hier Byriaſt Sagan af Hænſna þörer").

[Vedlagt er: et stærkt beskadiget folio-blad af en afskrift af Hænsa-Þóris saga, *med Jón Erlendssons hånd.]*

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel med Arne Magnussons hånd* „ur bok i folio (elldre en*n* 1643.) er eg feck af Sveine Torfaſyne 1704“.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s. XVII, XVIII.*

---

240. **AM. 165 g, fol.** *Pap. 29,6 × 19 cm. 22 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex.*

Bárðar saga Snæfellsáss („Hier byriaſt sagan aꝼ Bærde | Snæꝼellsas“).

Foran sagaen (bl 1r) er slutningen af Harðar saga *(sml. AM. 165 e, fol.) udslettet, efter sagaen (bl. 22v) begyndelsen af en anden saga.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson om dette håndskrift det samme som om hæfterne AM. 165 a—e, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter XXVII.*

---

241. **AM. 165 h, fol.** *Pap. 30 × 18,8 cm. 16 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Åben plads for begyndelses-initial.*

Víglundar saga („Saga aꝼ þorgryme pruda og syne | hans vyglunde og kietelryde“).

Herkomst og hist.: *Som ved foreg. nr.*

---

242. **AM. 165 i, fol.** *Pap. 30 × 19 cm. 13 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex.*

Króka-Refs saga („Hier Byriaſt Lyꝼſaga Hins Kynduga Kröka | Reꝼs“ *osv.*).

Herkomst og hist.: *Som foreg. nr.*

Benyttelse og beskr.: *Króka-Refs saga, Kbh. 1883.*

---

243. **AM. 165 k, fol.** *Pap. 30 × 18,8 cm. 17 bl. 1ste del af 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Forskellige marginalia.*

„Sagan*n* aꝼ þorde hredu“.

Bl. 1r *er slutningen af* Kronologi til Grettis saga *udslettet.* Bl. 1v *findes foran sagaens begyndelse* „Vyſa Biorns Jonſonar

vm | midꝼiardar skiegga" *og* „Vyfa þördar m: s: | vmm þord hredu". *Efter sagaens slutning (bl. 17v nederst) følger, udslettet,* „Vyfa þördar aꝼ ꝼinnboga ʀama".
Herkomst og hist.: *Som foreg. nr*

---

244. **AM. 165 l, fol.** *Pap.* *29,8 × 18,6 cm.* *11 bl.* *1ste del af 17. årh.* *Jón Gissurssons hånd.* *Brudstykke af en större codex.*

Bandamanna saga („Hier byriaſt Banda manna Saga" *osv.).*

Foran sagaens begyndelse (bl. 1r) er slutningen af Ölkofra þáttr *udslettet.*

Herkomst og hist.: *Som foreg. nr.*
Benyttelse og beskr.: *Nordiske Oldskrifter X.*

---

245. **AM. 165 m, fol.** (*i længere tid opbevaret blandt* **Addit. 4, fol.**). *Pap.* *28,3 × 19 cm.* *51 bl.* *1ste del af 17. årh.* *Jón Gissurssons hånd.* *Brudstykke af en större codex.* *Bl. 1 og 51r (hvert med sin særlige hånd) senere tilföjede, det sidste for Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1r. **„ÞATTUR EIRN LITILL AF ÞORSTEINE | Þorvardſsine ä Islande".**

2) Bl. 1v. **Draumur Þorsteins Sijdu Hallsſonar".**

3) Bl. 2—4. **'Nockrar vitraner'** („Nu epter ꝼylgia nockrar vitraner"). *Foran dette stykke (bl. 2r) er slutningen af* Vatnsdæla saga *udslettet (sml. AM. 138, fol.), og efter dette (bl. 4v) begyndelsen af* Hænsa-þóris saga *(sml. AM. 165 f, fol.).*

Stykkerne 1—3 kunne ikke påvises i den ældre håndskriftfortegnelse (J. O.s).

4) Bl. 5—29. **Flóamanna saga** („Saga aꝼ nockrum Landnams monnum sundlendinga | sierdeilis þorgils þordarſyne" *osv.).*

I marginen ere med en hånd fra sidste del af 18. årh. varianter tilföjede fra andre håndskrifter.

Foran sagaen (bl. 5r øverst) er slutningen af Hænsa-þóris saga *udslettet.*

5) Bl. 30—46. **Kjalnesinga saga** („Nu Byriaſt Bwa Saga").

6) Bl. 46^r—51^r. **Þáttr af Jökli Búasyni** („Nu Epterfylger sagan*n* af Jøkle syne Bua A: son*ar*“).

Benyttelse og beskr.: *Citeret under mærket Addit. 4, fol. i Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s. L (Kjalnesinga saga), s. LVI (Þáttr af J. B.), sml. s. XVIII (Hænsa-Þóris saga).*

---

246. **AM. 166, fol.** *Pap. $30{,}_6 \times 19{,}_4$ cm. 46 bl. Slutn. af 17. årh. Skrevet af præsten Jón Ólafsson på Fellsmúli (Rang. syssel). Åben plads for begyndelses-initial. Brudstykke af en större codex. Bindet er betrukket med beskrevet perg. med nodetegn fra et latinsk ritualhskr, der har haft forskellig farvede og ornamenterede initialer.*

„Sagan*n* af Remund keifara syne og Elenu | kongs dottur“. *Efter sagaens slutning er begyndelsen af en ny saga udslettet og overklæbet med hvidt papir.*

---

247. **AM. 167, fol.** *Pap. $30{,}_5 \times 18{,}_2$ cm. 58 bl. C. 1660. Skr. af Arnór Eyjólfsson på Flókastaðir (Rang. syssel). Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr., hvor en af initialerne fremstiller en siddende munk med hænderne holdende om en nodestol.*

Indhold:

1) Bl. 1—35^v. **„Sagan*n* Af Remund Keyfara Syne Og Elinu K*on*gs dott*ur*“.**

2) Bl. 35^v—46^v. **„Saga Af Sygurgarde Frækna“.**

3) Bl. 47—58^v. **Jarlmanns saga ok Hermanns** („Hier byriar Sógu Af Jallmanne ok Herman*n* konge“).

Herkomst og hist.: *En nu foran indklæbet seddel med Arne Magnussons egenhændige optegnelse, som Jón Sigurðsson henfører til dette håndskrift, meddeler* „Þetta er hónd Arnors Eyolfsfonar ä Flokaſtódum, og ſtod i bok er fyrrum hafde ätt Magnus Kortsſon, en*n* eg feck af Syſluman*n*enum Hakone Han*n*esſyne“.

---

248. **AM. 168, fol.** *Pap. $32{,}_2 \times 21{,}_5$ cm. 19 bl. Slutn. af 17. årh. (Fraktur.) Mellem bl. 10 og 11 er* Hálfdanar saga Eysteinssonar, *som ifg. ældre fortegnelser skulde findes her, bortskåren. Marginalnoter af Torfæus. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—10. **Egils saga einhenda** („Hier biriar Saugu aꝼ Eigle | hinum Einhendta og Aſmunde").

2) Bl. 11—19. **„Saga aꝼ Sǫrla hinumm | sterka".**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson optegnet hæftets oprindelige indhold og tilföjet* „ur Num. 18. þetta Exemplar ä ad rifaſt i ſundr. vegna þess ſem Þormodr hefr ſkrifad ä ſpatiurnar".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

249. **AM. 169 a, fol.** *Pap. $31_{,7} \times 19_{,6}$ cm. 21 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd. Åben plads for initialer. Hist og her marginalia.*

„Sagan*n* aꝼ Eigle Einhendta".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „lied mier af Jone Þorlaksſyne 1709, og ſidan*n* ſelld 1710. Var til forna i in*n*bundinni bok".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

250. **AM. 169 b, fol.** *Pap. $31_{,8} \times 19_{,5}$ cm. 13 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd. Hist og her marginalia.*

„Saga aꝼ Þorsteine | Bæiar magn".

Herkomst og hist.: *Som foreg. nr.*

Benyttelse og beskr.: *FMS III.*

---

251. **AM. 169 c, fol.** *Pap. $31_{,3} \times 20$ cm. 12 bl. Sidste del af 17. årh. Forskellige hænder. Brudstykker af forsk. håndskrifter med ældre foliering.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—5. **„Sagan aꝼ Þorsteine Vijkingz ſine".** *Bl. 5ᵛ nederst, hvor sagaen afbrydes med ordene* „med griotkaſti | og valflong", *har Arne Magnusson skrevet* „Reliqva deerant". *Bl. 1 er senere tilsat (1ʳ blank).*

2) Bl. 6—8. **„Saga aꝼ eigle Eijnhenta"**, *standser afbrudt med ordene* „ad huor ſkal | an*n*ars".

3) Bl. 9—12. **„Saga aꝼ Gongu Hrolꝼe"**, *to brudstykker,* a) *fra sagaens begyndelse til* „og voru kappar hans hier | ad

mykelyrkiu“, b) *beg.* „vid aſa tun nordur fra ſkatna stǫdum“, *til sagaens slutning.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II—III.*

---

252. **AM. 169 d, fol.** (*i længere tid indlemmet i* **Addit. 3, fol.**). *Pap.* $30_{,7} \times 19_{,7}$ *cm. 7 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd. Aben plads for initialer.*

„Søgu Þättuɼ aꝼ Jlluga | Gɼydaɼ ꝼöſtɼa“.

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad er for Arne Magnusson noteret* „liedur mier af Jone Þorlaksſyne 1709. og ſidann ſelldr 1710. var tilforna i innbundinni bok.“

---

253. **AM. 170, fol.** *Pap.* $30_{,5} \times 20_{,2}$ *cm. 14 bl. C. 1690. Skr. hovedsagelig af Guðmundur Ólafsson, til dels af præsten Þorleifur Clausson, som har ejet håndskriftet og tilföjet marginalnoter.*

„Sagan Aꝼ Þorſteyne Wykings | Syne“.

Herkomst og hist.: *Ved sagaens slutning findes dateringen* „Gaukſtodum D. 21 December Anno 1691 Gudmundur Olaꝼſson Meh.“ *Derunder* „Hiſtoriu Bök þeſsa A sa Ehru Göffugie | Heidurs kienne Mann Sira Thorleiffur Clauſſuſson(!) | thil Merkis vnder skriffad naffn Halldor Jonſson Egh.“

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II.*

---

254. **AM. 171 a, fol.** *Pap.* $30_{,6} \times 19_{,1}$ *cm. 18 bl. Sidste del af 17. årh. Forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—11[r]. **Sörla saga ens sterka** („Hier biriaſt Sagann Sorla hins sterka“ *osv.*). *Efter sagaens slutning følger en „ferskeytt“ vise om denne.*

2) Bl. 11[v]—18. **„Sagann aꝼ Sturlauge hinum | ſtarꝼſama“.**

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

255. **AM. 171 b, fol.** *Pap.* $30_{,6} \times 19_{,1}$ *cm. 6 bl. Sidste del af 17. årh. Skr. af Sigurður Jónsson på Knör.*

„Sagann aꝼ Kong Halꝼdane Suarta | Eyſteinſsyne“.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel med Arne Magnussons egenhændige indholdsfortegnelse skulde foran denne saga stå* „Sörla Saga ſterka“ *og* „Sturlaugs Saga ſtarſſama“, *og efter denne være fulgt* „Boſa Saga (ólïk ödrum)“; *disse findes dog ikke nu her.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

256. **AM. 172 a, fol.** *Pap. 31 × 20,2 cm. 50 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

Indhold:

1) Bl. 1—16. **Ketils saga hængs** *og* **Gríms saga loðinkinna** („Her Byriar þætt Ketils | Hængs").

2) Bl. 17—30r. **Áns saga bogsveigis** („Her byriaz Saga aꝼ An er ko|min *var* ꝼra Katli Hæng"), *hvorefter bl. 30v står blank.*

3) Bl. 31—50. **„Sagan aꝼ Sturlaugi Ingolꝼsſyni hi|num Starſſama".**

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har på en foran indklæbet seddel noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. ur Num. 18."

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II—III.*

---

257. **AM. 172 b, fol.** (*har i længere tid været indlemmet i* **Addit. 3, fol.**). *Pap. 30,5 × 19,6 cm. 70 bl. C. 1700. Ásgeir Jónssons hånd. Bl. 53—54 ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 1—52. **Orvarodds saga ens viðförla** („Her er upphaꝼ a Sogu Orvar | oddz ens vidforla").

2) Bl. 55—70. **„Saga aꝼ Fridþioꝼi enum | frækna".**

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II (under mærket Addit. 3, fol.)*

---

258. **AM. 173, fol.** *Pap. 30 × 20 cm. 113 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—16r. **Ketils saga hængs** *og* **Gríms saga loðinkinna** („Her byriar þatt Ketils hængs"). *Bl. 16v ubeskrevet.*

2) Bl. 17—65. **Orvarodds saga** („Her heꝼ*ur* Sogu Ǫrvar Oddz | ens viðꝼǫrla").

3) Bl. 66—79. **„Sagan aꝼ An er komin*n* var fra | Katle Hæng"** *ɔ:* Áns saga bogsveigis.

4) Bl. 80—95r. **„Sagan aꝼ Friðþioꝼe enom | frækna".** *Bl. 95v ubeskrevet.*

5) Bl. 96—113. **„Sagan aꝼ Sturlaugi Starꝼfama Ingolꝼsſyni".**

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson optegnet indholdet med angivelse af, at 1—4 ere* „ur Num 13.“, *5* „ur Num. 11.“, *hvorefter tilföjes* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720.“ *Ved de angivne numre menes nr XI og XIII, fol. i A. M.s egenhændige fortegnelse over Torfæus' håndskrifter (AM. 435 b, 4to).*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. II—III, sml. Ant. Russes I, 92.*

---

259. **AM. 174, fol.** *Pap. 30 × 19,2 cm. 10 bl. Skr. 1644, af Jón Gissursson. Brudstykke af en större codex, 1ste bl. tilsat for Arne Magnusson.*

Jóns saga leikara („Saga litil af Riddara Vilkin | og hanns Syne“).

---

260. **AM. 175, fol.** *Pap. 31,5 × 19,7 cm. 58 bl. Slutn. af 17. årh. Bl. 44 åben plads for en lakune, bl. 3r en kronologisk marginalnotits. Åben plads for begyndelsesinitialen. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Trójumanna saga („Hier Hefur Troju Ma|na Sógu fra Vpphafe til enda“ *osv.*).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „ex Danico Septimii. Komin til mïn fra Monſr Odde Sigurdz ſyne. i Gördum.“

---

261. **AM. 176 a, fol.** *Pap. 32,2 × 20,6 cm. 46 bl. Slutn. af 17. årh. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn udstyret perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—27. **Trójumanna saga** („Hier Biriar Tröiv Ma|nna Sögu“).

2) Bl. 28—46. **Bretasögur** („Brytlands Cronica: Edr | Ennglands“).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Troiomanna Saga þeſſe er ur bokum Oddz Sigurdzſonar.“

---

262. **AM. 176 b, fol.** *Pap. 29,8 × 19 cm. 21 bl. Slutn. af 17. årh. Initialen bl. 1 og navnlig bl. 15 er stærkt forsiret ved allehånde pennetegning; bl. 13v og 14 ere ubeskrevne. Skal ifg. Jón Sigurðssons*

formodning være skrevet af den senere præst til Helgafell Þórður Þórðarson.

Indhold:

1) Bl. 1—13r. **Trójumanna saga** („Her Biriaſt Troiu | Manna Saga").

2) Bl. 15—21. **Breta sögur** („BRETLANDS CRONICA | edur Einglands").

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad har Arne Magnusson noteret* „ur bok er eg feck af Sr Gudmunde Jonsſyne ä Helgafelle."

---

263. **AM. 177, fol.** *Pap. 32 × 21 cm. 109 bl. Skr. 1690—91. Det opr. bind er presset læder med træ-underlag.*

Þiðreks saga af Bern („Hier Heꝼſt Su A|giæta Saga Aꝼ Þeim Vijdꝼr|æga Herra Þidrek Könge Aꝼ | Bern" *osv.*).

Ved sagaens slutning står en drottkvæden vise om Didrik af Bern.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þidreks Sögu þeſſa hefi eg feinged af Secreterer Wielandt Anno 1715. i Kaupmanna höfn. Hun er, ſem eg ſie, Copia af Auſtfiarda bökinni (Eidagás) en ecki progenies Brædratungu bokarinnar. Og er þar fyrer eigi i allan*n* mäta ſamhlioda þ*eirre* er Sr Jon Erlendz ſon hefer ritad fyrer Mag. Bryniolf. Þeſſe Þidreks Saga mun vera komin fra Sr Vigfuſe ä Helgafelle."

Om det ovennævnte hskr. Eiðagás, *en vistnok ved Københavns brand 1728 tabt membran, udtaler Arne Magnusson sig (AM. 435 a, 4to bl. 142v—143r) således:* „Þidreks Saga 4to majori. Þessa bok hefur ätt Magnus Einarsſon i Niardvik, auſtur, Lögrettum*adur.* og hefur hun vered köllud Eidagas. ſem Jon Þorlaksſon mier ſkrifar 1699. hefur *og* bokin, ſo vitt men*n* muna (ad visu i 20. är, ad reikna fra 1696.) vered i auſtfiördum hia nefndum Magnuſe.

Eg feck þeſſa bök af Jone ſyne Sr Bödvars Stullaſonar, ad frateknum nockru*m* lauſum blödum ur henne, ſem eg feck ä Islande poſt annum 1702."

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, 454; Diðreks saga, Chrania 1853; Norræn Fornkvæði s. LXVIII; G. Storm, Sagnkredsene om Karl den store og Didrik af Bern, Krania 1874 (sml. Aarb. for nord. Oldk. og Hist. 1877, s. 297 flg.); Sv. Fornskr. sällsk. saml. 1850—54, Didrik af Bern, s. III.*

---

264. **AM. 178, fol.** *Pap. 30,8 × 19,5 cm. 194 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd. Bl. 1 fra ældre tid beskadiget og repareret. Åben plads for initialer.*

Þiðreks saga af Bern.

Vistnok afskrift efter en membran.

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* 'Þidreks Saga þeſſe (med hendi Sr Jöns Erlendz ſonar) heyrer til Sr Arna Jonsſyne i Hvitadal, og er mier af *honum* lied 1707. ä Alþing ... Sr Arne Jonsſon i Saurbæ, ſeger eg mege behallda Þidreks Sögunne ſem hia mier er, og ætlar þar ä möt ad eignaſt þä ſem eg ſendi hönu*m* i vor. Ormur ſkiladi þe*ssu* vid mig hans vegna ä Alþingi 1708.'

Om originalen til dette håndskrift — formodenlig tabt ved Københavns brand 1728 — indeholder AM. 435 a, 4to bl. 142v—143r følgende oplysninger: „Þidreks Saga 4to. hana feck eg af Þormode Torfaſyne, en*n* ha*nn* af Helgu Magnuſſdottur i Brædra tungu.

Eg ſynde Sigurde Gudnaſyne þeſſa bok 1704. og þeckti ha*nn* hana, hveria han*n* til forna ſied hafde hia Helgu *Magnus*dottur."

Arne Magnusson benævner, som det vil ses af hans bemærkninger til foregående nr, den pågældende membran Bræðratungubók.

***Benyttelse og beskr.:** Ant. Russes II, 454; Diðreks saga, Chrania 1853 G. Storm, Sagnkredsene om Karl den store og Didrik af Bern, Krania 1874 (sml. Aarb. f. nord. Oldk. og Hist. 1877, s. 297 flg.).*

---

265. **AM. 179, fol.** (*bl. 160—89 i længere tid henførte til* Add. 18, fol.). *Pap. 33 × 21 cm. 222 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd, med indblanding af enkelte, af andre skrevne stykker. Store partier af codex, navnlig ved begyndelsen, stærkt hensmulrende og beskadigede; ét sted en större lakune ved tab af blade. Åben plads for initialer. Synes helt igennem afskrift efter en membran.*

Indhold:

1) Bl. 1—5. **Eiríks saga víðförla** („Hieɼ byɼiaɼ vpp Søgu Eiɼeks | wydꝼauɼla").

2) Bl. 5r—21. **Konráðs saga keisarasonar** („Hieɼ heꝼ*ur* vpp Søgu hins | kvɼteïſa Konrads Keisaɼa ſonaɼ").

3) Bl. 22—64. **Bevers saga.** *Bl. 22 og 30 samt flere mindre lakuner ere udfyldte med en senere hånd; bl. 31v forekommer en uudfyldt lakune.*

4) Bl. 64v—90. **Ívents saga Artuskappa** („Hieɼ byriaſt Ivents saga"). *Uudfyldte lakuner forekomme bl. 69v og 83v—84; nedre del af det ubeskrevne bl. 84 er bortskåren.*

5) Bl. 91—117. **„Saga aꝼ Parceval Riddara".**

6) Bl. 118—25r. **„Walvers þättuɼ".** *Störste delen af bl. 125 ubeskreven.*

7) Bl. 126—48. **Mirmants saga** („Hieɼ Heꝼſt Miɼman*n*s Søgu | Þättur"). *Uudfyldte lakuner forekomme bl. 136v—137r,*

samt ved slutningen, hvor störste delen af bl. 148 samt bl. 149 ere ladte ubeskrevne.

8) Bl. 150—59. **Clarus saga keisarasonar** *(defekt overskrift). En uudfyldt lakune findes bl. 156ᵛ—157; slutningen af sagaen (efter bl. 159) er gået tabt ved de pågældende blades ødelæggelse. Bl. 159ᵛ ender* „ma hun ekce annad enn vanda sinn hug til ydvar. eꝛ h . .“ *(17. kap.).*

9) Bl. 160. **Þjalar-Jóns saga** *(fragm.). Fra* „Ok sem þat var giaurtt“ *til sagaens slutning.*

10) Bl. 161—83ᵛ. **Flóvents saga** („Hieꝛ Heꝼft Saga aꝼ þeim | Agiæta Riddara Flovent“). *Indholdet af 1ste kapitel (bl. 161), for hvilket der oprindelig har været ladet åben plads, er tilsat af en senere hånd.*

11) Bl. 183ᵛ—212. **Elis saga** („Saga hinns Agiæta Elis Riddara“). *Bl. 209 er senere tilsat til udfyldning af en lakune, for hvilken der er ladet åben plads bl. 208. Efter sagaens slutning er en del af bl. 212ᵛ samt bl. 213 ladte ubeskrevne.*

12) Bl. 214—22. **Möttuls saga** („Hieꝛ Heꝼur vpp Møttuls Søgv“).

***Benyttelse og beskr.**: 1) Fornaldar sögur Norðrl. III; 2) Konráðs saga, Kph. 1859; 2-3, 10) Fornsögur Suðrlanda s. CLVI, CXCV, CCXXXVIII; 4-7) Kölbing, Riddarasögur, Strassb. 1872, s. III, VIII, XXXIX; 8) Clarus saga, Lund 1879; K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860 (XVIII); 11) Elis saga, Heilbronn, 1881; 12) Möttuls saga, Lund 1877 og Kbh. 1878.*

---

266. **AM. 180 a, fol.** *Perg.* $31{,}_8 \times 23{,}_5$ *cm. 60 bl. 15. årh. Flere lakuner; bl. 18, 23, 35 ere stærkt formindskede ved beskæring, så at kun et brudstykke er tilbage. Forskellig farvede initialer; afsnitstitler ere senere tilsatte i marginen.*

Karlamagnús saga *(def.).*

Ved håndskriftets begyndelse må c. 9 blade antages at mangle.

Indhold:

Bl. 1 *beg.* „enn hann vann aꝼ heıdnum monnum“, *ender* „hana eíga at konu eꝼ gud gæꝼı“ *(udg. s. 34—39). Derefter mangle 4 blade.*

Bl. 2 *beg.* „*voro* ſam*an* .x. hundꝛud ſkíalld ſueína“ *ender* „huer*t* ſem þi*er* vılıt“, *ib. 82—87.*

Bl. 3—13 *beg.* „*ok* laugdu nv me*d* ſpíotu*m*“, *endende* „ʀíka*r* kon*ur* me*d* mıclu*m* eíg-“ *(ib. 92—286), hvorefter to bl. mgl.*

Bl. 14—33 *beg.* „mercke me*d* ymſum lítv*m*“, *endende* „þvıat þeıꝛ env“ *(ib. 286—356), hvorefter et bl. mgl.*

Bl. 34 *beg.* „v̇era bet*ur* herklæd*der*“, *ender* „ſıdan*n* þeır kvo*m*v ȷ h[eım]“ *(ib. 359—363), hvorefter 2 bl. mgl.*

Bl. 35 *beg.* „. . . aꝼ ꝼ*ra*cklande . Sıdan ꝼ*or* ha*nn* apt*ur*“, *ender* „heſta uoꝛa *ok* hauka a me*d*a(n)“ *(ib. 371—375), hvorefter et bl. mgl.*

Bl. 36—37 *beg.* „bada *ok* ʀeíd ꝼ*ra*m har*d*líga“, *endende* „*ok* þ*ar* v*ar* ec ſt(addr)“ *(ib. 379—388), hvorefter 6 bl. mgl.*

Bl. 38—49 *beg.* „*ok* badu þeı*ʀ* allír“, *endende* „*ok* ſua*ra*r h*onu*m ouıtr(lıga)“ *(ib. 413—466), hvorefter 2 bl. mgl.*

Bl. 50—60 *beg.* „erkıbıs*ku*p ſína ȷ́þꝛott“, *endende* „ſínu*m* ꝼıandm*onnu*m“, *ib. 475—531.*

Herkomst og hist.: *Bl. 13, 19ᵛ, 37ᵛ, 40 forekomme i marginen (fra 17. årh.) personnavne, af hvilke kan mærkes* „Magnus Biornſson | Logman*n*“ *(bl. 37ᵛ). — Om dette hskr. og det følgende, der oprindelig have udgjort én codex, meddeler Arne Magnusson (AM. 435 a, 4to bl. 139ᵛ—140ʳ) følgende*

„Karla Magnuſſ Saga, vantar framanvid og vida i Miduna.
Aptanaf Konradz Sǒgu Keiſaraſonar.
Dunſtani Saga (authore fratre Arnone Laurentii f.) vantar i.
Katrinar Saga, vantar i.
Bærings Saga fagra.
Ur Knytlinga Sǒgu, um Knut helga, Olaf, Eirik goda, *og* Nikulas. Vantar v*id* endan.
um Svein Ulfsſon og Haralld Hein (ur Knytlinga Sǒgu) vant*ar* upphafed.
Vitus Saga Piſlarvottz. vantar i.
Laurentius Saga Hola b*isku*ps. vantar i.
Folio majore.
Þeſſe bok var komin i marga parta nordur i lande, *og* hefi eg hana feinged af ymſum. Nockurn part þar af hiä Skula Olafsſyne, nocku*rn* p*ar*t fra M*agnus*e Jonsſyne ä Leyrá, en*n* Magnus hafde ſitt feinged i ymſum ſtǒdum. Nockra ſmägeira *og* mutilerud blǒd hefi eg feinged a Islande epter 1702. sitt ur hverium ſtad.“

Benyttelse og beskr.: *Karlamagnús saga, Chrania 1860; G. Storm, Sagnkredsene om Karl d. store og Didrik af Bern, Chrania 1874, s. 15.*

---

267. **AM. 180 b, fol.** *Perg. 32 × 23,3 cm. 52 bl. 15. årh. Adskillige lakuner; af bl. 2, 3, 7 ere kun brudstykker tilbage, disse 3 blade ere sønderskårne hvert i to stykker; bl. 6 beskadiget ved beskæring forneden. Forskellig farvede initialer. Flere blade have mindre beskadigelser, sål. bl. 28 og 31, bl. 46 flg. ere stærkt sværtede. Bl. 33 har tidligere været indlemmet i AM. 20, fol. Titlerne delvis senere tilsatte i marginen.*

Indhold:

1) Bl. 1r. **Konráðs saga keisarasonar,** *slutningen, fra* „þenna mann robert mællti opt hoꝼum vit reynt".

2) Bl. 1r—5v. **Dunstans saga.** *Bortset fra de ved mishandlingen af bl. 2—3 foranledigede defekter er sagaen fuldstændig.*

3) Bl. 5v—8v. **Katrínar saga ennar helgu.** *Sagaen har de ved beskadigelsen af bl. 6—7 bevirkede lakuner.*

4) Bl. 8v—19v. **Bærings saga fagra.**

5) 19v—34r. **Knytlinga saga,** *to brudstykker: a) bl. 19—32 beg.* „þA er haralldı konungı" *(kap. 28, s. 223), ender* „med mıclum ꝼag(nadı)" *(kap. 88, s. 327); b) bl. 33—34 beg.* „um ſumarit ꝼoro þeıʀ magnus ok haralldr" *(kap. 22, s. 210—11), ender* „uard hann ſottdauduʀ" *(kap. 27, s. 223).*

6) Bl. 34r—36r. **Vitus saga.**

7) Bl. 36r—52. **Laurentius saga Hólabiskups** *(def.). Efter bl. 38 mgl. ét bl., efter bl. 49 to bl., efter bl. 52 ét—to bl. (Bps. I, s. 799—803 og 903). Sagaen ender* „ı hınne hægrı hendı heıla|gs", *ib. s. 914.*

Herkomst og hist.: *Se foreg. nr, hvortil kan föjes, at bl. 11v findes i øvre margen et sammenslynget* Gþ, *der er det sædvanlige bomærke for biskop Guðbrandur Þorláksson (Hólar 1571—1627).*

Benyttelse og beskr.: *FMS XI; Ant. Russes II, 127; Biskupa sögur I, 1858; Heilagra manna sögur, Chrania 1877, s. VIII, XXI; Sturlunga saga, Oxford 1878, s. LXXXIX; Fornsögur Suðrlanda, s. CLV.*

---

268. **AM. 180 c, fol.** *Perg. 30 × 21,5 cm. 73 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde kapitel-overskrifter, forskellig farvede initialer. Afdelings-titlerne delvis senere tilsatte i marginen. Forskellige lakuner, 1ste og sidste side slidte; flere blade, navnl. bl. 24—25, 35 og 41, beskadigede.*

Karlamagnús saga.

Ved håndskriftets begyndelse mangle flere blade, indtil „til „balldvına" *(udg. s. 15); efter bl. 23, der slutter* „Madkar ok" *(udg. s. 280) er en lakune på 6 blade. Af bl. 24—25 ere omtr. 4 linjer bortskårne foroven; mellem dem mangle c. 3 bl., fra udgs kap. 36, s. 293, til* „þa mælti hann", *ib. s. 302. Bl. 73ᵛ ender hskr. med ordene* „þa suarar hugon konungr" *(udg. s. 480).*

Herkomst og hist.: *Navne på ejere og ihændehavere (fra yngre tid) forekomme bl. 26, 35, 39, 41, 45, 46, 47, 49, 51, 53, 56, 57; de tyde ifg. Jón Sigurðsson på, at codex har hørt hjemme i Østfjordene.*

På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson, at codex er kommen til ham fra monsr. Bessi Guðmundsson 1704. En lignende oplysning findes AM. 435 a, 4to bl. 140ᵛ.

Benyttelse og beskr.: *Karlamagnús saga, Chrania 1860; K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860; G. Storm, Sagnkredsene om Karl d. store og Didrik af Bern, Chrania 1874, s. 15.*

---

269. **AM. 180 d, fol.** *Pap. $33_{,4} \times 21_{,8}$ cm. 302 bl. — ombrækkede blade med kun de indre kolonner beskrevne. C. 1700. Tildels åben plads for initialer. Formodes i den ældre katalog skrevet af Jón Arnórsson. Fol. 15ʳ, 217ʳ—218, 288ʳ findes åben plads for lakuner. Indhæftet i omslag af beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Karlamagnús saga.

Herkomst og hist.: *Under forudsætning af at Jón Ólafssons i den gamle katalog udtalte formodning om afskriverens navn er rigtigt, er dette hskr. sikkert nævnt AM. 435 a, 4to bl. 140ᵛ, hvor følgende oplysning gives om en af Jón Arnórsson afskreven membran-codex af Karlam. saga, der tillige med mindst to andre A. M. tilhørende membraner af samme saga (se smsteds. bl. 141ᵛ) må antages at være gået til grunde ved Københavns brand 1728* „Karla Magnuſſ ſaga. Folio in*n*bunden*n*, med einum ſpenle. hefur fyrrum fylgt Skalholltz kirkiu (þ*ad* er ſu ſem Jon Arnorsſon ſkrifade epter). *non admodum* vetuſtus Codex". *Af en fortegnelse smsteds bl. 153 fremgår, at denne codex fandtes blandt de islandske bøger i fortegnelsen over* „Skálholltz ſtadar afhendingu til Mag. Þordar Thorlaksſonar 1674". *Af bl. 186 flg. ses, at A. M. erholdt codex år 1699, den kaldes her* „Karla Magnuſſ Saga, sem Jön Arnorsſon min*n*a vegna uppſkrifade."

Benyttelse og beskr.: *Karlamagnús saga Chrania 1860; G. Storm: Sagnkredsene om Karl d. store og Didrik af Bern, Chrania 1874, s. 67; Gering, Íslendzk Æventýri, Halle 1882.*

---

270. **AM. 180 e, fol.** *Pap.* $19_{,8} \times 15_{,2}$ *cm.* *9 bl.* *C. 1700.*
Indhold:
1) Bl. 1—6ᵛ. „**þättur af OTVEL Kongs Sine | Mäge Karlamagnus keyfara**“.
2) Bl. 6ᵛ—9ʳ. „**Geiplur | kalladar fem er eirn þättur af Søgu keyfara | Magnufar karls**“.
Bl. 9ᵛ, *overklæbet med hvidt papir, har indeholdt begyndelsen af* Runzivals þáttr, *der senere er udslettet.*
Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „ur bok Sʳ Jons Torfafonar ä Stad i Sugandafirde.“

---

271. **AM. 181 a, fol.** *Pap.* $29_{,7} \times 19_{,5}$ *cm.* *20 bl.* *Tospaltet.* *C. 1650.* *Brudstykke af en större codex, bl. 1 (énspaltet) tilsat for Arne Magnusson. Åben plads for initialer. Opr. foliering 513—31.*
Indhold:
1) Bl. 1—9ʳ. **Ívents saga** („Hieꝛ hefiaſt sógur af Artus kóppum, og byriaſt | med Iuentz sógu“). *½ spalte bl. 2ᵛ samt bl. 3ʳ have åben plads for en lakune.*
2) Bl. 9ʳ—18ʳ. **Parcevals saga** („Hier heꝼſt Saga aꝼ | paꝛceual Artus kappa“). *Næsten hele bl. 12ᵛ har åben plads for en lakune.*
3) Bl. 18ʳ—20. **Valvers þáttur** („Hier Byriast Walver|s þättur“ *osv.*). *Bl. 18ᵛ åben plads for en mindre lakune. Efter sagaens slutning er ½ spalte ubeskreven.*
Herkomst og hist.: *På et foran indklæbet blad giver A. M. indholdsfortegnelse til dette og nærmest følgende nummer. Ifg. Jón Sigurðsson ere samtlige hæfter AM. 181 a—l, fol. — med undtagelse af i — brudstykker af en codex, som har tilhørt præsten Þorsteinn Björnsson på Útskálar og siden lagmand Sigurður Björnsson, skreven c. 1640—50.*
Benyttelse og beskr.: *Kölbing, Riddarasögur, Strassb. 1872, s. III—IV, VIII.*

---

272. **AM. 181 b, fol.** *Pap.* $29_{,4} \times 19_{,3}$ *cm.* *17 bl.* *Tospaltet.* *C. 1650.* *Bladene tildels skøre og slidte. Opr. foliering 532—48. Åben plads for initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1—6^{v}. **Erex saga** („Hier heꝼst | saga aꝼ Erex | Artus kappa").

2) Bl. 6^{v}—13^{v}. **Samsonar saga fagra** („Hier heꝼ*ur* | saga aꝼ Sam|ſone ꝼagꝛa").

3) Bl. 14—17^{r}. **Möttuls saga** („Hier byriar mǫ|ttulz Søgu"). *På bl. 17^{v} er begyndelsen af et nyt stykke udslettet.*

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Erex saga, Kbh. 1880; G. Brynjulfson, Möttuls saga, Kbh. 1878, s. 418.*

---

273. **AM. 181 c, fol.** *Pap. 29,4 × 19,5 cm. 12 bl. Tospaltet. C. 1650. Opr. foliering 501—12. Aben plads for initialer. Störste delen af bl. 3^{r} lader åben plads for en lakune. Efter sagaens slutning har fulgt* Ívents saga *(se AM. 181 a, fol.), hvis overskrift og første linjer (bl. 12^{r} nederst) ere bortskårne, resten af begyndelsen (bl. 12^{v}) overstreget.*

Bevus saga („Hier Byriast | Bevus Saga) ɔ: Bevers saga. *På et foran indsat blad har Arne Magnusson skrevet titlen* „Befus saga".

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Fornsögur Suðrlanda s. CCXXXVIII.*

---

274. **AM. 181 d, fol.** *Pap. 29,7 × 19,8 cm. 15 bl. Tospaltet. C. 1650. Opr. foliering 402—16. Aben plads for initialer. Störste delen af bl. 9^{r} lader åben plads for en lakune.*

Hektors saga ok kappa hans („Hier Byriar He|ctors saugu *ok* hanz | kappa"). *På et foran indsat blad har Arne Magnusson skrevet titlen* „Hectors-Saga".

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol. — I øvre margen bl. 1^{r} har Arne Magnusson noteret* „Scripta olim ex Membrana qvæ hodie [1692] ſervatur penes Arnam Magnæum." *Den membran, hvorefter codex er afskreven, viser sig at være AM. 589 d, 4to.*

---

275. **AM. 181 e, fol.** *Pap. 29,7 × 19,3 cm. 9 bl. Tospaltet. C. 1650. Opr. foliering 486—93. Bl. 1 (énspaltet) er senere tilsat for Arne*

Magnusson; bl. 2, af hvilket kun én spalte er beskreven, har muligvis heller ikke fra først af hørt til codex. Bl. 9ᵛ ubeskrevet.

Clarus saga keisarasonar („Hier Biriar Saugu af Claro | keisara ſyne“).

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol. — I øvre margen bl. 1ʳ har Arne Magnusson noteret* „Syneſt vera i ſyrſtu ſkrifud epter þeirre bok i 4ᵗᵒ. er eg feck af Mag. Birne Thorleifs ſyne.“ *Hermed sigtes til AM. 589 d, 4ᵗᵒ.*

Benyttelse og beskr.: *Clarus saga, Lund, 1879, s. IV.*

---

276. **AM. 181 f, fol.** *Pap. 29,6 × 19,2 cm. 7 bl. Tospaltet. C. 1650. Bl. 7 tilsat for Arne Magnusson. Opr. foliering 387—92. Åben plads for initialer.*

Konráðs saga keisarasonar („Hier hefst con|radz saga“).

På et foran indsat blad har A. M. noteret titlen „Konrads-Saga“. *Ved hovedhåndskriftets adsplittelse er sagaens oprindelige slutning fulgt med AM. 181 l, fol.*

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Konráðs saga, Kph. 1859; Fornsögur Suðrlanda s. CLVI.*

---

277. **AM. 181 g, fol.** *Pap. 29,6 × 19,3 cm. 13 bl. Tospaltet. C. 1650. Största delen af bl. 10 har åben plads for en lakune, der udfyldes af de tre senere tilföjede (énspaltede) kvartblade bl. 11—13. Bl. 13ᵛ ubeskrevet. Opr. foliering 417—26. Åben plads for initialer.*

Mirmants saga („Hier Byriar Myrm|anz Søgv“).

På et foran indsat blad har A. M. skrevet titlen „Mirmants-Saga“.

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Riddarasögur 1872, s. XLI.*

---

278. **AM. 181 h, fol.** *Pap. 29,8 × 19,7 cm. 23 bl. Tospaltet. C. 1650. Bl. 14ʳ og 15ʳ bære hvert en pennetegning; bl. 18 synes en lignende at have været anbragt. På bl. 21ʳ⁻ᵛ og bl. 22 findes påklæbede i alt 3 kolorerede billeder, der ved tilföjede vers i rímametrum henføres til sagaens personer. Bl. 21 nederst findes nu*

en mindre defekt; bl. 23ᵛ er begyndelsen af en saga udslettet. Opr. foliering 449—72. Aben plads for initialer.

„Remundar | saga“.

Samme titel findes med A. M.s hånd på et foran indsat blad.

Herkomst og hist.: *Se AM. 181, a. fol.*

---

279. **AM. 181 i, fol.** *Pap.* $30_{,5} \times 19_{,5}$ *cm. 7 bl. C. 1670. Opr. foliering 351—00. 1ste bl. (af hvilket bl. 1ʳ ubeskrevet med undt. af en titel med A. M.s hånd) tilföjet for Arne Magnusson. Bl. 7ᵛ, indeholdende begyndelsen af* Víglundar saga *(sml. AM. 163 m, fol.), overstreget.*

Álaflekks saga („Sagan*n* af Alafleck“).

Herkomst og hist.: *Ifg. Jón Sigurðssons katalog tilhører dette håndskrift en codex, der er kommet til A. M. fra Jón Þorláksson, sysselmand i Múla syssel.*

---

280. **AM. 181 k, fol.** *Pap.* $29_{,5} \times 19_{,6}$ *cm. 4 bl. Tospaltet. C. 1650. Opr. foliering 497—500. Åben plads for initialer. De sidste 1½ spalter ubeskrevne.*

Álaflekks saga („Hier heꝼst Saga | Aꝼ Alaꝼleck ꝛijgardz fyne“).

På et foran indsat blad har A. M. tilföjet titlen „Alaflecks Saga“.

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol.*

---

281. **AM. 181 l, fol.** *Pap.* $29_{,5} \times 19_{,4}$ *cm. 8 bl. Tospaltet. C. 1650. Opr. foliering 393—400. Aben plads for initialer. På 1ste spalte er slutningen af* Konráðs saga *udslettet (sml. AM. 181 f, fol.). Af bl. 8 er kun lidt over 1 spalte beskreven.*

Þjalar-Jóns saga ok Eiríks forvitna („Hier heꝼst Saga | Aꝼ Þialar Jöne Sviꝼdagz fini | og Eyꝛike ꝼoꝛvitna“).

På et foran tilsat blad har A. M. skrevet titlen „Þialar-Jons-Saga“).

Herkomst og hist.: *Se AM. 181 a, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Sagan af Þjalar-Jóni. Rkv. 1857.*

---

282. **AM. 181 m, fol.** (*Forhen indlemmet i* **Add. 4, fol.**). *Pap.* $28_{,2} \times 18_{,5}$ *cm. 19 bl. Slutn. af 17. årh. Skrevet med en hånd, der af Jón Sigurðsson antages at tilhøre den senere præst til Helgafell Þórður Þórðarson i hans unge dage. Store, ved pennetegning stærkt forsirede initialer. Brudstykke af en större codex. De 4 første blade senere tilsatte, og samtidig slutningen af* Bandamanna saga *bl.* 5^r *øverst udslettet. Bl.* 19^v *bærer en (urigtig) påtegning, ifg. hvilken rektor ved Hóla skole Hálfdan Einarsson skulde have været håndskriftets ejer.*

Indhold:

1) Bl. 1—4. **Álaflekks saga** („Sagan*n* aꝼ Alaꝼleck").

2) Bl. 5—11. **Saulus saga ok Nikanors** („Her Biriar Sógu aꝼ Saulus | og Nikanor").

3) Bl. 12—19. **Þjalar-Jóns saga** („Hieʀ Biʀiast Sagan*n* aꝼ Þialar Jöne").

Ifg. den oprindelige, af Jón Ólafsson over samlingen affattede katalog skulde AM. 181, fol. endvidere indeholde et ekspl. af Elis saga, Flóvents saga *og* Jarlmanns saga, *men disse mangle nu.*

---

283. **AM. 182, fol.** *Pap.* $29_{,5} \times 19_{,5}$ *cm. 48 bl. 17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd. Bindet er betrukket med beskrevet — og med en stor, koloreret initial udstyret — pergament fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—38. **„Sagan*n* Aꝼ Wilialme siöd |"** — *hvorefter bl. 39 er ubeskrevet.*

2) Bl. 40—48. **„Saga Aꝼ Ala Fleck".**

Herkomst og hist.: *Overskriften over den første af de to sagaer fortsættes med ordene* „Eꝛ ꝼundeſt ſkal haꝼa J Babylon | Og ſamſett aꝼ Homero", *hvortil biskop Brynjólfur Sveinsson egenhændig har tilföjet i parentes* „non qvod home|rus hoc opus unqvam ſcripſerit, verum qvod ma|teriam hyperbolarum auctor ex Homero hauſerit".

På en foran indklæbet seddel meddeler A. M., at håndskriftet er „ur bok er eg feck af Sr Olafi Giſlaſyne ä Hofi i Vopnafirde."

---

284. **AM. 183, fol.** (*i længere tid indlemmet i* Add. 4, fol.). *Pap.* $28_{,2} \times 18_{,4}$ *cm. 12 bl. Slutn. af 17. årh. Brudstykke af en större codex. Bl. 12^v^ ubeskrevet.*

Lais þáttr („Hier Biriaſt Sagan*n* aꝼ Lauſe Kongsſine").
Foran denne er slutningen af Hálfs saga *udslettet.*.

---

285. **AM. 184, fol.** *Pap.* $28_{,8} \times 19_{,3}$ *cm. 27 bl. 17. årh. Skr. af Jón Gissursson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Er for Arne Magnusson konfereret med et andet hskr. (AM. 185, fol.) og varianter fra dette tilföjede i marginen. Aben plads for begyndelses-initial.*

„Sagan*n* aꝼ Dynus Dramblàta".

***Herkomst og hist.:** En foran indklæbet seddel indeholder, i afskrift, Arne Magnussons anvisning til at konferere dette hskr. med et af Sr Jón Erlendsson skrevet,* „i bok s^r^ Þordar Jonſsonar."

---

286. **AM. 185, fol.** *Pap.* $29_{,7} \times 18_{,8}$ *cm. 30 bl. 17. årh. Jón Erlendssons fraktur-hånd. To senere tilsatte, blanke blade (bl. 5—6) betegne en större lakune i hskr., der dog, som det ses af AM. 184, fol. — der formodes at være afskrift af dette —, ikke har været oprindelig. Aben plads for initialer.*

Dínus saga drambláta („Hier Byriast Saga Aꝼ Dynuſe | Dꝛamblata").

***Herkomst og hist.:** På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bok Þorbiargar Vigfuſſdottur, er kom til min fra Sr Þorde Jons ſyne."

[AM. 186, fol. „Magus saga med äföſtum Olantrix bardaga og þætte af Hrolfe Skuggafifle med fliotaſkr: Öin*n*bunded" *mangler*].

---

287. **AM. 187, fol.** *Pap.* $31_{,4} \times 20$ *cm. 105 bl. 17. årh. Jón Erlendssons fraktur-hånd. Gennemgående kolumne-titel. Aben plads for*

initialer. Bl. 104ᵛ findes en marginal-rettelse af Arne Magnusson. Brudstykke af en större codex, svage spor af den oprindelige paginering.

„Magus saga“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720“, *hvortil A. M. har föjet* „Num. 17. in folio.“

Benyttelse og beskr.: *Bragða-Mágus saga. Kph. 1858; Fornsögur Suðrlanda s. CIV flg., CVIII.*

---

288. **AM. 188, fol.** *Pap. 33 × 20,₅ cm. 11 bl. Slutn. af 17. årh. (sml. AM. 144, fol.). Bl. 8 skrevet med en særlig hånd. Brudstykke af en större codex; opr. paginering 147—68.*

Mágus saga („Hier byriaſt Magus Jalls | Saga“).

Herkomst og hist.: *På en foran indhæftet seddel har Arne Magnusson noteret* „ur bok i grænu bande, er eg feck af Sʳ Jone Torfaſyne a Breidabolſtad.“

Benyttelse og beskr.: *Fornsögur Suðrlanda s. CIV flg., CVIII.*

---

289. **AM. 189, fol.** *Pap. 31,₅ × 20,₆ cm. 62 bl. 17. årh. Jón Erlendssons fraktur-hånd. Som regel åben plads for initialer. Bl. 18ʳ findes en marginal-notits af Arne Magnusson.*

„Saga af Sigurde Þǫgla“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720.“

---

290. **AM. 190 a, fol.** *Pap. 30 × 18,₇ cm. 267 bl. 1584. Skr. af Peder Pedersön Galthen. Ved hskrs begyndelse, hvor bladene ere stærkt slidte og tildels defekte, er codex i ældre tider repareret ved pålimet papir. Ejeres og ihændehaveres navne forekomme hyppig i marginen.*

Alexander den stores historie.

Bl. 1—2ʳ. *Titel (stor fraktur):* „Eenn Historie | om den Stoerm|megtige Førſtis, | Keyſer, Alexandri. | (som kaldis den store) Konge vdi | Macedonia. Fød | *(resten af siden på enkelte bogstaver nær tabt)* . . . ‖ ninger, Handel. | Anslag, Krig, Slac |

tinger och Stoer|megtige Seyer|winding. der met | Hand vndertui|ngde den gandſke | Wer[den] *(resten af siden bortrevet)* . . . ‖ tigh at laeſe. Nu ‖ Førſt aff Tydſken | Wdſeet aff | Peder Pederſön | Galthen. | Anno M.D.LX|XXIIII".

Bl. 3—11. *Dedikation til* „Høgbaarne Førſte oc Her|re, Her Chriſtian wdua|ld Konge till Danmarck | oc Norge, Hertug vdii | Sletzuig" *osv., efterfulgt af en fortale* „Schreffuit wdi Wandkiffue | Thendt Førſte dagh Julii Aar Effter | Guds Byrdt. MDLXXXIIII".

Herkomst og hist.: *Ifg. notits af Arne Magnussen på en foran indklæbet seddel er håndskriftet erhvervet* „ex auctione Rostgardianâ Num. Mstorum 479."

---

291. **AM. 190 b, fol.** *Pap.* $30_{,4} \times 19_{,8}$ *cm. 22 bl. 17. årh. Fragment, bladene beskadigede ved fugtighed og slid.*

Alexanders saga *(inddelt i kapitler).*

Bl. 1—8 *beg.* „Senatores *ok* hoꝼudmeyſtrar Bardagan . ." *(udg. s. 9), endende* „þangad ſem rumlentt | var þa ſkillde" *(ib. 32).*

Bl. 9—22 *beg.* „sercker upp heröpe mick(l)u", *endende* „j ꝼadminumm, sä madur geingur nu" *(ib. 35—78).*

Herkomst og hist.: *Bladene have været indlagte i et papirsomslag, på hvilket Arne Magnusson har skrevet*

„Ur Alexandri Magni Sögu fragment feinged af Þöru Þorſteins dottur ä Setberge.

Er ur þeirre gömlu Alexandri Magni Sögu [ſem teken er ur Carminibus Galteri Inſulenſis], enn ei ur þeim nyu translationibus, ſem ur Dönſku giördar eru."

---

292. **AM. 191, fol.** *Pap.* $27_{,6} \times 10_{,5}$ *cm. 137 bl. Slutn. af 15. årh. Forskellige hænder og muligvis dele af flere opr. forsk. hskrr. Delvis røde initialer og overskrifter. Skrevet i Askaby kloster i Øster-Gøtland i Sverige. Det forholdsvis nye bind bærer rygtitlen* „Gamle | Svenske | Poesier".

Indhold:

1) Bl. 1—35. '**Skaftauils lek** (ludus ſkacorum)' ɔ: *gengivelse på svenske rim af Jacob de Casulis* Ludus Schaccorum moralisatus, *med endél, tildels ved beskæring beskadigede marginal-*

citater. Uden overskrift; ang. titlen se verslinje 8 og efterskriften. Bl. 35v—36r blanke.

2) Bl. 36v. En latinsk notits *om* „Carolus filius phillippi".

3) Bl. 37—49. **„Karl magnus konungxbok"** *ɔ: gengivelse på svensk prosa af de episoder af* Karlamagnús saga, *som i de islandske håndskrifter kaldes* Geiplu þáttr *og* Runzivals þáttr *— efterfulgt af et 4-linjet vers og en notits af håndskriftets ihændehaver.*

4) Bl. 49r—58r. **„De alexandro rege"** *ɔ: en svensk prosafortælling om Alexander den store.*

5) Bl. 58v—66. **„De amico *et* amelio duobus socijs"**, *fortælling på svensk prosa. Herefter 1/2 spalte blank.*

6) Bl. 67—89. **Flores og Blanzeflor,** *romanen om F. og B. på svenske rim. Bl. 86 udgör kun øvre halvdel af et blad.*

7) Bl. 89r—93r. **„De vno peccatore qui promeruit graciam"**, *legende på svenske rim om en synders omvendelse.*

8) Bl. 93v. Annalistiske optegnelser fra år 1497.

9) Bl. 94—107r. **Svensk krønike i prosa.** *Begyndelsen fattes, da her er en defekt i håndskriftet. Beg.* „gudh ok jomffrw maria mik | nadher giffwa", *ender* „wil tu mera wetha aff danzſka | kroniken ffaar thit ſom tv faren", *hvorefter 1/2 spalte står blank.*

10) Bl. 107v—112r. **Den lille svenske rim-krønike,** *ender afbrudt med 2den verslinje om dronning Margrete. Derefter have opr. 5 sider været ladte ubeskrevne. Senere er her skrevet forskellige mindre optegnelser (16. årh.):*

Bl. 112v—113r. Et elegisk-erotisk digt.

Bl. 113v. Memorial-notitser.

Bl. 114v. Latinsk Maria-anråbelse.

11) Bl. 115—23. **Om den hellige Birgitta og hendes slægt** („Hær æpthir ſkriffwas aff wara | hælgha modher ſancta birgitta modhir | modher oc ſidhan the hælgha bar|nen oc barna barnen ſom wt kommen | waro aff henna hælga byrfte"). *Derefter stå resten af spalten og de to følgende blade blanke.*

12) Bl. 126—37v. **Fortællingen om de syv vise mestere,** *svensk prosa. Bl. 137 er beskadiget forneden, og fortællingen ender afbrudt i den 3dje mesters fortælling.*

Herkomst og hist.: *Til oplysning om codex tjæner følgende notits bl. 49ʳ, med samme hånd som det nærmest foregående:* „Anno dom*n*J mcdxcij fe*r*ia 3ª *i*nfra oct*avas* | omn*ium* ſ*anc*torum hora dec*i*ma ante | pra*n*d*i*um Et e*st* l*i*ber dom*in*J Joh*ann*is | gerardi cappellan*i* monaſterij | aſkaby Et habe*ntur* in *i*ſto l*i*bro | pr*i*mo de ludo ſcakar*i*or*um*, l*i*ber | blanzaflor De ſepte*m* ſap*i*e*n*ti|b*us* Et de rege magno karulo".

I bl. 115ʳ nedre margen findes skrevet navnet EBrenner; *det antages at betegne oldforskeren Elias Brenner, på hvis avktion Arne Magnusson da formodes at have købt håndskriftet.*

Benyttelse og beskr.: *Oversigt over indholdet meddeles Skandinavisk Museum I, Kbh. 1798 og Svenska Fornskriftsällskapets Samlingar 1867—68, s. 274 flg. (her tillige oversigt over den tidligere benyttelse af codex og de forsk. publikationer af dele af denne). Sml. Fornskr. sällsk. saml. 1844, s. XXVII — her tillige et facsimile —, og 1881—82, s. 528; Brandts gammel-danske Læsebog s. 65; de i Fornskr. sällsk. saml. 1867—68 anførte Svenske akademiske afhandlinger og andre i Sverige udgivne skrifter.*

---

293. **AM. 192, fol.** *Pap.* *30,5 × 19,7 cm.* *35 bl.* *17. årh.* *Jón Erlendssons fraktur-hånd.*

Hervarar saga ok Heiðreks konungs— *i to eksemplarer.*

1. Bl. 1—4ʳ. „Heꝛvaꝛar þättur hin*n* gamle", *indbefattende sagaens begyndelse til ordene* „þa streingdu heit | Arngrymſsyner . ect", *hvorefter 1½ sider stå blanke. Åben plads for 1ˢᵗᵉ initial; en enkelt marginal-henvisning.*

2) Bl. 5—35ʳ. „Søgu þattur aꝼ Heidreke | Könge og Han*n*s ættmon*n*um*m*", *indeholdende sagaen kompileret efter forskellige recensioner, samt tillige* kommentar af Björn Jónsson på Skarðsá til Heiðreks gåder. *Adskillige marginal-notitser, bl. a. med oplysning om afskriftens kilder. Bl. 34ʳ en rettelse af Arne Magnusson. Åben plads for 1ste initial.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „lied mier af Jone Þorlacksſyne 1709, og ſidan*n* ſelld 1710. Var tilforna i in*n*bundinni bok."

Benyttelse og beskr.: *Hervararsaga, Hafniæ 1785; Fornaldar sögur Norðrl. I; Nordiske Oldskrifter III, Kbh. 1847.*

---

294. **AM. 193 a, fol.** *Pap.* *31,5 × 20,5 cm.* *29 bl.* *C. 1700.* *Ásgeir Jónssons hånd.*

„Hervarar saga".

Ifg. Jón Sigurðsson skreven efter membranen nr 2845 4to i gl. kgl. samling, med forandringer og tillæg efter Verelius' udgave (Ups. 1672 fol.).
Benyttelse og beskr.: *Som foreg. nr.*

---

295. **AM. 193 b, fol.** *Pap.* $31_{,7} \times 20_{,6}$ *cm. 5 bl. C. 1700. Ásgeir Jónssons hånd.*
Eiríks saga víðförla („Her heꝼr up Sǫgu Eiriks Widꝼǫr|la“). *Sidste side (bl. 5^r) senere tilföjet med Arne Magnussons hånd.*
Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

296. **AM. 193 c, fol.** *Pap.* $32 \times 20_{,4}$ *cm. 6 bl. C. 1700. Ásgeir Jónssons hånd.*
Ingvars saga víðförla, *fragm.* („Fragment Ingvars Sögu vidfor|la. deest initium“). *Foruden begyndelsen har originalen endvidere inde i fortællingen manglet et blad, se bl. 4^v* („Her vantar blad i Membr.“).
Ifg. antegnelser på bindets inderside er hskr. en afskrift af nr 2845, 4to i gl. kgl. samling.

---

297. **AM. 193 d, fol.** *Pap.* $30_{,2} \times 21_{,1}$ *cm. 4 bl. Slutn. af 17. årh. 1ste side (bl. 1^v) og sidste side (bl. 4^r) ere senere tilsatte.*
Illuga saga Gríðarfóstra („Sǫguþættur aꝼ Illuga grydar | Foſtra“).
Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

298. **AM. 193 e, fol.** (*en tid indlemmet i* **Add. 3, fol.**). $30_{,7} \times 20$ *cm. 8 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 1^r bærer en marginalnotits, vistnok af Torfæus.*
„Saga aꝼ Hromunde Greipsſyne“.
Herkomst og hist.: *Efter sagaens slutning findes følgende notits med afskriverens hånd* 'Su ſaga ſem Þetta war effterſkrifad, ward naumliga leſinn, og ei ſem ſkiliannleguſt um landa edur stada heiti sum ... *(osv., om sagaens skueplads).* Svo shrifade S^{ra} Magnus J Lauſaſe Olafſſon'.

---

299. AM. 194 a, fol. *Pap.* *$32_{,7}$ × $20_{,5}$ cm.* *28 bl.* *Skr. år 1677.*

Gautreks (*eller* Gjafarefs) **saga** *og* **Hrólfs saga Gautrekssonar**, *under fælles titel* „Hier skrifaſt Sagann af Hrolfe Gautreks sine | og ſeiger firſt af Gauta konge J Gautlannde".

Herkomst og hist.: *Af en til sagaen föjet efterskrift ses, at håndskriftet er skrevet* „med meſta Flyter og Annrijke A Stafneſe *(Gb.)* Anno 1677."

En foran indklæbet seddel med A. M.s notits „Hrolfs Saga Gautreksſonar 2. Exemplaria" *gælder rimeligvis både AM. 194 a og b.*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III; Ant. Russes I, 224.*

---

300. AM. 194 b, fol. *Pap.* *$33_{,3}$ × 21 cm.* *24 bl.* *17 årh.s sidste halvdel. Skr. af præsten Þorleifur Clausson.*

„Saga Af Hrölfe Konge Gaut|rekſsyne".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

301. AM. 194 c, fol. *Pap.* *$32_{,3}$ × $20_{,5}$ cm.* *7 bl.* *17. årh.* *Skr. af Jón Erlendsson.*

„Saga Gauta og Gautreks | konga". *Denne overskrift synes dog senere tilföjet, hvorimod fortællingen selv slutter* „Og enndar hier nü Þätt Giafa | Reffs. Og Dala fifla".

Efter sagaens slutning (bl. 7^r) har en senere ihændehaver skrevet navnet „Alfur Gilsason" *(sic!) og årstallet* 1673. *Bl. 7^v optages af en af præsten Þorleifur Clausson skreven* vise af Harðar saga *(Torfi Valbrandssons vise om søsterens ægteskab); her findes ligeledes skrevet navnet* „Sölmundur Bergſueinſson".

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. III.*

---

302. AM. 195, fol. *Pap.* *32 × $20_{,2}$ cm.* *168 bl.* *Skr. år 1619 af Knud Hesselbierg. Samtidig foliering. Marginal-henvisninger.*

Olai Petri Svenska Krönika.

Bl. 1^v er ubeskrevet, bl. 1^r indeholder forf.s hilsen til læserne, samt nedennævnte afskriver- og indehaver-notitser.

Herkomst og hist.: *Bl. 1^r er (under Olai Petri hilsen) antegnet* „Knud Heſzelbierg Hör denne Bog medt ald | rette, Och hafuer ieg den Vdſchrefuet

aff en | Suenſch Crönicke. Aar 1619." *Nedenunder findes endnu en gang afskriverens navn, et af samme skrevet* tysk gudeligt vers *og endelig — med en anden hånd — navnet* „Johan Frijs *manu* propria."

---

303. **AM. 196, fol.** *Pap. 32 × 20,3 cm. 189 bl. Sidste del af 16. årh. Det opr. bd. — presset brunt læderbind med navnet* HACK HOLGERSS *og årstallet* 1577 *— er bevaret. Foran og bag i hskr findes adskillige blanke blade. I marginen findes kongerækkens løbenumre og nogle antegnelser med en senere hånd.*

Olai Petri Svenska Krönika. *Denne standser med Svante Stures død 1512 (bl. 186v). Bl. 187r står blank. Bl. 187v—189r optages af* „Regiſter och Taffle paa for|ſkreffne, Suenſke konger" *endende med kong Hans.*

Herkomst og hist.: *På bindets forreste inderside står* „1631 | V. Sandberg | Ehandtt" *og* „Jost fris", *i marginen bl. 1r* „κτῆμα An|næ wllfeld."

---

304. **AM. 197, fol.** *Pap. 32 × 20 cm. 218 bl. Sidste del af 16. årh. Skr. af Johannes Laurentii. Hyppig røde overskrifter og initialer. Forskellige marginal-antegnelser. Ender defekt, hvorfor adskillige blade ere tilhæftede. Ældre foliering.*

Indhold:

1) Bl. 1—177. **Olai Petri Svenska Krönika.**

2) Bl. 178—80. **Kong Kristiern IIs „Dagtinga*n* | Och welkor"**, efter hvilke han erkendtes for Sveriges konge 1520, *og* hans **„stadfästelse Bref"** herpå *(svensk).*

3) Bl. 180v—181r. **Kong Kristiern IIs overenskomst med Sten Stures enke, fru Kirstin,** Vadmarsøen ved Stockholm 1520 *(svensk) — efterfulgt af et svensk* vers *om kongens falskhed. Bl. 182 står blankt.*

4) Bl. 183—218. **Krønike om Gustav Vasa** *(svensk), standser afbrudt ved år 1523—24. I nedre margen bl. 218v har Arne Magnusson tilföjet* „desunt multa".

Herkomst og hist.: *Nedenunder det bl. 181v forekommende vers har afskriveren tilföjet sit navn* „iohanes Lauerentij."

På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Dette Oluf Pedersens histories Exemplar bekom ieg Anno 1716. fra Mag. Jonas Ramus paa Nörrehoug paa Ringerige i Norge, til foræring.“

„Arffue Scaryn Suenſon *propria* ſtod paa brettet indentil ſyntes at vere gammel haand.“

„Det ſom fattes ved enden i dette Exemplar har til viſſe været 1. ſæt, og icke meere end 2. ſæt. Det kunde mand ſee af traadene ſom ſade tilbage af det eller de ſæt ſom vare udryckte og bortrefne.“

Jón Sigurðsson gör dog opmærksom på, at der af Gustav Vasas krønike vistnok mangler mere end 2 læg, da fremstillingen ses at have omfattet år 1554.

---

305. **AM. 198, fol.** *Pap. 32,5 × 20,2 cm. 136 bl. (135 + 1ª). Skr. 1587. Daniseret sprogform. Enkelte marginalnotitser.*

Olai Petri Svenska Krönika. *Standser som AM. 196, fol. med Svante Stures død.*

Herkomst og hist.: *På forsatsbladets forside (bl. 1 aʳ) er skrevet* „Suenſke Cronica Olaj | Petri ſom Jeg fich effter S. | Holger Bagge 1630.“ *Derunder er modtagerens navn udslettet.*

Ved fortalens slutning (bl. 7ᵛ) findes årstallet 1587.

---

306. **AM. 199, fol.** *Pap. 30,5 × 19,2 cm. 126 bl. (125 + 1ª). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Marginal-antegnelser af Torfæus. Daniseret sprogform. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Olai Petri Svenska Krönika. *Standser afbrudt ved år 1508.*

Herkomst og hist.: *Forsatsbladet (bl. 1 aʳ) bærer følgende titel, af hvilken de to første og to sidste linjer ere skrevne med rødt blæk* „Chronographia | Det er | En kort Beſkriffuelse, om alle de Konger | Hertuger Grefuer og Adel, Borgmeſter og Raad | Biſper og Prouiſter etc. Som hafve regerit | i Sverrigs rige ind til Kong Johans tid, hvil|chen nu er en Herre der ofver der | mand Skref Anno Chri*sti* 1586. | de*n* 7 Martii. | Proverb. 28 | Propter peccata terræ multi Principes ejus.“

På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720.“

---

307. **AM. 200, fol.** *Pap. 32,3 × 21,5 cm. 136 bl. C. 1600. Marginalhenvisninger. Defekt ekspl. og meget beskadiget. Af håndskriftet mangle de første 24 blade, så at den oprindelige foliering nu*

begynder med tallet 25. Bl. 53 og 56 ere senere indsatte blanke blade, til betegnelse af lakuner i codex. Bl. 111—12 ere på lignende måde indsatte blade, uagtet her intet mangler. Bl. 122 er en notitsseddel, der bærer nogle talberegninger med Arne Magnussons hånd. Bl. 113—36 ere stærkt beskadigede af fugtighed.

Olai Petri Svenska Krönika.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel betegner A. M. håndskriftet som* „lacerum exemplar“. *Et i øvre margen bl. 1r med rødkridt skrevet tal* „623“ *betegner efter Jón Sigurðssons antagelse, at A. M. har købt bogen efter Rosenkrantz.*

---

308. **AM. 201, fol.** *Pap. $30_{,3} \times 19_{,4}$ cm. 106 bl. 1ste del af 17. årh. Indb. i brunt læderbind med slægten Thotts våben på for- og bagsiden, samt rygtitel* „HIST. REGIS ERIC XIV.“

Indhold:

1) Bl. 1—62. **„Konnu(n)g Ericks | den Fiortondes Crönicka wppa Rim | Eller Wdj en Wiiſa forfadtad“.**

2) Bl. 63—106. **Hertug Karls** *(ɔ: den senere Karl IX)* **krønike på svenske rim.** *Går til hans brylhup med prinsesse Kristiane af Holstein; beretningen er lagt i munden på hertugen selv.*

---

309. **AM. 202 a, fol.** *Pap. $30 \times 18_{,8}$ cm. 8 bl. 17. årh. Jón Gissurssons hånd. Brudstykke af en större codex. Enkelte marginalhenvisninger.*

„Sögu þättur aꝼ Alꝼe Konge og Alꝼsreckum“ *ɔ:* Hálfs saga. *Foran sagaen (bl. 1r) er slutningen af* Orms þáttr Stórólfssonar *udslettet.*

Herkomst og hist.: *På et foran indsat blad har Arne Magnusson noteret* „Ur bok (elldre enn 1646.) er eg feck af Sr Högna Amundaſyne.“

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I; Ant. Russes I, 86.*

---

310. **AM. 202 b, fol.** *Pap. $31_{,6} \times 19_{,6}$ cm. 12 bl. 17. årh. Jón Erlendssons fraktur-hånd. Brudstykke af en större codex. Åben plads for enkelte mindre lakuner.*

„Søgu þättur aꝼ Alfe | Kónge Og Alfs Reckum*m*“ *ɔ:* Hálfs saga.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret om dette hskr. af sagaen* „lied mier af Jone Þorlaksſyne 1709. og ſidan*n* ſelld 1710. var tilforna i in*n*bundinni bok".

Benyttelse og beskr.: *Som foreg. nr.*

---

311. **AM. 202 c, fol.** *Pap.* *32 × 20,5 cm.* *16 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Ásgeir Jónsson, med rettelser af Arne Magnusson. Brudstykke af en större codex.*

„Sagan*n* aꝼ Halꝼe oc Halꝼs | reckom".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur Num . 13 . | fra Eckiu Þormodar | Torfasonar."

Benyttelse og beskr.: *Som AM. 202 a, fol.*

---

312. **AM. 202 d, fol.** *Pap.* *31,7 × 20,7 cm.* *10 bl.* *C. 1700.*

„Saga Af Hälfe og Hälfs | Reckum".

Benyttelse og beskr.: *Som AM. 202 a, fol.*

---

313. **AM. 202 e, fol.** *Pap.* *29,6 × 19 cm.* *5 bl.* *17. årh.* *1ste side (bl. 1v) og de sidste linjer (bl. 5r) ere tilsatte for Arne Magnusson.*

„Sǫgu þättur aꝼ Alꝼe Konge og | Alꝼs-Reckum".

Bl. 4v er en lakune antydet.

Benyttelse og beskr.: *Som AM. 202 a, fol.*

---

314. **AM. 202 f, fol.** *Pap.* *20,9 × 17 cm.* *16 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Ásgeir Jónsson. Talrige tilföjede varianter.*

Hálfs saga ok Hálfsrekka.

I håndskriftet er overskriften „Saga aꝼ Halꝼe oc halꝼsreckum" *overstreget.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Gott Exemplar".

I marginen bl. 1r har A. M. skrevet „Ex Membrana 4to è Bibliotheca Regiâ qvæ omnium hodie extantium hujusmodi hiſtoriarum originalis eſt, etiamſi chartæ inter se paulum varient. Inſcriptione Membr. caret".

Benyttelse og beskr.: *Som AM. 202 a, fol.*

---

315. **AM. 202 g, fol.** *Pap.* *30,5 × 19,7 cm.* *11 bl.* *17. årh.* *Brudstykker af to forskellige större codices.*

Rauðólfs þáttr — *i to eksemplarer.*

1) Bl. 1ᵛ—9. „Raudwlfs þättur og sona hans". *Skr. af Jón Gissursson. Marginal-forklaringer til de i fortællingen forekommende drömme samt flere tillæg. På bl. 1ʳ er slutningen af* Nornagests þáttr *(sml. AM. 202 i, fol.) udslettet.*

2) Bl. 10—11. „Raudölfs þättur og sona hans". *Marginal-notitser som i foreg. ekspl. Opr. foliering 147—48. Til denne afskrift hører en foran indklæbet seddel, ifg. hvilken bladene ere fra et år 1711 af Sigurður á Ferju købt hskr. ældre end 1683.*

---

316. **AM. 202 h, fol.** *Pap.* *20,7 × 16,4 cm.* *8 bl.* *C. 1700.* *Skr. af Arne Magnusson. På bl. 8ᵛ er begyndelsen af et nyt stykke udslettet.*

„Saga af Raudulfi og sonum hans". *Væsenlig af samme beskaffenhed som de i AM. 202 g, fol. indeholdte afskrifter.*

---

317. **AM. 202 i, fol.** *Pap.* *30 × 19 cm.* *12 bl.* *17. årh.* *Brudstykker af to forskellige större codices.*

Nornagests þáttr — *i to eksemplarer.*

1) Bl. 1—8. „Søgu þättur af Norna Geft". *Skr. af Jón Gissursson. Bl. 8 tilföjet for Arne Magnusson af en af hans skrivere. Forskellige marginal-antegnelser. Bl. 5ʳ åben plads for en mindre lakune. Til denne afskrift hører en foran indklæbet seddel, ifg. hvilken sagaen er udtagen af et fra præsten Högni Ámundason erholdt håndskrift, ældre end 1646.*

2) Bl. 9—12. „SØGV ÞATTVR AF | Norna Gesti". *Stemmer temlig nöje med foreg. ekspl., dog er lakunen udfyldt. På sidste halve side er begyndelsen af* Hálfs saga *udslettet (sml. AM. 202 e, fol.).*

Benyttelse og beskr.: *Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

318. **AM. 202 k, fol.** *Pap.* *32,3 × 21,3 cm. 31 bl. 17. årh. Brudstykker af to forskellige håndskrifter.*

Hervarar saga ok Heiðreks konungs — *i to eksemplarer.*

1) Bl. 1v—13. „Sagann . Af Heidreke | kongi og hans ættmonnum". *Rettet af Arne Magnusson efter „Membrana Bibliothecæ Regiæ" og et papir-ekspl. „qvod fuit olim Brynolfi Svenonii Episcopi Scalholtensis". Gåderne ere fjærnede fra det opr. ekspl. og tilskrevne med en senere hånd. På bl. 1r er slutningen af en anden saga udslettet.*

2) Bl. 14—31r. „Søguþättur aF Heydreke konge og | hans ættmaunnum". *Skr. af Jón Gissursson. Nogle marginal-antegnelser. Bl. 18v—19r stå (på én linje nær) blanke til betegnelse af en lakune, der går fra* „Lytt ræke eg þat Loffdunga vinur" *til* „Heidrekur var eckj katur". *Dette ekspl. af sagaen har i længere tid været indlemmet i* Add. 4, fol.

Benyttelse og beskr.: *Hervararsaga, Hafniæ 1785; Fornaldar sögur Norðrl. I.*

---

319. **AM. 202 l, fol.** *Pap. 32,7 × 21,5 cm. 13 bl. 17. årh. Marginal-antegnelser.*

„Sturlaugs Saga hins | Starffama". *Titlen er af Arne Magnusson tilföjet på forsatsbladet.*

---

320. **AM. 203, fol.** *Pap. 32 × 19,5 cm. 149 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Bl. 87r samt omtrent én side bl. 94v—95r ere skrevne med særlige hænder. Bl. 123v ere slutningslinjerne tilsatte af Arne Magnusson. Bl. 29—30 og 87v ere ubeskrevne. De nu bag i anbragte fire sidste blade tilhøre ikke opr. dette hskr.; ved en ældre indbinding ere så vel disse indsatte som en del blade forblandede, men Jón Sigurðsson har ved påskrifter angivet den rette orden, og denne er nu ved en nyere indbinding gennemført. Flere omstændigheder, således ulige bladlængde, tyde i øvrigt på, at hskrs forskellige bestanddele næppe opr. have udgjort et samlet hele. Codex er temlig beskadiget ved slid og fugtighed, og hist og her repareret. Adskillige marginal-notitser, muligvis tildels med bp. Brynjólfur Sveinssons hånd (Herv. saga). Åben plads for initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1—10 **„Søgu þättur aꝼ Giaꝼa Reꝼ | Og Dala ꝼïꝼlum*m*“.**

2) Bl. 11—28. **„Fra Gavta Könge | inum Millda“** ɔ: *samme fortælling som foregående, nemlig* Gjafarefs saga.

3) Bl. 31—87. **„Saga Fra Hꝛölfe | Könge Gavtꝛekſſyne“.**

4) Bl. 88—114. **Hervarar saga ok Heiðreks konungs.** *Et brudstykke forudskikkes, betitlet* „Heꝛvaꝛaꝛ þattuꝛ | hinn gamli“, *der går fra* „Svo ꝼin*n*ſt ꝛitad“ *til* „þa streinngdu heit Arngrimz | ſyner etc.“ *(bl. 88—89); derefter følger sagaen i sin helhed, under titel* „Sogu þattur aff Heidreke Könge, *ok* | Hau*ns* Ættmónnum*m*“. *Til Heidreks-gåderne er* Björn Jónsson på Skarðsá's kommentar *föjet.*

5) Bl. 115—23. **þorsteins þáttr bæjarmagns** („Saga Aꝼ Thoꝛſtein . . | Bæiaꝛ-magn Bæ . .“).

6) Bl. 124—39. **„Sagan*n* Af Eigle Einhendta“.**

7) Bl. 140—45. **„Saga Aꝼ Illuga Grijd|aꝛ föſtꝛa“.**

Bl. 146—49 *indeholde* Danske oppebørselsregnskaber fra 16. årh.

Benyttelse og beskr.: *FMS III (þorst. bæj.); Fornaldar sögur Norðrl. I (Herv.) og III (de øvrige stykker).*

---

321. **AM. 204, fol.** *Pap. 29,6 × 19,4 cm. 80 bl. Tospaltet. C. 1650. Brudstykke af en större codex. Opr. foliering 267—346. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. Åben plads for initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1—6. **Hungrvaka** („Her Byriast Hungur|vaka“).

2) Bl. 6v—27. **þorláks biskups saga ens helga.**

3) Bl. 27v—28. **„Fräfogn Hin | sierlegafta, aꝼ Pa|li Jonſyne Siøunda | Skalaholltz B*isku*pi“.** ɔ: *Begyndelsen af* Páls saga biskups *til* „af ſ*inum* frændum*m* jafn*n* | gofugur“ *(Bps. I, 133), hvoraf dog de 10 sidste linjer ere tilföjede med en særlig hånd. Hele stykket synes tilkommet ved udfyldning af tre opr. ubeskrevne sider.*

4) Bl. 29—47. **Laurentius saga Hólabiskups** („Hier Byri*ar* Sogu aꝼ Lau|rentio Hola B*iskupi*“). *Derefter 1½ spalter ubeskrevne.*

5) Bl. 48—71. **Guðmundar saga ens góða** („Hier Heꝼst Saga aꝼ | Gudmunde B*iskup* | Arafyne Goda | þe*im* ꝼimta ad | Holum“).

6) Bl. 72—80. **Árna biskups saga Þorlákssonar** („Hier Heꝼ*ur* vpp Frafogn Aꝼ | aꝼ (!) Herra Arna Þorlak|fyne x B*iskupi* J Skalahollti“).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er indholdet antegnet af Arne Magnusson. Ifg. Jón Sigurðsson har den samlede codex i sin tid tilhørt præsten Þorsteinn Björnsson på Setberg (til Útskálar), men er siden splittet ad i flere dele (sml. nr. 121, 158 og 181 fol.).*

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Grönl. hist. M. I, 1858; Biskupa sögur I, 1858.*

---

322. **AM. 205, fol.** *Pap. 29 × 18,7 cm. 72 bl. 17. årh. (vistnok 1644). Skr. af Jón Gissursson. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. Flere steder åben plads for begyndelses-initial.*

Indhold:

1) Bl. 1—13. **Hungrvaka** („Ejrn Lytell Bæklingur aꝼ ꝼäum B*iskupum* | fem verid haꝼa ä Iflande þe*im* ꝼyrftu“ *osv.*).

2) Bl. 14—32ᵛ. **„Sagan*n* aꝼ Þorläke B*isku*pe Helga“**. *Bl. 26ᵛ—27 ere ladte ubeskrevne, til betegnelse af en lakune.*

3) Bl. 32ᵛ—33. **„Klaufa vr Sógu Gudmundar Göda Hola | B*isku*ps“** *osv., om oprindelsen til stridighederne mellem lægmænd og gejstlighed ang. kirkegodset.*

4) Bl. 34—45ʳ. **Páls saga biskups** („Fräsaugn hin sierligafta aꝼ Päle Jonfy*ne* | Skalhollts B*isku*pe og fleyrum B*iskupum*“). *Derefter er omtr. 1 bl. ladet ubeskrevet.*

5) Bl. 46—71. **„Sagan aꝼ Jone Helga Øgmundarfyne | ꝼyrfta Höla B*isku*pe“**. *Ender* „Nu heff ec skriffad þefsa | fógu alla, Jarteijkn læt eg vndan*n* falla, heffíe | ofs Gud æ himna palla. An*no* 1644“.

6) Bl. 71ʳ—ᵛ. **Notits om ældre biskopper i Skálholt og Hólar.** *Beg.* „A Jflande haffa verid marger B*isku*par Jnnlender“. *Ender* „Jórund*ur* Þorfteinfon ha*nn* var B*iskup*.“

7) Bl. 72. **Fortegnelse over biskopperne i Skálholt og Hólar,** *i to parallelle kolonner, med overskrift* „þefser B*isku*par haꝼa | verid J Skalhollte“ *og* „þefser Biskupar haꝼa ver|ed Nord*an*landz a Hölum | J Hialltadal“.

Rækkerne have opr. sluttet med Brynjólfur Sveinsson *og* þorlákur Skúlason, *men senere er endnu et par navne tilföjede med en anden hånd.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson en udsigt over indholdet og bemærker om nr 7* „þeſſe litilsverda Series ſtöd ä bladi milli Hungrvòku og þorlaksſògu. Eg tok hana þadan, og ſetti ſidarſt i þetta volumen“. *Om håndskriftet i dets helhed meddeles* „Allt med hendi Jons Giſſursſonar (fòdur Sr Torfa i Bæ) og tekid ur þ*eir*e bok er eg feck af þorlako þordarſyne.

þeſſar B*isku*pa Sògur hafa vered i hòndu*m* Sr Jons Olafsſonar, preſtz ä Raudaſande, ſem ſiä er af nockru*m* fám annotationibus in margine, hveriar med hans hende ritadar eru“.

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858.*

---

323. **AM. 206, fol.** *Pap.* $30_2 \times 20_4$ *cm. 21 bl. C. 1650. Skr. af præsten Jón Ólafsson til Rauðisandur (sml. AM. 210, fol.). Brudstykke af en större codex. Arkaiserende fraktur.*

Indhold:

1) Bl. 1—7v. **Hungrvaka** („Eiɴ lijtill Bæklingur aꝼ ꝼaum B*isku*pum fem veꝛit | haꝼa a Islandi þ*ei*m ꝼiꝛztu“ *osv.*).

2) Bl. 7v—15v. **„Sagan aꝼ þorlaki b*isku*pi helga“.**

3) Bl. 15v—21. **Páls biskups saga** („Frasagn hin seꝛligazta aꝼ Pali Jonszini | Skalholltz b*isku*pi ok ꝼleiꝛum adꝛum B*isku*pum“).

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Ur bok fra Birne Petursſyne (Giſla Arnaſyne) aptanvid Grágas, Hakonarbok etc.“

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858.*

---

324. **AM. 207 a, fol.** *Pap.* $31_4 \times 20_2$ *cm. 49 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Marginal-notitser dels med afskriverens, dels med Torfæus' hånd. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—11. „**Hungr vaka**".

2) Bl. 12—49. „**Bifcopa annall Syra Ions | Eigilsfonar**".

Herkomst og hist.: *Ifg. notits af Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel er håndskriftet* „Ur Num. 12. Fra Sal Affeffor Thormod Toruefens Enke 1720", *og med Ásgeir Jónssons hånd skal opr. på bogens forside have været antegnet* „Epter Exemplari chartaceo parum accuratè fcripto".

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka Hafniæ 1778; Safn til sögu Íslands I, Kph. 1856; Biskupa sögur I, 1858*

---

325. **AM. 207 b, fol.** *Pap.* $16_{,7} \times 10_{,5}$ *cm.* *64 bl.* *C. 1700.*

Optegnelser til Hungrvaka *(isl.). Arne Magnussons notitser på løse blade, af filologisk-antikvarisk, genealogisk og topografisk indhold.*

---

326. **AM. 208, fol.** *Pap.* $30_{,2} \times 20_{,2}$ *cm.* *24 bl.* *Sidste del af 17. årh. Skr. af præsten Þorleifur Clausson til Útskálar (Gb.).*

Indhold:

1) Bl. 1—23ᵛ. **Hungrvaka** *i udtog, efterfulgt af* **Jón Egilssons Biskupa-annáll**, *ligeledes udtogsvis. Overskrift* Hungur-Vaka | Eirn Bæklingur aꝑ Byfkupu*m* a Jslande" *osv.*

2) Bl. 23ᵛ—24. „**Eytt lytid agrip vr Gómlu*m* Frædebökum, vm*m* Gamlara | kien*n*eman*n*a og klercka kyrkiu og helg|radaga holld**". *Svarer til* Nokkuð ágrip um gömlu siðina *i Safn til sögu Ísl. I, 667—69.*

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons notits på en foran indklæbet seddel udtaget af en Þorleifur Clausson tidligere tilhørende bog.*

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Safn til sögu Ísl. I, 1856, s. 24; Biskupa sögur I, 1858.*

---

327. **AM. 209, fol.** *Pap.* $30_{,4} \times 19_{,7}$ *cm.* *98 bl.* *17. årh. Jón Erlendssons frakturhånd. Åben plads for initialer. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—26ʳ. „**Hungurvaka**". *Adskillige, tildels overstregede marginalier.*

2) Bl. 26v—73. **„Sagan*n* Af Þorlake | b*isku*pe helga“.** *Til betegnelse af lakuner ere noget over halvdelen af bl. 70 og 73 samt bl. 74—76 ladte ubeskrevne. Afskriften grunder sig ifg. Jón Sigurðsson på to forskellige kilder.*

3) Bl. 77—98. **Páls biskups saga** („Frasaugn hin fierlig-| afta Af Pale Jonsfyne skal|holts b*isku*pe. ok fleir*um* b*iskupum*“).

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons notits på en foran indklæbet seddel er håndskriftet* „ur bok þeirre er eg feck af Giſla Jonsſyne, en*n* Margret Magnuſsdotter kona hans af Sigurde Biörnsſyne Lögmanne“. *Sml. AM. 113 og 116, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I. Kph. 1858.*

---

328. **AM. 210, fol.** *Pap. 31 × 20,5 cm. 18 bl. 17. årh. Skr. — ifg. Jón Ólafssons katalog — af præsten Jón Ólafsson på Rauðisandur. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Endel marginalantegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—7v. **Hungrvaka** („Ein lytill Bæklingur“ *osv.*).

2) Bl. 7v—9r. **„Sagan af Þorlaki B*isku*pi Helga“.** *Brudstykke, kun indeholdende sagaens begyndelse (til:* „talmad hans t*il* kvamo; moþer hanz“), *og slutning (fra:* hafpo set*it* j skalhollti“). *Lakune mellem bl. 8 og 9.*

3) Bl. 9r—14. **Páls biskups saga** („frasagn hin serligasta af Pale Jonssine | “ *osv.*). *Störste delen af bl. 14 ubeskrevet.*

4) Bl. 15—18. **„Sagan*n* af Joni Helga | augmundz sine firsta Hola Biskupi“.** *Bl. 15—17 skrevne med en særlig hånd.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson* „Þeſſar Biſkupa Sögur eru, öefad, i fyrſtu ritadar epter þeim, ſem eg nu hefi med hendi Jons Giſſursſonar *(ɔ: AM. 205, fol.)*, og eg tok ut ur þeirre bok, ſem eg feck af Þorlaki Þordarſyne. Su bök (adur en*n* eg hana eignadizt og i ſundur tok) hefur ad viſu i höndum vered Sr Jone Olafs ſyne, preſte ä Raudaſande. vide Flateyar Annal, ſem er nu minn, ur þeſſarre bok, ad annum 1392. Vide et Jons Sögu Hola*biskup*s alicubi in margine“.

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Grönl. hist. M. II, 751; Biskupa sögur I, 1858.*

---

329. **AM. 211, fol.** *Pap. 31,4 × 20 cm. 30 bl. Sidste del af 17. årh.* **Hungrvaka** *i udtog, efterfulgt af* **Jón Egilssons Biskupa-annáll.** *Overskrift* „Hungur vaka“.

Efter annalens slutning findes bl. 29v—30r „Vijsa Sr Halldors Eyriksſonar af Auſtfiordum | vmm þarlakslaug *(sic!)* Ao 1683“, *bestående af tre vers, efterfulgt af* latinsk oversættelse *(fem disticha).*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Hungrvaka þeſſe ſtöd framan i ættartölu bok Bryniolfs Þordarſonar, in fol. þeirre ſem eg liet conferera vid Exemplar Sigurdar Sigurdzſonar med hendi Sr Jons i Villingahollte“.

Benyttelse og beskr.: *Hungrvaka, Hafniæ 1778; Biskupa sögur I, 1858.*

---

330. **AM. 212, fol.** *Pap. 29,3 × 19,3 cm. 13 bl. Skr. af Jón Erlendsson. Störste delen af bl. 3 og 1½ side bl. 8 ere ubeskrevne til betegnelse af lakuner. Mellem bl. 9—10 og 11—12 er hskr. defekt ved tabet af 6 blade på hvert sted. Brudstykke af en större codex. Opr. foliering 118—43.*

„ARONS SAGHA | Hiorleifffſonaɼ“.

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, 359; Biskupa sögur I, 1858.*

---

331. **AM. 213, fol.** *Pap. 31,5 × 20 cm. 31 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. I marginen findes rettelser og tillæg, tildels med Arne Magnussons hånd, A. M. har også til bl. 22r og 25v föjet mindre notitssedler; en tredje, til bl. 24r hørende seddel indeholder et brudstykke af en særlig afskrift af den i dette hskr. indeholdte annal, fra c. 1670. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Biskupa-annáll sira Jóns Egilssonar, *med overskrift* „Nockrar frafagn*er* þei*rr*a hluta ſem äd*ur* ä | fyrre Timum*m* hafa ſkied j tïd þei*rr*a biſkupa ſem fyrre vor*u* | J eitt ſaman*n* ſkriꝼ*ad* til min*n*is ept*er* þui sem eg heꝼe heyrt gamla men*n* | seigia ept*er* ſogn ſin*n*a forꝼedra. Og eg heꝼe ei*n*nin*n* heyrt mína forfed*ur* | mi*er* ſkyra. Og ſyra Einar Olaꝼſſ*on* min*n* Aꝼe sa er ꝼædd*ur* var A*nno* 1497. En*n* | deyde A*nno* 1580. En*n* til ſumra hluta hefe eg ſialꝼur vitad“.

Efter annalens slutning følger (bl. 31r) overskrift til et nyt stykke „Nu er vm*m* ætt he*rr*a Gyſla“, *hvorefter 2½ bl. ere ladte ubeskrevne.*

Herkomst og hist.: *På tre foran indklæbede sedler giver Arne Magnusson dels oplysning om håndskriftets oprindelse (hører sammen med AM. 209 og 216, fol.), dels en vurdering af indholdet.*

Benyttelse og beskr.: *Safn til sögu Íslands I, Kph. 1856, s. 21—22.*

---

332. **AM. 214, fol.** *Pap.* $31_{,4} \times 20_{,6}$ *cm. 60 bl. Skr. af Jón Erlendsson. Åben plads for initialer. De sidste linjer (bl. 60r) tilföjede med en anden hånd, idet codex synes at være brudstykke af et större hskr. Endel marginal-rettelser af Arne Magnusson og Thorkelin.*

Laurentius saga Hólabiskups („Her byriar Søgu Af Laurentio | Hola bifkuppe“).

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858.*

---

333. **AM. 215, fol.** *Pap.* $29_{,2} \times 18_{,7}$ *cm. 23 bl. 17. årh. Skr. af Jón Gissursson. Brudstykke af en större codex. Bindet betrukket med på indersiden beskrevet perg.*

Indhold:

1) Bl. 1r. **„Vmm Byskup Stephan“.**

2) Bl. 1r—3v. **„Vmm Biskup Augmund“.**

3) Bl. 3v—4v. **„Vm høꝼudz mennena og vmm atrekanda vmm fyda fk|yptenn og adtektter J videy“.**

4) Bl. 4v—6r. **„Vm Byfkupa skypte“.**

5) Bl. 6r—7r. **„Vm flag Danfkra J Schalhollte“.**

6) Bl. 7r—8v. **„Nockur ägrip vmm gømlu sidena“.**

7) Bl. 8v—18v. **„þad Riettafta vm ætt og vppruna herra | Giffurar Einarfsonar“** *osv., efterfulgt af* „Enn meyra vmm herra Gifsur Einarfon“ *(bl. 17v). Heri indrykket i alt 10 breve og skrivelser fra biskopperne Ögmundur (3) og Gissur Einarsson (6), samt kong Kristian III (1).*

8) Bl. 18v—21r. **„Vmm Herra Martein Einarfon“.**

9) Bl. 21r—21v. **„Skipta Breꝼ Barna Lopts Ryka“.**

10) Bl. 21v—23r. **„Fryheyta Breꝼ Eggers Eggerssonar“** *osv., efterfulgt af* „Myn *(ɔ: Jón Gissurssons)* ættartala fra Eggerth Eggerthfyne“.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel, hvor Arne Magnusson har optegnet indholdet, meddeles* „teked ur bok, er eg feck af Þorlaki Sal. Þordar ſyne de qvo libro alibi uberius dictum vidi".

Benyttelse og beskr.: *Grönl. hist. M. III, 505; Safn til sögu Íslands I, 1856, s. 27, 640 flg., 651.*

---

334. **AM. 216, fol.** *Pap. $31_{,4} \times 20_{,9}$ cm. 49 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Åben plads for initialer.*

Afskrift af AM. 215, fol., *kun noget interpoleret i sidste afsnit, og med rettelser hist og her, tildels af Arne Magnusson og Thorkelin.*

Indhold: Se foregående nr.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel, hvor Arne Magnusson har optegnet indholdet, meddeles om håndskriftet* „teked ur bok fra Brimneſs *(Brimils?)* vǫllum er Margret Magnus dotter fieck af Sigurde Biörnsſyne lǫgmanne". *Sml. AM. 209 og 213 fol.*

Benyttelse og beskr.: *Safn til sögu Íslands I, 1856, s. 651—52.*

---

335. **AM. 217 a, fol.** *Pap. $33_{,8} \times 21$ cm. 33 bl. (incl. 1[a]). 17. årh. Brudstykke af en större codex. Håndskriftet, navnlig dets første 11 blade, har lidt stærkt af fugtighed, og disse ere kun delvis bevarede. Flere marginal-tillæg.*

„Sagann Aꝼ Árna Biskupe Þörläkſsyne".

Efter sagaens slutning findes (bl. 33[v]) tre viser om biskop Árni, *digtede af præsten Jón Arason i Vatnsfjörður, år 1650.*

Herkomst og hist.: *Bl. 1[a], som har udgjort titelblad til hele codex, men hvoraf kun øvre halvdel er bevaret, bærer følgende titel og indholdsangivelse* „Saugubök lægmannſens Herra Sigurdar Jöns Sonar | Continens Saga *(disse to ord sål. rettede for ...* Sögur) | Árna Biskups Þörlaksſonar. Landnäma. Hölm-| veria. Vïga Glums. Hávards hallta og hans ſonar | Olafs Biarnils. Sęmundar Edda hvor ved Jnnehelldur | Valuſpá duobus modis. Hávamál med Runatals þętti Oþ|ins. Vaꝼdruþnis mál. Grimnis mál. Sk[irnis mál] | Harbarslioþ. Hymis kviþa. Egisdr[ekka]". *Af disse stykker genfindes i dette og de to følgende hæfter kun 1 og 3—5. Den her nævnte „Landnäma" er utvivlsomt AM. 111, fol.*

---

336. **AM. 217 b, fol.** *Pap. $33_{,8} \times 21_{,3}$ cm. 42 bl. 17. årh. Har tilhørt samme codex som foreg. nr, men er skrevet med en derfra forskellig hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1—11. **„Saga Aꝼ Hørd *ok* han*n*s fylgiørum | þeim Hölmverium“.**

2) Bl. 12—28. **Víga-Glúms saga** („Hier byriar Glums ſógu“). *Efter sagaens slutning følger en nyere* vise *om Glúmr.*

3) Bl. 29—42. **„Sagan*n* Aꝼ Hävarde enum hallta Isꝼirdinge | Og syne h*a*ns Ólaffe Biarnil“.**

Benyttelse og beskr.: *1) Ant. Russes II, 318; 2) Ísl. sögur II, Kph. 1830; Ísl. sögur II, Kbh. 1847; 3) Nordiske Oldskrifter XXVIII; Ísl. Fornsögur 1, 1880.*

---

337. **AM. 217 c, fol.** *Pap. $32{,}_6 \times 20{,}_5$ cm. 8 bl. 17 årh. Har vistnok tilhørt samme codex som foreg. nr.*

Indhold:

1) Bl. 1—2ᵛ. **„þattur Aꝼ Audun*n*e Iſlending“.**

2) Bl. 2ᵛ—3ᵛ. **„þättur þorvardz Kräkunefz Iſlendings“** — *efterfulgt af*

3) Det 109. kap. af Haralds saga harðraða.

4) Bl. 3ᵛ—8. **„þættuꝛ Stuꝼz Katt*ar*ſonaꝛ Jslendings“**, *med*

5) Slutningen af Haralds saga harðráða.

---

338. **AM. 218, fol.** *Pap. $32{,}_5 \times 20{,}_8$ cm. 27 bl. 17. årh. Bl. 1 beskadiget ved hensmulren og repareret.*

„Sagan Af Arna byſkupe þorlaksſyne“ — *overskriften tilföjet af Arne Magnusson. Stemmer med AM. 217 a, fol. og ender med samme viser som dette håndskrift.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Arna Biſkups Saga þorlaksſonar, feingen af Jone Dadaſyne“.

---

339. **AM. 219, fol.** *Perg. $32{,}_2 \times 23{,}_2$ cm. 17 bl. Tospaltet. Slutn. af 14. årh. Røde overskrifter; røde og grönne initialer. Fragmenter af en större codex. Bladene tildels mere eller mindre beskårne og beskadigede.*

Indhold:

1) **Jóns saga Hólabiskups** eptir Gunnlaug múnk, *4 blade, af hvilke et opr. har været opbevaret i AM. 220, fol.*

Bl. 1 *(bladets nedre del tildels bortsmulret). Beg.* „vars herra paſſionem“, *ender* „gioꝛr er vidr“, *Biskupa sögur I, 220—23.*

Bl. 2 *beg.* „godum lutum likt ꝼarit“, *ender* „at haꝼa yꝼer ser“, *ib. 229—32.*

Bl. 3 *(defekt ved beskæring forneden) beg.* „fetu líꝼ“, *ender* „Gunnlaugi munk læiꝼſſyní. er þeſſa“, *ib. 254—57.*

Bl. 4 *beg.* „lagri tru“, *ender* „ſtock blod oꝛ enn æigí“, *ib. 257—60.*

2) **Þorláks saga ens helga,** *6 blade.*

Bl. 5 *beg.* „enn þar þo at“, *ender* „at hann haꝼdi sik æigi miok“, *ib. 269—72.*

Bl. 6—8 *beg.* „i mínnum epter“, *ender* „ok ꝼylgdi æſí(ligr)“, *ib. 294—304.*

Bl. 9—10 *beg.* „móꝛkum vax“ *(ib. 385), ender ved sagaens slutning med ordene* „hína | blezadu biskupa. Thorlacum ok blaſíum“.

På den endnu åbne plads nederst sp. 2 er derefter skrevet med en hånd fra c. 1600 „gudz nad og ſrydur vere med ydvr | minn gode vin asmundur sæmundz|son“.

3) **Guðmundar saga ens góða** eptir Arngrím ábóta, *7 blade; nogle af disse synes oprindelig at have været opbevarede i AM. 220, fol.*

Bl. 11—12 *(af hvilke bl. 12, der har været brugt som bogbind, er stærkt beskadiget og på forsiden så godt som ulæseligt) beg.* „(fyll)az sem ek talar“, *endende* „sua grunn ꝼaſt at huarki“, *Biskupa sögur II, 42—48.*

Bl. 13—14 *beg.* „sem þeir tęki hímín hòndum“, *endende* „til alþingis ok dòmer“, *ib. 55—61.*

Bl. 15 *(beskadiget ved beskæring foroven og bortskæring af halvdelen af ydre kolonne) beg.* „liꝼuinu. þotti“, *ender* „ok hueruitna vm sínar bygder“, *ib. 126—30.*

Bl. 16 *(beskadiget ved beskæring foroven og langs ydre margen) beg.* „honum lia æigi liettara hans vtlegd“, *ender* „hliꝼa engum manní“, *ib. 140—43.*

Bl. 17 *(enkelte mindre huller) beg.* „(nær)ing ok tendꝛan elldinum“, *ender* „þviat eꝼ [nockurr]“, *ib. 177—80.*

Herkomst og hist.: Som det af Arne Magnussons notitser fremgår, ere disse blade komne til ham fra forskellige steder på Nordlandet. På to sammenhængende kvartblade har han optegnet „Her eru ur Jons Sögu Hola b*iskups* 3 blöd. ur Þorlaks Sögu 6 blöd. ur Gudmundar Sögu 6 blöd. Synest, ad þau öll mune vera ur einu Volumine, iafnvel þott dalkarner sieu ei fyllilega so langer eda breider a einu bladenu sem ä ödru. 2. af þessum blödum feck eg 1705. af Sr Jone Torfasyne, voru komin frä Storahole i Eyafirde, og voru ur Þorlaks sögu og Jons Sögu. 3. fieck eg 1705. fra Monsr Nikulase Einarssyne. Voru öll ur Þorlakssögu. 2. blöd ur Þorlakssögu feck eg ante annum 1702. fra Islande, sitt ur hverium stad, nordan fra landinu, ef mig rett minner 2. blöd ur Gudmundar Sögu hefi eg feinged af Gudmundi Olafssyne, lögrettumanni i Hleidargardi i Saurbæjar sokn i Eyafirde, en*n* han*n* feck hia Sr Þorsteini Olafssyne i Miklagardi i Eyafirde, sem þau feinged hefr (si recte meminit) efter födur sin*n* Sr Olaf i Grimstungum. 1. blad ur Gudmundar Sögu feck eg 1708. fra Sr Þorlaki Grimssyne, en*n* han*n* hafde þad feinged hia nefndum Sr Þorsteine Olafssyne i Miklagarde. 1. af þessum blödum feck eg frä Islande ante annum 1702. hin blöden sem fleire eru, hefi eg eigi an*n*oterud, hvadan til min komin sieu. Þad ætla eg annars sie vist. ad þ*esse* Codex hafi nordur i lande vered i sundur rifinn".

Til bl. 3 er fastklæbet en mindre seddel med følgende notits af Arne Magnusson „Ur Jons Sögu Hola b*iskups*. Komid til min 1727. fra Profastinum, Sira Þorsteine Ketilssyni ad Hrafnagile i Eyafirdi".

Bl. 12 er, som en vedlagt seddel viser, år 1879 skænket til samlingen af det isl. literære selskab, hvor det havde tjænt som omslag om et fra Øfjord stammende papirs-håndskrift.

Bl. 14^r bærer i nedre margen følgende påskrift af Arne Magnusson „Fra Sr Þorlake Grimssyne 1708. er fra Sr Þorsteini Olafssyne i Miklagarde".

I AM. 435 a, 4to findes bl. 60^v i al korthed dette nrs indhold optegnet.

Benyttelse og beskr.: Biskupa sögur I, 1858, s. XXXVIII f., XLVI; II, 1878, s. 3.

---

340. AM. 220, fol. I—VI. *Perg. Fragmenter af seks forskellige codices, indeholdende „Biskupa sögur".*

a. **Guðmundar saga ens góða.**

Disse fragmenter, der af Jón Sigurðsson ere henførte til „Sturlunga saga", bære på foden en tilsvarende påskrift.

I. *24 × 15 cm. 2 sammenhængende blade. 1ste del af 14. årh. Samme hånd som AM. 132, fol. Spor til røde overskrifter og farvede initialer.*

Bl. 1 *beg.* „munim ver komner . en litlu siðarr", *ender* „en þegar epter þat", *Biskupa sögur I, 423—26.*

Bl. 2 *beg.* „þoruarðz ſon *ok* hafðı“, *ender* „. . . var fuglinn . . ., *ib. 433—36.*

II. *20,5 × 13 cm. 2 blade. C. 1500. Abne pladser for kapitel-overskrifter.*

Bl. 1 *beg.* „bad h*ann* radazt ı þan*n* flock“, *ender* „ſtıkla þeıꝛ at gaꝛdınu*m* *ok* upp a. bıoꝛn“, *ib. 410—14.*

Bl. 2 *beg.* „En*n* er. ííí. uıkr *woro* tıl paſka“, *ender* „í mídfırdı. þa h*afde* *Gudmundr* . íí .“, *424—28.*

Disse sidste to blade bære på foden følgende påskrift af Arne Magnusson: bl. 1r) „ur gudmundar Sögu b*iskup*s. ur auſtfiördu*m* 1711“, *bl. 2r)* „ur gudmund*ar* b*isk*ups Sögu. feinged 1707. fra þ*or*valldi Stefansſyne“.

b. **Guðmundar saga** eptir Arngrím ábóta.

III. *24,6 × 19 cm. 2 bl. 15. årh. Spor til røde overskrifter og farvede initialer. Bl. 2 er noget beskadiget ved beskæring af ydre margen og forneden hullet, også bl. 1 har mindre huller.*

Teksten beg. „þat er ek baud“, *ender* „*ok* bydꝛ fıſkı m*onnum* at“, *Biskupa sögur II, 138—45.*

IV. *22 × 21,7 cm. 2 bl. Slutn. af 15. årh. Spor til kapitel-overskrifter og farvede initialer. Bægge blade noget hullede, af bl. 2 er kun indre tredjedel bevaret.*

Teksten beg. „þv mattv eıgı at ſınnı“, *ender* „poſſıdebıtıſ“, *ib. 152—59.*

Ifg. en indlagt seddel har Arne Magnusson erholdt dette brudstykke „fra Sr Snorra Jonsſyne 1721“.

V. *23,5 × 15,6 cm. 1 bl. 15 årh. Røde kapitel-initialer. Beg.* „(eın)gin*n* hlut*ur* ſp*ur*dízt tıl“, *ender* „ſmabondan*um* ofbydr“, *ib. 140—43.*

c. **Árna biskups saga þorlákssonar.**

VI. *20 × 15 cm. 2 bl. 14. årh.*

Bl. 1 *beg.* „[þ]at ſum*ar* hıner vıtruztu“, *ender* „meðan Sıguarðꝛ bısk*u*p mattı fulla | um fea [veıta]“, *Sturl. saga, Kph. 1820 II, 2, s. 6—9 (= Bps. I, 683—86).*

Bl. 2 *beg.* „vırðulıgan herra Jon erkıbıskup“, *ender.* „undan fınum epter komun|dum“, *Sturl. saga 1820, II, 2, s. 15—19 (= Bps. I, 691—94).*

***Benyttelse og beskr.:** Biskupa sögur I, 1858, s. LVII, LXXVII; II, 1878, s. 3. Sml. Grönl. hist. M. II, 751; Ant. Russes II, 363.*

---

341. **AM. 221, fol.** *Perg. Ved beskæring beskadigede fragmenter af en codex fra 13. årh. Störste bl. 28,5 × 19,8 cm. 5 bl. Tospaltet. Røde kapitel-overskrifter, farvede initialer. De på flere måder beskadigede blade ere særlig defekte ved øvre og indre margen.*

Indhold:

1) **Jóns saga Hólabiskups.**

Bl. 1—3 *beg.* „ept[er] vm moꝛgonın“, *endende* „en at gerðum þeıra feal[ꝼra]“, *Biskupa sögur I, 182—92.*

Bl. 4 *beg.* „[fettız] nıðꝛ at ꝼotum“ *(ib. 199), hvorefter fortsættes til sagaens slutning, bl. 4v sp. 2.*

2) **Augustinus saga.**

Beg. bl. 4v *med overskriften* „Her heꝼr faugu hınf mykla Auguftın[ı] fva fem herra Runolꝼr abbotı fıgmund|ar fon fnaraðı aꝼ latıno . Prólog[us]“. *Bps. I, 202.*

Bl. 5 *beg.* „þv Gvð dꝛottın“, *ender* „het alıppıus en anar“, *Heilagra manna sögur I, 1877, s. 149—52.*

***Benyttelse og beskr.:** Biskupa sögur I, 1858, s. XXXVIII; Heilagra manna sögur 1877, s. VIII.*

---

342. **AM. 222, fol.** *Pap. 31,8 × 20,9 cm. 30 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

„Vita S. Johannis Epifcopi Holenfis“.

Arne Magnussons egenhændige oversættelse af Jóns saga Hólabiskups. *I marginen tilföjede årstal; i teksten forskellige rettelser osv.*

---

343. **AM. 223, fol.** *Pap. 31,5 × 20,1 cm. 204 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Enkelte senere rettelser.*

Thómas saga erkibiskups.

Afskrift af membranen Thómasskinna (Gl. kgl. sml. nr 1008, fol.).

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet tre sedler med egenhændige notitser af Arne Magnusson, hvori dels göres rede for sagaens latinske original, dels meddeles* „Thomas Saga Erkib*iskups* epter Thomasſkinnu. ſtöd framan ä bokinni, med hendi Asgeirs Jons ſonar". *(Nu er bindet brunt læderbind.)*

---

344. **AM. 224, fol.** *Pap. $31_{,7}$ × 20 cm. 139 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 100^v—103^r stå blanke til betegnelse af en lakune.*

„Saga Thomæ Erkib*iskup*s".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720. Num. 1".

---

345. **AM. 225, fol.** *Perg. $38_{,6}$ × 26 cm. 140 bl. (139 + 1 a). Tospaltet. 1ste del af 15. årh.; forsk. hænder. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Enkelte af initialerne ere meget store og stærkt ornamenterede, andre indeholde billedlige fremstillinger (sål. bl. 8^v, 23^r, 49^r, 50^v, 55^r, 61^v). Bl. 1 a og 139 ere opr. ubeskrevne smudsblade, bl. 1 b, der foruden tekst bærer et stort billede af Adam og Eva, er først udført og tilsat i 17. årh. Flere blade mangle nedre margen, hist og her findes marginal-notitser, på andre steder plumpe skibstegninger. Det opr. bind er to svære, plumpt ornamenterede træplader med læderryg.*

Indhold:

1) Bl. 1^b—74^r. **Stjórn.**

2) Bl. 74^r—88^v. **Rómverja sögur** („h*er* byrıaz vpp romverıa ſög*ur*" *osv.*).

3) Bl. 88^v—101^r. **Alexanders saga.**

4) Bl. 101^r—110^r. **Gyðinga saga.**

5) Bl. 110^r—138^v. **Vitæ patrum** *i islandsk oversættelse* („her byrıaz wpp | ſu bok er kallaz Wıtæ patrum").

Största delen af bl. 138^v samt 139 står blank; bl. 139^r bærer en skibstegning fra 17. årh.

Håndskriftet er en afskrift af AM. 226, fol. (bortset fra et senere indskud i denne sidste codex).

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to bl. 3^v—6^r omtaler Arne Magnusson denne membran på følgende måde*

„Hiſtoria Biblica vulgo Stiorn, deſinit qvemadmodum liber 4^tus Regum.

Romveria Sögur, etc.

Saluſtii bellum Jugurthinum *et* Catilinarium.

Lucani Pharſalia, og ſo aukid hier *og* hvar nockru vid.

Alexandri Magni Saga.

Historia Judaica, incipiens velut liber 1us Macabæorum, deſumta ex Bibliis ſacris *et* Joſepho.

De Juda Jſchariote *et* Pilato, nonnulla. [Hingad til er þeſſe Codex eins og Codex Bryniolfs Þordarſonar, ſem eg nu ä.]

Hieronymi Vitas Patrum.

Folio magno.

Þeſſa bok hefi eg feinged af Ara Þorkelsſyne anno 1697. hann af Eggert Sæmundzſyne; Sæmundur Eggertzſon fader Eggerts, feck bokina af Magnuſe Jonsſyne i Midhlid (födur Þorleifs Magnuſſonar i Haga) til gefins ſeigia ſumir, eu adrer ſeigia (ſem og sannara mun vera) ad hann hafe keypt hana af Magnuſe firi 5. hundrud i lauſafe. Magnuſe hafde bokina gefed Ormur Jonsſon i fremra (?) Gufúdal circa vel ante ann. 1612“.

Hertil föjes på en særlig seddel „Þeſsa bök ä med riettu yngre Magnus Jönſſon, og var honum gefin med óllum virtum af Ormi Jonſſyni ad fremra (?) Gufudal etc Pſalmo XXXVII. Þeir munu eckj ſem gud öttaſt verda til skammar. Anno 1612.

Þetta ſtod aptan ä Saurbladinu“.

Af nogen sådan påskrift ses nu intet spor; derimod findes bl. 1 a^v følgende antegnelse „Þessi Bok hefur Jnni Ad Hallda storrt Hundrad og 17 Blod og a | Eg magnus Jonſson hana med riettu giefinn mier Af saaluga Ormi | [i]tan fe Enn epttir minn dag A hana Ad Eignafftt Sæmundur Eggertt-[sson] Skrifad ad Haga Anno 1661 þann 24 Januarij“.

Om bogens tidligere ejere og ihændehavere oplyse to marginalnotitser, rimeligvis fra 16. årh. „Hier gaf ormur wpp wid at lesa | gud lene þier firi ſkemtunena ormur | minn godur oc ſæll ſeiger biarne | kalfſſon“ *(bl. 95^r) og* „þetta er fin bok teitur aa mig ſeiger | bokin . . .“ *(bl. 107^r).*

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar isl. túngu s. IX; Stjórn, Chrania 1862; Postola sögur 1874, s. XVII; Heilagra manna-sögur 1877, s. VIII, XXIII; Gyðinga saga, Kbh. 1881; Arkiv f. nord. Filologi III, s. 245 flg.*

---

346. **AM. 226, fol.** *Perg. 38 × 28,2 cm. 158 bl. Tospaltet. Sidste del af 14. årh. (Bl. 62—69 dog yngre: 15. årh.). Henholdsvis mellem bl. 98—99 og 99—100 mangler 1 blad. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Codex er forholdsvis stærkt illumineret; mange initialer omslutte miniatur-billeder, der sigte til indholdet (sål. bl. 1^v, 12^r, 22^r, 30^v, 34^v, 70^r, 79^r, 81^v, 88^r, 96^v, 110^r, 129^r), og fra flere af disse brede sig over marginen slyngninger, der bære menneskelige afbildninger samt fantastiske planter og dyr.*

Hist og her har codex lidt ved beskæring. Enkelte marginal-notitser.

Indhold:

1) Bl. 1—110ʳ. **Stjórn.** *Bl. 1ʳ efter prologens slutning står en halv spalte tom, ligeledes bl. 62ᵛ og 69ᵛ — för og efter det senere indskudte stykke.*

2) Bl. 110ʳ—129ʳ. **Rómverja sögur** („her byrıaz | vpp rom-ueria ſogur"), *med forangående kort* indledning.

3) Bl. 129ʳ—146ᵛ. **Alexanders saga** („her heḟr vpp ſogu Alexandꝛo | magno (!)").

4) Bl. 146ᵛ—158ʳ. **Gyðinga saga.** *Sidste side (bl. 158ᵛ) stod opr. blank, en her senere anbragt påskrift er nu udraderet.*

Herkomst og hist.: *Et foran indklæbet papirsblad indeholder følgende* „Syne Mynum Thorlake Þordarſyne | Gief eg Undſkrifadur (!) þeſsa Bok | Hvoria Mier gaf Mynn Eruverdugur | Konu Fader Giſle Magnuſson, og | fieck hann hana ad Erfdum epter sijn | fodur Magnus Biornsſon Løgmann, | So Bokenn er Vel under komen, og | Vafalaus ad mynu vite. Tilſkil eg ad | Thorlakur Þordarſon frænde mijnn fare | vel med Þeſsa bok, og Liäe hana Brodur | ſynum Brinjolfe Þordarſine. | Skallhollte þann 2 Decembris | Anno 1689. Þordur Thorlakſson mp."

Derunder har A. M. tilföjet „Anno 1708. ſidarſt i Majo eignadiſt eg under ſkrifadur þeſſa bok af Monſieur Bryniolfe Þordarſyne Arne Magnuſson".

I AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 1ᵛ—3ᵛ giver Arne Magnusson en udførlig angivelse af håndskriftets indhold og anfører dernæst, hvad han véd om dets erhvervelse og tidligere ejere; til det allerede bekendte föjes her „Magnus Biôrnsſon ætladi Biôrn Magnuſſon (broder Giſla) bokina feinged hafa af Eggert Biôrnsſyne ä Skarde".

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar ísl. túngu S. IX—X; Alexanders saga, Chrania 1848; Ant. Russes II, s. XIV (med facsim.); Safn til sögu Ísl. I, 1856, s. 137 flg.; Stjórn, Chrania 1862; K. Gislason, 44 Pröver (Rómv.); Postola sögur 1874, s. XII, XVII, XXIII; Gyðinga saga, Kbh. 1881; Arkiv f. nord. Filologi III, 245.*

---

347. **AM. 227, fol.** *Perg. 35,5 × 27,5 cm. 128 bl. (folieret 1—129, med forbigåelse af tallet 82.) Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, flerfarvede initialer, af hvilke adskillige ere smukt illuminerede og udstyrede med billedlige, tildels til indholdet sigtende fremstillinger (se sål. bl. 1ᵛ, 14ᵛ, 23ᵛ, 33ᵛ, 38ʳ, 46ʳ, 71ᵛ, 83ᵛ, 96ʳ (yngre), 115ʳ). Codex er på ikke få steder defekt; af de tabte blade ere bl. 68, 80—83 (i fragmentarisk tilstand), 129 senere atter komne tilstede, erhvervede af Arne Magnusson fra forskellige ihændehavere. Bl.*

1r og 70v er ½ spalte ubeskreven, bl. 71r står blank. Hist og her findes marginal-henvisninger og lign., tildels på latin.

Stjórn.

Efter bl. 8 mangle 2 bl., efter bl. 10 2, efter bl. 59 1, efter bl. 65 2, efter bl. 67 1, efter bl. 80 2 [af bl. 80 mangler et stort stykke foroven, af bl. 81 ere kun to brudstykker af bladets nedre halvdel tilbage], mellem bl. 81—83 1 bl. [af bl. 83 mgl. et stykke foroven og af ydre spalte; blad-tallet 82 har ved fejlagtig folicring været tillagt det ene brudstykke af 81], efter bl. 103 2 bl., efter bl. 123 1 bl., efter bl. 128 3 bl. Efter bl. 129, der ender „ok þu reıꝼt kleðı þín með sorg" *(Stjórn s. 649), mangle endnu 2 blade.*

***Herkomst og hist.:** Om denne codex meddeles AM. 435 a, 4to bl. 6v* „Stiorn. folio magno. Vantar i hier og hvar. og endaſt med II. Regum XI. versu 13. Þetta volumen hefur fyrrum tilheyrt Skalholltz kirkiu". *Af en notits bl. 186 flg. ses, at dette hskr. med flere andre er kommet A. M. i hænde år 1699. Om håndskriftets sidste blad (bl. 129) meddeler han på en hertil fastklæbet notitsseddel følgende* „Þetta hreina blad ur Stiorn var utanum bardar | Sögu Snæfellz äſs med hendi Sr Tor|fa i Bæ ſkrifada 1644. hveria Bar|dar Sögu att hafdi Doctor Olaus Worm. og feck eg bædi *þad og* Bardar Sögu af Chr. Worm 1706".

***Benyttelse og beskr.:** Frumpartar ísl. túngu s. XI—XIV; Stjórn, Christiania 1862; Arkiv f. nord. Filologi III, s. 245 flg.*

---

348. **AM. 228, fol.** *Perg. 32 × 22,5 cm. 101 bl. Tospaltet. Beg. af 14. årh. Røde overskrifter og initialer, for så vidt der ikke står åben plads for disse, eller initialerne senere ere tilsatte. Defekt ved begyndelsen og slutningen, samt manglende 2 blade inde i teksten. Enkelte blade noget beskadigede.*

Stjórn.

Beg. „ıoꝛdanar oc ſva yꝼer ana tıl ꝼvndar vıð ıo|ſve" *(Stjórn s. 352), ender* „oc varðvæıta h[ans] | lögmal oc boðorð oc hatıðır aꝼ ollv" *(ib. 650).*

Mellem bl. 57—58 og 67—68 mangler 1 bl.

***Herkomst og hist.:** Af ejernavne forekomme* „Þoꝛðꝛ Byoꝛnſon" (bl. 78v) *og* „Jon Jonſson" (? 77v). *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Stiorn þeſſa eignadeſt eg Arne Magnuſſon epter Thomam Bartholinum andadann. Thomæ Bartholino gaf Þormodr Torſaſon Bökina, enn Þormodi hafdi hana gefid Giſle Magnuſſon ä Hlïdarenda". *Hermed stemmer en notits AM. 435 a, 4to, bl. 6v, der blot tillægger, at Torfæus erhvervede bogen år 1671, da han var på Island.*

Benyttelse og beskr.: Frumpartar ísl. túngu s. XIV—XVI; Stjórn, Chrania. 1862; Arkiv f. nord. Filologi III, s. 245 flg.

---

349. **AM. 229, fol.** I—V. *Perg. (og pap.) Fragmenter af 4 forskellige perg.-codices, samt tilhørende seddel-notitser på papir.*

a. **Stjórn.**

I. *C. 27 × 22 cm. (nuværende störrelse). 16 bl. 14. årh. Tospaltet. Røde overskrifter, flerfärvede initialer. Samme hånd som i AM. 227, fol. Samtlige blade mere eller mindre beskårne, slidte og sværtede, med spor af anvendelse til bogbind etc. Af bl. 8 er kun øvre halvdel tilbage, af det dermed sammenhængende bl. 9 kun 6—8 bogstaver i hver linje af øvre halvdels indre kolonne; af bl. 16 er både foroven og forneden et stykke afskåret.*

Bl. 1 *beg.* „(elfkh)uga. þvꝛat þ[effi]r ııȷ. [lutır] erv eın veran *ok* eıtt“, *ender* „ykkr tıl ꝼæðıſ *ok*“ *(Stjórn s. 19—22).*

Bl. 2 *beg.* „þetta land allt“, *ender* „aꝼkuemı *ok* kynkuıslum“ *(ib. 112—15).*

Bl. 3 *beg.* „fegıa [þa bygt] haꝼa“, *ender* „þat pláíz eðꝛ engh“ *(ib. 131—33).*

Bl. 4 *beg.* „(oꝼꝼꝛan)dı þat ſua guðı“, *ender* „þıonaðı hann ꝼırı rachelar ſkylld onnur“ *(ib. 170—73).*

Bl. 5 *beg.* „(hall)d um allar ydꝛar“, *ender* „ær þeır·hoꝼðu ſva gꝛım(mır)“ *(ib. 280—82).*

Bl. 6 *beg.* „„fem (?) vatnıt ... ggr uıð haꝼıt“, *ender* „huar aꝼ er mık[ıll]“ *(ib. 287).*

Bl. 7 *beg.* „(hver)ıum. sva ſkulut þer gera . vı. dagha“, *ender* „leyn eıgı lengr“ *(ib. 359—63).*

Bl. 8—9: *Bl. 8 beg.* „(gyðın)gum. xl. æra *ok* andaz sıðan“, *endende* „enn sua bek“ *(ib. 382—84). Af den hermed sammenhængende bladstump ses kun enkelte bogstaver i hver spalte (beg.* „gıa . En“, *ender* „anrath *ok*“*).*

Bl. 10 *beg.* „(herb)uder a ꝼiallı emu“, *ender* „vansynaða vıkıngı man“ *(ib. 461—63).*

Bl. 11—13 *beg.* „famıel ſuarado. huat ſpyr“, *endende* „hafðı nauðıgr ꝼellt ı ..“ *(ib. 492—500).*

Bl. 14 *beg.* „. . ꝼerſtrenda ok tuær hurðer“, *ender* „heyr bęn mina er“ *(ib. 563—66).*

Bl. 15 *beg.* „(pun)da ok . lx. ok xıȷ. pund gullz“, *ender* „ꝼara tıl mınſ“ *(ib. 572—575).*

Bl. 16 *beg.* „[ıllsku þına] yꝼer þık *ok* eyða“, *ender* „harða myrkua ſtoꝼu *sva*“ *(ib. 601—604).*

På foden af bl. 2ʳ har Arne Magnusson skrevet „Utan af Reikningsquere fra Hvole, communicavit Sigurdus Sigurdius“. *Til bl. 8 er fastklæbet en seddel, hvorpå A. M. har noteret* „Fra Sʳ Snorra Jonsſyne 1721“. *Bl. 11 og 12 bære med A. M.s hånd påskriften* „Fra Sigurdi Sigurd[z]ſyne i Eyum 1707“.

Til disse blade hører følgende omslagsnotits med A. M.s hånd „Nockur af þeſſum blödum hefi og fengit af Monſr Sigurde Sigurdzſyne, og munu þetta vera fragmenta ur bök ſem nockrer meina Þorlak Araſon feinged hafa hia Tumaſe Þorſteinsſyne.“

II. *26,5 × 21 cm. 4 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, farvede initialer. Bladene, der hænge sammen to og to, ere foroven endel hullede.*

Bl. 1 *beg.* „nv ſegı ek *þer* þetta“, *ender* „ꝼoꝛnına heꝼðı moꝛen“ *(Stjórn s. 425—30).*

Bl. 2 *beg.* „yngſtı. hann var [vır]ðꝛ mınzt“, *ender* „heꝼer talað koma“ *(ib. 458—63).*

Bl. 3—4 *beg.* „þa latıt þo“, *ender* „a þessı nott þaðan ſem“ *(ib. 521—31).*

III. *26,6 × 21 cm. 1 bl. C. 1400. Røde initialer.*

Beg. „(ſtan)dı þer ı [avg]lıtı“, *ender* „*ok* kom vpp hlutr Jonathe“ *(ib. 448—55).*

På foden af bladet har Arne Magnusson antegnet „Fra Sʳ Snorra Jonsſyne 1721“.

b. **Gyðinga saga** *og brudst. af* **Elucidarius.**

IV. *27,2 × 19 cm. 2 bl. C. 1400. Bl. 2 beskadiget, navnlig ved beskæring af yderkanten.*

Bl. 1 *beg.* „graꝼin voro vm borgına“, *ender* „lıkneſkiu epter ser ſem“ *(Gyð. saga s. 65—77).*

Bl. 2 *beg.* „[ſıalꝼ] hans ſkrıꝼada“ *(Gyð. saga s. 96), hvorefter fortsættes til sagaens slutning bl. 2ʳ nederst.*

Bl. 2v. Elucidarius *fra skriftets begyndelse (dog ere de første ord bortskårne) til* „med honum voro þeɴ a bꝛott“.

På foden af bl. 2 er med en hånd fra 16. årh. skrevet „heidarligre kvinnu ſigride arnna dottur“.

---

c. **Om håndskrifterne af „Stjórn“**, *optegnelser på islandsk af og for Arne Magnusson.*

V. *16,8 × 11 cm. 27 bl. Opr. løse læg og oktavblade, dog ikke alle beskrevne.*

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar isl. túngu s. XVI—XVII; Annaler f. n. Oldk. 1858, s. 172 (Eluc.); Stjórn, Chrania 1862; Postola sögur, 1874, s. XVII; Gyðinga saga, Kbh. 1881.*

---

350. **AM. 230, fol.** *Perg. 26 × 17 cm. 80 bl. 14. årh. (?) Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; bladene tildels beskårne og beskadigede. Codex adskillige steder defekt.*

Barlaams saga ok Jósaphats.

Foran i codex er indhæftet en pergamentsstrimmel (1 a), hvis bagside i marginen og langs dennes inderkant bærer enkelte skrevne ord og bogstaver; på forsiden har Arne Magnusson skrevet „þetta er hıt ꝼyrſta kverit ꝼramanaꝼ | Barlaams Sǫgu“.

Bl. 1 er meget flænget og beskadiget, og navnlig forneden nærmest ydre margen er et större stykke bortrevet; det herved tabte har Arne Magnusson udfyldt på en mellem bl. 1 og 2 indsat seddel; endvidere er af og for A. M. bladets første 1½ sider afskrevne og afskriften indhæftet foran i håndskriftet. Også af bl. 23 er et stykke bortrevet langs ydre margen.

Efter bl. 6 — hvor en defekt findes — mangler sandsynligvis 1 blad, efter bl. 36 1, efter bl. 38 1, efter bl. 46 8—9, efter bl. 50 1, efter bl. 53 9—10, efter bl. 54 c. 5, efter bl. 55 c. 20, efter bl. 64 1 bl.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſa Barlaams Sǫgu hefe eg feinged ur Skagafirde ä Islande.

3 blǫd ur henne hefe eg ſidan feinged fra einum i Skagafirde. voro Convolut utan um bök og bref.

2. blǫd ſidan poſt annum 1702. nærre Skalhollte. Sagde ſä er mier feck, ad þau være nordan ad komen.

Mier þyker hǫnden ä þeſſari bok, lik hendi Magnuſſ Þorkelsſonar, Gudbiartzſonar“ *(c. 1500).*

I AM. 435 a, 4to, bl. 9v, hvor dette håndskrift omtales, tilföjes „Er komin til min ur Skagafirde. Bökina hefur fyrr ätta Eggert Jonsſon ä Ókrum. Er in folio minori".

Hist og her i marginen findes navne på ejere og ihændehavere fra 17. årh.

Benyttelse og beskr.: *Barlaams ok Josaphats saga, Chrania 1851, s. XIX—XX.*

---

351. **AM. 231, fol.** I—X. *Perg. Fragmenter — med bogstavmærkerne a—t — af, ifg. Jón Sigurðsson, 10 forkellige håndskrifter af*

Barlaams saga ok Jósaphats.

I. (a, d, e, l, p). *23 × 18 cm. 12 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Bladene tildels beskadigede ved beskæring. Af bl. 10 mangler nedre halvdel. Flere af bladene have været brugte som bind om bøger.. Ifg. udg. udgör* l, p *frgm. af et særligt hskr.*

Bl. 1—2 *beg.* „*til* þers hins ꝼullkomna ꝼagnadar", *ender* „bæðe goðum ok ıllum".

Bl. 3 *beg.* „vılıa fınna. uuına", *ender* „bꝛáttr berg hamaʀ".

Bl. 4—5 *beg.* „ock ſum*er* er aꝼ andſkotans ıaeggıan*n*", *endende* „lyckter þın*n*a líꝼs(daga)".

Bl. 6 *beg.* „ıhc xpc ſon hans", *ender* „hvılldar ok ꝼın*n*r on(ga)".

Bl. 7 *beg.* „hefu*er* gott g*er*tt", *ender* „hug mın*n* *ok* hıarta m*ed*".

Bl. 8 *beg.* „(ko)mí ꝼ*ur*ʀ daude ꝼ*ur* dyrr", *ender* „ok þat hæꝼu*er* at ept*er*".

Bl. 9 *beg.* „þaa æftız han*n* þuı ollu meır", *ender* „*ok* ı fınum ſuoꝛ*um* tekıt".

Bl. 10 *beg.* „ſakada meðꝛ athyglı þeıra vıs dom *ok* tru", *bl. 10v er næsten ulæseligt.*

Bl. 11 *beg.* „lutum ſann*ara*", *ender* „verıth ſ*va* lengı ấá".

Bl. 12 *beg.* „Rıddarar *woro* þ*ar* tıll vpp ſtıgande", *ender* „reınum *ok* ꝼlekklauſum".

Bl. 1—5 ere ifg. Arne Magnussons notits på en indlagt seddel komne fra præsten Ólafur Guðmundsson, bl. 6—7 fra præsten Snorri Jónsson 1721, bl. 8—9 fra præsten Stephán Þorvaldsson 1704, bl. 11—12, ifg. A. M.s påskrift i øvre margen bl. 11r, fra præsten Hannes [Halldórsson] i Reykholt; i marginen bl. 7r findes to gange (med en hånd fra 17. årh.) navnet

„Stephan Olaffson"; *bl. 8v i nedre margen er skrevet* „Þetta blad vonaſt komid frä Muncka Þverä" (*17. årh.*).

II (b). *23 × 18 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. Spor til røde overskrifter og initialer. En del af ydre kolonne foroven er afrevet. Forbindes i udg. med frgm.* s.

Beg. „(aun)garı grvnfæmd væra", *ender* „En þo vrðv þeıra lıkamıꝛ ſıðan".

III (c, g, o). *31 × 23,5 cm. 4 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter og initialer. Af bl. 4 er kun øvre tredjedel tilbage, og selv denne kun tildels læselig. I udg. nævnes ikke frgm.* g.

Bl. 1 *beg.* „fegır ſalomon at huarkı", *ender* „þa ı oðꝛu ſınnı þann rıka dom(ara)".

Bl. 2 *beg.* „ekkı męla ne gera", *ender* „ꝼatękır. En þeır ſem aðꝛ".

Bl. 3 *beg.* „Konvngſ son svarar. Ger ſua vel", *ender* „Eꝼ ek vıſſı at goð vǫrı".

Bl. 4 *beg.* „ǒðꝛum þola þeır bıðıa", *ender* „Nv lagða ek hug a at haꝼa . . . ".

IV (f). *23,4 × 15,5 cm. 1 bl. 15. åh. Åben plads for overskrifter og initialer.*

Beg. „[B]aꝛlam ſuarar þat kalla ek ſıalꝼ ræde", *ender* „er oſſ megı gagn aꝼ ſtan|da".

V (h, m, r). *28 × 21 cm. 3 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Alle bladene ere beskadigede, bl. 1 hullet foroven og langs indre margen, bl. 2 hullet, samt defekt ved beskæring foroven og ved at midterste del af indre kolonne er bortreven, bl. 3 hullet, samt defekt ved beskæring foroven og langs indre kolonne. I udg. forbindes* m *med* i, r, *medens* h *opfattes som et særligt fragment.*

Bl. 1 *beg.* „Herra konungr v[er] e[rum] æıgı ſkylder", *ender* „moꝛg lond oc ſtoꝛ rıkı".

Bl. 2 *beg.* „Hɪɴ ſky[nſam]aſtı konungs ſon", *ender* „herrar ok hoꝼþıngıar heımſın[ſ]".

Bl. 3 *beg.* „oc t*il* ꝼyſt t*il* þeꝛꝛa ꝼagnaða“, *ender* „þvꝛat ſteinguð yðart ſ*k*al verða at d . . .“.

Ifg. notits af Arne Magnusson har han erholdt bl. 2 fra præsten Snorri Jónsson (til Helgafell) år 1721.

VI (i, n). *28,6 × 19,7 cm. 2 bl. Tospaltet. 14. årh. Spor til røde overskrifter og farvede initialer. Bægge blade noget hullede og beskadigede. I udg. forbindes* i *med* m, r, *medens* n *opfattes som et særligt fragment.*

Bl. 1 *beg.* „ſyndi ſık ımıkıllı ʀeıðı uıð ſun ſıɴ“, *ender* „tıl ſınn*ar* dyrdar uara nattuʀo *ok*“.

Bl. 2, *defekt i begyndelsen, beg. i stykket* ‘Einn mætr guð þeira heitir Apollo’, *ender* „Enn ſpadomſ menn þeıra | *ok* ſpekıngar gırkıa *ok* chall|deoꝛum. *ok* egypta landz maɴa“.

Ifg. påskrift på bl. 2ᵛ er dette erhvervet fra Skeljavík i Steingrímsfjörður (Str.).

VII (k). *Nuværende störrelse 20,5 × 17 cm. 2 bl. 14. årh. De to sammenhængende blade ere bægge beskadigede ved beskæring forneden. Abne pladser for initialer og overskrifter.*

Bl. 1 *beg.* „komaz aꝼ nat*ur*vlıgr*ı* ꝼrendſemı“, *ender* „ek þ*ott*umz e*ıg*ı me*r* eın*n* ærın*n*“.

Bl. 2 *beg.* „en eın*n* er raþın*n*“, *ender* „en kon*ung*s ſ*un* heꝼı ek e*ıg*ı“.

En seddelnotits af Arne Magnusson meddeler „Fra Capitain Magnuſe Araſyne 1727. og hafdi hann þeſſe blød feinged ur Iſafiardar Syſlu“.

VIII (q). *22 × 15 cm. 2 bl. 15. årh. Af bl. 1 er ydre halvdel bortskåren. Åbne pladser for initialer. Forbindes i udg. med* t.

Bl. 1 *beg.* „kon*ung*r elſkäðı ha*nn* mıog“, ender „vm þetta mal no*c*[kurrı] ſtv*n*dv“.

Bl. 2 *beg.* „þıe*r* hellðꝛ at þıo*n*a dıoꝼlınv*m*“, *ender* „er apt*ur* lyk*ur* *ok* byꝛger eyꝛu ſın“.

IX (s). *Nuværende störrelse 18,6 × 17 cm. 2 bl. Tospaltet. 14. årh. De to sammenhængende blade ere bægge beskadigede ved*

beskæring forneden. Spor til røde initialer og overskrifter. Forbindes i udg. med b.

Bl. 1 *beg.* „fvnðı brotner handlæggır“, *ender* „hotvðv ok hæddv ok“.

Bl. 2 *beg.* „gnıpvm ꝼram læıðır ꝼorſa“, *ender* „þetta allt laſtaðı hann“.

~~~~~~~~~~

X (t). *23,3 × 17 cm. 1 bl. 15. årh. Åbne pladser for overskrifter og initialer. Forbindes i udg. med* q.

Beg. „J.haꝼe ut“, *ender* „ıhc crıſtus med mıer er bæde ꝼre(lfade)“:

Benyttelse og beskr.: *Barlaams ok Josaphats saga Chrania 1851, s. XX—XXI. I AM. 231, fol. findes indlagt en billet fra præsten Franz Ibsson til Hruni (1728), hvorved et pergamentsblad oversendes til Arne Magnusson; hvilket blad her sigtes til kan ikke nærmere angives.*

---

352. **AM. 232, fol.** *Perg. 31,6 × 23 cm. 121 bl. Tospaltet. 14.(—15.) årh. Forskellige hænder. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer (med undtagelse af sidste stykke, der har åben plads for disse). Hist og her forekomme mindre beskadigelser af bladene; codex mangler begyndelsen (c. 13 blade) og har desuden enkelte defekter ved tabte blade.*

Indhold:

1) Bl. 1—54ʳ. **Barlaams saga ok Jósaphats** *(fragm.).*

Beg. „er ıhelpıtı pıtrleıkr ne pıſdomr“. *Mellem bl. 3—4 og 42—43, hvor henholdsvis 2 og 1 bl. fattes, har Arne Magnusson så vel ved påskrift i codex som ved indklæbede sedler antydet det manglende.*

Dette parti af codex synes skrevet c. 1300.

Bl. 54ᵛ, *der oprindelig er ladet blank, bærer en optegnelse om betalingen af* den af Jón Ketilsson efterladte gæld („þetta var vtt lukit ȷ ſkvllder epter ȷon kettıl ſon andadan“ *osv. Beg. af 15. årh.).*

2) Bl. 55—83ʳ. **Maríu saga** („Her heꝼr vpp ſaugv varrar ꝼru ſancte | Marıe“). *Skreven med forskellige hænder fra 14. årh. — Bl. 83ᵛ, opr. ladet blank, er bedækket med forsk. penneprøver og lign.*
~~~~~~~~~~

3) Bl. 84—85 — *senere indskudte, beskrevne med en hånd fra 15. årh.* —: **'Miraculum aꝼ ꝼramꝼoꝛ uoꝛrar ꝼru ſancte marıe'** *ɔ: Legende om jomfru Maries dødelige afgang og begravelse. Sidste spalte, opr. ubeskreven, bærer penneprøver og lign.*

4) Bl. 86—107. **Jóns saga baptista.** *14. årh. På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „Her vantar framanvid formala Grims preſtz".

5) Bl. 108—21. **Vitæ patrum.**

Standser med ordene „ꝼᴇʀ hann tıl ꝼundar vıd preſtınn", *hvorefter* $1^1/_2$ *spalter stå blanke.*

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4to, bl. 9v—10r meddeler Arne Magnusson om denne codex* „Bokin er in folio, komin til min 1698, fra Magnuſe Jonsſyne fra Leyrä. enn til hans fra Sveine Torfaſyne. hefr til forna vered i eigu Biörns Magnusſonar ä Munkaþverä. id certum eſt, og lærde þä Gudbrandur Biornsſon ä henne ad leſa. Barlaams Sögu etc. folio feck eg af Magnuſe Jonsſyne, þä hann var Studioſus i Kaupenhafn. Magnus hafdi feinged hana af Sveine Torfaſyne. Sveinn ſagde mier ſidan, ad hun hefdi fundiſt burt köftud i Klauſtur huſunum ä Munkaþverä. Eg ſpurdi Gudbrand Biorns ſon um þessa Barlaams Sögu. Sagde hann, ad nefnd Saga in folio hefdi fyrrum vered ä Munka þverä i eigu fedr ſins|, og gat til, ad Sveinn Torfaſon | mundi bokina funded hafa þar i hirdſlum einhverium. Ber þessu ſo öllu saman".

I codex findes personnavne fra forskellig tid skrevne bl. 58v, 83v (på sidstnævnte sted „ſnore ıonſon a mick").

Benyttelse og beskr.: *Barlaams saga ok Josaphats, Chrania 1851; Mariu saga, Chrania 1871; Postola sögur, s. XXVIII—IX; Heilagra manna sögur, s. VIII, XXIII.*

---

353. **AM. 233 a, fol.** *Perg. 40 × 32 cm. 29 bl. (+ nogle bl. 3 vedhængende småstumper). Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, illuminerede og med miniaturer forsynede initialer. Af codex ere kun fragmenter tilbage. Bl. 1r optages af et billede, forestillende Johannes baptista med agnus dei, omgiven af en mandlig og en kvindelig figur (biskop og nonne?), samt med en yngling (munk?) ved sine fødder. Bl. 4, 5, 6, 9, 10, 13, 14 ere særlig beskadigede. Med bl. 15v begynder en ny hånd.*

Indhold:

1) Bl. 1v—5r. **Jóns saga baptista** („Her byrıar vpp | .... ok pınſlar ſogu hıns | helgazta ıohannıs baptıſte ſonar zacharie") *med forudgående* „Breꝼ grımſ prests". *Fragm.; be-*

gyndelsen og slutningen, samt et stykke inde i sagaen er bevaret. Bl. 4 er sammensat af strimler, men har dog ikke kunnet restaureres fuldstændig. Foran er indklæbet en for Arne Magnusson besørget afskrift af nysnævnte brev.

2) Bl. 5r—14. **Maríu saga** („Her byrıar | vpp lıꝼſſögu *osv.* ... ſancte Marie" *osv.*). *Mellem bl. 5 og 6 er en större lakune; efter bl. 12 indtræder igen lakune. Bl. 13, der kun udgör øvre del af et blad, og bl. 14, som udgör nedre halvdel af et blad, bærende på forsiden sagaens slutning, medens bagsiden står blank, skulle ifg. Unger (Mariu saga, Chrania 1871, s. XXII, XXVII) være skrevne med en anden hånd end det foregående parti, og hertil henfører han endvidere tre brudstykker fra AM. 240, fol. Bladene 5, 6, 10 have været overskårne på tværs.*

3) Bl. 15v *(bl. 15r står blank).* **Saga af Fides, Spes og Caritas** — *begyndelsen indtil* „boð orð þín. En oꝛ fárum", *hvorefter der er en lakune i håndskriftet.*

4) Bl. 16r—19r. **Katerine saga** — *slutningen fra* „(lıbera-) lıſ heíta".

5) Bl. 19v—25. **Marthe saga ok Marie Magdalene** („Aꝼ martha"; *fyldigere overskrift foran kap. 2)* — *begyndelsen, til* „Ok þa er þeıꝛ höꝼðu lengı", *hvorefter en lakune indtræder.*

6) Bl. 26. **Agnesar saga** — *slutningen (14 linjer), fra* „tak þu heılſu þína".

7) Bl. 26—27r. **Agathu saga** („Her byrıar vpp foghu fellar aughattu meyar").

8) Bl. 27r—27v. **Margrétar saga** („Her byríar | vpp foghu ennar ſælu margretar meyghıar") — *begyndelsen, til* „þa lyptı ſæl Margret ſætı", *hvorefter lakune.*

9) Bl. 28 *(af hvilket kun indre spalte er bevaret). Brudstykke af* **Niðrstigningar saga** („cıpes uestras" — „in ſecula ſeculoꝛum amen"). *Derefter findes nederst bl. 28 overskriften til det* bl. 29 *optagende stykke:*

10) **Inventio crucis** („Her heꝼr vpp ok ſegher ꝼra þuı huerſſ[u] ꝼa|nzſt kroſſ dꝛottınns vars" *osv.*) — *begyndelsen til* „tıl opurꝼtar mer", *hvormed håndskriftets sidste bevarede blad standser.*

Herkomst og hist.: Oplysning om, hvorfra de bevarede blade enkeltvis ere erhvervede, give dels påskrifter af Arne Magnusson på bladene selv, dels dennes hist og her indklæbede notitssedler. Bl. 3ʳ læses „Fra Magnuse Jonsſyne"; *om bl. 4 anføres på en tilhørende seddel* „Þetta blad feck eg i ſundurlauſum geirum fra landzſkrifaranum Sigurde Sigurdzſyne 1722"; *på bl. 10 er noteret* „fra Sʳ Þordi Jonsſyne 1707", *på bl. 13* „fra Sigurde Sigurdſyne ä Firde 1707"; *et mellem bl. 15 og 16 indklæbet brudstykke af et brev (år 1700) omtaler 10 blade af denne codex, rimeligvis bl. 2, 15—19, 24—27, som Arne Magnusson erholdt 1701; ifg. en tilhørende seddel ere bl. 20—23 erhvervede 1704* „fra Sʳ Olafi Stephansſyne, en*n* h*ann* ſeigeſt hafa funded þau i druſlum ä Mödruvöllum i Eyafirde (nimirum Biörns Magnuſſonar)", *bl. 28—29 derimod* „fra Profaſtinum Sʳ Þorſteine Ketilsſyne 1727".

De til codex hørende AMˢᵏᵉ sedler (a—k) give desuden indholdsfortegnelse, afskrift af flere stykkers overskrift, notitser om indhold og lign.

Benyttelse og beskr.: *Mariu saga, Chrania 1871, s. XXII; Postola sögur, 1874, s. XXIX; Heilagra manna sögur, 1877, s. VII—VIII.*

---

354. **AM. 233 b, fol.** *Pap. 18,4 × 15,3 cm. 3 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

„Bref Grims p*rests*".

Afskrift af det „Jóns saga baptista" forudskikkede brev fra sagaens islandske bearbejder præsten Grímr til abbed Runólfr i Þykkvibær.

---

355. **AM. 234, fol.** *Perg. 44 × 28 cm. 81 bl. Tospaltet. 1ste del af 14. årh. To forsk. hænder. Som regel åben plads for initialer og overskrifter. Adskillige i sin tid af codex excerperede ord ere understregede med rødkridt. Med undtagelse af bl. 7, som er overskåret på tværs, bl. 27, der er stærkt slidt, og bl. 72, af hvilket kun nedre halvdel er bevaret, ere bladene 1—73 vel konserverede; dog er også dette parti af codex defekt; resten består af spredte fragmenter.*

Indhold:

1) Bl. 1—19ᵛ. **Antonius saga.** *Defekt fortil; beg.* „ſva tamðı h*ann* ſıtt eıgınlıkt holld".

2) Bl. 19ᵛ—28ᵛ. **Páls saga postola.** *Mellem bl. 26—27 mangler et blad. På en vedföjet seddel fremhæver Arne Magnusson sagaens væsenlige overénsstemmelse med den* „ur Skardzbokinne ſtöru" *afskrevne.*

3) Bl. 28ᵛ—55ᵛ. **Maríu saga.** *På en vedföjet seddel fremhæver Arne Magnusson sagaens overensstemmelse — bortset fra miraklerne — med den* „i litlu 4to. ſem ritud er med Knytlinga ſǫgu hendi“.

4) Bl. 55ᵛ—67ʳ. **Jóns saga Hólabiskups.**

5) Bl. 67ʳ—73ʳ. *(Bl. 72 har tidligere været indlemmet i AM. 627, 4to.)* **Augustinus saga.** *Sagaen er fuldstændig, når undtages, at øvre del af bl. 72, som nævnt, er bortskåren. Bl. 73ᵛ står blank.*

6) Bl. 74—78. *(Bl. 75 har tidligere været indlemmet i AM. 627, 4to.)* **Vitæ patrum** *(fragm.).* Bl. 74ʳ *står blank, idet dette afsnit vistnok oprindelig har dannet begyndelsen af codex. Bladet, der indeholder fortællingens begyndelse, mangler de nederste linjer, men fortsættes i øvrigt af bl. 75 (manglende ældre halvdel), der ender* „fiandı ſva dyrmæ(ta).“ Bl. 76 *beg.* „(kræs)nı vam bındendıs m*anne*“, *ender* „h*a*ns lıtıl ſv vneɴnıng“. Bl. 77 *(mgl. nedre halvdel) beg.* „natt*ur*vlıg*r*ar navðſynıar þıns lıkama“, *ender* „En heıl*agr* theon bat“. Bl. 78 *beg.* „talaðı ſıalꝼr ꝼ*ırı* þ*v*ı ꝼolkı“, *ender* „v*m* alla nott“.

7) Bl. 79—81. **Thómas saga erkibiskups** *(fragm.).*

Bl. 79 *beg.* „allrar krıſtnın*n*ar“, *ender* „hegníngv. Valete“. Bl. 80 *beg.* „. . . nvðu gvðın*n* þan*n* er þa hafðı ſetz“, *ender* „J æðɪa ſtað ſkıpat. en hınv*m* helga“. Bl. 81 *beg.* „. . . þɪota ok avll *var* hvn bolgın“, *ender* „þa ſvınaðı *ok* myktızt ꝼot[*rı*]n ok“.

Herkomst og hist.: *Om dette håndskrift udtaler Arne Magnusson sig temlig vidtløftig, dels i AM. 435 a, 4to bl. 7ᵛ, dels på et i codex foran indklæbet folio-ark og et enkelt blad. Efter disse oplysninger er håndskriftet brudstykke af en meget stor codex, som har tilhørt domkirken i Skálholt. Ifølge Torfæus' mundtlige beretning til Arne Magnusson var den i hans skoletid eller senere, da han var på Island, mere end halvt så tyk som nu, men blev allerede da af og til plyndret af skolediscipIene til omslag om deres stilebøger. Sandsynligvis noget senere har* Vitæ patrum *og* Thómas saga *været skilte derfra, hvorpå disse ere gåede fuldstændig tabte på de enkelte genfundne blade nær. Resten af codex, indbunden for sig, har holdt sig noget længere, dog som det synes med nogle defekter som følge af disciplenes plyndringer. Biskoppen mag. Þórður Þorláksson (Thorlacius) lånte denne del til Bartholin, medens A. M. var i dennes tjæneste, og A. M. exerperede da „vetustiores et rariores voculas“ af den, hvoraf endnu findes spor, idet en mængde ord ere understregede med rødkridt. I den tid skal* Augustinus saga *have været fuldstændig. Bartholin sendte codex tilbage igen, og først flere år efter fik A. M. den atter til låns fra*

Skálholt; i denne tid er Augustinus saga, og muligvis mere, bleven defekt. Bl. 74 har A. M. ifg. en vedhæftet seddel fået af kaptejn Magnus Arason 1724; de øvrige fragmenter ere erhvervede fra forskellige på Island efter 1702. Fragmenterne bære tydelige spor af at have været benyttede som omslag om mindre piecer. Navne på ejere og ihændehavere findes bl. 3, 9, 27, 30ᵛ, 76, 81.

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858; Thomas saga erkibiskups, Chrania 1869, s. 527; Mariu saga, Chrania 1871; Postola sögur, 1874, s. XIX; Heilagra manna sögur, 1877, s. VIII—IX, XXIII.*

---

356. **AM. 235, fol.** *Perg. 29 × 19,5 cm. 68 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; bl. 1—4 synes fejlagtig sammenbundne med de øvrige blade. Codex er på mange steder defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Hallvarðs saga.** *Slutningen (12 linjer) fra* „var nockuꝛum truꝼôſtum mońum".

2) Bl. 1—2. **„Ionſ ſaga baptıste"** *(utydelig overskrift). Fragm., ender* „ſagdı bꝛskupı þessa u[ıtron]".

3) Bl. 3—4. **Sebastianus saga.** *Fragm.* Bl. 3 *beg.* „(Niko-) ſtrato", *ender* „helldꝛ heılagr". Bl. 4 *beg.* „Toꝛqvatus het", *indeholdende slutningen af sagaen, der ender bl. 4ᵛ sp. 2.*

4) Bl. 4ᵛ. **Agnesar saga.** *Fragm. (²/₃ spalte), sagaens begyndelse, til* „aꝼ hans muńí tok ek", *med overskrift* „Her heꝼz vpp Ambꝛoſıuſ".

5) Bl. 5—6ᵛ. **Maríu saga egipzku.** *Fragm., indeholdende slutningen fra* „Enn þeꝛ þagu peńa koſt".

6) Bl. 6ᵛ—10ᵛ. **Magnús saga Eyjajarls** („Her byrıar upp ſogu magnus eyıa ıallz").

7) Bl. 10ᵛ—12. **„Saga Jons bıskups".** *Brudstykke af* Jóns saga hins helga Ögmundarsonar, *indeh. begyndelsen til* „Enn heılagı Jon berꝛ upp".

8) B. 13—17ᵛ. **Pétrs saga postola.** *Fragm., indeh. slutningen fra* „klerka ſueıtar. ok uıgdı".

9) Bl. 17ᵛ—19ʳ. **Margrétar saga.**

10) Bl. 19ʳ—30ʳ. **Marthe saga ok Marie Magdalene.**

11) Bl. 30ʳ—36ᵛ. **Ólafs saga hins helga** („Her byrıaz ſaga | olaꝼſ kongſ harallz ſonar").

12) Bl. 36ᵛ—38ᵛ. **Saga af Fides, Spes ok Caritas.**

13) Bl. 38^{v}—41. **„Saga laurentıȷ | erchıdıaknſ“.**

14) Bl. 41^{r}—42^{v}. **„ſaga voꝛrar ꝼru“.**

15) Bl. 42^{v}—49^{r}. **„auguſtınuſ | ſaga“** — *med forudskikket prolog.*

16) Bl. 49^{r}—52^{v}. **„ſaga Mauꝛıcıȷ“** — *med forudskikket prolog.*

17) Bl. 52^{v}—55^{r}. **Dionysius saga** — *med overskrift* „ſaga postola pals“.

18) Bl. 55^{r}—56^{r}. **„ꝼlagellacıo crucıſ ın b|erytho“.**

19) Bl. 56^{r}—57^{r}. **Theodorus saga.**

20) Bl. 57^{v}—66^{v}. **Martinus saga biskups** („Her byrıaz vpp marteınſ | ſaga“).

21) Bl. 66^{v}—68. **„ſaga cecılıv meyıaꝛ“.** *Fragm., indeh. begyndelsen indtil* „enn hıner þottvzt“.

Herkomst og hist.: *Håndskriftets indholdsfortegnelse (med undtagelse af de 4 første blade) giver Arne Magnusson AM. 435 a, 4to bl. 7^{v}—8 og oplyser der (sml. bl. 153, 156), at håndskriftet har tilhørt Skálholts kirke. Navne på ejere og ihændehavere findes bl. 20^{v}, 64^{v}, 68^{r}. Med hensyn til bl. 1—4 kan bemærkes, at bl. 3 ifg. A. M.s påskrift er kommet* „fra Sr Þorleife Arnaſyne ä Kalfafelle 1711“. *Bl. 3^{v} bærer i nedre margen følgende antegnelse med en hånd fra 1ste del af 16. årh.* „Vᴇʀ bꝛoder avgmvnd med gvſd gvdz nad | byſkvp ı ſkalhollte gıoꝛvm godvm...“

Også på et foran indklæbet blad findes indholdsfortegnelse (÷ bl. 1—4) med Arne Magnussons hånd.

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes I, 427; Biskupa sögur, I, 1858, s. XXXVII; Postola sögur, 1874, s. XVII; Heilagra manna sögur, 1877, s. VI—VII. I Magnúsar saga Eyjajarls, Hafniæ 1780, hvor facsimile af håndskriftet forekommer, er dette citeret som nr. 335, 4to.*

---

357. **AM. 236, fol.** *Perg. 27,5 × 19 cm. 71 bl. C. 1600. Røde overskrifter, røde og sorte initialer. Skrevet hovedsagelig med to forskellige hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—42. **Jóns ok Jakobs saga postola.**

Efter bl. 11 mangle 6—8 blade, efter bl. 18 ét blad, efter bl. 40 ét bl.

2) Bl. 43—60^{v}. **Pétrs saga postola.**

Efter bl. 44 mangle 10—12 blade, efter bl. 58 to blade.

3) Bl. 60^{v}—65. **Páls saga postola.**

Efter bl. 64 mangler ét, efter bl. 65 adskillige blade, indeholdende dels slutningen af denne saga fra „haꝼa urlausn edꝛ ſpyꝛ hann þeſſ“, *dels begyndelsen af næste.*

4) Bl. 66—71. **Jóns saga baptista.**

Begynder defekt med ordene „ioꝛdina aꝼ mannligum dꝛeyꝛa“.

Ved håndskriftets slutning ere 1½ sider oprindelig ladte ubeskrevne.

Herkomst og hist.: *Om dette håndskrift udtrykker Arne Magnusson sig AM. 435 a, 4to bl. 11^v—12^r* „Bokin er in fol. minori vel ingenti 4to. Membrana paulo recentior. Eg feck bokina (ef mig rett minner) af Sr Olafe Jonsſyne fra Stad i Sugandafirde. Han ſeigeſt, ad viſu hafa feinged mier Poſtula Sôgur in 4to, og ſeigeſt þær feinged hafa a Hvilt i Ônundarfirde. Og verda þad ſo þeſſar ad vera. — Jon Steindorsſon ä Hvilt ſkrifar mier 1705. ad Sr Olafi Jonsſyne, þä ovigdum, feinged hafe nockur Kalfſkinns blôd, ſem vered hafe Saga Andres poſtula og Jacobs postula. og hafe ſagſt ætla mier þau. Um Andres Sôgu mun vera misminne“.

Bl. 31^r findes i nedre margen skrevet et seks-linjet vers *af spøgende indhold. Navne på ejere og ihændehavere ses bl. 36, 52, 53, 66, 71.*

Benyttelse og beskr.: *G. Stephens, Tvende oldengelske Digte (Abgarus-Legenden), Kbh. 1853, s. 54; Postola sögur, 1874, s. XIII.*

---

358. **AM. 237 a, fol.** *Perg. 31,7 × 21,2. 2 bl. Tospaltet. 12. årh.*

Islandske homilier *(fragm.).*

Bl. 1 *beg.* „trú rétta. þa ef oſſ leıþer“, *ender* „ſe opruþr. oc mıſſe“.

Bl. 2 *beg.* „ef mer hafþe vıtrack.“, *ender* „i ꝍllom hlutom. oc veſom“.

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel meddeler Arne Magnusson om dette fragment* „Fra Sr Þorsteine Ketilsſyne 1728 *[Þ. K. præst til Hrafnagil i Eyjafjarðar sýsla].* Er ur æred gamalle predikunar bok.“

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar ísl. túngu, s. XVII—XVIII, CIX; Unger, Gl. norsk Homiliebog, Chrania 1864; Þorv. Bjarnarson, Leifar etc., Kph. 1878; Hoffory, Gött. gel. Anz. 1884, nr 12.*

---

359. **AM. 237 b, fol.** *Perg. 22 × 16,5 cm. 2 bl. 14. årh. Fragment, beskadiget ved slid og huller.*

Indhold:

1) Bl. 1—2^r. **Bartholomeus saga postola.**

Fra „Þa mællte bartholomeuſ gak nu vıð hınn ꝼul[ı] ꝼıandde ꝼırer þeſſom monnum“, *til sagaens slutning* „með ꝼaður oc ſynı oc hælga anda æ oc æ vttan ændda amen“.

2) Bl. 2ᵛ. **Jóns saga baptista.**

Begyndelsen til „aꝼ ollum fyndum . .“

Herkomst og hist.: *Ifg. en hertil hørende notitsseddel har Arne Magnusson erholdt disse to sammenhængende blade fra præsten Þorsteinn Ketilsson 1728.*

---

360. **AM. 238, fol.** I—XXIX. *Perg. Fragmenter af forskellige håndskrifter.*

I. *24,5 × 16,2 cm. 2 bl. — af sidste blad mere end øvre halvdel bortskåren. C. 1300.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Maríu saga egipzku.**

Beg. „ek vt aptr þaɴog“, *ender* „h*ann* mɪɴtɪz þa a hv*at*“.

2) Bl. 2. **Agnesar saga.**

Beg. „kallaðı . . . [bor]gargreıvanſ“, *ender* „andlat mıtt. hell(dr)“.

Om disse blade ytrer Arne Magnusson på en tilhørende seddel „Þetta 1½ blad tok Monſr Þorſteinn Sigurdzſon med ſier fra Islandi 1715. og hafdi h*ann* þetta fragment feinged Nordr i landi, en*n* eigi i Austfiòrdum. Þad kom hingad 1716.“

II. *25 × 19 cm. 6 bl. (3 bladpar, bl. 5—6 af en fra de andre noget forskellig störrelse, dog muligvis hørende til samme codex). 14. årh. Stærkt sværtede og slidte.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Andreas saga postola.**

Beg. „t*ı*l hve*r*ſ ſtarꝼı þer“, *ender* „þe*ss*ı hın*n* vngı *maðr* v*ar*“.

2) Bl. 2—4. **Basilius saga.**

Bl. 2 *beg.* „domı þv*ı*at ſv en veſala avnd“, *ender* „drottınn þv*ı*at varla man“.

På øvre og nedre margen af første side af disse to blade findes en med en hånd fra 17. årh. skrevet fuldmagt for en Häldan B. S. *til at hæve arv efter udstederens broder* S. O. S. *På sidste sides øvre margen står* „Eg þacka mijnum virta vin Monsr Gudmunde Biornſsyne ä Diupadal firer bokarlaned *[uden tvivl den bog, for hvilken disse blade i sin tid have dannet omslaget]* og vil honum afftur þiena J vidlijka Efne. Vlfſtodum d. 2. Decembris An*no* 1708 Gijſſle Gudmundſs*on* m e h“.

Ifg. påskrift af Arne Magnusson bl. 1ᵛ har han fået disse to blade fra lagmanden Páll Vídalín, 1712.

Bl. 3—4 (*i sin tid fundne i* Addit. 43, fol.), *der umidb. fortsætte hinanden, ere på flere måder beskadigede og første og*

sidste side så godt som ulæselige ved slid og smuds. Bl. 3v beg. „aꝼ gerſimvm ſınvm ok oðꝛvm ꝼıaꝛhlvtvm“, *bl. 4r ender* „bꝛaut hans ꝼꝛr mer. En ꝼıaðꝛ ſtaꝼarnır ſkıl . .“

3) Bl. 5. **Katerine saga.**

Beg. „(tok) hvn þa at dıſ́pvta“, *ender* „ꝼallı mer avmrı ok“.

4) Bl. 6 *(de ti øverste linjer).* **Agnesar saga** — *slutningen fra* „[ſıukır] menn heılſu ſına“.

5) Bl. 6. **Agathu saga** — *begyndelsen til* „mat ne dꝛyck. En er guðſ“.

III. *23,3 × 17,2 cm. 2 bl. 15. årh.*

Saga heilagrar Anne.

Beg. „kærı ꝼꝛændí næger þıer nu.“, *ender* „Þä ſagdi pꝛochopíus“.

IV. *19,6 — 15,9 cm. 1 bl. 15. årh.*

Jóns saga postola.

Beg. „ıdranar. Nv ſkulv þíer þad uıta“, *ender* „. . . ka|vllvm“.

V. *20,5 — 16,8 cm. 1 bl. 15. årh.*

Niðrstigningar saga.

Beg. „Þeſſı er ſon mınn“, *ender* „J andlatı ok jamſkıot“.

VI. *22 × 15,5 cm. 2 bl. C. 1400.*

María saga.

Brudstykket, der falder i jærtegn V „Af Gregorio pava“ (ifg. Ungers udg.), beg. „(same)ıgínlıgan ak (!) med þvı at ver þıonum“, *ender* „er nıddız æ Gud ſınvm“.

VII. *26,5 × 17,7 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh.*

Silvesters saga.

Beg. „ok ſyn eꝼ krıſtr þınn heꝼer nöckurn uegıt“. *Ender* „[D]Ohech reıſ þa vpp en. vu ok mæltı Eꝼ crıſtr er“.

VIII. *29,2 × 22,5 cm. 2 bl. Tospaltet. 15. årh. Røde overskrifter og initialer. Som brudstykke af en större codex ere bladene betegnede ved folieringen* xc, xciiij.

Indhold:

1) Bl. 1. **Sebastianus Saga.**

Fra „þeıra petrſ *ok* palſ.“ *til sagaens slutning.*

2) Bl. 1[v] *(de 12 sidste linjer).* **Hallvarðs saga.**

Begyndelsen, til „þar heıter æ vellí. ſem h*ann* bıo“.

3) Bl. 2. **Jóns saga baptista.**

Beg. „vıd. leıngſtvm v*ar* h*ann*“, *ender* „h*on* ꝼoꝛ ſıdan“.

På en tilhørende seddel udtaler Arne Magnusson sig om ligheden mellem skriften på disse blade og AM. 180, fol.

IX. *24,5 — 19,6 cm. 2 bl. C. 1400.*

Jóns saga baptista.

Bl. 1 *beg.* „*med* ꝼalſı bꝛudguma naꝼn“, *ender* „ſkꝛrn at taka *ok* at ke[*nn*a]“.

Bl. 2 *beg.* „ſk[ıal]ꝼa hıoꝛtvm. dokn*ar* ſynın“, *ender* „blınd*er* m*enn* ſıa. en*n* hallt*er*“.

X. *28 × 21,5 cm. 1½ bl. Tospaltet. 14. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Ambrosius saga.**

Beg. „þeıra. hon v*er*ðꝛ hræd*d*“, *ender* „ok dıakn h*ans*“.

2) Bl. 2. **Mathias saga postola.**

Beg. „[mı]ðío. En*n* rıtað er“, *ender* „*ok* g*er*ðı þ*ar* gvdı þack*er*“.

3) Bl. 2[v] *(den bevårede rest af sidste spalte).* **Gregorius saga.**

Beg. „ſıðan *med* ſcynſamlıg*om* malo*m*. En*n* þa *er* ꝼaðer h*ans* andaðız“, *ender* „mát*t* t*ıl* þess at ꝼaſta þan*n* dag“.

Ifg. Arne Magnussons notits på en til sidstnævnte brudstykke hørende seddel har han erholdt dette blad-fragment fra „Monſ[r] Gudmundi Steinsſyni, Skolameiſtara ä Holum 1721“.

XI. *29,4 × 21 cm. 2 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter og initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1 *(10 linjer).* **Philippus saga postola.**

Slutningen, fra „(mor)go*m* borgom . vıȷ. dògo*m* ꝼ*ır*ı andlat ſıt*t*“.

2) Bl. 1. **'De | sancto Jacoꝑo** *(sål)* **apostolo'.** *1ste og sidste linje mindre tydelige.*

3) Bl. 1—2. **'De ınvencıone sancte Crucıs'** *(utydelig overskrift), endende* „kvelıa þıc ıudaſ þar tıl er".

XII. *25,2 × 17 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400.*

Sebastianus saga.

Beg. „. . ſellder eılıꝑum dauda", *ender* „þu ſkallt a uallt med mer vera".

XIII. *25 × 16,3 cm. 2 bl. C. 1500. Bladene ere slet skrevne og på alle sider beskadigede ved beskæring. Sidste halve side står blank.*

Maríu saga.

Bl. 1 *beg.* „. . | . . e[r] marger tıvdv valla", *ender* „ſtvꝑınn tok h . . at"

Bl. 2 *beg.* „. . | . . gar ſem hann ꝑeıngı", *ender* „þıonandı ſıdann vel oc dyggılıga ſelvm gvdı".

XIV. *21,3 × 15,6 cm. 1 bl. 14. årh. Beskadiget foroven.*

Af Vilhjálmi bastarði ok sonum hans.

Beg. „krıſtz herbuðvm at ándınn", *ender* „nalgaz medı ogn ok aꝑar".

XV. *23 × 16 cm. 1 bl. 14. årh.*

Indhold:

1) *(5 linjer.)* **Agnesar saga.** *Slutningen, fra* „s. . heılſv. Agneſ ſyndíz henne".

2) **Um hinn heilaga Vincentius** — *fuldstændig, 1¼ side.*

3) **Páls saga postola.**

Begyndelsen (13 linjer), til „j vandlavpe ꝑyrer borgar vegg".

XVI. *25,6 × 19 cm. 2 bl. Beg. af 15. årh. Røde overskrifter og initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Játvarðs saga hins helga.**

Beg. „(vıtr)azta lavgmannz æ ȷſlande", *ender* „laug landz þessa. þæ kom tıl gamlı".

2) Bl. 2 *(stærkt beskadiget).* **Egidius saga hins helga.**

Slutningen, fra „..|..|..|petur postola ok ollvm postolum. Enn adra let hann gıoꝛa“.

XVII. *19,8 × 15 cm. 2 bl. C. 1300. Røde overskrifter og initialer.*

Gyðinga saga.

Bl. 1 *beg.* „kenımaðꝛ ok annar“, *ender* „tıl frıðar oc ꝼvll“.

Bl. 2 *beg.* „Ok ganga at bıþıa“, *ender* „með þı at borgar“.

Ifg. Arne Magnussons notits på en hertil hørende seddel er fragmentet erhvervet 1721 fra præsten Snorri Jónsson [på Helgafell].

XVIII. *28,2 × 20,5 cm. 4 bl. 1ste del af 15. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—3. **Den islandske Elucidarius.**

Bl. 1 *beg.* „blota þa“, *ender* „ꝼırı þessa ſmurnıng“.

Bl. 2 *beg.* „kvm god gırndar ær“, *ender* „En þeꝛ ero ſvo“

Bl. 3 *beg.* „bleſzvn gudſ yꝼer ydꝛ.“, *ender* „ſvo rıkur ſem alex“.

2) Bl. 4. *Brudstykke af en* **prédikan.**

Beg. „..megv goder ꝼedꝛ hıalpa“, *ender* „at þeım ma eıgı ſpılla ꝼunon ıardlıgraꝛ elſkv“.

Bl. 1 stammer ifg. Arne Magnussons notits på en vedklæbet seddel fra Ísafjarðar sýsla, erhvervet fra kaptejn Magnús Arason 1727; bl. 3 er ifg. lignende notits kommet fra præsten Jón Eyjólfsson på Gilsbakki 1711.

XIX. *22 × 16 cm. 2 bl. 15. årh. To forskellige hænder.*

Bibliusaga.

Bl. 1 *beg.* „ſkapadr ſette gvd hann ȷ paradıſar ſęlo“, *ender* „þvı at ek var“.

Bl. 2 *beg.* „at hoꝼdv komed.“, *ender* „ok ꝼar tıl sveins|ens ok tak havnnd hans þvı ad...“

XX. *21 × 15,5 cm. 2 bl. 15. årh. Særlig første blad noget beskadiget.*

Æfintýri.

Bl. 1 *(indeholdende 4 hele fortællinger og 2 henholdsvis uden begyndelse og slutning) beg.* „enn menn þıckezt haꝼa ſed þınn ꝼaudur“, *ender* „haꝼdı hvn gert eına ſtora ſy(nd)“.

Bl. 2 *beg. i nogle* dyrefabler, *efterfulgte af et* æventyr, *ender* „ek ſkal leıda þıg tıl myrkva ſtoꝼv ok . . . .“.

XXI. *20,3 × 15,7 cm. 2 bl. 15. årh. 1ste blad temlig beskadiget, af bl. 2v er skriften på det nederste stykke bortraderet.*

Opbyggelige fortællinger.

Bl. 1 *indeholder begyndelsen af* en fortælling *om et hittebarn ved navn Johannes, begyndende* „[N]v ſagdı ſuo hera ıohanniſ ſkalholltenſ godıar mınnınngar“, *ender* „at meıſtare ȷohanneſ gengı ȷ ſvartmvnka klavſtur þar“.

Bl. 2. *Slutningen af* Af hinum helga Dunstano, *begyndelsen af* Frá Karlamagnúsi, *beg.* „hennar svo ꝼaſt ſem mættı“, *ender* „hanſ ſpıottſkap(t) var bædı hatt ok dıgurt“.

XXII. *20 × 15,8 cm. 1 bl. 15. årh. Navnlig 2den side stærkt slidt.*

Indhold:

Legender.

Slutningen af en legende Um Romanus; *begyndelsen af en legende* Um Radulfus.

Beg. „ſtyn ok andvarpe“.

XXIII. *25 × 16,8 cm. 2 bl. 15. årh. 1ste blad beskadiget ved beskæring langs yderkanten.*

Indhold:

1) Bl. 1. *Slutningen af nogle* **Maríu jartegnir**; *fra* „rta med ſorg ok ıdran ok vthellınng tara“ *(omtrent en side).*

2) Bl. 1. **Embedsgraderne i den katolske kirke.**

Beg. „[K]rvnnv vígſlv ſkal madur ꝼyſt taka“, *ender (defekt)* „en ſıdan ȷgnacıus magıster. En þrıdı“.

3) Bl. 2. *Brudstykke af en* **Kirkjusiða skrá.**

Beg. „ſem drottínn gıordı ſkírdagſ aptan“.

XXIV. *22,7 × 15 cm. 2 bl. C. 1400. Hullede og stærkt beskadigede langs inderkanten.*

Æfintýri.

Brudstykker af rimeligvis to fortællinger. Beg. „. . . erfdum epter fodur ſinn allra handa rıkdom“, *ender* „hıer kemur þott ſıd“.

.XXV. *22,7 × 14,5 cm. 3 bl. 14. årh. Bl. 1 beskadiget langs yderkanten; af bl. 3 kun ydre halvdel bevaret.*

Æfintýri.

Bl. 1—2 *(sammenhængende) beg.* „vıtrlıgrı ok margfalldrı vmleıtan“, *endende* „þvıat vdyggr maðr mvn alldrı vel fara. ok þat“.

Bl. 3 *beg.* „valldzmannı. at þeır ſverıa fortakſ“, *ender* „þat er grǫftr tekınn helldr geyſılı“.

XXVI. *29,2 × 22 cm. 3 bl. Tospaltet. C. 1400.*

Indhold:

1) Bl. 1—2r. *Brudstykker af* **prédikanir.**

Bl. 1 *beg.* „þat er hann hafdı markadı madr verıt“, *ender* „ok męla ȷ eyra honum“. Bl. 2 *beg.* „ıt amot þeım þar er þeıı vılldı“.

2) Bl. 2r—3. *Brudstykker af en* **messu skýring,** *begyndende* „[M]eſſa þydız a voıa tvngv“. Bl. 2 *ender* „ȷ heımınvm. Gvdſp“. Bl. 3 *beg.* „ívm oıtí Gregoıius“, *ender* „ok ſkulvm ver þangat kuomv veíta“.

Bl. 1 er ifg. tilhørende seddelnotits af Arne Magnusson erhvervet „fra Capitain Magnuſe Araſyne 1727. og hafde hann þetta blad feinged ur Isafiardar Syſlu.“

XXVII. *21 × 15 cm. 2 bl. 14. årh. Skriften afbleget.*

Æfintýri.

Beg. „hann barnıð a ſınn garð með ſva væno foſtrı“.

XXVIII. *24 × 17 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. Beskåret foroven og bagsiden næsten ulæselig.*

Brudstykke af en **prédikan.**

Beg. „. . . . . . | Ðeſſa alla ılla lutı gera þeır“.

XXIX. *24,6 × 17,3 cm. 1 bl. 16. årh.*

Brudstykke af en **prédikan (lestr).**

Beg. „. . . langa ꝼrá dag . . . . . *ok* geck ımıllv*m* tveg*g*ıa ʀeyꝼ*a*ra“, *ender* „hıaꝛta m*annz* eꝛ ſem | kær bꝛotıd“.

En i AM. 238, fol. indlagt notitsseddel, hvor Arne Magnusson giver meddelelse om nogle blade, der havde været brugte som omslag om en „Vilkins maldagabok er Snæbiórn Palſſon liedi mier 1710“, *kan nu ikke henføres til noget bestemt af de heri indeholdte fragmenter.*

Benyttelse og beskr.: *Ann. for nord. Oldk. Kbh. 1858, s 154 flg.; Postola sögur, 1874, s. XXI; Heilagra manna sögur, 1877, s. VIII, IX, XII—XV, XXI; Gyðinga saga, Kbh. 1881 (sml. Arkiv. f. nord. Filol. III, 255 flg.); Gering, Íslendzk Æventýri. Halle 1882, I, s. XXIX.*

---

361. **AM. 239, fol.** *Perg. 30 × 20,2 cm. 109 bl. — betegnede ved paginering af de ulige sider med tallene 1—217, — incl. de senere indsatte papirsblade s. 171—189, af hvilke de syv sidste sider ere ubeskrevne. Sidste del af 14. årh. Forskellige hænder. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Bl. 1r, opr. ubeskrevet, bærer adskillige penneprøver og lign., samt nogle r u n e b o g s t a v e r. Codex er paa forskellige steder defekt.*

Indhold:

1) Bl. 1v—35. **Jóns saga ok Jakobs postola** *(def.).*

Efter pag. 4 mgl. 2 blade, efter pag. 8 1 bl., efter pag. 40 c. 20 bl., efter pag. 58 1 bl., efter pag. 66 1 bl., efter pag. 70 sagaens slutning, c. 6 bl. Ender „gengr ha*nn* tıl herbergıs.“

2) Bl. 36—52v. **Jóns saga baptista** *(def.).*

Beg. „Aꝼ huerio markı“.

Ved sagaens begyndelse mangler formodenlig 1 bl., efter pag. 72 c. 2 bl., efter pag. 74 c. 2 bl., efter pag. 76 c. 6 bl., efter pag. 78 1 bl., efter pag. 90 c. 1 bl.

3) Bl. 52v—95. **Pétrs saga postola.**

Pag. 171—83 udgöre en af Magnús Jónsson på Vigur (17. årh.) egenhændig udført afskrift på papir af sagaens i membranen tabte slutning. Resten af de indsatte papirsblade (pag. 184—90) står blank.

4) Bl. 96—101v. **Andreas saga postola** *(def.).*

Beg. „fęll andꝛeaſ p*o*stolı ſa þat“.

5) Bl. 101v—109. **Pave Gregors dialoger på islandsk** *(def.).*

Overskriften lyder „Jncıpıt prımuſ lıber dıalogoꝛum quem fecıt beatuſ gregoꝛıuſ papa". *Efter pag. 206 mgl. 1 bl.; pag. 218 ender* „Enn er þeꝛ rıſu upp aꝼ íoꝛdv".

***Herkomst og hist.**: Oplysninger om codex giver Arne Magnusson på fire foran indklæbede notitssedler og — væsenlig overensstemmende hermed — i AM. 435 a, 4to bl. 10v—11r. Codex tilhørte i det 17. årh. Magnús Magnússon på Eyri i Seyðisfjörður; denne har omtr. 1670 overladt den til Magnús Jónsson i Vigur, efter ham har hans svigersön lagmand Páll Jónsson Vídalín arvet den og overladt den til A. M. Forskellige angivelser angående tidligere ejere (særlig Þorlákur Arason) ere mere tvivlsomme.*

***Benyttelse og beskr.**: G. Stephens, Tvende oldengelske Digte, Kbh. 1853; Postola sögur, 1874, s. XII; Heilagra manna sögur, 1877, s. VIII, XI.*

---

362. **AM. 240, fol.** I—XV. *Perg. Fragmenter af 15 forskellige håndskrifter.*

a. **Maríu saga.**

I. *(Ungers frgm. c). 22,3 × 15,7 cm. 2 bl. Slutn. af 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 2 forneden hensmulrende og beskadiget.*

Beg. „heꝼer hann þa ılmíng", *ender* „at mıðꝛı nott ſon fınn".

II. *(Ungers frgm. e). 31 × 23 cm. 3 bl. Tospaltet. C. 1300. Røde initialer og overskrifter. Bl. 2 defekt ved beskæring af ydre kolonne. Af bl. 3 er indre kolonne bortskåren, og det er også på anden måde beskadiget.*

Bl. 1 *beg.* „*ok* allt þat", *ender* „allv*m* ſkær(leık)".

Bl. 2 *beg.* „at ꝼlytıa hana", *ender* „er ꝼraman lıggꝛ J halſınum".

Bl. 3 *beg.* „Ok hlıoðaðı nv þeg*ar* mıkıt loꝼ", *ender* „tveır krypplıng*ar* lıggıandı ı . . . ."

III. *18 × 26 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. Nedre halvdel bortskåren. Regnes af Unger til frgm.* i, *der af ham antages opr. at have hørt til AM. 233, fol.*

Beg. „(ꝼa)heyrdan hlut", *ender* „*ok* bıskupar hans epter".

Dette blad bærer følgende påskrift af Jón Ólafsson fra Grunnavík „Þeſſe þriu blöd ſende mier Rector Jon Þorkelsſon frä Iſlande 1736. med Eyrarbacka skipe ſijdara" — *hvoraf ses, at dette blad har ligget sammen med to andre, alle — som det ifg. en tilföjet notits synes — af Maríu saga.*

IV. *(Ungers frgm. g). 28,2 × 25,8 cm. 3 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Samme hånd som AM. 227, fol. Bl. 2 og 3 have mistet nedre halvdel og ere desuden beskadigede ved beskæring langs yderkanten.*

Bl. 1 *beg.* „m*er* mın huggan", *ender* „*ok* þrettan ꝏr".

Bl. 2 *beg.* „h*ann* ſvıkıa", *ender* „mıuklætís sın*n*a vand".

Bl. 3 *beg.* „(ta)ka h*a*na ſıer t*ı*l ambꝏttar", *ender* „ſk*a*l ek hallda ſkırlıꝼı".

V. *(Ungers frgm. f). 25,2 × 17,7 cm. 6 bl. C. 1300. Bl. 1 har mistet nedre halvdel, bl. 3 er betydelig beskadiget ved bortskæring langs yderkanten.*

Bl. 1 *beg.* „þuıat þau", *ender* „ꝼıandano*m*. hu*er*r .... felıa".

Bl. 2—3 *beg.* „(varð)veıta ꝼrıðar hæð", *ender* „var ꝼrænda ben".

Bl. 4—5 *beg.* „gꝛeımılıga", *endende* „ꝼlotta ſua t*ı*l".

Bl. 6 *beg.* „en heꝼ*er* engan", *ender* „ſua ſtandı".

VI. *28,5 × 21,7 cm. 1 bl. Tospaltet. Sidste del af 14. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer.*

Beg. „ſong ... heılaga croſſı", *ender* „h*ann* sva ſalug*ur*".

VII. *(Ungers frgm. i, sml. III). 28,6 × 23 cm. 2 bl. Tospaltet. 14. årh. Bægge blade ere beskårne foroven, bl. 1 har desuden mistet störste delen af ydre kolonne, og af indre kolonne er skriften på nedre del bl. 1ʳ udraderet; også bl. 1ᵛ er på sin nederste del blottet for skrift.*

Bl. 1 *beg.* „. . . . þ*v*ıat hverꝛ er vera vıll", *ender* „mıllum an*a*rra þeꝛꝛa . . ."

Bl. 2 *beg.* „ollum þıoðum", ender „ıaꝼn*a*n*n* hvertt".

VIII. *(Ungers frgm. h). 25 × 20,5 cm. 2 bl. Tospaltet. Sidste del af 14. årh. Røde overskrifter og initialer. Bægge blade beskadigede; af bl. 1 er ydre del af indre spalte og nederste del af bladet bortskåren; af bl. 2 findes kun midterpartiet, og også dette beskåret på indersiden.*

Bl. 1 *beg.* „[n]ærvero dırfvandız", *ender* „oheyrılıghan glep ok grımleık".

Bl. 2 *beg.* (kırkıun)ne meıʀ", *ender* „tekr at tendıaz".

IX. *(Ungers frgm.* a*).* *30,7 × 23,2 cm. 11 bl. Tospaltet. Sidste del af 14. århh. Spor til røde overskrifter og illuminerede initialer. Bladene tildels mere eller mindre beskadigede.*

Bl. 1 *beg.* „I nafnı drottıns", *ender* „huat er lıfer ok".

Bl. 2 *beg.* „mínu uítní", *ender* „Se nv lıda".

Bl. 3 *beg.* „angrı hıartans", *ender* „at allır hans".

Bl. 4—5 *beg.* „fuefím enn", *endende* „ſva mıok med".

Bl. 6 *beg.* „ſærın af flımı", *ender* „ıafnann fram fara".

Bl. 7 *beg.* „hıalp þu ok mıſkun", *ender* „tekr leıngrı pínv".

Bl. 8 *beg.* „(hel)uıtíſ berandı", *ender* „at þeır mundı mık".

Bl. 9 *beg.* „ok ſem hon kemr", *ender* „ſeger drottın".

Bl. 10 *beg.* „[vegh fyrr enn þeır] fundu mık", *ender* „komaz ek".

Bl. 11 *beg.* „af mınum helga getnaðı", *ender* „ıhc xps hans moðır".

Bl. 3 er ifg. påskrift af Arne Magnusson kommet fra Skaptafells sýsla, de sammenhængende blade 6—7 ere ifg. to tilhørende notitssedler med A. M.s hånd erhvervede fra provsten Þorsteinn Ketilsson i Øfjord 1727 og have været omslag om et af Björn på Skarðsá skrevet hæfte.

X. *(Ungers frgm.* b*).* *29,5 × 23,5 cm. 3 bl. Tospaltet. C. 1400. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer.*

Bl. 1—2 *beg.* „(hvar)kı eta ne", *endende* „ſyting ok gratfamlíg".

Bl. 3 *beg.* „ſkır uar meydomur heılagrar", *ender* „oumrędılıgrar mıſkunar".

XI. *(Ungers frgm* d*).* *21,3 × 16 cm. 4 bl. Slutn. af 13. årh. Spor til røde overskrifter og forskellig farvede initialer. Af bl. 4 er 1½ sider opr. ladte ubeskrevne; her findes penneprøver og forskellige kradserier.*

Bl. 1 *beg.* „(ta)ka fueınen ıesum", *ender* „Þa ſagðe guð hanum".

Bl. 2—3 *beg.* „ſua mıkelſ", *endende* „þo þessı oꝛð".

Bl. 4 *beg.* „ræddꝛ oc ꝼell", *ender* „allder allda. AMEN".

XII. *(Ungers frgm.* k*). 21,5 × 15,6 cm. 2 bl. C. 1300. Røde overskrifter og initialer.*

Bl. 1 *beg.* „bað þa eıɴ", *ender* „oꝛ klaſtrınv".

Bl. 2 *beg.* „þv heꝼer· þat þegıt", *ender* „mær eın ꝼǫgr".

XIII. *(Ungers frgm.* l*). 20 × 16 cm. 4 bl. 15. årh. Spor til farvede overskrifter og initialer. Bl. 1ʳ ubeskrevet.*

Bl. 1ᵛ *beg.* „þa er fagdar eru", *ender* „þat at gıoꝛa er aullum".

Bl. 2—3 *beg.* „ꝼader hanſ ok ſat", *endende* „at hallda þesſa hatıd".

Bl. 4 *beg.* „heꝼdı þa hlutı", *ender* „leynda hlutı allſualldanda".

XIV. *18 × 17,5 cm. Frgm. af 1 bl. (beskåret foroven og forneden), samt en vedhængende smal strimmel af det tilhørende blad. C. 1300. Spor til farvede initialer.*

Beg. „at goðır menn ſkylldo haꝼa", *ender* „kunnra manna þa er" *(Unger s. 54—57).*

XV. *17,4 × 13,4 cm. 2 bl. 15. årh.*

Jartegnir *(frgm.).*

Bl. 1 *beg.* „da hans predıkan nema", *ender* „þeınker þu ſeger hon honum".

Bl. 2 *beg.* „ꝼǫgur oꝛd", *ender* „doydı hann ſkıotlıga".

Benyttelse og beskr.: *Unger, Mariu saga, Chrania 1871, s. XXIII—XXIX.*

---

363. **AM. 241 a, fol.** *Perg. 32 × 22,4 cm. 37 bl. (betegnet ved paginering af de ulige sider). Tospaltet. Beg. af 14. årh. Røde overskrifter, flerfarvede initialer, tildels meget store og stærkt forsirede; en del af codex (s. 23—29) illumineret; andre partier udstyrede med node-skrift. Adskillige marginal- og interlinear-antegnelser. Codex*

er på mange steder defekt og flere blade (særlig s. 27—28, 29—30, 55—58) mere eller mindre beskadigede.

Ritual-bog, *Latin med et enkelt indblandet islandsk stykke.*

Indhold:

1) S. 1. Slutningen af en psalme, *efterfulgt af en* „prologus“, *der angiver bogens indhold.*

2) S. 2—12. Davids psalmer *(def.).*

3) S. 13—22. Latinske bönner, en „oratio“, messesange, *s. 17—22 med* nodetegn *tilföjede.* (Bönner til den treenige gud, jomfru Marie og alle helgener.)

4) S. 23—29. Passio domini, *med* illuminerede, billedlige fremstillinger. *S. 30 ubeskreven.*

5) S. 31—34. En islandsk bön, indeholdende syndsbekendelsen. *Forud for denne optages første spalte af slutningen af en* latinsk Marie-bön, *hvorefter følger* „Fınıto lıbro ſıt lauſ gloꝛıa *christo.* | Dextera ſcrıptoꝛıſ benedıcta ſıt | omnıbus Hoꝛıs. | Eſt lıber ſcrıptus quı ſcrıpſıt | ſıt benedıctus. | Quı ſeſſuſ laboꝛat ab ıſto opere | morat“. *Efter den islandske böns slutning følge 7 linjer af* en latinsk bön *med overskrift* „Gregóꝛıus bøn“.

6) S. 35—58. Latinske messesange, *med* melodien tilföjet i nodeskrift. *S. 35 bærer slutningen af* en til Simon Peter rettet hymne, *resten optages af* en messesang til Thorlak biskop.

7) S. 59—74. Latinske bönner, væsenlig Davids psalmer.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet seddel har codex — hvad der også fremgår af håndskriftet selv — forhen hørt til Skálholt kirke.*

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur I, 1858, s. LII; Þorv. Bjarnarson, Leifar etc., Kph. 1878, s. VIII—IX.*

---

364. **AM. 241 b, fol.** I—IX. *Pergament-fragmenter af* **latinske liturgier psalmer og lign.** *samt* Arne Magnussons afskrifter på papir af lignende sager.

I. *α—ζ. β* $1^1/_2$ *bl., de øvrige fragmenter hvert 1 bl. Störrelsen henholdsvis* $30_{,2} \times 23_{,8}$ *cm. tosp.;* $24_{,5} \times 16$ *cm. tosp.;* $21 \times 13_{,3}$

cm. tosp., stærkt forsiret initial; 21 × $13_{,8}$ cm.; $21_{,2}$ × $16_{,8}$ cm.; $33_{,2}$ × $25_{,8}$ cm. tosp. 13—16. årh.

Brudstykker af 6 forskellige latinske ritual-håndskrifter; *på frgm. δ er teksten ledsaget af* nodetegn *af temlig gammel karakter.*

II. *35 × $21_{,5}$ cm. 3 bl. Tospaltet. 15. årh. Beskadigede ved beskæring langs indersiden Røde overskrifter, røde og blå initialer.*

Officia sanctorum *(forsk. fragmenter).*

III. *α—β. 2 bl. (henholdsvis 30 × 20 og 39 × 26 cm.). Brudstykker af to forskellige håndskrifter. C. 14—15. årh.*

Officium Sct. Olai Regis Norvagiæ.

I bægge fragmenter er teksten ledsaget af noder. *Frgm. β bærer en stor, stærkt forsiret initial.*

IV. *$22_{,2}$ × 19 cm. 2 bl. 15. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; spor til illumination (miniaturer). Bladene beskadigede ved beskæring foroven.*

Indeh. brudstykker af officier, deriblandt

Officium Sct. Hallvardi.

V. *20 × 14 cm. 1 bl. 13. årh. Røde overskrifter og initialer.*

Brudstykke af en latinsk messebog, *indeholdende bl. andet et kort*

Officium Sct. Thorlaci episcopi.

VI. *$15_{,2}$ × $12_{,4}$ cm. 1 bl. 15 årh.*

Brudstykke af latinske **lectiones**, til brug i den katholske 40 dages faste.

Opr. indlagt blandt Arne Magnussons papirsafskrifter ved en seddel, der omhandler et breviarium fra Eyri i Skutilsfjörður.

VII. *$12_{,2}$ × $9_{,3}$ cm. 1 bl. C. 1490.*

Brudstykke af **formularer** til brug ved brudevielser, ægteskabssager og lign., *udstedte af provst* Gunnar Jónsson, *præst til Goðdalir (Skg.).*

Indlagt blandt Arne Magnussons papirsafskrifter ved en seddel, der omhandler erhvervelser fra en kirke i Vöðluþing (Eyjafj.).

VIII. *5,7 × 19,6 cm. 1 bl. 1340—1500. Brudstykke omfattende nedre margen af et perg.-bl.*

Latinsk ærevers om Nils Ebbesens drab på Grev Gert.

Verset, som har været skrevet nederst på bladets 1ste sp., er med en hånd fra c. 1500 opfrisket, hvorefter samme hd. har givet en afskrift af det på den modstående spalte.

IX. *22 × 17 cm. 38 bl. (incl. nogle løse sedler); adsk. blade ubeskrevne.*

Uddrag af latinske ritual-håndskrifter *i Arne Magnussons egenhændige afskrift, indeh.* lectiones, officia *vedrørende forskellige helgener, deriblandt nogle særlige islandske eller nordiske,* hymner *osv.*

De pågældende håndskrifter synes ellers ikke bevarede.

---

65. **AM. 242, fol. Codex Wormianus. Ormsbók.** *Perg. (med senere indsatte papirsblade hist og her). 28 × 20,2 cm. 85 bl. (paginering på de ulige sider: 1—169) incl. papirsbladene s. 61—72, 121—38, 151—54, 157—66, af hvilke s. 72, 153—54, 157—66 ere ubeskrevne; også af pergamentsbladene ere flere opr. helt eller delvis ubeskrevne. Sidste del af 14. årh. Större og mindre ved hensmulring fremkaldte huller findes s. 37—44, 53—60, 79—86, 101—2, 109—16, 139—44, 149—50. Fra nyere tid (17. årh.) forekomme på mange steder marginal-antegnelser, tilsatte overskrifter og lign.; også ældre notitser findes hist og her. Af opr. overskrifter ses nu intet, af initialer kun få spor.*

Snorra Edda *med* tillæg.

Indhold:

1) S. 2—44 *(s. 1 ubeskreven).* **Gylfaginning** *og* **Bragarædur,** *med tilhørende* prolog *og* epilog.

2) S. 44—82. **Skáldskaparmál.** *Efter slutningen af „Þórsdrápa" står störste delen af s. 54 blank. S. 56 øverst er en lakune — i „Haustlöng" — udfyldt ved samme hånd (Sveinn*

Jónssons), som i dette så vel som i det foregående stykke har tilföjet latinske overskrifter. Imellem s. 60 og 73 er indlagt 6 papirsblade, der med O. Worms hånd bære en afskrift efter Codex regius — dog næppe direkte — af Völsungesagnene og Gróttasöngr, der opr. have været udeladte i Cod. Worm.; dette stykke begynder „Su er fòk til thefs“ *og slutter* „vid fröda miòl“ *øverst s. 71, hvorefter omtr. 2 sider ere ladte ubeskrevne. Bl. 82 nederst standser Skáldskaparmál (med udeladelse af* „*ókend heiti*“ *og* „*þulur*“*) med ordene* „hılldıtanɴz | hinɴ mılldı“.

4) S. 83—119. **De grammatisk-rhetoriske afhandlinger I—IV.** *Så vel her som ved de foregående stykker findes adskillige marginal-antegnelser af Jón Ólafsson fra Grunnavík. S. 91 er sidens øverste del (efter 1ste afhandlings slutning) ladet ubeskreven.*

5) S. 120, *opr. ubeskreven, er senere bleven udfyldt med for-forskellige optegnelser af hænder fra 15. årh. Foroven står en större del af siden aldeles blank, idet den har været overklæbet med en senere fjærnet pergamentslap. På denne lap og — i fortsættelse heraf — på selve siden har der været skrevet nogle* Maríu-vísur, *af hvilke altså kun hver linjes slutning er bevaret. Længere nede kommer verset* „Huxan ꝑlyter lyftıng lıoṫa“, *og i linje med det et halvvers af Hávamál* („Ovınar | fıns fkylde | einge madur | ovína (!) vınur vera“). *Resten af siden optages dels af* en latinsk formular („Malleuf efto malıf“ *osv.*), *dels af nogle* latinske gloser *med islandsk oversættelse.*

6) S. 121—54. *Som næste afsnit har codex rimeligvis indeholdt* **Háttatal**, *dette er imidlertid kun ufuldstændig bevaret på pergamentsbladene s. 139—50, ved hvis begyndelse og slutning sandsynligvis 1 bl. mangler. Nu er til udfyldning indsat a) papirsbladene S. 121—38, tospaltede, skrevne af Sveinn Jónsson, der indeholde* slutningen af Skáldskaparmál (*fra* ókend heiti) *og* begyndelsen af Háttatal, *b) bladet s. 151—52, der med O. Worms hånd indeholder* slutningen af Háttatal; *derefter følger et ubeskrevet papirsblad s. 153—54.*

7) S. 155—56. **Rígsþula:** *Begyndelsen af digtet til* „under rıuꝑa“, *hvorefter slutningen er tabt. En defekt i codex her er betegnet ved indsætningen af de ubeskrevne blade s. 157—66.*

8) S. 167—69. **Orms-Eddu-brot,** *et brudstykke af Skáldskaparmál i en særlig bearbejdelse, beg.* „nar hetu þeır menn", *ender (afbrudt)* „ſtrandar ſtallz aꝼ". *Mellem s. 168 og 169 er en ved udfaldne blade foranlediget defekt.*

9) S. 170, *af hvilke den nederste fjærdedel står blank, bærer nu med hænder fra 15. årh.* a) *Nogle* Maríuvísur. b) En lykønskningsvise („endelega ꝼae arnoꝛ ꝼrænde" *osv.*); *denne sidste vise er afskreven af Arne Magnusson på en bag i codex indklæbet seddel.*

Herkomst og hist.: *Om dette håndskrift meddeler Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to bl. 93v* „Snorra Edda. folio. Þeſſa bok feck mier Dominus Chriſtianus Wormius anno 1706. hana hefur til forna ätt Doctor Olaus Wormius, og *firi* hann Sr. Arngrimur Jonsſon Bokin er ei riett gómul og vantar ſumſtadar i, liggur þar i ſumſtadar pappïr med hende Olai Wormii". *At håndskriftet har været Ole Worms ejendom fremgår af følgende påtegning s. 1 nederst* „Olai Wormii | Dono Arngrimi Jonæ | Islandi". *Om hskr. og dets tidligere skæbne fremgår i øvrigt dels af selve codex, dels ved oplysninger andensteds fra, at det vistnok stammer fra Nordlandet på Island; c. 1500 tilhørte det rimeligvis lagmanden på Nord- og Vestlandet Jón Sigmundsson, hvis navn* („Jon Sigm*undsson*") *skimtes i nedre margen s. 147; senere er det da gået over til hans dattersön, den nordlandske biskop Guðbrandur Þorláksson, bp. 1571—1627, hvis velbekendte bomærke står neden under nysnævnte navn. Fra denne er det sandsynligvis kommet til biskoppens frænde og medhjælper Arngrímur Jónsson. O. Worm har — som det fremgår af hans „Epistolæ" — erholdt håndskriftet allerede 1628, han har ladet det rense (ved urin-vask) af sin amanuensis Islænderen Sveinn Jónsson (senere præst til Barð i Fljót, Skg.), der år 1635 kom som student til København, og formodenlig indbinde. Ved rensningen ere de fleste marginalier forsvundne, ligesom muligvis også overskrifter og initialer, af hvilke sidste dog ses nogle spor, tildels beskadigede ved beskæring. Pergamentet er, som rimeligt kan være, lysere end sædvanlig og de store fyldige skrifttegn hist og her noget afblegede. Af de bevarede marginalier er endnu en del (s. 19, 28, 29, 76, 88, 95 forekommende) anførte under dette håndskrifts beskrivelse i Snorra Edda III, 1887, hvortil henvises. Blandt disse ere to personnavne, der vise hen til Islands Nordland i tiden c. 1550—1600; mærkes kan, at codex i en marginal-antegnelse fra 15. årh. (s. 19) er benævnt* „edda".

Benyttelse og beskr.: *Edda Sæmundur hins fróda III, Havniæ, 1828; den ældre Edda, Chrania 1847, s. XVII; Ant. Russes, I, 43; K. Gislason, 44 Pröver, Kbh. 1860; Norræn Fornkvæði, Chrania 1867; Snorra Edda, Kph. 1875; Beiträge zur Gesch. der deutschen Sprache und Litt. VI—VII; Corpus poet. bor., XLIV—VI (sml. Sturl. Proleg.); Bj. M. Ólsen: III og IV gramm. afhandling i Snorres Edda, Kbh. 1884, s. LII—IV; V. Dahlerup og F. Jónsson, I og II gramm. afh. i Snorres Edda, Kbh. 1886; Snorra Edda I—III, Havniæ 1848—87 (med facsim.). Sml. Snorra Edda, Stockh. 1818 og Edda Snorrá Sturlusonar, Rkv. 1848.*

---

366. **AM. 243 a, fol.** *Perg. 32 × 25 cm. 44 bl. Tospaltet. 15. årh. Delvis udstyret med røde overskrifter og flerfarvede initialer. Håndskriftets blade have været gennemtrukne forneden med en grön silkesnor, der med to segl har været fæstet til pap-bindets inderside bag i bogen. Bl. 44 er opr. ubeskrevet.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá. *Som overskrift står med en hånd fra c. 1700* „Speculum", *hvortil Arne Magnusson har föjet* „Regale". *Imellem bl. 34 og 35 er en defekt svarende til c. 4 blade.*

Denne codex repræsenterer den islandske *gruppe af Kongespejls-håndskrifterne.*

Herkomst og hist.: *Bl. 44 bærer, foruden flere påtegninger og lign., foroven påskriften* „Þoꝛvardur logmadur elendz[*son*] a mık" *(c. 1500); længere nede er med en hånd fra 17. årh. skrevet* „Hier er J þeſsari Bok | Suerrers Saga Og Ha|konar Saga *og* En er Hier | Spekings Og hird sider".

Om håndskriftet meddeler Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to, bl. 147v „Speculum Regale folio komid til min 1697. fra Þorde Jonsſyni. hefr einn hverntima fyrrum vered i Volumine med Sverris Sôgu og Hakonar ſôgu fra Skalholltzkirkiu, ſem eru med þeirri ſômu hende *(ɔ: AM. 81 a, fol.)*.

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768 (facsim.), s. XXXV; Grönl. hist. M. III, 274; Konungs-skuggsjá, Chrania 1848, XV; Speculum regale, München 1881, s. XI.*

---

367. **AM. 243 b α, fol.** *Perg. 27,8 × 21,3 cm. 82 bl. (pagineret s. 1—163) — incl. de til betegnelse af lakuner af Arne Magnusson indsatte ubeskrevne papirsblade s. 11—26, 59—60, 153—58, 161—64. Tospaltet. 13. årh. Foruden ved tabte blade foranledigede defekter findes to mindre ved udradering bevirkede lakuner s. 6 og s. 109. Røde overskrifter, forskellig farvede, tildels store og stærkt forsirede initialer. Adskillige steder findes yngre marginalantegnelser, mest med hænder fra 14—15. årh. Arne Magnusson har ladet codex indbinde og ved den lejlighed fjærnet flere minder om dens oprindelige beskaffenhed. Håndskriftets blade have forneden været gennemtrukne med en grön silkesnor, der ved to segl er fæstet til bindets inderside bag i bogen.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá. *Uden fortale; dog står af s. 1 øvre halvdel blank.*

Håndskriftets sidste blad ender (s. 160) „hværıu h*ann* æıgı at ſpara".

Codex repræsenterer den norske *gruppe af Kongespejlshåndskrifterne.*

Herkomst og hist.: *Den ældste oplysning om håndskriftets hjemsted giver en i nedre margen s. 107 skreven brevformular af* „Þorstæin ionſſon lenſmadr a hadalande“ *(c. 1400), der rimeligvis har været håndskriftets ejer, da hans hånd flere gange genfindes; så vel her som i to andre brevudkast (s. 134, 138) nævnes en vis Ögmund Lavransson. På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson om håndskriftets oprindelige tilstand* „Hier framanvid voru i hryggnum: 1. reſidua 4ra blada ſem hafa vered qver firi ſig ſialft, og ſaumud inn firi ſig ſialf. [Þeſſe reif eg burt, þvi þau voro onyt, og hôfdu, öefad, vered ſo ſem ſaurblôd.] 2. reſidua 3ia blada framan af fyrſta bokarinnar qvere, hver fôſt voru vid hin eptre blôden [þeſſe eru nu limd: þad fyrſta þar af aptan vid pag. 4. og er þad nu numererad med numeris 5. 6. hin tvö (ſem numeri 7. 8. 9. 10. a ſtanda) til ſamans, og nu innfeſt firi ſig ſialf.]“, *og endvidere* „framanä ſtöd, med velſkrifadre hende, og eigi miôg nyrre: Dicitur ab Islando Speculum Regale.

Item aliâ manu, eigi illa ritad: Ex dono Generoſi et Magnifici D. Arnoldi Witfeldii poſſidet Jonas Jacobus Venuſinus.“

I AM. 435 a, 4to bl. 147v omtales dette håndskrift således „Speculum Regale folio. feinged epter EtatsRaad Roſencrantz daudann. hefr, ef eg rett minneſt, fyrrum vered eign Ottonis Friſii, og adur fyrri Hvitfelds og Venuſini. Egregium eſt exemplar, in Norvegiâ, niſi fallor, exaratum“.

Af de bag i codex indhæftede AMske sedler b—f indeholde de to første oplysninger om de oprindelige forhold vedrørende håndskriftets sidste læg. Det ses heraf, at det sidste bevarede blad (s. 159—60) har udgjort læggets 3dje blad, foran og bag ved hvilket 2 blade mangle; læggets 6te og sidste blad har været fastklæbet til bindets inderside og følgelig ubeskrevet. — Sedlerne d—f indeholde optegnelser af mærkelige ord og talemåder fra codex.

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXX—XXXIII; Frumpartar ísl. túngu, s. XVIII—XXVI; Grönl. hist. M. III, 270—72; Konungsskuggsjá, Chrania 1848 (med facsim.), s. XIV—XV; Speculum regale, München 1881; S. B. Smith, Kbhs Univ.-Bibls Hist. s. 25; Gött. gel. Anzeigen 1884, nr 12.*

---

368. **AM. 243 b β, fol.** *Pap.* *27,8 × 20,7 cm.* *11 bl.* *C. 1700, fraktur (forhen indlemmet i* Addit. 77, 4to*).*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá *(ufuldst.).*

Afskrift af en del af Kongespejlet, bestemt til udfyldning af 1ste större lakune i AM. 243 b, fol. (s. 11—26), beg. „muni þeim vel gegna“, *ender* „molldo er fa|it ı hꝛing“.

Benyttelse og beskr.: *Speculum regale, München, 1881, s. XVI.*

---

369. **AM. 243 c, fol.** *Perg. 23,2 × 16,9 cm. 55 bl. Tospaltet. C. 1550. Skr. af præsten Jón Einarsson (senest til Reykholt). Plumpe og mangelfuldt kolorerede overskrifter og initialer; pergamentet hensmulrende og codex på adskillige steder defekt.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Defekt ved begyndelsen og slutningen (idet første og sidste blad mangle), endvidere med lakuner efter bl. 3, 7, 8, 11, 19, 23, 26, 34, 35, 42 (på henholdsvis 3, 1, 4, 2, 1, 3, 8, 2, 1, 5 blade).

Beg. „taki aꝼ þeim god dæmi", *ender* „j hendı ꝼeingit konunginvm".

Herkomst og hist.: *På to indlagte sedler meddeler Arne Magnusson* „Þetta er öefad Speculum er eg feinged hefi af Asgeiri Jonsſyne, og fyrr hefr vered eign Einars Eyolfs ſonar *(hermed stemmer en notits AM. 435 a, 4to bl. 150v)*, og Profaſturenn Sr Jon Halldorsſon helldur *firi* viſt, ad þetta ſie hónd Sr Jons Einarsſon (sic!) brodur *herra* Giſſurar. Seiger h*ann* lógbök hafi vered hia Sr Olafi Jonsſyni fódur brodur ſinum med ſómu hendi Sr Jons.

Item muni vera i Reykhollte gamalt Graduale ä Kalfſkinne".

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXIII; Grönl. hist. M. III, 273; Speculum regale, München 1881, s. XI.*

---

370. **AM. 243 d, fol.** *Perg. 24 × 16,8 cm. 55 bl. (de ulige sider paginerede 1—109). 17. årh. Skriften er særlig ved hskrs begyndelse stærkt slidt og på første side aldeles ulæselig. I nedre margen findes i reglen indholdsangivelse. Adskillige blade nå ikke hskrs fulde störrelse.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Herkomst og hist.: *På en tilhørende seddel er for (og tildels ved) Arne Magnusson noteret* „Þetta er böken ſe*m* Sra Audun*n* Benedictſson brukade þä han*n* skrifade ſitt Speculum, og feck hana ſidan Sra Þörde Jonſſyne ä Stadarſtad, þä övigdum An*no* 1697. — Þordr Jonsſon liedi mier fyrſt bokina, en*n* gaf mier hana ſidan 1703. — Þegar eg feck bokina, var aptan vid hana einn tractatus med ſómu hende, ſem byriazt: Moyſos hiet gudz dyrlingr fordum. — Eg tog þennan*n* tractatum aptan af bokinne. Er med ſómu hendi ſem þetta Speculum". *Med foranstående stemmer en notits AM. 435 a, 4to bl. 147v—48r.*

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXIII—XXXIV; Grönl. hist. M. III, 274—75; Speculum regale, München 1881, s. XI.*

---

371. **AM. 243 e, fol.** *Perg.* *22,7 × 15 cm.* *85 bl. (de ulige sider paginerede 1—169).* *16. årh.* *Håndskriftets tre sidste sider opr. ubeskrevne.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Håndskriftet ender s. 167 omtrent midt på siden med ordene „þeim er þúꝛꝼtúger voꝛu".

Herkomst og hist.: *På den åbne plads s. 167—70 er blandt flere optegnelser følgende antegnet* „Þordur Gudbrandz son a munadarneſe æ þeſsa Bok | og heffur Lied mier hana enn kom mıer J hendꝛ | Anno Dominȷ MDCLII S ıdus | Aprilis" *og* „Huøria Bök S*ra* Torffe Snæbıørnſson Nu heꝼur til eignar | feynnged af erfyngum Þördar eytinz med Samþicke þeirra modur | Fyrer hennar verd Sumtt greytt enn fimmara bök effterſtendur | Nydalz bök prenttud. ſkriffad ad Kirkiubole. M. 664. 4. martij | Torffe S. S. a. B.", *samt — fra omtrent samme tid — navnene* „Jon Steindorſson" *og* „Gudmundur Steinþorſson".

På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet „Fra Pali Torfaſyni. — Snæbiórn Palsſon sagdi mier a Alþingi 1702. ad eg mætti bihallda þvi". *Hermed stemmer en notits AM. 435 a, 4to bl. 150v.*

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXIV (med facsim.); Grönl. hist. M. III, 273; Speculum regale, München 1881, s. XV—XVI.*

---

372. **AM. 243 f, fol.** *Perg.* *21,8 × 15 cm.* *64 bl. (de ulige sider paginerede 1—127).* *C. 1500.* *Aben plads for initialer.* *Efter hovedindholdets slutning følge tre sider skrevne med en særlig hånd; s. 3—16 findes betydeligere marginal-tilföjelser.*

Indhold:

1) S. 1—126. **Speculum regale. Konungs-skuggsjá** *(fragm.).* *Beg.* „ad þer munꝛt mꝛc hafa læꝛdan". *Mellem s. 2—3 findes en lakune på 2 blade, mell. s. 4—5 mgl. 2 bl., mell. s. 72—73 mgl. 8 bl.* *S. 10—16 findes i marginen tillæg til den oprindelige tekst* (Irlands undere).

2) S. 126—28. **Maríuvísur.** *Beg.* „[H]eyꝛ ſkınandı ſkæꝛvz ꝼrv".

3) S. 128. **Heims-ósómi** — *de 12 første vers.*

4) S. 3—9 *(nedre margen).* 6 vers af **Hugsvinnsmál.** *Beg.* „eꝼ þeꝛ godan grꝛp geꝼa", *ender* „vnn þv þeım er elſka þꝛc".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Speculum Regale Aftan vid eru

Mariuviſur (þær hefi eg afskrifadar — *i AM. 711 b, 4to*).

Heims oſomi, byriaſt: Morg er mannzins pina.

Bokin er komin til min fra Huſtru Gudride Giſladottur. Var innsaumud i andstygdar ledꝛ plumpt og greylega umvendad". *Tilsvarende oplysninger findes i AM. 435 a, 4to bl. 150v—151r.*

Benyttelse og beskr.: Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXV—VI (med facsim.); Grönl. hist. M. III, 274; Speculum regale, München 1881, s. XII.

---

373. **AM. 243 g, fol.** *Perg. 25,2 × 16,3 cm. 9 bl. 14. årh. Bladene ere med få undtagelser mere eller mindre beskadigede og tildels stærkt slidte. Bl. 1, 4—5 ere overførte hertil fra det følgende nummer.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá *(fragm.).*

Norsk sprogform.

Bl. 1 *beg.* „fkıot. En epter þvı“, *ender* „ı mıllv*m* allt eınn dag[r]“.

Bl. 2 *beg.* „[hırð]ar þa. [fo]ker h*ann* þegar fına maka“, *ender* „allz kynf uoꝛþu yþer k*onung*e“.

Bl. 3 *beg.* „*ok* at dꝛepaf ıꝼer þa“, *ender* „*ok* bera þeır ıaꝼnan hꝼandı fko*m*“.

Bl. 4 *beg.* „þeıʀa t*ı*l ıllra hluta“, *ender* „at mıfkunn fkylde“.

Bl. 5 *beg.* „haua þau dømı uıð hınn*a* er fıðar koma“, *ender* „*ok* fko*m*muðuz noctra lıma“.

Bl. 6 *beg.* „fkapaðꝛ eð*a* tıl mıns ꝼunðar“, *ender* „nockura þa røðu ı þeꝛre“.

Bl. 7 *beg.* „þeff[e] . . . | er . . . |ᶠþez . . . blandaðezk“, *ender* „at deyıa nu fva“.

Bl. 8 *beg.* „horaðe konu h*ans*“, *ender* „fu fott var a“.

Bl. 9 *beg.* „fıa at guð vıll uıft“, *ender* „en ꝼolc guðf fe meıra ðrepet·nu“.

***Benyttelse og beskr.:** Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXIV; Grönl. hist. M. III, 272. Speculum regale, München 1881, s. XII.*

---

374. **AM. 243 h, fol.** I—III. *Perg. Brudstykker af tre forskellige codices.*

Speculum regale. Konungs-skuggsiá.

I. *19,3 × 14,5 cm. 2 bl. C. 1500.*

Beg. „. . . gıoꝛdı mıkla ueilzu“ (!), *ender* „falamo*n* ko*nung*ꝛ mæ[t]tı taka abı“.

II. *22,5 × 17,7 cm. 2 bl. C. 1500.*

Bl. 1 *beg.* „kauper *eda* ꝼeſter", *ender* „ij cᵗ vadmala *eda* iijᶜ *med* þier".

Bl. 2 *beg.* „verdur *þar* heitaſt ɪaꝼnnan", *ender* „er heyra bokına. at þat meigj".

III. *27,3 × 19,2 cm. 3 bl. Tospaltet. C. 1500. Røde initialer og spor til røde overskrifter. Bladene, der ere slidte og beskadigede og særlig bl. 3 defekt foroven, have været gennemtrukne forneden med en silkesnor, der med to laksegl er fæstet til et kortblad.*

Bl. 1 *beg.* „*med* ſama hætti", *ender* „til vppſtignningar er mic(il)".

Bl. 2 *beg.* „rikis monnum. Nu ſkaltv", *ender* „at einꝼolld trv ok hei(log)".

Bl. 3 *beg.* „... [tend]as *et* concedas", *ender* „Enn ꝼiri þui drottinn minn".

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXIV—VI; Grönl. hist. M. III, 272—73; Speculum regale, München 1881, s. XII.*

---

375. **AM. 243 i, fol.** *Perg. 20 × 13 cm. 42 bl. (de ulige sider paginerede 1—83). Skr. år 1588. Foran og efter prologen er s. 1 og s. 4 ladte ubeskrevne. S. 83—84 udgöre kun øvre strimmel af et blad, der på forsiden bærer 6 linjers tekst og en underskrift. Marginal-henvisninger, åben plads for initialer.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Håndskriftet, der aldrig har indeholdt Kongespejlets slutning, standser med ordene „þau dæmi. er þier megu ad nytſe|md ueʒda".

Herkomst og hist.: *Ved hskrs slutning findes følgende efterskrift* „Finis Ending A Speculum Regale. Huer ſkrifud | vaʒ A. 23. dag Apʒilij. Anno Gʒatiæ 1588". *Bagsiden bærer nogle utydelige, senere antegnelser, deriblandt årstallene 1627—28.*

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXVI; Grönl. hist. M. III, 274; Speculum regale, München 1881, s. XII.*

---

376. AM. 243 k, fol. *Perg. 17,8 × 13,5 cm. 71 bl. (de ulige sider paginerede 1—141). Sidste del af 15. årh.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Standser med ordene „vndan þeim fauk. at hann hafdı dæmt“.

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet seks AMske sedler a—f. På sedlerne a—b har Arne Magnusson skrevet* „Hier vantar aptan vid Speculum Regale. Enn þad ſem vantar, hefr alldri vered i þvi bandi, ſem þetta er ut ur ſkored, hvad ed audſied var af þveinginum ä köppunum i þvi gamla bandinu. Og var þad ſama gamla band öſkinnud trieſpiölld. [Aptan vid Speculum var einn tractatus ritadur med ſömu hende, Sä byriazt: þessa hina helguſtu bæn pater noſter. Voru þveingerner, ſem hans fyrſta ark, og Speculi hid ſidsta, voru med innfeſter, ſo þiett ſaman ä köppunum, ad eckert hafde ä mille vered, hefur ſo aptan vid Speculum vantad, þä þetta allt var innbunded i þeſſe trieſpiölld, ſem adur er ſagt. Eg tok þennan tractatum fra Speculo, og lagde hann annarsſtadar *(ɔ: AM. 626, 4to)*.] Hefr ſo þetta i länga æfi vantad og fyrr en bokin kom i þeſſe plumpu trieſpiölld, hvad firi laungu ſkied er, likaſt circa tempora reformationis Lutheranæ, vel paulo poſt“. *Binderuner og lignende tegn fra det omtalte træbind findes i A.M.s aftegning på sedlen e. Sedlerne c og f omhandle A.M.s erhvervelse af dette håndskrift, der er erholdt gennem præsten Páll Jónsson på Melstaður fra ejeren Ásgeir Sigurðsson på Ós ved Steingrímsfjörður (Str.). Sedlen f er en ved lagmanden Páll Jónsson Vídalín verificeret kopi af ejerens kvittering for en for håndskriftet år 1707 modtagen betaling. Sml. AM. 435 a, 4to bl. 148v.*

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXVI; Grönl. hist. M. III, 274; Speculum regale, München 1881, s. XII.*

---

377. AM. 243 l, fol. *Perg. 18,5 × 13 cm. 15 bl. (de ulige sider paginerede 1—29). C. 1500. De större initialer flerfarvede, de mindre gennemstregede med rødt.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá *(fragm.)*.

Beg. „Sannindi geck fram“, *ender* „boɂginne ne folkinu er i uar“

Mellem s. 4 og 5 mangler ét blad.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet* „feinged af Magnuse Jonsſyne ä Leyrä“. *Hermed stemmer en notits AM. 435 a, 4to bl. 150v.*

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXV; Speculum regale, München 1881, s. XII.*

[Noget AM. 243 m, fol. *findes ikke.]*

---

378. **AM. 243 n, fol.** *Pap. 21 × 15,5 cm. 84 bl. C. 1700. Bl. 1—12 samt nogle enkelte andre stykker skrevne af Arne Magnusson. Ejendommelig paginering, idet hvert blad indeholder fire marginal-tal, med undtagelse af bl. 1, som er titelbladet (bl. 2 sål. = 13—16). Adskillige marginalier, der have lidt ved beskæring eller ere bevarede som omböjede småsedler. Bl. 61—63, der oprindelig ere ladte ubeskrevne, ere senere delvis udfyldte af Arne Magnusson.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá *(fragm.).*

Beg. „Enn bökinne er giefid", *ender* „hafdu ve|rid til rïkis ſtiörnar".

Herkomst og hist.: *Titelbladet bærer følgende påskrift af A. M.* „Speculum Regale ex Codice Reſeniano Academiæ Hafnienſis".

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXV; Grönl. hist. M. III, 275; Speculum regale, München, 1881 s. XVI.*

---

379. **AM. 243 o, fol.** *Pap. 21 × 16,4 cm. 38 bl. (de ulige sider paginerede 1—75). C. 1700. Med rettelser af Arne Magnusson og rimeligvis skrevet for denne. Ubeskrevne blade findes s. 9—12, 34—36, 43—44, 63—64.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá — *i uddrag.*

Herkomst og hist.: *Forsatsbladet indeholder følgende påskrift med Arne Magnussons hånd* „Ex | Speculo Regali | in Bibliotheca Re|ſenii. Capſ. VI. | ord. 7. Num. 16. | in charta an|tiqvâ".

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skuggs-sio, Soröe, 1768, s. XXXVI—VII; Speculum regale, München 1881, s. XII.*

---

380. **AM. 243 p, fol.** *Pap. 20 × 15,5 cm. 24 bl. (de ulige sider paginerede 1—47). C. 1700.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá *(fragm.).*

Beg. „Er nær voru ſtadder", *ender* „meyr epter vilja ſynum ey|num".

Som overskrift har Arne Magnusson tilföjet „Ex Speculo Regali".

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXVII; Speculum regale, München 1881, s. XII.*

---

381. **AM. 243 q, fol.** *Pap. 21,2 × 16,3 cm. 34 bl. (de ulige sider paginerede 1—67). 17. årh. Talrige marginal-henvisninger.*

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Overskrift „SPECULUM REGALE".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Speculum Regale med hendi Gudmundar Jonsſonar Syſlumannz. feinged til eignar af Þorſteine Olafs Syne ä Oddſtôdum 1703".

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXVII; Speculum regale, München 1881, s. XII.*

---

382. **AM. 243 r, fol.** *Pap. 18,7 × 15 cm. 14 bl. (de ulige sider paginerede 1—27). 17. årh.*

Indhold:

1) **Speculum regale. Konungs-skuggsjá** — *i uddrag. Störste delen af s. 22 samt s. 23 ere ubeskrevne. Overskrift* „Speculumm Regale".

2) S. 28 (½ *side*). **„Nockur Skiemti liod edur Bragleisur med | þorn*n* kuæda hætte".** *9 viser — senere overstregede — om en gnier, hvis mad fortæres af katte og mus.*

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har, ifg. notits på en foran indklæbet seddel, erholdt håndskriftet fra Þóra Þorsteinsdóttir på Setberg.*

Benyttelse og beskr.: *Kongs-skugg-sio, Soröe 1768, s. XXXVII; Speculum regale, München 1881, s. XVI.*

---

383. **AM. 243 s, fol.** *(tidligere i* Addit. 3, 8vo*). Pap. 16,5 × 10,6 cm. 27 bl. (deraf 4, 9, 26, 27 ubeskr.). C. 1700.*

Arne Magnussons optegnelser om håndskrifter af Speculum regale — *tildels egenhændige.*

---

384. **AM. 244, fol.** *Pap. 31,3 × 20 cm. 42 bl. (paginerede 3—85). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. S. 1—2, 86 ubeskrevne. Bindsiderne betrukne med beskrevet perg. fra et latinsk ritual-hskr. (tosp.), ryggen med et stykke af et på perg. tegnet landkårt.*

Annales regii.

Afskrift efter pergamentshåndskriftet Gl. kgl. sml. nr. 2087, 4to.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson antegnet „Ur Num. 7. Fra Sal. Aſſeſſor Thormod Torueſens Enke. 1720".

---

385. **AM. 245 a, fol.** *Pap. 29 × 18_2 cm. 56 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Åben plads for initialer. Marginal-antegnelser og tilföjede årstal med Arne Magnussons hånd. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Flateyjar-annáll.

Afskrift efter pergamentshåndskriftet Flateyjarbók, Gl. kgl. sml. nr 1005—6, fol.

---

386. **AM. 245 b, fol.** (*Forhen* **Addit. 10, fol.**) *Pap. 32 × 21_1 cm. 76 bl. Skr. af Jón Erlendsson. Åben plads for initialer. Med marginal-antegnelser og årstal som foreg. nr; desuden adskillige rettelser i teksten.*

Flateyjar-annáll.

Afskrift efter samme membran som foreg. nr.

---

387. **AM. 246, fol.** *Pap. 31 × 20 cm. 61 bl. (pagineret 1—121). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. I marginen findes årstal, samt enkelte af Torfæus tilföjede notitser. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. (tosp.), ryggen med et stykke af et på perg. tegnet landkårt.*

Flateyjar-annáll.

Afskrift efter samme membran som AM. 245 a, fol.

---

388. **AM. 247, fol.** *Pap. 31_5 × 20_5 cm. 71 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet betrukket med perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Flateyjar-annáll.

Afskrift efter samme membran som AM. 245 a, fol.

---

389. **AM. 248, fol.** *Pap. 31_2 × 20_4 cm. 40 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Skálholts-annáll hinn nýi. *(År 70—1430 e. Kr.)*
Overskrift „Exſcriptum Membranæ templi Schalholtini".
Afskrift efter pergamentshåndskriftet AM. 420 c, 4to.

---

390. **AM. 249 a, fol.** *Perg.* $31_{,8} \times 22_{,7}$ *cm. 7 bl. C. 1400. Pragtfuld udstyring, hyppig anvendelse af rød og blå skrift; forgyldte eller flerfarvede initialer. Ved hver måneds begyndelse et lille illumineret billede, der fremstiller det for årstiden karakteristiske arbejde. Bl. 7 opr. ubeskrevet.*

Calendarium latinum.

Hver måned indtagende sin side. Bl. 7r er der med en kursivhånd fra 16. årh. skrevet forskellige udkast til kontrakter *og lign., på engelsk, men — som det synes — nedskrevne i Island, samt navnet* „Wyllym Beznazd yff".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta Calendarium er framan af einu Psalterio Davidis, sem hefr vered vid Skalholltz kirkiu, og ſyneſt þangad komed vera fra Einglande".

---

391. **AM. 249 b, fol.** *Perg.* $28_{,9} \times 20_{,5}$ *cm. 6 bl. 13. årh. Hyppig anvendelse af rød, gul, blå, grön skrift. Hver side bærer en — tildels illumineret — tegning af et af dyrekredsens 12 tegn.*

Calendarium latinum.

Fra tiden c. 1300 findes adskillige navne *på islandske mænd og kvinder, hvis dødsdag er indført i kalendariet; fra en senere tid har biskop Brynjólfur Sveinsson optegnet biskop Jón Arasons og dennes to sönners dødsdag; denne notits, ligesom flere af de ældre, er beskadiget ved beskæring.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson* „Þetta feinged ä Islande framanvid Psalterium. hefr einn hvern tima vered Skallholltz kirkiu".

---

392. **AM. 249 c, fol.** *Perg.* $30_{,8} \times 23$ *cm. 8 bl. Beg. af 13. årh. Hyppig anvendelse af rød, blå og grön skrift. Bl. 1r og 8v ubeskrevne, bl. 8r bærer over hele siden en illumineret fremstilling af*

en tronende Marie med Kristusbarnet. Af bl. 1 er et mindre stykke ved ydre rand bortrevet.

Calendarium latinum.

Talrige middelalderlige navne *på Islændere, Nordmænd og forskellige fra sagaerne kendte historiske personer, hvis dødsdag er anmærket i kalendariet, findes indførte her; fra 17. årh. findes desuden dødsåret optegnet for forskellige personer. Efter kalendariet følger (bl. 7ᵛ) en såkaldet* talbyrðingr *med to efterfølgende latinske vers til dennes forståelse.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson* „Þetta var fremſt i einu mutilo Pſalterio Latino ä Skardi ä Skardzſtrônd, Eg hafdi þ*ad* i fyrſtu t*il* läns, en*n* nu 1708. in Auguſto er þ*ad* mitt, ad giöf Biarna Petursſonar". *På en anden seddel er for Arne Magnusson noteret at kirken på Skarð på Skarðsströnd er indviet til jomfru Marie.*

---

393. **AM. 249 d, fol.** *Perg.* $28_{,7} \times 20$ *cm. 8 bl. C. 1300. Initialerne kolorerede med røde, blå og grönne farver. Bl. 1ʳ og 8ʳ opr. ubeskrevne. Bl. 8ᵛ bærer en illumineret fremstilling af Kristus på korset med Marie og Johannes stående hver på sin side af dette. Bl. 1ʳ optages af penneprøver, navne og lign. fra 17. årh.*

Calendarium latinum.

Fra 17. årh. er dødsår og -dag *anført for ikke få personer, formodenlig henhørende til en og samme islandske familie. Bl. 7ᵛ indeholder en* talbyrðingr.

Störste delen af bl. 8ʳ optages af en „A eıdum 17 dag febꝛuaꝛij 1573" *skreven* „mäldägi hlydär kirkiv" — *vedrørende gården Reykjahlíð ved Mývatn (SÞ.). Oven over denne skimtes fire udraderede linjer med ældre hånd (indeholdende en regning og lign.).*

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel meddeler Arne Magnusson* „Þetta hefur Mag. Biorn Þorleifsſon gefid mier Var framan vid Pſalterium Latinum 1703. Mun vera komid fra Skinnaſtôdum".

---

394. **AM. 249 e, fol.** *Perg.* $25_{,7} \times 19$ *cm. 7 bl. 13. årh. Røde og blå initialer. Bl. 1ʳ opr. ubeskrevet; bl. 7ᵛ optages af en illumineret fremstilling af Kristus på korset omgivet af Marie og Johannes.*

Calendarium latinum.

I kalendariet findes en del navne *på islandske mænd og kvinder, hvis dødsdag er indført her, samt nogle* *islandske* *optegnelser angående* fastedagene.

Bl. 1r øverst findes 6 uforståelige linjer, *muligvis en trylleformular eller lönskrift. Derunder* $2^1/_2$ *linje indeholdende en optegnelse ang.* nogle kirken på Eyri i Skutilsfjörður tilkommende afgifter.

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel har Arne Magnusson noteret* „Fra Eyri i Skutilsfirde. Framan vid Altara Slitur".

---

395. **AM. 249 f, fol.** *Perg.* $26_{,5} \times 18_{,7}$ *cm. 7 bl. Beg. af 13. årh. Røde, blå og grönne initialer. Bl. 1r ubeskrevet.*

Calendarium latinum.

I kalendariet er til betegnelse af dødsdagen indført islandske personnavne *fra ældre og nyere tid, samt enkelte* annalistiske optegnelser og lign. *fra c. 1600.*

Bl. 7v indeholder en talbyrðingr.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson meddeler på en indklæbet seddel* „Fra Vallanefs kirkiu. Var i fpiölldum og Altari aptanvid".

---

396. **AM. 249 g, fol.** *Perg.* $24_{,8} \times 17$ *cm. 10 bl. Sidste del af 16. årh. Hyppig anvendelse af rødt og enkelte gange af grönt og violet blæk.*

Islandsk kalendarium *eller* **rímtal.**

Forud for det egenlige kalendarium går (bl. 1)

a) *Meddelelse om* opfindelsen af „Rijm" *ved Julius Cæsar.*

b) En *senere overstreget* notits, *ifølge hvilken* „Snæbiörn Einarfson" *overdrager kirken på Reynivellir i Kjós* „þennann Grallara", *dateret* Vindás 1680.

c) En hymne, *med melodien tilföjet i* noder.

d) *Tabel til at udregne* tiden for ebbe og flod, *med tilföjet* forklaring.

Til selve kalendariet er föjet historiske notitser *og* annalistiske optegnelser.

Efter kalendariets slutning optages de tre sidste blade (bl. 8—10) af komputistiske regler for årsberegning, söndagsbogstav, gyldental, påsken osv., *ledsaget af* to kredsformige kolorerede tegninger *og* to tabeller, *samt endende med en* talbyrðingr.

Herkomst og hist.: *Kalendariet er muligvis udført af eller for en sön af den skálholtske biskop Gísli Jónsson, Árni Gíslason, af hvem en notits med navns underskrift findes under 20. juli (fra år 1585). — Med den under* b) *meddelte, senere overstregede notits kan sammenholdes hvad Arne Magnusson meddeler på en foran indlagt seddel* „Þetta Calendarium var framan vid Grallarann fra Sr Torfa ä Vindäſe, ſeiger hann (1710 ultimo Martii) ad eg alldri þurfi þvi aptur ad ſkila, þvi Grallarenn ſialfur ſie og onytur."

---

397. **AM. 249h, fol.** *Perg. 25 × 17 cm. 7 bl. Sidste del af 12. årh. Anvendelse af rødt blæk til initialer og lign.*

Calendarium latinum.

Bl. 1^r opr. ubeskrevet; efter kalendariets slutning optages bl. 7^v af et komputistisk skema for årene 1160—1189.

---

398. **AM. 249 i, fol.** *Perg. 22 × 14,8 cm. 11 bl. C. 1600. Til initialer, udhævelser og lign. rødt blæk anvendt; kolorerede kreds-tegninger.*

Islandsk kalendarium *eller* **rímtal.**

Bl. 1^r ubeskrevet; derefter (bl. 1^v—7^r) kalendariet *med tilföjede* historiske notitser *og* annalistiske optegnelser; bl. 7^v: Talbyrðingr; bl. 8—11: Komputistiske, af tabeller og kredstegninger ledsagede årsberegningsregler og lign. — *af lignende art som i AM. 249 g, fol.*

Herkomst og hist.: *På en foran indlagt seddel meddeler Arne Magnusson* „Þetta er Calendarium þad ſem ſtod framanvid Grallarann er eg feck af Ragneidi Markuſsdottur i Storadal, qvem alibi deſcripſi & poſtea diſcerpſi."

---

399. **AM. 249 k, fol.** *Perg. 23 × 16,2 cm. 4 bl. 14. årh. Initialer og lign. røde og grönne. Dårlig bevaret.*

Calendarium latinum *(fragm.).*

Indeholder månederne februar—oktober (beg.) i umiddelbar fortsættelse af hinanden (ikke som ellers således, at hver måned har sin side).

---

400. **AM. 249 l, fol.** *Perg. 24 × 16,3 cm. 4 bl. Slutn. af 12. årh. Røde overskrifter og initialer. Af bl. 1 er kun indre rand bevaret. Også de øvrige blade, særlig bl. 2, ere noget beskårne, navnlig på ydersiden.*

Calendarium latinum *(frgm.), med* **latinsk-islandske gloser.**

Kalendariet, der utvivlsomt har hørt til samme codex som Gl. kgl. sml. 1812, 4to, omfatter på bl. 1 rester af månederne marts og april, bl. 2 maj og juni, bl. 3 november og december. Indre halvdel af bl. 3v optages af et slags talbyrðingr, *der fortsættes over på bl. 4. Mellem nogle af dennes kolonner findes et antal* latinske gloser *med nedenunder skreven* islandsk oversættelse, *skrevne med samme hånd som gloserne i Gl. kgl. sml. 1812, 4to. Den omtalte talbyrðingr, så vel som enkelte samtidige forklarende tillæg til kalendariet, er på Islandsk. Med en senere hånd findes i nedre margen bl. 1v og 2v* brudstykker af latinske bönner og lign.

Herkomst og hist.: *På en indklæbet seddel giver Arne Magnusson en meddelelse, ifg. hvilken disse blade oprindelig skulle have været indlagte i AM. 415, 4to, hvor de dog ikke høre hjemme.*

Benyttelse og beskr.: *Småstykker nr 3, s. 78—99 (udg. af Samf. t. udg. af gl. nord. litt.) Kbh. 1884.*

---

401. **AM. 249 m, fol.** *Perg. To forskellige brudstykker.*

I. *22,5 × 16,3 cm. 5 bl. C. 1300. Røde og blå initialer.*

Calendarium latinum *(frgm.).*

Brudstykke, der omfatter månederne april—december, efterfulgt af talbyrðingr. *I kalendariet er, til betegnelse af dødsdagen, indskrevet enkelte* personnavne.

II. *24,5 × 18,8 cm. 2 bl. 14. årh. Røde overskrifter.*

Latinske hymner *(frgm.), med melodierne tilsatte i* noder.

Herkomst og hist.: *På en indlagt seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta mun vera fra Eyri i Skutilsfirde.“

---

402. **AM. 249 n, fol.** *Perg. 23,8 × 16,6 cm. 4 bl. 13. årh. Røde, brune, grönne initialer. Bladene, der ere noget beskårne på kanterne, bære spor af at have været benyttede til indbinding.*

Calendarium latinum *(frgm.).*

Brudstykket omfatter månederne februar—maj og oktober—december, efterfulgt af en talbyrðingr.

Med hænder fra gammel tid er indskrevet i kalendariet nogle faste-regler *(på islandsk) og, til betegnelse af vedkommendes dødsdag, endel* personnavne; *med yngre hænder findes* notitser fra 17. årh.

Herkomst og hist.: *På omslaget har Arne Magnusson noteret* „Utan af kvere ſem ätt hafdi Sr Vigfus Gudbrandzſon. hefur öefad fyrrum heyrt Vatzfiardar kirkiu til. hier er ä hönd Sr Jons Loptzſon*ar* [og] Sr Jons Araſonar".

---

403. **AM. 249 o, fol.** *Perg. 22 × 16 cm. 6 bl. C. 1300. Røde overskrifter og initialer. Bladene hensmulrende og beskadigede.*

Calendarium latinum.

I kalendariet ere nogle få personnavne *til angivelse af vedkommendes dødsdag indførte.*

Herkomst og hist.: *På omslaget har Arne Magnusson noteret* „Frä Kalfafelle i i Fliotzhverfe i Skaptafellz Syſlu veſtara parte. 1704".

---

404. **AM. 249 p, fol.** *Perg. 30 × 21,6 cm. 6 bl. (bl. 1—2 kun bladstumper). 13. årh. Røde, blå og brune initialer. Af bl. 1 er kun en smal strimmel med enkelte bogstaver langs indre rand bevaret, af bl. 2 omtrent indre tredjedel; også de andre blade ere mere eller mindre beskadigede.*

Calendarium latinum *(frgm.).*

Af kalendariet mangler fuldstændig januar, endvidere (på enkelte bogstaver nær) februar—marts, samt största delen af det april—maj indeholdende blad. Kalendariet er som sædvanlig tillige obituarium, *med* personnavne *hist og her indførte til betegnelse af dødsdagen. Bl. 6[v] optages af en* talbyrðingr.

Herkomst og hist.: *Bl. 3[r] findes med Arne Magnussons hånd skrevet* „qvondam liber Scalholt."

---

405. **AM. 249 q, fol.** I—VIII. *Perg. 12 blade eller brudstykker af blade. 13—15. årh. Större
lse og beskaffenhed forskellige.*

Calendaria latina — *fragmenter af 8 forskellige eksemplarer. Hist og her findes* personnavne, latinske bönner *og andre* bemærkninger *tilskrevne (således bl. V, 2ᵛ* begyndelsen af Hugsvinnsmál, *skreven af* „Magnuf Jonffon", *c. 1600).*

Herkomst og hist.: *På bladet I, 1 har Arne Magnusson skrevet* „Frä Kälfafelli ï Fliotzhverfi 1704".

---

406. **AM. 250, fol.** *Pap.* $32_{,1} \times 21_{,3}$ *cm. 34 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.).*

Det islandske kalendarium.

Islandske kalender-beregninger efter gammel stil, udarbejdede af Arne Magnusson; til hvert af bladene 6, 30, 33 er af A. M. föjet en seddel-notits.

---

407. **AM. 251, fol.** *Pap.* $30_{,6} \times 20$ *cm. 30 bl. C. 1700. Största delen af bl. 28ᵛ ubeskreven; bl. 30ᵛ står blank.*

Rimbegla („HIER HEfst Formäle Bokarinnar RYMBEGLU") — *udgavens I. part, kap. 1—17 og III. part.*

Herkomst og hist.: *Ifg. en indlagt seddelnotits af Arne Magnusson (to sammenhængende blade) synes dette eksemplar skrevet af Oddur Sigurðsson (sål. også den gamle katalog) og bestemt for Torfæus.*

Benyttelse og beskr.: *Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. Beskr. af Island, II, 362.*

---

408. **AM. 252, fol.** *Pap.* $31_{,7} \times 20_{,2}$ *cm. (bl. 46—69:* $24_{,4} \times 18_{,5}$ *cm.). 69 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson og s. 1—90 pagineret af denne.*

Computistica *(isl.).*

Afskrift af komputistiske afhandlinger, helt eller delvis hentede fra membranen Gl. kgl. sml. 1812, 4ᵗᵒ.

Beg. „Stiornu Oddi talpi". *S. 4 findes angivelsen* „Her vantar i Membr." *Til s. 46 hører en AMˢᵏ seddelnotits med fremhævelse af en periode af indholdet. S. 48 ender* „Stundir i tungl olld, punctar 1 ..".

S. 49—89 optages af „ældste del" af Gl. kgl. sml. 1812, 4ᵗᵒ; *efter dennes slutning følger s. 90 nogle* latinske angivelser

om tidsinddeling og lign. *På et til s. 54 föjet kvartblad (f) findes afskrift ved A. M. af stykket* „Enir ſpocofto menn a Islandi“ *osv.; ved s. 89 er af A. M. på en seddel (g) afsnittets sidste linjer afskrevne.*

Bl. 46—69, tre læg i 4to, ligeledes med Á. J.s hånd, indeholde dels stykker, som stemme med partier af det foregående, *dels en særlig, med adskillige planet-cirkler og andre kredstegninger udstyret* komputistisk afhandling.

1ste læg *(bl. 46—53) beg.* „Lift þeſsi heiter algorifmus“, *ender* „þeſſum ſkiptin|gum fylgia figurur“.

2det læg *(bl. 54—62) beg.* „Sva ſeger Ion Gullmuðr“, *ender* „halfrar ſion|du alnar“ (bl. 61v), *hvorefter en större geografisk tegning. I selve afhandlingen desuden 6 tegninger.*

3die læg *(bl. 63—69) beg.* „Sol *ok* tungl“, *ender* „enn | menn toko vel under“.

Foran i hskr. er indklæbet to sammenhængende blade i 8vo (a—b), på hvilke A. M. har optegnet nogle af de i Gl. kgl. sml. 1812, 4to forekommende latinsk-islandske gloser, *samt to ligeledes sammenhængende blade i 4to (c—d), på hvilke af A. M. er optegnet* mærkelige ord og ordforbindelser *fra samme membran* („Ex Computo Antiqvo Regio“).

Herkomst og hist.: *En i lægget bl. 54—62 indlagt seddel bærer med A. M.s hånd påskriften* „ur Num. 11.“

---

409. **AM. 253, fol.** *Pap. 32 × 22 cm. 396 bl. (incl. bladstumper og sedler, folieret 1—397, tallet 266 oversprunget). C. 1600. Læg og blade af vekslende og uregelmæssigt format. Mangfoldige tegninger og afbildninger. Enkelte trykte blade. Blanke stå bl. 5, 7—8, 23, 32—34, 42, 46—47, 57—59, 78, 92—93, 95, 163—66, 174—78, 180, 187—92, 200, 206—7, 214, 224, 236—40, 244, 253, 264—65, 279, 291, 298, 302, 304, 344, 362. Indb. i pergamentsomslag med to par silkebånd til sammenbinding.*

„Explicatio Calendarii Romani et Inſcriptiones aliq. antiqvæ“ *— lyder titlen i den gamle katalog.*

Indhold:

Romersk kalendervæsen, afskrifter af gammel-romerske kalendarier, samlinger til romerske, græske og spanske

antikviteter, aftegninger af indskrifter, afbildninger af monumenter og oldsager — alt med latinsk eller spansk kommentar. *I samlingen er indlemmet flere* spanske breve fra sidste del af 16. årh. *Håndskriftet ender (bl. 373 flg.) med en* latinsk afhandling om Romernes tachygraphi („Notæ apud Romanos“ *osv.*).

Herkomst og hist.: *Viser sig så vel ved ydre udstyring som indhold at have oprindelse til fælles med de AM*ske *numre 805—6, 4*to *(spansk historie og lov) og 815—17, 4*to *(antikviteter). Arne Magnusson må antages at have erhvervet disse fra Spanien hidbragte håndskrifter efter Jens Rosenerantz — se Badens Universitets-Journal V (1797), s. 9. På ryggen er med rødkridt skrevet tallet 385; af ældre nummereringer ses spor, navnlig tallet 23.*

---

410. **AM. 254, fol.** *Pap.* $31{,}_6 \times 21$ *cm. 303 bl. (folieret 1—304 ÷ 64). Skr. 1708 af Vigfús Jóhannsson på Laugardælir. Hist og her marginalantegnelser. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Ættartölubók, *udarbejdet af præsten* Jón Ólafsson *på Rauðisandur (Bst.) 1681.*

Indhold:

1) Bl. 1—52. „Hiftoria af B*isk*u*p* Jöne Arafyne ä Hölum | og um*m* han*n*s ættꝼolk, ꞌnydia og teingdamen*n*.“ *Af bl. 52 er* $1^1/_2$ *side ubeskreven.*

2) Bl. 53. „Þefse er ættboge B*isk*u*p*s Jöns uppepter ad telia“.

3) Bl. 54—59. „Hiftoria Af B*isk*u*p* Jöne Arafyne, fem fat ad | Hölum, so sem hun er samen*n* og dyktud, af hans | sialfs Nydium og Epterkomendum“.

4) Bl. 59r—63. „Fram*m*burdur Dada Gudmundzfonar“ *osv. Af bl. 63*v *er större halvdel ubeskreven. Derefter er i folieringen tallet 64 oversprunget, da originalen her havde en ubeskreven side; hvert bl. i AM. 254, fol. svarer nemlig til en side i originalen.*

5) Bl. 65—101. „Ættartølur til Oddz Lepps, fem vered he|ꝼur Løgmadur. Og brædra hans Sigurdar Föftra | og Þormodar“.

6) Bl. 101ᵛ—5. „þefsi ættboge aꝼ Benedict rika, og Mödruv. ætt stend*ur* so *til* langfedga".

7) Bl. 106—10. „Ætt Sturla b*onda* þordarfon*ar* og Orms løgm*anns* Sturlafon*ar*". *Bl. 111—12 blanke.*

8) Bl. 113—209. „Ættartala Veſtfiardaꝛ Man*na*". *Heri indskudt et kvæde på 100 viser,* „Eggertz diktur", *af provsten* Jón Arason *(bl. 197—204).*

9) Bl. 210—84. Ættartölur og æfisögur biskupa (*indbef.* Guðbrandur þorláksson, Ögmundur Pálsson, Gissur Einarsson, Marteinn Einarsson, Gísli Jónsson, Oddur Einarsson, Ólafur Hjaltason). *Bl. 284ᵛ ubeskrevet.*

10) Bl. 285—97. „Mødruvalla ætt."

11) Bl. 298—99. „þefse Skrifaſt vered hafe børn*n* Fin*n*boga Gamla".

12) Bl. 300—304. „Affpreinge Halldors aböta Ormsfon*ar*" — *efterfulgt af forfatterens datering og slutningsbemærkninger.*

Herkomst og hist.: *De foran indklæbede AMˢᵏᵉ sedler a—e give dels oplysning om afskriften og dennes original, dels nogle udtalelser af præsten Jón Ólafsson om det mørke tidsrum i Islands historie efter Sturlunga-tiden, dels anvisninger til denne afskrifts udførelse og rettelser til afskriften.*

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur II, 1878.*

———

411. **AM. 255, fol.** *Pap.* $32{,}_5 \times 21{,}_2$ *cm. 154 bl. (incl. indhæftede sedler, hskrs egl. blade paginerede 1—232). Slutn. af 17. årh. Mangfoldige tillæg og rettelser, tildels på indhæftede sedler, og mange for eller ved Arne Magnusson. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Ættartölubók.

Indhold tildels som i foreg. nr, men i noget forskellig orden, nemlig:

1) Bl. 1—51ᵛ. Ættartölur og æfisögur biskupa.

2) Bl. 51ᵛ—54ᵛ. „Historian*n* Aꝼ bi*sk*up Iöne Arafyne fem fat ad Holum" *osv.*

3) Bl. 54ᵛ—55ʳ. „Saudaꝼells döm*ur* vm Bi*sk*up Ion og hanz fönu".

4) Bl) 55r—57v. „Vijfur vm*m* Bis*ku*p Ion *og* syn hanz | Sra Biórn o*g* Ara“ — *af* „Olaf*ur* Tumassön“.

5) Bl. 57v—63. Aktstykker *(isl.)* ang. biskop Jón Arasons uroligheder og den Daði Guðmundsson tilföjede skade.

6) Bl. 63r—74. „Um vidſkipti þ*eirr*a Nafn*n*a Biørnz Þorleifſs*on*ar og Biørnz Gudina|sonar“. *Bl. 74v ubeskrevet.*

7) Bl. 75—95. „Ættartólur til Odds Lepps“ *osv.*

8) Bl. 95v—97. „Ætt Sturla B*onda* Þordarsönär“ *osv.*

9) Bl. 98—104. „V.m Herra Gudbrand Thorlaksson“.

10) Bl. 105—54. „Ættartala Veſtfiardar man*n*a Veſträ“.

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur II, 1878.*

---

412. **AM. 256, fol.** *Pap. 31,5 × 20,6 cm. 155 bl. 18. årh's beg. Med undtagelse af bl. 1—2 ere samtlige blade kun beskrevne på bagsiden; på den åbne plads findes forskellige tilföjelser af Arne Magnusson og andre. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

„Ættar tølu Book | Vm*m* ForFedur Man*n*a A Iſlande“ — *indledes med en fortale, underskrevet af forfatteren* „Jön Gunnlaugſson“, „Skiølldulffstødum þan*n* 9 Octobris Anno 1684“, *hvortil er föjet meddelelse om en omarbejdelse af værket ved forhenv. lovrettemand Sigurður Jónsson til Höskuldstaðir i Breiðdalur år 1691, samt nogle æres-vers, alt i en sandsynligvis for A. M. udført afskrift.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Epter ættartölubok Jons Þorlaksſonar Syſlumans *(sml. fortalen)* og er integru*m* volumen in folio. Contulit Ormus *(ɔ: Ormur Daðason)*.
I. T. S. 1699. ſtendr utanä bandinu“.

---

413. **AM. 257—58, fol.** *Pap. 2 vol. 31,5 × 20 cm. 667 bl. (incl. to indhæftede sedler). Beg. af 18. årh. Samtlige ulige sider ere oprindelig ladte blanke; forskellige tilföjelser for eller ved Arne*

Magnusson. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

Ættartölubók.

Indeh. hovedsagelig samme stamtavler som de i AM. 254 og 255, fol. optagne stykker (Biskupa-ættir, ætt Jóns Arasonar biskups, ætt Ólafs Hjaltasonar bps, ætt Guðbrands Þorlákssonar bps, ættartala Vestfjarðarmanna, ætt Odds lepps, ætt Sturlu bónda Þórðarsonar, ætt Hannesar Eggertssonar, Svalbarðsmanna ætt, Möðruvalla ætt, Borgarætt — *denne sidste uden afslutning*).

---

414. **AM. 259, fol.** *Pap. 28,2 × 20,8 cm. 79 bl. (pagineret 1—158). 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Vilchins máldagi.

Fortegnelse over kirkegodset i Skálholt stift.

Overskrift: „Anno Domini *Millesimo*. CCC°. XC°. VII°. Factum est | Registrum istud sub fratre Wilchino schalholtensi | Episcopo".

Ender afbrudt i fortegnelsen over det kirken i Eydalir tilhørende gods, med ordene „ij. ſtıockar *ok* veꝼstad*ur*".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta Exemplar hefi eg feinged fra Mr Sveine Torfaſyne, var þad feſt in*n* með ödrum Maldögum, en*n* eg ſepareradi þetta."

Benyttelse og beskr.: *Diplomatarium Islandicum I, Kph. 1857—76.*

---

415. **AM. 260, fol.** *Pap. 31,6 × 20,3 cm. 89 bl. (paginerede 1—178). 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson.*

Vilchins máldagi.

Overskrift som foreg. nr, kun med omsætning af de to sidste ord.

Ender som AM. 259, fol. med kirken i Eydalir, hvis inventariefortegnelse her dog er fuldstændig.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þetta Exemplar af Vilkins mäldaga hefi eg feinged i Gaulveria bæ, fyrſt til läns, og ſidan til eignar af Þuridi Sæmundzdottur."

Benyttelse og beskr.: *Diplomatarium Islandicum I, Kph. 1857—76.*

---

416. **AM. 261, fol.** *Pap. 31,2 × 20 cm. 76 bl. Skr. 1710 af Jason Guðmundsson West. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. Bl. 71—72 og 74v ubeskrevne.*

„Maaldage Herra Giisla | Jönſsonar".

Fortegnelse over kirkegodset i Skálholt bispedömme år 1575 og flg. år. Efter den egenlige máldaga-bogs slutning følger (bl. 73 flg.) nogle småstykker:

a) „Christsfiär-Jarder i Skaalhollts | Stigte".

b) „þeſsar Kirkiur Woru Fordum i | Minna hierade sem nu kallast Øræffe" — *efterfulgt af nogle notitser om ældre máldaga-bøger ved Skálholt bispestol.*

c) „þeſsar eru Eyiar A Breidafyrde Og | Huammsfyrde".

d) „Sandaheite fyrer Hierads flöa".

Efter originalens slutning skal endnu have fulgt tre kongebreve af årene 1585, 1595, 1633, vidimerede 1642.

Herkomst og hist.: *Af tre hertil hørende Arnamagnæanske sedler samt et foran indklæbet brev til Arne Magnusson (underskrevet* „Sigurdur Jónſon. Hvytarwollum d. 28 Aprilis Anno 1710") *fremgår, at denne codex er en — omhyggelig konfereret — afskrift af et folio-hskr., der var skrevet c. 1642 af landsskriveren Hákon Ormsson. Bogen, som i sin tid havde tilhørt biskop Brynj. Sveinsson og senere præsten Halldór Torfason i Gaulverjabær, ejede Jón Sigurðsson i Einarsnes. Af det nævnte brev synes at fremgå, at originalen har været tilbudt A. M., mod at den verificerede kopi gaves i stedet.*

---

417. **AM. 262, fol.** *Pap. 29,8 × 20,5 cm. 125 bl. (paginerede 1—249). 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Bindet betrukket med beskr. perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. S. 130, 131—32, 233—36, 250 ubeskrevne.*

Máldagi Brynjólfs biskups Sveinssonar.

Fortegnelse over kirkegodset i Skálholt stift.

Overskrift: „Anno Domini 1641 factum eſt Regiſtrum iſtud | sub Magistꝛo Bryniolfo Schalholtensi Epiſcopo".

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har A. M. noteret* „Fra Monſr. Sveini Torfaſyne 1705. Var þä innſaumad ſaman vid adra Maldaga."

---

418. **AM. 263, fol.** *Pap. 33,3 × 21 cm. 54 bl. (paginerede 1—107). Skr. 1598. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Opr. ubeskrevne ere s. 43—48, 56, 60, 67—68, 77—78, 81—82, 89—90. Bladene ere navnlig ved håndskriftets begyndelse og slutning skøre og tildels hensmulrende.*

Máldagabók.

Samling af ældre og nyere måldager for en del af kirkerne i Skálholt stift. I marginen findes jævnlig angivelser til oplysning om måldagens art. Flere steder findes notitser af den skálholtske biskop O d d u r E i n a r s s o n, *således s. 48 udkast til en* k o n t r a k t, *dateret 19. avg. 1598. Til s. 70 har Arne Magnusson indlagt en* s e d d e l - n o t i t s *med berigtigelse af et her forekommende årstal.*

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Þeſſa bok hefi eg feinged frä Bæ i Flöa“.

Benyttelse og beskr.: *Ant. Russes II, 353; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

419. **AM. 264, fol.** *Pap. C. 1550. Hist og her enkelte sider ubeskrevne.*

Regnskaber (på Dansk) **vedrørende kongsgården Bessastaðir i Island med tilliggende gods.**

I. *20,7 × 15 cm. 115 bl. Bl. 81 beskadiget foroven.*

F o r t e g n e l s e („iordebog“) o v e r a f g i f t e r n e a f V i ð e y k l o s t e r s j o r d e r (ɔ: fæstegårde) i å r e n e 1548—50, samt o v e r h o v e d g å r d e n s b e s æ t n i n g; *endvidere* r e g n s k a b o v e r d e v e d f i s k e r i e t å r 1548 o g 1550 h a f t e u d g i f t e r — *fra den daværende foged* Christiern skriver.

II. *33 × 22 cm. 41 bl. Papiret skørt og hensmulrende. Bl. 2—5 består kun af halve kolonner.*

O p p e b ø r s l e r o g u d g i f t e r f o r å r e n e 1551—52, a f g i f t e r n e a f V i ð e y k l o s t e r s j o r d e r m. v., o g u d g i f t e r n e t i l f i s k e r i e t f o r d e s a m m e å r.

III. *32,5 × 21 cm. 8 bl.*

F i s k e r i r e g n s k a b f o r å r 1553.

IV. *31 × 21,5 cm. 48 bl.*

Regnskab over Eggert Hannessons oppebørsler og udgifter for borgemester og råd i København, år 1551—53.

V. *27,8 × 20,5 cm. 6 bl. Papiret hensmulrende.*

Inventariets aflevering på gårdene Bessastaðir og Viðey år 1553, fra Laurits Mule til Povl Hvitfeldt.

Herkomst og hist.: *Arne Magnusson har ifg. en seddelnotits erholdt disse regnskaber* „fra Sr Lyd Magnuſſyne 1707“.

---

420. **AM. 265, fol.** *Pap. 33 × 20 cm. 63 bl. 17. årh. Bl. 48v, 52v—53r, 59r ubeskrevne.*

De originale islandske dokumenter (dómar, kaupbréf *og lign.*) **vedrørende præsten Jón Daðasons ejendomshandler.**

Forud for samlingen, der omfatter årene 1649—78, går en altingsdom af år 1634 *ang. en for den 19årige Hákon Bjarnarson krævet myndighedserklæring, samt* Jón Daðasons „Apologia“ af år 1665, *hvori han fremsætter reglerne for sine jordekøb.*

---

421. **AM. 266, fol.** *Pap. 30,5 × 19,5 cm. 135 bl. 17. årh. Bl. 63v, 85, 95, 135v ubeskrevne.*

Indhold (isl.):

1) Bl. 1—84. *Afskrift af* **biskop Gissur Einarssons brevbog** for årene 1540—47. *Bl. 7 er et overstreget, oprindelig håndskriftet uvedkommende kvartblad, indeholdende kopier og excerpter af samtidige skrivelser biskoppen vedrørende.*

2) Bl. 86—94. *Afskrift af* **biskop Marteinn Einarssons brevbog** for årene 1548—54.

3) Bl. 96—135r. **De 10 guds bud i vidtløftig udlæggelse og fortolkning.**

Herkomst og hist.: *Til stykke 3 må den foran i håndskriftet indklæbede seddel b, med følgende egenhændige notits af Arne Magnusson, antages at høre* „Þetta er hònd Sr Halldors i Reykhollti *og* meinaſt hann þad ſkrifad h*[af]*a

þä hann var kirkiu prestur i Skalhollti. — Bokin er ur forum Mag. Brynjolfs". *Derefter senere tilföjet* „Þad er Ordinantiu-Concept Sr Bödvars i Reykhollte. certo ſcio poſtqvam alterum illud in 4to Reykholti inſpexi".

Af de to andre herværende egenhændige AM^ske notitssedler bærer a uddrag af et latinsk brev fra biskop Gissur Einarsson til Oddur Gottskálksson, der også findes bl. 7. Sedlen c indeholder oplysninger, ifg. hvilke „Þetta allt er manifeſte ſkrifad ur brefa bok Gissura *(sic)* biskups, et qvidem þvi Exemplare in folio, er eg feck af Sr Jone Torfa ſyne". *I nedre margen bl. 1^r findes imidlertid skrevet med en ubekendt hånd* „inden paa Bindet ſtod. Jon Torfaſön p (?) a þeſsa bok, d. 25 Aug A 1699".

Benyttelse og beskr.: *Grönl hist. M. III, 214; Safn til sögu Íslands I, 643, II, 207.*

---

422. **AM. 267, fol.** *Pap. C. 34 × 22 cm. 17. årh. 1ste halvdel.*

Epistolæ latinæ variorum Islandorum ad Ol. Wormium.

Samlingen omfatter 95 dokumenter, når dertil regnes nogle brudstykker og et blad „qvæstiones problematicæ", samt 4 blade sammenhæftede akademiske og skole-vidnesbyrd for Þ. Eiríksson, 1 dansk brev til kansleren Chr. Friis, kopi af en latinsk skrivelse til samme. Samtlige til O. Worm rettede skrivelser, med undtagelse af én, ere originaler, og på to nær alle latinske. Brevskriverne ere Arngrímur Jónsson (1626—47: 22), Benedikt Magnússon (1636—39: 4), Brynjólfur Sveinsson (1649: 2), Einar Magnússon (1643: 1), Gísli Magnússon (1642—49: 8), Gísli Oddsson (1632—37: 6), Jón Arason (1649: 1), Jón Magnússon (1636—40: 6), Magnús Björnsson (1640: 1), Magnús Ólafsson (1626—35: 11), Stephán Ólafsson (1648: 2), Sveinn Jónsson (1640: 2), Torfi Jónsson (1645—49: 3), Þórarinn Eiríksson (1650: 1 + 4 vidnesbyrd), Þórður Gíslason (1635: 1), Þorlákur Skúlason (1622—49: 23).

De fleste af disse breve ere trykte i Worms Epistolæ.

AM. 268—81, fol. *Pap. 17. årh.*

Biskop Brynjólfur Sveinssons originale brevbøger (Islandsk, med indblandede latinske og danske skrivelser), vol. VII —XVIII, XX—XXI:

423. AM. 268, fol. *34,8 × 21,8 cm. 213 bl. Uregelmæssigheder i pagineringen, tildels vistnok fremkomne ved, at codex næppe længer er fuldstændig; for den første halvdels vedkommende betegner tallet siden, senere dokumenternes nummer. (I alt pag. og num. 1—364).*

Titel: „Brefabök Biskupfens M. Brynjölfs Sveins | fonar fem byriast A° 1652. 29 Juny, enn endaft Anno 1654 30 July. Hier eru og | fo innfkrifud nockur adfkilianleg Document | Bref og vitnisburder. | fem ä fyrre ärum he|fur giort og wt|gefed vered. | VII. Brefabök Biskupfens."

Bl. 205—13 *optages af et udførligt* register.

På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret „Þefse VII[da] brefabök Mag: Bryniolfs heyrer til lògmannenum Sigurde Biòrnsfyne. Var hun þä mier j hòndur kom famfòft vid þä 1[tu], enn eg Separerade þær ordinis caufa.

Nu ä eg hana". *Sidste sætning tilföjet med A. M.s egen hånd. Om nævnte 1ste brevbog vides nu intet.*

424. AM. 269, fol. *33,6 × 21 cm. 232 bl. Spring i den opr. paginering (1—511), vistnok fremkomne ved defekter i codex. Bl. 145v—47 ubeskr.*

Titel: „Briefabok Bifkup | fins M Brynjolfs. S: S: fra 1654. 29. Juny | til Anno 1656. 29. Juny. Jtem eru hier Jnnfefter | vitnisburder Biskupfens og Häkonar Ormfonar | wtgefner Anno 1651. | VIII. Brefabök".

Bl. 223—32 *optages af* register.

425. AM. 270, fol. *33 × 21,6 cm. 158 bl. Store spring i den opr. paginering (1—394), som det må antages, fremkomne ved defekter i codex.*

Titel: „Brefabök | Biskupfins | M. Bryn|jölfs Sveinffo|nar. | Frä | Alþynge: | Anno M.DC.LVI. | IX Brefabök Biskups".

Bl. 153—58r. Register.

Endel af de så vel i dette som i det nærmest følgende nummer manglende breve genfindes i Ny kgl. samling nr 1392, fol., erhvervede „ex Auctione Jon-Arnesiana". Sml. Antiqvarisk Tidsskrift 1846—48, s. 107.

426. AM. 271, fol. *32,9 × 21,6 cm. 174 bl. Ved siden af en opr. ikke gennemført paginering findes nummerering af indholdet. Flere lakuner.*

Titel: „X. Brefabök Biskupfens".

Overskrift: „Brefabök B*isku*pſens M: Bryn|jölfs Sveinſsonar frä Alþinge, og byriast ä þui | Anno 1657. og tekur framm yfer næstkomanda | alþing. Anno 1658 5. Julij".

Bl. 167—74ᵛ. Register.

M. h. t. nogle af de her manglende breve se bemærkningen til foregående nummer.

427. AM. 272, fol. *32,6 × 20,8 cm. 252 bl. Indholdet nummereret — med enkelte formodenlig ved defekter foranledigede spring.*

Titel: „XI. Brefabök B*isku*pſens. | Anno 1658, 1659, 1660".

Overskrift: „Brefabök Biſkupſens M Bryn|jölfs Sveinſſonar ſem byriaſt efft*er* | alþing. Anno 1658".

Bl. 245—52. Register.

428. AM. 273, fol. *33 × 21 cm. 265 bl. Indholdet nummereret — beg. med nr 4.*

Titel: „XII: Brefabok B*isku*pſens | Er hefft 1660 Til 1661 og 1662 I | Maijum".

Overskriften bl. 2 angiver, at brevbogen begynder „efter alþing Anno 1660".

Bl. 256-65. Register.

429. AM. 274, fol. *33 × 21,2 cm. 206 bl. Indholdet nummereret, men med ved lakuner foranledigede spring.*

Titel: „XIII Brefabök b*isku*pſens M | Brynjolꝼs Sveinsſonar, sem heꝼſt | Anno 1662, um*m* Hvitaſun*n*u. | Til Alþingeſs, Anno 1663".

Bl. 195—206. Register.

Angående visse af de her savnede breve sml. Ny kgl. samling 1392, fol.

430. AM. 275, fol. *34 × 20,5 cm. 231 bl. Den opr. sidevise paginering uregelmæssig, tildels ved senere defekter. Bl. 40 ubeskrevet.*

Titel: „XIV. Brefabök B*isku*pſens M Brynjölꝼs | Sveinſsonar ſem heꝼſt Anno 1663 epter | Alþing".

Bl. 222—31. Register.

På titelbladet er skrevet „Booken er Eign Jöns Sigurdſsonar ad Einarsneſi". *Ifg. en foran indklæbet og for Arne Magnusson skreven notitsseddel har han af ovennævnte ejer erholdt denne og flere andre brevbøger. Optegnelsen lyder* „Jon Sigurdſson j Einarsneſe ſeiger eg meige eiga brefabækurnar ſem hia mier eru, þö ſkule eg alleina þeigia þar med (vegna konu ſin*nar*) og läta lida um dal og höl".

431. AM. 276, fol. *34 × 20,5 cm. 226 bl. Ældre, men unöjagtig sidevis paginering. Bl. 177 ubeskrevet.*

Titel: „XV Brefa Bok Biskupſens | M Brynjolfs Sveinſsonar, sem hefft | Anno 1664 Epter Alþyng".

Bl. 220—26. Register.

Ved A. M.s egenhændige, senere overstregede påskrift på titelbladet betegnes Brynjólfur Einarsson i Bær i Flói som bogens ejer, fra hvem den er gået over i A. M.s besiddelse.

432. AM. 277, fol. *33,2 × 20,5 cm. 283 bl. Oprindelig sidevis paginering med enkelte unöjagtigheder.*

Titel: „XVI Brefabök B*isku*pfens M. Brynjolfs SS. | fem byriaft Anno 1665, og näer til Annum | 1667. Til Alþingis".

Bl. 275—81. Register.

Bl. 282—83, *der ikke opr. høre til brevbogen, indeholde* to brevkopier *fra beg. af 18. årh., nemlig et brev ang. besættelsen af et islandsk sognekald og Arne Magnussons betænkning hertil, af år 1704.*

En foran indklæbet seddel bærer påskriften „Monsr Sveins Torfaſonar. 1707."

433. AM. 278, fol. *34,6 × 20,6 cm. 300 bl. Opr. sidevis paginering. Bl. 109 ubeskr.*

Titel: „XVII Brefabök B*isku*pſens. | M. Brynjolfs Sveinsſonar, fem hefft Anno 1667. | A Alþinge og nær til Alþingis 1669".

Bl. 287—95. Register.

På en foran indklæbet seddel er for A. M. noteret „Monsr Sveins Torfaſonar. 1707."

434. AM. 279, fol. *33 × 20 cm. 347 bl. Störste delen af håndskriftet har opr. sidevis paginering. Bl. 212 er dannet af to sammenklæbede blade. Bl. 325 ubeskr.*

Titel: „[XVI]II Breꝼabök B*isku*pſ[ens] | [M. Brynj]olꝼs Sveinsſonar, sem heꝼſt [Anno] | 1669 og ſtendur til Alþingis 16[71] | vm Annos. 1669 1670 og 16[71]".

Efter den til titlen svarende brevbog følger bl. 329—35 afskrift af nogle ældre dokumenter (Geitavíkur skjöl), *verificeret 1675.*

Bl. 336—47r. Register.

435. AM. 280, fol. *32,8 × 21 cm. 305 bl. (incl. 78bis). Codex opr. sidevis pagineret. Bl. 65, 91, 135, 199 ubeskrevne.*

Titel: „BREFABOK B*ISKU*PSENS M BRYNJOLFS SS: Su xx. Sem heꝼſt, Anno 1673, og næꝛ til Alþingis | 1674."

På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret „Monsr Sveins Torfaſonar 1707". *Til bl. 304v er fastklæbet et rimeligvis af det ældre forsatsblad bevaret fragment med påskriften* „Sveirn Thorfason | aa bökina riettilega".

436. AM. 281, fol. *33 × 21,5 cm. 237 bl.*

Titel: „Sydaſta Breffabök Biſkupſins, wirduglegs | M Brynjolffs Sveinſsonar (Bleſsadrar | minnyngar) ſem hefſt A Alþynge 1674 | (ſem war hans Sydaſta Alþyngiſsreid) til | 20 Julii etc. Anni ſeqventis 1675. | Tomus XXI".

Foruden det til titlen svarende indhold omfatter slutningen af håndskriftet (bl. 216 ff.) dokumenter for årene 1676—78, samt et par ældre, for årene 1672—73.

Uden register.

Ved A. M.s egenhændige, senere overstregede påskrift på titelbladet betegnes lagmanden Sigurður Björnsson som håndskriftets ejer, fra hvem det er gået over i A. M.s besiddelse.

AM. 282—85 a, fol. *Pap. 17. årh s sidste halvdel.*

Th. Torfæi (Þormóður Torfasons) brevbøger, vol. I—IV.

På Dansk, Islandsk og Latin. For en stor del skrevne med Ásgeir Jónssons hånd.

437. AM. 282, fol. *31,3 × 21 cm. 273 bl. (incl. bl. 1bis); bl. 265—72 ere opr. løst indlagte blade og sedler; bl. 81v—83 ubeskrevne.*

Titel: „Richtig Copie Bog offuer alle dee | brefue som ere fkrefne fra den | 9. November: Anno 1664".

Kopibogen går til sent i november 1689.

Foran er indklæbet 4 AM[ske] *sedler med notitser om Torfæi brevbøger; det ses, at A. M. har erholdt denne år 1721.*

438. AM. 283, fol. *30,8 × 20 cm. 185 bl. Bl. 183—85 ere opr. løst indlagte blade og sedler.*

Titel: „Thormodz Torfvefõns | Richtig Copie Bog offuer alle dee | brefue fom ere fkrefne fra dend | 21 Novembris | Anno | MDCLXXXIX | Thil | Annum".

Kopibogen standser ved 13. oktober 1691.

Af den til AM. 282, fol. hørende seddelnotits b ses, at også denne brevbog er erhvervet år 1721.

439. AM. 284, fol. *31 × 20,2 cm. 180 beskrevne blade. Codex, der opr. har været folieret bl. 1—184 og gennemtrukket med dobbelte snore forneden, har bl. 1 og 184 ubeskrevne, og er endvidere defekt, ved at bl. 86—87 ere udskårne, samt øverste del af bl. 88 fjærnet.*

Torfæi kopibog for årene 1691--98.

Bl 86 nederst har A. M. overstreget ordene „Thil Mag. Iffuer Leganger" *og skrevet nedenunder* „Det bref er her udfkaaret, og occuperede det folia | 86. 87. & partem folii 88."

Af en påtegning bag i codex på bindets inderside ses, at dette volumen oprindelig år 1665 har været autoriseret til protokol over de af „Tormoe Torffuefsen" *som kammererer over Stavanger stift modtagne oppebørsler.*

Den til AM. 282, fol. hørende notitsseddel b viser, at A. M. har modtaget denne brevbog tidligere end de to førnævnte.

440. AM. 285 a, fol. *32 × 21 cm. 186 bl. (paginerede 1—359, hvorefter følge 6 opr. løse blade; ét bl. [s. 32*[bis] *og flg. s.] er senere indsat og således ikke medregnet i pagineringen). Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Torfæi kopibog for årene 1698—1706.

De bag i indlagte opr. løse blade (s. 361—71) indeholde egenhændige breve og brev-udkast af Torfæus.

Dette håndskrift har A. M. erholdt år 1721.

441. AM. 285 b, fol. *Pap. C. 1700. Løse blade og sedler, tildels af forskelligt format.*

Breve til og fra Th. Torfæus.

I. *C. 32 × 20,5 cm. 33 bl.*

Brevveksling (på dansk) mellem Th. Bartholin og Torfæus, *omfattende* 11 breve fra B., 4 fra T., *i årene* 1685—90.

II. *C. 33 × 21 cm. 85 bl.*

Forretningsskrivelser vekslede mellem bogtrykker J. Lauerentsen, rektor mag. J. Rasch og Torfæus, *i årene* 1702—6, *samt adskillige* regnskabsoversigter og andre notitser *på løse sedler.*

III. *C· 33 × 21 cm. 131 blade og 18 trykte sider.*

Breve til og fra Torfæus på forskellige sprog.

α. Latinsk brevveksling mellem dr. O. Sperling (den yngre) og Torfæus, *omfattende* 9 breve fra T. (*år* 1694—1705) og 5 breve fra S. (*år* 1703—5), 4 for Arne Magnusson udførte afskrifter af Torfæi breve *fra årene* 1704—5 (*i et af disse indlagt* en hovedsagelig med Ásgeir Jónssons hånd udført afskrift af et brudstykke af Torfæi Historia Norvag.), *samt* to andre afskriftbrudstykker; *endvidere* et korrekturark in 8vo af „OTTHONIS SPERLINGII | et | THORMODI TORFÆI | EPISTOLÆ MUTUÆ“ — *indeholdende* 4 breve og beg. af et 5te — med A. M.s rettelser, notitser om Sperling og Torfæus m. v. og noget til dette arbejde hørende manuskript.

β. Breve til Torfæus: 1 (isl.) fra Guðmundur Olafsson 1683, 7 (danske) fra præsten Gert Milzow 1684—88, 1 (dansk) fra H. Rosing 1684, 1 (dansk) verificeret udskrift af Trondhjem kapitels protokol ved N. Musæus 1684; 1 (dansk) fra biskop C. Schletter 1684, 4 (latinske) fra etatsråd Mejer 1695—99, 1 (svensk) fra Utterklo 1696, 1 (latinsk) fra P. Winslow 1697, 2 (danske) fra L. Stow 1699, 1 (latinsk) fra

Breitenau 1701, 2 (danske) fra Benzon 1702—4, 1 (latinsk) fra Sehestedt 1706, — *samt* 2 latinske breve fra Torfæus til storkansler Reventlou, 1699—1700.

IV. *34 × 21 cm. 44 bl. (incl. en fastklæbet adresse).*
Brevveksling (islandsk) mellem Torfæus og præsten Torfi Jónsson i Gaulverjabær, 5 breve fra T., 8 fra TJ., *i årene* 1681—89 — *tildels af litterært indhold.*

Af nævnte breve foreligger ét (meget udførligt) fra T. i udateret kopi, ét er et T. som bilag tilsendt excerpt af islandsk sagaliteratur.

På det tilhørende omslag giver Arne Magnusson oplysning om erhvervelsen (dels fra præsten Jón Torfason på Breiðabólstaður, dels 1712 fra Torfæus), på en løs seddel udtaler han sig, meget nedsættende, om stilen i TJ.s breve.

---

442. **AM. 286, fol.** *Perg. 43,6 × 30 cm. Tospaltet. 24 bl. C. 1300. Røde overskrifter, forskelligfarvede initialer. Pagineret 1—45 (med udeladelse af det ubeskrevne bl. 1 og den ligeledes ubeskrevne sidste side). Den ellers velkonserverede membran skæmmes s. 19 af en stor mørk plet, bevirket ved blækspild eller lign.*

Jyske lov.

Efter lovens slutning s. 43, sp. 1, følger register, *endende s. 45, sp. 1. Bl. 46 nederst bærer en* latinsk regnskabsnotits *i 4 linjer. Også håndskriftets (ɔ: fortsatsbladets) 1ste side bærer forskellige* latinske notitser, *deriblandt midt på siden, med stor fraktur fra c. 1400, en* edsformular for kannikerne i Ribe. *I selve håndskriftet forekommer hist og her initial- og marginalantegnelser, hvoriblandt nogle personnavne.*

Herkomst og hist.: *At håndskriftet har tilhørt Ribe domkapitel synes at kunne sluttes af ovennævnte edsformular; om dets senere skæbne meddeler Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel* „Su gamla Danſka lögbok er JuſtitzR. Rostgaard feck af Chr. Worm, var *fra* Doct Omeiſes enke".

Benyttelse og beskr.: *Lagt til grund ved udg. i Kofod Anchers Jydske Lovbog 1783 (sml. K. Anchers Lovhist. I, hvor facsim. findes, og Samlede Skrifter I,*

326, 328), og hos K. Rosenvinge, Gl. danske Love III, med facsim.; omtalt i Thorsens Jydske Lov, s. 17—25.

---

443. **AM. 287, fol.** *Pap. 29,6 × 21 cm. 44 bl. 16. årh. Indhæftet i et med papir betrukket selvlavet papomslag, på hvis forside titlen (med Lyschanders hånd) er skrevet.*

„**KONNING CHRISTIAN** | **DEN TRIDIIS** | **FØRSTE OCH ANDEN** | **RECESSER** | WDGIFNE | Anno | 1.5.3.6. | Den 30 Octob. | oc | 1.5.4.7. | Den 6 Decemb.“.

Indhold:

1) Bl. 2—29. Recessen af 1547. *På det forangående forsatsblad er af Lyschander skrevet* „Denne første Eff[t]erfylgendis | Recefs, Er en aff de rette origi|naler, fom Konning Christian loed forfegle oc wdgaa, oc Er | skreffuet wdi Canceliet, medt | Christoffer Walkendrops | Egen haandt. fom | bleff Giffuen | 1.5.4.7. | Claudius Chriftophori Lyfchander“. *Efter recessens slutning ses spor af et vokssegl. Bl. 30 er ubeskrevet.*

2) Bl. 32—44. Recessen af 1536. *På det forangående forsatsblad (bl. 31) er af Lyschander skrevet* „KONNING CHRISTIANS | DEN TRIDIIS | FØRSTE RECES | Giffuen paa den Almindelig | Herre Dag Vdj Københauffn | Anno 1536 | Die Simonis & Judæ“. *Sidste halve side (bl. 44ᵛ) er tilföjet med en nyere hånd. Hist og her findes marginal-henvisninger, tildels vistnok med Lyschanders hånd.*

Herkomst og hist.: *Håndskriftet er erhvervet på den Rostgårdske auktion, hvor det udgjorde nr 423.*

---

444. **AM. 288, fol.** *Pap. 27,7 × 20,5 cm. 123 bl. Slutn. af 16. årh. Forskellige hænder. Bl. 22 ubeskrevet. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift, hvor linjeudgangene have været prydede med drage- og fiskefigurer.*

Norske lovstykker.

1) Bl. 1—6ʳ. Register til Gulatingsloven *(i det gamle sprog).*

2) Bl. 7—18r. Frederik IIs ægteskabs-reces af 1582.

3) Bl. 18v—21r. „Om Brøllup Anno MDLII"; „Om Barføøll".

4) Bl. 23—33. Arvetavler. *Arvegangen billedlig fremstillet; ved roden af det bl. 33 tegnede stamtræ findes årstallet* 1597.

5) Bl. 34—37. „De cognatione, om flegt oc byrd"; „De affinitate, om Suogerskab".

Bl. 38—39 *ere væsenlig ubeskrevne; kun findes bl. 38v øverst ordene* „Vm grid", *og bl. 39v en* julefredsformular for Bergen *og en* regnskabs-notits.

6) Bl. 40—119r. Retterbøder og kgl. forordninger fra Håkon Håkonssön til Kristian IV, *de ældre i oversættelse.*

7) Bl. 120—23r. „Om Blodtfcham Jomfru Krenckere, och andre | ufömmelige Leigemaal" *osv. — uddrag af Frederik IIs ægteskabsreces.*

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons hertil hørende seddelnotitser have de denne codex dannende blade oprindelig udgjort en del af et större volumen (AM. 57, 4to), idet bl. 1—39 vare indfæstede foran en fra Johannes Brøger i Bergen modtagen pergaments-lovbog, bl. 40 ff. bagved denne.*

Benyttelse og beskr.: *Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gl. Love IV, 471—73.*

---

445. **AM. 289, fol.** *Pap. 30,7 × 19,4 cm. 56 bl. 17. årh. Bladene i håndskriftets sidste del beskadigede ved fugtighedspletter.*

„PETRI GALTHII | Dani | de | IURE DANORUM | LIBER [PRIMUS] | Continens | INITIA, PROGRESSUS | & incrementa Gentis | & Iurium eorundem".

Bl. 2—3r *indeholder den til Kong Kristian IV stilede* fortale, *dateret* „Haffniæ Calendis Januarij. 1632".

Nederst på titelbladet står „Ad Petrum Galtium fuum
A cunis Danæ gentis primordia Legum
Ducens, ævo jus atque vigore probas.
Will. Westhovius."

Benyttelse og beskr.: *Kofod Anchers Samlede Skrifter I, XIII—XIV.*

---

46. AM. 290, fol. *Perg. 32 × 23 cm. 44 bl. Slutn. af 15. årh. I håndskriftets nedre margen ses et hul, hvorigennem seglsnor har været trukken. I membranen findes adskillige marginalantegnelser samt en oprindelig foliering med romertal (II—XXXX), der går fra bl. 4—43, med anvendelse af XXVIIII og XXIX på to efter hinanden følgende blade. Mod slutningen af hskr. hist og her åben plads for initialer. Det opr. bind er brunt læderomslag, inden for hvilket et omslag af garvet skind. Ved hskrs begyndelse og slutning have opr. tre blade været ladte ubeskrevne.*

Indhold:

Bl. 1, *et i 17. årh. beskrevet titelblad, bærer — med Stephanius' hånd — følgende* indholdsfortegnelse

„Lectori Benevolo S. P.

Volumen hocce membranaceum continet

I. **Variorum Pontificum Romanorum Privilegia | et immunitates indultas atq*ue* concessas Monasterio | Cistertij, Cabilonensis Dioecesis: et unà Abbatibus | et Conventibus universis Ordinis Cistertiensis,** ad Fol. 15.

II. **Variorum Pontificum Romanorum, Archiepiscopo|rum Lundensium, Episcoporum Roschildensium, | et Regum Daniæ, Literas Confirmationum, Permu|tationum, item Privilegia et Immunitates indultas | atq*ue* concessas Abbati et Conventui Monasterii B. | Mariæ Virginis de Sora, Roschildensis Dioecesis.** | à Fol. 15 et deinceps, præcipuè ubi * talis notatus.

Hæc avtem omnia transcripta funt ex Archivis utriusq*ue* Monasterij | et sigillo Dni. Johannis Broftrup, Archiepiscopi Lundensis, ro|gatu Abbatis Sorensis, fideliter munita; qvomodò abundè testa|tur Epistola, qvæ in fronte Codicis extat, fcripta Hafniæ, Anno | Christi 1494."

Længere nede findes skrevet med en anden hånd „Copiarum Liber, sigillo | Roskildensi obsig|natus | I. I. A." *Dette er overstreget, og derunder tilföjet* „Non Roskildensi, fed | figillo Dn. Johannis Broftrup, | Archiepifcopi Lundenfis; | ad procurationem et inftan|tiam Abbatis Sorenfis. | Anno Dni. 1494. | Ab Anno | 1052 | ad | 1501".

Bl. 2 optages derefter af ærkebiskop Joh. Brostrups ovennævnte latinske brev. Dernæst følge aktstykkerne, samtlige på

Latin. Ved håndskriftets oprindelige slutning (bl. 44r) er tegnet en fremstilling af form som et træ og ved siden heraf skrevet en latinsk verifikations-attest *af notaren* Johannes Andree Clericus Vibergensis. *Herefter ere endnu* to pavebreve *tilföjede fra Alexander den VIs tid (af 1494 og 1501).*

På det indre skind-omslag er skrevet „Jt Pergamentz Manufcriptum | om Adfkillige Paffuerfs oc | Bifperfs privileg."

Benyttelse og beskr.: *Thorkelins Diplomatarium Arna-Magnæanum, Havniæ 1786; Scriptores rer. Dan. IV, 533; S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliotheks Hist. s. 67—68, 76.*

---

447. **AM. 291, fol.** *Pap. 32,2 × 20,9 cm. 72 bl. Skr. 1608—10 af S. J. Stephanius. Forskellige marginal-antegnelser. Ældre, men uregelmæssig, sidevis paginering.*

„**SORENSIS | MONASTERII** | (Ubi nunc est Schola regia) | **ANTIQUITATES** | Collectæ | Anno Christi 1608 | et nonnullis fe|qventib*us* | a | S. J. S."

Indhold:

1) Bl. 2—12r. Index Diplomatarii Sorensis Monasterii. *Fortegnelse over indholdet af AM. 290, fol., med en forudskikket meddelelse* „DE MONASTERIO | SORENSI".

2) Bl. 13—69. Liber Donationum Monasterii Sorensis. *Bl. 12v gives oplysning om originalen til den efterfølgende afskrift.*

3) Bl. 70—72r. „Narratiuncula de Fundatione | Monasterij vitæ schole in Cimbria".

Herkomst og hist.: *Titelbladet (bl. 1) bærer foruden ovenanførte titel nederst på forsiden navnet* „IRosencranz". *I det ældre papbind er af Arne Magnusson fundet et brudstykke af et skrevet blad med følgende titel* „Soröe ACADEMIES | Regenschab | Fra ANNO 1658 till 1659".

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. IV; S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliotheks Hist. s. 67.*

---

448. **AM. 292, fol.** *Perg. 30 × 21,7 cm. 79 bl. (incl. forsatsblad). Sidevis paginering 1—155. Beg. af 16. årh. Den oprindelige indbinding*

— brunt presset læderbind med to spænder — bevaret. Codex har været gennemtrukken med tre snore forneden, hver med sit vedhængende segl; nu ere kun hullerne tilbage. Initialerne ere gennemstrøgne med rødt eller malede; 1ste initial (bl. 3r) stærkt illumineret og forsiret. Marginal-antegnelser fra forskellig tid. Mellem bl. 63- 64 (s. 124—25) mangler et blad.

„Sanctuarium Birgerianum" — *Dansk og Latin.*

Ovenanførte titel er med en hånd fra 17. årh. anbragt på forsatsbladet. Ved håndskriftets slutning findes to egenhændige attestationer a) af erkebiskop Birger 1518, b) af den pavelige legat Arcimboldus 1519. *Omhandler indstiftelsen af en daglig gudstjæneste i Lunds domkirkes krypt. Bag i håndskriftet, på bindets inderside, findes en* fortegnelse og beskrivelse over forskellige sølvsmykker.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson meddelt, at han år 1706 har fået codex til forræring af assessor Johan Lorentzen, og på bindets inderside har han ud for hvert af de tre seglhuller antegnet, hvorledes seglenes beskaffenhed på hans tid var.*

Benyttelse og beskr.: *Trykt i Suhms Samlinger I, 3, s. 1—89, hvor også oplysninger om håndskriftet ere tilföjede.*

---

449. **AM. 293, fol.** *Pap. 28,2 × 19,6 cm. 70 bl. 1ste del af 16. årh. Sort, presset læderbind; håndskriftets sidste halvdel ubeskreven.*

Åbne breve (deriblandt enkelte kongebreve) og lignende aktstykker fra 15. og beg. af 16. årh., alle vedkommende Skåne.

Herkomst og hist.: *På bindets inderside, hvor forskellige notitser ere antegnede, findes en egenhændig underskrift af* „Erich Krabbe", *der må antages at have været håndskriftets ejer.*

---

450. **AM. 294, fol.** *Pap. 29 × 20,7 cm. 163 bl. Skr. 1535. Bl. 4—6, 80—86, 105—16, 145—56, 161—63 ubeskrevne. Initialerne gennemstrøgne med rødt. Bl. 77—79, 101—4 beskrevne med yngre kursiv. Codex har fra gammel tid haft en ejendommelig foliering, der begynder bl.* 7 *og går håndskriftet ud (1—10.47). Denne foliering viser, at der i sin tid ved indbindingen må være sket en omsætning af lægget 91—100, der står mellem*

70—71 (opr. foliering) og ligeledes af 141—47, der er sat bag-ved de opr. ufolierede blade 145—63.

Lovsamling på hollandsk.

Indeholder traktater, lovstykker, forordninger for Holland, Zeeland og Frisland — *tildels i deres forhold til de nordiske riger og Hansestæderne. Heri bl. a.* den Amsterdamske *og* Flamske søret.

Bl. 1—3r. Register.

Herkomst og hist.: *Under registret findes en datering, der angiver 21. decbr. 1535 som tiden for afskriftens fuldendelse, og — med samme hånd — følgende, senere overstregede notits* „Henrick becman (?) hoort dit boeck toe | wesende nu ter tyd kerckmester van | die oude kerck.“ *Håndskriftet er ifg. A. M.s notits på en foran indklæbet seddel erhvervet på Rostgårds avktion, hvor det udgjorde nr 679.*

Benyttelse og beskr.: *Corpus juris Sveo-Got. VIII, s. LI.*

---

451. **AM. 295, fol.** *Pap. 29,3 × 22 cm. 168 bl. C. 1500. Forskellige hænder. Hist og her marginal-antegnelser. Oprindelig foliering med romertal (ikke omfattende de første og de sidste blade), hvori dog nu flere spring. Adskillige blade ikke fuldt beskrevne; bl. 145 står blank.*

Juridisk formularbog — på latin og nedertysk.

Håndskriftet er tildels af meget blandet indhold, bl. a. uddrag af latinske krøniker; latinske ordsprog og vers; forskellige aktstykker og breve m. m.

Benyttelse og beskr.: *I håndskriftet er indhæftet et eksemplar af en af dr. P. Hasse 1879 udgiven jubilæumslykønskning (4 bl. 8vo* „Herrn Staatsarchivar Carl Wehrmann in Lübeck sendet zum fünfundzwanzigjährigen Amtsjubiläum seine aufrichtigsten Glückwünsche Dr. P. Hasse“), *der indeholder et efter dette håndskrift aftrykt latinsk* „Fragment einer Lübecker Chronik“. *Sidste side giver nærmere oplysninger desangående; dog er håndskriftet her urigtig henført til* „Donatio Variorum“.

---

452. **AM. 296, fol.** *Pap. 32,1 × 20 cm. 32 bl. 17. årh. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„Hansici Foederis | Leges et Statuta | sive | Compendium Recefsuum“.

Lovbestemmelserne ere skrevne på höjtysk sprog.

---

453. **AM. 297, fol.** *Pap.* $32_{,2} \times 20_{,3}$ *cm. 150 bl. 17. årh. Ved håndskriftets begyndelse adskillige marginal-antegnelser.*

'Ritter- und Landrecht des Fürstenthums Ehsten'.

Den forudskikkede „Vorrede" *(bl. 1—4) omtaler den heri indeholdte ret som samlet og bekræftet af dronning Christina 1646.*

Bl 146ᵛ—50ʳ *indeholder* „Index" *til den i 6 bøger inddelte lovbog.*

---

454. **AM. 298, fol.** *Pap.* $29_{,3} \times 19_{,2}$ *cm. 90 bl. 17. årh. På bindets forside er skrevet* „Ius Culmense" *samt tallet* 792.

Indhold:

1) Bl. 1—4. **„Procefsus Summarius Civitatis Gedanensis".** *Höjtysk.*

2) Bl. 5—80. **„Jus Culmenfe** ex novifsima Statuum Terra|rum Prufsiæ Revifione emendatum et iusto ordine dige|stum in Neumarch. A° 1576". *Höjtysk. Med tilhørende* register.

Nederst på titelbladet (5ʳ) står „Jus Culmense Correctum. Gotfried Gölitz. 1656".

3) Bl. 81—90. **„Gerichtlicher Procefs der Stadt Thorn".**

---

455. **AM. 299, fol.** *Pap.* $29_{,8} \times 21$ *cm. 8 bl. Slutn. af 15. årh. (bl. 2—6).*

Indhold:

1) Bl. 2—6. To latinske edicter, *det første henvisende til en forordning for Basel i Tyskland af år 1464, det andet udstedt i Dieppe 1464, under den franske konge Ludvig. I den gamle katalog betegnes dette håndskrift som* „Nogen Conftitutiones de geistlige angaaende". *Hertil har vistnok hørt* bl. 8, *oprindelig ubeskrevet, der på bagsiden med en hånd fra begyndelsen af 16. årh. bærer et* latinsk ordsprog („Dulcia non meminit qui non gufta|uit amara"), *hvorunder er skrevet* det tilsvarende danske („Then fom inthet onth lider han | inthet gott bider").

2) Bl. 1 & 7, *öjensynlig bestemte til omslag, indeholde, med en hånd fra 17. årh., brudstykke af en ved kompilation dannet* islandsk annal.

---

456. **AM. 300, fol.** *Pap. 31 × 20,2 cm. 135 bl. 17. årh. Codex synes sammensat af to forskellige håndskrifter, hvert med sin særlige hånd. 1ste stykkes titel er gentaget på det første af forsatsbladene.*

Svensk lovfortolkning og ret.

1) Bl. 1—64. „EXPlicatio Iuris ciuilis Suetici". *Svensk.*

2) Bl. 65—118. 'Rättegångs Procesfer'. *Med forudskikket* register.

3) Bl. 119—35. 'Tractat om Lagmans Embete och Häradzhöfdingz Jurisdiction'. *Med forudskikket* register.

[AM. 301, fol. „Adtfkillige Kongebrever i et Bundt" *mangler.*

I den gamle katalog er antegnet „udlaantes 1753 til Asfef. Hofman, men kom ej mere tilbage".]

---

457. **AM. 302, fol.** *Perg. 28,7 × 21 cm. 87 bl. (sidevis paginering 1—174). Beg. af 14. årh. Skrevet af* „Thorger*us* Haquíní". *Forskellig farvede initialer. Stærkt forsirede initiallinjer til de forskellige hovedafsnit. Hist og her marginal-antegnelser fra senere tid. Bladene noget beskadigede ved fugtighed. På bindets inderside enkelte penneprøver. Ved håndskriftets slutning har Arne Magnusson borttaget 3 blade, skrevne i beg. af 16 årh. Se herom AM. 32 a—b, 4to.*

Indhold:

1) Bl. 1—85^v^. **Kong Magnus lagabøters norske landslov,** *med* Håkons *og* Magnus retterbøder *og* epilog til Gulating (1274).

2) Bl. 85^v^—87. **Erik Magnussöns almindelige retterbod.**

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 473—76.

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Frumpartar ísl. túngu, XXVI—XXVIII; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; K. Maurer, Das sogenannte Christenrecht Kg. Sverrirs, München 1877; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 2, 17, 19; Norges gl. Love IV (facsim.).*

---

458. **AM. 303, fol.** *Pap.* $31_{,6}$ × $20_{,4}$ *cm. 297 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Kun de ulige siders indre kolonner ere beskrevne.*

Kong Magnus lagabøters norske landslov, *med* Håkons og Magnus retterbøder *og* epilog til Gulating.

Ifg. senere påskrift på forsatsbladets inderside „Exscriptus ex Codice Membraneo | in folio N° 302 Manu Asgeri Ionæ | NB. Hic rubra sunt omifsa".

Rygtitel med Arne Magnussons hånd „Noregs Lögbok | Magnufs konungs".

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Norges gl. Love IV, 476.*

---

459. **AM. 304, fol.** *Perg. 30 × 19 cm. 87 bl. 14. årh's 1ste halvdel. Forsk. hænder. Codex består egenlig af to forskellige håndskrifter. Bl. 1—65 tospaltet og smukkest udstyret; denne del defekt ved begyndelsen. Resten skrevet i hele kolonner; her står 1ste side (bl. 66ʳ) blank; på sidste side er skriften udskrabet, hvorefter ved håndskriftets slutning en defekt følger. Hele codex beskadiget ved slid, smuds, flænger og huller. Hist og her marginalhenvisninger og senere tilskrifter.*

Indhold:

1) Bl. 1—44. **Magnus lagabøters norske landslov** (Gulatingslov).

2) Bl. 44ʳ—48ᵛ. **Farmannalov.**

3) Bl. 48ᵛ—62. **Bergens bylov.**

4) Bl. 62ʳ—65. **Retterbøder** *af* Håkon Håkonssön, Magnus Håkonssön, Erik Magnussön, Håkon Magnussön; *endv.* Magnus epilog for Gulatingsloven, *samt* Om gejstlighedens ret og skyldighed.

5) Bl. 66—87. **Den norske hirdskrå.**

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 476—77.

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler (en skreven af, en for Arne Magnusson) gives indholdsfortegnelse, samt meddelelser, hvorefter codex opr. har tilhørt Jón Finnsson på Flatey, men er overdraget A. M. af Jón Torfason.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Bergens gl. Bylov, Kbh. 1829; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 3, 20; Monumenta hist. Norv., Chrania 1880, s. LX; Norges gl. Love IV (to facsim.).*

---

460. **AM. 305, fol.** *Perg.* $30{,}_7 \times 21{,}_4$ *cm. 100 bl. Tospaltet. 14—15. årh. Forsk. hænder. Håndskriftets hoveddel (1—76ʳ) er skrevet af samme hånd som AM. 302, fol. (Thorgerus Haquini) og smukt udstyret med flerfarvede initialer, stærkt forsirede afsnits-begyndelser, røde overskrifter. Adskillige senere marginal-antegnelser fra forskellig tid, der tildels have lidt ved beskæring; i codex forekomme flere defekter, fremhævede af Arne Magnusson ved påtegning på det nærmest foregående blad.*

Indhold:

1) Bl. 1—76. **Magnus lagabøters norske landslov,** *med* slutnings-retterbøder *og* epilog til Gulating. *Foruden de i Norges gl. Love IV anførte marginal-tillæg kan mærkes en længere* latinsk notits *bl. 24ʳ.*

2) Bl. 76ᵛ—84. **Retterbøder,** *af* Erik Magnussön *og* Håkon Magnussön; *endv.* Dom om kongens visøre og leding (1348). *Bl. 79, indeholdende H. M.s alm. retterbod, er et særlig indhæftet blad, beskrevet tværs over siden, bl. 79ᵛ står blank.*

3) Bl. 85—91ᵛ. **Farmannalov.**

4) Bl. 91ᵛ—100. **Oslo bylov.**

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 477—82.

Herkomst og hist.: *Ifg. to foran indklæbede sedler (den ene skreven af, den anden for Arne Magnusson) er codex erhvervet i Norge af justitsråd Aagaard, som gav den til gehejmeråd Moth, af hvem den er foræret til A. M.*

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Havniæ 1817; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; K. Maurer, das sog. Christenrecht Kg. Sverrirs, München 1877; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 2, 7, 17—19, 49; Norges gl. Love.*

---

461. **AM. 306, fol.** *Pap.* $29{,}_2 \times 19{,}_2$ *cm. 96 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Sidevis paginering 1—191. S. 98—100 står 2½ side blank.*

Den ældre Gulatingslov.

Afskrift efter Codex Rantzovianus.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret* „Fra Sal. Afſeſſor Thormod Torueſens Enke 1720."
Benyttelse og beskr.: *Norges gl. Love IV, 482.*

---

462. **AM. 307, fol.** *Perg. 25,5 × 18,3 cm. 70 bl. Tospaltet. 14. årh. Codex er med en hånd fra 17. årh. folieret 1—72, men bl. 7 og bl. 51 manglede allerede på Arne Magnussons tid. Defekterne i codex — foruden de anførte: ved håndskriftets begyndelse og slutning — ere fremhævede af A. M. ved påtegning på det nærmest foregående eller følgende blad. Røde initialer og hist og her røde overskrifter; enkelte marginal-antegnelser.*

Indhold:

1) Bl. 1—64ʳ. **Magnus lagabøters norske landslov,** *med* slutnings-retterbøder *og* epilog til Borgarting (1274).

2) Bl. 64ᵛ—72. **Tunsberg bylov.**

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 482—83.

Benyttelse og beskr.: *Gulaþingslög, Harniæ 1817; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. nr 14, s. 5, 18; Norges gl. Love.*

---

463. **AM. 308, fol.** *Pap. 30 × 20,4 cm. 86 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Røde overskrifter og initialer.*

Den ældre Gulatingslov.

Nöjagtig afskrift efter Codex Rantzovianus.

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, 483. Foran er indklæbet to sammenhængende kvartblade med A. M.s oplysninger om originalen.*

---

464. **AM. 309, fol.** *Perg. 28,3 × 20,3 cm. 100 bl. 14. årh. Forsk. hænder. Talrige marginal-antegnelser, ældre og yngre (deriblandt nogle af Arne Magnusson), tildels beskadigede ved beskæring. Røde overskrifter, farvede initialer og andre forsiringer.*

Indhold:

1) Bl. 1—2. *Forsatsblade, af hvilke det første bærer enkelte* penneprøver *og lign., det andet en tegning af* familierne Rosenkrantz' *og* Hardenbergs våben.

2) Bl. 3—57r. **Magnus lagabøters norske landslov,** *med* slutnings-retterbøder *og* epilog til 'æıðzíuaþıng'.

Skrevet med to forskellige hænder, af hvilke den sidste daterer afskriftens slutning år 1325.

3) Bl. 57v. **'ændimerkí medal ꝑraunar *ok* bıaꝛku'.**

4) Bl. 58—71r. **Retterbøder** *af* Håkon Håkonssön, Magnus Håkonssön, Håkon Magnussön, Håkon hertug, Erik Magnussön, Håkon Sverressön, *samt — foran disse —* pave Innocens IVs stadfæstelse på kard. Vilhelms bestemmelse om helligdage *(i oversættelse).*

5) Bl. 71r *(midt på siden).* Slutningen af *det bl. 57v forekommende* ændimerki osv. *Derefter står resten af bladet blank.*

6) Bl. 72—88. **Farmannalov** *og* **Oslo bylov.**

7) Bl. 89r. **Tunsberg-kompositionen** *ɔ:* Kong Magnus og ærkebisp Jons forlig 1277 *(udtog i gl.-norsk oversættelse). Derefter står resten af bladet blank.*

8) Bl. 90—91r. **Formular** for lovfæste og krav efter Frostatingsloven.

9) Bl. 91r. **De Salernitanske sundhedsvers** *(Latin).*

10) Bl. 91v—92r. **Bisperækker for Nidaros provins.** *Bl. 92v ubeskrevet.*

11) Bl. 93—100. **Gulatings ældre kristenret,** *med forudskikket* register. *Ender defekt.*

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 483—89.

Herkomst og hist.: *Ifg. en foran indklæbet, for Arne Magnusson skreven seddel er håndskriftet købt på avktion.*

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. VI (Series ep. Norv.); Thorkelins Diplomatarium; Gulaþingslög, Havniæ 1817 (facsim.); Ant. Russes II, 456; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 5, 21; Norges gl. Love (fire facsim.).*

---

465. **AM. 310, fol.** *Pap. 29 × 19,5 cm. 105 bl. (paginerede 1—210). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

Den ældre Frostatingslov.

Afskrift af Codex Resenianus.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbe seddel er for Arne Magnusson skrevet „Fra Sal. Affeffor Thormod Toruefens Enke 1720." — *På en anden seddel har A. M. noteret nogle anvisninger ang. afskriftens sammenholdning med originalen.*

Benyttelse og beskr.: Norges gamle Love IV, 489.

---

466. **AM. 311, fol.** *Pap.* $29_{,4} \times 19_{,5}$ *cm. 114 bl. (paginerede 1—227). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

Den ældre Frostatingslov.

Muligvis afskrift af foregående, i alt fald stammende fra samme original. — Gennemgået og korrigeret af Arne Magnusson.

Benyttelse og beskr.: Norges gamle Love IV, 489.

---

467. **AM. 312, fol.** *Pap.* $32_{,6} \times 21_{,2}$ *cm. 10 bl. (paginerede 1—20). C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

Den ældre Frostatingslov *(fragm.).*

Afskrift af begyndelsen af Codex Resenianus, indtil 2. balk, 7. kap.

Benyttelse og beskr.: Norges gamle Love IV, 489—90.

---

468. **AM. 313, fol.** *Pap. 31 × 21 cm. 161 bl. Tospaltet. Slutn. af 16. årh. Røde og grönne overskrifter, røde kolumne-titler. Det opr. forsatsblad — nu fastklæbet til bindets inderside —, hvor ejeren har skrevet sit navn og flere bibelsprog m. m. samt årstallet 1598, er stærkt illumineret med rødt og grönt.*

Indhold:

1) Bl. 2—135. **Magnus lagabøters norske landslov** (Frostatingsloven), *med* slutnings-retterbøder *og* epilog, *samt* dansk oversættelse *i de modstående spalter.*

2) Bl. 136—59. **Kristenretten,** *med* dansk oversættelse *i de modstående spalter.*

3) Bl. 160—61. **„Dett Allmindeliige Norfke Aruffuee Tall Huer Vdij Sinn Arffuebolck"**, *skrevet* 1610.

Håndskriftet er nærmere beskrevet i Norges gamle Love IV, 490.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 49, 59.

---

469. **AM. 314, fol.** *Pap. 31,3 × 19,5 cm. 112 bl. C. 1700.*

Den ældre Frostatingslov.

Afskrift stammende fra Codex Resenianus.

Beskr. i Norges gamle Love IV, 490.

---

470. **AM. 315 a—d, fol.** *Perg.*

Fragmenter af den islandske lovsamling **Grágás.**

a. *28 × 19,2 cm. 1 bl. Tospaltet. 1ste del af 14. årh. Beskadiget, navnlig foroven. Røde overskrifter, farvede initialer.*

Vigslóði *(fragm.).*

På en vedlagt seddel fremhæver A. M. overensstemmelsen med 'Codex Regius'.

Trykt Grágás III, Kbh. 1883, 447—54; beskr. smsteds s. XLIII. Sml. K. Maurer, Graagaas, s. 8.

b. *23 × 16 cm. 1 bl. 13. årh. Farvede initialer, spor til røde overskrifter.*

Forskellige lovbestemmelser *(fragm.).*

På en vedlagt seddel har Arne Magnusson noteret „þetta blad feck eg 1703. af Jone nockrum Einarsſyne, heimilis manni i Garde ä Sudurneſium. Þar med fylgde annad blad, ur Jönsbok (var ur landzbrigdabælke) Sǒmuleidis i 4to, og i ſama ſlags formi ſem þetta, og med lïkre ſkrift, þö eigi hinni ſǒmu, ſem mier virdeſt. Hǒfdu þeſſe .2. blǒd vered utan um kver, og viſſe madurenn eckert til hvadan þau til ſin komin være. Madurenn var annars kyniadz nordan ur landi.

Jonsbokar bladed lagde eg ſaman vid fragmentum er eg ä ur ſǒmu bök."

Trykt Grágás Ib, Kbh. 1852, 227—30; beskr. Grágás III, s. XXX, XLII—XLIII (facsim.). Sml. K. Maurer, Graagaas, s. 8.

c. *Fragmenter af 2 blade, α) ydre halvdel af et på langs overskåret blad, 22,5 × 9 cm., hullet og hensmulrende, navnlig foroven og forneden; bagsiden beskreven med yngre skrift; β) 5 strimler (nu i alt i 8 brudstykker). Alder c. 1200.*

Brudstykker af Rannsóknaþáttr *og* Ómagabálkr.

Bagsiden af α) er tværs over (formodenlig efter udradering af den oprindelige skrift) beskreven med et islandsk jordekøbsbrev *af år 1465. I marginen på bladets forside ses med en hånd fra 16. årh. slutningen af en* dansk notits *vedrørende et mellem to Islændere stedfundet salg; hermed stemmer det ret godt, at fragmenterne ifg. A. M.s notits på det tilhørende omslag ere fundne i Danmark.*

Trykt Grágás I b, 231—34, og III, 490—501; beskr. III s. XVI, XXXVII (facsim.). Sml. K. Maurer, Graagaas s. 8.

d. · *$22_{,2}$ × $14_{,4}$ cm. 2 bl. Sidste del af 12. årh. Navnlig 1ste blad stærkt beskadiget og ved slid tildels ulæsligt.*

Landbrigþarþáttr *(fragm.).*

På en vedlagt seddel fremhæver A. M. fragmentets alder og ejendommelighed.

Trykt Grágás I b, 219—26, beskr. III, s. XXX—XXXI, XXXVI—VII (facsim.). Sml. K. Maurer, Graagaas s. 8—9. Endvidere Göttingische gelehrte Anzeigen 1884, nr 12.

---

471. **AM. 315 e—k, fol.** *Perg.*

Fragmenter af gamle norske love.

e. *$18_{,8}$ × $14_{,6}$ cm. 2 bl. 13. årh. Røde overskrifter, farvede initialer; 1ste bl. beskadiget ved beskæring af ydre margen.*

Brudstykke af den ældre Gulatingslov.

f. *$23_{,8}$ × $17_{,7}$ cm. 5 bl. Beg. af 13. årh. Bl. 1^v og 2^r næsten ulæselige ved bladenes tidligere anvendelse til indbinding; bl. 3 består kun af 2 småstykker, hvert på 5 linjer beskårne langs indersiden; bl. 4—5 ere beskadigede ved beskæring forneden; af bl. 5 er desuden ydre halvdel bortskåren.*

Brudstykker af den ældste Gulatingslov.

g. *$26_{,7}$ × 20 cm. 2 bl. Røde overskrifter, flerfarvede (røde og blå) initialer. Bl. 1^v står blank; bl. 2 beskadiget ved rævner, huller og bortskæring af dele af øvre og nedre margen.*

Brudstykker af Nidaros bjarkøret.

h. $25,_3 \times 19,_8$ *cm.* *4 bl.* *Tospaltet.* *14. årh.* *Røde overskrifter, forskellig farvede initialer.* *Bl. 1 og bl. 4 beskadigede ved huller og rifter.* *Bl. 4*[r] *bærer en påskrift med Arne Magnussons hånd.*

Brudstykker af Landsloven *og* Byloven.

i. $29 \times 20,_3$ *cm.* *2 bl.* *1ste del af 14. årh.* *Røde overskrifter, forskellig farvede initialer.* *Øvre margen af bl. 1*[r] *bærer en notits af Arne Magnusson ang. fragmentets erhvervelse.*

Brudstykke af Landslovens landslejebalk.

k. $20,_3 \times 10$ *cm.* *1 bl., hvoraf ydre og nedre del ere bortskårne.* *13. årh.* *Røde overskrifter, rødt og blåt farvede initialer.* *På forsidens indre margen har Arne Magnusson skrevet en notits ang. fragmentets erhvervelse og på tilhørende papirsomslag oplysning om indholdets beskaffenhed.*

Brudstykke af den ældre Frostatingslovs kristenret.

Benyttelse og beskr.: *Samtlige disse fragmenter (e—k) ere udførlig beskrevne i Norges gamle Love IV, 490—93, hvor oplysning også findes om deres benyttelse i den tilhørende tektsudgave og de af dem (e—g) tagne (tre) facsimiler. Sml. Göttingische gelehrte Anzeigen 1884, nr 12.*

---

472. **AM. 315 l, fol.** *Perg.* $21,_9 \times 14,_2$ *cm.* *2 bl.* *14. årh.* *Røde overskrifter og initialer.* *1ste og 4de side medtagne af slid og smuds.*

Jónsbók *(fragm.).*

Bl. 1 *beg.* „uppı læta vera faꝛa bætr“, *ender* „mæla ſkerı hann auruar“. *Mannhelgi kap. 8—10.*

Bl. 2 *beg.* „(neꝼn)dum aꝼ rettaꝛanum“, *ender* „talmaꝛ ꝼerd“. *ib. kap. 20—22.*

Herkomst og hist.: *Ifg. en notits af Gudbr. Vigfusson ere bladene komne fra Island 1858.*

---

473. **AM. 316, fol.** *Pap.* $29,_1 \times 19,_6$ *cm.* *252 bl. (paginerede 1—501, hvortil kommer det oprindelige, nu til bindets inderside fastklæbede titel-*

blad). Slutn. af 16. årh. Forsk. hænder. Tildels udstyret med røde og grönne overskrifter og initialer; enkelte tegninger og illuminationer (s. 383, 391), samt flere stærkt forsirede initialer (sål. s. 48 en med årstal 1586 og bomærke). Enkelte dele af codex oprindelig folierede. Bindet er betrukket med på indersiden beskrevet pergament. Adskillige steder findes med rødt skrevne marginalhenvisninger. Ubeskrevne blade findes s. 121—22, 205—6, 219—20, 311—12, 361—62, 426—28.

Indhold:

1) S. 1—2. Formular for at sætte og ophæve lagting, *i det gamle sprog.*

2) S. 3—4. „Norſche Konningers Naffnn, Och | huor mange Aar huer haffuer | Regieret“. *Fra Harald hårfager til Kristian den fjærde.*

3) S. 5—215. **Gulatingsloven,** *i oversættelse, med* fortale *og* register.

4) S. 216—18. „Her effter fölger de Koninger ſom | Norigis Riige Regeret haffuer“. *Fra Harald hårfager til Frederik den anden.*

5) S. 221—378. Norske retterbøder fra 13—16. årh., *de ældre i oversættelse.*

6) S. 379—400. a) Færøske forordninger fra 16. årh., *samt* „Søude bræfet“, b) Islandsk dom om ‘óbótamál’ (1564), med tilhørende kongelig bekræftelse.

7) S. 401—25. **Kristenretten,** *oversat af* „Mester Hanns Gaaes“.

8) S. 429—71. **Bergens bylov,** *i oversættelse.*

9) S. 473—87. Vedtægter for Bergen, 1573.

10) S. 488. Retterbod for Færøerne, *udstedt af* Magnus Håkonssön.

11) S. 489—94. Beslutninger fra Stegens lagting, 1566.

12) S. 495—501. „REGULA IURIS“.

Håndskriftet — der har tilhørt Torfæus — er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 493—96.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 46—48.

---

474. **AM. 317, fol.** *Pap.* $32_{,5} \times 19_{,3}$ *cm. 212 bl. Slutn. af 16. årh. Skørt papir, adskillige blade stærkt beskårne; af bl. 56 er nedre halvdel bortreven. Enkelte marginal-tillæg; bl. 110^v findes i marginen en tegning af en mand i tidens klædedragt; bl. 144 — med undtagelse af et i et våbenskjold indesluttet* R — *ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—118^r. **Den norske landslov,** *i oversættelse, med* nyere fortale, *og efterfulgt af* arvetavle *og* register.

2) Bl. 118^v—82^r. **Norske retterbøder** fra 13—16. årh. — *de ældre i oversættelse — med indskud af tre historiske småstykker (bl. 141—43^r):* a) Stamtavle fra Magnus Måneskjold til Kong Hans m. fl. b) Kong Hans kroning. c) Norges konger fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

3) Bl. 183—95^v. Uddrag af **norske domme** m. v. (arvetallet); nyere **recesser** m. m. (jorderegning, mønt, fylkeskirker i Vigen, kgl. kapeller).

4) Bl. 195^v—212 *(skrevet med en lidt nyere hånd).* Danske **kongelige og rigsråds-domme** 1532—70, *samt* Kong Hans privilegier for den skånske gejstlighed.

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 496—98.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 23.

---

475. **AM. 318, fol.** *Pap.* $29 \times 19_{,7}$ *cm. 139 bl. Skr. 1554 i Marstrand af Rasmus skriver. Røde overskrifter og initialer. Bl. 111^v opr. ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—111^r. **Den norske landslov** *i oversættelse, med forudskikket* register.

2) Bl. 112—138. **Bylov** *med* **Farmannalov,** *i oversættelse.*

3) Bl. 139. Oversætterens epilog.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 708—9, sml. 498.

Herkomst og hist.: *Håndskriftet, der 1816 udlåntes fra den Arnamagnæanske samling, tilbageleveredes 1886 fra universitetsbiblioteket i Kristiania, i hvis håndskriftsamling det, uvist hvorledes, var blevet indlemmet (som nr 3, fol.).*

Benyttelse og beskr.: *Foruden beskrivelsen i Norges gamle Love kan henvises til Gulaþingslög, Haviniæ 1817, s. XXIX.*

6. **AM. 319, fol.** *Pap.* $31_{,6} \times 20_{,7}$ *cm. 184 bl. Sidste del af 16. årh. Forsk. hænder. Adskillige marginal-antegnelser, deriblandt navnlig en række latinske tankesprog, særlig i nedre margen. Bl. 4—6 ere senere indsatte, ubeskrevne blade. Af bl. 148 er nedre halvdel bortskåren. Bindet er betrukket med beskrevet perg: fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Indhold:

1) Bl. 1—125ʳ. **Den norske landslov** *i oversættelse, med forudskikket* register *og foran indhæftet* alfabetisk indholdsfortegnelse. *Denne sidste går kun til H, ligesom også 1ste blad af registret er tabt; til udfyldning af det manglende ere de tre ubeskrevne blade (4—6) tilföjede. — Skr. 1563.*

2) Bl. 125ᵛ—42ᵛ. **Norske retterbøder** fra 13—16. årh. — *de ældre i oversættelse. Skr. 1563.*

Bl. 142ᵛ *er på sidens opr. blanke nedre halvdel skrevet* „Ett Capitell aff Thenn Suenfke Loug Huad | Bøder der fkall giffues for en Spellemand“ *osv.*

3) Bl. 143—46ʳ. **Regulæ juris.**

4) Bl. 146ᵛ—47ʳ. „Tefze fager Ere konngen och bifpen | Emellom“, *hvorefter følger* „FINIS | totius Operis | Hanns Amundfønn | Egenn Hannd | 1587“.

5) Bl. 147ᵛ—48. Blandede notitser: Bøder, marketallet, mønt og vægt, privatoptegnelser, „Prę̨fagium Infantium nafcentium“ — *sluttende med en lignende datering som nys nævnt.*

6) Bl. 149. ʳ) Forklaring på 3. kap. i arvebålken, ᵛ) Jorderegning søndenfjælds.

7) Bl. 150—84. **Nyere recesser.**

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 498—500.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 23.

Ifg. en foran indklæbet seddel foræret A. M. 1716 af mag. Jonas Ramus på Nörre Houg på Ringerige i Norge.

---

7. **AM. 320, fol.** *Pap.* $32_{,2} \times 20_{,8}$ *cm. 183 bl. (incl. titelblad; paginerede 1—364). Skr. 1593 af Joannes Heliæ. Røde kolumnetitler, over-*

skrifter og initialer. Jævnlige marginalhenvisninger. Titelbladet skrevet med afvekslende sorte og røde linjer samt illumineret med grönt. Bindet betrukket med presset pergament, med spor af metalbeslag og spænder, samt fremstillende det danske og mecklenborgske våben, begyndelsesbogstaverne A. M. B. og årstallet 1593.

Indhold:

1) Bl. 1r. Titelblad *til* 'thendt Ræтte Norſhe Lough Wdfatt paa Dannſke'.

2) S. 1—9 *(ifg. hskrs paginering).* Mathias Scauenius' fortale.

3) S. 10—238. **Den norske landslov** *i oversættelse, med* fortale *og* registre.

4) S. 239—53. **Regulæ juris,** *på Latin og Dansk. — S. 254 står blank.*

5) S. 255—311. **Norske retterbøder** fra 13—16. årh., *de ældre i oversættelse.*

6) S. 312—21. Småstykker: a) Sager som ere kongen og bispen imellem, b) Norges konger til Kristoffer af Bayern, c) Stamtavle fra Magnus Måneskjold, d) Kong Hans kroning, e) „De juramento et sig|nificatione eius" *osv. (på Dansk). S. 322 står blank.*

7) S. 323—64. **Nyere recesser.**

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 500—501.

Sml. Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24.

På en foran indklæbet seddel har A. M. noteret „Ex auctione Rostgardianâ Num. 451". *Om de ældre ejere give forskellige påtegninger på titelbladet oplysning.*

---

478. **AM. 321, fol.** *Pap. 31,1 × 20,6 cm. 118 bl. Slutn. af 16. årh. Brunt læderbind; på bindets forreste inderside findes en notits af 1606 ang. den evige jødes dødelige afgang 1604. Bl. 105 ubeskrevet.*

Indhold:

1) Bl. 1—3. a) Kong Magnus fortale til landsloven (dansk), b) De tre trosartikler, c) Register over tingfarebalken, d) Landslovens nyere fortale.

2) Bl. 4—104. **Den norske landslov** *i oversættelse.*

3) Bl. 106—18. **Norske retterbøder,** *de ældre i oversættelse. Beskrevet i Norges gamle Love IV, 501—2.*

---

79. **AM. 322, fol.** *Perg. 26 × 17,7 cm. 92 bl. Tospaltet. 14. årh. Forsk. hænder. Røde kolumnetitler og overskrifter, farvede og forgyldte initialer. Bl. 21 initial illumineret med den norske løve, bl. 30 en jagtscene (pennetegning i rødt). Af håndskriftet har Arne Magnusson udtaget flere blade, som nu bl. a. befinde sig i AM. 114, 4to, 733, 4to og Dipl. Norv. fasc. 22, samt udskrabet skriften på enkelte sider.*

Indhold:

1) Bl. 1—19r. **Den norske hirdskrå.** *Efter lovens slutning nogle* privatoptegnelser af lagmanden Jon Simonssön (1550). *Bl. 19v står blank.*

2) Bl. 20r. **Kong Håkons borg-ret.** *Derefter en yngre* latinsk notits. *Bl. 20v er skriften udskrabet, så at kun spor af denne på et enkelt mindre stykke ses.*

3) Bl. 21—28. **„Krıftıns doms bolkr“** ɔ: Frostatings ældre kristenret.

4) Bl. 29r. **Om åger,** *efter ærkebiskp Jons kristenret, samt stykket* „þær konoꝛ ero xvíí“ *efter ældre Borgartingslov. Under teksten* et latinsk vers om dåbsslægtskab. *På bl. 29v er skriften udraderet.*

5) Bl. 30—74v. **Den norske landslov** (Gulatingslov).

6) Bl. 74v—84r. **Bergens bylov.**

7) Bl. 84r—87v. **Farmannalov.**

8) Bl. 87v—92. **Norske retterbøder:** Landslovens slutningsretterbøder, epilog til Gulatingsloven, retterbøder af Erik og Håkon Magnussönner.

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 502—14.

Herkomst og hist.: *To foran indklæbede AMske sedler give fortegnelse over håndskriftets opr. indhold, samt meddelelse om, at A. M. har erhvervet det fra mag. Chr. Worm.*

Benyttelse og beskr.: *Foruden i Norges gl. Love — hvor facsim. findes — og de der anførte steder Frumpartar ísl. túngu XXVIII—XXXVI; Ant. Russes*

II, s. XVI, 478; Konungs-skuggsjá, Chrania 1848, XXVIII[u]*; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; K. Maurer, der älteste Hofrecht des Nordens, München 1877; Peder Claussöns Samlede Skrifter, s. LVI; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. nr 14, s. 3, 20, 49, 50; G. Storm, En Tale mod Biskopperne, Chrania 1885.*

---

480. **AM. 323, fol.** *Perg. 28 × 20 cm. ·62 bl. (paginerede 1—123). 1ste del af 14. årh. Pergamentet tildels skørnet ved fugtighed. I håndskriftets 1ste afsnit røde overskrifter, røde og blå initialer, senere åben plads for disse.*

Indhold:

S. 1—34. **Den norske hirdskrå.**

S. 34—109. **Bergens bylov.**

S. 109—121. **Farmannalov.**

S. 121—23. Kong Magnus **slutnings-retterbøder** ved byloven *og* **epilog** om lovens vedtagelse i Bergen (1276).

S. 124 *(der af Arne Magnusson har været overklæbet med papir) bærer, med en hånd fra 1ste del af 16. årh.*, forklaring over Eske Bildes adkomst til Brunlag gård og gods.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 514.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet for A. M. skreven seddel (en afskåren bladstrimmel) meddeles indholdsfortegnelse, med tilföjelse* „feingin af nefndum capitain Iul."

Benyttelse og beskr.: *Bergens gamle Bylov, Kbh. 1829; Ant. Russes II, 456; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 4, 21, 49; i Norges gl. Love IV facsimile.*

---

481. **AM. 324, fol.** *Pap. $29{,}_8 \times 19{,}_6$ cm. 24 bl. (paginerede 1—48). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jonsson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Den norske hirdskrå.

Afskrift efter AM. 350, fol.

Håndskriftet er beskrevet i Norges gamle Love IV, 514.

---

482. **AM. 325, fol.** *Pap. $29{,}_5 \times 20{,}_2$ cm. 24 bl. (+ 1 AM*[sk]* forsatsbl.). 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Åben plads for initialer.*

Den norske hirdskrå.

Afskrift efter AM. 126, 4to.

Håndskriftet er beskrevet i Norges gamle Love IV, 514—15.

---

483. **AM. 326, fol.** *Pap. 29,8 × 19,5 cm. 13 bl. (paginerede 1—25). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

„By Lougen“. *Af Arne Magnusson overstreget, og derunder af ham skrevet* „Tunsbergs Lôg“ *ɔ:* den nyere bylovs byordning og købebalk. *Bag i håndskriftet er indhæftet 3 blade indeholdende* en bogfortegnelse, *med dateringen* 30/8 1741.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, 515.

---

484. **AM. 327, fol.** *Pap. 29,8 × 19,8 cm. 37 bl. (paginerede 1—41 og 1—33). Beg. af 18. årh. Skr. — ifg. den gamle katalog — af præsten Jón Gíslason.*

Indhold:

1) Bl. 1—21r. **Ærkebiskop Jons kristenret.**

2) Bl. 21v—37. **Sverres kristenret.**

Beskrevet i Norges gamle Love IV, 515.

---

485. **AM. 328, fol.** *Perg. 27,5 × 19 cm. 213 bl. — incl. titelbl. og de først nylig folierede perg.-stumper 4, 99, 135, 150,161, 195, 199 „bis“, af hvilke 135, 161, 195 ere fastsyede til nærmeste blad. C. 1400. Forskellige hænder. Hovedsagelig tospaltet. Pergamentet temlig groft, med flere uregelmæssige blade, mange huller, pletter og mindre beskadigelser. Adskillige tilföjelser med yngre hænder. Indb. i brunt læderbind med påtrykt rygtitel; ang. flere ved indbindingen foranledigede fejl i bladenes anordning se udgavens fortale.*

Biskop Eysteins jordebog (den røde bog).

Indeh. Fortegnelse over det gejstlige gods i Oslo bispedømme.

Udgivet af H. J. Huitfeldt, Christiania 1879 — med talrige facsimiler og fortale (I—XVI), hvori håndskriftet nærmere beskrives.

---

486. **AM. 329 a, fol.** *Perg. 29 × 20,8 cm. 40 bl. Tospaltet. 14. årh. Bl. 1—2^r bære blandede optegnelser med hænder fra beg. af 15 årh. Af bl. 34 mangler øvre halvdel. Mellem bl. 1 og 2 samt ved håndskriftets slutning findes defekter.*

Bergens kalvskind (Björgynjar kálfskinn).

Indeh. Fortegnelse over kirkegodset i Bergens bispedömme. *Udgivet af P. A. Munch, Christiania 1843, (som latinsk universitetsprogram) med to facsimiler, under titel* „Registrum prædiorum et redituum ad ecclesias Dioecesis Bergensis Saeculo P. C. XIV^to pertinentium, vulgo dictum „Bergens Kalvskind" (Björgynjar kálfskinn)."

En notits på håndskriftets 1ste side, skreven af biskoppen N. Pasch 1623, synes at betegne dette håndskrift som en enkelt rest af kapitlets membraner, hvilken alene efter ildebranden 1623 blev i behold.

---

487. **AM. 329 b, fol.** *Pap. 21,5 × 16,2 cm. 137 bl. C. 1700. Skr. af Magnús Einarsson. Håndskriftets sidste del beskadiget af fugtighed. Bl. 7^v—8 og 95 ubeskrevne.*

Bergens kalvskind (Björgynjar kálfskinn).

Afskrift af AM. 329 a, fol. — med udeladelse af de senere optegnelser på originalens bl. 1^r og 2^r.

---

488. **AM. 330, fol.** *Pap. 27,4 × 20,3 cm. 138 bl. C. 1600. Hskr. er folieret 1—180, idet de helt ubeskrevne blade (med undtagelse af bl. 9) senere ere udtagne. Ang. tilstedeværelsen af sådanne större partier blanke blade give marginal-antegnelser af Arne Magnusson bl. 53^v, 83^v, 166^v oplysning. Bl. 1^r er overklæbet med rent papir, efter at skriften her er overstreget. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Samling af norske kongebreve, privilegier m. v., særlig Bergen vedkommende.

Af indholdet kan mærkes Retterbøder, privilegier, uddrag af domme og bestemmelser, forklaring på en artikel i byloven; to rækker annalistiske optegnelser (bl. 10—12, 14);

kongerække fra Håkon Magnussön til Frederik II (bl. 17); beretning om købmændene ved bryggen (bl. 18—21).

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 515—23. — Har opr. udgjort en del af AM. 78, 4to.

***Benyttelse og beskr.:** Sml. endvidere Norske Magazin I, s. 42 flg., 47—49, 51; K. Maurer, Das sog. Christenrecht Sverrirs, München 1877, s. 4; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 51; Personalhist. Tidskr. I, Kbh. 1880, s 147.*

---

489. **AM. 331, fol.** *Pap. $31_{4} \times 19_{6}$ cm. 145 bl. 1ste del af 17. årh.*

„Copier Aff Bergenn Stadtz | Preuileger“ *osv., efterfulgte af nogle* nyere forordninger fra c. 1600.

Håndskriftet er nærmere beskrevet i Norges gamle Love IV, 524—25.

Sml. Norske Magazin I.

---

490. **AM. 332, fol.** *Perg. $28 \times 19_{5}$ cm. 79 bl. (incl. de to blade, der opr. have dækket bindets indersider, samt papirsbladene 77—78). 16. årks 2den halvdel. Forsk. hænder. I hskr. findes en ældre uregelmæssig foliering (1—118), hvis spring tildels vidne om udskårne blade. Ubeskrevne ere (efter den nyere foliering) bl. 1^{r}, 9^{v}, 27^{v}, 28^{r}, 31^{r}, 33^{v}, 34^{r}, 51^{r}, 55^{v}, 59^{r}, 79^{v}.*

Det Trondhjemske domkapitels kopibog. *Rygtitel* „Trondhjems | Domcapitels Bog | CODEX | SECULI XVI“.

Ang. hskrs indhold i det enkelte henvises til den udførlige beskrivelse i Norges gamle Love IV, 525—28.

***Herkomst og hist.:** Af to foran indklæbede sedler ses, at Arne Magnusson omhyggelig har gennemgået dette domkirken tilhørende håndskrift, som han havde erholdt til låns fra biskop Peter Krog i Trondhjem. To andre sedler, indklæbede henholdsvis foran bl. 33 og bl. 51, vidne ligeledes om A. M.s benyttelse af håndskriftet.*

---

491. **AM. 333, fol.** *Pap. 29×20 cm. 87 bl. Sidste del af 16. årh. Forskellige hænder. Adskillige sider og hele blade ere ubeskrevne, af hvilke sidste i alt fald ét (bl. 5) ses at være indsat til betegnelse af en her forekommende lakune. Flere af initialerne ere meget store, og håndskriftet er hist og her prydet ved anvendelse af røde*

og grönne farver. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhåndskrift.

Indhold:

1) Bl. 1r. Et runealfabet.

2) Bl. 2—7r. **„Statuta Regalia | et prouincialia“** ɔ: Tunsberg-kompositionen af 1277, på Latin. *Defekt; bl. 5 erstattet ved et ubeskrevet blad. Overskriften gælder formodenlig håndskriftet i dets helhed.*

3) Bl. 7v—8. **Catalogus epifcoporum.**

4) Bl. 9—11r. Kristian IIIs reces 1557 — *ufuldendt.*

5) Bl. 16—18. Kristian IIIs instrux for lensherrer 1557.

6) Bl. 20—21. 14 kapitler af en soret.

7) Bl. 25—30r. **Jørgen Lyckes reces.**

8) Bl. 31—32r. 13 kapitler af gårdsretten (kg Eriks).

9) Bl. 33—46v. **Extract** om Bergens fundatz og herlighed. *Standser i begyndelsen af 2den bog. Defekt, idet bl. 43 er ubeskrevet.*

10) Bl. 49—75r. **Kongebreve og retterbøder** — *deriblandt nogle i det gamle sprog.*

11) Bl. 76v. a) Tabel over ubodemål; b) Om „secter“ inden byen *(i det gamle sprog).*

12) Bl. 77v. a) „XIIII Kongens Capeller | i Norge“; b) Om lovens vedtagelse på Gulating *(i det gamle sprog).*

13) Bl. 78v. Hansestæderne i Tyskland.

14) Bl. 79v. Stamtavle over slægterne Cane og Smør.

15) Bl. 80v—81r. Fortegnelse over befalingsmændene på Bergenshus *(Latinsk overskrift* „Catalogus fiue numerus | prefectorum in arce | Bergenfi“).

16) Bl. 82v—85. Fortegnelse over de norske konger.

17) Bl. 86. r) Notitser om Bergens anlæggelse og de byen overgåede ildebrande; v) Konge-annaler fra 1363 til 1513 (*med latinsk overskrift* „Catalogus Regum in Noruagia: a Haraldo comi — *sål. rettet* — |pulcro“).

18) Bl. 87. r) Et par danske og norske annalistiske optegnelser, v) Ejer-navne, notitser om Bergen og lign.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 528—31.

Herkomst og hist.: Om håndskriftets alder vidne årstallene 1557, 1568, 1569 Bogens hjemsted er Bergen; codex har tilhørt Københavns universitets-bibliothek.
Benyttelse og beskr.: F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 399. Foruden Norges gl. Love se endv. S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliothek, S. 70—71, 79.

---

492. **AM. 334, fol.** Staðarhólsbók. *Perg.* $33_{,5} \times 24$ *cm. 108 bl. Tospaltet. C. 1260—80. Forskellige hænder. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. De enkelte afsnits begyndelsesbogstaver meget store og stærkt ornamenterede. I det smukke og i det hele velkonserverede håndskrift findes bl. 3 et hul, ligesom også pergamentet på adskillige andre blade viser spor til hensmulren, navnlig ved bladenes inderkant. På sidste blad (bl. 108) er et större stykke af ydre spalte afrevet foroven. Bl. 1*[r] *og 108*[v] *ere oprindelig ubeskrevne. I håndskriftet findes så vel ældre som yngre marginal-antegnelser, der tildels have lidt ved beskæring.*

Indhold:

1) Bl. 1[r] *(senere beskrevet).* Dómakapítuli ɔ: kap. 17 af Mannhelgi i Jónsbók. *Med en hånd fra c. 1300.*

2) Bl. 1[v]—92[r]. **Grágás.** *På bl. 11*[v]*, som for störste delen er ubeskrevet, er efter kristendomsafsnittets slutning med en kursivhånd fra 14. årh. skrevet* en regning over noget forskellige personer — navnlig en Ragnilldr — tilhørende gods, *der efter de nævnte stednavne viser sig at stamme fra Húnavatns syssel. For adskillige afsnits vedkommende ere kapitel-tal senere tilföjede og flere rettelser i indholdsfortegnelserne gjorte. Bl. 69*[v] *er væsenlig ubeskrevet.*

3) Bl. 92[v]—108[r]. **Járnsíða.** *Mellem bl. 104 og 105 har codex en lakune, der angives til 2 blade. Arne Magnusson har nederst bl. 104*[v] *skrevet* „her vantar." *Af bl. 108*[r] *har ½ spalte opr. været ubeskreven; her findes forskellige* optegnelser *angående senere ejere; bl. 108*[v] *optages af* penneprøver *og lign.*

Bl. 23[r] *øvre margen indeholder et lille* vers.

Herkomst og hist.: I AM. 435 a, fol. bl. 175[v] *har Arne Magnusson om denne codex antegnet* „Þeſſa bok hefer ätta Biarne Peturſon Syſlumadr i Dala Syſlu. Hans ſonr Petur Biarnaſon feck bokena Sr Pale Ketilsſyne, og hann gaf mier hana." *Af to påskrifter fra 16. årh. (bl. 108*[r]*, aftrykte Dipl. Isl. I,*

s. 87—88) ses det, at bogen c. 1500 har været på gården Stóri-Dalur i Rangárvalla syssel og senere har tilhørt lagmanden Páll Vigfússon. En notits af Arne Magnusson i AM. 340, fol (se dette nr) skyldes den ovenanførte benævnelse.

Benyttelse og beskr.: *Udg. af V. Finsen, Grágás, Staðarhólsbók, Kbh. 1879 (facsim. Grágás III, Kbh. 1883, s. XL); Jus eccl. vetus, Haviæ 1775 (facsim.); Grágás, Haviæ 1829 (facsim.); Járnsíða, Haviæ 1847 (facsim.); Ísl. sögur II, Kbh. 1847, s. XIV; Dipl. Isl. I, Kph 1857—76; K. Maurer, Graagaas, s. 2—5; K. Gislason, 44 Pröver; Norges gamle Love IV, 531.*

---

493. **AM. 335, fol.** *Pap. 32 × 21,5 cm. 262 bl. (paginerede 3—525). C. 1700. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet pergament fra et latinsk ritualhåndskrift.*

Grágás.

Afskrift efter Konungsbók (Gl. kgl. samling nr 1157, fol.). Afskriften er helt igennem rettet af Arne Magnusson. Fra en yngre tid findes blyantsmærker i marginen, vistnok vidnesbyrd om de i anledning af udgaven 1829 stedfundne forarbejder.

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Haviæ 1829; K. Maurer, Graagaas s. 9; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, Kbh. 1883, s. XLIX—L.*

---

494. **AM. 336, fol.** *Pap. 31,8 × 20,6 cm. 251 bl. (paginerede 1—501). Skr. 1694 af Ásgeir Jónsson. Störste delen af s. 194, samt s. 195—205 ubeskrevne.*

Grágás.

Afskrift efter Konungsbók (Gl. kgl. samling 1157, fol.). Ved afskriftens slutning har afskriveren tilföjet „Samannlefinn vid Membr: | þa fomu sem hun var effter | fhrifud Anno 1694“.

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Haviæ 1829; K. Maurer, Graagaas s. 9; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, Kbh. 1883, s. L.*

---

495. **AM. 337, fol.** *Pap. 31,3 × 20,2 cm. 243 bl. (paginerede 1—485). C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Halvdelen af s. 214 samt s. 215—22 ubeskrevne.*

Grágás.

Afskrift efter Konungsbók (Gl. kgl. samling 1157, fol.).

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Haviæ 1829; K. Maurer, Graagaas, s. 9; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, Kbh. 1883, s. L.*

---

496. **AM. 338, fol.** *Pap.* $31,_6 \times 20,_6$ *cm.* *229 bl. (paginerede 1—383 og 1—71, samt forsatsblad). Skr. 1694 af Ásgeir Jónsson. På adskillige steder i marginen ere angående enkelte af tekstens ord spörgsmålstegn tilföjede.*

Indhold:

1) S. 1—383. **Grágás.** *Overskrift* „Gra Gaas | þat er | Su Logboc fem her i lande hefr gengit til | Logfagnar i gamallri tiþ". *Beg. med* „Arfa þattr".

2) S. 385—455. **Járnsíða.** *Med en af Arne Magnusson korrigeret overskrift.*

Ved håndskriftets slutning har afskriveren tilföjet „Endat þann xxij Novembris | M.DC. XC. IV".

Håndskriftet er en afskrift efter AM. 120, 4to.

Herkomst og hist.: *Torfæus, der som ejer har indskrevet sit navn og valgsprog bl. 1r, har på forsatsbladet antegnet på Latin, at han år 1698 har skænket den unge Herman Mejer dette håndskrift.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. vetus, Havniæ 1775; Grágás, Havniæ 1829; Járnsíða, Havniæ 1847; K. Maurer, Graagaas s. 9; Grágás III, Kbh. 1883, s. LIII, sml. s. XXV.*

---

497. **AM. 339, fol.** *Pap.* $29,_6 \times 20,_3$ *cm.* *115 bl. (folieret 2—110, idet 1—1 ter, 14 bis, 21 bis, 105 bis ere oversprungne). C. 1650. Skr. af Hákon Ormsson. Med undtagelse af bl. 102—10 ere kun håndskriftets lige sider beskrevne. Håndskriftet, der i sin tid har lidt ved fugtighed, er på de første og sidste blade repareret. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Grágás.

En fra Konungsbók (Gl. kgl. sml. 1157, fol.) stammende, ufuldført afskrift fra þingskapaþáttr til „at tengdum" i Vígslóði; *særegen inddeling, med tildels afvigende navne for afsnittene.*

Bl. 1v indeholder nogle optegnelser om Ulfljótr og de ældre lovsigemænd. *Bl. 1bis bærer titlen* „Gıä-Gaas".

Herkomst og hist.: *Foran er indklæbet (i afskrift?) et brev fra Ormur Daðason af år 1727, ifg. hvilket han overdrager Arne Magnusson denne af ham på gården Saurbær på Rauðisandur netop nu fundne codex. — En ligeledes foran*

indklæbet egenhændig notitsseddel af A. M. omhandler overskrifterne til nogle afsnit af Grágás efter nogle blade fra Bær.

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; K. Maurer, Graagaas s. 10; Grágás III, Kbh. 1883, s. LI, sml. s. XXV.*

---

498. **AM. 340, fol.** *Pap. 31,5 × 20,4 cm. 234 bl. C. 1700. Skr. af Jón Magnússon. Initialerne ere antydede ved små bogstaver i åbne rum.*

Grágás.

Afskrift efter Staðarhólsbók (AM. 334, fol.).

Foran er indklæbet to af Arne Magnussons egenhændige notitssedler. Den første giver en beskrivelse af afskriftens original „pergamentsbök frä Stadarhöle (nu minne)“; *Grágás kaldes her* „Gräfygla“. *Membranen var den gang i* „beru triefpialldi“, *og uden på dette stod et* fängamark, PG *(? sammenslynget), samt årstallet* 1624 *udskåret. — Det andet opregner en del af originalens ordformer og læsemåder.*

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; K. Maurer, Graagaas s. 9; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, Kbh. 1883, s. LII.*

---

499. **AM. 341, fol.** *Pap. 32,6 × 21,2 cm. 39 bl. C. 1650. (Skr. af Hákon Ormsson?)*

Grágás.

Ufuldført afskrift af Konungsbók (Gl. kgl. sml. 1157, fol.), stemmende med AM. 339, fol., for hvilken den synes at ligge til grund.

Herkomst og hist.: *Ifg. to foran i hskr. anbragte notitser af Arne Magnusson kaldes håndskriftet* „Ur Grá gás“ *og antages erholdt* „af Jonas Dadafyne“, *der skal have fået det* „frä Vallaä“.

Benyttelse og beskr.: *Grágás, Havniæ 1829; K. Maurer, Graagaas s. 10; Grágás III, Kbh. 1883, s. LI, sml. XXV.*

---

500. **AM. 342, fol.** *Perg. 25,8 × 18,2 cm. 86 bl. 16. årh. Forgyldte og stærkt illuminerede afsnits-initialer; de andre initialer forskellig farvede; røde kolumnetitler, overskrifter og marginalhenvisninger. Lyst og omhyggelig behandlet pergament. Bl. 41 ubeskrevet. I nedre margen bl. 80ʳ findes en pennetegning forestillende en tyv i galgen.*

Jónsbók

med „Prologus“ *og efterfulgt af* tre retterbøder, *af kongerne Magnus, Erik og Håkon.*

Kapitelangivelserne i marginen og de fleste overskrifter ere på Dansk (kun på en enkelt side, bl. 3ʳ, med almindelig sort blæk, ellers røde).

Herkomst og hist.: *Håndskriftet, der er i brunt, presset læderbind, bærer på bindets forside indtrykt* „CHRISTOPHER * WAL|KENDORFF ⁑ TILL * | GLORVP ⁑ K * M * | RENTEMESTER ⁑ 1577 ⁑ “.

---

501. **AM. 343, fol.** (Svalbarðsbók.) *Perg. 28,8 × 19,8 cm. 90 bl. Tospaltet. 14. årh's 1ste halvdel. Bl. 1ʳ oprindelig ubeskrevet, bl. 90 tilföjet i 17. årh. Røde kolumnetitler og overskrifter, forskellig farvede initialer. M i n i a t u r e r findes bl. 1ᵛ, 14ᵛ, 84ʳ, og flere andre afsnits-initialer (sål. 63ᵛ og 77ᵛ) ere stærkt ornamenterede. Med en noget yngre hånd findes helt igennem marginalhenvisninger og anmærkninger.*

Jónsbók.

Bl. 1ʳ er, foruden flere notitser til oplysning om håndskriftets historie, med en hånd fra c. 1400 foroven til höjre skrevet en griðasetning.

Herkomst og hist.: *Af to antegnelser bl. 1ʳ (a) af Magnús Magnússon 1662, b) af J. Widalín), samt af Arne Magnussons notits på en foran indklæbet seddel og en omtrent ligelydende i AM. 435 a, 4to bl. 178ᵛ—179 ses det, at Magnús Magnússon har givet håndskriftet til sin sön Jón* („Jone Magnusſyne Elldra Mynu Aþanaþne“) *år 1662; J. Magnússons enke Ingibjörg Pálsdóttir på Eyri skænkede bogen til mag. Jón Þorkelsson Vidalín år 1700, og denne forærede Arne Magnusson den 1703. Ifg. tradition i besiddernes slægt skulde* „gamle Jon Magnuſſon ä Svalbarde“ *i sin tid have ejet bogen, hvorfor Jón Sigurðsson benævner den „Svalbarðsbók“.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

502. **AM. 344, fol.** *Perg. 28 × 20 cm. 79 bl. Tospaltet. 14. årh's sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Pergamentet er mørkt og navnlig mod slutningen beskadiget ved större og mindre huller; særlig beskadiget er bl. 34; af bl. 79 er nu kun en strimmel nærmest indre margen bevaret. Bl. 1ʳ opr. ubeskrevet, bl. 1ᵛ optages af en afbildning, forestillende Kristus på korset, omgivet af Marie og Johannes. Bl. 54ᵛ har en marginal-antegning fra 15. årh., hvori navnene Sigurðr Þorsteinsson og Sveinn Skúlason forekomme. Det oprindelige bind, svære træplader, forbundne ved læderryg, er bevaret.*

Indhold:

1) Bl. 1. *Her er 1¼ spalte beskreven med* et brudstykke af Johannes evangelium på Latin *(c. 1400). Derunder* „þu gıorer ſem ſtraka loꝑt*ur* . . .“ *(15. årh.) og* „Arnas Magnæus Island*us* m. pr.“

2) Bl. 2—58^r. **Jónsbók.**

3) Bl. 58^v—63. **Retterbøder,** af kongerne Erik, Håkon og Magnus, *samt* kardinal Vilhelms to „leyꝑı“; **juridiske formularer.** *Overskrift på foregående side.*

4) Bl. 63^r—74. **Kristinréttr Árna biskups** („h*er* heꝑr krıstınn*a* laga rett hınn nyıa“ *osv. — opfrisket med nyere blæk).*

5) Bl. 74—79. **Gejstlige forordninger** fra 1224—c. 1340. *Af det beskadigede blad 79 ses i alt fald sidste spalte at have været ubeskreven. På et bag i indklæbet blad har Arne Magnusson givet en afskrift af det bl. 79^r bevarede brudstykke.*

En udførligere indholdsfortegnelse af Jón Sigurðsson er vedlagt håndskriftet.

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons antegnelse AM. 435 a, 4to, bl. 180^v —181^r har han erholdt håndskriftet 1686* „fra Ingibiörgu Jons dottur i Liarskogum.“.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

503. **AM. 345, fol.** *Perg. 26,6 × 18,2 cm. 92 bl. (de ulige sider paginerede 1—184). Sidste del af 16. årh. Røde kolumnetitler og overskrifter, flerfarvede initialer, tildels stærkt ornamenterede. Adskillige illuminationer og marginal-tegninger forekomme, dels sigtende til indholdet (s. 12, 20—21, 38—39, 42—43, 53, 66—67, 100, 102—3, 122—23, 134—35), dels forestillende fantastiske dyr (22—23, 28—29, 86—89). Slutningen af håndskriftet (fra s. 154) mangler farvet ornamentering og er vistnok skrevet med en noget yngre hånd. S. 1 fremstiller i pennetegning de fire konger Sverrir, Hákon, Magnús og Eiríkur, stillede to og to overfor hinanden, s. 2 optages af en siddende, koloreret kong Ólafur Haraldsson, med økse og bog. Pergamentet er, navnlig hen mod håndskriftets slutning, tildels hullet og hensmuldrende langs indre margen. Yngre marginalia.*

Indhold:

1) S. 1—144. **Jónsbók.**

2) S. 144—71. **Retterbøder,** fra 13—16. årh. (1549).

3) S. 172—83. **Kalendarium.** *I marginen ere med hænder fra 17. årh. tilföjede adskillige* almanak-viser *(isl.).*

S. 184, *der bærer spor af at have været fastlimet til bindets inderside, er beskreven, men i sin nuværende tilstand ulæselig; af Dipl. Isl. I, 535 ses det, at et blad, nu i den Arnam. isl. diplomsml. fasc. LXV, nr 1, oprindelig har været klæbet uden på dette håndskrifts ældre bind.*

En udførligere indholdsfortegnelse af Jón Sigurðsson er vedlagt håndskriftet.

Herkomst og hist.: *Ifg. Arne Magnussons vidnesbyrd har håndskriftet tilhørt Einar Ísleifsson på Reykir i Mosfellssveit* („Einars Isleifs ſonar ä Reykium" *bærer en indlagt notitsseddel med A. M.s hånd — sml. AM. 435 a, 4to bl. 192^{r}, se også Dipl. Isl.); af kalendariet ses tidligere ejere at have været Guðlaugur Jónsson og en sön af Þorvarður Þórólfsson.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

---

504. **AM. 346, fol.** Staðarfellsbók. *Perg. 24,8 × 18 cm. 85 bl. 14. årh 1ste halvdel. Ifg. Jón Sigurðsson samme hånd som i AM. 399, 4to. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; bl. 25^{r} findes en særlig udmærket initial, ornamenteret med en drage, omsluttende en løve med sin hale. Adskillige blade ere beskadigede ved flænger, huller eller fugtighedspletter; i marginen findes hist og her antegnelser fra forskellig tid, nogle beskadigede ved beskæring; på forskellige steder har Arne Magnusson gjort tilföjelser. Ved håndskriftets begyndelse må 2 blade antages at mangle, ligeledes mangle 2 blade efter bl. 4 og 1 efter bl. 40. Bl. 84^{v} er ubeskrevet, bl. 85, der oprindelig har tjænt til beklædning af det ældre binds inderside, har første side beskreven med en hånd fra beg. af 16. årh.*

Forsatsbladet (papir) bærer en påskrift af eller for Thorkelin.

Indhold:

1) Bl. 1^{r}. Slutningen af Kristindómsbálkr i Járnsíða.

2) Bl. 1^{r}—13. **Kristinréttr Árna biskups** — *hvortil* et tillæg *med Arne Magnussons hånd.*

3) Bl. 13ʳ—24ʳ. **Kristinna laga þáttr** (úr Grágás) — „her heꝼer kriſtinna laga þatt eɴ ꝼorna“; *begyndelsen opfrisket med nyere blæk — med tilhørende* tiendelov.

4) Bl. 24ᵛ—80ᵛ. **Jónsbók.**

5) Bl. 80—84ʳ. **Retterbøder,** af kongerne Erik og Håkon.

6) Bl. 85ʳ. Formularer for herredstings sætning og oplosning, samt lovrettemænds udnævning *af* Eirekur Torfason, *kgl. ombudsmand mellem Hvítá og Hitará (1ste del af 16. årh.).*

Herkomst og hist.: *I AM. 435 a, 4ᵗᵒ bl. 182ᵛ meddeles om dette håndskrift, som A. M. andensteds (bl. 174ʳ, sml. AM. 180, 4ᵗᵒ) kalder Staðarfellsbók, at bogen er kommen til ham* „anno 1685. fra Birne Jons ſyne ad Stadarfelle.“

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. vetus, Haviniæ 1775 (facsim.); Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, Kbh. 1883, s. XLIII, 55 (facsim.); Norges gamle Love IV, 531—32; Lovsamling for Island I, 17.*

---

505. **AM. 347, fol.** Belgsdalsbók. *Perg. 27,₃ × 20 cm. 98 bl. Tospaltet. 14. årh. sidste halvdel og c. 1400; to forskellige hænder. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; flere af afsnits-initialerne indeholde miniaturer (dog tildels stærkt udviskede), sål. bl. 8ʳ, 9ʳ, 12ʳ, 15ᵛ, 60ᵛ; bl. 8, 12, 15 findes tillige en större figur-ornamentering i nedre margen. 1ste og sidste side ere stærkt slidte og sværtede; også ellers bærer håndskriftet spor af slid og smuds, adskillige blade, navnlig bl. 65 flg. og 94 flg., ere beskadigede ved indre margen. Bl. 94ᵛ, hvor ²/₃ af 1ste spalte opr. er ubeskreven, er den åbne plads udfyldt med plumpe figurer, lignende findes 91ᵛ. I marginen forekomme person- og ejernavne, og bl. 61 angivelsen af et fåre-mærke med ejernavnet udraderet. Bindet, bestående af svære træplader, forbundne ved læderryg, bærer forskellige indskårne bomærker.*

Forsatsbladet (papir) bærer en påskrift af eller for Thorkelin.

Indhold:

1) Bl. 1—4ʳ. **Kristinréttr Árna biskups** — *defekt. Beg. i 26. kap. (udg. s. 164)* „eighu konur at heimta nyt aꝼ ꝼe þvi ok“.

2) Bl. 4ᵛ—8ʳ. **Register** over kapitlerne i Kristinréttr Árna biskups, Jónsbók, Kong Eriks retterbod

og Kristinna laga þáttr — *kapiteltallene med såkaldte arabiske taltegn.*

Efter fortegnelsens slutning bl. 8ʳ sp. 1 er skrevet nogle vise-strofer *(isl.)*.

3) Bl. 8ʳ—64. **Jónsbók,** *efterfulgt af en kort* epilog.

4) Bl. 64ʳ—66. Kong Erik Magnussöns **retterbod** af 1294.

5) Bl. 66ʳ—84. **Kristinna laga þáttr** (*af* Grágás) — „her heꝼr hınn ꝼoꝛna krıſtınnà laga þatt“ —, *med* tiendeloven *og forskellige* tillæg.

6) Bl. 85—98 *(med hånd fra c. 1400). Om* **Præstestævne,** *samt* **Ærkebiskops-statuter** fra 1280—c. 1340. *Sidste side omtr. ulæselig.*

Indlagt er Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse af håndskriftet.

Herkomst og hist.: *I den AM. 435 a, 4to bl. 180ᵛ givne indholdsfortegnelse anføres om Kristinna laga þáttr, at den er* „med „mórgum Additamentis aptan vid, teknum (ſem ſyneſt) meſtan part ur Gragás“. *Om bogens erhvervelse tilföjes* „Komin til min fra Belgsdal circa 1685. eda 1686“. *Hertil kan föjes følgende omtale bl. 174ᵛ* „Belgsdals bokin i ſtoru 4to. fra Sʳ Jone Loptsſyne“ *(sml. AM. 180, 4to). Blandt navne på tidligere ejere kan mærkes* „Loptuꝛ Arnason“, *Jóns fader (bl. 67ᵛ), og* „Steinunn Jons dotter“, *biskop Jón Arasons svigerdatter (bl. 13ʳ, 65ᵛ).*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. vetus, Havniæ 1775 (facsim.); Ann f. nord. Oldk. 1849, s. 202; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás I b, Kbh. 1852, s. 235, og III, Kbh. 1883, s. XLIV, 93 (facsim.); Norges gl. Love IV, 532—33.*

---

506. **AM. 348, fol.** *Pap. $31_9 \times 20_2$ cm. 29 bl. (paginerede 1—57). 17. årh. sidste del. Synes skrevet med forskellige hænder. S. 4, 29—32, 43, 49—50, 58 ubeskrevne.*

Safn Magnúsar lögmanns Jónssonar um Jónsbók.

Indhold:

1) S. 1—2, 5—6. Afhandling om kap. 1 i Framfærslubálkur.

2) S. 3. Afhandling om Mannhelgi.

3) S. 7—28. Samlinger til þingfararbálkur.

4) S. 33—48. Samlinger til Konungs þegnskylda.

5) S. 51—57. Samlinger til Kvennagiptingar.

I håndskriftet er indlagt en udførlig indholdsangivelse af Jón Sigurðsson.

Herkomst og hist.: *På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret* „Fra Monſr Giſla Jonsſyne i Mafahlid 1709. — Er Magnuſs lògmanns Jonsſonar Collectanea til ad locupletera Jonsbok".

---

507. **AM. 349, fol.** *Pap. 31 × 20,8 cm. 12 bl. (paginerede 1—24). Slutn. af 17. årh.*

Juridiske afhandlinger, på Islandsk.

1) S. 1—4. „Einþalldur skilningur um*m* Grein þeſsa | ur þirſta Capitula, ï Fram*m*þærſlu Bälke."

2) S. 5—11. „Um*m* þan*n* 1. Cap. Fram*m*þærſlu Bælks" *af* „Olafur Einarſson", *dateret* 'þickvabæiar K. . . . 1686'.

3) S. 12—24. Ritgjörð um ómaga þá er örfum skulu fylgja, *af* „Einar Thorſteinſson", *dateret* 'Felle ï Myrdal . . . 1657'.

I håndskriftet er indlagt en udførlig indholdsangivelse af Jón Sigurðsson.

---

508. **AM. 350, fol.** Skarðsbók. *Perg. 36,4 × 27,3 cm. 157 bl. Tospaltet. Håndskriftets oprindelige bestanddele skr. c. 1363; senere tillæg fra 15. og 16. årh. Bl. 1r og 157 oprindelig ubeskrevne, bl. 151 skr. tværs over hele siden. Røde overskrifter, stærkt ornamenterede initialer; miniaturer findes bl. 1v, 2r, 9, 19r, 27r, 31r, 34r, 51r, 55r, 61v, 67v, 91r, 107v.*

Indhold:

1) Bl. 1v—72. **Jónsbók.** *Bl. 18—23 ere senere (15. årh.?) tilsatte til udfyldning af en lakune.*

2) Bl. 72r—81. **Retterbøder,** fra 13. og 14. årh.; den yngste 1353.

3) Bl. 81r—90v. a) „huer mal eigi ma appellera", b) juridiske formularer, c) „ſaktal i ionſ bok" og oversigt over denne.

4) Bl. 90v—107r. **Hirðskrá** („her heþr upp hird ſkra"), *med efterfølgende* retterbod af Håkon Magnussön.

5) Bl. 107^{v}—121. **Kristinréttr Árna biskups** („*her* byrıar upp hınn nyıa crıſtıns doms | ʀett þann er herra ıon erchıbıskup ſaman ſettı“ *osv.*) *med efterfølgende stykke* om åger. — *I marginen er her (foruden senere antegnelser) ud for de enkelte kapitler med gammel hånd anført, hvorfra lovens forskellige bestemmelser ere tagne, men disse tilföjelser have senere lidt ved beskæring.*

6) Bl. 121^{r}—48. **Gejstlige anordninger, statuter og andre kirkeretlige optegnelser.**

7) Bl. 148^{r}—149. a) „*um* dífmala daga“, b) „*Grein* a fıoþ*ar* þoll*um*“, c) „noþn *aufter vegs* kon*unga*“, d) „vm heı*ms* alldr*a*“, e) „Doma d*ags* undı“.

8) Bl. 149—150^{v}. Kirkelige optegnelser på Latin, *deriblandt* ærkebiskop Povls 1ste statut. *Af bl. 150^{v} har opr. 2den spalte stået blank, men denne er senere udfyldt af samme hånd som bl. 151.*

9) Bl. 150^{v}—151 *(hånd fra beg. af 16. årh.).* Formularer — på Islandsk og Latin — angående ed, pönitens og lign.

10) Bl. 152—56 *(hånd fra 15. årh.).* **Register** over håndskriftets indhold.

På bagsiden af det ellers ubeskrevne bl. 157 findes en kort latinsk afløsningsformular (c. 1500).

Herkomst og hist.: *Håndskriftet angiver sig bl. 149^{r} som skrevet år 1363. Forskellige påskrifter findes bl. 1^{r}, deriblandt navnlig Björn Magnússons af år 1594, dateret Bær på Rauðisandur, hvorved han betingelsesvis overdrager sin broder håndskriftet. Arne Magnusson, der — efter Björns sön Eggert á Skarði — kalder håndskriftet Skarðsbók, meddeler i AM. 435, 4to bl. 174^{r}, 176^{v}—77 forskellige oplysninger om denne membran, ifg. hvilke man ved hjælp af en det oprindelige bind påtrykt inskription har kunnet forfølge dens historie tilbage til lagmanden Eggert Hannesson (c. 1550). A. M. har erholdt håndskriftet af Þórður Jónsson i København 1697 eller 1698.*

Sml. i øvrigt den udførlige beskrivelse i Dipl. Isl. og N. gl. L. IV.

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777 (facsim.); Íslendinga sögur II, 1847, s. XLV; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Norges gl. Love IV, 533—35.*

---

509. **AM. 351, fol.** Skálholtsbók eldri. *Perg.* $28 \times 19{,}5$ *cm. 133 bl. Tospaltet. 14. årh s sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede og ornamenterede initialer, bl. 2^{r} findes en miniatur. Ved håndskriftets begyndelse forskellige marginal-tillæg.*

Indhold:

1) Bl. 1—64r. **Jónsbók**, *med udeladelse af* konungserfðir (Kristindómsbálkr kap. 3—11). *På de første blade er med gammel hånd flere uddrag af retterbøder tilföjede i marginen.*

2) Bl. 64v—72v. **Retterbøder**, fra årene 1294—1314.

3) Bl. 72v—74r. Kristindómsbálkr i Jónsbók, kap. 3—11.

4) Bl. 74r—88. **Kristinréttr Árna biskups.**

5) Bl. 88r—96v. **Statuter** af ærkebisper og bisper.

6) Bl. 96v—110v. **Kristinna laga þáttr** (*af* Grágás) — „*hier* heþ*ur* hin*n* þorna | Kriſtin*na* laga rett *ok* er þiòl | m*æ*ltʀ“ — *med efterflg.* tiendelov.

7) Bl. 110v—33. **Ærkebiskoppelige og biskoppelige statuter** (den yngste af år 1359); Overenskomsten mellem kong Magnus og ærkebiskop Jon, Retterboder (den yngste 1353), Juridiske formularer. Bl. 116v og 130 *er indskudt* to korte annal-notitser, *henholdsvis* om Staðamál *og* om lægmænds opgivelse af kirkegodset i England og Norge.

Udførligere indholdsangivelse i Norges gamle Love, IV, 536—38.

Herkomst og hist.: *Af Arne Magnusson, der AM. 435 a, 4to bl. 174r kalder dette håndskrift* „Skalholltzbokin folio. su eldri og betre“, *findes en foran indklæbet indholdsfortegnelse, samt en lille seddel, der angiver, at håndskriftet er sendt (ɔ: tilbagesendt) fra Ormur Daðason 1721. Af AM. 435 a, 4to bl. 186 flg. ses det, at denne codex sammen med adskillige andre domkirken i Skálholt tilhørende pergamentsbøger oversendtes Arne Magnusson af biskop Jón Vidalín år 1699.*

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 309, 416, 417, 424, 436, 452, 453, 578, II, 47, 54, 62, 63, 111, 476; Jus eccl. vetus, Havniæ 1775 (facsim.); Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Konga-Erfda ok Rikis Stjorn, Hafniæ 1777; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, Kbh. 1883, s. XLIII—IV og s. 1 (facsim.); Norges gl. Love IV.*

---

510. **AM. 352, fol.** *Pap.* $33_{,3} \times 21_{,2}$ *cm. 66 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

Indhold:

1) Bl. 1. De to første kapitler af Borgartings kristenret, *i latinsk oversættelse.*

2) Bl. 2—31. **Den ældre** eller Grågåsens **kristenret,** *med* tiendeloven, *i latinsk oversættelse* („Incipit jus Ecclefiafticum antiqvius | eftqve prolixum"). *Bl. 31ʳ ere de sidste 8 linjer tilföjede med en anden hånd. Derefter står resten af bl. 31, samt 32—33 blanke.*

3) Bl. 33—40ʳ. Brudstykke af ærkebiskop Jons kristenret, *i latinsk oversættelse. Beg.* „an consecratum fit templum necne" *i 11te kap., ender* „fi benedictio Dei permittat, pifcari" *i kap. 30. Derefter står bl. 40ᵛ, 41—44 blanke.*

4) Bl. 45—66. **Kristinna laga þáttr** (*af* Grágás), *med* tiendeloven („Her hefr hinn forna kriftinna laga rett | ok er fiolmælltʀ). *Herefter er sidste del af bl. 66ᵛ overstreget og overklæbet med hvidt papir.*

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. vetus, Havniæ 1775; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Grágás III, Kbh. 1883, s. LV.*

---

511. **AM. 353, fol.** *Pap.* $32_{,7} \times 20_{,5}$ *cm. 18 bl. 17. årh.*

„Islendifche Kiercke Loug" *ɔ:* Kristinréttr Árna biskups, *i dansk oversættelse.*

---

512. **AM. 354, fol.** Skálholtsbók yngri. *Perg.* $27_{,2} \times 19_{,3}$ *cm. 139 bl. C. 1400 (med tilföjelser fra 15. og 16. årh.). Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Bl. 1 (hvoraf 1ʳ opr. ubeskrevet) tilsat i 17. årh. Bl. 32 findes i nedre margen et tillæg med Arne Magnussons hånd, bl. 46ᵛ—47 og 139 opr. ubeskrevne; bl. 138 har en mindre defekt ved afrivning af ydre margens øvre del.*

Indhold:

1) Bl. 1ᵛ—19ʳ. **Kristinréttr Árna biskups,** *med flere tillæg.*

2) Bl. 19ʳ—43ʳ. **Biskoppelige og ærkebiskoppelige statuter** o. a. kirkelige aktstykker.

3) Bl. 43ʳ—46ʳ *(beskrevne med yngre hænder)*: a) Biskop Godsvins statut om tiende, b) om drabsmænds kirkebod, c) gejstlige edsformularer, på Latin og Islandsk, d) „Wm*m* Reka maꝛk mille Hoꝛna ꝥiaꝛdaꝛ og Hiǫꝛleiꝥs hǫꝥda", e) „Huad Gagngialld og Gioꝥ eꝛ med Riettu", f) „Um*m* lǫgꝥefting Islendinga", g) XIII Erꝥd Laungetin*n*a", h) Rådsmands-ed i

Skálholt, i) Biskop Sveins statut 1472, k) „RBCK" ɔ: uddrag af retterbod om falske vidners straf.

4) Bl. 48—138. **Jónsbók,** *med indskud af* stykker af Hirðskrá og Ærkebiskop Jons kristenret, samt af Kardinal Vilhelms forordning om helligdage og kirkegods.

På de oprindelig ubeskrevne blade findes bl. 1r, foruden nogle penneprøver, to viser *med en hånd fra 17. årh.; bl. 46v—47 bære kun ubetydeligere penneprøver (deribl. et par verslinjer), bl. 139 lignende. hvoriblandt nogle personnavne.*

Udførligere indholdsbeskrivelse findes i Norges gamle Love IV, 538—39.

Herkomst og hist.: *Håndskriftet, som Arne Magnusson har erholdt gennem biskop Jón Vídalín 1699, kalder han* „Skalholltzbokin folio, ſu yngre og lakare", *se AM. 435 a, 4to bl. 174r, 186 flg. Foran er indklæbet hans egenhændige indholdsfortegnelse.*

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 309, 410, 446, 452, 561, II, 54, 63, 87, 111, 486. Jus eccl. novum, Havniæ 1777; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76. K. Maurer, Ueber die Ausdrücke Altnordische . . Sprache s. 671; Norgesgl. Love, IV.*

---

513. **AM. 355 a, fol.** *Pap. 34 × 21,4 cm. 64 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Udslettede stykker ved håndskriftets begyndelse og slutning angive dette som del af et större hele.*

Biskoppelige og ærkebiskoppelige statuter og lign., for Island-Norge, *i latinsk oversættelse.*

På bl. 1r har Arne Magnusson noteret „Islendſka Exemplared, er eg ſkrifadi *firi* Bar|tholinum, (hvar ur þetta transfererad er) | reif eg i ſundꝛ, epter þad eg hafde ſier|hvad þar ur läted uppſkrifaſt ſier | i lage, og lagt þangad er þ*ad* heyr|de ad vera, ſumt inter Norvegica, | ſumt inter Islandica".

---

514. **AM. 355 b, fol.** *Pap. 25,5 × 16,6 cm. 16 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Beskadiget og stærkt hensmulrende.*

Kristinréttr Árna biskups.

Den tildels bortsmulrede overskrift synes at have lydt „[Hinn] nyꝛi Chꝛistinʀett[ur]".

På omslaget har Arne Magnusson noteret „KristinRettur uttekinn ur bok er eg feck af Sr Katle i Aſum i Skaptartungu, og eg kalla Copiubok med hendi Sr Jon *(sål.)* Ellendz ſon*ar* i Villingahollti".

515. **AM. 356, fol.** *Pap. 32 × 21 cm. 117 bl. C. 1700. Pagineret 897—1130. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

Andreas Sunesöns Hexaemeron.

Afskrift efter Don. var. 155, 4to.

Gennemgået og rettet af Arne Magnusson. Enkelte andre marginal-notitser. Bl. 1r er i øvre margen, rimeligvis af Th. Bartholin, skrevet „Ex Ms. membraneo in 4to. Ottonis Comitis de Rantzow."

I ydre og nedre margen er på samme side, med en anden hånd, nedskrevet nogle latinske oplysninger om Andreas Sunesön.

---

516. **AM. 357, fol.** *Pap. 32,2 × 21 cm. 156 bl. 17. århs 1ste halvdel. Beskadiget ved fugtighed. Som regel kun sidens indre kolumne beskreven.*

„IN POMPONII MELÆ DE SITU ORBIS | LIBROS TRES | Commentatio".

Derunder er med lettere træk skrevet „Johannis Jacobi Schorteri | Dani | Anno 1635".

Hist og her ere spalter af den trykte tekst fastklæbede til bladene; til oplysning findes bl. 9r, 10r tegninger vedföjede.

---

517. **AM. 358, fol.** *Pap. 31 × 21,5 cm. 186 bl. (folieret 1—187 ÷ bl. 16). 16. århs sidste halvdel. Adskillige blade ubeskrevne.*

„Magistri Barrienti | Cosmographiæ ac Geo|graphiæ præclarum opus".

Synes at være autograf. Håndskriftet er utvivlsomt spansk; en til bl. 15r fastklæbet seddel bærer, som det synes, spansk påskrift.

---

518. **AM. 359, fol.** *Pap. 44 × 24 cm. (vekslende störrelse). 67 bl. (enkelt- og dobbeltblade). 17. århs sidste del.*

Samlinger til Peder Resens **Atlas Danicus** *(Latin).*

Indhold:

1) Kasseret udkast til titelblad (1 bl.).

2) Titel, dedikationer og lign. til „Atlas Danicus" (7 bl., *hvoraf bl. 5 ubeskrevet*). *Mellem bl. 1 og 2 er indsat* et kobberstik af Kristian V. *Titelbladet er dateret 1688, fortalen bærer den egenhændige underskrift* „Petrus Resenius".

3) Fortegnelse over de til „Atlas Danicus" hørende kort (21 bl., *hvoraf adskillige stå blanke, og de fleste andre kun bære en enkelt linje øverst på siden*); *P. Resens autograf.*

4) Brudstykke af en beskrivelse af Sæland, *med følgende af P. Resen tilföjede overskrift* „Atlantis Danici Partis I. Caput I." (22 bl.) *Til bl. 10 er fastklæbet* et billede af Lejre.

5) 15 for största delen håndtegnede kort, over: Fyn, Tåsinge etc.; Låland og Falster; Vendsyssel; Ty, Mors og Salling; Øster Ømmer syssel m. fl. i Århus stift; Varde syssel m. fl.; Hård syssel; Bornholm; Samsø; Gotland; Færøerne; Island; Ibstrup i Nordsæland; Amager.

Benyttelse og beskr.: *S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliothek, Kbh. 1882, s. 71.*

---

519. **AM. 360, fol.** *Pap. 32 × 21,4 cm. 194 bl. (+ 48 kort + 75 i teksten indklæbede afbildninger). Slutn. af 17. årh.*

Indhold:

1) „**FIONIÆ | et | INSULARUM | Minorum eo ſpectantium | DESCRIPTIO | Historico-Chorographica | Auctore | PETRO RESENIO**". *Foruden titelbladet pag. 1—114; derefter* „Index" *(s. 115—17; s. 118—20 ubeskrevne). Omfatter* Fyn, Falster, Låland, Langeland, Æro, Als; *i beskrivelsen er indhæftet* kort over byerne og enkelte mærkelige steder i de pågældende landsdele *(i alt 19), endvidere i teksten indklæbet* afbildninger af slotte, våbenmærker, lig- og runestene, antikviteter og lign. *(i alt 17).*

2) **Descriptio Jutlandiæ** *(uden titel). Foruden titelblad til Ålborg stift pag. 1—263 (af hvilke dog s. 118—20 og 189—90 ere ubeskrevne); i beskrivelsen er indhæftet* kort over byerne samt

nogle andre lokaliteter, Samsø, en afbildning af guldhornet fra Gram *(i alt 29)*, *og i teksten indklæbet lignende* afbildninger som ved ovenstående afdeling *(i alt 58)*.

Benyttelse og beskr.: *S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliothek, Kbh. 1882, s. 71.*

---

520. **AM. 361, fol.** *Pap.* $33_{,2} \times 21$ *cm. 246 bl. Slutn. af 17. årh. Bl. 115 er kun en bladstump, bl. 162 og 229 ubeskrevne; til bl.* 2^r, 70^{r-v}, 155^v *ere løse sedler fastklæbede. Håndskriftet er springvis pagineret, med mellemkommende upaginerede læg, og gör på flere måder indtryk af at være et udkast.*

Beskrivelse *(latinsk)* af de sælandske byer **Ringsted, Slagelse** *(med* Andvordskov), **Sorø, Næstved** *(med* Herlufsholm); *som bilag* aktstykker *på Latin og Dansk.*

Bl. 76, 156^v, 230—31 *findes* afbildninger af adelige våbner.

I håndskriftet er indhæftet to kort over Næstved, *hvoraf det ene er håndtegnet.*

Hører til Resens Atlas Danicus.

Benyttelse og beskr.: *S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliothek, Kbh. 1882, s. 71.*

---

521. **AM. 362, fol.** *Pap.* $28 \times 18_{,7}$ *cm. 77 bl. (paginerede 1—154). 17. årh. sidste del. Til bl.* 1^r *hører en fastklæbet seddel. Af bl. 18 er nedre del bortklippet.*

Indhold:

1) S. 1—36. **'Monæ ejusqve unicæ civitatis Stegæ descriptio'** *(denne titel findes på bindets forside). Latinsk beskrivelse af Møn, med tillæg af* danske og latinske aktstykker. *Har hørt til Resens samlinger; egenhændige tillæg af ham findes. Foran er indhæftet* et kort over Møn med grundplan af Stege.

2) S. 37—154. **„Descriptio Jnsulæ Monæ.** | Authore M. Johanne Jani Viburgenfi". *Forfatternavnet er tilföjet med en anden hånd.*

Benyttelse og beskr.: *S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliothek, Kbh. 1882, s. 71.*

[AM. 363, fol. „Færoarum Infularum Defcriptio, item Iflandia et Gronlandia cum Indice et effigiebus Arngrimi et Gudbrandi. Capita habet XXI. pagg. 100" *mangler.*]

---

522. **AM. 364, fol.** *Pap. 31 × 20 cm. 94 bl. Slutn. af 17. årh.*
'ENARRATIONUM HISTORICARUM DE GRÖNLANDIA ... COLLECTANEA . . Variæ hujus Regionis Mappæ geographicæ et hydrographicæ una cum plantarum, qvadrupedum, avium, piscium et demum Incolarum descriptionibus atq*ue* delineationibus accuratissimis. Opera et Studiis MATTHIÆ HENRICI SCHACHTII'.

Enkelte linjer af ovenstående titel så vel som første ord i den efterfølgende „PRÆFATIO" *ere fremhævede ved rødt. Fortalen er dateret* 'Cartemindæ . . MDCLXXXIX'.

Imellem bl. 13—14, 20—21, 21—22, 25—26 ere fire Grönlands-kort *indhæftede; endvidere er i teksten indklæbet eller indtegnet* et billede af Erik den røde, 5 Grönlands-kort, 1 kort over bjærghöjder, 1 over Spitsbergen, 1 over Nowa Zemblia, *på* bl. 39—44 *findes* plantebilleder, bl. 46—51 dyrebilleder, bl. 52 havmænd og havfruer, bl. 55—62 fugle, bl. 63—80 havdyr og fiske, bl. 83—89 Grönlændere.

---

523. **AM. 365, fol.** *Pap. 30 × 19. 75 bl. 1701. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—50. **Uddrag af mag. Edv. Edvardsens Bergens beskrivelse,** *med følgende titel* 'Den Wiit beromte . . . Kiöb oc Handel Stad. Bergen udi Norge hendis . . Fuldkomme*l*igfte Befkrifvelfis eller Hiftories Förste part . . . Sam*m*en Sanchet og Skræfuet af den som er föd i Bergen Edv: Edv: Norv: Berg: og endnu er Schol: Bergenf: Conrector. Til Annum 1694 Af dend Boeg er effterskrefne udskriffuet Anno 1701'.

Består væsenlig af en samling aktstykker, lovuddrag og lign. Derefter stå bl. 51—54 ubeskrevne.

2) Bl. 55—75. **Norske retterbøder i dansk oversættelse.** *Bl. 55r i marginen er af afskriveren tilföjet* „Af Monfr Johan Bruggers Gulethings Bogs paa pergament appendice cha[r]-taceo, udskrefuet".

---

524. **AM. 366, fol.** *Pap. 28,8 × 20 cm. 13 bl. 17. årh. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhåndskrift.*

Tegninger af runestene, ligstene og indskrifter fra Låland og Fyn.

Blandt afbildningerne er et stenkors *af gullandsk oprindelse, der foruden indskrift bærer en* labyrint-fremstilling.

Til billederne er föjet topografiske oplysninger på Dansk.

---

525. **AM. 367, fol.** *Pap. 32,3 × 21,1 cm. 18 bl. 17. årh. Bindet er betrukket med beskrevet og med runetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhåndskrift. Bl. 8 og 12 ubeskrevne, bl. 3—4 udførte med en særlig hånd.*

Tegninger af runestene og ligstene fra Jylland.

Med tilföjede topografiske oplysninger på Dansk.

---

526. **AM. 368, fol.** *Pap. 31 × 21 cm. 27 bl. 17. århs 1ste halvdel. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet pergament fra et latinsk ritualhskr.*

„Stavangriensia | transmifsa | ab | Epifcopo | Domino M. Thoma Vegnero | 1639".

Indeh. tegninger af Norske runestene og indskrifter, *med tilföjede* oplysninger på Dansk.

---

527. **AM. 369, fol.** *Pap. 31,4 × 20,2 cm. 19 bl. 17. årh. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.*

Tegninger af runestene og indskrifter i Skåne og Bleking.

Med tilföjede oplysninger på Dansk.

---

528. **AM. 370, fol.** *Pap. 32,6 × 21,5 cm. 27 bl. 17. århs 1ste halvdel. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt håndskrift.*

„ANTIQVITATES | Eller | Fortegnelſe Oc Afritzing | paa huiſ gamle Legender [*rettet til* **Monumenter**] **ſom findis** [*rettet til* **nu kunde findes** *eller* **nu fandtes**] **| Vdij Bergen ſticht. | Anno. 1626.“**

Tegninger af runestene, bavtastene, ligstene, kors, oldtidslævninger, samt nogle skjolde m. m.

---

529. **AM. 371, fol.** *Pap. 33,7 × 21,5 cm. 13 bl. (1—12 + 2 bis). 17. århs 1ste del. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhåndskrift.*

„Picturæ qvarundam antiqvitatum Norvegicarum, | ex Mandato Dominj mej et magnj Mecænatis, | Chriſtiani Friſij, ſereniſsimi Regis Cancellarij | Magnificj, Eqvitis aurati strenuj etc. | à | Petro Adolpho Canonico, et philosophiæ | in Gymnasio Chriſtianiensi, Lectore, | A*nno* 1627 collectæ, traditæ: et | Ad Clariſsimum virum, Doctorem Olaum | Worm, Haffniensis Academiæ profeſſo|rem, transmiſsæ.“

Håndkolorerede tegninger af runestene og andre monumenter med runeskrift, deriblandt et alterklæde med adskillige figurer, endvidere nogle helleristninger.

---

530. **AM. 372, fol.** *Pap. 28,2 × 21,2 cm. 138 bl. Tospaltet. Muligvis skrevet med forsk. hænder. Sluttet 1482 af Jens Nilssön fra Ålborg. Røde overskrifter og initialer. Et med rødkridt på forsatsbladet skrevet* 471 *angiver rimeligvis håndskriftets avktions-nummer. For de første lægs vedkommende findes spor til en samtidig foliering med romertal. På indersiden af bl. 1 (forsatsblad) findes med rødt blæk tegnet en løve.*

De fem Mose-bøger, i plattysk oversættelse.

Ved tekstens slutning findes en efterskrift, der ender „HIc explıcıt lıbeꝛ ıſte | ſub manu ȷoha*nn*ís ni|colaı filius alƀuꝛ-

genſis | Oꝛate pꝛo eo ad *dominum* | iheſu*m* *christum* cu*m* vno pa|teꝛ noſteꝛ *et* aue maria“.

Bl. 138, *opr. ubeskrevet, bærer på forsiden nogle* latinske sentenser *med tilsvarende* gammel-dansk översættelse.

---

531. **AM. 373, fol.** *Pap.* $31_{,7} \times 22_{,1}$ *cm. 320 bl. C. 1600. Forskellige hænder, mange rettelser og tillæg; synes at være et foreløbigt udkast; er ifg. de opr. bladtal sammensat af mindst to afsnit. Bl. 69—73r, 240—44, 259, 297, 307 ubeskrevne, bl. 128 består kun af en mindre seddel, bl. 78, 157—58, 296, 306 ere defekte og reparerede.*

„VETERUM NOMIS|MATVM INTERPRE|TATIO. D. PHILIPPPO | GVEVARA AVTORE“.

Denne titel er overstreget og nedenunder skrevet „DE ANTIQVIS. ROMANORUM. NUMIS. | LIBRI. TRES. DE. EXTERNIS. LIBER | VNVS | D. PHILIPPO GVEVARA AVTORE“.

Første side bærer endvidere forskellige spanske optegnelser, der formodenlig give et vink om håndskriftets herkomst.

---

532. **AM. 374, fol.** *Pap.* $29_{,7} \times 21_{,2}$ *cm. 79 bl. 15. århs sidste halvdel. Rød og blå begyndelses-initial, ellers røde eller med rødt gennemstrøgne initialer, røde overskrifter; talrige kolorerede tegninger i teksten.*

Plattysk versificeret lærebog i belejringsvæsen.

Indeh. *anvisning til fæstningers angreb og forsvar, oplyst ved* afbildninger af krigsmaskiner, våben, *samt forklaring på* tilberedelse af krudt *m. m.*

Første side, der i øvrigt er ubeskreven, bærer følgende påskrift „Johannes bengedans van greuenſten | in heffen lant der hot difs buch gheſcriben | mit fyner hant“.

---

533. **AM. 375, fol.** *Pap.* $31_{,2} \times 19_{,7}$ *cm. 210 bl. Tospaltet. 17. årh. Pagineret 1—362, idet de 38 første blade (Register) ere upaginerede, ligeledes en del i håndskriftet indhæftede blade i kvartformat, hvorimod adskillige paginerede, ubeskrevne blade senere ere fjærnede.*

„Zachariæ Lundii | Collectanea“.

Denne titel, med Arne Magnussons hånd, er fastklæbet til forsatsbladet; på en anden indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret, at dette håndskrift er nr „815. Ex auctione Roſtgardianâ“, *og at de blade, der nu fattes, ere* „udſkaarne reene, uſkrefne, papirs blade“.

I den Rostgaardske avktions-katalog betegnes dette håndskrift på følgende måde „Zachariæ Lundii Excerpta, propria Ipſius manu conſcripta. Ad finem codicis reperiuntur varii tractatus ab eodem collecti: nimirum, Vocabulorum differentia, â pag. 271. ad 291. Pag. 292. Incipiunt verſus de differentiis diverſarum definitionum ex vetuſto codice MS. Pag. 305. Incipiunt octo breviora capita. Pag. 318. Paraineſis Anonymi è vetuſto codice MS. à Lundio olim reperto in Monaſterio qvodam diruto, cum notis Lundii. à pag. 318. ad pag 342. Imagines selectæ à pag. 350. ad pag. 362. Omnia Zachariæ Lundii manu elegantissime depicta. in folio“.

Hovedindholdet af disse klassisk-filologiske samlinger er excerpter af latinske forfattere til at vise ordenes brug.

---

534. **AM. 376, fol.** *Pap. 32 × 22,6 cm. 199 bl. C. 1600. Bl. 66, 191—95 ubeskrevne. Bl. 150 bærer kun ordet* „blanca“.

Catalogus bibliothecæ Escurialensis.

Spor af en tilsvarende rygtitel ses; her findes også et ældre nummer 418. *Håndskriftet er utvivlsomt af spansk oprindelse og viser sig også ved sit udseende beslægtet med flere tilsvarende i samlingen.*

---

535. **AM. 377, fol.** *Pap. 30,8 × 21,5 cm. 973 bl. C. 1600. Forskellige hænder, og flere senere marginal-tillæg. Defekt ved begyndelsen, bl. 966—73 beskadigede, bl. 297—302, 311—18, 605—18 blanke.*

„De variis authoribus eorumqve ſcriptis judicia, ſignatus eſt Liber E. S.“ — *således betegnes håndskriftet i den gamle katalog.*

Udførligt (ikke nordisk) forfatter-lexicon, på Latin.

[AM. 378, fol. „Notitie om Bibliothecam C4ti Capſam Tertulliani, Mulenii et Fuirenii Bibliothecam“ *mangler.*

En afskrift af dette håndskrift er Ny kgl. samling nr 761, fol. — se S. B. Smith, Kjøbenhavns Universitetsbibliothek, s. 55, 69, 136.]

---

536. **AM. 379 a, fol.** *Pap. 16. århs slutning. Samlinger af opr. løse læg, tildels stærkt beskadigede og plettede af fugtighed.*

I. *30,4 × 21,5 cm. 12 bl. For en stor del ulæselige.*

„S. Braulionis Epiſcopi Cæſar-Auguſtani in vitam S. Æmiliani Præfatio“ *(sål. titlen i den gamle katalog). Latin.*

II. *31,7 × 22 cm. 22 bl. Defekt ved begyndelsen.*

Latinsk kommentar til et afsnit af Goternes historie *(brudst.).*

III. *27,5 × 21,8 cm. (bl. 3—4 af mindre format). 6 bl. Tospaltet.*

Udsigt over latinske metra, *belyst ved eksempler fra Vergil og andre klassiske forfattere — med vedföjet scansion.*

Bl. 6v *bærer et* spansk digt *med overskrift* „Gracias à la ſuprema virgen“.

IV. *32 × 22 cm. 17 bl. Skriften tildels ulæselig.*

Optegnelser på Spansk og Latin — *særlig udkast til spanske breve og samlinger til latinske indskrifter.*

V. *31,8 × 22 cm. 41 bl. Bladene plettede og beskadigede af fugtighed, skriften tildels ulæselig; bl. 20, 32, 37 ubeskrevne.*

Spanske og latinske optegnelser — *af blandet art, deriblandt* en spansk afhandling, *som det synes* af juridisk indhold.

Hele samlingen har vistnok eǹ fælles, spansk oprindelse.

[*I den gamle katalog opføres herefter* „toe Store Land Caarter, det. Eene over Findmarken, det andet over Nordlandene ſammenrullede og i toe hule Træe Stocker Indlagdte“.]

---

537. **AM. 379 b, fol.** *Pap. 95 × 69 cm. 1670. Opklæbet på lærred; på de to længdesider kantet med frynser.*

„NOVA ET ACCURATA ISLANDIÆ DELINEATIO Auctore THEODORO THORLACIO Islando 1670".

Øvre halvdel består af et håndtegnet Islandskort, *oven for hvilket løber en frise, i hvilken ses havuhyrer, samt længst til höjre Islands illuminerede våben, holdt af to fugle. Ovenstående titel findes øverst til höjre for kortet, nederst til venstre står en dedikation til Kristian V, omsluttet af allegoriske figurer og bærende kongens navnetræk i guld, støttet af to løver; i havet ses skibe sejlende. Nedre halvdel udfyldes, i fire kolonner, af* et lykønskningsdigt til den nye konge på Latin, Dansk, Islandsk med runeskrift, Islandsk med almindelige bogstaver.

[*I den gamle katalog opføres herefter* „og der hos andet Exemplar in membrana.

Endnu et andet Kaart over Ifland.

Gronlandiæ et adjacentium terrarum delineatio manu Magni Arefonii.

item Stycke af Rängaarvalla Siflu.

Stranda- Ifafiardar- og Bardaftrandar Siflur, Delineatore Sr Hiallta.

item Et Univerfal-Caart paa papiir ex membrana ad mentem veterum".]

Hermed ende foliant-numrene i den gamle katalog.

* * *

538. **AM. 380, fol.** *Pap. 33,5 × 21,3 cm. 21 bl. 17. årh. Forskellige hænder.*
Indhold:

1) Bl. 1—14. I afskrift. **5** (**danske**) **breve fra F. Rostgaard til Arne Magnusson**, fra årene 1694—98. *Bl. 2—5 ere kvartblade med* egenhændige optegnelser af Rostgaard ang. de to første breve, *ligeledes findes hist og her på afskrifterne* notitser med Rostgaards hånd. *Bl. 4, 5, 10, 12, 14 ere ubeskrevne.*

2) Bl. 15—17. Et latinsk **brev fra 'Thorchillus Arngrimi Widalinus' til Ol. Borch**, fra 1669, angående den gamle nordiske poesis fortolkning.

3) Bl. 18—19. En latinsk **anbefaling fra rektor 'Thorlacus Sculonius' for „Olaus Hallsonius"**, fra 1626.

4) Bl. 20—21. Brudstykker af **to latinske breve**, et til provst Jón Arason (Jonas Areus), et til biskop Brynjólfur Sveinsson (Brunolfus Svenonius).

---

539. **AM. 381, fol.** *Pap. 34 × 22 cm. 79 bl. 16—17. årh.*
Indhold:

1) **Islandske jordekøbs- og landemærke-breve, máldagar og lign.**, *i alt 12 (17 bl.).*

2) Et stærkt beskadiget brudstykke, indeholdende Alþingisdómar.

3) En dansk ansøgning fra Arngrímur Jónsson (Arngrimus Jonas), angående fritagelse for en tilstået forlening (1640).

4) En dom over Jón Guðmundsson for misbrug af overtroiske forestillinger m. m., afsagt på Bessastaðir 1631.

5) **Breve og dokumenter vedrørende Islands offenlige anliggender** — *Dansk, Latin og Islandsk:* Om bispevalget 1638; om biskop Guðbrandur Þorlákssons og lagmand Jón Sigurðssons sag; „Andſvar Nordlendinga Wm*m* Preſta | Og Kyrkna Skylldur" (c. 1479); „Klagemaal och Berettninng, | Offuer ser Ormer Vfixffönn, paa Weffpennöe". *23 bl.*

6) **Sager vedrørende den islandske handel.** *16 bl. Dansk og Islandsk.*

7) **Breve ang. Island fra og til kongen og de kgl. befalingsmænd.** *15 bl.*

8) De theologiske professorers votum i den mod Guðmundur Andrésson i anledning af hans skrift mod Storedommen anlagte sag, 1649. *Latin.*

9) To dokumenter ang. Grönland, i afskrift, *dansk og dansk-norsk sprogform, henholdsvis dat.* 1407 *og* 1442.

En dėl af dette nummers indhold vil muligvis være at overføre til diplomsamlingen.

---

540. **AM. 382, fol.** *Pap. 34 × 21 cm. 117 bl. (de 11 sidste in 8vo). 17. årh.*

Indhold:

1) Brudstykker af en **Dóma- og máldaga-bók**, afskrift fra 17. årh. *27 bl.*

2) Islandske dokumenter, de fleste i afskrift: Máldagar, ejendomsbreve; løfte (heit) om einmánaðar-samkoma på Grund i Øfjord (1477) i anledning af vulkanudbrud; biskop J. Vídalíns spörgsmål til Skálholts fæstere i Grindavík med tilhørende svar, 1707.

3) Danske dokumenter og optegnelser: Kong Kristian IVs brev om islandske håndskrifter til Nils Krag, 1596 (kopi); Frederik IIIs resolution om en klædning til den islandske præst Thord eller Thorarin Eriksson, 1659; optegnelser af Arne Magnusson om norske gårde.

4) Et pavebrev af Innocentius ang. de nordiske lande, 1252. *Latin.*

5) „Skallda tal Danmarka *(sål.)* og Swija", *4 beskrevne foliosider, afskrift fra 1ste halvdel af 17. årh. Har ifg. påskrift af Jón Sigurðsson hørt til Rostg. 418, fol. (= Ny kgl. sml. 854, 4to).*

6) En manuskriptfortegnelse fra 17. årh., over værker af dansk historie og ret.

7) **Danske sager:** Nogle kongebreve, i afskrift, af Frederik III og Hans, samt et par til danske konger rettede latinske ærevers; Dokumenter vedrørende Jacob Matzöns testament (f. i Vejle 1538); Testamentum Petri Olafsun de Kalwæris, 1261 *(afskrift af AM. Dipl. dan. I, 1)*; Skøde på nogle Københavnske grunde, 1569 *(gl. kopi)*; afskrift *(nyere)*

af de to breve vekslede mellem Karl IX og Kristian IV under Kalmarkrigen; Kristian IVs brev, hvori enkedronningens død meddeles, 1631 *(afskrift)*; Testimonium academicum for Maur. Petr. König, 1659, og kgl. konfirmation på sammes doktorat; Kristian Vs resolution om en kommissions nedsættelse til visse offenlige regnskabers undersøgelse, 1680 *(afskrift)*; Allians-punkter mellem Danmark og Holland, 1701 *(tysk)*.

8) „Jufti Lipfi Epiftolæ quatuor“, 1586 *(afskrift)*.

9) Fortegnelse over literatur 'apud (penes) Dn. Fossium', *for största delen autograf af Arne Magnusson; her vedlagt nogle* literaturoptegnelser af Arne Magnusson *på løse sedler.*

---

541. **AM. 383, fol.** *Pap.* $32_{,4} \times 20_{,5}$ *cm. 215 bl. Beg. af 18. årh. Folieret 2—220, idet bl. 1, 4, 71, 209, 214 mangle; endvidere er håndskriftet defekt ved slutningen; som regel er kun hveranden side (de ulige) beskreven. Er på flere steder beskadiget og senere repareret.*

Jón Ólafsson: **Runologia** *(isl.)*.

Synes at være et udkast, dog næppe skrevet med forfs egen hånd.

---

542. **AM. 384, fol.** *Pap.* $32_{,7} \times 20_{,5}$ *cm. 45 bl. 18. århs 1ste del.*

„Catalogus librorum Arnæ Magnæi“ *(rygtitel)*.

Indeh. et ekspl. af Jón Ólafssons egenhændige fortegnelse over Arne Magnussons efterladte håndskrifter og bøger, ordnede efter format, således at „libri impressi“ følge i hver afdeling umiddelbart efter „libri manuscripti“. Med duodez-håndskrifterne begynder ingen ny nummerering, men det første af disse (nr 414) fortsætter den sidste trykte bog i 8vo (nr 413).

---

543. **AM. 385, fol.** *Pap.* 32×21 *cm. 285 bl. C. 1700. Fraktur.*

Sturlunga saga og **Árna biskups saga Þorlákssonar** *med* Register.

Skænket af literat Robert Jamieson, Edinburgh, 1837.

---

544. **AM. 386, fol.** *Pap.* $32_{,7} \times 20_{,8}$ *cm.* *274 bl.* *18. årh's slutning.* *Skr. af provst Þorvaldur Böðvarsson.*

Sturlunga saga og **Árna biskups saga Þorlákssonar**, *med* Register.

Skænket af literat Robert Jamieson, Edinburgh, 1837.

---

545. **AM. 387 a—c, fol.** *Pap.* *31* $\times$ *25 cm.* *466 bl.* *3 vol.* *1849.* *Forsk. hænder.* *Bl. 29—54 i mindre og smallere format.*

„Rimnabók“ I—III *(rygtitel).*

Indeh. en samling islandske „rímur“ i afskrift efter det Wolfenbüttelske pergamentshåndskrift Aug. 42. 7.

En kort beskrivelse af originalen, samt dennes indholdsfortegnelse forudskikkes. 1ste ríma-cyclus („Rímur af Sigurði fót“) *gives i facsimileret afskrift, de øvrige ere skrevne med opløste forkortelser — med tvivlsomme steder tilførte i marginen; til* „Ectors Rímur“ *ere varianter tilföjede fra en codex B.*

Benyttelse og beskr.: *Antiquarisk Tidsskrift 1849—51, s. 7—13.*

---

546. **AM. 388, fol.** *Pap.* $33_{,5} \times 22$ *cm.* *123 bl. (heri indbef. blade i mindre format, samt notitssedler af Arne Magnusson).* *C. 1700.* *Forsk. hænder.*

„Documenter | angaaende | Vestmanøe.“

I dansk og islandsk sprog.

---

547. **AM. 389, fol.** *Pap.* *35* $\times 21_{,6}$ *cm.* *113 bl.* *C. 1830.*

„Glossarium manuale juridicum | Islandico-latinum“ *af* cand. juris Johan Arnesen.

Foran er indlagt titelblad, forfatterens skrivelse vedrørende en prøve af dette glossar, *samt* et omslag, *der betegner arbejdet som den Arnamagnæanske kommissions ejendom.*

---

548. **AM. 390, fol.** *Pap.* $34_{,5} \times 22$ *cm.* *800 bl. (deraf dog 103 bl. i 4to).* *C. 1800.*

Forarbejder til en udgave af den ældre Frostatings- og Gulatings-lov.

Indeh. fragmenter dels af den gammel-norske tekst, dels — og navnlig — af latinske oversættelser af forskellige partier af lovene, udførte af Thorkelin, Sk. Thorlacius, Werlauff m. fl.

---

549. AM. 391, fol. *Pap.* $37_{,5} \times 23_{,3}$ *cm. 36 bl. (de respektive omslag iberegnede, bl. 6, 13—14, 19—20 helt ubeskrevne). C. 1875. Skr. af stip. Arnam. Guðmundur Þorláksson.*

Afskrifter udførte for det Arnamagnæanske legat *(isl.).*

1) Bl. 1—5. „Brudstykke af Odd Munks Olafs saga. (Efter cod. Upl. 4—7. fol.)“.

2) Bl. 7—12. „Dialog mellem tvende Elskende. (Efter cod. Ups. 4—7. fol.)“.

3) Bl. 15—18. „1. Dialog mellem Mod og Feighed (Brudst.). 2. Elis saga (1. kap.). 3. 'Strengleikar' (Indledningen). (Efter cod. Ups. 4—7. fol.)“.

4) Bl. 21—36. Afskrift af de første 16 blade af papirshskr. B. af Fagrskinna (i Rigsarchivet i Christiania).

---

550. AM. 392, fol. *Perg. (og pap.). Strimler, stumper og enkelte blade (hele eller beskadigede) brugte ved indbinding og lign. Forøges lejlighedsvis.*

I. (*tidligere henlagt til* Addit. 26, fol.). *32* × *22 cm.* $2^1/_2$ *bl. Tospaltet. 14. årh. Meget hensmulrende og næsten ulæselige.*

Noregs konungasögur *(fragm.).*

Brudstykke af Snorri Sturlusons Sigurðar saga Jórsalafara.

II. (*tidligere henlagt til* Addit. 110, 4to).

α) $34_{,8} \times 22_{,5}$ *cm. 1 bl. Tospaltet. 13. årh. Bladet, der er noget beskadiget ved beskæring langs indersiden, bærer på sidste kolonne kun enkelte påskrifter.*

'Glossæ Gavfridi Bobionis secundum Matheum'.

Fragment indeholdende kommentarens slutning.

Det pågældende håndskrift har tilhørt Herivad kloster.

β) Papir. $21{,}_6 \times 16{,}_8$ *cm. 5 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson.*

Afskrift af nævnte pergamentsblad II, *α*.

III. Talrige brudstykker af latinske håndskrifter i större og mindre format (pavelige decretaler, et paveligt reskript af Leo X 1516, ritualhåndskrifter, et af 'Albertus Decanus ecclesie guftrowen. dyoc. . . cum collegis fuis . .' 1343 udstedt brev, m. fl.).

---

551. **AM. 393, fol.** *Pap.* $32{,}_6 \times 21{,}_2$ *cm.*

Indhold:

1) **„Æfi Dana-Konunga | Eda | Knytlinga Saga"** *(impr.).*

Et ekspl. af den c. 1750 trykte, men aldrig publicerede udg. af sagaen med latinsk oversættelse på de modstående (ulige) sider, pag. 1—268, med tilföjede skrevne marginal-notitser.

2) **Islandsk-latinsk glossar** til sagaen, *79 bl., udarbejdet af Jón Ólafsson fra Svefneyjar (den yngre J. Ó.) — egenhændig nedskrevet.*

På forsatsbladet er skrevet forskellige notitser om Knytlinga saga; *foran dette er indhæftet* et lithografi af E. C. Werlauff.

På bindets forside har Werlauff skrevet „Dette Værk er ſkænket mig af min uforglemmelige Velynder, den ædle og ærværdige Jon Olafſen den yngre, Gloſſariets Forfatter. Efter min Død skal det afgives til den Magnæanſke Samling paa Universitetsbibliotheket, som en Erindring om Legatets mangeaarige Ephorus. 15de Juli 1866".

---

552. **AM. 394, fol.** *Pap.* $34{,}_7 \times 22{,}_2$ *cm. 324 bl. 19. årh.*

Jón Sigurðsson: **Ræsonnerende katalog over den Arnamagnæanske samlings håndskrifter nr I—239, fol.**

Renskrevet af Sigurður Hansen, og (for et mindre partis vedkommende) af Eiríkur Jónsson.

---

553. **AM. 395, fol.** *Pap.* $32 \times 20{,}_5$ *cm. 465 bl. (incl. forsatsblad), ifg. en noget unöjagtig tælling paginerede 1—974. 18. årh. Forsk.*

hænder. Adskillige sider ubeskrevne. Indbundet i brunt læderbind med påtrykt titel og ejernavn; har været gennemtrukket med protokol-snore. Titlen lyder:

„**SAUGUR | AF | LIOSVETNINGUM | SVARFDÆLUM FLOAMENNUM** *(sål.)* | **VOPNFYRDINGUM | ETC. ETC. ETC.**"

Indhold:

1) S. 1—76. „Liosvetninga saga | Edur | Reikdæla" — *med åben plads for den manglende slutning.*

2) S. 82—107. „Sagan*n* aꝼ | VallnLiöte".

3) S. 116—88. Svarfdæla saga („Hier Byriar | Svarfdæla Saga"). *Åben plads for lakunen. Ved sagaens slutning står* „Framan*n*ſkrifud Saga var 1764 ſvoleidis ſem ſialf | ſyner, ſkrifud ä vart 4 dögum*m* af þS *(sammenslynget)*".

4) S. 189—230. „Floaman*n*a | saga".

5) S. 231—48. „Saga af | Gun*n*are Kelldugnups-Fyfli".

6) S. 249—309. „Saga af | Finboga-Ram*m*a".

7) S. 311—18. „Brandkroſſa þättur".

8) S. 319—50. „Broddhelga | edur | Vopnfyrdinga saga". *Åben plads for lakunen. Ved sagaens slutning er tilföjet* „þeſse Saga og nærſte þattur Frama*n* | hana, eru ſkrifud effter Manuſcrip|to Sr Iöns Halldorsſona*r* (hälærds Mans) Profaſts, ad Hytardal — og endud á Øk|rum d. 21[sta] Martii. 1764 af | þSigurdssyne".

9) S. 353—67. „Sagann | aꝼ | Hromunde Greips|ſyne".

10) S. 369—403. „Sagann | aꝼ | An Bogſvei|ger".

11) S. 405—15. „Sagan*n* | aꝼ | Bragda-Aulver".

12) S. 417—80. „Sagann | aꝼ | Mirmant".

13) S. 483—611. „Sagann | aꝼ | Kirielax Kei|ſara". *Sagaen, der er uafsluttet, har åben plads for en lakune, samt til anbringelse af billeder af homocentaurus og völundarhús.*

14) S. 613—47. „Sagann | aꝼ | Halfdane Eiſteinsſyne".

15) S. 649—99. „Sagan*n* | aꝼ | Elis".

16) S. 701—45. „Sagann | aꝼ | Fertram og Plato|ni".

17) S. 747—73. „Sagan | aꝼ | Fridþiofe Fræk|na".

18) S. 775—91. „Sagan | aꝼ | Ulfe Uggaſyne".

19) S. 793—847. „Sagan | aꝼ | Hervøru og Heidreke Konge".

20) S. 849—73. „Sagann | aꝼ | Alafleck“.

21) S. 875—907. „Sagann aꝼ | Claro Keifarafyne og | Serena Drottningu“.

22) S. 909—42. „Sagann | aꝼ | Parceval“.

23) S. 945—72. „Sagann aꝼ | Herra Iuvent Riddara“.

S. 974 *optages af en* indholdsfortegnelse.

Sml. beskrivelsen i Antiquarisk Tidsskrift 1846—48, s. 154.

Herkomst og hist.: *Dette bind, som er kommet fra det kgl. nordiske Oldskriftselskab 1883, bærer på forsiden indtrykt* „JOH. ARNÆUS. | 1766“. *På forsatsbladet (bl. 1) er skrevet* „Kiöbt paa Syſselmand Jon Arneſens Auction d. 4. Janv. 1779 cst. 3 Rd.“ *Med blyant er sammesteds antegnet* „e libris Birgeri Thorlacii“.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Fornsögur III, s. XVI.*

---

554. **AM. 396, fol.** *Pap. 30 × 19 cm. 201 bl. 17. årh. slutning. Forskellige hænder. Bladkanterne tildels temlig slidte og i ældre tid reparerede. Ved håndskriftets begyndelse røde overskrifter.*

'**THESAURUS HISTORICUS** | **Edur** | **Frödleiks-rijkur** | **Sagna Fieſiödur** . . . . Samann feſt og Innbunded Anno Dñi | MDCCXXXI'.

Indhold:

1) Bl: 3—10. Hungrvaka. *Mellem bl. 5—6 mangler ét blad. Den vidtløftigere overskrift er nu tildels dækket ved reparation.*

2) Bl. 10—20. „Sagan aꝼ þoꝛlaki b*isk*upi Helga“.

3) Bl. 20—49. „ꝼra sagn hin s*er*ligazta aꝼ Pali Jónzsini | skalholltz B*isk*upi, ok ꝼleiꝛum adꝛum B*isk*upum“ — *går ned til reformationstiden.*

4) Bl. 50—65. „Sagan aꝼ joni helga agmundz-| sini, ꝼiꝛsta Hola Biskupi“. *Ved sagaens slutning har skriveren tilföjet* „Melanesi M.DC.LXXVI iiij Non. jun. IO *(sammenslynget)* mppria“ (ɔ: Jón Ólafsson, præst til Rauðasandsþing 1669—1703).

5) Bl. 66—75. Frásögn af Jóni biskupi Arasyni og hans sonum Ara og Birni.

6) Bl. 76—99^r. Vatnsdæla saga („þeſse saga kallaſt Vatns Dæla“).

7) Bl. 100—145. „Niala edur Islendynga | saga".

8) Bl. 146—180. Laxdæla saga („Hieꝛ byꝛiaꝛ Laxdælu"). *Ved sagaens slutning:* „þeſse Laxdęla endud ad Lambavatne d. 27. Aprilis A° M.DC.LXXXVII. JO. M.S."

9) Bl. 181—201. Eyrbyggja saga („Hieꝛ Byriast Eyꝛbygia"). *Med tilföjede interlinear-varianter.* „endad 19 Maij 1687".

Forsatsbladet (bl. 1) bærer en indholdsfortegnelse; bl. 99r findes efter slutningen af Vatnsdæla saga en fortegnelse over indholdet af den forangående del af håndskriftet, hvad der tyder på, at codex oprindelig kun har nåt hertil.

Sml. beskrivelsen i Antiquarisk Tidsskrift 1849—51, s. 14.

Vil findes udførlig beskrevet (under benævnelsen „Melanesbók ell. Lambavatnsbók") i Njála II, s. 732—35.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

---

555. **AM. 397, fol.** *Pap.* $31_{,5} \times 20_{,2}$ *cm. 165 bl. 18. århs sidste del. Sidevis paginering for de enkelte sagaer med s. 136—37 bis i nr 1; enkelte blade ubeskrevne.*

„HISTORIÆ FABULOSÆ" *(rygtitel).*

Indhold:

1) Bl. 1—102. „Magvs Saga | med fínum þáttum" — *således angives titlen på en foran indklæbet seddel, ifg. hvilken sagaen er afskreven efter membranen AM. 533, 4to.*

2) Bl. 105—122r. „þórsteins Saga bæiarbarns" — *sål. på en foran indklæbet seddel, ifg. hvilken sagaen er afskreven efter membranen AM. 510, 4to.*

3) Bl. 123—135. „Drauma-Ións Saga" — *sål. på nysnævnte seddel, ifg. hvilken sagaen er afskreven efter samme membran som foregående.*

4) Bl. 137—165. Víglundar saga.

Sml. beskrivelsen i Antiquarisk Tidsskrift 1846—48, s. 154, ifg. hvilken afskriften skyldes stip. Arnam. Guðmundur Magnæus fra Hallormstaður († 1798).

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Ifg. blyants-antegning på forsatsbladet „e libris Birgeri Thorlacii".

---

556. **AM. 398, fol.** *Pap.* *33,8 × 21 cm.* *46 bl.* *18. årh's sidste del.* *Skr. af Guðm. Magnæus.* *Sidevis paginering.*

„Flóamanna saga“.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. På 1ste sides nedre margen står navnet GSchöning. *Sml. Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 155.*

---

557. **AM. 399, fol.** *Pap.* *31,5 × 20 cm.* *26 bl.* *18. årh's sidste del.* *Skr. af Guðm. Magnæus.*

„Hallfreðar saga“.

Ifg. en foran indklæbet seddel afskreven efter membranen AM. 132, fol.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 155.

---

558. **AM. 400, fol.** *Pap.* *31,8 × 20 cm.* *34 bl.* *18. årh's sidste del.* *Skr. af Guðm. Magnæus.*

Gullþóris saga („Her hefzt saga Gull|þórifs“) — *med de sædvanlige lakuner.*

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 155.

---

559. **AM. 401, fol.** *Pap.* *31 × 20,5 cm.* *22 bl.* *18. årh's sidste del.* *Skr. af Guðm. Magnæus.*

„Saga Eiriks Rauða“ — *med tilföjede varianter.*

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 155.

---

560. **AM. 402, fol.** *Pap.* *32 × 20,5 cm.* *19 bl.* *18. årh.* *Arkaiserende skrift.*

„Svarfdæla | Saga“.

Bl. 6 for största delen ubeskrevet til betegnelse af lakunen i sagaens første del.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 155.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Fornsögur III, s. XVI.*

---

561. **AM. 403, fol.** *Pap.*

Saga-afskrifter udførte m. h. t. den år 1841 foretagne undersøgelse af de offenlige bibliotheker i Stockholm og Upsala.

I. *40,3 × 25,3 cm. 40 bl. Skr. af K. Gíslason.*

„Bjarnar saga hítdœlakappa".

Afskrift efter AM. 157, fol. med tilföjede varianter, særlig fra det Stockholmske håndskrift.

II. *35,5 × 22 cm. 38 bl.*

„Saga af Gisla Súrssyne".

Afskrift efter AM. 556 a, 4to; varianter som ved I.

III. *35,5 × 22 cm. 20 bl. Skr. af K. Gíslason.*

„Króka-Refz Saga."

Afskrift efter AM. 471, 4to; varianter som ved I—II.

Nævnt i Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. IX.

IV. *40 × 25 cm. 22 bl. Skr. af K. Gíslason.*

„Saga | þeirra Hrafns ok Gun(n)laugs ormstúngu".

Afskrift efter Ny kgl. sml. 1750, 4to, jævnført med Stockh.-håndskriftet.

Hele numret erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

---

562. **AM. 404, fol.** *Pap. 36 × 22 cm. 321 bl. (hvortil komme 8 dels foran, dels i hskr. indlagte blade i mindre format). Skr. c. 1846. Forsk. hænder.*

Forarbejder til en på Codex Frisianus grundet udgave af Heimskringla.

Indeh. afskrift af de i Cod. Fris. indeholdte sagaer, collationerede med andre håndskrifter. På de foran indlagte blade findes oplysninger angående udgaven.

Fra det kgl. nord. Oldskr. selskab 1883.

---

563. **AM. 405, fol.** *Pap. 33,5 × 20,6 cm. 38 bl. 18. årh.*

Jón Ólafsson, **Runologia:** „LIB. I^us | Umm Rúnernar yfir høfud, oc þeirra Uppruna". *(I 7 kapitler).*

Fra det kgl. nord. Oldskr. selskab 1883.

---

564. **AM. 406, fol.** *Pap. Forsk. format.*

Færoensia.

1) Afskrift af tre færøske diplomer i AM. Dipl. Norv. fasc. 100; 2) Nogle notitser til den færøske tekst af Færeyinga saga; „Kjøbenhavnsposten“ nr 187—88, 1845, hvori nogle artikler ‘om de færøske Skoler og det færøske Sprog.’

Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

---

565. **AM. 407, fol.** *Pap. Indtil 35 × 23 cm. C. 160 bl. C. 1800.*

Forarbejder til et Islandsk-latinsk **ordregister til Egils saga Skallagrímssonar.**

Bestemt for den Arnamagnæanske kommissions udgave af Egils saga, Havniæ 1809.

---

566. **AM. 408, fol.** (*forhen i* **Addit. 3 b, fol.**). *Pap. 34 × 21 cm. 46 bl. 18. årh's slutn. Skr. af Guðm. Magnæus. Sidevis pagineret, med forskellige ved defekter bevirkede spring.*

Bjarnar saga Hitdælakappa.

Afskrift efter AM. 488, 4to.

---

567. **AM. 409, fol.** (*forhen i* **Addit. 3 b, fol.**). *Pap. 31,6 × 20,3 cm. 2 bl. 17. årh's slutn. Skr. af præsten Þorleifur Clausson (?).*

„Þättur aꝼ Vermunde Könge og syne hans Vpſa | i Danmørk“.

---

568. **AM. 410, fol.** (*forhen* **Addit 5, fol.**). *Pap. 33 × 21,8 cm. 187 bl. C. 1700—1750. Forsk. hænder.*

Originale islandske brevskaber (enkelte på Latin og Dansk), *hovedsagelig fra 18. årh's 1ste halvdel.*

Mere end halvdelen af samlingen består af breve til provst Hjalti Þorsteinsson i Vatnsfjörður fra islandske embedsmænd

— sål. forskellige af den tids biskopper — og privatmænd; *forrest af alle brevene stå* to danske breve til samme mand fra professor Gram (ang. Arne Magnussons død). *Endv.* breve fra Jón Ólafsson fra Grunnavík, breve til og fra forskellige islandske embedsmænd, særlig i den nordvestlige del af landet, samt nogle cancelliskrivelser og administrative resolutioner. *Blandt brevskrivernes navne forekomme fremdeles* Arne Magnusson, Jón Þorkelsson, Magnús Gíslason, Jón Árnason, Páll Björnsson, Björn Einarsson, Jón Vídalín, Oddur Sigurðsson, Steinn Jónsson, Brynjólfur Þórðarson Thorlacius, Jón Halldórsson, Ólafur Gíslason, P. Beyer, O. Sivertsen, Fuhrmann, Lafrentz, Drese (?), Gísli Magnússon, Benedikt Thorsteinsson, Þorlákur Björnsson, Páll Vídalín, Þórður Guðmundsson, Gísli Jónsson, Jonas Enarius, Oddur Jónsson, Jón Sigurðsson, Jón Paulsson, Ólafur Árnason, G. Sigurðsson, Sig. Jónsson, Þorleifur Þorláksson (Thorlefus Thorlaci).

Samlingen stammer sandsynligvis fra Jón Ólafsson fra Grunnavík.

---

569. **AM. 411, fol.** (*forhen* **Addit. 6, fol.**). *Pap. 33,3 × 20,8 cm. 208 bl. (heri 3 foran indfæstede kvartblade indbef.). Skr. 1755 af Jón Ólafsson fra Grunnavík. I hskrs sidevise paginering ere blandt flere unöjagtigheder tallene 354—55 oversprungne.*

Indhold:

1) S. 1—48. „**ARONIS MULTISCII,** | Primi Islandiæ Hiſtorici, | **Libellus** | **de** | **ISLANDIA,** | ante annos ferè sexcentos Is|landico idiomate conſcriptus, | **Latinè tranſlatus** | **ab** | **Arna Magnæo.**“

De lige sider optages af en afskrift af den islandske tekst efter den trykte Skálholt-udgave 1688, 4to, de ulige af A. M.s latinske oversættelse.

2) S. 49—362. „**ANNOTATIONES** | **ARNÆ MAGNÆI** | **IN** | **ARONIS POLYHISTORIS** | **Libellum,** | **cui Titulus** | **LIBELLUS DE REBUS ISLANDORUM; Opus posthumum**“ **etc.**

Disse noter — meget udførlige og vidtsvævende, med mangfoldige oplysninger til gammel nordisk sprog, historie, topografi,

kronologi, folkesagn m. m., affattede på Islandsk og Latin i broget blanding — ere oprindelig skrevne på løse sedler, men år 1755 under professor Møllmanns auspicier ordnede af Islænderen Jón Sigurðsson og afskrevne af Jón Ólafsson.

3) S. 362—401. **'De anno veterum solari'** — *to latinske afhandlinger af* J. Gam (Joannes, Dadonis filius, Gammius).

4) S. 403—7. **„INDEX | Latinus. | in | Arnæ Magnæi | Annotationes".**

S. 409 optages af en efterskrift *af Jón Ólafsson med forskellige personalhistoriske oplysninger; de tre foran indhæftede kvartblade indeholde* „Momenta qvædam ad Præfationem."

---

570. **AM. 412, fol.** (*forhen* **Addit. 7, fol.**). *Pap. 33 × 20,7 cm. 8 bl. Skr. 1759 af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

„VITA | ARNÆ MAGNÆI".

„In compendium redacta. antea Is-landicè per Iohannem Olavium (Brachy-colpium, Is-landum,) fufius confcripta".

---

571. **AM. 413, fol.** (*forhen* **Addit. 8, fol.**). *Pap. 32,2 × 20,6 cm. 131 bl. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík 1752.*

„IOHANNIS OLAVII | RUNO-LOGIA, | þad er | Joons Olafs|sonar | Rwna Reidfla | Edur | Hanns | Yfervegunar þænkar | Umm | Rwnir" *osv.*

„Saman-fkrifud | Fyrft i þrimur þættum | i Kaupmanna-Hôfn | ANNO DOMINI M.DCC.XXXII. | Enn nw aptur ad nyu | af Sjælfum hônum | hreint upp-fkrifud, | og | med Tillage af nockrum Styckium, fem eru | ad Tôlu þriw, og þeffu fama Efne til-heyra, | aukin, | Sama Stadar, | ANNO DOMINI M.DCC.LII."

Affattet på Islandsk; ledsages af en latinsk dedikation til prof. Møllmann (1752), *samt et* appendix (Liber V.) *i to afsnit* 1) „Scriptum Dni. Johannis Thorkellini de Runis" (Latin), 2) 'De cornu aureo' (*heri* en tysk afhandling af advokat

Grauer, en dansk af H. Gram, samt Jón Ólafssons egne bemærkninger, på Dansk).

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur I, s. XXII; Småstykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt. 1884, s. 18; Wimmer, Die runenschrift, Berlin 1887, s. 281.*

---

572. **AM. 414, fol.** (*forhen* **Addit. 9, fol.**). *Pap. 33 × 20,6 cm. 40 bl. 18. årh.*

Edda Snorra Sturlusonar.

Afskrift af Cod. Upsaliensis, med udeladelse af omtrent første tredjedel, idet afskriften begynder med „Fꝛá heimboþi at Ægi". *Forkortelserne ere opløste og lakuner udfyldte fra andre codices, men i øvrigt synes afskriveren at bestræbe sig for nöjagtighed. Skáldatal er forbigået. På forsatsbladet (bl. 1) og ved håndskriftets slutning er* afbildet *de for denne codex ejendommelige* menneske-skikkelser. *Forsatsbladet indeholder tillige nogle* latinske notitser *om forholdet mellem original og afskrift og lign.*

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III, Havniæ 1880—87, s. CVII—VIII.*

---

573. **AM. 415, fol.** (*forhen* **Addit 11** *og* **15 b, fol.**). *Pap. 33,5 × 21,4 cm. 630 bl. 18. årh. Bl. 171—72 og 366—67 ubeskrevne.*

Heimskringla eðr **Noregs konunga sögur.**

En med varianter forsynet og til trykken forberedt afskrift af den islandske tekst forfra til kong Magnús Erlingsson (incl.) — svarende til folioudgaven af Heimskringla tom. I—III.

---

574. **AM. 416, fol.** (*forhen* **Addit 12, 13** *delvis og* **15 c, fol.**). *Pap. 33,5 × 21 cm. 1110 bl. (+ 2 ubeskrevne). 18. årh.*

Historiæ regum Norvagiæ (Heimskringla).

Latinsk oversættelse af Snorre Sturlusons norske kongesagaer, tildels korrigeret og med tilföjede varianter. De sidste blade af Magnus Erlingssöns saga mangle.

---

575. **AM. 417, fol.** (*forhen* **Addit. 13** *delvis*, **15 a** *og* **14, fol.**). *Pap. 33 × 21 cm. 671 bl. (hvoraf 43 bl. i 4to). 18. årh.*

Historiæ regum Norvagiæ (Heimskringla).

Latinsk oversættelse af Snorre Sturlusons norske kongesagaer, udarbejdet efter en lignende plan som AM. 416, fol.

---

576. **AM. 418, fol.** (*forhen* **Addit. 16, fol.**). *Pap. 33 × 21 cm. 88 bl. (nogle indhæftede sedler incl.). C. 1750. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík — forfs autograf.*

Latinske afhandlinger af Jón Ólafsson (den ældre).

1) 13 bl. „Analecta aliqvot Philologica | ad Onomafticon Locorum | fpectantia" etc., Hafniæ 1758.

Behandler: Codanus, Cimbri, Germani et Thevtones, Gethæ et Thyrfo-gethæ, Gothi, Ruffi, Holfati, Saxones, Svevi, Syndici et Mœotis.

2) 5 bl. „Sudꝛ-Eyar".

3) 6 bl. „Voculæ: | Gjalld. | Hjeꝛad. | Hyꝛd. | Kjøꝛ. | Ly-rittr. | Skræ." 1758.

4) 6 bl. „Disqvisitio Philologico-|Geographica | de | Voce & Situ Regionis borealis | Gand-vijk."

5) 4 bl. a) „Kleꝛkꝛ". b) „Skrif et Skræ".

6) 4 bl. a) „Leid". b) „Trygg, Trygghed".

7) 4 bl. „Þijng". *Udkast fra år 1742.*

8) 1 bl. „Wti-fetur".

9) 10 bl. Brudstykke („Cap. 3") af udkast til en afhandling om Gigantes.

10) 35 bl. „Differtatio | De | LINGVA DANICA". 1739.

---

577. **AM. 419, fol.** (*forhen* **Addit. 17**[1], **fol.**). *Perg. 28 × 22,5 cm. 1 bl. (+ 4 papirsblade). C. 1300.*

Norsk kongerække fra „Ragnalld*us* | d*i*c*tu*s lodbꝛoch" til „Magn*us* Rex | goðe d*i*c*tus* | no*n* coꝛonatus".

Synes oprindelig at have været forsatsblad til et eller andet håndskrift. Den ene side er beskrevet med forskellige penne-

prøver og lign., den anden side bærer derimod i spidsbueformet, i kolonner afdelt indfatning tre rækker navne, af hvilke de to første omfatte helgener og helgeninder, den tredje de norske kongers slægtregister. Muligvis er fortegnelsen, der går på langs ad siden, defekt.

Vedlagt findes tre kopier, *udførte af eller for Arne Magnusson, samt* et løst blad *med AM*ske *notitser.*

Herkomst og hist.: *På bagsiden af en egenhændig kopi har A. M. antegnet* „Exſcriptum paginæ membranaceæ ejusdem ferè cum hoc exſcripto magnitudinis ex utroqve, ut videtur, latere mutilæ: Membranam olim poſſidebat Oligerus Parsbergius Terræ Sælandiæ judex provincialis; nunc in meo muſeo aſſervatur.“ *Af A. M.s påtegning på et løst blad ses det, at A. M. har fået pergamentsbladet fra etatsråd Jens Rosenkrantz,* „Enn Roſencrantz mun, öefad, feinged hafa epter (Holger) Parsberg daudann.“

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. VI, Delineatio vetustæ Tabulæ Altaris (med facsim.).*

---

578. **AM. 420, fol.** (*forhen* **Addit 17², fol.**). *Perg. 27,7 × 19 cm. 2 bl. 14. årh's sidste halvdel. Røde overskrifter og initialer. Bl. 2 overskåret på langs. Bægge blade bære spor af at have været anvendte ved indbinding og pålimede bindets indersider.*

Kong Magnus Erikssons stadslag *(fragm.).*

Brudstykket indeholder de 13 første kapitler af „Dꝛapamal meþ uaþa“.

Benyttelse og beskr.: *Corpus jur. Sveo-Got. XI, s. VIII.*

---

579. **AM. 421, fol.** (*forhen* **Addit. 21, fol.**). *Pap. 32 × 20 cm. 70 bl. 1756. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík (forfs autograf). Bl. 58v—59 ubeskrevne.*

'**Vindex Traducis Memoriæ** | feu | CRITICA | HISTORICA | vel | CONSPECTUS HISTO|RICUS | DANO-NORVEGICO-Is-Lan|Dicus | ſuper|Historias veteres, Idiomate Islandico con|ſcriptas | . . . judiciô, operâ & studio Iohannis Olavii, Is-landi ventilatus . . . HAFNIÆ . . . MDCCLVI'.

---

580. **AM. 422, fol.** (*forhen* **Addit. 22, fol.**). *Pap. 33,5 × 22 cm. 548 bl. 18. århs slutning.*

Samlinger til en islandsk-latinsk-dansk ordbog.

1) Bl. 1—391. Manuskript til Björn Halldórssons ordbog.

2) Bl. 392—524. Udkast til redaktion af bogstaverne A—B.

3) Bl. 525—28. Optegnelser angående bogstavet A.

4) Bl. 529—43. Islandsk ordsamling med tilhørende (islandsk) forklaring.

5) Bl. 544—48. Optegnelser angående ordbogsarbejdet. *Mindre format.*

---

581. **AM. 423, fol.** (*forhen* **Addit. 24, fol.**). *Pap. 34 × 21,5 cm. 151 bl. 18. århs slutning.*

Gunnar Pálsson: **Interpretatio carminum Eddæ Snorronis Sturlæi.**

Vedlagte et par mindre prøver, indesluttede i breve til den Arnamagnæanske kommission, af årene 1786—88.

***Benyttelse og beskr.**: Snorra Edda III, Haviniæ 1880—87, s. CIX.*

---

582. **AM. 424, fol.** (*forhen* **Addit 25, fol.**). *Pap. 34 × 22 cm. 99 bl. 18. årfhs slutning. Bl. 70—99 i 4to.*

Gunnar Pálsson: **Annotationes**

a) ad odas Eddæ Sæmundi: Grímnismál, Skírnisför, Hárbarðs-ljóð, Hymis-kviða, Loka-senna, Vegtams-kviða, 'Hrafna'galdr Óðins.

b) ad carmina Gunnlaugs-sagæ.

***Benyttelse og beskr.**: Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. XXX.*

---

583. **AM. 425, fol.** (*forhen* **Addit. 26, fol.**). *Pap. 34 × 21,4 cm. 22 bl. 18. årfhs slutning.*

Gunnar Pálsson: **Interpretatio carminum Kormaks-sagæ.**

---

584. **AM. 426, fol.** (*forhen* Addit 27, fol.). *Pap. 31 × 19,5 cm. 317 bl. 17. årh̄s sidste del. Forsk. hænder. Delvis skrevet af Þórður Jónsson på Skarð (1670) og Strandsel (1672), og af Jón Þórðarson (1681). Titelbladet er skrevet med røde, blå og sorte bogstaver og udstyret med en stærkt koloreret ramme, adskillige initialer ere kolorerede, endv. findes 3 kolorerede afbildninger af oldtidshelte, hver optagende en hel side, nemlig Egill Skallagrímsson, Grettir og Guðmundr ríki. I nedre margen findes antegnelser af Jón Ólafsson fra Grunnavík; også andre marginalnotitser forekomme, tildels beskadigede ved beskæring.*

„**Froodlegur | Bokfagna sio|odur.** | Innehalldande Velmarga | Afbragds Væna Sógu þæ|tte, þeim til froodleiks fem | þvijlijkt gyrnaz. | Epter þeim Ordrettustu | og Æfe ellftu fundamentis | fem til hafa feingest | Wppfkrifadur. | Ad forlage og Vppakoftna|de Erugofugs Hófdingja | Magnufar Joonsso|nar. | Ad Wigur ä Yfafiardar | Diwpe. | Anno Domini | MDCLXXXII."

Indhold:

1) Bl. 1v. Indholdsfortegnelse.

2) Bl. 2v. Billede af Egill Skallagrímsson.

3) Bl. 3—62. 'Egils saga Skallagrímssonar' — *incl.* Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek.

4) Bl. 63—72. „Saga af Gunnlauge orms tungu og skälld|hrafne Iflendingumm".

5) Bl. 73—75. „Þättur af Brandkrofsa ok wmm wppruna | Droplaugar sona."

6) Bl. 75v—76. „Þættur af Stuf syne Þördar kattar".

7) Bl. 77—78. „Bergbu þättur".

8) Bl. 78r. „Draums witran".

9) Bl. 79v. Billede af Grettir Ásmundarson.

10) Bl. 80—129. „Sagann af Gretter sterka | Aafmundarfyne Og Hanns forfedrum".

11) Bl. 130—143. „Sagann af Þorde Hredu".

12) Bl. 143v. Billede af Guðmundr Eyjólfsson.

13) Bl. 144—65. 'Svarfdæla saga'.

14) Bl. 166. „þättur Aff þörſteine Forvitn*n*a“.

15) Bl. 167—74. „Saga Aff Widſkiptu*m*m Gudmundar | hin*n*s ʀijka ok þeirra Suarfdæla (ɔ: Valla-Ljóts saga).

16) Bl. 175—79. „Saga Gun*n*ars þydran*n*da Bana“.

17) Bl. 180—82. ‘þorsteins þáttr stangarhöggs.’

18) Bl. 183—87ʳ. „Saga Aff þörſteine Hvyta“.

19) Bl. 187ᵛ—90. „þättur Aff Eigle Sijdu Hällz Sijne“.

20) Bl. 191—205. „Arons Saga Heriölffs (ɔ: Hjörleifs) Sonar“.

21) Bl. 206—25. „Sagan*n* Aff þörgijlz þördar-| fyne, kólludum*m* orrubein*n*s ꝼöſtra“ ɔ: Flóamanna saga.

22) Bl. 226—63. „Sagan*n* Aff þörgeyre Hävarfsyne | ok þormöde Kolbrunar skällde“ ɔ: Fóstbræðra saga.

23) Bl. 264—85ʳ. „Sagan*n* Aff Hävarde Isꝼ*ir*ding“.

24) Bl. 285ᵛ—86ʳ. „þättur Aꝼ þörſteine fröda Auſt|ꝼirdſkum*m* man*n*e“.

25) Bl. 286ᵛ—88ʳ. „þättur Aff þörſteine Austꝼirding.

26) Bl. 288ᵛ. „Draums witran“.

27) Bl. 289—302. „Saga af Hrafne sueinbiarn*ar*fyne vestꝼyrdin|ge, ſem Sturla hin*n* ꝼröde, lætur ꝼylgia, Islendinga søgun|um*m* myklu“.

28) Bl. 303—5ʳ. „þaattur aꝼ Aulkoffra“

29) Bl. 305ᵛ—10ᵛ. „þaattur aꝼ þorsteine Vxafoot“.

30) Bl. 310ᵛ—13. ‘þáttr af Hreiðari enum heimska’.

31) Bl. 314—17. „þaattur Aꝼ Sneglu Halla“.

Herkomst og hist.: *Samlingen, der synes indbunden i islandsk bind fra c. 1770, nævnes i en gammel fortegnelse (hørende til den ældste additament-katalog) som* „opleveret fra Magnæi ſtervboe“.

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kph. 1830, s. 7; Ísl. sögur II, Kbh. 1847 (Gunnl.); Nord. Oldskrifter V, Kbh. 1848; Biskupa sögur I, 1858 (Arons saga Hjörl.s); Ísl. Fornsögur II, Kph. 1881, s. XVI og III (1883) s. XI.*

---

585. **AM. 427, fol.** (*forhen* **Addit. 31 a, fol.**). *Pap.* $33_{,5} \times 21_{,2}$ *cm.* *143 bl. Skr. 1756 af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

„LIBER **POEMATA aliqvot** | **perantiqva** continens | vulgo dictus | **Sæmundar Edda,** | seu | **EDDA SÆMUNDINA,** | recognitus, caftigatus ac **Inter|pretatione qvalicunqve Latina** | donatus | operâ et ftudio | **IOHANNIS OLAVII** | de Grunna vijk isl: | HAFNIÆ, ANNO Dñi. M.DCC.LVI".

Indhold:

1) Bl. 1—21. „Arnæ Magnæi | Annotationes | de Sæmundo Polyhiftore".

2) Bl. 22—28. „Præfatio | Johannis Olavii".

3) Bl. 29—42[r]. 'Sólarljóð', med latinsk oversættelse og fortolkning.

4) Bl. 42[v]—78[r]. 'Völuspá', med latinsk oversættelse og fortolkning.

5) Bl. 79—123. 'Hávamál', med latinsk oversættelse og fortolkning.

6) Bl. 124—43 (4to). Defekt udkast til kommentaren til Hávamál.

---

586. **AM. 428, fol.** (*forhen* **Addit. 31 b, fol.**). *Pap. 34 × 22 cm. 150 bl. Sidste del af 18. årh. Skr. af Guðm. Magnæus.*

„**Poëmata aliqvot perantiqva** | **ex** | **Edda Sæmundina** | nempe: | Sólar Lióđ. | Vòlu-Spá. *et* | Háva-Mál | recognita, castigata ac interpretatione | qvalicunqve Latina donata | operâ et studio | Iohannis Olavii | de Grunnavík, ifl."

Er en afskrift af det i foreg. nr indeholdte arbejde.

---

587. **AM. 429, fol.** (*forhen* **Addit. 32 a—d, fol.**). *Pap. 33 × 21 cm. 1160 bl. indb. i 4 vol. Pagineret 1—2276. Udarbejdet og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík 1765.*

Snorra Edda *ɔ:* den islandske tekst med latinsk oversættelse og forklaring.

Indhold:

Vol. I (bl. 1—165). Dedikation til B. Møllmann, Gylfaginning og Bragaræður med tilhørende Prolog; Index. Fortale til Edda.

Vol. II (bl. 166—628). Skáldskaparmál *(beg.), indledet med* en fragmentarisk fortale.

Vol. III (bl. 629—869). Skáldskaparmál *(slutn.)* og kenningar, *i umiddelbar fortsættelse af foregående bind.*

Vol. IV (bl. 870—1160). De 4 grammatisk-rhetoriske afhandlinger, Háttatal, Rígsþula.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III, Haviniæ 1880—87, s. C, CII.*

---

588. **AM. 430, fol.** *(forhen* **Addit. 33 a, fol.***). Pap. 33 × 21 cm. 124 bl. C. 1765. Udarbejdet og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

I. Olavii **Indices in Eddam prosaicam.**

Forklaring over de i Snorra Edda forekommende navne og vanskeligere ord.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III, Haviniæ 1880—87, s. CX.*

---

589. **AM. 431, fol.** *(forhen* **Addit. 33 b, fol.** og **Addit. 48 d**[3]**, fol.**). *Pap. 33,6 × 22 cm. 116 bl. C. 1760. Udarbejdet og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

Udkast (latinske) **til arbejder over Snorra-Edda.**

I samlingerne blade af privatbreve *og brudstykke af* beskrivelse over Roskilde domkirke *(isl.)* m. fl. ubetydelige optegnelser.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III, Haviniæ 1880—87, s. CX.*

---

590. **AM. 432, fol.** *(forhen* **Addit. 34, fol.**). *Pap. 35 × 23 cm. C. 570 blade, hvoriblandt mangfoldige småsedler og adskillige kvartblade. Udarbejdet 1735, revideret 1765. Forf. og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

„ONOMA|STICON | NOMINUM | PROPRIORUM" *osv.*

Fortegnelse over nordiske egennavne i to afdelinger, person- og stednavne, med tilhørende latinsk forklaring — dediceret til Hans Gram (Johanni Grammio).

Indlagte forskellige af forfatterens mindre afhandlinger og udkast *over beslægtede æmner, samt nogle småsedler med* egenhændige optegnelser af Arne Magnusson *ang. norske stednavne.*

---

591. **AM. 433, fol.** (*forhen* **Addit. 35—43, fol.**). *Pap. 9 vol. C. 31,5 × 21,5 cm. C. 1736—72. Udarbejdet og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík. Indeh. forfs første med mangfoldige tillæg forsynede udkast.*

Lexicon islandico-latinum.

Vol. I (c. 320 bl. *småsedler og indlagte mindre læg incl.*): Bogstavet A, samt fortale; foran findes nogle biografiske notitser antegnede.

Vol. II (c. 440 bl. *sedler og løse blade incl.*): Bogstaverne B, C, D.

Vol. III (c. 230 bl. *sedler incl.*): Vokalerne E med EI og EY; I og IJ; Ø; O, OO og Æ; U og W, Y og YY.

Vol. IV. (c. 450 bl. *sedler incl.*): Bogstaverne F, G. *Foran er antegnet* nogle biografiske notitser.

Vol. V (c. 330 bl. *incl. sedler og mindre læg*): Bogstavet H.

Vol. VI (c. 270 bl. *incl. sedler*): Bogstaverne J, K.

Vol. VII (c. 660 bl. *incl. sedler*): Bogstaverne L, M, N, P, R.

Vol. VIII (c. 460 bl. *incl. sedler*): Bogstavet S.

Vol. IX (c. 460 bl. *incl. sedler og lign.*): Bogstaverne T, V, Þ.

Bagi bindet er endvidere indlagt et hæfte på 10 folio-blade, indeholdende brudstykke af en islandsk-latinsk ordsamling *af* H. E. Wium, 1811.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur I, s. XXII.*

---

592. **AM. 434, fol.** (*forhen* **Addit. 44, fol.**). *Pap. 33,6 × 20,8 cm. 62 bl. C. 1760. Udarbejdet og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

Indhold:

1) Bl. 1—21. **'MEDITATIONES | qvædam | De | CURIS EPISCOPALIBUS | circa Rem Literariam in Is-landia inprimis adhi|bendis,** | qvas | Nobilissimi ac Eruditissimi Domini, | Dñi GISLONIS MAGNÆI | . . . Judicio pio . . ad examinandum .. offert et fubjicit . . Johannes Olavius'. Hafniæ MDCCLV.

Islandsk afhandling, rettet til den tiltrædende biskop på Hólar.

2) Bl. 22—37. „**TRACTATUS | De Re Antiqvaria, | feu | De Scientia Antiqvitatum Literaria**“ *osv.* Hafniæ MDCCLXV. *Lat.*

3) Bl. 38—62. „**Umm Forn-manna Haga nockra, Kumla og Dyfiar | æ Ifs-Lande, og i | Norvegi**“. *Hertil forskellige tillæg* (um fornmanna-fé, um tröll, um álfa *og lign.*).

---

593. **AM. 435, fol.** (*forhen* **Addit. 45, fol.**). *Pap.* *33,5 × 20,6 cm.* *196 bl.* (*herefter 13 bagi indlagte bl.*). *18. årh.* *Udarbejdet og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

'Orthographia Islandica' *ɔ:* en på Islandsk affattet, islandsk retskrivningslære.

Ved håndskriftets slutning ere indlagte nogle blade *dels af* orthografisk indhold, *dels indeholdende* optegnelser om forfatterens litterære arbejder og personlige forhold, *samt en for Sverig bestemt* fortegnelse over sagaer i den AM[ske] samling.

---

594. **AM. 436, fol.** (*forhen* **Addit. 46, fol.**). *Pap.* *33,3 × 20,6 cm.* *240 bl.* *C. 1750.* *Skr. af Jón Sigurðsson.*

Indhold:

1) Bl. 1—4. „Angaaendes | For-bedring | paa | Snorronis faa kaldte Eddæ | Translation“ — en række forespörgsler af Jón Ólafsson fra Grunnavík, med prof. Møllmanns svar tilföjede i marginen.

2) Bl. 5—240. **Snorra Edda,** efter Codex Worm., *opr. besørget af* Jón Ólafsson fra Grunnavík *og af ham forsynet med* varianter og marginalnoter, *samt med en* fortale, *der her foreligger oversat på Latin af* Jón Sigurðsson (den ældre), *om hvem nogle* biografiske oplysninger *ere tilföjede. Efter fortalen følger en* Catalogus Poëtarum.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III, Havniæ 1880—87, s. CII.*

---

595. **AM. 437, fol.** (*forhen* **Addit. 47 a, fol.**). *Pap.* *33,2 × 21 cm.* *134 bl.* *18. årh.* *Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

Biografier af islandske literati fra c. 1700 — *på Islandsk, Dansk og Latin.*

1) Bl. 1. Titelblad, indholdsfortegnelse, personalhistoriske notitser.

2) Bl. 2—15r. „Vita | ARNÆ MAGNÆI". Hafniæ MDCCLVIII; *på Islandsk.*

3) Bl. 15r—17v. „Vita IOHANNIS MAGNÆI | (Fratris Arnæ Magnæi)"; *på Islandsk.*

4) Bl. 17v—38. „Umm þa læðu Widalina" ɔ: Arngrímur Jónsson, Þorkell Arngrímsson, Hildur Arngrímsdóttir, Páll Vídalín.

5) Bl. 39—54. „Ævi-saga Odds Lög-manns Sigurdffonar" — *heri afskrift af* O. S.s selvbiografi på Dansk, *i to eksemplarer.*

6) Bl. 55—60. „Lijfs Saga | Bifkupfins, Mag. Brynjúlfs Sveinsfonar, | faman-tekin af hans Broodur Syne | Sra Torfa Joons fyni, ad Gaulveria bæ".

7) Bl. 61—134. „Vita et Scripta | IOHANNIS OLAVII". Hafniæ 1766—67. *Indeholder en dansk selvbiografi af J. O., samt en latinsk fortegnelse over hans litterære arbejder — bægge i tre eksemplarer; endvidere* udkast til en afskedsansøgning, *dateret* april 1767.

Samtlige afhandlinger, med undtagelse af nr 6 (og delvis nr 5) ere udarbejdede af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Þjóðsögur I, s. XXIII*

---

596. **AM. 438, fol.** (*forhen* **Addit 47 c, fol.**). *Pap. 34 × 22 cm. 328 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. I.

Indhold:

Kongelige reskripter, instruktion, rentekammer-breve.

---

597. **AM. 439, fol.** (*forhen* **Addit. 47 d, fol.**). *Pap. 33,5 × 21,5 cm. 371 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. II.

Indhold:

Under mærket „Gottrups Mission, Miscellanea" aktstykker vedrørende Islands administration, retsvæsen og handels-

forhold, *samt* nogle privatskrivelser, *og endelig* „Um adtekter i Videy anno 1539" *(8vo) — dette sidste stykke egenhændig afskrevet af A. M. efter det Skálholt kirke tilhørende originale domsbrev og af ham kommenteret.*

---

598. **AM. 440, fol.** (*forhen* **Addit. 47 e, fol.**). *Pap.* *33,5 × 21,3 cm.* *412 bl.* *Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. III.

Indhold:

Indberetninger fra de kgl. kommissærer (Arne Magnusson og Páll Vídalín) til regering og rentekammer *(udkast eller genparter). Vedlagt er* udkast til en indstilling ang. almanakprivilegiet.

---

599. **AM. 441, fol.** (*forhen* **Addit. 47 f, fol.**). *Pap.* *34 × 22 cm.* *498 bl.* *Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. IV.

Indhold:

Under mærket „Blandinger, Breve" aktstykker vedrørende Islands administration og rettergang, offenlige og private skrivelser fra kommissionens medlem Páll Vídalín, privatskrivelser til Arne Magnusson.

---

600. **AM. 442, fol.** (*forhen* **Addit. 47 g, fol.**). *Pap.* *33,4 × 22 cm.* *180 bl.* *Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. V.

Indhold:

Fortegnelser over de islandske præster og præstekald, samt disses indkomster, for årene 1706 og 1709, meddelelser om milde stiftelser (kristfé) og hospitaler, samt enkelte retslige aktstykker.

---

601. AM. 443, fol. (*forhen* Addit. 47 h, fol.). *Pap. 34 × 21,6 cm. 594 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. VI.

Indhold:

Aktstykker i sagen mod Jón Hreggviðsson (anklaget for mord).

---

602. AM. 444, fol. (*forhen* Addit. 47 i, fol). *Pap. 34 × 22 cm. 323 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. VII.

Indhold:

Retssager og trætter.

---

603. AM. 445, fol. (*forhen* Addit. 47 k, fol.). *Pap. 33,4 × 22 cm. C. 400 bl. Beg af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. VIII.

Indhold:

Retssager og trætter, deriblandt det såkaldte „Kríumál“.

---

604. AM. 446, fol. (*forhen* Addit. 47 l, fol.). *Pap. 34 × 22 cm. C. 500 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. IX.

Indhold:

Retssager, særlig ang. s[ra] Páll Ámundason (arvesag).

---

605. AM. 447, fol. (*forhen* Addit. 47 m, fol.). *Pap. 33,5 × 22 cm. C. 520 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. X.

Indhold:

Den islandske handel.

---

606. **AM. 448, fol.** (*forhen* Addit. 47 n, fol.). *Pap. 34 × 22 cm. C. 490 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. XI.

Indhold:

Regnskab over omkostningerne ved lagmand L. Gottrups på Islands vegne foretagne rejse til regeringen i København.

---

607. **AM. 449, fol.** (*forhen* Addit. 47 o, fol.). *Pap. 34 × 22 cm. 446 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. XII.

Indhold:

Skrivelser ang. Islands administration og retsvæsen.

---

608. **AM. 450, fol.** (*forhen* Addit. 19 *og* 47 p, fol.). *Pap. $33_{,5}$ × $21_{,5}$ cm. 460 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. XIII.

Indhold:

Breve ang. Island og islandske forhold, samt andre af mere privat natur til og fra Arne Magnusson, m. fl.

---

609. **AM. 451, fol.** (*forhen* Addit. 47 q, fol.). *Pap. 34 × $21_{,4}$ cm. 343 bl. Beg. af 18. årh.*

Den islandske jordebogs-kommissions papirer. Fasc. XIV.

Indhold:

Breve ang. islandsk administration og rettergang, samt nogle til og fra Arne Magnusson af mere privat natur.

---

610. **AM. 452, fol.** (*forhen* Addit. 47 s, fol.). *Pap. 21 × 18 cm. Bladtal ubestemmeligt; tykkelse 15 cm. Beg. af 18. årh.*

Arne Magnussons private pengevæsen.

Indhold:

Avktionsindkøb, regninger, udlån osv.

---

611. **AM. 453, fol.** (*forhen* Addit. 47 t, fol.). *Pap. 21 × 18 cm. Bladtal ubestemmeligt; tykkelse 12 cm. Beg. af 18. årh.*

Arne-Magnussonske papirer.

Indhold:

Privatskrivelser, hovedsagelig til Arne Magnusson fra forskellige personer i ind- og udlandet, samt nogle til andre mænd, sål. Moth og den i Maribo bosatte Islænder J. Gam; offenlige skrivelser og aktstykker ang. islandske forhold.

---

612. **AM. 454, fol.** (*forhen* Addit. 47 u, fol.). *Pap. 24 × 20 cm. Bladtal ubestemmeligt; tykkelse 7 cm. Beg. af 18. årh.*

Arne-Magnussonske papirer.

Indhold:

Privatbreve vedrørende Arne Magnusson, samt optegnelser ang. dennes pengevæsen. *Heri også* nogle notitser ang. kongesagaernes nedskrivningstid.

---

613. **AM. 455, fol.** (*forhen* Addit. 48 a, fol.). *Pap. 34 × 22 cm. 515 bl. Slutn. af 18. årh. Hovedsagelig skr. af Guðm. Magnæus.*

Grettis saga.

Den islandske tekst med varianter og latinsk oversættelse.

---

614. **AM. 456, fol.** (*forhen* Addit. 48 c, fol.). *Pap. $32_{,5}$ × 21 cm. 50 bl. 1730. Udarbejdet og skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

Fortegnelse over de af Arne Magnusson efterladte håndskrifter og trykte bøger.

Heri enkelte optegnelser *på løse blade.*

---

615. **AM. 457, fol.** (*forhen* Addit. 48 d[1], fol.). *Pap. $32_{,2}$ × 9 cm. 182 bl. Slutn. af 17. årh. Adskillige blade ubeskrevne.*

Jordebog over det kongelige gods i Snæfellsnes syssel for årene 1681—86.

Jordebogen, der er defekt ved begyndelsen, er skreven dels på Islandsk, dels på Dansk.

---

616. AM. 458, fol. (*forhen* Addit. 48 d², fol.). *Pap.* *33,6 × 21 cm.* *48 bl.* *C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.*

Trifolium historicum Torfæi.

Brudstykke, rettet af forfatteren (Th. Torfæus).

---

617. AM. 459, fol. (*forhen* Addit. 48 e, fol.). *Pap.* *19,3 × 17 cm.* *19 bl. samt en del forangående og efterfølgende ubeskrevne. Bég. af 17. årh.*

Indhold:

1) Bl. 1—16ʳ. **Jordebog over det under Bessastaðir hørende kongelige gods,** *fra tiden mellem 1583 og 1616, på Dansk.*

2) Bl. 16ᵛ—19. **Fortegnelse over de islandske sysler, klostre og havne,** *med flere oplysninger.*

Herkomst og hist.: *Foran ere indlagte tre AMˢᵏᵉ notitssedler; ifg. den ene af disse ses håndskriftet at være købt af etatsråd Rosencrantz' arvinger.*

---

618. AM. 460, fol. (*forhen* Addit. 48 f, fol.). *Pap.* *33 × 20 cm.* *47 bl.* *Skr. 1639.*

„Jordebog | over | Kongl Majeſt: | Jordegodz | udi | Island. | 1639". *Denne titel er med Arne Magnussons hånd skreven på bindets forside.*

Som anhang til jordebogen følger ᵃ) en fortegnelse over de kgl. indtægter af de forskellige sysler, ᵇ) samt over afgifterne af ombudsjorderne og klostrene med angivelse af disses bestyrere, ᶜ) endelig: oplysning om den islandske pengeberegning i hundrede og ører.

Herkomst og hist.: *Ifg. en af de to foran indlagte AMˢᵏᵉ notitssedler er jordebogen forfattet af Jens Söfrensen, fuldmægtig hos lensmanden Pros Mundt, og muligvis skreven med hans egen hånd.*

---

619. AM. 461, fol. (*forhen* Addit. 48 g, fol.). *Pap.* *42,5 × 16,8 cm.* *50 bl.* *17. årh. Indhæftet i beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

'Kgl. Majestæts jordebog af 1639', *i afskrift. Standser defekt i Stranda syssel.*

Herkomst og hist.: På en foran indlagt seddel har Arne Magnusson noteret „Monſieur Jens Jörgenſen til hörende". *På håndskriftets sidste side findes en islandsk notits af 1678, der angiver* „Jens Seffrynsson" *som jordebogens forfatter.*

---

620. **AM. 462, fol.** (*forhen* **Addit. 48 h, fol.**). *Pap.* $21,_5 \times 16,_5$ *cm.* *62 + 33 + 43 bl.* *Beg. af 18. årh.*

Plan til den af Arne Magnusson og Páll Vídalín udarbejdede jordebog (*isl.*).

I. Regler for jordernes vurdering, samt udkast til forskellige påtænkte anordninger m. h. t. gårdenes drift osv.

II a. Plan for selve jordebogens indretning og fremgangsmåden ved skyld-ansættelsen.

II b. Samme plan som II a — dog tillige nogle løse sedler vedkommende jordebogens indretning, samt andre sedler med oplysninger om enkelte jorder, og endelig nogle notitser ang. Jón Ólafssons (m. fl.s) honorar som Arnamagnæansk stipendiar 1742.

Benyttelse og beskr.: I bladet „Íslendingur" III, 1862, s. 77 flg. findes I aftrykt (formodes der at være af P. Vídalín).

---

621. **AM. 463, fol.** (*forhen* **Addit. 48 i, fol.**). *Pap.* *34 × 21 cm.* (*dog enkelte hæfter så vel af större som mindre format*); *i alt 376 bl.* *C. 1700 (det hovedsagelige indhold).*

Jordebog for Island fra årene 1693—97.

På Islandsk; hovedsagelig forfattet år 1695. Med bilag af ældre jordebogsoptegnelser for Snæfellsnes syssel fra årene 1605—7, 1681, 1688, 1689, 1693, *samt* yngre jordebogsmateriale for Skaptafells syssel 1701—4.

Benyttet af den Arnæmagnæi-Vidalinske jordebogs-kommission.

---

622. **AM. 464, fol.** (*forhen* **Addit. 48 k, fol.**). *Pap.* *33 × 21 cm., i alt 367 bl.* *18. årh.*

Indhold:

1) (26 bl.) „**Jorde-bog | over | Vestmand-Øer**".

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over „Vestmannaeyjar"; *oversættelsens rigtighed testere Jon Mortenssön og Jon Magnussen år 1742.*

2) (14 bl.) **„Jardabok | yfer | Weftmanna-Eyar".**
Afskrift af den islandske, ved Arne Magnusson og P. Vídalín udarbejdede jordebog over Vestmanna-øerne.

3) (4 bl.) **Fortegnelse over „ꝼꝛydeꝛ peningaꝛ" i Vestmannaeyjar år 1703** *(isl.).*

4) (7 bl.) **Fortegnelse over „allt mann ꝼölk med alldeꝛe" i Vestmannaeyjar 1703** *(isl.).*

5) (316 bl.) **„Jorde-Bog | over | Rangaarvalle | Syffel | udi | Island".**
Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Rangárvalla syssel.

---

623. **AM. 465, fol.** (*forhen* **Addit. 48 l, fol.**). *Pap.* $33_{,6} \times 21_{,3}$ *cm. I alt 430 bl. 18. årh.*

Indhold:

1) (418 bl.) **„Jorde-Bog | over | Arnes-Syffel | udi Island".**
Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske jordebog over Árness syssel.

2) (12 bl.) **Fortegnelse over gårdene i Árness syssel og deres beboere,** *dateret* ‘Skalholt 1735’, *islandsk, afskrevet af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

---

624. **AM. 466, fol.** (*forhen* **Addit. 48 m, fol.**). *Pap.* $34 \times 21_{,5}$ *cm. I alt 351 bl. 18. årh.*

Indhold:

1) (225 bl.) **„Jorde-Bog | over | Guld[b]rynge Syffel | udi Island".**
Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Gullbringu syssel.

2) (126 bl.) **„Jorde-Bog | over | Kiofe Syssel | udi | Island".**
Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Kjósar syssel.

---

625. AM. 467, fol. (*forhen* Addit. 48 n, fol.). *Pap. 34 × 21 cm. I alt 460 bl. 18. årh.*

Indhold:

1) (220 bl.) **„Jorde-Bog | over | Borgerfiords Syffel | for | Sönden Hvitaa“.**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Borgarfjarðar syssel.

2) (182 bl.) **„Jorde-Bog | over | Borgerfiords Syffel for Vesten Hvijtaa** | ellers kaldet | **Myre Syffel“.**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Mýra syssel.

3) (58 bl.) **„Jorde-Bog | over | Hnappe-dals-Syffel | udj | Jfs-land“,**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Hnappadals syssel.

---

626. AM. 468, fol. (*forhen* Addit. 48 o, fol.). *Pap. 34 × 22 cm. 341 bl. 18. årh.*

Indhold:

1) (217 bl.) **„Jorde-Bog | over | Snæfells Syffel | udi | Jifsland“.**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Snæfellsness syssel.

2) (124 bl.) **„Jorde-Bog | over | Dale-Syffel | udi Ifs-land.“**

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Dala syssel.

---

627. AM. 469, fol. (*forhen* Addit. 48 p, fol.). *Pap. 33,5 × 21,5 cm. 254 bl. Beg. af 18. årh.*

Jarðabók yfir Barðastrandar sýslu *(isl.).*

De originale samlinger til den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Barðastrandar syssel, for flere hreppers vedkommende kun en materialsamling tildels på løse kvart- og oktavblade.

---

628. AM. 470, fol. (*forhen* Addit. 48 q, fol.). *Pap.* *34 × 21,4 cm.* *I alt 357 bl.* *18 årh.*

Indhold:

1) (241 bl.) „**Jordebog | Over | Isefiord-sysſel | udj | Jsf-Land**".

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Isafjarðar syssel.

2) (116 bl.) „**Jorde-Bog | over | Strande-Syſſel | udi | Is-Land**".

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Stranda syssel.

---

629. AM. 471, fol. (*forhen* Addit. 48 r, fol.). *Pap.* *33,3 × 21,5 cm.* *448 bl.* *18. årh.*

„**Jorde-Bog | over | Hunevatns Syſſel | udi | Island**".

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Húnavatns syssel.

---

630. AM. 472, fol. (*forhen* Addit. 48 s, fol.). *Pap.* *33 × 21,2 cm.* *314 bl.* *18. årh.*

„**Jorde-Bog | over | Hegraneſs Thing. | ellers kaldet | Skage-fiords-Syſſel. | udi. | Island**".

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Skagafjarðar syssel.

---

631. AM. 473, fol. (*forhen* Addit. 48 t, fol.). *Pap.* *33 × 21 cm.* *326 bl.* *18. årh.*

„**Jorde-Bog | over | Wadle-Thing | ſom og kaldes. | Wadle Syſſel. | eller og | Øe-fiords Syſſel. | udi Island**".

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Eyjafjarðar syssel.

---

632. **AM. 474, fol.** (*forhen* **Addit. 48 u, fol.**). *Pap. 33 × 21,7 cm. 434 bl. 18. årh.*

„Iorde-Bog | Ofver | Thing-øe-Sysſel | udi Isſ-Land".

Dansk oversættelse af den Arnæmagnæi-Vidalinske islandske jordebog over Þingeyjar syssel.

---

633. **AM. 475, fol.** (*forhen* **Add. Addit. 21, 4to**). *Pap. 30 × 17,6 cm. 8 bl. C. 1700. Bladene ere overstregede på langs.*

Sverris saga *(fragm.).*

Brudstykke af 5 fragmenter af „Cod. I".

Benyttelse og beskr.: *Benyttet i IV. bd af Noregs kon. sögur, 1813, fol.*

---

634. **AM. 476, fol.** (*forhen i* **Addit. 89 c, 4to**). *Pap. 33 × 21 cm. 29 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Stærkt hensmulrende og beskadiget.*

Indhold:

1) Bl. 1—22. **Búa saga Andríðssonar.**

2) Bl. 23—29. **„Þattr a** *(sål.)* **Jokle Buaſyne"** — *defekt.*

---

635. **AM. 477, fol.** (*i håndbibliotheket*). *Pap. 33 × 20,7 cm. 73 bl. (+ de senere indlagte a—d). C. 1731. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

„Catalogus Librorum Msstor*um* | ARNÆ MAGNÆI".

Det til bibliotheksbrug bestemte eksemplar af Jón Ólafssons egenhændige fortegnelse over Arne Magnussons efterladte håndskrifter (med forbigåelse af de trykte bøger), affattet hovedsagelig på Islandsk, delvis dog også på Latin og Dansk.

Forøget i tidens løb med adskillige tilföjelser og rettelser af bibliotheksembedsmænd og Arnamagnæanske stipendiarer.

I katalogen findes efterfølgende marginalhenvisninger, der angive den af Jón Ólafsson inden for de enkelte formater (fol., 4to, 8vo, 12°) fulgte orden: 'Hiſtoria, I°. Danica (Libri Hiſtorici *som overskrift i selve teksten*) *nr 1 fol. flg.;* Norvegica *nr 34 flg.;* Iſlandica *nr 104 flg.;* Externa, qvorum plurima fabuloſa *nr 166 flg.;* Svecica *nr 192 flg*; Epiſcopi Iſl. et Sancti *nr 204 flg.;* Sancti *nr 221 flg.;* Eddica, Chronologica, computiſtica et Genealogica etc. *nr 242 flg.;* Libri Juridici Danici *nr 286 flg.;* Norvegici *302 flg.;* Iſlandici *nr 334 flg.;* Topographica *nr 357 flg.;* Runica *nr 366 flg.* — De Jydſke Lougböger (1° Juridici *som overskrift i selve teksten*) *nr 1, 4to flg.;* De Sælandſke *nr 20 flg.;* Skaanſke *nr 34 flg.;* Svenſke *nr 44 flg.;* Norſke *nr 56 flg.;* Islendſkar *nr 118 flg.;* Diſſertatt.

Juridicæ Isl. *nr 201 flg.*; Döma og Brefabækur og Relationer *nr 234 flg.*; Maldaga bækur *nr 252 flg.*; Hiſtoria Danica (Libri Hiſtorici *som overskrift i selve teksten) nr 281 flg.*; Hiſt. Norv. *nr 301 flg.*; Orcadenſ. et Færoenſia *nr 332 flg.*; Fabuloſa Norvegica *nr 335 flg.*; Svecica *nr 353 flg.*; Hiſtoria Iſlandica *(som overskrift i selve teksten) nr 364 flg.*; Externa qvorum plurima fabuloſa *nr 519 flg.*; Exoticæ Hiſtoriæ Fabuloſæ *nr 570 flg.*; Hiſtoria Metrica (Rïmur *som overskrift i selve teksten) nr. 603 flg.*; Libri Sacri et Vitæ Sanctorum (Sacra, maximam partem Hiſtorica *som overskrift i selve teksten) nr 617 flg.*; Carmina Sacra *(også i teksten) nr 704 flg.*; Computiſtica *(også i teksten) nr 724 flg.*; Eddica *nr 738 flg.*; Coſmo-, Geo- et Topo-graphica *nr 764 flg.*; Grönlandica *nr 768 flg.*; Libri Sacri Latini *(også i teksten) nr 781 flg.*; Leges *nr 804 flg.*; Philolog. *nr 809 flg.*; Medic. *nr. 819 flg.*; Hiſtorica *nr 821 flg.*; Danica *nr 837 flg.*; Norvegica *nr 881 flg.*; Svecica *nr 898—99.* — Juridica *(også i teksten) nr 1, 8vo flg.*; Danica (1) Jutiæ *nr 5 flg.*; [Sælandiæ *bortrevet eller forglemt, nr 22 flg.*;] Scaniæ *nr 28 flg.*; Svecicæ *nr 30*; Norvegicæ *nr 31 flg.*; Iſlandicæ *nr 37 flg.*; Sacra (Libri Sacri *i teksten) nr 69 flg.*; Hiſtoria Danica *nr 105 flg.*; Iſland. *nr 110 flg.*; Rïmur *nr 126 flg.*; Eddica *nr 156 flg.*; Computiſtica *nr 168 flg.*; Medicinalia *nr 187 flg.*; Geograph., Arithmet., Phyſiolog. *nr 194 flg.*; Grammat. *nr 202 flg.* — Libri Sacri *(som overskrift i selve teksten) nr 414, 12° flg. [til dette, første nr i duodezerne, der fortsætter nr 207 i oktaverne, har katalogen følgende anvisning.* Numerus Librorum in forma octava continuatur hucuſque ita ut heic idem observetur, *se i øvrigt AM. 384, fol.]*; LL: et Juridica Jutiæ *nr 443 flg.* Sælandiæ *nr 455*; Iſlandiæ *nr 456 flg.*; Iſlendſk Rim *nr 461 flg.*'

---

636. **AM. 478, fol.** *(håndbibl.). Pap. 34,5 × 22,5 cm. Pag. 1—272 + fol. I—VI; bladene dog for en stor del ubeskrevne. 19. årh. Forsk. hænder.*

„Fortegnelse | over | Rasks, Stephensens, Erichsens | og Kriegers Haandskrifter, | samt senere Erhvervelser.“

Til denne bindet påtrykte titel slutter sig følgende overtitel „Additamentum | ad | Catalog. librorum mss. | Legati Arnæ-Magnæani“.

---

637. **AM. 479, fol.** *(håndbibl.). Pap. 31 × 20 cm. Pag. 1—890. 18. årh. Skr. af Guðm. Magnæus (?). S. 406—10 ubeskr. Forsk. senere tilföjelser og rettelser.*

„Regiſtur og Upp|teiknan allra þeirra Kálf-skinns-|Brefa, ſem til voru efter Afs. Prof. | og Arch. Secret. Arna Mag|nusſon“.

Omfatter den AM.ske samlings islandske pergamentsdiplomer fasc. I—LXIV.

---

638. **AM. 480, fol.** *(håndbibl.). Pap.* $36_{,3} \times 23_{,2}$ *cm. Pag. 1—64 + fol. I—II. Skr. 1887 af cand. mag. Pálmi Pálsson.*

„**Íslenzk frumbréfaskrá.** | Additamenta Arnamagnæana | fascic. LXV—LXXII."

En af afd. arkivar Jón Sigurðsson udarbejdet registrant over den AMske samlings otte første tillægsfascikler af islandske pergamentsdiplomer, afskrevet efter J. S.s egenhændige original i hans samling i Reykjavík (nr 72, fol.).

---

639. **AM. 481, fol.** *(håndbibl.). Pap.* $31_{,5} \times 21$ *cm. 167 bl. 18. årh s sidste halvdel. Hist og her senere rettelser.*

„**Catalogus | Diplomatum Norve|gicorum | in Bibliotheca Legati Magnæani.** | B. C. Sandvig concinnavit".

Omfatter samtlige norske pergamentsdiplomer fasc. I—C. *Hovedsagelig affattet på Dansk.*

---

640. **AM. 482, fol.** *(håndbibl.). Pap.* $33_{,7} \times 21_{,5}$ *cm. Pag. (mindre regelmæssig) 1—162. C. 1731. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

'**Catalogus Eller Regiſter over alle de Danſke gamle Brever .. (paa Pergament) .. udi Asſefsor Arnas Magnusſens efterladte .. Bibliothec**'.

Indbefatter foruden danske pergamentsdiplomer fasc. 1—65 [fasc. 66 *er* en *senere* til Herlufsholm skole afleveret codex] Zwerinensia fasc. 67—75 *(hvoraf den sidste på papir) — en fortegnelse over latinsk-tyske diplomer, som nu ikke findes i samlingen.*

På titelbladet angiver Jón Ólafsson sig som forfatter ikke alene til denne registrant, men også til katalogerne over 1) A. M.s bibliothek, 2) de islandske pergamentsbreve, 3) de norske pergamentsbreve, hvilke fortegnelser alle synes at være affattede året efter Arne Magnussons død.

---

641. **AM. 483, fol.** *(håndbibl.). Pap.* $43_{,4} \times 27_{,5}$ *(i ubeskåren tilstand). 10 bl. 18. årh s sidste halvdel.*

„**Diplomata | ad | Ducatum Zwerinenſem | et vicinas regiones | pertinentia | ab anno | 1287 ad 1532**". Fasc. 1—5.

Bl. 10r indeholder følgende påskrifter „Ovenſtaaende ſaaledes rigtig afleveret til Legati Mag|neani Diplom-Samling. Kiöbenhavn d 15de julii 1782. | J. Erichsen“ *og* „Efter kongelige allernaadigſte Resolution gennem det Danſke Cancellie haver underteg|nede modtaget foranförte Documenter for | at vorde udleverte til den Storhertugelige Mechlen|-burg Zwerinſke Regering. Kiöbenhavn den | den *(sål.)* 19 Julii 1817. G. Thorkelin“.

---

642. **AM. 484, fol.** *(håndbibl.). Pap.* $43_{,4} \times 27_{,3}$ *cm. (i ubeskåren tilstand). 4 bl. 18. årh. sidste halvdel.*

'**Roskildensia.** fasc. 1 St. Agnete klosters breve, fasc. 2 St. Marie klosters breve, fasc. 3 Varia'.

Nederst bl. 4v er noteret „Ovenſtaaende ſaaledes rigtigt afleveret til Legati | Magneani Diplom-Samling. Kiöbenh: d. 15de julii 1782. | J. Erichsen“.

---

643. **AM. 485, fol.** *(håndbibl.). Pap.* $34_{,2} \times 21_{,8}$ *cm. Pag. 1—262. 19. årh. Skr. af arkivar Jón Sigurðsson.*

„CATALOGUS | ARNÆ MAGNÆI | DIPLOMATUM | DANICORUM“ *(rygtitel).*

Omfatter samlingens danske pergamentsdiplomer fasc. I—LXV. *Affattet efter diplomernes sprog på Dansk eller Latin.*

Foreløbige oplysninger og berigtigelser.

Med henvisning til den i kommissionens fortale indeholdte vejledning til katalogens forståelse fremhæves herved endvidere følgende. Den ydre anordning belyses yderligere ved O. v. Heinemanns katalog „Die Handschriften der Herzoglichen Bibliothek zu Wolfenbüttel", Wolfb. 1884 ff., som i denne henseende har afgivet det nærmeste forbillede. Medens med hensyn til håndskrifternes rækkefølge den gamle, fra Jón Ólafsson stammende orden er bibeholdt uforandret, vil senere opstået forvirring findes rettet, ligesom også nogle ændringer i de efterhånden indenfor de enkelte numre indførte underafdelinger ere foretagne. Af de flere eksemplarer, hvori Jón Ólafssons katalog foreligger, citeres — undertiden under benævnelsen den gamle katalog — i dette arbejde altid det i håndbiblioteket opstillede eksemplar (AM. 477, fol). Uagtet af samlingens håndskrifter ikke få bære en sidevis paginering, fremhæves denne kun i særlige tilfælde; indbindingen giver forholdsvis sjælden anledning til omtale. Medens de i katalogen forekommende islandske personnavne ellers altid gengives i ren islandsk form, vil man for samlingens stifter (Árni Magnússon, lat. Arnas Magnæus) finde en undtagelse, idet dennes navn gennemgående, til forhindring af enhver tvetydighed, skrives Arne Magnusson. I citater fra de pågældende tekster betegnes ved [—] ulæselige ord eller bogstaver, ved (—), hvad der uden at findes i vedkommende citat er tilföjet andensteds fra for forståelsens skyld. I gengivelsen af Arne Magnussons seddelnotitser betegner [—] de anmærkninger, som af A. M. selv ere föjede til pågældende notits. Forkortelser i de under „Benyttelse og beskrivelse" citerede skrifter, der samtlige referere sig til vedkommende håndskrifts indhold, ville vistnok alle være forståelige. Også de andre anvendte forkortelser behøve næppe nogen forklaring; hvor ordets sidste bogstav er medtaget i forkortelsen, anvendes ingen prik ved dettes slutning.

Bortset fra nogle uvæsenlige inkonsekvenser og trykfejl uden realitetsbetydning vil følgende være at berigtige:

13^{14} *Þórdarson* læs *Þórðarson*

14_{5} *Tospaltet.* læs *3 bl. Tospaltet.*

22_{12} **1172 1209** læs **1172—1209**

24_{7} tilföj *Facsim. hos Könnecke, Bilderatlas zur Gesch. der deutschen Nationallitt., Marburg 1886.*

39^{5} **Olafs** læs **Ólafs**
53^{20} framkemd (!) læs framkemd
95_{14} -drápa læs -kviða
95_{1} **Olkofra** læs **Ölkofra**
112^{6} **Vemúndar** læs **Vémundar**
121^{16} **Ljótsvetninga** læs **Ljósvetninga**
142^{18} og $_{8}$ **Orvarodds** læs **Örvar-Odds**
176^{16} harðraða læs harðráða
178^{18} annoterud læs annoterad
188^{7} *forkellige* læs *forskellige*
194^{15} tilföj *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 584;*
214^{3} og $_{5}$ *med O. Worms hånd* udgår.
215^{15} *påtegning* læs *egenhændige påtegning*
215_{9} *Sæmundur* læs *Sæmundar*
218_{5} tog læs tok
219^{8} S læs 5 (?)
226_{4} Skallholltz læs Skalholltz
231^{17} i Fliotzhverfe læs Fliotzhverfe
236^{1} syn læs syne
248_{12} *fortsatsbladets* læs *forsatsbladets*
295^{11} **PHILiPPPO** læs **PHILiPPO**

Ifølge den ved beskrivelsen af håndskrifterne af Egils saga Skallagrímssonar fulgte fremgangsmåde burde være tilföjet ved

AM. 128, fol: *indeh.* Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek.
— 132, — — 1ste vers af Sonatorrek.
— 146, — — Arinbjarnarkviða *og* 1ste vers af Sonatorrek.
— 158, — — Höfuðlausn *og* 1ste vers af Sonatorrek.

Kr. K.

For use in
the Library
ONLY